BG

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН 09 2010

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН
СЕПТЕМВРИ

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

09 2010

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

За художественото оформление на всички издания на ЕЦБ през 2010 г. е използван мотив от банкнотата с номинал 500 евро.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

СЕПТЕМВРИ 2010 г.

© Европейска централна банка, 2010

Адрес
Кайзерщрасе 29
60311 Франкфурт на Майн
Германия

Адрес за кореспонденция
Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Телефон
+49 69 1344 0

Интернет страница
http://www.ecb.europa.eu

Факс
+49 69 1344 6000

Изпълнителният съвет на ЕЦБ носи отговорност за публикуването на Месечния бюлетин. *Преводът (без увода и каре 6) се извършва и публикува от националните централни банки.* (*Емисията на български език се осъществява от Българската народна банка.*)

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането само с образователна и нетърговска цел, като изрично се посочва източникът.

Статистическите данни, представени в този брой, са към 1 септември 2010 г.

ISSN 1830-6063 (онлайн)

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД 5

РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКАТА И ФИНАНСИТЕ

Еврозона – външна среда 9

Динамика на парите и развитие на финансовия сектор 21

Цени и разходи 56

Производство, търсене и пазар на труда 70

Публични финанси 87

Динамика на обменните курсове и платежния баланс 95

Карета:

1 Отражение на инициативите за подкрепа на жилищното кредитиране в САЩ върху жилищния пазар през последните месеци 12

2 Роля на трансакциите между ПФИ за последните промени в баланса на ПФИ 22

3 Условия за ликвидност и операции по паричната политика в периода от 12 май до 10 август 2010 г. 38

4 Сравнение на тенденциите в цените на търговските и жилищните имоти в еврозоната 60

5 База данни за еврозоната в реално време 79

6 Макроикономически прогнози на експерти на ЕЦБ за еврозоната 83

7 Фискална котва в условията на несигурност 92

СТАТИСТИКА НА ЕВРОЗОНАТА C1

ПРИЛОЖЕНИЯ

Мерки на Евросистемата, свързани с паричната политика – хронология I

ТАРГЕТ (Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време) V

Материали, публикувани от Европейската централна банка от 2009 г. VII

Речник XV

СЪКРАЩЕНИЯ

ДЪРЖАВИ

BG	България
BE	Белгия
CZ	Чешка република
DK	Дания
DE	Германия
EE	Естония
GR	Гърция
ES	Испания
FR	Франция
IE	Ирландия
IT	Италия
CY	Кипър
LV	Латвия
LT	Литва
LU	Люксембург
HU	Унгария
MT	Малта
NL	Нидерландия
AT	Австрия
PL	Полша
PT	Португалия
RO	Румъния
SI	Словения
SK	Словакия
FI	Финландия
SE	Швеция
UK	Обединено кралство
JP	Япония
US	САЩ

ДРУГИ

БВП	брутен вътрешен продукт
БМР	Банка за международни разплащания
ДФП	други финансови посредници
ДЦК	държавни ценни книжа
ЕО	Европейска общност
ЕОК	ефективен обменен курс
ЕПИ	Европейски паричен институт
ЕС	Европейски съюз
ЕСС'95	Европейска система от сметки'95
ЕСЦБ	Европейска система на централните банки
ЕЦБ	Европейска централна банка
ИПС	Икономически и паричен съюз
ИПЦ	индекс на потребителските цени
ИФК	Икономически и финансов комитет
ИЦП	индекс на цените на производител
МВФ	Международен валутен фонд
МИП	международна инвестиционна позиция
МОТ	Международна организация по труда
НПФИ	непарично-финансова институция
НЦБ	национална централна банка
ПФИ	парично-финансова институция
тр.	тримесечие
ХИПЦ	хармонизиран индекс на потребителските цени
ACEA	Европейска асоциация на автомобилостроителите
CIF	стойност, застраховка и навло
EBA	Евробанкова асоциация
HWWI	Хамбургски институт по международна икономика

В съответствие с практиката в Общността държавите – членки на ЕС, са подредени в този бюлетин според азбучния ред на техните имена на кирилица.

УВОД

Въз основа на своя редовен икономически и паричен анализ на заседанието си на 2 септември 2010 г. Управителният съвет прецени, че сегашните основни лихвени проценти на ЕЦБ са целесъобразни, затова взе решение да ги остави непроменени. Отчитайки цялата нова информация и анализи, получени след заседанието на 5 август 2010 г., Управителният съвет продължава да очаква динамиката на цените, подпомогната от слабия вътрешен ценови натиск, да остане умерена в средносрочния период, за който се отнася политиката. Последните икономически данни за еврозоната са по-добри от очакваното, отчасти поради фактори от временен характер. В перспектива се очаква възстановяването да продължи с умерен темп в условия, които все още се отличават с несигурност. Резултатът от паричния анализ потвърждава, че инфлационният натиск в средносрочен план остава сдържан, за което свидетелства слабият прираст на паричната маса и кредита. Като цяло Управителният съвет очаква ценовата стабилност да се запази в средносрочен план, поддържайки покупателната способност на домакинствата в еврозоната. Инфлационните очаквания остават твърдо стабилизирани в съответствие с целта за поддържане на темпа на инфлация под, но близо до 2% в средносрочен план. Особено важно остава твърдото стабилизиране на инфлационните очаквания.

На 2 септември 2010 г. Управителният съвет реши също да продължи провеждането на основните операции по рефинансиране и на операциите по рефинансиране със специален срок с матуритет един период на поддържане като търгове с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение, докогато е необходимо и поне до края на тазгодишния дванайсети период на поддържане на 18 януари 2011 г. Фиксираният лихвен процент по тези операции по рефинансиране със специален срок ще бъде същият като лихвения процент по основните операции по рефинансиране по това време. Управителният съвет също така взе решение да проведе тримесечните операции по дългосрочно рефинансиране през октомври, ноември и декември 2010 г. като търгове с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение. Лихвените проценти по тези тримесечни операции ще бъдат фиксирани на средното равнище на лихвения процент по основните операции по рефинансиране за срока на съответните операции по дългосрочно рефинансиране. Управителният съвет освен това реши да проведе три допълнителни операции за фино регулиране на 30 септември, 11 ноември и 23 декември, когато настъпва падежът на 6-месечни и 12-месечни операции по рефинансиране.

Като цяло сегашната позиция на паричната политика остава нерестриктивна. Паричната политика ще направи всичко необходимо за запазването на ценовата стабилност в еврозоната в средносрочен план. Това е необходимият и основен принос на паричната политика за подпомагане на устойчив икономически растеж, създаване на работни места и финансова стабилност. Всички нестандартни мерки, предприети в периода на много сериозно напрежение на финансовия пазар, известни като „засилена кредитна подкрепа“, както и програмата за пазарите на ценни книжа, са изцяло съвместими с мандата на Управителния съвет и са разработени като мерки с временен характер. Управителният съвет остава твърдо ангажиран с поддържането на ценова стабилност в средносрочен до дългосрочен план. Позицията на паричната политика, общото осигуряване на ликвидност и начините на разпределение ще бъдат коригирани по целесъобразност. Ето защо Управителният съвет ще продължи да наблюдава много внимателно всички тенденции през предстоящия период.

Ако обърнем внимание на икономическия анализ, след един период на рязък спад от средата на 2009 г. насам икономическата активност в еврозоната се засилва. Реалният БВП на еврозоната отбелязва отчетлив растеж на тримесечна основа с 1,0% през второто тримесечие на 2010 г., подпомогнат от продължаващия растеж в световен мащаб,

но и отчасти отразявайки вътрешни фактори от временен характер. Последните данни и информацията от конюнктурните анкети като цяло потвърждават очакването за забавяне през втората половина на тази година както в световен мащаб, така и в еврозоната. Въпреки това, макар условията все още да се отличават с несигурност, данните продължават да сочат положителна базова инерция на възстановяването в еврозоната. Продължаващият растеж в световен мащаб и неговото въздействие върху търсенето на износ от еврозоната, в съчетание с нерестриктивната позиция на паричната политика и предприетите мерки за възстановяване на нормалното функциониране на финансовата система, следва да продължат да подпомагат икономиката на еврозоната. Възстановяването на активността обаче се очаква да бъде забавено от процеса на коригиране на балансите в различни сектори и от перспективите за пазара на труда.

Тази оценка намира отражение и в макроикономическите прогнози на експерти на ЕЦБ от септември 2010 г., според които годишният растеж на реалния БВП ще бъде между 1,4% и 1,8% през 2010 г. и между 0,5% и 2,3% през 2011 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експерти на Евросистемата от юни 2010 г. диапазонът за растежа на реалния БВП за тази година е коригиран нагоре поради по-силното от очакваното възстановяване на икономическия растеж през второто тримесечие и от по-благоприятната от очакваната динамика през летните месеци. Диапазонът за 2011 г. също е коригиран нагоре, най-вече в отражение на инерционни ефекти от предвиждания по-силен растеж към края на 2010 г.

Според оценката на Управителния съвет рисковете за тази подобрена икономическа прогноза клонят леко надолу и все още е налице несигурност. От една страна, световната търговия може да постигне по-добри от очакваните показатели, подпомагайки износа на еврозоната. От друга страна, продължават да са налице опасения, свързани с повторна поява на напрежение на финансовите пазари, и известна несигурност относно перспективите за растеж на други развити икономики и в световен мащаб. Освен това рисковете в отрицателен план са свързани с евентуално ново поскъпване на петрола и другите суровини и с протекционистичен натиск, както и с възможността за хаотични корекции на дисбаланси в световен мащаб.

Що се отнася до ценовата динамика, според предварителната оценка на Евростат годишната ХИПЦ-инфлация в еврозоната е била 1,6% през август спрямо 1,7% през юли. Лекото отслабване на инфлацията вероятно отразява базови ефекти в енергийния компонент. Очаква се по-късно през годината темпът на годишната ХИПЦ-инфлация леко да се увеличи и същевременно да бележи известни колебания. В по-дългосрочна перспектива през 2011 г. темпът на инфлация като цяло следва да остане умерен благодарение на ниския вътрешен ценови натиск. Инфлационните очаквания в средносрочен до дългосрочен план остават твърдо стабилизирани в съответствие с целта на Управителния съвет да поддържа темпа на инфлация под, но близо до 2% в средносрочен план.

Тази оценка е отразена и в макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ за еврозоната от септември 2010 г., които предвиждат годишен темп на ХИПЦ-инфлация между 1,5% и 1,7% за 2010 г. и между 1,2% и 2,2% за 2011 г. В сравнение с прогнозите на експертите на Евросистемата от юни 2010 г. диапазоните са коригирани леко нагоре, главно поради поскъпването на суровините.

Рисковете, свързани с прогнозите за ценовата динамика, клонят леко нагоре. Те са свързани по-специално с движението на цените на енергията и непетролните суровини. Освен това увеличението на косвените данъци и на административно определяните цени може да се окаже по-голямо от сегашните очаквания поради необходимостта от фискална консолидация през следващите

години. Същевременно рисковете за вътрешните цени и за динамиката на разходите са балансирани.

Ако обърнем поглед към паричния анализ, през юли 2010 г. годишният темп на прираст на М3 е на равнище от 0,2%, без промяна спрямо равнището през юни. Постепенно нарастващият годишен прираст на кредитите за частния сектор достигна 0,9%, но все още остава относително слаб. Слабата динамика на растежа на парите и кредита продължава да подкрепя оценката за умерен базов темп на нарастване на паричната маса и сдържан инфлационен натиск в средносрочен план.

Постепенно отслабва низходящият ефект на стръмната крива на доходност върху прираста на паричната маса, който намира израз в насочването на средства към по-дългосрочни депозити и ценни книжа извън М3. Освен това продължава да намалява въздействието на тесните спредове между лихвените проценти по различните видове краткосрочни депозити върху прираста на компонентите на М3. В резултат на това годишният темп на прираст на М1 продължава да се забавя спрямо предишните високи равнища и през юли 2010 г. е 8,1%, а годишният темп на прираст на други краткосрочни депозити е по-слабо отрицателен.

Все така слабият годишен прираст на банковите кредити за нефинансовия частен сектор продължава да прикрива положителен прираст на кредитите за домакинствата и отслабващо отрицателен годишен прираст на кредитите за нефинансовите предприятия. Тези процеси са в съответствие с нормалната забавена реакция на кредитната динамика спрямо икономическата активност в рамките на бизнес цикъла.

Като се има предвид слабата динамика в общите баланси на банките, те все така са изправени пред предизвикателството да разширят достъпа до кредити за нефинансовия сектор, когато настъпи оживление в търсенето. За да се справят с това предизвикателство, банките трябва, когато е необходимо, да капитализират печалбите си и да насочат поглед към пазара, за да укрепят допълнително капиталовата си база, или да се възползват в пълна степен от правителствените мерки в подкрепа на рекапитализацията.

В обобщение, настоящите лихвени проценти на ЕЦБ остават целесъобразни. Отчитайки цялата нова информация и анализи, получени след заседанието на 5 август 2010 г., Управителният съвет продължава да очаква динамиката на цените, подпомогната от слабия вътрешен ценови натиск, да остане умерена в средносрочния период, за който се отнася политиката. Последните икономически данни за еврозоната са по-добри от очакваното, отчасти поради фактори от временен характер. В перспектива се очаква възстановяването да продължи с умерен темп в условия, които все още се отличават с несигурност. Съпоставянето на резултатите от икономическия анализ с тези на паричния анализ потвърждава, че инфлационният натиск в средносрочен план остава сдържан, за което свидетелства слабият растеж на парите и кредита. Като цяло Управителният съвет очаква ценовата стабилност да се запази в средносрочен план, поддържайки покупателната способност на домакинствата в еврозоната. Инфлационните очаквания остават твърдо стабилизирани в съответствие с целта за поддържане на темпа на инфлация под, но близо до 2% в средносрочен план. Особено важно остава твърдото стабилизиране на инфлационните очаквания.

Ако насочим вниманието си към фискалната политика на еврозоната, текущата динамика на агрегирано равнище е като цяло в съответствие с предишните очаквания. На равнището на отделните държави всяка положителна фискална динамика, която може да възникне в отражение на фактори, като например по-благоприятна от очакваното макроикономическа среда, следва да се използва за по-бързо осъществяване на напредък във фискалната консолидация.

Същевременно в държавите, където все още е необходимо да се вземат допълнителни конкретни мерки за изпълнение на консолидационните цели, такива мерки трябва да бъдат приети бързо, за да се осигури изпълнението на ангажиментите по отношение на консолидацията. Това е задължително условие, за да се запази доверието в меродавността на фискалните цели на правителствата. Положителният ефект върху доверието може да компенсира отслабеното търсене, свързано с фискалната консолидация, когато стратегията за фискални корекции е възприемана като надеждна, амбициозна и съсредоточена върху разходната част. Условията за подобен положителен ефект са особено благоприятни в сегашната среда на макроикономическа несигурност.

С цел да се подкрепи процесът на фискална консолидация, да се поддържа гладкото функциониране на еврозоната и да се засилят перспективите за по-висок устойчив растеж, от съществено значение е провеждането на мащабни структурни реформи. Особено необходими са основни реформи в държавите, претърпели загуба на конкурентоспособност в минали периоди, или в тези с висок бюджетен и външен дефицит. Мерките би следвало да гарантират процес на договаряне на възнагражденията, който позволява гъвкаво и подходящо адаптиране на заплатите към ситуацията с безработицата и загубата на конкурентоспособност. Реформите за засилване на ръста на производителността допълнително биха укрепили процеса на икономически корекции в тези държави.

РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКАТА И ФИНАНСИТЕ

1 ЕВРОЗОНА – ВЪНШНА СРЕДА

Възстановяването на световната икономика продължава, но темпът на това възстановяване леко намалява, както и се очакваше, тъй като подкрепата от страна на цикъла на стоково-материалните запаси в света и на мерките за фискално стимулиране отслабва. Това се потвърждава от последните показатели от проучвания, които сочат, че глобалният растеж може да забави темпа си през втората половина на тази година. Тези процеси намират отражение и в растежа на световната търговия, който, въпреки че като цяло остава значителен, започва да намалява спрямо изключително силните темпове, регистрирани през първото тримесечие на тази година. Инфлационният натиск в световен мащаб остава слаб, в съответствие с размера на свободните производствени мощности, който преобладава особено в развитите икономики.

1.1 РАЗВИТИЕ НА СВЕТОВНАТА ИКОНОМИКА

Възстановяването на световната икономика продължава, но, както и се очакваше, инерцията на растежа ù леко се забавя на фона на отслабващата подкрепа от страна на цикъла на стоково-материалните запаси в света и на мерките за фискално стимулиране. Икономическият растеж във възникващите икономики остава общо взето силен, но краткосрочните показатели сигнализират за известно леко намаляване на темпа на икономическата експанзия. В повечето развити икономики възстановяването донякъде се спъва от неблагоприятните условия на трудовите пазари и процеса на коригиране на балансите в различните стопански отрасли.

Графика 1 Глобални индекси на мениджърите по продажбите (ИМП) за преработващата промишленост

(индекс на дифузия; месечни данни)

Източник: *Markit*.

В по-големи детайли, последните показатели от проучвания разкриват известна загуба на инерция в световната икономическа активност и така дават допълнителни данни, че тримесечният растеж на световната икономика може да е по-скромен през второто полугодие. През юли индексът на мениджърите по продажби (ИМП) за световното производство във всички отрасли е 54,6 при 55,4 за предходния месец, а ИМП за производството в преработващата промишленост, за който вече са публикувани данните за август, остава общо взето непроменен на ниво от 55,5 (виж графика 1). Въпреки че сочи известно забавяне на растежа през третото тримесечие, индексът остава над средната за динамичния ред стойност, сигнализирайки за продължаващо разрастване на икономиката в световен мащаб. Постъпващите нови поръчки създават неоднозначна представа за положението през юли, тъй като понижаването на индекса за нови поръчки в преработващата промишленост до голяма степен е компенсирано от повишаването на съответния индекс за сектора на услугите. През август индексът за нови поръчки в преработващата промишленост продължава да спада, въпреки че остава 52,5, т.е над 50 – границата между растеж и спад. Макар че ИМП за заетостта в света леко се подобрява през юли (до 51,4), подпомаган от увеличената заетост както в преработващата промишленост, така и в сектора на услугите, като цяло темпът на създаване на нови работни места остава доста бавен. Общо взето, данните за ИМП разкриват известен спад в световната икономическа активност и търговия през текущото три-

месечие в сравнение с второто тримесечие на 2010 г.

Промените в глобалната икономическа активност имат отражение и върху растежа на световната търговия, който, въпреки че като цяло остава значителен, започва да се забавя спрямо изключително силните темпове, регистрирани през първото тримесечие на тази година. Растежът на световната търговия спада до 3,6% през второто тримесечие на 2010 г. спрямо 5,7% за първото. Това отразява процеси, протичащи както в развитите, така и във възникващите икономики. Съответно нарастването на външното търсене на стоки от еврозоната, макар да остава доста силно, също се забавя през второто тримесечие.

Графика 2 Динамика на международните цени

(месечни данни; годишно процентно изменение)

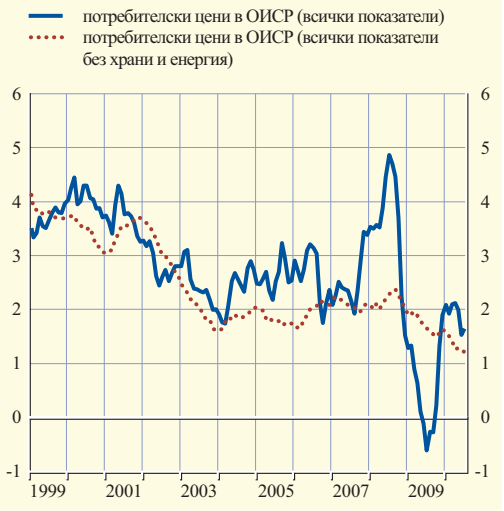

Източник: ОИСР.

Инфлационният натиск в световен мащаб остава ограничен заради преобладаващите свободни производствени мощности, особено в развитите икономики. Официалната инфлация, измерена чрез индекса на потребителските цени, в страните от ОИСР е 1,6% годишно до юли спрямо 1,5% за юни (виж графика 2). Това леко увеличение се свързва най-вече с промените в цените на енергията и храните, които нарастват с 6,2% и 1,1% годишно до юли при увеличение от 4,7% и 0,6% за юни. Без храните и енергията ИПЦ-инфлацията в страните от ОИСР намалява до 1,2% през юли от 1,3% за предходния месец. Наблюдава се и продължаващо понижаване на ИМП на цените на факторите на производство до 53,3 за юли спрямо върховата стойност след рецесията от 60,9 за април, като разходите растат по-бавно както в преработващата промишленост, така и в сектора на услугите. През август обаче ИМП на цените на факторите за производство в преработващата промишленост се покачва до 58,5 от 56,9 за юли, което показва, че цените се повишават отново с по-бързо темпо (виж графика 1).

САЩ

В САЩ подемът на икономическата активност, който започна през третото тримесечие на 2009 г., остава силен, макар и по-сдържан през първото тримесечие на 2010 г., като възстановяването е отчасти подкрепено от временни фактори, например мерките за фискално стимулиране и цикъла на стоково-материалните запаси. Темпът на възстановяване на стопанската активност се забавя още повече през второто тримесечие на 2010 г. Темпът на растеж на реалния БВП на годишна база спада до 1,6% през второто тримесечие на 2010 г. след 3,7% за първото тримесечие на 2010 г. и 5,0% за четвъртото тримесечие на 2009 г. Предвид ниското доверие на потребителите и продължаващия застой на пазарите на труда нарастването на разходите за лично потребление остава умерено през второто тримесечие на 2010 г., а частните бизнес инвестиции продължават да растат със значителен темп. Общата икономическа активност се подпомага и от увеличаването на правителствените разходи, а също така и на запасите, макар че подкрепата на запасите за растежа е по-слаба, отколкото през предишните тримесечия. От друга страна, растежът се задържа от значителния отрицателен принос на нетния износ, тъй като вносът нараства много по-силно от износа.

Що се отнася до ценовите тенденции, годишната ИПЦ-инфлация расте от 1,1% през юни до 1,2% за юли 2010 г. Повишаването на официалната инфлация се дължи предимно на поскъпването на основните стоки. Годишният темп на инфлация без храните и енергията остава 0,9% през юли, което представлява най-ниската стойност от 1966 г. насам и е резултат от съществения застой на стоковите и трудовите пазари.

В бъдеще се очаква икономиката на САЩ да продължи да се възстановява с умерени темпове. Очаква се, че отслабващата подкрепа на временните фактори ще доведе до известно забавяне на растежа през втората половина на 2010 г. Като цяло, възстановяването може да остане относително сдържано в сравнение с предходни стопански цикли. Неблагоприятните условия на пазара на труда, бавното нарастване на доходите, допълнителното коригиране на бюджетите на домакинствата и по-слабата осигуреност с жилища вероятно ще ограничат растежа на потреблението в близко бъдеще. Жилищното строителство намалява още повече след прекратяването на федералните програми за подпомагане. Тъй като значителният брой ипотеки, които сега са сериозно просрочени или на някакъв етап на запориране, излизат на пазара, нарасналото количество запорирани имоти вероятно ще оказва натиск надолу върху цените на жилищата в следващите месеци и върху жилищния пазар като цяло (виж каре 1). Очаква се в близко бъдеще ИПЦ-инфлацията да остане умерена в резултат на ограниченото нарастване на заплатите и значителния икономически застой.

Графика 3 Основни тенденции в големите индустриализирани икономики

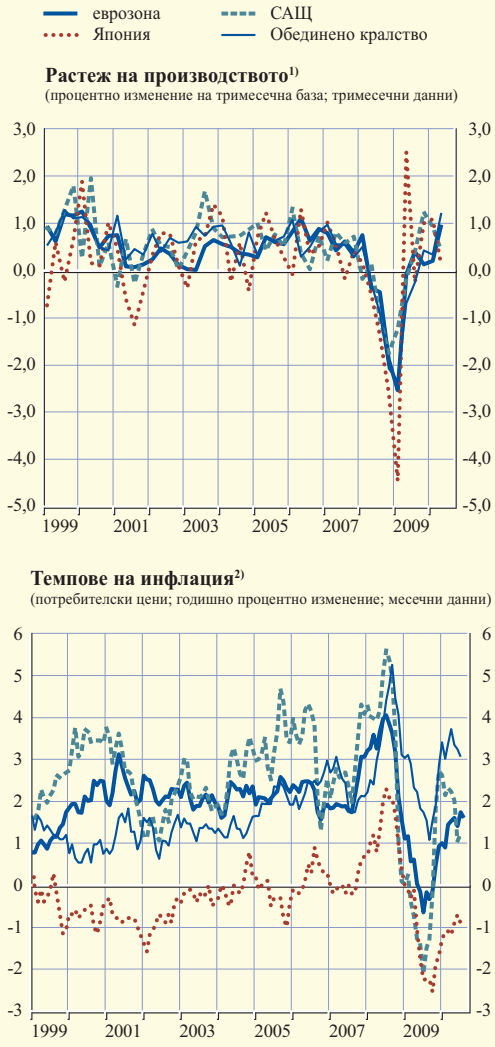

Източници: Национални данни, БМР, Евростат и изчисления на ЕЦБ.
1) За еврозоната и Обединеното кралство са използвани данни на Евростат, а за САЩ и Япония – национални данни. Данните за БВП са сезонно изгладени.
2) За еврозоната и Обединеното кралство – ХИПЦ, а за САЩ и Япония – ИПЦ.

Становището за забавянето на икономическата активност се подкрепя от Федералния комитет на САЩ по операциите на открития пазар, като в изявлението на комитета от 10 август 2010 г. се отбелязва, че темповете на възстановяване на производството и заетостта намаляват през последните месеци. На същото си заседание комитетът взе решение да запази целевия лихвен процент по федералните фондове непроменен в рамките от 0% до 0,25%. Освен това Федералният резерв обяви, че ще поддържа авоарите си от ценни книжа на сегашното им ниво, като реинвестира погашенията по главниците по дълга на държавните агенции и по обезпечените с ипотека ценни книжа на агенциите в по-дългосрочни съкровищни облигации, за да подпомага възстановяването на икономиката.

Каре 1

ОТРАЖЕНИЕ НА ИНИЦИАТИВИТЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ЖИЛИЩНОТО КРЕДИТИРАНЕ В САЩ ВЪРХУ ЖИЛИЩНИЯ ПАЗАР ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ МЕСЕЦИ

Жилищният пазар в САЩ, който беше в епицентъра на финансовата криза в САЩ и в света, както и на икономическия спад, проявява признаци на стабилизиране от 2009 г. насам. Но това изглежда е отражение, поне отчасти, на резултата от различните инициативи в подкрепа на жилищното кредитиране. Сега, когато някои от тези помощни мерки са преустановени, съществува риск наблюдаваното оживление да се окаже краткотрайно, както сочат слабите показатели за жилищния пазар през последните месеци. Целта на това каре е да отчете наблюдавания положителен ефект от тези мерки върху жилищния пазар в САЩ и да изясни кои са евентуалните източници за ново отслабване на пазара при липсата на политика на подпомагане. Това е важен елемент за оценяване устойчивостта на възстановяването на жилищния пазар в САЩ, а следователно и на икономическите перспективи за САЩ.

От началото на кризата на жилищния пазар в САЩ се наблюдават безпрецедентно трудни условия. Започналото строителство на жилища намаля от над 2 милиона единици през 2005 г. до само 554 000 през 2009 г. (виж графика А), а запорираните имоти скочиха от 780 000 на около 3 милиона през същия период. Цените на жилищата според индекса Кейс–Шилер (*Case-Shiller Index*) спаднаха с повече от 30% от върховото им ниво през 2006 г. Все пак неотдавна жилищният пазар в САЩ започна да проявява някои признаци на активизиране. Първо, цените на жилищата започнаха да се стабилизират и в началото на 2010 г. годишното изменение на индекса Кейс–Шилер се върна към положителни равнища. Освен това по-голямата достъпност на жилищата благодарение на предишните спадове в цените, заедно с държавната помощ за купувачите на нови жилища, въведена по време на рецесията, подкрепиха търсенето и помогнаха продажбите на готови жилища в края на 2009 г. да достигнат най-високото си ниво от почти три години насам (виж графика Б). Има напредък и в намаляването на прекомерното предлагане на нови жилища за продажба, което въпреки това остава високо спрямо сегашния темп на месечните продажби.

Това оживление отчасти се дължи на няколко държавни инициативи за подпомагане, тъй като федералната подкрепа за жилищния пазар се увеличи значително по време на кризата. Първият комплект от мерки включваше програми за преоформяне на ипотечните кредити (напр. *Home Affordable Modification Programme, HAMP* – Програма за достъпност на жилищата), които целят да помогнат на кредитополучатели с финансови затруднения, като направят месечните вноски по ипотечните им кредити по-поносими. Един от ефектите от това преоформяне на кредити е, че то забави темпа, с който просрочените задължения водят до запориране на имотите, а те на свой ред увеличават предлагането на запорирани имоти на пазара. Тъй като такива имоти обикновено се продават със значителна отстъпка, програмите за преоформяне на ипотечните кредити може да са ограничили или поне забавили натиска за понижаване цените на жилищата в резултат от запорирането на жилища. Въпреки това положителният ефект може да се окаже временен, тъй като много от преоформените ипотечни кредити в крайна сметка отново биват просрочени: отчита се, че повече от половината от преоформените ипотечни кредити стават сериозно прос-

Графика А Динамика на жилищния пазар в САЩ

(млн., анюализиран темп; месеци; сезонно изгладени данни)

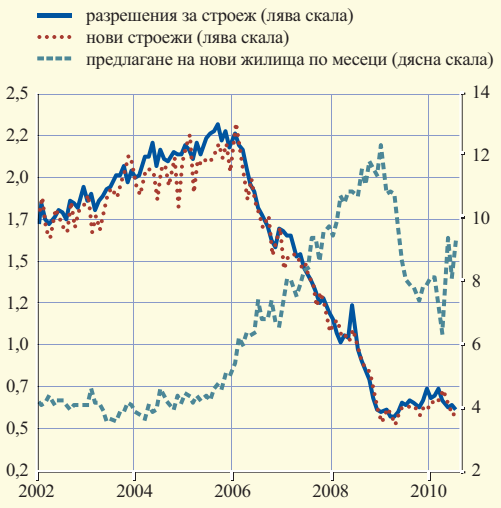

Източник: *US Census Bureau*.

Графика Б Продажби на жилища в САЩ

(млн., анюализиран темп; сезонно изгладени данни)

Източници: *National Association of Realtors* и *US Census Bureau*.

рочени една година след преоформянето[1]. Макар че последните видове преоформяне на ипотечни кредити изглеждат по-успешни, отчасти поради по-голямото акцентиране върху намаляването на главницата на непогасените кредити, не може да се изключи появата на нов натиск към нарастване броя на запорираните жилища, тъй като приблизително една четвърт от собствениците на жилища в САЩ имат неизплатени ипотеки, които превишават стойността на жилищата им.

Данъчният кредит за купувачите на жилища е друга инициатива, подпомагаща жилищния пазар. Тази мярка бе въведена като част от пакета от стимули през 2009 г. и се състои в данъчен кредит, предлаган на лицата, купуващи жилища за първи път. Тази програма изглежда изиграла важна роля за оживлението в продажбите на готови жилища през втората половина на 2009 г., като препродажбите на жилища скочиха с почти 30% между август и ноември 2009 г. (първоначалната дата за приключване на програмата, виж графика Б). Впоследствие продажбите на жилища отново нараснаха през март и април 2010 г., което съвпадна с втория краен срок след удължаването на срока на данъчния кредит до април 2010 г. Все пак една от тревогите, свързани с данъчния кредит за купувачите на жилища, е, че съответният скок в продажбите представлява просто търсене, изтеглено от бъдещето, което сочи, че активността на жилищния пазар е отслабнала още повече след изтичане срока на този данъчен кредит. Това сякаш се потвърждава и от публикуваните показатели, които разкриват нови спадове в продажбите на жилища веднага след изтичането на срока на данъчния кредит.

И накрая, инициативите са въведени да подпомогнат ипотечния пазар в САЩ и така да съдействат за подобряване на достъпа до и цената на кредитирането за собствениците на

1 Виж доклада *OCC and OTC Mortgage Metrics Report, First Quarter 2010*, публикуван през юни 2010 г. от Службата за контрол по паричното обращение (*Office of Comptroller of the Currency*) и Службата за надзор върху кредитно-спестовните институции (*Office of Thrift Supervision*) във Вашингтон.

жилища. Една такава инициатива, свързана с мащабните покупки (1,4 трилиона щ.д.) на дълг на спонсорирани от правителството предприятия (СПП) и гарантирани от СПП и обезпечени с ипотека ценни книжа (ОИЦК) от името на Системата на федералния резерв, бе осъществена от януари 2009 г. до март 2010 г. Покупките, изглежда, са допринесли за чувствителния спад на лихвените проценти по ипотечните кредити. Лихвеният процент по 30-годишните покриващи изискванията ипотечни кредити намаля с повече от 1 пр.п. до около 5% през ноември 2008 г. след първоначалното обявяване на програмата и след това поддържаше ниски равнища въпреки края на програмата през март 2010 г. Това направи жилищата по-достъпни за потребителите, като след средата на 2010 г. индексът за достъпността на жилищата в САЩ остава много над дългосрочната си средна стойност.

Графика B Нетно кредитиране на жилищни ипотеки в САЩ

(трансакции с натрупване за 4 тримесечия, млрд. щ.д.)

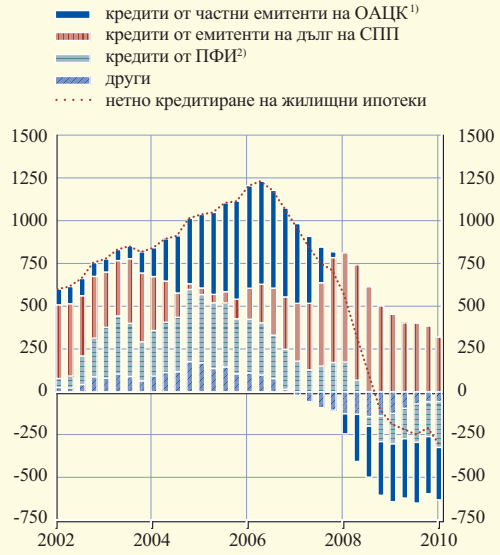

Източник: *Federal Reserve Board*.
1) Кредити от частни емитенти на обезпечени с акции ценни книжа.
2) Кредити от търговски банки, спестовни институции и кредитни съюзи.

Помощта за публичния сектор остава от жизнено значение за ипотечния пазар в САЩ. Отчасти това се дължи на радикална промяна в източниците за финансиране на ипотечните кредити в САЩ през последните години. Предоставянето на кредити чрез частни емитенти на обезпечени с акции ценни книжа (ОАЦК) бе прекратено с краха на секюритизацията чрез ипотечни кредити, осъществявана на вторичния пазар от частни инвеститори по време на финансовата криза, но дефицитът е запълнен само частично посредством учредяването на нови ипотеки, финансирани чрез спонсорираните от правителството на САЩ предприятия „Фани Мей“ и „Фреди Мак“ (виж графика B). Следователно СПП са единственият източник на нетно положително финансиране за ипотечните кредити от 2008 г. насам, което обаче не можа да предотврати общия спад на нетното ипотечно кредитиране.

СПП са от ключово значение за поддържане търсенето на ипотечни кредити, а така и за достъпността на жилищата. През септември 2008 г. с оглед влошаващата се платежоспособност на „Фани Мей“ и „Фреди Мак“ тези предприятия бяха поставени под засилени надзор на правителството, когато Министерството на финансите осигури капиталова инжекция за всяка една от тези институции. За да гарантира допълнително тяхната платежоспособност, през декември 2009 г. Министерството на финансите на САЩ удължи срока на първоначалната си схема за подпомагане с цел да позволи неограничено вливане на капитали през следващите три години и така всяко кумулативно намаляване на нетната стойност през този период да може да бъде поето. Макар че това може да е улеснило преоформянето на ипотечните кредити, обслужвани към двете агенции, и да е успокоило инвеститорите относно платежоспособността на двете институции, увеличената федерална помощ за тези СПП в крайна сметка допринесе за нарастването на фискалните разходи. В бъдеще помощта за ипотечния пазар чрез СПП вероятно ще подлежи на опреде-

лени ограничения. Това е така не само поради допълнителната тежест върху федералния бюджет на САЩ, но и поради таваните, наложени върху нарастването на портфейлите им, което ограничава възможността на СПП да закупуват нови ипотеки.

В заключение, стабилизирането на жилищния пазар в САЩ от 2009 г. насам, изглежда, се дължи най-вече на различните инициативи на жилищната политика. Сега, когато някои от тези мерки за подпомагане вече са преустановени, наблюдаваното оживление може да се окаже само временно и отново намалялата напоследък активност на жилищния пазар може да влоши икономическите перспективи.

ЯПОНИЯ

В Япония възстановяването на икономиката губи инерцията си през изминалите месеци. Според първата предварителна оценка на японското правителство растежът на реалния БВП рязко забавя темпа си от 1,1% на тримесечна база за първото тримесечие на 2010 г. до 0,1% през второто тримесечие (виж графика 3). Единственият положителен принос за растежа идва от нетния износ, който стимулира нарастването на икономическата активност с 0,3 пр.п. В противовес запасите спъват растежа на реалния БВП (-0,2 пр.п.), а вътрешното търсене отслабва. Ако разгледаме отделните категории, личното потребление остава непроменено през второто спрямо първото тримесечие на 2010 г., което говори, че домакинствата реагират силно на някои от преустановените мерки за фискално стимулиране. В същото време потреблението на сектор „държавно управление“ се увеличава с 0,2% на тримесечна база, а публичните инвестиции намаляват силно – с 3,4%, в резултат на приетата рестриктивна икономическа политика.

През последните месеци инфлацията, измерена чрез потребителските цени, намалява, а общата годишна ИПЦ-инфлация спада през юли до -0,9% при -0,7% за юни, като отражение на силния икономически застой. Годишната ИПЦ-инфлация без храните и енергията се запазва на равнище от -1,5%, без промяна спрямо предходния месец.

Стопанската активност вероятно ще остане потисната през втората половина на 2010 г., главно поради затихващия ефект на мерките за фискално стимулиране и пониженото външно търсене, отчасти дължащо се на забавеното въздействие на по-силната йена. На последното си заседание на 10 август 2010 г., както и на всички свои заседания по паричната политика от декември 2008 г. насам, ръководството на централната банка на Япония взе решение да запази непроменен целевия си лихвен процент по необезпечените овърнайт кол-опции на ниво от 0,1%.

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

Възстановяването на икономиката в Обединеното кралство продължава и през последните тримесечия. Растежът на реалния БВП на тримесечна база бе ревизиран нагоре до 1,2% (от 1,1%) през второто тримесечие на 2010 г. след увеличение с 0,3% за първото тримесечие. Прирастът на производството през второто тримесечие се дължи предимно на положителния принос на стоковите запаси и на потребителските разходи на домакинствата, а приносът на нетната търговия е нулев. Цените на жилищата продължават да растат на годишна база, макар че на месечна база спадат през последните месеци. В бъдеще се очаква корекциите при стоковите запаси, стимулиращите мерки на паричната политика, външното търсене и предходното обезценяване на британската лира да подкрепят икономическата активност.

Все пак нарастването на вътрешното търсене се очаква да остане ограничено поради строгите условия на кредитиране, корекциите в бюджетите на домакинствата и силното ограничаване на бюджетните разходи.

В началото на 2010 г. годишната ХИПЦ-инфлация се повишава чувствително, достигайки връх от 3,7% през април, но леко намалява през последните месеци и през юли е 3,1%. В бъдеще се очаква закъснелият ефект от обезценяването на британската лира, както и отражението от увеличаването на ДДС-ставката от януари 2011 г. да окажат натиск за повишаване на потребителските цени. През последните тримесечия Комитетът по парична политика на централната банка на Обединеното кралство (*Bank of England*) поддържа основния си лихвен процент по резервите на търговските банки на нивото от 0,5%. Комитетът продължава да гласува и за запазване на обема на изкупуването на активи, финансирано чрез емитиране на резерви от централната банка в размер на 200 млрд. британски лири.

ДРУГИ ЕВРОПЕЙСКИ ДЪРЖАВИ

Като цяло, през изминалите тримесечия икономическата ситуация продължава да се подобрява и в другите държави – членки на ЕС извън еврозоната, а инфлационните процеси са разнопосочни. В Швеция възстановяването на икономиката набира сила през предходните тримесечия. Реалният БВП нараства с 1,5% и 1,2% на тримесечна база съответно през първото и второто тримесечие на 2010 г. В последно време пазарът на труда проявява признаци на стабилизиране, като осигурява допълнителна помощ за икономическото оживление. През последните тримесечия икономическият растеж е положителен и в Дания, с тримесечен растеж на реалния БВП от 0,7% през първото и 1,0% през второто тримесечие на 2010 г. Подемът на икономическата активност в Дания се очаква да продължи, подкрепян от пакета от фискални стимули и външното търсене. В последно време ХИПЦ-инфлацията в Дания е стабилна, като се движи около 2%, а в Швеция намалява. През юли 2010 г. годишната ХИПЦ-инфлация е 2,1% в Дания и 1,4% в Швеция.

Общо взето, икономическото възстановяване в най-големите държави – членки на ЕС от Централна и Източна Европа, продължава, макар икономическият растеж да е неустойчив през последните тримесечия. Растежът на реалния БВП остава относително силен в Чехия и Полша, съответно 0,8% и 1,1% на тримесечна база за второто тримесечие на 2010 г. В Унгария реалният БВП остава непроменен през второто тримесечие на 2010 г. след повишаването му с 0,6% за първото тримесечие. В Румъния реалният БВП нараства с 0,3% през второто тримесечие на 2010 г. след свиване през първото тримесечие. В перспектива, най-новите показатели за доверието, както и данните за промишленото производство и търговията сочат, че в повечето държави, с изключение на Румъния, възстановяването ще продължи, подпомагано от външното търсене. Същевременно няколко фактора, включително растящата безработица, затегнатите условия на кредитиране и механичният ефект от мерките на фискалната политика в някои държави (включително високия налог за финансовия сектор в Унгария и увеличената ДДС-ставка от юли 2010 г. в Румъния), водят до продължаващо отслабване на вътрешното търсене. През юли годишната инфлация остава 1,6% в Чехия и 1,9% в Полша. В Унгария инфлацията е около 5% през май и юни 2010 г., но спада до 3,8% през юли главно поради базовия ефект от повишаването на данъците през миналата година. В Румъния инфлацията се движи малко над 4% през месеците преди юли, а през юли нараства значително до 7,1% след последното увеличение на ДДС-ставката. В бъдеще повишенията на данъците в някои държави ще доведат до нарастване на инфлацията, въпреки че ефектът от тези увеличения се очаква да бъде ограничен поради големите свободни производствени мощности.

Икономическата ситуация продължава да се стабилизира и в по-малките страни извън еврозоната, т.е. балтийските републики и България, предимно благодарение на засиленото външно търсене и постигнатия в резултат на това растеж на промишленото производство. В същото време вътрешното търсене е все така много слабо и дори се свива в някои държави. В бъдеще се очаква икономическите условия да продължат да се стабилизират, макар също така да е възможно слабият трудов пазар и условията за кредитиране да продължат сериозно да задържат вътрешното търсене.

В Русия възстановяването на производството, започнало през втората половина на 2009 г., остава слабо и през първата половина на 2010 г. Според предварителните данни растежът на реалния БВП леко се ускорява през второто тримесечие на 2010 г. след много ниските показатели през първото тримесечие. Водещите показатели говорят за отслабване на набраната инерция, отчасти поради изключителните горещини, сполетели Русия през лятото. Вероятно това ще се отрази неблагоприятно върху перспективите за растежа и за инфлацията, но на този етап е трудно да се прецени степента на това въздействие. Освен това по-ниските от очакваното цени на основните стоки и относително скромният растеж на вътрешното кредитиране остават важни рискови фактори за икономическото оживление. Инфлацията продължава да намалява и през юли достига 5,5% на годишна база. Все пак рисковете са високи и се дължат отчасти на повишените цени на храните заради горещините.

АЗИАТСКИ СТРАНИ С ВЪЗНИКВАЩИ ПАЗАРИ

Данните от националните сметки за второто тримесечие на 2010 г. сочат, че продължава устойчивият подем в икономиките на азиатските страни с възникващи пазари през изминалата година. И все пак темповете на растеж на БВП в няколко държави са малко по-слаби в сравнение с предходното тримесечие, което говори за известно забавяне на икономическата активност в региона. Редица компоненти на търсенето са в основата на растежа на БВП: в някои икономики частното потребление и инвестициите в основен капитал имат най-голям принос, а в други страни относително по-голямо значение има силният нетен износ. През юли темповете на инфлация остават общо взето стабилни в целия регион.

Растежът на реалния БВП в Китай намалява темпа си до 10,3% на годишна база през второто тримесечие на 2010 г. при 11,9% за първото тримесечие, което говори за забавяне на икономиката и за по-нисък риск от прегряване. Икономическият растеж все повече се дължи на външното търсене. Износът нараства с 41,0% на годишна база през второто тримесечие и през юни изпреварва темпа на растеж на вноса за първи път през последните 13 месеца. Растежът на вноса се забавя през второто тримесечие в резултат на относително по-ограниченото вътрешно търсене и по-ниските цени на суровините през по-голямата част от тримесечието. Като последица от май насам месечните стойности на търговските излишъци са значително по-големи и достигат предкризисни равнища. От друга страна, постепенното прекратяване на стимулите на фискалната и паричната политика и въвеждането на административни мерки срещу спекулациите на пазара на недвижими имоти свиват инвестициите в дълготрайни активи и в строителството. ИПЦ-инфлацията нараства до 3,3% през юли от 2,9% за предходния месец. Това обаче се дължи предимно на временни фактори, свързани с наводненията в Южен Китай, които доведоха до поскъпване на храните. Инфлацията, измерена с ИЦП, започва да отслабва през юли. Очаква се известно забавяне в темпа на икономическия растеж да потиска инфлационния натиск.

В Корея реалният БВП нараства със 7,1% на годишна база през второто тримесечие на 2010 г. при 8,1% за първото тримесечие. Интензивният износ и устойчивото частно потреб-

ление имат положителен принос за растежа, а по-ниските правителствени разходи и инвестиции в строителството обясняват лекия спад спрямо предходното тримесечие. Средногодишната ИПЦ-инфлация намалява слабо до 2,6% за второто тримесечие на 2010 г. от 2,7% за първото тримесечие. В Индия БВП нараства с 3,7% на годишна база през второто тримесечие на 2010 г., стимулиран от частното вътрешно потребление и от инвестициите. Годишната инфлация на цените на едро – предпочитаният от централната банка на Индия измерител на инфлацията – нараства от средно 10,2% за първото тримесечие до 11,0% през второто тримесечие.

Като цяло, забележителното икономическо оживление в азиатските страни с възникващи пазари, започнало през второто тримесечие на 2009 г., първоначално се дължеше на стимулите на фискалната и паричната политика, а впоследствие на увеличеното търсене в света, но все повече и на вътрешното частно търсене. В последно време постепенното прекратяване на правителствените мерки и по-сдържаното външно търсене водят до известно (ограничено) задържане на икономическата активност и се очаква да забавят донякъде растежа през втората половина на 2010 г.

ЛАТИНСКА АМЕРИКА

Интензивното икономическо възстановяване в Латинска Америка, отчетено през първото тримесечие на 2010 г., продължава и през второто тримесечие. Средно през второто тримесечие на 2010 г. инфлационният натиск се увеличава в повечето държави в региона. В Мексико растежът на реалния БВП е 7,7% на годишна база през второто тримесечие на 2010 г. при 4,3% за първото тримесечие. Годишната инфлация на потребителските цени е средно 4,0% през второто тримесечие при 4,8% за предходното. В Аржентина икономическата активност се възстановява в значителна степен, което се потвърждава от данните за силния растеж на промишленото производство през второто тримесечие (10.0% на годишна база). Годишната ИПЦ-инфлация е средно 10,6% за второто тримесечие на 2010 г. при 9,0% за първите три месеца. В Бразилия, от друга страна, средният темп на прираст на промишленото производство през второто тримесечие на 2010 г. (14,3% на годишна база) е по-нисък, отколкото през първото тримесечие (18,1%). Годишната инфлация в Бразилия се увеличава до 5,2% през второто тримесечие. Общо взето, икономическата активност в Латинска Америка отбелязва бърз подем от втората половина на 2009 г. Но в бъдеще се очаква възстановяването да загуби инерция с постепенното оттегляне на мерките за фискално стимулиране.

1.2 ПАЗАРИ НА ОСНОВНИ СТОКИ

След повишаването през 2009 г. цените на петрола се движат средно около 78 щ.д. за барел от началото на 2010 г. при известни колебания (виж графика 4). На 1 септември цената на суровия петрол тип „Брент“ е 75,6 щ.д. за барел, т.е. малко по-ниска (с 3.0%), отколкото в началото на годината. В средносрочен план пазарните участници очакват малко по-високи цени на петрола и фючърсните сделки за декември 2012 г. се сключват на ценови нива от 85,8 щ.д. за барел.

През изминалите три месеца цените на петрола се влияят от взаимодействието на силни базисни фактори на търсенето и несигурността около устойчивостта на макроикономическото възстановяване в света. От страната на търсенето Международната агенция по енергетика (МАЕ) многократно ревизира нагоре прогнозата си за търсенето на петрол през

2010 г. и 2011 г., главно поради допусканията за по-висок световен икономически растеж. Но несигурността около устойчивостта на възстановяването на световната икономика засилва натиска за понижаване на цените на петрола. Нарастването на търсенето на петрол в света, което бе силно през първата половина на 2010 г., леко отслабва след средата на годината, предимно заради по-ниския растеж на търсенето му в Китай. Предлагането на петрол остава значително, тъй като членките на ОПЕК произвеждат много над целевите си равнища и запасите на ОИСР се увеличават чувствително през второто тримесечие на 2010 г.

Графика 4 Основни тенденции на суровинните пазари

Източници: „Блумбърг“ и *HWWI*.

Цените на неенергийните суровини рязко скачат през последните няколко месеца, тласкани най-вече от силното поскъпване на храните. Въпреки че цените на зърното спаднаха през юни в резултат на изобилното предлагане, неблагоприятните климатични условия в основните страни – износителки на пшеница, предизвикват силно затягане на пазара, което покачва цените на храните през август. Прогнозите за световното производство на пшеница за 2010 г. и 2011 г. бяха ревизирани надолу от няколко международни земеделски агенции, което създава рискове за поскъпване на храните в краткосрочен план. И цените на металите се повишават от средата на юни, като се възстановяват от спада през предходните месеци. Нивото на запасите от повечето неблагородни метали намалява, тъй като производството се свива поради забавеното, макар и все още силно търсене, предимно от страна на Китай. Като цяло ценовият индекс за неенергийните суровини (в щатски долари) в края на август е с 16,8% по-висок, отколкото в началото на годината.

Графика 5 Съставни изпреварващи показатели на ОИСР

(месечни данни; амплитудно изгладени)

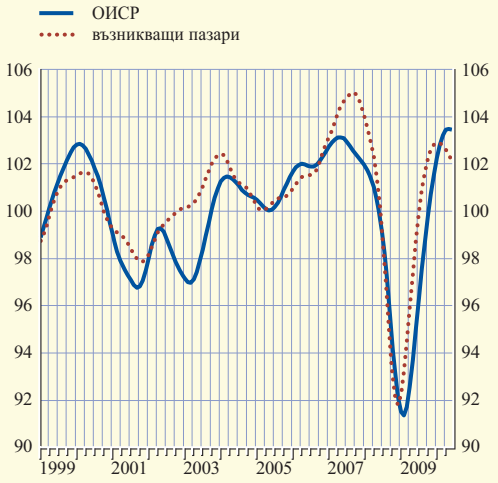

Източник: ОИСР.
Забележка: Показателят за възникващите пазари е претеглена средна на съставните изпреварващи показатели за Бразилия, Русия и Китай.

1.3 ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД ВЪНШНАТА СРЕДА

В перспектива, последната информация въз основа на проучванията и на показателите сочи, че през втората половина на годината възстановяването ще продължи с известно забавяне на инерцията в растежа на световната икономика. През юни съставният изпреварващ показател на ОИСР се понижава слабо, което говори за забавяне на разширяването за повечето развити икономики и за темп на растеж, който е под тренда, очертаващ се в някои от големите възникващи икономики, като Китай и Индия (виж графика 5).

Още данни за забавяне на бъдещия икономически растеж в света през второто полугодие дава и показателят *Ifo* на *World Economic Climate*, който леко спада през третото тримесечие на годината, най-вече в Северна Америка и Азия. Въпреки че сегашната икономическа ситуация се оценява като по-благоприятна, отколкото в предходното проучване, икономическите очаквания за идващите шест месеца са ревизирани надолу. Повечето частни и държавни агенции за икономически прогнози очакват през 2011 г. световната икономика да отбележи по-нисък годишен темп на икономически растеж, отколкото през 2010 г., но да се ускорява в течение на годината.

В условия на несигурност рисковете за световната икономическа активност клонят леко надолу. В положителен план търговията може да бъде по-оживена от очакваното. В отрицателен план остават опасенията, свързани с появата на нови напрежения на финансовите пазари, ново поскъпване на петрола и на други основни стоки, засилване на протекционистичния натиск, както и с вероятността за хаотични корекции на диспропорциите в световен мащаб.

2 ДИНАМИКА НА ПАРИТЕ И РАЗВИТИЕ НА ФИНАНСОВИЯ СЕКТОР

2.1 ПАРИ И КРЕДИТ НА ПФИ

Последните данни за паричната динамика до юли 2010 г. потвърждават продължаващото забавяне на годишния темп на прираст на М3 в еврозоната и на кредитите за частния сектор. Те са в подкрепа на оценката за умерен базов темп на растеж на паричната маса и сдържан инфлационен натиск в средносрочен план. Степента, до която водещият темп на прираст на М3 продължава да изостава от базовия темп на растеж на паричната маса, намалява поради отслабващото влияние на стръмната крива на доходност. Годишният темп на прираст на кредитите на ПФИ за частния сектор продължава да се ускорява, с което се подкрепя впечатлението за оживление в динамиката на кредитирането за частния сектор от края на годината. Това се дължи на по-малко отрицателната динамика на кредитирането за нефинансовите предприятия, но и на увеличеното кредитиране на непаричните финансови посредници, докато при кредитирането на домакинствата се наблюдава стабилизиране. Нарая, динамиката през юли показва, че процесът на постепенно разширяване, наблюдаван в балансите на ПФИ в еврозоната през първите месеци на годината, е преустановен.

ШИРОКИЯТ ПАРИЧЕН АГРЕГАТ М3

Годишният прираст на широкия паричен агрегат М3 остава слаб и е -0,2% през юли 2010 г. спрямо -0,1% през второто тримесечие и -0,2% през първото тримесечие на 2010 г. (виж графика 6). Краткосрочните измерители на прираста на М3, като шестмесечните темпове на прираст на годишна основа, се ускоряват, но тълкуването им като признак за възстановяване на растежа на паричната маса трябва да е предпазливо. По-конкретно, това ускоряване до голяма степен се дължи на нарастващия принос на непаричните финансови посредници, без застрахователни дружества и пенсионни фондове.

В крайна сметка прирастът на широките пари остава слаб, като това до някаква степен продължава да се дължи на отражението на структурата на лихвените проценти. Стръмната крива на доходност като цяло се запазва непроменена в продължение на месеци и мащабното преливане на парични активи в по-високодоходни непарични лихвени активи постепенно отслабва. Следователно степента, до която водещият темп на прираст на М3 изостава от базовия темп на паричната експанзия, намалява. Същевременно продължава да се наблюдава известно заместване между М1 и по-високодоходните компоненти на М3 в резултат на увеличената доходност по депозитите с матуритет до две години спрямо алтернативните разходи от държането на овърнайт депозити и други краткосрочни парични инструменти.

Що се отнася до източниците на М3, годишният темп на прираст на кредитите за част-

Графика 6 Прираст на М3

(процентно изменение; сезонно и календарно изгладени данни)

Източник: ЕЦБ.

ния сектор – най-големият компонент на вземанията на банките – се ускорява до 0,9% през юли спрямо 0,2% през второто тримесечие на 2010 г. и -0,4% през първото тримесечие на 2010 г. Разглеждани по сектори, последните тенденции сочат стабилизиране на годишния темп на прираст на кредитите за домакинствата. Същевременно годишният темп на прираст на кредитите за НФП се ускорява от началото на 2010 г., което дава основание за умерен оптимизъм относно достигането на повратна точка при тези кредити. Неравномерното възстановяване на отделните сектори обаче и използването на сравнително голям размер пазарно финансиране може допълнително да забавят оживлението в динамиката на банковите кредити.

Основните активи на ПФИ се увеличават през второто тримесечие на 2010 г. и през юли, което отразява нарастването на кредитите между ПФИ и на кредитите за НПФИ от еврозоната, докато вложенията в дългови книжа намаляват. Общото нарастване допълнително допринася за преустановяване на наблюдаваното свиване на активите в балансите на ПФИ от еврозоната през 2009 г. (за повече подробности виж тук каре 2).

Каре 2

РОЛЯ НА ТРАНСАКЦИИТЕ МЕЖДУ ПФИ ЗА ПОСЛЕДНИТЕ ПРОМЕНИ В БАЛАНСА НА ПФИ

В отговор на напрежението на финансовите пазари, както и на противодействащите му различни политически и регулаторни мерки, от края на 2008 г. балансите на ПФИ от еврозоната са в процес на дълбоко преустройство. Балансовата статистика на ПФИ, която осигурява своевременна информация за наблюдаване на процеса на агрегирано ниво, показва, че преустройството бележи зигзагообразен и колеблив напредък (виж графика А)[1]. След първоначално чувствително свиване на размера на балансите им след фалита на „Леман Брадърс“ ПФИ от еврозоната редуват периоди на натрупване с периоди на допълнително освобождаване от активи. Основният фактор, обуславящ тази променлива динамика на балансите на ПФИ, са портфейлите им от активи, емитирани от самия сектор на ПФИ в еврозоната (т.е. вземания от ПФИ от еврозоната). В карето се разглеждат тенденциите в трансакциите между ПФИ в периода на корекции на балансите им.

Графика А Основни активи на ПФИ

(тримесечни потоци, млрд. евро; сезонно изгладени)

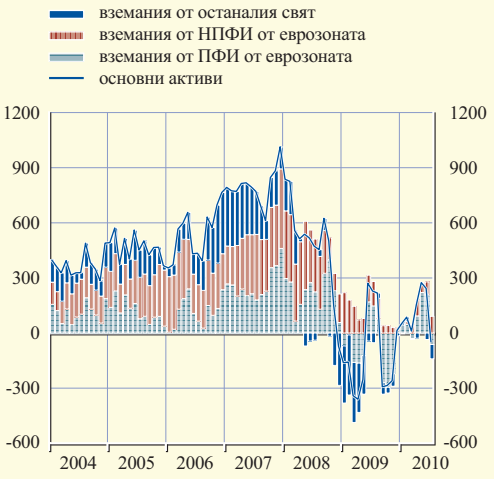

Източници: ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Отчетен сектор е ПФИ без Евросистемата. Вземания включва портфейл от кредити, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти. „Основни активи“ не включва вложения в акции/дялове на фондове на паричния пазар, дълготрайни материални активи и позицията „други активи“.

1 Месечната балансова статистика на ПФИ включва също активите, притежавани от фондовете на паричния пазар в еврозоната. Активите на тези фондове обаче съставляват по-малко от 5% от всички активи на ПФИ от еврозоната.

Ролята на вземанията от Евросистемата и кредитирането на други ПФИ от еврозоната

Основният вид трансакции между ПФИ е отпускането на кредити. В балансовата статистика на ПФИ тези кредити включват и вземания на ПФИ от еврозоната спрямо централните банки от Евросистемата, които статистически се класифицират в сектора на ПФИ. Тези вземания са свързани главно със салдата по текущите сметки на кредитните институции при Евросистемата и използваното от тях депозитно улеснение на Евросистемата. В контекста на отговора на ЕЦБ на финансовата криза тези позиции са нараснали, отразявайки предоставяната от Евросистемата неограничена ликвидност за кредитните институции от еврозоната. Ето защо е необходимо те да бъдат посочени самостоятелно.

Графика Б Активи на ПФИ спрямо сектора на ПФИ от еврозоната

(тримесечни потоци, млрд. евро; сезонно изгладени)

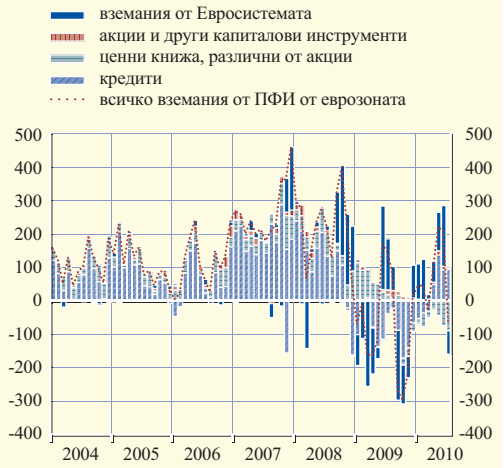

Източници: ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Отчетен сектор е сектор ПФИ без Евросистемата.

Заедно с портфейлите от активи спрямо нерезиденти кредитите за други ПФИ от еврозоната е позицията, върху която се отварват последствията от корекцията на баланса на ПФИ от еврозоната, извършвана от края на 2008 г. В някои периоди обаче намаленото кредитиране на други ПФИ от еврозоната се компенсира с излишък от увеличените вземания на ПФИ от Евросистемата. Така например през лятото на 2009 г. нарастването на вземанията на ПФИ спрямо Евросистемата след широко прибягване до първата едногодишна операция по дългосрочно рефинансиране през юни доведе до нарастване на общо притежаваните от ПФИ активи (виж графика Б)[2]. Впоследствие и след коригиране от страна на кредитните институции на заемния ресурс от Евросистемата техните вземания също намаляха, което допринесе за общия спад на вземанията от ПФИ от еврозоната през четвъртото тримесечие на 2009 г., както и за значителната колебливост на тази позиция.

През пролетта на 2010 г. се наблюдаваше подновяване на експанзията на вземанията от ПФИ от еврозоната. Вземанията спрямо Евросистемата също спомогнаха за това нарастване. Все пак за разлика от краткия период през лятото на 2009 г. кредитите за други ПФИ (т.е. ПФИ без Евросистемата) също допринесоха за подобно развитие. Динамиката на това кредитиране между ПФИ през 2010 г. се характеризира с редуване на застой и активност. Освен това с оглед на подновилото се напрежение на финансовите пазари през този период не съществува вероятност наблюдаваните внезапни приливи на активност в кредитирането между ПФИ да са съвсем показателни за реално по-силния стремеж на банките да си отпускат взаимно кредити.

2 Виж карето *The impact of the first one-year longer-term refinancing operation*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, август 2009 г.

Първоначално засилването на кредитирането между ПФИ през пролетта на 2010 г. вероятно се дължи на постепенно нормализиране на условията на паричните пазари в еврозоната. В тези условия Евросистемата предприе постепенно преустановяване на някои от нестандартните си мерки[3]. Напрежението на пазарите на държавен дълг обаче отново предизвика недоверие сред банките, пренесло се впоследствие в края на април и на паричните пазари. Масовото прибягване до операции на Евросистемата по рефинансиране първоначално прикри ефекта от подновилото се напрежение при междубанковите операции, тъй като преразпределянето на ликвидността на централните банки сред мрежата от свързаните с тях кредитни институции вероятно е допринесло за по-нататъшното засилване на кредитирането за други ПФИ. През юни обаче продължаващото напрежение на финансовите пазари, съчетано с корекциите на балансите във връзка с приключването на тримесечието и донякъде несигурността на пазарните участници относно условията за ликвидност с оглед предстоящото на 1 юли приключване на голямата едногодишна операция по дългосрочно рефинансиране доведоха до свиване на междубанковото кредитиране. След края на тримесечието и с подобряването през юли на пазарните условия ПФИ, изглежда, започнаха да засилват кредитната си активност поне към част от банките в еврозоната. Въпреки това през юли общо вземанията от ПФИ от еврозоната отчетоха спад, тъй като прибягването до депозитното улеснение на Евросистемата чувствително намаля.

Графика В Активи на ПФИ спрямо местни ПФИ и ПФИ – резиденти на други държави-членки от еврозоната

(тримесечни потоци, млрд. евро; сезонно изгладени)

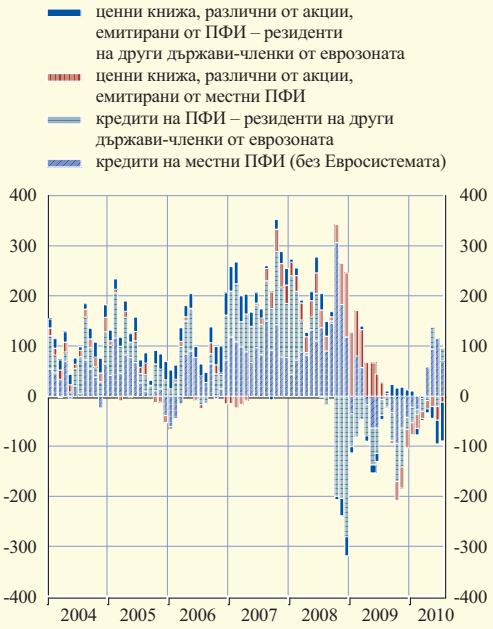

Източници: ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Отчетен сектор е сектор ПФИ без Евросистемата. Кредити за Евросистемата и портфейли от акции и други капиталови инструменти се изключват.

Ролята на резидентността на контрагентите при кредитирането между ПФИ

Напрежението на финансовите пазари засегна асиметрично кредитите, отпускани от ПФИ от еврозоната на други ПФИ, що се отнася до резидентността на контрагентните ПФИ (получатели). След фалита на „Леман Брадърс“ ПФИ от еврозоната намалиха рязко кредитите си за ПФИ в други държави от еврозоната и в същото време ги увеличиха за ПФИ в страната, в която са резиденти (виж графика В). Това явление донякъде отразява преструктурирането на голяма банкова група от еврозоната, довело до елиминиране на вътрешногруповите презгранични вземания. Следва да се има предвид, че кредитите за ПФИ, отчетени в балансовата статистика на ПФИ, включват и вземания, които не са резултат от реални пазарни междубанкови трансакции. Така например те включват трансакции в рамките на банковите групи. В резултат на това операции от рода на преструктуриране могат да имат чувствително отражение върху тази статистика. Дори и без отчи-

3 Виж карето *Money markets' reaction to announcements regarding the phasing-out of non-standard measures*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, април 2010 г.

тане на ефекта от такива операции по преструктуриране обаче моделът на разнопосочни тенденции в кредитирането за местни ПФИ и за ПФИ – резиденти в други държави от еврозоната, остава непроменен в края на 2008 г. и началото на 2009 г. Този модел показва, че интеграцията на паричните пазари в еврозоната, която бе твърде напреднала преди началото на трусовете на финансовите пазари, поне временно бе поставена под въпрос, тъй като банките явно предпочитаха да сведат междубанковото кредитиране в рамките на националните си граници.[4] След тази първоначална реакция ПФИ от еврозоната в крайна сметка също свиха кредитите си за местни банки.

Известна асиметрия, макар и по-слабо изразена, се наблюдава и по време на подновилото се в последно време кредитиране за ПФИ от еврозоната. Преди всичко подновеното кредитиране бе насочено главно към ПФИ – резиденти в същите държави-членки, както и кредитиращите институции. Впоследствие обаче кредитирането за ПФИ – резиденти в други страни от еврозоната, също нарасна, с изключение на динамиката през юни.

Ролята на вложенията в ценни книжа, различни от акции, емитирани от ПФИ от еврозоната

Освен преки заеми ПФИ отпускат кредити на ПФИ главно чрез придобиване на емитирани от тях дългови ценни книжа (различни от акции). След фалита на „Леман Брадърс“ и в условията на чувствително намалено междубанково кредитиране ПФИ увеличиха осезаемо вложенията си в такива ценни книжа (виж графика Б). Това се дължи в голяма степен на сравнителната привлекателност на тези ценни книжа в сравнение с прякото кредитиране в условията на несигурност относно устойчивостта на балансите поне на част от сектора на ПФИ. Привлекателността им произтича от държавните гаранции, покриващи повечето дългови ценни книжа на ПФИ, емитирани през този период. Както и в случая с кредитите за ПФИ, при дълговите ценни книжа на ПФИ, придобити през този период, налице е явно предпочитание към местните активи. Ценните книжа, закупени в края на 2008 г. и първата половина на 2009 г., са емитирани от ПФИ – резиденти в същата държава от еврозоната, от която е и купувачът, а вложенията в дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ – резиденти в други страни от еврозоната, бележат спад (виж графика В)[5].

Емисията на дългови ценни книжа на ПФИ, обезпечени с държавни гаранции, от лятото на 2009 г. се забавя[6]. Същевременно ПФИ в голяма степен се въздържат от допълнително закупуване на дългови ценни книжа на ПФИ и действително през последните месеци съкращават портфейлите си от такива ценни книжа. Това намаление се е отразило главно върху вложенията им в дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ – резиденти в други държави от еврозоната.

4 Данни, доказващи съкращаването на презграничното междубанково кредитиране в рамките на еврозоната на агрегирано ниво, са представени в *Avdjiev, S., C. Upper, K. von Kleist. Highlights of international banking and financial market activity. Quarterly Review, BIS, Basel, June 2010*. Данни на микроравнище са представени в *Cassola, N., C. Holthausen, M. Lo Duca. – The 2007/2009 turmoil: a challenge for the integration of the euro area money market?*, документ, представен на конференцията, организирана от ЕЦБ и Европейската комисия на тема „Финансова интеграция и стабилност – наследството от кризата“, Франкфурт на Майн, 12 април 2010 г.

5 В някои случаи емитираните държавногарантирани дългови ценни книжа бяха запазени от емитиралите ги ПФИ, за да бъдат използвани като обезпечение при операциите на Евросистемата по рефинансиране. В зависимост от статистическото третиране на нетирането на активи и пасиви в съответните страни от еврозоната тези операции са оказали отражение върху вложенията на ПФИ в дългови ценни книжа, емитирани от местни ПФИ.

6 Виж карето *The funding of euro area MFIs through the issuance of debt securities*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, август 2010 г.

Заключение

Неравномерният характер на корекциите в балансите на ПФИ от еврозоната от края на 2008 г. се дължи главно на тенденциите при вземанията от ПФИ от еврозоната. След чувствителното си свиване в началото на 2009 г. балансът на ПФИ от еврозоната има два основни случая на нарастване. Първият момент през лятото на 2009 г. е изцяло обусловен от увеличаване на вземанията на ПФИ от Евросистемата. В началото на пролетта на 2010 г. обаче засилилото се кредитиране между ПФИ също допринася за натрупването на активи на ПФИ.

За ефективното функциониране на банковата система е необходимо разпределяне на излишъците от средства посредством междубанковия пазар. При наличието на деформации на пазара Евросистемата временно поема ролята на такъв посредник. Зараждащото се оживление в междубанковото кредитиране през пролетта на 2010 г. е прекъснато от подновилото се напрежение на финансовите пазари. През следващите месеци ще се види дали възобновяването на кредитната активност между ПФИ през юли, отчетено в балансовата статистика на ПФИ, предвещава по-устойчиво връщане към нормализация на нагласите сред ПФИ от еврозоната по отношение на взаимното им кредитиране.

ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ НА М3

Зад общата динамика на М3 се крият разликите при основните му компоненти, като годишният темп на прираст на М1 продължава да се забавя, но се запазва положителен, докато при краткосрочните депозити, различни от овърнайт депозити (т.е. М2 минус М1) и търгуемите инструменти (т.е. М3 минус М2, виж графика 7) темпът се ускорява през второто тримесечие на 2010 г. и през юли, но все още е с ясно изразени отрицателни стойности. Следователно разликите между тези темпове показват тенденция към свиване, но се запазват значителни.

Годишният темп на прираст на М1 намалява до 10,3% през второто тримесечие спрямо 11,3% през предходното тримесечие на 2010 г. По-нататъшно забавяне до 8,1% е отбелязано през юли 2010 г. (виж таблица 1) въпреки големия месечен приток в овърнайт депозити.

През второто тримесечие на 2010 г. единственото видимо движение в доходността на отделните компоненти на М3 е повишаването на лихвените проценти по краткосрочните депозити (депозити с договорен матуритет до 2 години). Това предполага нарастване на спреда между лихвите по овърнайт депозитите и лихвите по спестовните депозити (депозити до 3 месеца, договорени за ползване след предизвестие). Това

Графика 7 Основни компоненти на М3

(годишно процентно изменение; сезонно и календарно изгладени данни)

Източник: ЕЦБ.

Таблица 1 Сводна таблица на паричните променливи

(средни тримесечни данни; сезонно и календарно изгладени)

	Салда, процентен дял от M3[1]	Годишни темпове на прираст					
		2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 юни	2010 юли
M1	**49,7**	**12,2**	**12,3**	**11,3**	**10,3**	**9,2**	**8,1**
Пари в обращение	8,3	12,8	7,5	6,2	6,4	6,9	6,6
Овърнайт депозити	41,4	12,0	13,3	12,4	11,1	9,6	8,4
M2 – M1 (= други краткосрочни депозити)	38,6	-3,1	-7,7	-8,2	-8,0	-7,1	-6,0
Депозити с договорен матуритет до 2 години	18,9	-13,2	-22,1	-22,8	-21,6	-19,6	-17,5
Депозити, договорени за ползване след предизвестие, до 3 месеца	19,7	12,9	15,8	13,3	10,2	9,0	8,2
M2	**88,3**	**4,5**	**2,2**	**1,7**	**1,4**	**1,4**	**1,4**
M3 – M2 (= търгуеми инструменти)	11,7	-7,6	-11,4	-11,7	-9,7	-7,6	-8,3
M3	**100,0**	**2,7**	**0,3**	**-0,2**	**-0,1**	**0,2**	**0,2**
Вземания от резиденти на еврозоната		**3,7**	**3,1**	**1,9**	**1,8**	**1,5**	**1,9**
Вземания от сектор „държавно управление“		12,0	14,2	9,9	9,0	8,1	7,6
Кредити за сектор „държавно управление“		2,6	3,1	3,8	6,7	7,0	5,9
Вземания от частния сектор		2,1	0,9	0,3	0,2	0,1	0,6
Кредити за частния сектор		0,4	-0,6	-0,4	0,2	0,5	0,9
Кредити за частния сектор, коригирани с продажби и секюритизация		1,6	0,3	-0,2	0,2	0,5	1,0
Дългосрочни финансови пасиви (без капитал и резерви)		**4,8**	**6,7**	**5,5**	**4,4**	**2,7**	**2,3**

Източник: ЕЦБ.
1) Налични към края на последния месец. В резултат от закръгляване данните може да не се равняват.

води до известно ребалансиране в полза на значителен прираст на останалите краткосрочни депозити.

Годишният темп на изменение при краткосрочните депозити, различни от овърнайт депозити, отбелязва нарастване през второто тримесечие на 2010 г. до -8,0% спрямо -8,2% през предходното тримесечие. Тази тенденция се засилва през юли 2010 г. до -6,0% и продължава да отразява разнопосочна динамика при отделните подкомпоненти, тъй като прирастът на краткосрочните депозити продължава да се повишава чувствително, макар и все още с отрицателен темп, докато този при краткосрочните спестовни депозити отново намалява.

Търгуемите инструменти, включени в M3, също отбелязват по-ниски темпове на спад през юли – до -8,3% годишно спрямо -9,7% през второто тримесечие и -11,7% през първото тримесечие. Тази динамика се дължи предимно на по-слабо отрицателните темпове на прираст на дълговите книжа с матуритет до 2 години и на ускоряването на годишния темп на нарастване при споразуменията за обратно изкупуване. Динамика при споразуменията за обратно изкупуване през последните месеци отразява главно междубанковите трансакции, извършени на електронни платформи, свързани с централни контрагенти, които са класифицирани в сектор „други финансови посредници“ (ДФП). Същевременно значителните обратни изкупувания на вложенията на секторите, притежаващи пари, в акции/дялове на фондове на паричния пазар продължават през второто тримесечие на 2010 г. и през юли, като отрицателният годишен прираст става по-голям. Стабилизирането на краткосрочните лихвени проценти на паричния пазар на особено ниски равнища показва, че доходността на

инструмента, който е пряко свързан с тези лихви, също е ниска. Това принуждава инвеститорите да търсят по-висока възвръщаемост в алтернативни инструменти, като акции/дялове на инвестиционни фондове от друг вид (за повече подробности относно тенденциите при финансовите инвестиции на нефинансовия сектор виж раздел 2.2).

Годишният темп на прираст на М3-депозитите, включващи краткосрочните депозити и споразуменията за обратно изкупуване и представляващи най-широкият паричен агрегат, за който на отраслово ниво съществува надеждна информация, отбелязва ново увеличение до 2,0% през юли 2010 г. спрямо 1,2% през второто и 1,1% през първото тримесечие на 2010 г. Динамиката през второто тримесечие се дължи отчасти на ускоряването на годишния темп на М3-депозитите на нефинансовите предприятия, които нарастват с 5,2% през второто тримесечие на 2010 г. спрямо 4,9% през първото тримесечие на 2010 г. (виж графика 8). През юли обаче темпът на годишния прираст се забавя до 3,4%. Като цяло нефинансовите предприятия имат голям принос за годишния темп на прираст на общо М3-депозитите през последните няколко месеца. Оживлението при вложенията на НФП в М3-депозити не е необичайно за този етап, тъй като при фирмите се наблюдава тенденция към акумулиране на ликвидни М3-наличности, което се дължи на факта, че касовите потоци надхвърлят потребностите им от оборотен капитал. Същевременно нефинансовите предприятия вероятно предпочитат да разчитат на вътрешно финансиране за текущите разходи, което може отчасти да се дължи на опасения, свързани с достъпа до банково финансиране.

Ускоряването на годишния темп на прираст на М3-депозитите през последните месеци е в резултат и на осезаемото засилване на годишния темп на прираст на вложенията на непаричните финансови посредници в М3-депозити, който през април 2010 г. става положителен и впоследствие се повишава до 7,8% през юли, като М3-депозитите на ДФП допринасят с около 50% за годишния темп на прираст общо на М3-депозитите. Това увеличение се дължи най-вече на споразуменията за обратно изкупуване, които от своя страна отразяват в значителна степен търговията на междубанковия пазар чрез централен контрагент. В условията на финансови сътресения прибягването до обезпечени междубанкови трансакции чрез централен контрагент е по-интензивно. Подобни трансакции отразяват активността на междубанковия пазар и се отличават с големи колебания и поради това не могат да се считат показателни за по-трайни изменения в паричната динамика.

За разлика от тях годишният темп на прираст на М3-депозитите на домакинствата се забавя през второто тримесечие на 2010 г., но през юли отново се ускорява. Подобно ускоряване може да се дължи на забавена реакция на икономическата активност от страна на домакинствата и на затихване на неблагоприятното въздействие на стръмната крива на доходност.

Графика 8 Краткосрочни депозити и споразумения за обратно изкупуване

(годишно процентно изменение; сезонно и календарно неизгладени данни)

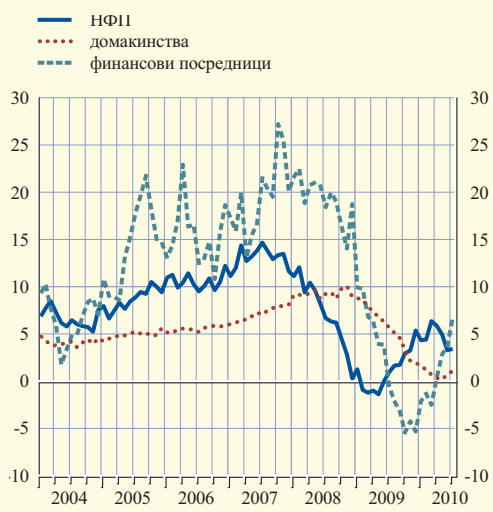

Източник: ЕЦБ.
Забележка: Сектор ПФИ без Евросистемата.

ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА М3

Що се отнася до източниците на М3, годишният темп на нарастване на общите вземания на ПФИ от резиденти на еврозоната през юли се запазва като цяло непроменен – 1,9% спрямо 1,8% през второто и 1,9% през първото тримесечие на 2010 г. (виж таблица 1). Зад тази динамика се крие продължаващо забавяне на годишния темп на прираст на вземанията на ПФИ от сектор „държавно управление“, докато вземанията от частния сектор нарастват през юли въпреки стабилизирането им през второто тримесечие на 2010 г.

Наблюдаваното продължаващо понижение на годишния темп на прираст на вземанията на ПФИ от сектор „държавно управление“ (до 7,6% през юли 2010 г. спрямо 9,0% през второто и 9,9% през първото тримесечие) се дължи главно на постепенното забавяне в натрупването на държавни ценни книжа в сектора на ПФИ, независимо че покупки продължават да се извършват, както се вижда от все така положителните месечни потоци.

Годишният темп на нарастване на вземанията на ПФИ от частния сектор се стабилизира през второто тримесечие на 2010 г. до 0,2% (спрямо 0,3% през първото тримесечие), а през юли се ускорява до 0,6%. Годишният темп на прираст на притежаваните от ПФИ ценни книжа на частния сектор, различни от акции, продължава да спада от 5,4% през първото тримесечие на 2010 г. до 0,1% през второто тримесечие и -1,1% през юли. Това забавяне може поне отчасти да се обясни с по-слабата секюритизационна активност след наблюдаваните през първата половина на 2009 г. по-високи равнища. По подобен начин годишният темп на нарастване на притежаваните от ПФИ акции и други капиталови инструменти се забавя до -0,2% през юли 2010 г. след стабилизирането му на равнище от 0,9% през второто и 0,8% през първото тримесечие на годината.

Годишният темп на прираст на кредитите на ПФИ за частния сектор – най-големият компонент на вземанията от частния сектор, продължава възходящата си тенденция, като се ускорява до 0,9% през юли 2010 г. спрямо 0,2% през второто и -0,4% през първото тримесечие (виж таблица 1). Тази тенденция подкрепя виждането за оживление в динамиката на кредитите за частния сектор от края на 2009 г. насам. Разликата спрямо динамичните редове, коригирани с отражението от секюритизацията чрез действителни продажби, практически изчезва, отразявайки намалението на секюритизационните потоци, наблюдавано средно за последните 12 месеца.

Ускоряването на годишния темп на прираст на кредитите за частния сектор се дължи на общото стабилизиране на кредитирането за домакинствата, както и на по-слабо отрицателната динамика на кредитите за НФП. Същевременно кредитите за ДФП продължават да нарастват при големи средномесечни потоци.

Тенденциите при годишния темп на прираст на кредитите за домакинствата през второто тримесечие на 2010 г. потвърждават умерената динамика, наблюдавана от края на миналата година. Динамиката на кредитите за домакинствата продължава да отразява входящи потоци към кредити за покупка на жилища, въпреки че прикрива изходящи потоци от потребителски кредити.

Годишният темп на прираст на кредитите за нефинансови предприятия е -1,3% през юли спрямо -2,2% и -2,5% съответно през второто и първото тримесечие на 2010 г. Динамиката продължава да се определя от отрицателните потоци към кредити с матуритет до 5 години,

докато месечните потоци при матуритетите над 5 години остават средно положителни. Намаляването на кредитите за НФП, особено на тези с по-кратък матуритет, може отчасти да се дължи на възстановяването на паричните потоци и неразпределените печалби (през първото тримесечие на 2010 г. секторът на нефинансовите предприятия за първи път от 2000 г. е нетен кредитор). Нещо повече, кредитирането на нефинансовите предприятия от еврозоната може отчасти да се обясни с наблюдаваното от първата половина на 2009 г. и продължило и през второто тримесечие на 2010 г. заместване на кредитите с емисии дългови ценни книжа и котирани акции (за повече подробности относно динамиката на кредитите и финансирането по сектори виж раздели 2.6 и 2.7).

Като цяло динамиката на прираста на кредитите за нефинансовия частен сектор остава слаба, но в съответствие със закономерностите на бизнес цикъла в миналото. Последните данни укрепват очакванията за достигане на повратната точка в нарастването на кредитите за нефинансовите предприятия, макар че засега месечните потоци са отрицателни.

От анализа на другите източници на М3 се вижда, че годишният темп на прираст на дългосрочните финансови пасиви на ПФИ (без капитала и резервите) намалява до 4,4% през второто тримесечие на 2010 г. спрямо 5,5% през предходното тримесечие, преди да спадне до 2,3% през юли (виж графика 9). Тази динамика може да се обясни със забавянето на годишния прираст на дългосрочните депозити (т.е. тези с договорен матуритет над 2 години и депозитите над 3 месеца, договорени за ползване след предизвестие). Това се дължи главно на свиването на входящите потоци от домакинствата през последните месеци и подкрепя виждането, че намаляват пренасочванията на средства от М3-депозити към депозити с по-дълъг матуритет, стимулирани от стръмната крива на доходност. Същевременно годишният темп на прираст на дълговите ценни книжа, еми-

Графика 9 М3 и дългосрочни финансови пасиви на ПФИ

(годишно процентно изменение; сезонно и календарно изгладени данни)

Източник: ЕЦБ.

Графика 10 Източници на М3

(годишни потоци; млрд. евро; сезонно и календарно изгладени данни)

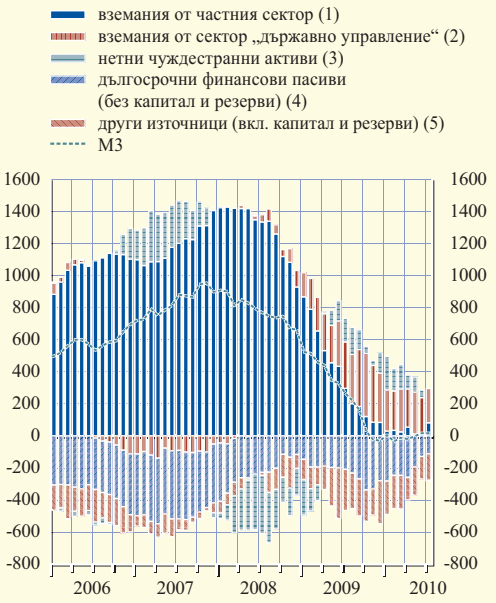

Източник: ЕЦБ.
Забележки: М3 е показан само за сведение (М3 = 1+2+3-4+5). Дългосрочните финансови пасиви (без капитал и резерви) са показани с обратен знак, тъй като са задължения на сектор ПФИ.

тирани с матуритет над 2 години, се забавя още до 1,2% през юли спрямо 3,1% през второто и 3,4% през първото тримесечие на 2010 г.

И накрая, годишният приток по позицията на нетните чуждестранни активи на ПФИ намалява до 115,8 млрд. евро през второто тримесечие на 2010 г. спрямо 159,4 млрд. евро през предходното (виж графика 10). През юли годишният поток намалява чувствително до -2,4 млрд. евро. Спадът в годишните потоци по позицията на нетните чуждестранни активи се дължи на факта, че брутните външни активи намаляват значително повече от брутните външни пасиви, като месечните потоци към брутни външни активи от април 2010 г. са с отрицателни стойности.

ОБЩА ОЦЕНКА НА УСЛОВИЯТА ЗА ПАРИЧНА ЛИКВИДНОСТ В ЕВРОЗОНАТА

Въз основа на тенденциите при номиналния и реалния паричен недостиг/излишък размерът на паричната ликвидност в еврозоната през второто тримесечие и през юли 2010 г. постепенно бележи спад от високите си равнища (виж графики 11 и 12). Подобни измерители за състоянието на ликвидността следва да бъдат тълкувани предпазливо, тъй като са базирани на оценка на паричното равновесие, която по правило е несигурна, особено в периоди на финансова криза, както сега. В действителност различията между отделните измерители на паричния недостиг/излишък могат да служат като сигнал за значителна несигурност по

Графика 11 Оценки на номиналния паричен недостиг/излишък[1)]

(процент от наличностите от М3; сезонно и календарно изгладени данни; декември 1998 г. = 0)

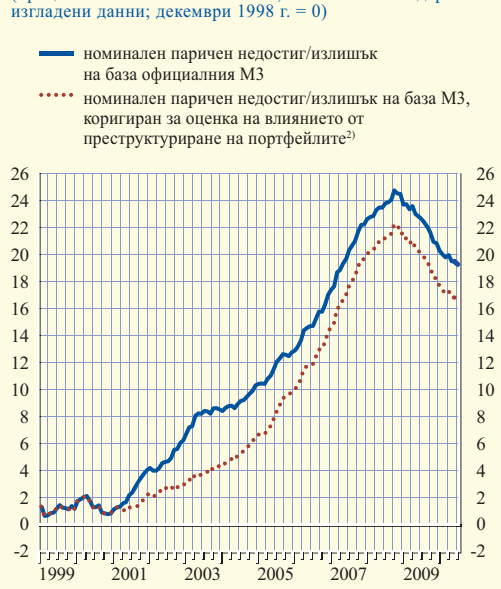

Източник: ЕЦБ.
1) Номиналният паричен недостиг/излишък се определя като разлика между текущото равнище на М3 и равнището на М3, което би се получило при постоянен прираст на М3 по референтната му стойност от 4½% след декември 1998 г. (взет за базов период).
2) Оценките за диапазона на преструктуриране на портфейлите в М3 са конструирани при използването на общия подход, разгледан в раздел 4 на статията *Monetary analysis in real time*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, октомври 2004 г.

Графика 12 Оценки на реалния паричен недостиг/излишък[1)]

(процент от наличностите от реалния М3; сезонно и календарно изгладени данни; декември 1998 г. = 0)

Източник: ЕЦБ.
1) Реалният паричен недостиг/излишък се определя като разлика между текущото равнище на М3, дефлиран с ХИПЦ, и дефлираното равнище на М3, което би се получило при постоянен прираст на М3 по референтната му стойност от 4½% и ХИПЦ-инфлацията съгласно дефиницията на ЕЦБ за ценова стабилност при базов период декември 1998 г.
2) Оценките за диапазона на преструктуриране на портфейлите в М3 са конструирани при използването на общия подход, разгледан в раздел 4 на статията *Monetary analysis in real time*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, октомври 2004 г.

отношение състоянието на ликвидността в еврозоната понастоящем. Независимо от тези особености данните показват явно натрупване на парична ликвидност през последните няколко години, като е малко вероятно наблюдаваният от края на 2008 г. период на слаб прираст на М3 да доведе до изчерпване на тази натрупана по-рано ликвидност.

Като цяло наблюдаваното продължаващо отслабване на растежа и на М3, и на кредита потвърждават оценката за умерен базов темп на нарастване на паричната маса и сдържан инфлационен натиск в средносрочен план в резултат на паричната динамика. Водещият темп на прираст на М3 продължава да изостава от базовия темп на нарастване на парите, но в по-малка степен в сравнение с предходните тримесечия поради затихващото неблагоприятно влияние на стръмната крива на доходност.

2.2 ФИНАНСОВИ ИНВЕСТИЦИИ НА НЕФИНАНСОВИТЕ СЕКТОРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ ИНВЕСТИТОРИ

Годишният темп на нарастване на общите финансови инвестиции на нефинансовите сектори се запазва непроменен през първото тримесечие на 2010 г. Зад това се крие намаляване на инвестициите на сектор „държавно управление“, което се компенсира главно от по-големите инвестиции на нефинансовите предприятия и в по-малка степен на домакинствата. Годишният приток в акции/дялове на инвестиционни фондове намалява през второто тримесечие на 2010 г. в условията на напрежение на пазарите на държавен дълг в еврозоната. Годишният темп на прираст на финансовите инвестиции на застрахователните дружества и пенсионните фондове продължава да се ускорява през първото тримесечие на 2010 г. като отражение на нарасналите инвестиции в застрахователни технически резерви на секторите, притежаващи пари.

НЕФИНАНСОВИ СЕКТОРИ

През първото тримесечие на 2010 г. (последното тримесечие, за което има данни) годишният темп на прираст на всички финансови инвестиции на нефинансовите сектори остава непроменен – 2,3%, като по този начин запазва най-ниското си равнище от началото на третия етап на ИПС (виж таблица 2). Приносът на инвестициите в депозити, дългови ценни книжа и акции продължава да спада спрямо предходното тримесечие, но се компенсира до определена степен от по-големия принос на инвестициите в застрахователни продукти.

Разбивката по сектори показва, че зад запазването на прираста на общите финансови инвестиции непроменен през първото тримесечие на 2010 г. се крие продължаващ значителен спад в приноса на сектор „държавно управление“, който за първи път от третото тримесечие на 2001 г. насам е дори отрица-

Графика 13 Финансови инвестиции на нефинансовите сектори

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.)

Източник: ЕЦБ.

Таблица 2 Финансови инвестиции на нефинансовите сектори на еврозоната

	Салда в процент от финансовите активи [1]	Годишни темпове на прираст									
		2007 4 тр.	2008 1 тр.	2008 2 тр.	2008 3 тр.	2008 4 тр.	2009 1 тр.	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.
Финансови инвестиции	**100**	**5,3**	**4,9**	**4,1**	**3,8**	**4,1**	**3,7**	**3,7**	**3,4**	**2,3**	**2,3**
Валута и депозити	23	6,5	6,5	5,5	5,7	6,9	7,3	6,9	6,0	3,7	2,2
Дългови ценни книжа, без финансови деривати	6	6,6	4,5	1,9	2,9	4,5	3,8	2,5	0,2	-3,7	-4,2
в т.ч. краткосрочни	1	23,9	21,5	13,3	-0,4	8,9	-13,0	-19,6	-22,2	-31,2	-27,3
в т.ч. дългосрочни	5	4,3	1,8	0,1	3,4	3,8	6,7	6,1	3,8	0,8	-0,9
Акции и други капиталови инструменти, без акции на взаимни фондове	29	3,9	3,8	3,5	3,2	3,8	4,4	4,7	4,5	2,7	2,4
в т.ч. котирани акции	6	3,4	3,6	4,4	4,3	3,2	4,3	4,3	6,0	7,1	8,2
в т.ч. некотирани акции и други капиталови инструменти	23	4,1	3,9	3,1	2,7	4,0	4,4	4,9	4,1	1,7	1,1
Акции на взаимни фондове	5	-2,9	-4,6	-5,4	-5,7	-6,5	-5,5	-4,7	-2,4	1,1	0,2
Застрахователни технически резерви	15	4,7	4,2	3,7	3,4	2,7	2,8	3,3	3,9	4,9	5,5
Други [2]	21	9,5	8,6	8,0	6,7	5,7	2,0	1,6	1,1	0,5	2,7
М3 [3]		11,6	10,1	9,7	8,7	7,6	5,2	3,6	1,8	-0,3	-0,1

Източник: ЕЦБ.
1) Към края на последното тримесечие, за което има налични данни. В резултат от закръгляване числата може да не се равняват.
2) Другите финансови активи включват кредити и други изискуеми вземания, които на свой ред включват търговски кредити, предоставени от нефинансови предприятия.
3) Край на тримесечието. Паричният агрегат М3 включва парични инструменти, притежавани от НПФИ от еврозоната (т.е. нефинансовия сектор и непаричните финансови институции) при ПФИ от еврозоната, и сектор „централно държавно управление“.

телен (виж графика 13). Този спад следва да се разглежда във връзка с предишното значително акумулиране на финансови активи от сектор „държавно управление“. Той се дължи на продажбата на дългови ценни книжа и на по-малкия размер на вложения в депозити и валута. Приносът на сектора на НФП нараства значително, като фирмите акумулират депозити и инвестират в акции и други капиталови инструменти. Приносът на сектора на домакинствата отбелязва слабо нарастване. За по-подробна информация относно тенденциите при финансовите инвестиции на частния сектор виж раздели 2.6 и 2.7.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

Новата хармонизирана статистика на инвестиционните фондове от еврозоната показва, че притокът от акции/дялове на инвестиционни фондове (без фондовете на паричния пазар) в периода от третото тримесечие на 2009 г. до второто тримесечие на 2010 г. намалява до 449 млрд. евро (спрямо 519 млрд. евро през предходните четири тримесечия), което представлява годишен темп на нарастване от 10,5%.[1] Големият приток следва да се разглежда на фона на благоприятните като цяло условия на финансовите пазари в края на 2009 г. и през първото тримесечие на 2010 г. наред със стръмната крива на доходност, която стимулира по-активното пренасочване от по-сигурните и по-ликвидни парични активи към по-дългосрочните и несъмнено по-рискови активи. Намаляването на годишните потоци през второто тримесечие на 2010 г. вероятно е свързано, от една страна, с постепенното затихване на стимулиращия ефект на кривата на доходност и с негативното влияние на кризата с държавния дълг в еврозоната, от друга страна.

1 Притокът включва значителни покупки на стойност над 97 млрд. евро на акции на инвестиционни фондове, извършени през юли 2009 г. от нидерландски пенсионни фондове.

Детайлният преглед на инвестиционна политика показва, че намаляването на годишните потоци от акции/дялове на инвестиционни фондове през второто тримесечие на 2010 г. отразява по-слабите годишни потоци към облигационните фондове и към фондовете, инвестиращи в капиталови инструменти. Годишният приток към смесените фондове се активизира значително, докато потоците към другите фондове остават почти непроменени в сравнение с предходното тримесечие. От друга страна обаче, въпреки наблюдавания напоследък спад годишните потоци към облигационните и към инвестиращите в капиталови инструменти фондове продължават да бъдат по-интензивни в сравнение с потоците в смесени и други фондове. През второто тримесечие на 2010 г. фондовете на паричния пазар продължават да отчитат големи годишни изходящи потоци, което отразява стръмния наклон на кривата на доходност в еврозоната и по-общо – големите алтернативни разходи от притежаването на такива инструменти предвид ниското равнище на краткосрочните лихвени проценти, които са референтни за тези фондове.

Тримесечната динамика разкрива значителното влияние, което напрежението на финансовите пазари, възникнало на пазара на държавен дълг в еврозоната, оказва върху вложенията на инвестиционните фондове. Притокът от акции/дялове на инвестиционни фондове (без фондовете на паричния пазар) възлиза на 23 млрд. евро през второто тримесечие на 2010 г. (на базата на сезонно неизгладени данни) спрямо 133 млрд. евро през предходното тримесечие. Спадът се дължи преди всичко на значително по-слабите потоци към облигационните фондове, докато инвестиращите в капиталови инструменти отчитат нетни изходящи потоци за първи път от четвъртото тримесечие на 2008 г. насам. При смесените фондове се наблюдават по-големи входящи потоци в сравнение с предходното тримесечие, което вероятно отразява общата несигурност по отношение на финансовата инвестиционна политика.

Графика 14 Нетни годишни потоци към фондове на паричния пазар и инвестиционни фондове

(млрд. евро)

Източници: ЕЦБ и Европейска асоциация за управление на фондове и активи (*EFAMA*).
1) Преди първото тримесечие на 2009 г. оценките за тримесечния поток са извлечени от нехармонизираната статистика на ЕЦБ за инвестиционните фондове, изчисления на ЕЦБ на база национални данни, предоставени от *EFAMA,* и оценки на ЕЦБ.
2) Включва фондове за недвижими имоти, хеджингови фондове и фондове, които не попадат в друга класификационна група.

Графика 15 Финансови инвестиции на застрахователни дружества и пенсионни фондове

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.)

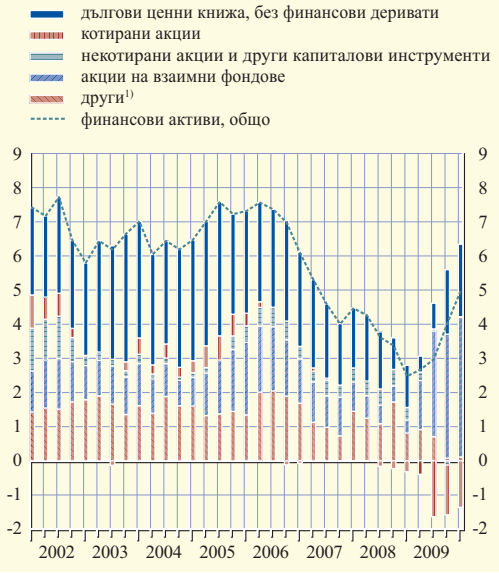

Източник: ЕЦБ.
1) Включва кредити, депозити, застрахователни технически резерви и други изискуеми вземания.

Годишното процентно изменение на съвкупната стойност на активите на инвестиционните фондове отразява съчетаването на по-големи инвестиции с ефекта от положителните преоценки.

Годишният темп на прираст на съвкупните финансови инвестиции на застрахователни дружества и пенсионни фондове (ЗДПФ) продължава да се ускорява до 5,0% през първото тримесечие на 2010 г. спрямо 4,0% през предходното тримесечие (виж графика 15). Ускоряването отразява най-вече нарастващия принос на инвестициите в дългови ценни книжа и в акции на взаимни фондове. Всъщност необичайно големият принос на акциите на взаимни фондове отразява значителните еднократни покупки от страна на нидерландски пенсионни фондове на акции на инвестиционни фондове, осъществени през юни и юли 2009 г. Приносът на инвестициите в котирани акции става по-малко отрицателен.

По-нататъшното стабилизиране на общите финансови инвестиции на ЗДПФ отразява продължителното нарастване на инвестициите на сектора на държателите на пари в застрахователни технически резерви, както се вижда от пасива на баланса на ЗДПФ. Във връзка с това следва да се отбележи, че тримесечният приток през първото тримесечие на 2010 г. в застрахователни технически резерви продължава да се увеличава, допринасяйки в най-голяма степен за нарастването на общите финансови активи. Тази динамика вероятно отразява наблюдаваната по това време склонност на домакинствата към пренасочване от по-краткосрочни към по-дългосрочни активи в търсене на доходност.

2.3 ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР

Лихвените проценти на паричния пазар леко се понижават в периода от юни до септември 2010 г., въпреки че колебанията остават силни, особено в обезпечения сегмент на паричния пазар. Спредът между лихвите по необезпечените и по обезпечените инструменти също отбелязва колебания. Тези тенденции отчасти отразяват продължаващото напрежение, свързано с опасенията на пазарните участници относно устойчивостта на публичните финанси в някои държави от еврозоната независимо от запазилите се условия на обилна ликвидност.

Въпреки силно изразеното понижаване на лихвите по овърнайт индексираните суапове (ОИС) лихвените проценти по необезпечените депозити се повишават във всички матуритетни сектори през изминалите три месеца. На 1 септември 2010 г. 1-, 3-, 6- и 12-месечният ЮРИБОР е съответно 0,62%, 0,89%, 1,13% и 1,41%, т.е. съответно с 18, 17, 13 и 14 б.т. над равнищата, отчетени на 9 юни 2010 г. Като цяло, спредът между 12- и 1-месечния ЮРИБОР – показател за наклона на кривата на доходност на паричния пазар – се стеснява през периода с 4 б.т. до 80 б.т. на 1 септември (виж графика 16).

През изминалите три месеца колебания отчита и динамиката на лихвите по обезпечените инструменти, като например ЮРЕПО или на извлечените от суаповия индекс ЕОНИА. Очакванията за бъдещите нива на ЕОНИА, които се понижаваха постоянно от ноември 2008 г. насам, сега от началото на май се движат в относително тесен коридор. През изминалия тримесечен период суаповият индекс ЕОНИА като цяло се покачва до края на юли 2010 г., а впоследствие намалява значително през целия месец август и началото на септември, достигайки относително ниски равнища, които все още превишават равнищата, преобладаващи през първото тримесечие на 2010 г. На 1 септември при 3-месечния матуритет суаповата

лихва ЕОНИА е 49 б.т., което е с около 9 б.т. над равнището от 9 юни. В резултат на това спредът между ЕОНИА и съответния необезпечен ЮРИБОР се разширява от 31 б.т. на 9 юни 2010 г. до 39 б.т. на 1 септември. Като цяло, въпреки че се свива през юли 2010 г., той остава относително широк в сравнение с равнищата, преобладаващи през първото тримесечие на 2010 г. (виж графика 17). Тенденциите, наблюдавани в края на разглеждания период, отчасти отразяват скорошното напрежение във връзка с възобновените опасения на участниците на финансовия пазар относно устойчивостта на публичните финанси в някои държави от еврозоната независимо от запазилите се условия на обилна ликвидност.

Лихвените проценти, с които се изчисляват цените на 3-месечните ЮРИБОР фючърсни договори с падеж септември и декември 2010 г. и март 2011 г., са съответно 0,88%, 0,92% и 0,97% на 1 септември, което представлява понижение съответно с около 11, 19 и 20 б.т. спрямо равнищата, наблюдавани на 9 юни (виж графика 18). При фиксиран матуритет от 3, 6, 9 и 12 месеца измерената чрез опциите по 3-месечни ЮРИБОР фючърсни договори очаквана колебливост продължава да отслабва през изминалите три месеца, особено в по-краткосрочния матуритетен спектър, продължавайки започналата през октомври 2009 г. низходяща тенденция (виж графика 19). От друга страна обаче, очакваната колебливост на по-дългосрочните лихвени проценти на паричния пазар се засилва през изминалите три месеца.

Анализът на овърнайт матуритета показва, че средната стойност на ЕОНИА остава на равнище около 40 б.т. през изминалите три месеца, като се наблюдават изолирани случаи на рязко покачване, свързани с операциите по изтегляне на ликвидност през последните дни от периодите на поддържане на резервите, което представлява по-високо равнище спрямо периода след юли 2009 г. На 1 септември ЕОНИА е 0,370% (виж графика 20). Ликвидността в еврозоната остава относително голяма и се изтегля посредством ежедневното използване на депозитното улеснение.

Графика 16 Лихвени проценти на паричния пазар

(проценти годишно; спред. пр.п.; дневни данни)

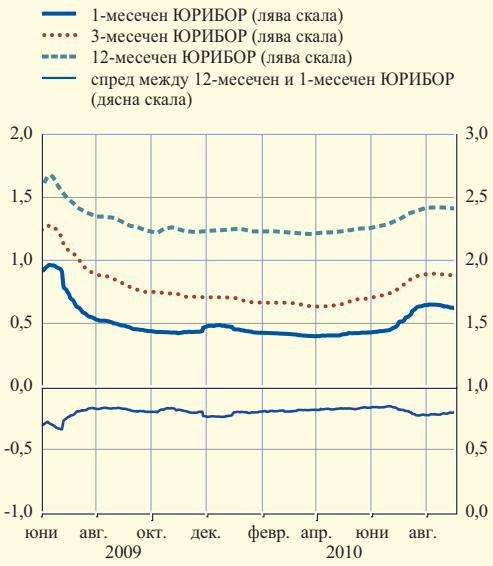

Източници: ЕЦБ и „Ройтерс“.

Графика 17 Тримесечни ЮРЕПО, ЮРИБОР и овърнайт индексиран суап (ОИС)

(проценти годишно; дневни данни)

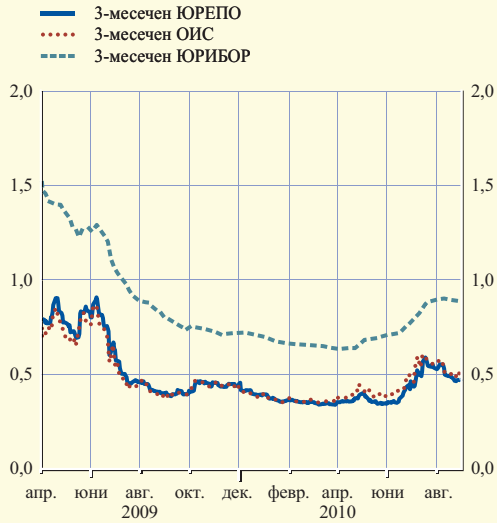

Източници: ЕЦБ, „Блумбърг“ и „Ройтерс“.

ЕЦБ продължава да подпомага паричните пазари чрез поредица от операции по предоставяне на ликвидност с матуритети една седмица, един период на поддържане на резервите, три месеца и шест месеца. Операциите на Евросистемата по предоставяне на ликвидност се извършват под формата на тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение. ЕЦБ извършва всяка седмица операции по изтегляне на ликвидност с матуритет една седмица чрез тръжни процедури с променлив лихвен процент при максимален лихвен процент по заявките 1,00%. Чрез тези операции по изтегляне на ликвидност на 1 септември ЕЦБ предостави за разпределяне сума, съответстваща на размера на покупките по програмата за пазарите на ценни книжа, на стойност 61 млрд. евро.

Графика 18 Тримесечни лихвени проценти и цени на фючърсите в еврозоната

(проценти годишно; дневни данни)

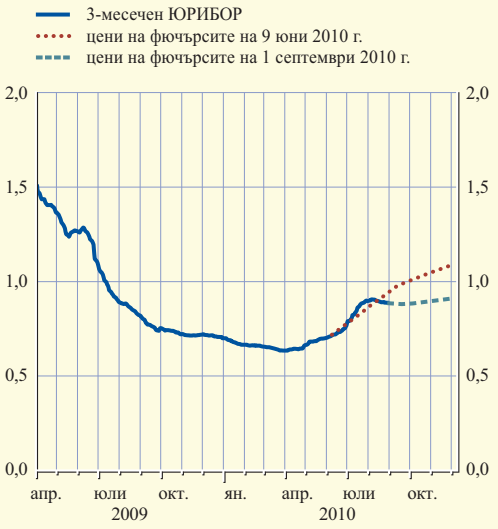

Източник: „Ройтерс“.
Забележка: Тримесечни фючърсни договори за доставка в края на текущото и следващите три тримесечия по котировки на *Liffe*.

Графика 19 Очаквана колебливост за постоянни матуритети, извлечена от опции за тримесечни ЮРИБОР фючърси

(проценти годишно; дневни данни)

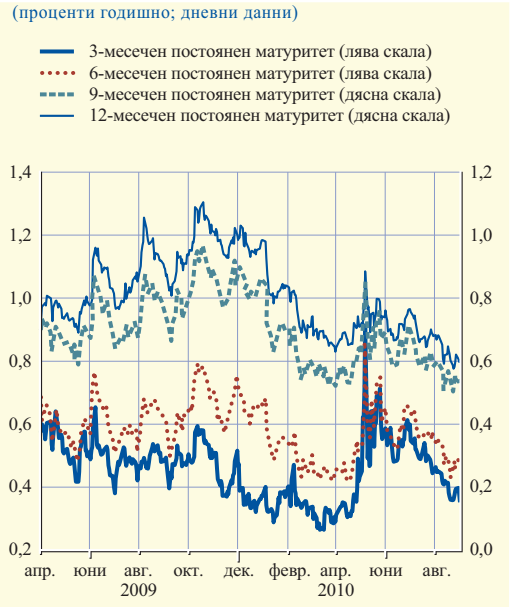

Източници: „Ройтерс“ и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Измерителят се изчислява на две стъпки. Първо, очакваните колебливости, извлечени от опциите за тримесечни ЮРИБОР фючърси, се конвертират чрез представянето им не като отчетена доходност, а като регистрирани цени. Второ, резултативните очаквани колебливости с постоянна дата на падеж се превръщат в такива с постоянен матуритет.

Графика 20 Лихвени проценти на ЕЦБ и овърнайт лихвен процент

(проценти годишно; дневни данни)

Източници: ЕЦБ и „Ройтерс“.

Каре 3

УСЛОВИЯ ЗА ЛИКВИДНОСТ И ОПЕРАЦИИ ПО ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА В ПЕРИОДА ОТ 12 МАЙ ДО 10 АВГУСТ 2010 Г.

В това каре се разглежда управлението на ликвидността от страна на ЕЦБ през трите периода на поддържане на резервите, приключващи съответно на 15 юни, 13 юли и 10 август 2010 г. През анализираните периоди Управителният съвет на ЕЦБ реагира на внезапното рязко изостряне на напрежението на финансовите пазари в началото на май 2010 г. чрез възобновяване на някои от нестандартните мерки по паричната политика, които неотдавна бяха преустановени. Той започна да прилага и програма за пазарите на ценни книжа (ППЦК), която беше оповестена на 10 май. Редовните операции по дългосрочно рефинансиране (ОДР) с тримесечен матуритет, средствата по които бяха разпределени на 26 май и 30 юни, отново бяха проведени като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение, а не като търгове с променлив лихвен процент. Освен това отново бяха активирани временните суап-линии за ликвидност с Федералния резерв съгласувано с други централни банки, а операциите по предоставяне на ликвидност в щатски долари със срочност 7 и 84 дни бяха възобновени (през разглежданите периоди беше проведена само една операция със срочност 84 дни). На 10 юни 2010 г. Управителният съвет обяви, че тръжната процедура с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение ще се приложи по отношение на редовните операции по дългосрочно рефинансиране с тримесечен матуритет, които ще се проведат на 28 юли, 25 август и 29 септември 2010 г. Една нестандартна мярка по паричната политика – програмата за закупуване на обезпечени облигации (ПЗОО) – бе преустановена през разглеждания период. Тя беше извършена на 30 юни 2010 г., като на първичния и вторичния пазар закупената през 12-месечния период на действие на програмата целева номинална стойност достига 60 млрд. евро. Централните банки от Евросистемата възнамеряват да задържат закупените обезпечени облигации до падежа им. През разглеждания период настъпи падежът на първата и най-голяма от трите проведени през 2009 г. операции по дългосрочно рефинансиране с 12-месечен матуритет, което доведе до по-слабо използване на депозитното улеснение.

Нужди от ликвидност на банковата система

През разглежданите три периода на поддържане съвкупните дневни нужди от ликвидност на банковата система, определяни като сбор от всички автономни фактори, задължителните минимални резерви и свръхрезервите (а именно средствата над задължителните минимални резерви по текущите сметки на кредитните институции), възлизат средно на 584,0 млрд. евро, което представлява увеличение с 20,7 млрд. евро спрямо средните равнища

Графика А Свръхрезерви над задължителните минимални резерви по текущите сметки на банките

(млрд. евро; средно равнище за всеки период на поддържане)

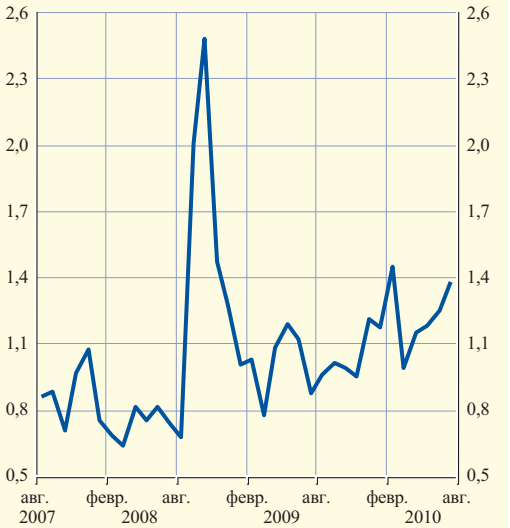

Източник: ЕЦБ.

през предходните три периода на поддържане.

Това се дължи най-вече на нарастването на средната стойност на автономните фактори с 16,8 млрд. евро до 369,9 млрд. евро. Освен това средният размер на задължителните минимални резерви нараства с 1,5 млрд. евро до 212,7 млрд. евро. Дневните свръхрезерви са средно 1,3 млрд. евро, което представлява увеличение с 0,2 млрд. евро над равнището от предходните три периода на поддържане (виж графика А).

Предлагане на ликвидност

През анализираните три периода на поддържане обемът на неприключените операции по рефинансиране е средно 724 млрд. евро, което представлява увеличение спрямо средното равнище от 721 млрд. евро[1], отбелязано през предходните три периода на поддържане. Освен това към 10 август 2010 г. по програмата за закупуване на обезпечени облигации и програмата за пазарите на ценни книжа бяха закупени активи на обща стойност 121 млрд. евро.

Графика Б Нужди от и предлагане на ликвидност в банковата система

(млрд. евро; среднодневните стойности за целия период са дадени при всеки показател)

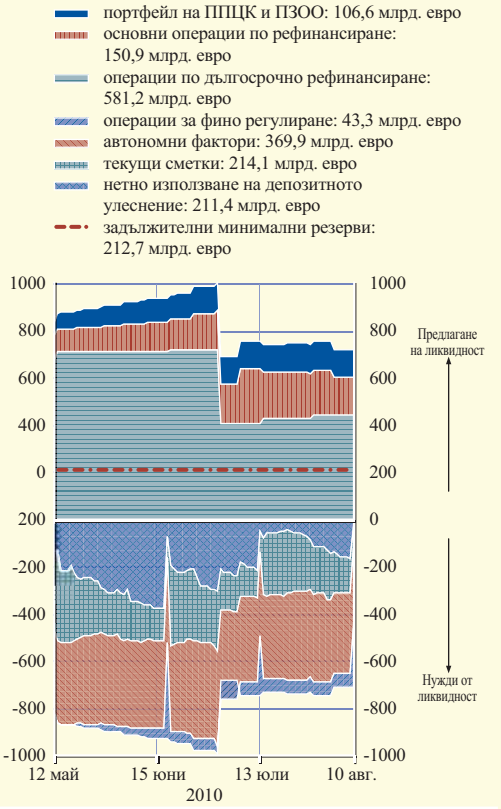

Източник: ЕЦБ.

Средният размер на основните операции по рефинансиране с едноседмичен матуритет е 150,9 млрд. евро спрямо средното равнище от 78,2 млрд. евро през предходните три периода на поддържане. Обемът на операциите по рефинансиране със специален срок и матуритет един период на поддържане е средно 32,8 млрд. евро, което е с 9,3 млрд. евро повече, отколкото през предходните три периода на поддържане. На 30 юни 2010 г. настъпи падежът на първата операция по дългосрочно рефинансиране с 12-месечен матуритет на стойност 442,2 млрд. евро. От обема на операцията, чийто падеж настъпи на 30 юни, 111 млрд. евро бяха предоговорени под формата на междинна операция (*bridging operation*) с шестдневен матуритет и 130 млрд. евро – чрез ОДР с тримесечен матуритет. Съответно на 10 август 2010 г. общият обем на неприключените операции по дългосрочно рефинансиране с тримесечен и шестмесечен матуритет се увеличава до 220,8 млрд. евро спрямо 37,5 млрд. евро на 11 май 2010 г.

В периода от 12 май до 10 август 2010 г. ликвидността, изтеглена чрез операции по фино регулиране с овърнайт матуритет в последния ден на всеки период на поддържане, е средно 255,4 млрд. евро. Тази сума е съпоставима със средния размер от 302,2 млрд. евро през предходните три периода на поддържане (виж графика Б).

1 Ако не се вземат предвид специфичните операции по изтегляне на ликвидност съгласно програмата за пазарите на ценни книжа със седмичен матуритет, чийто обем е средно 42 млрд. евро.

Инжектираната по програмата за пазарите на ценни книжа ликвидност беше изтеглена чрез набиране на срочни депозити със седмичен матуритет. Първата от тези операции беше проведена на 18 май 2010 г. и възлезе на 16,5 млрд. евро, нараснали до около 60 млрд. евро на 10 август 2010 г. След тази дата размерът на операциите по изтегляне на ликвидност се увеличава незначително, отразявайки намаляващите интервенции по програмата.

Използване на ликвидни улеснения с постоянен достъп

В резултат от чувствително по-слабото предлагане на ликвидност след падежа на първата ОДР с 12-месечен матуритет[2] среднодневният нетен размер[3] на използваното депозитно улеснение[4] намалява до 96,6 млрд. евро през периода на поддържане, приключващ на 10 август 2010 г., което представлява спад спрямо сумата от 288,4 млрд. евро, отбелязана през периода, приключващ на 15 юни 2010 г.

Лихвени проценти

Основните лихвени проценти на ЕЦБ се запазват непроменени от 13 май 2009 г., като лихвеният процент при основните операции по рефинансиране остава 1,00%, този по пределното кредитно улеснение е 1,75%, а по депозитното улеснение – 0,25%.

В резултат от значителната ликвидност в еврозоната ЕОНИА продължава да е близо до лихвения процент по депозитното улеснение преди падежа на първата ОДР с 12-месечен матуритет, възлизайки средно на 0,343% (виж графика B), което е малко под средното равнище от 0,348%, преобладаващо през предходните три периода на поддържане. След 30 юни 2010 г. ЕОНИА се повишава, отбелязвайки средно равнище от 0,467% между 1 юли и 10 август 2010 г. През последния ден от трите разглеждани периода на поддържане ЕОНИА е средно 0,728%, което е с 38 б.т. над средното равнище, наблюдавано през предходния ден. Това се обяснява с изтеглянето на ликвидност посредством операциите по фино регулиране, провеждани през тези дни.

Графика B ЕОНИА и лихвени проценти на ЕЦБ

(дневни лихвени проценти, %)

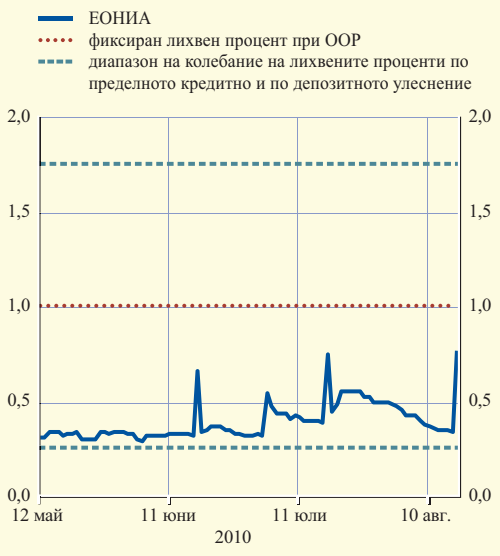

Източник: ЕЦБ.

Освен това през разглеждания период средният размер на спреда между 3-месечния ЮРИБОР и 3-месечния суапов лихвен процент ЕОНИА – показател за равнището на

2 Общият размер на неприключените операции по рефинансиране е средно 604 млрд. евро от 1 юли до 10 август спрямо 822 млрд. евро от 12 май до 30 юни 2010 г.
3 Нетният размер на използваното депозитно улеснение е равен на размера на използваното депозитно улеснение минус размера на използваното пределно кредитно улеснение.
4 Средният размер на използваното депозитно улеснение включва и почивните дни.

кредитния и ликвидния риск на паричния пазар на необезпечени инструменти – леко се повишава до 38 б.т. при средно равнище от 27 б.т. през предходните три периода на поддържане, което се дължи на възобновилото се засилване на напрежението на финансовите пазари.

2.4 ПАЗАРИ НА ОБЛИГАЦИИ

Динамиката на облигационните пазари през последните три месеца е обусловена от възобновените опасения на пазара относно краткосрочните перспективи за световната икономика и по-специално за САЩ. При тези условия пазарните нагласи се влошават и засилването на нежеланието за поемане на риск към края на разглеждания период предизвиква значителен отлив от рискови активи. В резултат доходността на дългосрочните държавни облигации с рейтинг ААА *в еврозоната и в САЩ чувствително се понижава. В еврозоната темпът на равновесна инфлация в дългосрочен хоризонт също се забавя значително през периода. Спредовете по ДЦК на държавите от еврозоната, особено тези със слаби фискални позиции, се разширяват през летния период. За разлика от тях спредовете на корпоративните облигации като цяло се променят незначително спрямо равнищата си от началото на юни.*

От началото на юни до 1 септември 2010 г. интензивният отлив от рискови активи води до спад с 45 б.т. на равнището на доходността на 10-годишните ДЦК с рейтинг *ААА* в еврозоната, като със стойността си от 2,5% тя се приближава до абсолютния минимум за всички времена (виж графика 21). В САЩ през разглеждания период спадът на доходността на 10-годишните съкровищни облигации е подобен – с около 40 б.т. до 2,6%, като доходността на дългосрочните американски облигации достига най-ниските си равнища от пролетта на 2009 г. насам. Съответно диференциалът между номиналните лихвени проценти по 10-годишните книжа в САЩ и в еврозоната се свива до около 10 б.т. в началото на септември.

Несигурността на участниците на пазара относно краткосрочната динамика на доходността на дългосрочните облигации на основните пазари, измерена чрез очакваната колебливост на пазарите на облигации, намалява през по-голямата част от юни и юли, но през август леко се покачва в условията на нарастващи пазарни опасения относно икономическите перспективи. Независимо от това тя остава доста под максималните стойности, наблюдавани през май 2010 г.

На американския облигационен пазар разглежданият период се характеризира с нарастващи опасения относно устойчивостта на възстановяването на икономическата активност. Редица публикувани макроикономически данни за САЩ, по-специално потвърденото забавяне на растежа през второто тримесечие на 2010 г. и влошаването на жилищния и трудовия пазар, както и данните за някои други големи икономики, оказват отрицателно влияние върху пазарните нагласи и предизвикват интензивни потоци, насочени към дългосрочни държавни облигации на САЩ. Официалните изявления на Системата на федералния резерв, които потвърждават, че се очаква основните лихвени проценти да останат ниски за продължителен период от време, и декларират, че Федералният резерв ще реинвестира предишните постъпления от покупки на облигации в съкровищни облигации в условията на влошена макро-

икономическа среда, вероятно допринасят за по-ниското равнище на доходността на дългосрочните американски облигации. Всъщност доходността на американските ДЦК се понижава във всички матуритетни сектори, но спадът е по-голям при дългосрочните, като кривата на доходност в САЩ става значително по-плоска.

През разглеждания период тенденциите на облигационния пазар в еврозоната също са продиктувани от колебанията в пазарните нагласи. Въвеждането на Европейския механизъм за финансово стабилизиране в началото на май допринася в известна степен за намаляване на опасенията на пазара относно държавния риск в еврозоната. Принос за това има и програмата на ЕЦБ за пазарите на ценни книжа (виж каре 3 в *Месечен бюлетин* на ЕЦБ от юни 2010 г.), чиято цел е да осигури дълбочина и ликвидност за слабо функциониращите сегменти на пазара на дългови ценни книжа и да възстанови нормалното функциониране на предавателния механизъм на паричната политика. И наистина през юни и юли се наблюдава известен обрат в силния поток към търсене на убежище, отчетен през май. Изглежда, склонността към риск също се нормализира след публикуването на резултатите от стрес-тестовете на банките в Европейския съюз и свързаната с тях информация относно експозицията на банките към държавния дълг. По-късно обаче опасенията на пазара относно перспективите за световната икономика се подновяват и това води до допълнителни търсещи убежище потоци към държавни облигации с висок рейтинг. Така доходността на облигациите с рейтинг *AAA* достига през август ретроспективно ниски равнища (под 2,5%). В еврозоната спредовете на 10-годишните държавни облигации (спрямо тези на Германия) се разширяват значително в Ирландия (чийто рейтинг на дълга е понижен допълнително през август), в Гърция и в Португалия.

Графика 21 Доходност на дългосрочните държавни облигации

(проценти годишно; дневни данни)

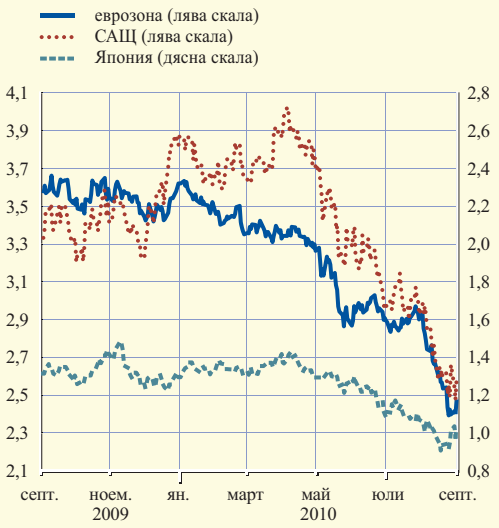

Източници: „Блумбърг“ и „Ройтерс“.
Забележка: Доходността на дългосрочните държавни облигации се отнася за 10-годишните облигации или за облигации с най-близкия сходен матуритет.

Графика 22 Доходност на инфлационно индексираните облигации на еврозоната с нулев купон

(проценти годишно; 5-дневна плъзгаща се средна на дневни данни; сезонно изгладени)

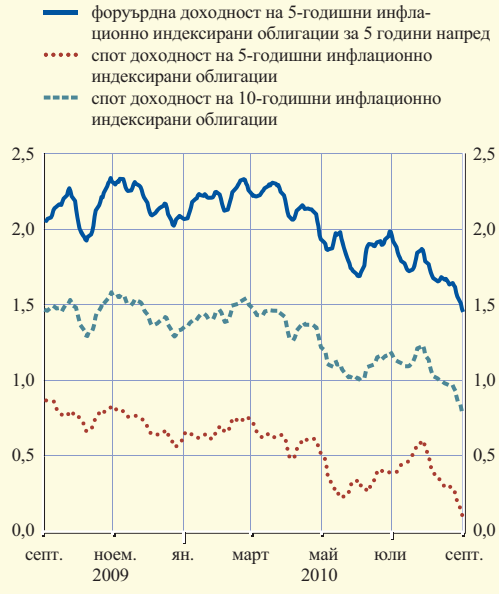

Източници: „Ройтерс“ и изчисления на ЕЦБ.

От началото на юни 2010 г. доходността на 5- и 10-годишните инфлационно индексирани държавни облигации в еврозоната се понижава с около 20 б.т. до съответно 0,1% и 0,8% на 1 септември (виж графика 22). Въпреки по-ниската реална доходност изравняващият темп на инфлация в еврозоната в средно- и дългосрочния хоризонт също се забавя значително в резултат на силния спад на номиналната доходност на облигациите през същия период (виж графика 23). В резултат форуърдният изравняващ темп на инфлация в дългосрочния хоризонт (5-годишен форуърден темп за пет години напред) в еврозоната се понижава като цяло с около 50 б.т. до 2,1% на 1 септември. Въпреки че бягството към сигурното убежище на държавните облигации вероятно е причина за понижаване на изравняващия темп на инфлация, значителният спад и в дългосрочните форуърдни инфлационно индексирани суапови лихви през разглеждания период до около 2,1% на 1 септември (след като достигат най-ниски в исторически план стойности под 2% в края на август 2010 г.) показва, че понастоящем опасенията на инвеститорите по отношение на инфлацията са сравнително по-слаби.

От края на май до 1 септември кривата на очакваните форуърдни лихвени проценти по овърнайт сделките с държавни облигации в еврозоната се измества надолу при повечето матуритети (виж графика 24). Това отразява най-вече тенденциите през август, когато опасенията на инвеститорите относно перспективите пред световната икономика се засилват.

Въпреки описаните колебания в нагласите на пазара спредовете на корпоративните облигации спрямо доходността на ДЦК са повлияни в значително по-малка степен от подновеното нежелание за поемане на риск и свързаното с бягство към сигурно убежище поведение на инвеститорите в по-късната фаза на разглеждания период, като към 1 септември те остават леко променени спрямо равнищата от началото на юни. Спре-

Графика 23 Изравняващи темпове на инфлация по облигации от еврозоната с нулев купон

(проценти годишно; 5-дневна плъзгаща се средна на дневни данни; сезонно изгладени))

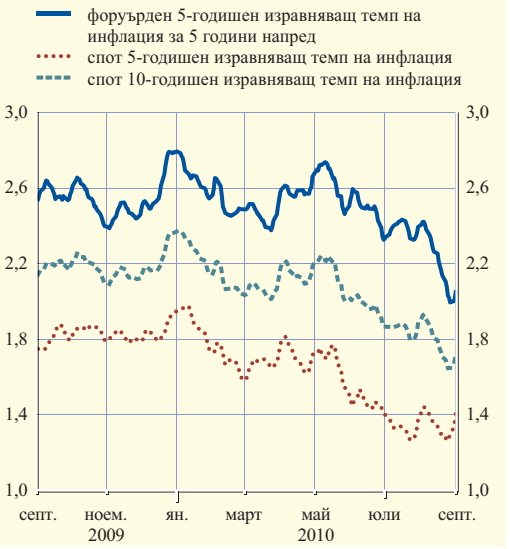

Източници: „Ройтерс“ и изчисления на ЕЦБ.

Графика 24 Очаквани форуърдни овърнайт лихвени проценти в еврозоната

(проценти годишно; дневни данни)

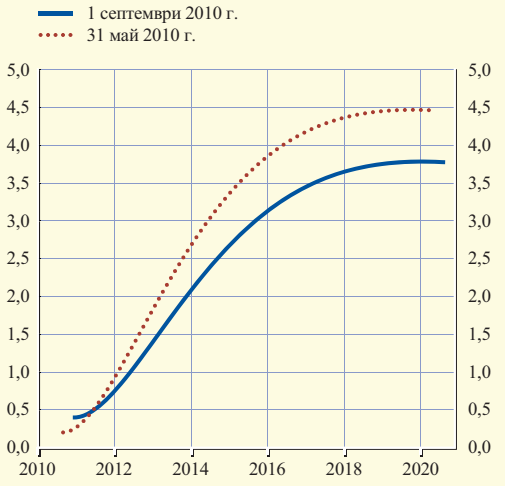

Източници: ЕЦБ, *Euro MTS* (базови данни) и *Fitch Ratings* (рейтинги).
Забележки: Кривата на очакваната форуърдна доходност, извлечена от сроковата структура на пазарните лихвени проценти, отразява пазарните очаквания за бъдещите нива на краткосрочните лихвени проценти. Методът, използван за изчисляване на тези криви на очакваната форуърдна доходност, е представен в раздел *Крива на доходността в еврозоната* на интернет страницата на ЕЦБ. Данните се използват за оценка на кривите на доходност на държавните облигации в еврозоната с рейтинг *ААА*.

довете на корпоративните облигации на финансовия сектор с рейтинг *BBB* остават почти непроменени на равнище около 220 б.т., а тези по високодоходните облигации дори се свиват с около 80 б.т.

2.5 КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

От началото на юни тенденциите на световните фондови пазари отразяват непрекъснатите колебания в склонността на инвеститорите към поемане на риск. През юли се наблюдават признаци на подобряване на нагласите на пазара. Публикуването на резултатите от стрес-тестовете, проведени в банките от ЕС, и преработените предложения за регулация на финансовия сектор повишават печалбите от акциите на финансовия сектор и дават тласък на общите индекси. По-късно обаче безпокойството на пазара във връзка с икономическите перспективи отново доведе до бягство от риск, в резултат на което фондовите пазари и от двете страни на Атлантическия океан изгубиха част от печалбите, реализирани през първата част от разглеждания период. Несигурността на инвеститорите относно тенденциите на фондовите пазари, измерена чрез очакваната колебливост, се колебае съществено през летните месеци, но накрая се установява близо до равнищата от началото на юни и по-ниско от върховите стойности, достигнати по време на сътресенията през май.

Индексите на борсовите цени в еврозоната и САЩ, измерени чрез *Dow Jones EURO STOXX* и *Standard & Poor's* 500, се повишават съответно с около 4% и 1% от началото на юни до 1 септември 2010 г., но при относително силни колебания в рамките на периода, отразяващи движенията в нагласите на пазара и бягството от риск (виж графика 25). През същия период измерваните с индекса *Nikkei 225* цени на акциите в Япония поевтиняват с около 8%, което се дължи на публикуваните неблагоприятни данни за тенденциите в японската икономика.

Графика 25 Индекси на борсовите цени

(индекс:1 септември 2009 г. = 100; дневни данни)

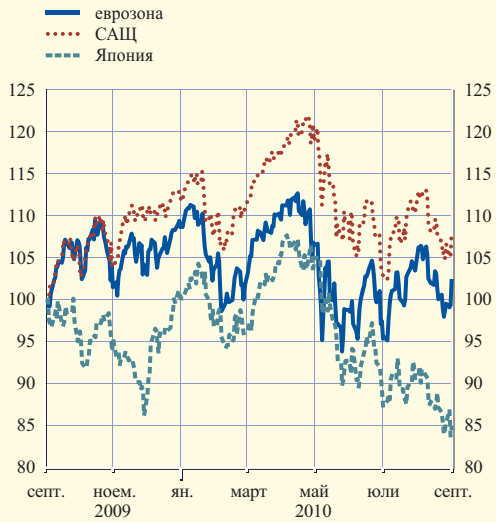

Източници: „Ройтерс“ и *Thomson Financial Datastream*.
Забележка: Използваните индекси са универсален *Dow Jones EURO STOXX* за еврозоната, *Standard & Poor's 500* за САЩ и *Nikkei 225* за Япония.

Наред с колебанията при бягството от риск през разглеждания период се наблюдава и значителна амплитуда в несигурността на фондовите пазари, измерена чрез очакваната колебливост, но в началото на септември тя се установява близо до равнищата от началото на юни (виж графика 26). Общата динамика на колебанията на фондовите пазари през разглеждания период може да бъде разделена на два подпериода. През юни и юли несигурността на инвеститорите на фондовите пазари постепенно спада спрямо наблюдаваните през май върхови стойности. От началото на август обаче, на фона на нарастващите опасения на пазара относно икономическите перспективи особено на САЩ, несигурността на фондовите пазари отново се повишава.

Междувременно цените на акциите на пазара в САЩ остават колебливи през разглеждания период. През юни и юли като цяло фондовият пазар в САЩ, и по-конкретно цените на акциите във финансовия сектор, се възползваха от нарасналото желание за поемане на риск на световните фондови пазари заради затихването на кризата с държавния дълг на Гърция от месец май, от публикуването на резултатите от проведените в банките в ЕС стрес-тестове и от преработените предложения за регулация на финансовия сектор от двете страни на Атлантика (за подробности относно стрес-тестовете в банките виж каре *An assessment of the capital shortfall revealed in the EU-wide stress-testing exercise, Месечен бюлетин* на ЕЦБ, август 2010 г.). Разочароващата новина за растежа на американската икономика и влошеното състояние на трудовия и жилищния пазар през втората половина на разглеждания период обаче повлия негативно върху пазарните нагласи и доведе до засилено бягство от риск през август, така че голяма част от печалбата през юни и юли бе загубена.

Графика 26 Очаквана колебливост на фондовия пазар

(проценти годишно; 5-дневна плъзгаща се средна на дневни данни)

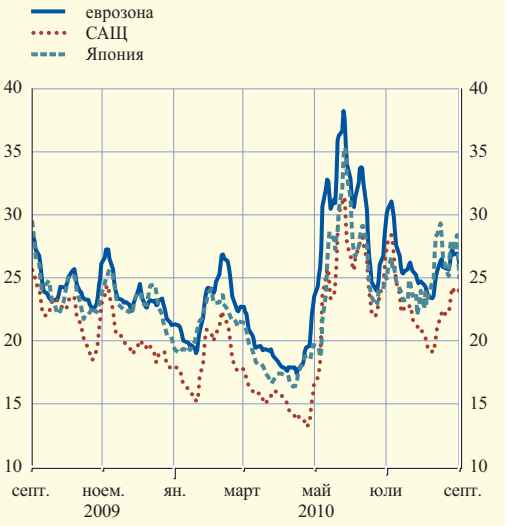

Източник: „Блумбърг“.
Забележки: Динамичните редове на очакваната колебливост отразяват очакваното стандартно отклонение на процентните изменения на борсовите цени през период до 3 месеца, отразено в цените на опциите, включени в индексите на борсовите цени. Индексите на акциите, за които се отнася очакваната колебливост, са *Dow Jones EURO STOXX 50* за еврозоната, *Standard & Poor's 500* за САЩ и *Nikkei 225* за Япония.

След разпродажбите през май 2010 г. цените на акциите в еврозоната се възстановяват през юни и юли, макар че се наблюдават известни колебания в рамките на периода. По-специално акциите на финансовия сектор се възстано-

Таблица 3 Изменения на цените, изразени чрез индексите *Dow Jones EURO STOXX*, по икономически отрасли

(процентно изменение по цени в края на периода)

	EURO STOXX	Основни материали	Потребителски услуги	Потребителски стоки	Нефт и природен газ	Финанси	Здравеопазване	Промишленост	Технологии	Телекомуникации	Комунални услуги
Дял на отрасъла в пазарната капитализация *(данни към края на периода)*	100,0	9,0	7,0	14,1	7,2	25,0	4,0	13,1	4,3	7,6	8,8
Изменения на цените *(данни към края на периода)*											
2009 г., 2 тр.	16,4	19,8	3,3	17,7	9,7	34,2	3,9	18,0	15,8	0,0	9,0
2009 г., 3 тр.	20,7	21,8	14,9	15,8	7,3	32,4	14,2	26,4	13,6	14,7	14,9
2009 г., 4 тр.	2,1	15,3	3,3	9,0	6,8	-5,5	7,7	3,8	-3,9	2,0	0,3
2010 г., 1 тр.	0,8	1,6	6,8	3,5	-1,7	-2,6	4,0	4,1	16,0	-4,5	-3,3
2010 г., 2 тр.	-11,1	-8,3	-7,2	3,1	-13,4	-17,6	-7,5	-7,1	-17,3	-12,1	-18,3
юли 2010 г.	6,2	2,5	5,7	1,4	4,6	14,5	-6,6	4,0	1,5	9,8	6,2
август 2010 г.	-4,0	-2,4	-1,5	-2,9	-2,8	-7,9	1,2	-5,4	-6,6	1,8	-2,6
31 май 2010 г. – 1 септември 2010 г.	3,7	4,2	6,0	4,2	2,7	8,8	-3,1	-0,2	-7,3	11,5	-2,8

Източници: *Thomson Financial Datastream* и изчисления на ЕЦБ.

виха от извършените през второто тримесечие на 2010 г. драстични корекции и през юли показателите им несъмнено са най-добри спрямо всички други сектори и пазара като цяло (виж таблица 3), като преднината им е в двуцифрено изражение. По-късно през разглеждания период обаче, независимо от публикуваните много добри макроикономически показатели и данни за доверието за еврозоната, подновеното безпокойство във връзка със състоянието на държавния дълг на някои държави от еврозоната и неблагоприятните пазарни нагласи на световните фондови пазари, дължащи се на краткосрочната перспектива за световната икономика и по-специално за икономиката на САЩ, доминираше на фондовите пазари в еврозоната и върна цените на равнища, близки до тези от началото на юни.

Графика 27 Очакван прираст на корпоративния доход от акция в САЩ и в еврозоната

(проценти годишно; месечни данни)

Източници: *Thomson Financial Datastream* и изчисления на ЕЦБ.
Забележки: Очакваният прираст на корпоративния доход според индекса *Dow Jones EURO STOXX* за еврозоната и индекса *Standard and Poor's 500* за САЩ.
1) Краткосрочен се отнася за очаквания от анализаторите доход за дванадесет месеца напред (годишен темп на прираст).
2) Дългосрочен се отнася за очаквания от анализаторите доход за три до пет години напред (годишен темп на прираст).

Неблагоприятните нагласи поради икономическите перспективи обаче не бяха отразени в очакванията на анализаторите за приходите на борсово регистрираните предприятия в основните индекси от двете страни на Атлантическия океан (виж графика 27). Макар да е по-сдържана от месец май насам, перспективата за очакваната печалба през следващите дванайсет месеца сочи, че тя ще остане на доста високи равнища от над 20% за компаниите в САЩ и в еврозоната. Освен това през последните три месеца по-дългосрочните очаквания за печалбата запазват двуцифрените си стойности и са близки до най-високите равнища от 2005 г. насам.

2.6 ФИНАНСОВИ ПОТОЦИ И ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ НА НФП

Реалната цена на финансиране на НФП от еврозоната нараства значително през второто тримесечие на 2010 г. главно поради цената на емитиране на котирани акции, която се повишава до рекордно високи равнища. През юли понижаването на цената на пазарното финансиране прекъсна продължилото пет последователни месеца повишаване на общата цена на финансирането. Що се отнася до финансовите потоци, устойчивият спад на годишния прираст на кредитите за нефинансови предприятия се забавя през второто тримесечие, но все още не е достигната ясна повратна точка в динамиката на банковото финансиране. Прибягването до пазарно финансиране задоволява голяма част от нуждите от външно финансиране на фирмите от еврозоната през разглеждания период. Емитирането на дългови ценни книжа от нефинансови предприятия, което остава силно, показва признаци на забавяне през второто тримесечие.

УСЛОВИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Реалната цена на външното финансиране за НФП от еврозоната, изчислена чрез претегляне на цената на различни източници на финансиране на база непогасените им салда (коригирани за резултата от преоценки), се повишава с близо 50 б.т. през второто тримесечие на 2010 г., преди да се понижи слабо през юли до 3,74% (виж графика 28).

Тенденциите при общата цена на финансирането се дължат на рязкото повишаване на цената на емитиране на акции, особено през май, на фона на засилените колебания на световните финансови пазари. През четирите месеца до юли реалната цена на акция се повишава със 120 б. т. (100 б.т. само през май) в сравнение с края на първото тримесечие на 2010 г. През същия период реалната цена на пазарно финансиране на дълга се повишава с 15 б.т. Зад тези тенденции се крие понижение спрямо достигнатото през юли най-голямо увеличение на цената на емитиране на акция в ретроспективен план, както и спад в цената на пазарния и дългосрочния банков дълг, които заедно водят до понижаване на общата цена на финансиране за първи път след увеличаването ù през пет последователни месеца. През разглеждания период тенденциите при банковите лихви по кредитите свидетелстват за затихване на постепенното прехвърляне върху потребителите на банкови услуги на дребно на предишни спадове в основните лихвени проценти на ЕЦБ. Реалните краткосрочни лихвени проценти на ПФИ намаляват с 13 б.т. в периода март – юли 2010 г., а реалните дългосрочни лихвени проценти се повишават с 13 б.т.

Графика 28 Реална цена на външното финансиране на НФП от еврозоната

(проценти годишно; месечни данни)

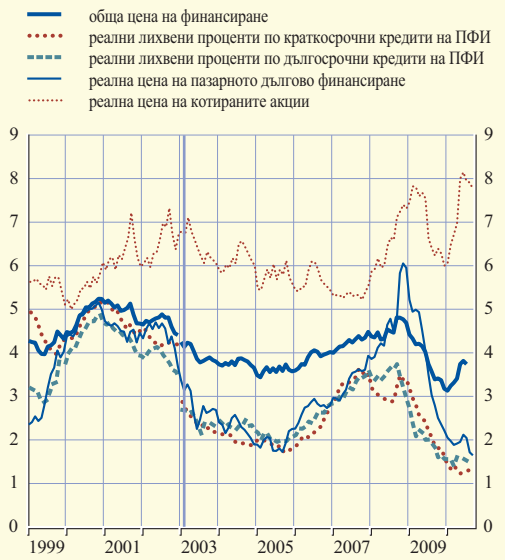

Източници: ЕЦБ, *Thomson Financial Datastream*, *Merrill Lynch* и *Consensus Economics*.
Забележки: Реалната цена на външното финансиране на НФП се изчислява като претеглена средна от цената на банковото кредитиране, цената на дълговите ценни книжа и цената на акциите, базирана на съответните им салда и дефлирана с инфлационните очаквания (виж каре 4 от *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, март 2005 г.). Въвеждането на хармонизирана лихвена статистика на ПФИ в началото на 2003 г. води до прекъсване на динамичните статистически редове. Данните към юни 2010 г. може да не са напълно съпоставими с предходните поради промени в методологията, породени от прилагането на регламенти ЕЦБ/2008/32 и ЕЦБ/2009/7 (изменящ Регламент ЕЦБ/2001/18).

В по-дългосрочна перспектива през второто тримесечие и през юли 2010 г. реалната цена на финансиране за нефинансовите предприятия в еврозоната остава близо до най-ниските равнища от 1999 г. насам при всички компоненти с изключение на реалната цена на акция, която достига рекордно високо равнище през юни.

В периода от март до юли 2010 г. номиналните лихвени проценти на ПФИ по нови кредити за нефинансови предприятия се понижават в по-дългосрочните матуритети, докато при краткосрочните кредити се увеличават (виж таблица 4). Низходящата тенденция, наблюдавана при лихвените проценти на ПФИ след ноември 2008 г., явно се забавя и прехвърлянето на ефекта от предишни понижения на основните лихвени проценти на ЕЦБ върху лихвите по кредитите на банките вероятно скоро ще приключи. Повишаването на лихвените проценти при кратките матуритети вероятно се дължи на скорошното повишаване на лихвите на паричния пазар, чиито тенденции обикновено се отразяват върху цената на краткосрочното банково финансиране. В същото време скорошното понижаване на

Таблица 4 Лихвени проценти на ПФИ по нови кредити за НФП

(проценти годишно; б.т.)

							Изменение в б.т. до юли 2010 г.[1]		
	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 юни	2010 юли	2009 апр.	2010 апр.	2010 юни
Лихвени проценти на ПФИ по кредити									
Банкови овърдрафти за НФП	4,55	4,25	4,06	3,98	3,77	3,73	-99	-25	-4
Кредити за нефинансови предприятия до 1 млн. евро									
с плаващ лихвен процент и първоначален период на фиксиране на лихвения процент до 1 година	3,64	3,36	3,28	3,24	3,25	3,33	-49	14	8
с първоначален период на фиксиране на лихвения процент над 5 години	4,49	4,16	3,96	4,00	3,79	3,85	-75	-5	6
Кредити за нефинансови предприятия над 1 млн. евро									
с плаващ лихвен процент и първоначален период на фиксиране на лихвения процент до 1 година	2,57	2,06	2,19	1,99	2,18	2,25	-29	25	7
с първоначален период на фиксиране на лихвения процент над 5 години	3,71	3,64	3,58	3,44	3,36	3,26	-75	-19	-10
Допълнителни показатели									
Тримесечни лихвени проценти на паричния пазар	1,22	0,77	0,71	0,64	0,73	0,85	-57	21	12
Доходност на 2-годишни държавни облигации	1,68	1,28	1,39	1,40	1,84	1,83	12	8	-1
Доходност на 7-годишни държавни облигации	3,47	3,11	2,99	2,82	2,39	2,36	-86	-43	-3

Източник: ЕЦБ.
1) В резултат от закръгляване числата може да не се равняват.

доходността по дългосрочните държавни облигации може да се отрази неблагоприятно върху дългосрочните лихвени проценти по банковите кредити. Последното проучване на банковото кредитиране за еврозоната потвърждава, че достъпът на банките до пазарно финансиране и ликвидната им позиция се влошават поради подновеното напрежение на финансовите пазари, което допринася за затягане на условията за предоставяне на кредити за предприятия и може да означава, че лихвите по кредитите ще спрат да се понижават.

Повишаването на реалната цена на пазарно финансиране на дълга през второто тримесечие на 2010 г. се дължи на разширяването на спредовете между доходността на корпоративните и на държавните облигации в сегмента на облигациите от по-нисък рейтингов клас (виж графика 29). През юли тези повишения в спредовете отчасти се пречупват, тъй като ситуацията на финансовите пазари се стабилизира. През август цената на пазарно финансиране на дълга достига най-ниското си равнище в ретроспективен план, тъй като доходността по облигациите на

Графика 29 Спредове на корпоративните облигации на НФП

(б.т.; средни месечни стойности)

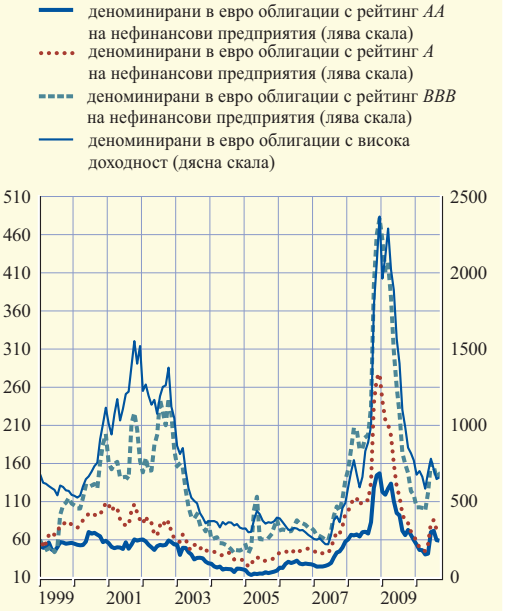

Източници: *Thomson Financial Datastream* и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Спредовете на облигациите на НФП се изчисляват спрямо доходността на държавни облигации с рейтинг *AAA*.

Графика 30 Доход от акция на борсово регистрираните НФП в еврозоната

(проценти годишно; месечни данни)

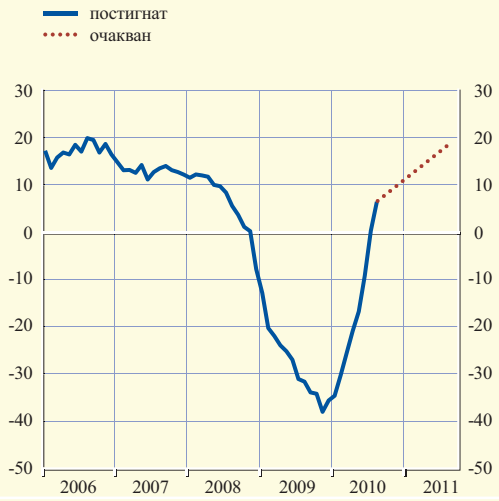

Източници: *Thomson Financial Datastream* и изчисления на ЕЦБ.

Графика 31 Разбивка по инструменти на външното финансиране за НФП

(годишно процентно изменение)

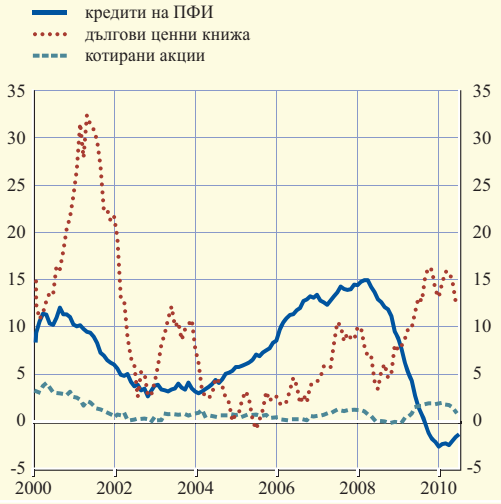

Източник: ЕЦБ.
Забележка: Котираните акции са в евро.

НФП следва силно изразения низходящ тренд на доходността по държавните облигации, а спредовете продължават да се свиват.

ФИНАНСОВИ ПОТОЦИ

Повечето показатели за рентабилността на НФП от еврозоната отчитат по-нататъшно подобряване през второто тримесечие на 2010 г., както и през юни и юли. Годишният темп на изменение на дохода от акция на борсово регистрираните нефинансови предприятия в еврозоната става положителен през юли, като от -9,2% през юни се повишава до 6,4% през август 2010 г. (виж графика 30). В перспектива участниците на пазара очакват печалбите да продължат да се повишават.

По отношение на външното финансиране спадът на кредитите на ПФИ за НФП вече не е толкова ясно изразен, а емитирането на дългови ценни книжа, макар все още да нараства с двуцифрени темпове, губи част от набраната инерция (виж графика 31). През второто тримесечие на 2010 г. годишният темп на прираст на котираните акции, емитирани от НФП, продължава да се забавя, повлиян от съществения увеличение на цената на емитиране на акции. Емитирането на дългови ценни книжа остава интензивно, но показва признаци на забавяне през последните два месеца на второто тримесечие. Особено високият темп на прираст на емисиите на дългосрочни дългови ценни книжа се забавя към края на тримесечието, тъй като условията на пазара се влошават поради кризата с държавния риск, а емисиите на краткосрочни дългови ценни книжа продължават да намаляват.

През второто тримесечие на 2010 г. годишният темп на прираст на банковите кредити за НФП остава отрицателен, но с по-малка стойност (-1,7%), (виж таблица 5). През юли 2010 г. годишният темп на прираст на кредитите за НФП е -1,3% спрямо -1,6% през юни. Резкият спад на краткосрочните кредити за НФП (с матуритет до 1 година), който започна през март

2009 г., затихва през второто тримесечие, докато нарастването на кредитите с матуритет над пет години се стабилизира над 3%. Емпирични данни сочат, че кредитите за НФП по принцип изостават значително спрямо бизнес цикъла. По-бавният спад на годишния темп на кредитиране за НФП засега не може да се приеме категорично като повратна точка в динамиката на цикъла. Закъснелите ефекти от влошените икономически условия върху търсенето на кредити и продължаващото заместване на банковото с пазарно финансиране, както и по-голямата наличност от собствени средства имат неблагоприятен ефект върху съживяването на банковото кредитиране за НФП.

Резултатите от последното проучване на банковото кредитиране за еврозоната сочат, че фактори от страната на търсенето, например инвестиции в основен капитал и дейности по сливания и придобивания, са се отразили благоприятно върху търсенето на кредити от НФП през второто тримесечие на 2010 г. (виж графика 32). В същото време проучването показва, че има значително затягане на условията за предоставяне на кредити на предприятия, дължащо се на нови затруднения в достъпа на банките до финансиране и в управлението на ликвидността. Макар отчетеното в проучването на банковото кредитиране допълнително напрежение при банковото финансиране да е концентрирано предимно в няколко държави, увеличеното търсене, което е повсеместно, но остава отрицателно, може да засили потенциалното отражение на затегнатите като цяло условия за кредитиране върху предоставянето на банкови кредити за икономиката.

Обичайно отрицателен, финансовият недостиг/излишък на НФП (или нетният размер на ползваното кредитиране) – т.е. разликата между капиталовите разходи за реални инвестиции и вътрешно генерираните средства (брутни спестявания) – става положителен през първото тримесечие на 2010 г. на база плъзгаща се сума за четири тримесечия. В графика 33 е пока-

Таблица 5 Финансиране на НФП

	Годишен темп на прираст				
	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.
Кредити на ПФИ	**2,7**	**-0,2**	**-2,2**	**-2,3**	**-1,7**
До една година	-5,8	-10,2	-13,2	-11,2	-9,9
Над една и до пет години	7,2	2,0	-1,9	-4,1	-4,4
Над пет години	5,9	4,6	3,8	3,0	3,6
Емитирани дългови ценни книжа	**11,6**	**15,4**	**13,9**	**15,8**	**12,6**
Краткосрочни	-24,8	-26,8	-40,8	-24,3	-15,8
Дългосрочни, *в т.ч.*:[1)]	19,1	23,8	25,4	22,4	16,4
С фиксиран лихвен процент	24,9	31,5	33,0	26,8	19,7
С променлив лихвен процент	-1,1	-4,8	-4,2	-0,2	-1,3
Емитирани акции, търгувани на фондовата борса	**1,5**	**1,8**	**1,8**	**1,8**	**1,0**
Допълнителни показатели[2)]					
Общо финансиране	2,6	1,7	0,8	1,1	-
Кредити за НФП	3,5	1,2	-0,9	-0,6	-
Застрахователни технически резерви[3)]	0,4	0,4	0,3	0,5	-

Източници: ЕЦБ, Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Данните в таблицата (с изключение на допълнителните показатели) са отчетени в паричната и банковата статистика и в статистиката на емитираните ценни книжа. Незначителните разлики спрямо данните, посочени във финансовата статистика, може да се дължат на различните методи за оценка.
1) Фиксираният и променливият лихвен процент може да не се равняват на дългосрочните дългови ценни книжа, общо, тъй като дългосрочните дългови ценни книжа с нулев купон, които включват и резултата от преоценки, не са показани отделно в тази таблица.
2) Данните са отчетени в тримесечните европейски отраслови отчети. Общото финансиране на НФП включва кредити, емитирани дългови ценни книжа, акции, търгувани на фондовата борса, застрахователни и технически резерви, други изискуеми вземания и финансови деривати.
3) Включва резерви на пенсионни фондове.

Графика 32 Прираст на кредитите за НФП и принос по фактори за търсенето на кредити

(годишно процентно изменение; процентен дял, нето)

Източник: ЕЦБ.
Забележки: Процентен дял, нето, се отнася за разликата между дела на банките, отчитащи, че даден фактор има принос за по-строгите критерии за отпускане на кредити, и дела на тези, които обявяват, че факторът допринася за смекчаването им. Виж също проучването на банковото кредитиране от юли 2010 г.

Графика 33 Спестявания, финансиране и инвестиции на НФП

(плъзгаща се сума за 4 тримесечия; процент от брутната добавена стойност)

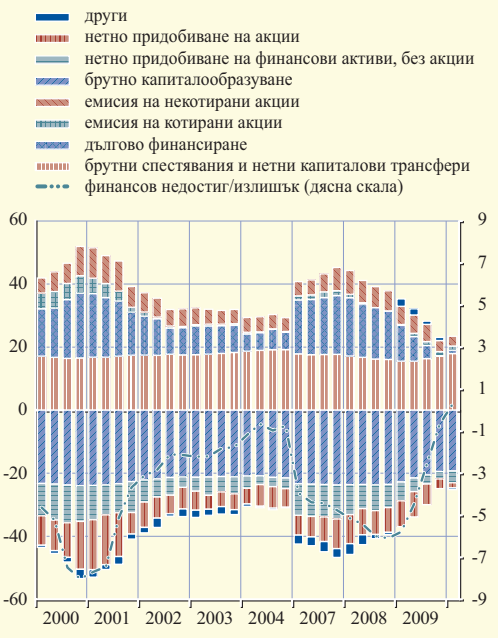

Източник: Сметки на еврозоната.
Забележка: Дългът включва заеми, дългови ценни книжа и резерви на пенсионни фондове. Показателят „други“ включва финансови деривати, други нетирани изискуеми задължения/вземания и корекции. Вътрешнофирмените кредити са нетирани. Финансов недостиг/излишък е съотношението между предоставените кредити, нето, и ползваните кредити, нето, което по принцип представлява разлика между брутните спестявания и брутното капиталообразуване.

зана разбивка на спестяванията, финансирането и инвестициите на фирмите от еврозоната, отчетени в сметките на еврозоната, с налични данни до първото тримесечие на 2010 г. Както е показано на графиката, корпоративните инвестиции в основен капитал (брутно образуване на основен капитал) са почти колкото собствените средства, а прирастът на външното финансиране рязко се забавя и става пренебрежимо малък източник на корпоративно финансиране. В същото време през първото тримесечие на 2010 г. спира намаляването на нетното придобиване на финансови активи, включително акции.

ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ

През първото тримесечие на 2010 г. задлъжнялостта на НФП остава като цяло непроменена на високи равнища от съответно 82% и 440% за съотношенията „дълг/БВП“ и „дълг/брутен оперирщ излишък“ (виж графика 34). По-ниските банкови и пазарни лихвени проценти допринасят за допълнителното отслабване на лихвеното бреме на НФП през второто тримесечие на 2010 г. и през юли (виж графика 35).

Като цяло по-слабите потоци от външно финансиране и увеличаването на източниците на вътрешно финансиране от втората половина на 2009 г. насам може да означават, че фирмите активно консолидират финансовата си позиция, за да се справят с уязвимите звена в балансите си и да станат по-гъвкави с оглед на цикличния подем. Равнището на дълга и свърза-

Графика 34 Коефициенти на дълга на НФП

(процент)

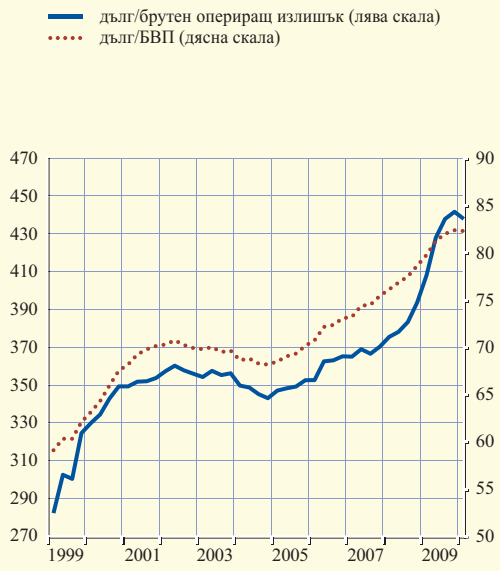

Източници: ЕЦБ, Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележки: Дългът се отчита по тримесечните отраслови сметки на еврозоната. Той включва кредити, емитирани дългови ценни книжа и резерви на пенсионни фондове.

Графика 35 Нетно бреме на банковите лихвени проценти за НФП

(б.т.)

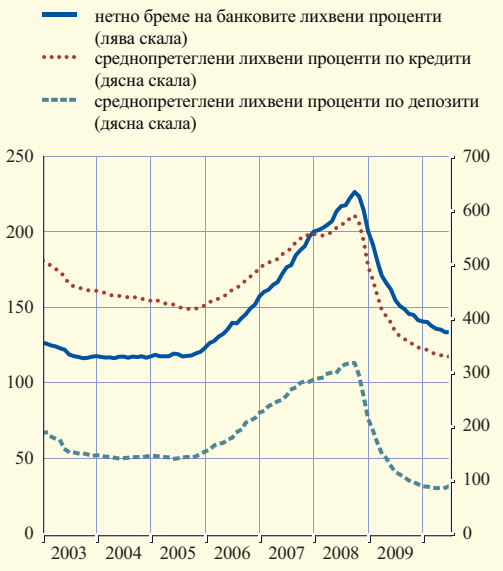

Източник: ЕЦБ.
Забележка: Нетното бреме на банковите лихвени проценти се определя като разлика между среднопретеглените проценти по кредити и среднопретеглените лихвени проценти по депозити за сектора на НФП и се базира на непогасените им салда.

ното с него лихвено бреме все още могат да предоставят възможност за преструктуриране на балансите във връзка с възстановяването на паричния поток.

2.7 ФИНАНСОВИ ПОТОЦИ И ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ НА СЕКТОР ДОМАКИНСТВА

През второто тримесечие на 2010 г. условията за финансиране на домакинствата се характеризират с допълнително слабо понижение на банковите лихвени проценти. В същото време нетният процент на банките, отчитащи затягане на условията за предоставяне на кредити за домакинствата, остава като цяло непроменен. През юли годишният темп на растеж на кредитирането от ПФИ на сектор „домакинства“ остава непроменен спрямо второто тримесечие на 2010 г., като продължава да се обуславя главно от жилищните кредити. Съотношението „дълг/доход“ на домакинствата леко се подобрява, а бремето на лихвените плащания продължава да намалява.

УСЛОВИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Цената на финансиране за сектор „домакинства“ в еврозоната продължава да се понижава през второто тримесечие на 2010 г., макар и в по-малка степен в сравнение с предходни тримесечия. Лихвените проценти на ПФИ по нови жилищни кредити за домакинства отбелязват допълнително понижение до края на юни (виж графика 36). През юли се наблюдава по-нататъшно понижение при по-дългите матуритети, докато лихвите при кратките матуритети се повишават. Тази динамика се дължи на допълнителното стесняване на спредовете между лихвите по жилищни кредити и съпоставимите пазарни лихвени проценти до края на

юни, докато през юли е отчетено разширяване при кратките матуритети. Сроковата структура на лихвените проценти по жилищни кредити продължава да се характеризира с голям положителен спред между лихвените проценти по кредити с дълъг период на първоначално фиксиране на лихвите (над пет години) и с кратък период на първоначално фиксиране (т.е. заеми с плаващ лихвен процент и период на първоначално фиксиране на лихвения процент до една година). В резултат през второто тримесечие заемите с кратък период на първоначално фиксиране на лихвения процент все още допринасят в най-голяма степен за общия обем нов бизнес (т.е. малко под половината).

Графика 36 Лихвени проценти по жилищни кредити на ПФИ за домакинства

(проценти годишно; без такси; лихвени проценти по нов бизнес)

Източник: ЕЦБ.

Средното равнище на лихвите на ПФИ по потребителски кредити също се понижава през второто тримесечие на 2010 г., но през юли леко нараства. Динамиката до края на юни се дължи на допълнителното понижаване на лихвените проценти по кредити с плаваща лихва и по кредити с период на първоначално фиксиране на лихвения процент до една година, както и на лихвите по кредитите с дълъг период на първоначално фиксиране на лихвите от над пет години. Спредовете между лихвените проценти по потребителски кредити и съпоставимите пазарни лихвени проценти се свиват при кратките периоди на фиксиране на лихвата, а при кредитите с дълъг период на фиксиране на лихвата остават като цяло непроменени до края на юни. Като цяло лихвите по кредитите с първоначален период на фиксиране на лихвата до една година остават най-ниски, а тези по-кредити с период на фиксиране на лихвата над пет години се запазват най-високи.

Резултатите от проведеното през юли 2010 г. проучване на банковото кредитиране сочат, че нетният процент на банките, отчитащи затягане на критериите за кредитиране, остава като цяло непроменен през второто тримесечие на 2010 г. както при потребителските и други видове кредити, така и при жилищните кредити. По отношение на жилищните кредити банките отчитат, че за затягането на кредитните условия по-малък става приносът на свързаните с потребителите рискови фактори, като перспективите за жилищния пазар и общите изгледи за икономиката, но той се компенсира от фактори, свързани с цената на финансирането за банките и с балансовите ограничения, които могат да се разглеждат като типични фактори на предлагането по отношение на предоставянето на кредити. В същото време банките смятат, че нетното търсене на жилищни кредити нараства значително през второто тримесечие след отбелязания спад през предходното тримесечие, което се дължи по-конкретно на по-големия положителен принос на перспективите за жилищния пазар и на по-малкия отрицателен принос на потребителското доверие. Нетното търсене на потребителски и други видове кредити също нараства, повлияно от потреблението на стоки за дълготрайна употреба и по-голямото доверие на потребителите.

ФИНАНСОВИ ПОТОЦИ

Годишният темп на прираст на всички кредити, предоставени на сектор „домакинства“, се запазва без промяна на равнище от 2,1% през първото тримесечие на 2010 г. (последното, за което са налице данни от интегрираните сметки на еврозоната), с което се прекъсва наблюдаваният от началото на 2006 г. низходящ тренд. Зад това обаче се крие забавяне на годишния темп на растеж на кредитите на НПФИ за домакинства до 1,5% от 3,6% през предходното тримесечие. Този спад се дължи отчасти на факта, че през последните тримесечия отслабва дейността по секюритизация чрез действителни продажби (при която кредитите не се признават и следователно се отписват от балансите на ПФИ, като впоследствие се осчетоводяват като кредити от други финансови посредници). Данните за кредитите на ПФИ и дейностите по секюритизация показват, че годишният прираст на съвкупното кредитиране на домакинствата леко се ускорява и достига до близо 2,8% през второто тримесечие на 2010 г. (виж графика 37).

През юли 2010 г. годишният прираст на кредитите на ПФИ за домакинства е 2,8% – без промяна спрямо второто тримесечие на 2010 г., след отбелязаното през първото тримесечие равнище от 2,2%. Последните тенденции показват стабилизиране на динамиката на жилищното кредитиране. Като се има предвид въздействието на отписването на кредити в условията на секюритизационна активност, възстановяването на годишния темп на прираст на кредитите за домакинства е по-слабо изразено. Като цяло обаче тенденциите остават в унисон с дългосрочните закономерности, според които кредитите за домакинствата отбелязват подобрение в началото на икономическия цикъл. Стабилизирането на годишния темп на прираст през последните месеци може да отразява значителната несигурност за пазара на жилища и перспективите за доходите и факта, че равнището на задлъжнялост на

Графика 37 Кредити за домакинства, общо

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.; към края на всяко тримесечие)

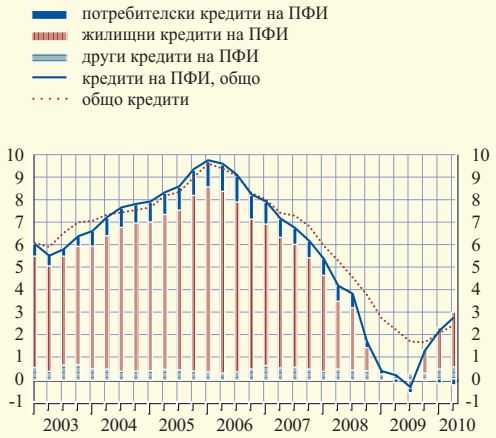

Източник: ЕЦБ.
Забележки: Общо кредити включват кредити от всички институционални сектори, включително останалия свят за домакинствата. За второто тримесечие на 2010 г. общите кредити за домакинства са оценени на база трансакциите, отчетени от паричната и банковата статистика.
За информация относно различията между кредитите на ПФИ и общо кредитите при изчисляването на темповете на прираст виж съответните методологически бележки.

Графика 38 Финансови инвестиции на домакинствата

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.)

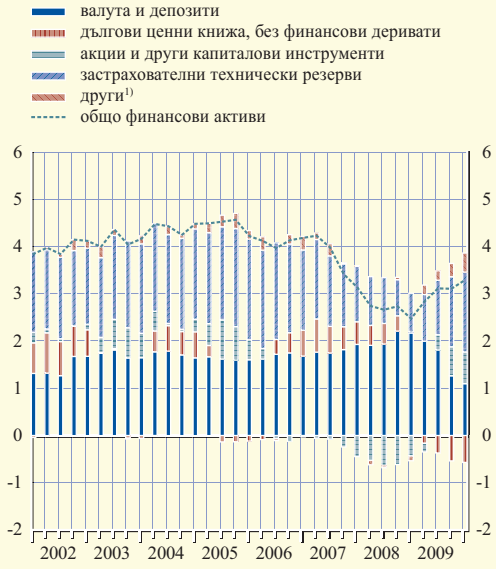

Източници: ЕЦБ и Евростат.
1) Включва кредити и други изискуеми вземания.

домакинствата остава твърде високо в сравнение с предходни цикли.

При кредитите на ПФИ за домакинствата годишният темп на прираст на жилищните кредити се ускорява до 3,5% през юли 2010 г. от 3,3% през второто тримесечие на 2010 г., а годишният темп на прираст на потребителските кредити остава отрицателен, като от -0,4% през второто тримесечие се понижава до -0,6% през юли. Тази разнопосочна динамика е в съответствие с резултатите от проучванията на потребителите, които показват ниска и намаляваща склонност за извършване на големи покупки въпреки общото увеличено доверие на потребителите.

Графика 39 Дълг на домакинствата и лихвени плащания

(проценти)

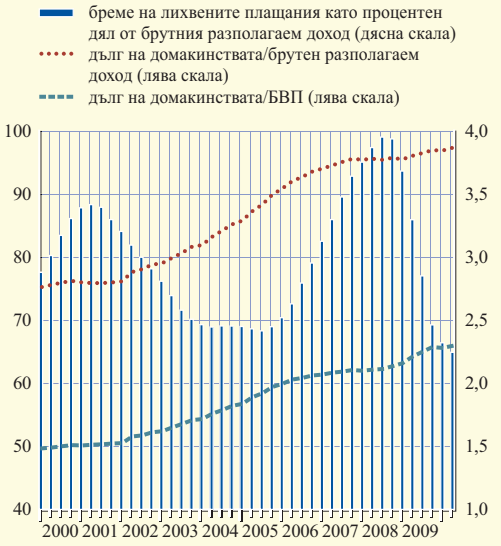

Източници: ЕЦБ и Евростат.
Забележки: Дългът на домакинствата включва общите кредити от всички институционални сектори, включително останалия свят, за домакинства. Лихвените плащания не включват пълната цена на финансирането, платена от домакинствата, тъй като изключват такси за финансови услуги. Някои от данните за последното показано тримесечие са оценки.

Ако разгледаме страната на активите в баланса на сектор „домакинства“ от сметките на еврозоната, годишният темп на прираст на общите финансови инвестиции се повишава до 3,3% през първото тримесечие на 2010 г. (виж графика 38). Зад тази динамика обаче се крие съществено преструктуриране на портфейлите. Всъщност приносът на инвестициите във валута и депозити бележи известно понижение. Домакинствата обаче продължават да инвестират все повече в по-дългосрочни и по-рискови активи в условията на стръмна крива на доходност и подобрени пазарни нагласи. По-конкретно, инвестициите в застрахователни и пенсионни продукти нарастват съществено и този клас активи остава с най-голям принос в общия растеж на финансовите инвестиции. Размерът на закупените от домакинствата акции и други капиталови инструменти също бележи леко повишение, а преките им инвестиции в дългови ценни книжа намаляват.

ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ

Според оценките съотношението „дълг/разполагаем доход“ на домакинствата слабо се повишава до около 97,5% през второто тримесечие на 2010 г., като се запазва наблюдаваната през предходните тримесечия слаба възходяща динамика (виж графика 39). Тя е резултат от умереното увеличение на кредитите за домакинства и слабото нарастване на доходите, наблюдавани през последните тримесечия. Съотношението „дълг/БВП“ на домакинствата се предвижда да продължи да се повишава през второто тримесечие, макар да остане на по-ниско равнище от съотношението „дълг/разполагаем доход“, което се дължи на факта, че общата икономическа активност следва по-силно изразен цикличен модел, отколкото доходът на домакинствата. Според оценките бремето на лихвените плащания на сектор „домакинства“ продължава да намалява, макар и доста по-слабо, отколкото през предишни тримесечия, и се установява на 2,2% от разполагаемия доход през второто тримесечие спрямо 2,3% през първото. Заедно със слабото повишение на съотношението „дълг/доход“ на домакинствата това се дължи на отражението на по-ниските лихвени проценти.

3 ЦЕНИ И РАЗХОДИ

Според моментната оценка на Евростат годишната ХИПЦ-инфлация в еврозоната през август 2010 г. е 1,6% при ниво 1,7% през юли. Този малък спад вероятно отразява базови ефекти, свързани с компонента „енергия". По-късно през годината се очаква годишният темп на ХИПЦ-инфлация слабо да нарасне, проявявайки известна колебливост. В бъдеще темпът на инфлацията следва като цяло да остане умерен през 2011 г. благодарение на ниския вътрешен ценови натиск.

Тази оценка е отразена и в макроикономическите прогнози за еврозоната от септември 2010 г. на експертите на ЕЦБ, които предвиждат годишната ХИПЦ-инфлация да бъде в диапазона между 1,5% и 1,7% за 2010 г. и между 1,2% и 2,2% за 2011 г. В сравнение с прогнозите на експертите на ЕЦБ от юни 2010 г. диапазоните са коригирани малко нагоре предвид по-високите цени на суровините. Рисковете, свързани с прогнозите за ценовата динамика, клонят нагоре.

3.1 ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЦЕНИ

Според моментната оценка на Евростат годишният темп на ХИПЦ-инфлацията в еврозоната се понижи до 1,6% през август 2010 г. от 1,7% през юли (виж таблица 6). Разглеждайки един по-дълъг период, при него се наблюдаваха силни резки колебания през последните две години. Обусловен от понижениятa на цените на храните и енергоносителите, той непрестанно спадаше от средата на 2008 г. до средата на 2009 г., като през юли същата година достига най-ниското си равнище от -0,6%. След това отново темпът става положителен, главно поради базовите ефекти през втората половина на 2009 г., а след март 2010 г. се колебаеше около равнището от 1,5%.

По-подробното разглеждане на динамиката на ХИПЦ показва значителен скок в годишното изменение на енергийните цени до 8,1% от най-ниската им стойност -14,4% през юли 2009 г. Този скок се дължи както на резките повишения на петролните цени, отбелязани от миналото лято насам, така и на положителни базови ефекти. В този период най-силно увеличение се наблюдава при цените на енергийните позиции, пряко свързани с цените на петрола (течни горива и личен транспорт). Цените на природния газ за бита като правило

Таблица 6 Динамика на цените

(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

	2008	2009	2010 март	2010 апр.	2010 май	2010 юни	2010 юли	2010 авг.
ХИПЦ и неговите компоненти								
Общ индекс[1)]	3,3	0,3	1,4	1,5	1,6	1,4	1,7	*1,6*
Енергия	10,3	-8,1	7,2	9,1	9,2	6,2	8,1	.
Непреработени храни	3,5	0,2	-0,1	0,7	0,4	0,9	1,9	.
Преработени храни	6,1	1,1	0,5	0,6	0,9	0,9	0,9	.
Неенергийни промишлени стоки	0,8	0,6	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	.
Услуги	2,6	2,0	1,6	1,2	1,3	1,3	1,4	.
Други ценови показатели								
Цени на производител в промишлеността	6,1	-5,1	0,9	2,8	3,1	3,0	2,8	.
Цени на петрола (евро за барел)	65,9	44,6	59,1	64,0	61,6	62,2	58,9	59,9
Цени на неенергийни суровини	1,9	-18,5	34,5	52,0	52,1	51,1	56,8	51,9

Източници: Евростат, ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ въз основа на данни на *Thomson Financial Datastream*.
Забележка: Индексът на цените на неенергийните суровини е претеглен според структурата на вноса на еврозоната в периода 2004–2006 г.
1) ХИПЦ-инфлацията през август 2010 г. е посочена според моментната оценка на Евростат.

следват тренда при течните горива и личния транспорт, но със забавяне – през юли 2010 г. годишното процентно изменение на цените на природния газ стана положително за първи път след май 2009 г. Противоположно на него цените на електроенергията обикновено следват свой собствен тренд, но годишното процентно изменение и при тях нараства в течение на 2010 г. През първата половина на годината енергийните цени бяха повлияни от по-високи от средните норми на печалба при нефтопреработването (измерени като разлика в цените на рафинирания продукт и суровия петрол). През летните месеци обаче нормата на печалба от нефтопреработването спадна от относително високите равнища, наблюдавани по-рано през годината. В перспектива въз основа на сегашните цени на петролните фючърси се очаква инфлацията при енергийните цени да е относително устойчива на високо равнище до края на 2010 г. с известен слаб положителен принос на косвените данъци, преди да се понижи слабо през 2011 г.

След като в края на 2009 г. и началото на 2010 г. годишното изменение на цените на всички храни (включително алкохола и тютюневите изделия) беше отрицателно, през март 2010 г. те отново нараснаха с положителен темп, който продължи да се повишава през пролетните и летните месеци, достигайки 1,3% през юли. През последните месеци два главни фактора формираха параметрите на цените на храните, включени в ХИПЦ на еврозоната. Първо, отпадането при сравнение на годишна база на засилващите се базови ефекти, свързани със силни понижения, наблюдавани преди година, и второ, неблагоприятните атмосферни условия, засегнали компонента „непреработени храни“ (най-вече плодовете и зеленчуците), който отбеляза значително повишение през последните месеци (виж таблица 4).

Напоследък резки повишения имаше и на цените на продоволствените суровини на международните пазари, но най-новите данни не показват те да са били прехвърлени върху потребителите (виж също раздел 1). Досега две са основните причини за ограничения им пренос по веригата. Първо, ефектът от шока обикновено се наблюдава най-напред в цените на производител, преди да се прехвърли върху търговците на дребно, а след това и върху потребителите, но досега малко доказателства свидетелстват за напрежения по веригата на производство на хранителните стоки, като при компонента „хранителни продукти“ цените на производител остават относително умерени. Второ, предишният опит показва, че между шест и дванайсет месеца са необходими на ценовия шок при продоволствените суровини да премине по производствената верига на хранителните продукти и да стане осезаем на ниво потребител, но повечето повишения на цени на хранителните суровини на световните пазари се проявиха съвсем наскоро. Наистина, някои от включените в ХИПЦ позиции на храните, които са с по-високо съдържание на зърнени и други суровини и поради това попряко засегнати от ценовия скок на световните пазари, все още отчитаха отрицателен прираст през юли. В перспектива неотдавнашните повишения на цените на суровините представляват увеличаващ се риск за ценовата динамика в близките месеци. Същевременно прогнозите за компонента „храни“, включен в ХИПЦ, са много несигурни.

Като се изключат всички компоненти на храните и енергията, чийто дял в кошницата на ХИПЦ е около 30%, годишната ХИПЦ-инфлация следва постепенно понижаващ се тренд през по-голямата част на 2008 г. и цялата 2009 г. През 2010 г. низходящата тенденция бе прекъсната и годишното процентно изменение на ХИПЦ-инфлацията без всички компоненти на храните и енергията се колебае около нивото от 1%. Последните данни показват, че ХИПЦ без цените на всички храни и енергоносители се е повишил с 1,0% в сравнение с предходните 12 месеца. Като цяло динамиката на ХИПЦ без цените на всички храни и енергията не следваше еднозначно годишния темп на общата ХИПЦ-инфлация, който посте-

пенно нарастваше след спада през лятото и есента на 2009 г. Освен това този измерител на „основната инфлация“ следва по-слабо колеблив тренд в сравнение със съвкупния ХИПЦ.

ХИПЦ без цените на храните и енергоносителите отразява динамиката на цените на двата си компонента – неенергийни промишлени стоки и услуги, които се определят главно от вътрешни фактори като заплати и норма на печалба. След като достигна много ниски, но все пак положителни стойности в началото на 2010 г., инфлацията при неенергийните промишлени стоки се увеличаваше умерено през последните месеци. На база на най-новите данни годишното изменение на цените на неенергийните промишлени стоки възлиза на 0,5% през юли 2010 г. Като цяло инфлацията при тези стоки остана по-сдържана като отражение на слабото потребителско търсене и умерения прираст на заплатите. Последното леко повишение обаче показва прекъсване на наблюдаваното след 2008 г. постепенно намаление.

Неенергийните промишлени стоки могат да се разделят допълнително на три подкомпонента: недълготрайни стоки (водоснабдяване, фармацевтични продукти, вестници и пр.), полудълготрайни (материали за облекло, текстил, книги и пр.) и дълготрайни стоки (коли, мебели, електроника и пр.). Слабото повишение на инфлацията при неенергийните промишлени стоки през последните месеци се дължи главно на по-големия принос на компонентите „полудълготрайни“ и „дълготрайни стоки“. Последните данни за цените на полудълготрайните стоки показват по-високи годишни изменения при повечето позиции, макар че цените на облеклото бяха повлияни от значителните сезонни намаления. Междувременно отрицателният принос на дълготрайните стоки за инфлацията при неенергийните промишлени стоки постепенно намаля през последните месеци и годишното процентно изменение при този компонент се повиши до нула през юли 2010 г., отчитайки за първи път не отрицателни стойности след декември 2007 г. Тази динамика се дължи най-вече на цените на автомобилите, които през юли 2010 г. нараснаха на годишна база за първи път след пролетта на 2009 г. вследствие на намалелите отстъпки.

Това повишение компенсира с връх продължаващото понижение на цените на някои стоки на битовата електроника.

Обратно, инфлацията при недълготрайните стоки продължи да намалява, достигайки 0,9% през юли от 1,2% през първото тримесечие на годината. Този по-нататъшен спад отразява по-ниското процентно изменение на цените при много позиции, дължащо се на по-слабото търсене.

Относно бъдещото развитие наличните водещи показатели за инфлацията при неенергийните промишлени стоки, като динамиката на цените на производител на потребителските стоки (без храните и тютюневите изделия) и на цените на вноса на потребителските стоки (отново без храните и тютюневите изделия), показват, от една страна, че вътрешният верижен натиск продължава да е умерен, а от друга страна, че външният ценови натиск е нараснал вследствие на последните промени във валутните курсове и по-високата инфлация в световен мащаб. Като цяло това развитие заедно с постепенно засилващото се вътрешното търсене показва, че в следващите тримесечия инфлацията при неенергийните промишлени стоки ще бъде малко по-висока, отколкото през първото полугодие.

След като през април 2010 г. спадна до 1,2%, безпрецедентно ниско равнище от 1991 г. досега, годишният темп на инфлацията при услугите постепенно се повишава. На база на

най-новите данни годишното процентно изменение на цените на услугите възлиза на 1,4% през юли. Данните за последните няколко месеца показват прекъсване в наблюдаваната след есента на 2008 г. тенденция към понижение на инфлацията при услугите.

Ако разгледаме всички подкомпоненти, главен фактор за повишаването на общата инфлация при услугите е подкомпонентът „отдих и лични услуги за свободното време“, чийто дял възлиза на около една трета от ценовия компонент при услугите и който се увеличава от 0,4% през април до 1% през юли 2010 г. Този подкомпонент обхваща услугите за свободното време, като пакетни туристически почивки, ресторанти и услуги по настаняване, чиито темпове на инфлация спаднаха до много ниски равнища в среда на слабо търсене и силна конкуренция.

Изглежда, най-ниското равнище на инфлацията при услугите за свободното време вече е преодоляно и цените полека се възстановяват в условията на нарастващи доверие и разходи на потребителите.

Сред другите услуги инфлацията при транспортните услуги, изглежда, също бележи слабо повишение, най-вероятно вследствие на предишни увеличения на петролните цени. За разлика от нея поскъпването при жилищния подкомпонент (най-вече наемите) отслабва, като инфлацията намалява до 1,7% през юли 2010 г. от 2,1% през юли 2009 г. Този спад вероятно се обуславя в известна степен от забавения ефект от понижението на жилищните цени. За по-подробна информация за динамиката на цените на имотите в еврозоната виж каре 4. Годишното процентно изменение в цените на комуникационните услуги е -0,8% през юли 2010 г. – същото, както преди 12 месеца, но междувременно се колебаеше между -1,1% и -0,3%.

Графика 40 ХИПЦ-инфлация: разбивка по основни компоненти

(годишно процентно изменение; месечни данни)

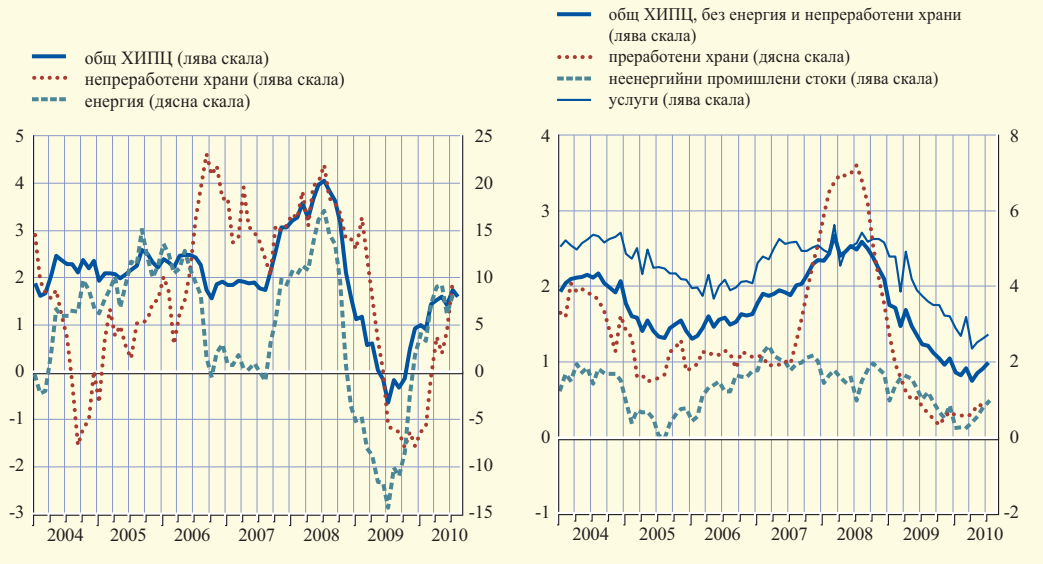

Източник: Евростат.

В перспектива инфлацията при цените на услугите се очаква да остане като цяло устойчива на сегашното си ниво до края на 2010 г., но вероятно ще се покачи слабо през 2011 г. в условията на постепенно нарастващо вътрешно търсене. Поскъпването на суровините може да окаже определен тласък нагоре върху нея. Освен това в някои държави от еврозоната инфлацията при услугите може да бъде засегната през следващите месеци от повишението на косвени данъци и административно определяни цени. Очаква се този натиск към увеличение да бъде отчасти балансиран от умерената динамика на заплатите.

Каре 4

СРАВНЕНИЕ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ В ЦЕНИТЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ И ЖИЛИЩНИТЕ ИМОТИ В ЕВРОЗОНАТА

Въпреки многобройните различия между пазарите на търговски и на жилищни имоти те имат редица общи движещи сили, свързани с факторите на търсене и предлагане[1], както и с някои структурни фактори. От гледна точка на търсенето доходът и благосъстоянието са ключови детерминанти и на двата пазара. От гледна точка на предлагането еластичността на пазарите до голяма степен определя взаимодействието на цената спрямо количеството в отговор на промените в търсенето. Нещо повече, реакцията на търсенето спрямо промени в цените зависи от общите условия на финансиране, динамиката на разходите за фактори на производството, наличието на земя и други структурни фактори, като например ограничения върху и законодателни забавяния при получаването на разрешения за застрояване и благоустрояване на земята.[2]

Що се отнася до структурните фактори, за еврозоната като цяло въпреки значителните различия в отделните държави плътността на застрояване от собствениците на жилищни имоти е по-висока в сравнение с тази при търговските имоти. От гледна точка на условията за финансиране типичният матуритет на заемите е доста по-дълъг на пазара на жилищни, отколкото на пазара на търговски имоти. Още повече че типично по-високото съотношение *заем/стойност* на пазара на жилищни имоти е възможно да отразява различните изисквания по отношение обезпечаването със залог при получаването на финансиране, които отчасти се дължат на разликите в усещането за риск от неизпълнение в търговския и жилищния сектор. Такива фактори може да допринасят и за различната реакция на пазарите на жилищни и на търговски имоти спрямо условията на търсене и предлагане.

Важно е да се отбележи, че е необходима голяма предпазливост при анализа на динамиката в цените на жилищните и търговските имоти поради факта, че въпроси, свързани с обхвата, качеството и представителността на данните, допринасят в голяма степен за несигурността при оценяване движението на цените на жилищните и търговските имоти. Освен това сравняването на двата вида пазари е особено предизвикателство предвид различните статистически и методологически концепции, използвани за приблизително определяне на цените. По-конкретно, докато приблизителните оценки на цените на

1 За подробен преглед на движещите сили зад промените на пазара на търговски имоти вж. *Commercial property markets: financial stability risks, recent developments and EU banks' exposures*, ЕЦБ, декември 2008 г., и статията *Euro area commercial property markets and their impact on banks*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, февруари 2010 г.

2 За повече информация относно структурните фактори, засягащи цените на жилищните имоти, вж. *Structural factors in the EU housing markets*, ЕЦБ, 2003 г., и *Housing finance in the euro area*, *Тематични материали*, брой 101, ЕЦБ, март 2009 г.; а относно факторите, влияещи върху цените на търговските имоти, вж. *Commercial property markets: financial stability risks, recent developments and EU banks' exposures*.

Графика А Цени на имотите в еврозоната

(номинални стойности; годишно процентно изменение)

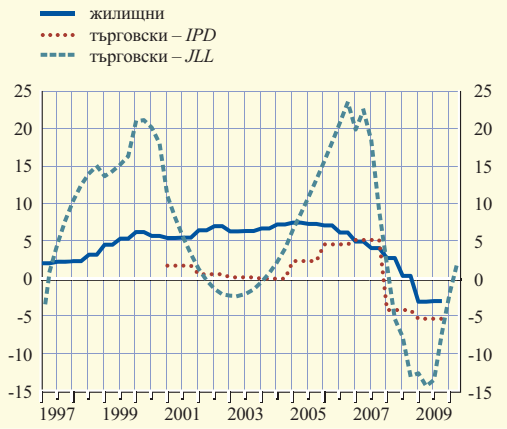

Източници: Данните за цените на жилищните имоти са базирани на изчисления на ЕЦБ и на национални данни, а данните за цените на търговските имоти са базирани на дисконтираната стойност на „офис имоти“ и „единица търговска площ“ на *Jones Lang LaSalle (JLL)* и *Investment Property Databank (IPD)*.
Забележки: Агрегираната цена на жилищните имоти за еврозоната е изчислена от националните динамични редове и покрива повече от 90% от БВП на еврозоната за целия период. Тримесечните данни за пазара на жилищни имоти са интерполирани от полугодишните данни за цялата извадка, а за пазара на търговски имоти са интерполирани от годишните данни за периода преди 2007 г.

жилищните имоти се основават на реални сделки, тези на цените на търговските имоти се основават на оценки, отнасящи се за инвестиционната стойност на имотите, т.е. пазарни цени, коригирани надолу с размера на капиталовите разходи, поддръжката на имота и обезценката му. Като се има предвид субективният характер на оценките, съществуват значителни различия между приблизителните оценки на търговските имоти, предоставени от различни участници на пазара, както е разгледано по-долу. Тези различия може да се дължат и на разнородния обхват на разглеждания пазар.

След тези уговорки, ако разгледаме по-подробно развитието на двата пазара през последните 13 години – най-дългия период, за който има пълен набор от данни (виж графика А), – динамиката на цените на търговските имоти в еврозоната проявява тенденция към по-големи колебания и следва по-близо бизнес цикъла от динамиката на цените на жилищата. Що се отнася до амплитудата, годишният темп на растеж на компонентите „офис имоти“ и „единица търговска площ“ (дефинирана като площта на магазин на дребно на главната търговска улица) в цените на търговските имоти спадна около нулата в края на 2002 г. и началото на 2003 г. и през 2007 г. достигна максимума си между 5% и 20% (в зависимост от използвания измерител). Драстичната разлика в амплитудата между двата налични измерителя за цените на търговските имоти в еврозоната е възможно да се дължи на обхвата: данните от *Investment Property Databank (IPD)* показват общите тенденции на пазара, докато индексът *Jones Lang LaSalle (JLL)* отразява инвестиционната стойност само на първокласни офиси и „единица търговска площ“. Обратно, годишните темпове на нарастване на цените на жилищните имоти бяха относително стабилни в диапазона от 4,5% до 7% в периода 2001–2007 г. От гледна точка на динамиката на бизнес цикъла в цените на жилищните имоти не се наблюдаваше очевидна тенденция към намаляване на цените на търговските имоти по време на икономическия спад от 2001 г. Неотдавнашното поевтиняване на имотите обаче е широко разпространено и в двата сектора. Устойчивостта на пазара на жилищни имоти по време на икономическия спад от 2001 г. е възможно да отразява мотивирания от бизнес интереси характер на този спад. Тогава пазарите на жилищни имоти в много държави може да са стимулирани от прехода към режим на по-ниски лихвени проценти след приемането на еврото. Нещо повече, изглежда, че пикът на растежа в цените на търговските имоти в периода 2006–2007 г. изостава в сравнение с този на цените на жилищата. Най-новите данни разкриват, че през второто тримесечие на 2010 г. търговските имоти са поскъпнали с 2,2% на годишна база. Същевременно наличните данни за избрани държави от еврозоната показват, че темпът на спад на жилищните цени

Графика Б Цени на имотите в държавите от еврозоната

(годишно процентно изменение; максимум, минимум, междуквартилен диапазон и претеглена средна)

претеглена средна

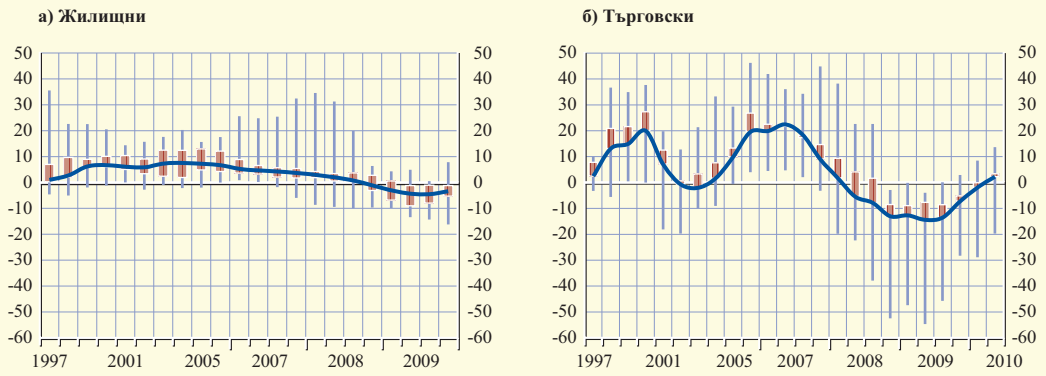

Източници: Данните за цените на жилищните имоти са базирани на изчисления на ЕЦБ, национални данни и данни на ОИСР. Данните за цените на търговските имоти са базирани на дисконтираната стойност на „офис имоти“ и „единица търговска площ“ на *Jones Lang LaSalle*.
Забележки: Агрегираните тегла са базирани на номиналния БВП за 2007 г. Оценените агрегат за еврозоната се базира на интерполирани тримесечни данни на ОИСР за Италия и Германия. За Кипър, Малта, Словакия и Словения няма налични данни за търговските имоти.

изглежда донякъде по-слаб или че спадът е приключил в началото на 2010 г., което може да бъде начален признак за стабилизиране на цените.

На национално ниво значителните колебания в цените на имотите също са доста по-умерени на жилищния пазар, отколкото на пазара на търговски имоти (виж графика Б). Същевременно, изглежда, има относително по-малка хетерогенност между жилищните цени в различните държави, отколкото при цените на търговските имоти, както се вижда от сравнително тесните междуквартилни диапазони[3].

Както беше разгледано по-горе, развитието и на двата пазара зависи от условията на търсене и като цяло е свързано с динамиката на бизнес цикъла. На графика В е направено сравнение между инфлацията в цените на жилищните и търговските имоти и растежа на реалния БВП. Изглежда, че зависимостта на цените на търговските имоти от бизнес цикъла е много по-голяма, отколкото на цените на жилищните имоти. Съществуват няколко възможни причини за по-силната цикличност в цените на търговските имоти, а именно: а) търговските имоти, като офис сгради, „единица търговска площ“ и промишлени сгради, се използват от фирмите като фактори при производствения им процес, което е тясно свързано с перспективите за производството и заетостта; б) данните за цените на търговските имоти се основават на оценки, които по принцип се правят от фирмите на годишна или шестмесечна база при изготвянето на техните отчети, което предполага по-чести промени в цените на търговските, отколкото на жилищните имоти. Това може да разкрие по-тясна връзка между цените на търговските имоти и динамиката на бизнес цикъла; в) жилищните имоти задоволяват най-вече нуждите на домакинствата от жилища и затова се характеризират с по-висока плътност на застрояване от собствениците си, отколкото в сегментите „офис имоти“ и „единица търговска площ“ на пазарите на търговски имоти – фактор, който вероятно ще намали тяхната зависимост от икономическия цикъл.

3 Независимо от силното влияние на екстремните стойности при темпове на растеж над 30%, особено през 2008 г.

Графика В Цени на имотите и растеж на реалния БВП

(годишно процентно изменение)

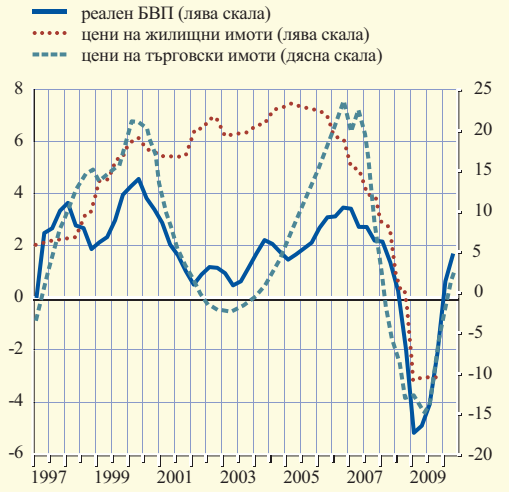

Източници: Евростат, *Jones Lang Lasalle* и изчисления на ЕЦБ въз основа на национални данни.

Графичното изображение на постепенното нарастване на цените на имотите може да се оценява въз основа на две стандартни системи от опростени показатели за оценка, които сравняват цените на имотите с наемите и с източниците на доход. Трябва предпазливо да сравняваме получената степен на надценяване на всеки от пазарите поради късите динамични редове – обикновено, за да се оцени референтното равновесно равнище, е необходима дългосрочна средна стойност – и опростения характер на разглежданата система за оценка. Първият показател (съотношението *цена/наем*) се основава на допускането, че стойността на имота като актив не трябва да се отклонява съществено от дисконтираните потоци на всички бъдещи наеми от него, а вторият (съотношението *доход/цена*) е измерител за „приблизителната“ му достъпност.[4] На база съотношението *цена/наем* (виж панел „а“ в графика Г) цените на жилищните имоти показаха през разглеждания период много по-систематично натрупване на приходи от преоценка, докато цените на търговските имоти показаха ясно изразено и изключително силно повишение около пика на последния бизнес цикъл и изглежда са в много по-напреднал стадий при непрекъснатия процес на корекция в сравнение с цените на жилищните имоти. И на двата пазара обаче коефици-

4 Макар и да е възможно при конструирането на индекси на достъпност да се използват няколко различни измерителя за дохода, при жилищните имоти обикновено се използва разполагаемият доход, а за търговските имоти – корпоративната печалба, измерена на база националните сметки.

Графика Г Показатели за оценка на цените на имотите

(индекс: 1 тр. 1997 г. = 100)

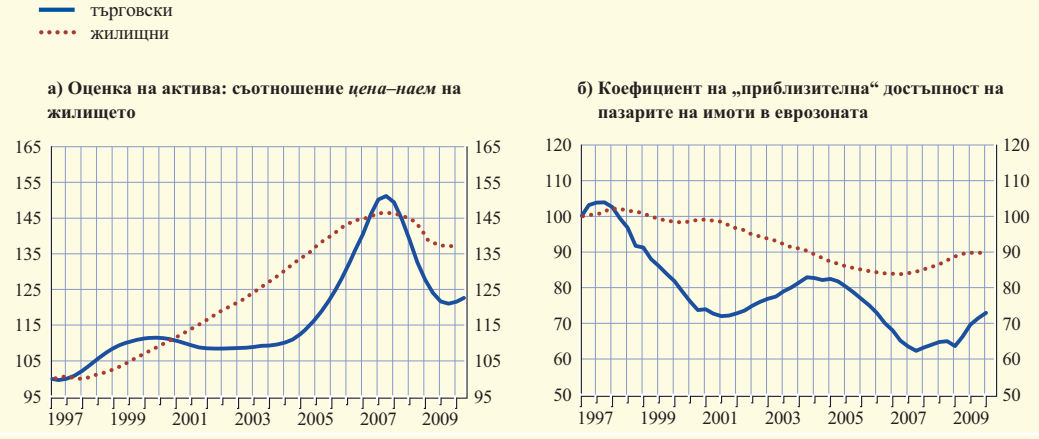

Източници: Евростат, *Jones Lang Lasalle* и изчисления на ЕЦБ въз основа на национални данни.
Забележки: За пазара на жилищни имоти „приблизителната“ достъпност е свързана със съотношението *доход/цена*, а за пазара на търговски имоти е свързана със съотношението *корпоративна печалба/цена*. Корпоративната печалба се определя като брутния оперираш излишък без дохода на самонаетите лица.

ентът на „приблизителна“ достъпност (виж панел „б“ в графика Г) бележи само незначително подобрение от края на 2007 г. досега.

В обобщение, въпреки редицата общи движещи сили пазарите на търговски и жилищни имоти показват донякъде различни модели на поведение през разглеждания период. Изменението на цените на търговските имоти в еврозоната има по-голяма амплитуда, отколкото цените на жилищата, и следва много по-близо динамиката на бизнес цикъла. Последните промени показват признаци за забавяне в темпа на спад или ранни признаци за покачване на цените на пазара както на търговски, така и на жилищни имоти.

3.2 ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Най-новите данни за цените на производител в промишлеността (без строителството) свидетелстват за известно стабилизиране след започналата през летните месеци на 2009 г. тенденция към покачване (виж графика 41). Цените на производител в промишлеността нарастваха постепенно от най-ниското равнище, отчетено за годишно процентно изменение, от - 8,4% през юли 2009 г. То достигна положителни стойности през март 2010 г. и възлезе на 3,0% през юни. Общият индекс може да се разбие по цени на „енергия“, „междинни стоки“, „потребителски стоки“ и „инвестиционни стоки“. Тенденцията към покачване се обуславяше главно от компонентите „енергия“ и „междинни стоки“ и отразяваше комбинацията от засилващите се базови ефекти вследствие спада на световните цени на суровия петрол през втората половина на 2008 г. и началото на 2009 г. и всеобщото поскъпване на петрола и суровините от миналото лято насам. Компонентът, който поначало е най-тясно свързан с краткосрочната динамика на ХИПЦ, е „потребителски стоки“ (без тютюна, тютюневите изделия и храните). Той също нараства през втората част на 2009 г. и първите шест месеца на 2010 г. През юни годишният темп на изменение на компонента „потребителски стоки“ беше 0,2% – първата му положителна стойност от декември 2008 г. Повишението е следствие отчасти от по-високите цени на производител на дълготрайните потребителски стоки, които вероятно са положително повлияни от малко по-добрите перспективи за крайното търсене. Годишното изменение на цените на инвестиционните стоки (включително такива като машини, превозни средства и метални изделия) също се увеличи наскоро, като през май възлезе на 0,3% и се запази непроменено през юни, докато от август 2009 г. до април 2010 г. неговите стойности бяха отрицателни. Постепенното възстановяване на този компонент отчасти отразява по-голямото търсене на инвестиционни стоки, произведени в еврозоната.

Данни от проучване на ценовия натиск в производствената верига показват, че трендът на покачване става по-устойчив през последната година. По отношение на индекса на мениджърите по продажби моментните данните за август показват умерени промени на цените на факторите на производството и на готовата продукция на фирмите (виж графика 42). В преработващата промишленост индексите на цените на факторите на производството, както и на готовата продукция отбелязаха слабо понижение през август, а тези в сектора на услугите – слабо повишение. Въпреки това цените на готовата продукция останаха под прага от 50, което свидетелства за понижение на цените. Независимо от стабилизирането им, наблюдавано след май, всички индекси като цяло отбелязват относително силно повишение от второто тримесечие на 2009 г. насам. Фактът, че ценовите нива са малко по-високи при факторите на производството в сравнение с отчетените за готовата продукция, показва, че

Графика 41 Разбивка на цените на производител в промишлеността

(годишно процентно изменение; месечни данни)

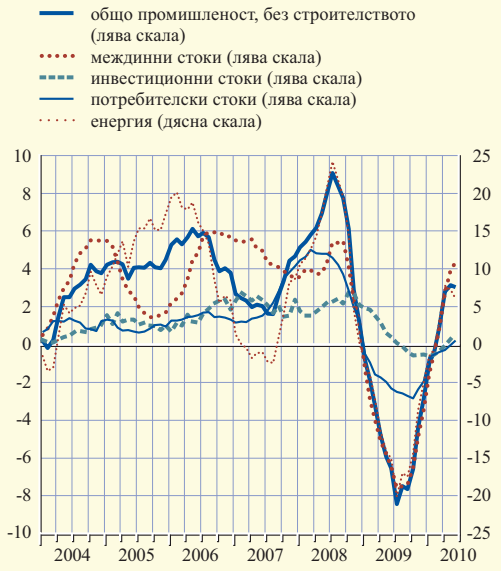

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Графика 42 Проучвания за цените на производител на производствените фактори и на произведената продукция

(индекси на дифузия; месечни данни)

Източник: *Markit*.
Забележка: Стойност на индекса над 50 показва увеличение на цените, а под 50 – намаление.

фирмите все още срещат трудности при прехвърлянето на по-високите цени на факторите на производството върху потребителите.

3.3 ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ТРУД

Поради забавената реакция на трудовите пазари на промените в активността разходите за труд в еврозоната запазиха относително силната си динамика по време на икономическия спад, която започна да забавя темп през третото тримесечие на 2009 г., т.е. около година след като тримесечният прираст на БВП на еврозоната стана отрицателен. Устойчивостта на разходите за труд през този период отразява относителния срок на действие (от около 1,5 години) на споразуменията за работни заплати (както се вижда и от динамиката на договорените заплати), а също и механичното нарастване на почасовите трудови възнаграждения поради рязкото съкращаване на отработените часове през втората част на 2008 г. и началото на 2009 г. Намаленият брой отработени часове се дължи отчасти на широкото използване на гъвкаво работно време, особено в Германия, при което наетите лица имат право да работят по-малко часове при по-слабо търсене, без това да засегне общото им възнаграждение, и да компенсират това, като работят повече часове в по-добри времена. При това в началото на 2009 г. ускореният темп на нарастване на почасовите разходи за труд в еврозоната се поддържаше и от ефекта от държавно-субсидираните схеми за временна заетост като отговор на неизбежното в противен случай намаляване на заетостта, особено в промишлеността. В рамките на тези схеми фирмите можеха да съкращават отработените часове на наетите от тях лица, като държавата доплащаше на наетите лица за пълен работен ден. Тъй като в повечето случаи и фирмите се съгласяваха да изплатят част от тази надбавка, това означаваше увеличение на заплатите на почасова база.

По отношение на компенсацията на нето лице нейният прираст се забави в края на 2008 г., което се задълбочи през 2009 г., особено в частния сектор, когато фирмите се опитаха да използват всички нефиксирани компоненти на възнаграждението, за да намалят разходите за заплати, което доведе до силно отрицателно отклонение на действителната заплата от разчетната.

Динамиката в публичния сектор също беше по-умерена от края на 2009 г. (виж също карето *Wage developments in the euro area and the United States during the recent economic downturn: a comparative analysis, Месечен бюлетин* на ЕЦБ, юли 2010 г и статията *Labour market adjustments to the recession in the euro area*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, юли 2010 г.).

Графика 43 Избрани показатели на разходите за труд

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

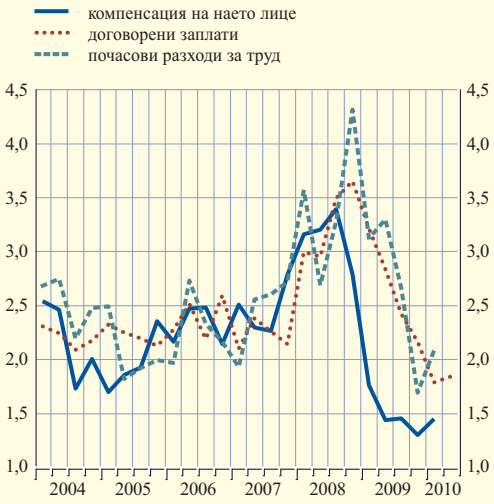

Източници: Евростат, национални данни и изчисления на ЕЦБ.

Най-новите показатели за разходите за труд сочат, че те са като цяло стабилни през първото тримесечие на 2010 г. (виж графика 43 и таблица 7). Разгледан по-детайлно, годишният темп на прираст на компенсацията на нето лице в еврозоната през първото тримесечие на 2010 г. е 1,5%, което представлява слабо повишение спрямо предходното тримесечие. Разбивката по отрасли показва, че незначителното увеличение на прираста на компенсацията на нето лице през първото тримесечие на 2010 г. се дължи до голяма степен на динамиката в промишлеността. Почасовите разходи за труд в еврозоната също слабо нарастват в годишно изражение с 2,1% от 1,7% през четвъртото тримесечие на 2009 г. Това увеличение може да се разглежда като нормализиране след резкия спад, отчетен през четвъртото тримесечие на 2009 г., когато годишният прираст на почасовите разходи за труд се сви с 0,9 пр.п.

Годишният темп на нарастване на договорените заплати в еврозоната – засега единствените налични данни за разходите за труд през второто тримесечие на 2010 г. – остана на равнището от 1,8% през това тримесечие, без промяна от предходното. Годишният прираст, отче-

Таблица 7 Показатели на разходите за труд

(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

	2008	2009	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.
Договорени заплати	3,3	2,7	2,8	2,4	2,2	1,8	1,8
Почасови разходи за труд, общо	3,5	2,7	3,3	2,6	1,7	2,1	.
Компенсация на нето лице	3,1	1,5	1,4	1,5	1,3	1,5	.
Допълнителни показатели:							
Производителност на труда	-0,3	-2,2	-3,1	-1,8	0,0	2,1	.
Разходи за труд на единица продукция	3,4	3,8	4,6	3,3	1,3	-0,6	.

Източници: Евростат, национални данни и изчисления на ЕЦБ.

Графика 44 Отраслови тенденции в разходите за труд

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

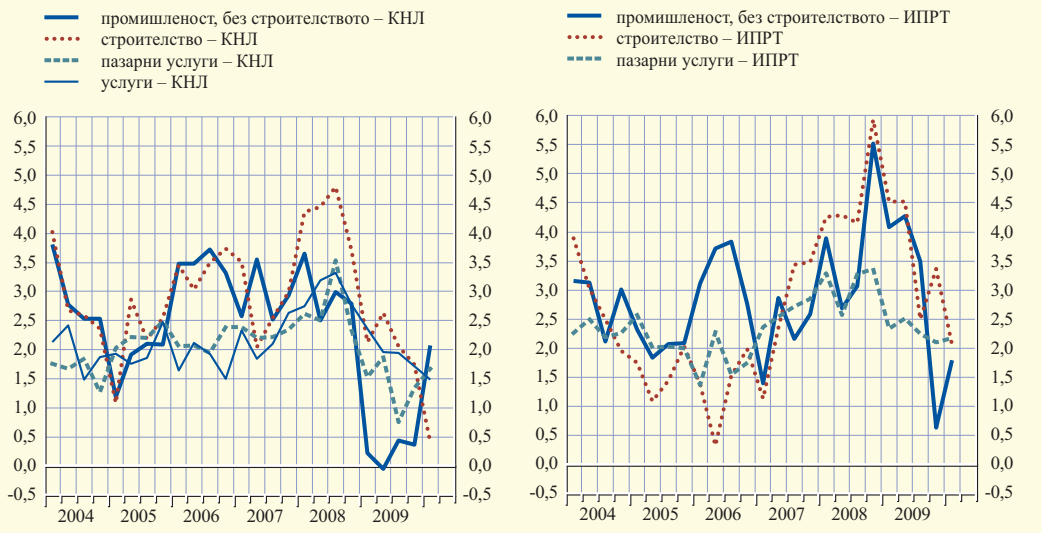

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: КНЛ е компенсация на нето лице, ИПРТ е индекс на почасовите разходи за труд.

тен за първото и второто тримесечие на 2010 г., е най-ниският, наблюдаван от началото на динамичния ред през 1991 г. В перспектива вероятно годишният темп на нарастване на договорените заплати ще остане слаб и през следващите тримесечия, а е възможно и допълнително да се понижи, тъй като новите трудови договори предвиждат само скромни повишения на заплатите както в частния, така и в публичния сектор.

Накрая, след рекордно ниската стойност, отчетена през първото тримесечие на 2009 г., годишният темп на нарастване на производителността в еврозоната показва устойчиво подобрение през следващите тримесечия като отражение на забавеното приспособяване на заетостта към динамиката на производството. През първото тримесечие на 2010 г. годишният прираст на производителността на нето лице се върна към положителни стойности, повишавайки се с 2.1%. По-високата производителност заедно с по-бавното годишно нарастване на компенсацията на нето лице спомогнаха за намаляване на годишния прираст на разходите за труд на единица продукция от 1,3% през четвъртото тримесечие на 2009 г. до -0,6% през първото тримесечие на 2010 г. Тези данни са в пълен контраст с максималната стойност от почти 6%, достигната през първото тримесечие на 2009 г., и би трябвало да осигурят повишение на нормата на печалбата на фирмите.

В перспектива може да се очаква динамиката на пазара на труда в съчетание с устойчивото икономическо възстановяване да дадат допълнителен тласък за годишното нарастване на производителността. Наред с умерения прираст на компенсацията на нето лице това би трябвало да спомогне за по-нататъшно намаляване на разходите за труд на единица продукция на фирмите от еврозоната до края на 2010 г.

3.4 ДИНАМИКА НА КОРПОРАТИВНАТА ПЕЧАЛБА

Рецесията от 2008–2009 г. доведе до силно и устойчиво свиване на печалбите вследствие намалената производителност на фирмите, свързвана с техните устойчиви разходи за труд и по-слабото адаптиране на заетостта в сравнение с предходните на икономически спад фази в цикъла[1]. В тези условия, след като отчете пет тримесечия на непрекъснато свиване от края на 2008 г. (виж графика 45), корпоративната печалба в еврозоната се повиши с 4,4% на годишна база през първото тримесечие на 2010 г. Това увеличение е резултат както от нарастващата икономическа активност (като обем), така и от по-високите печалби на единица продукция (норма на печалба на единица готова продукция), за които благоприятства забавеният прираст на разходите за труд на единица продукция.

По отношение на динамиката в основните отрасли на стопанска дейност (промишлеността и пазарните услуги) повишението на печалбите е особено силно в промишлеността, където отчетените печалби нарастват с 20% на годишна база през първото тримесечие на 2010 г. (виж графика 46). Това повишение идва след съкращаването им почти с 28% на годишна база през 2009 г., което потвърждава тенденцията за по-силно свиване на печалбата в този отрасъл при икономически спад. По този начин въпреки неотдавнашното повишение печалбите в промишлеността през 2010 г. остават на все още ниско равнище, близко до отчетеното в средата на 2004 г. Печалбите в сектора на пазарните услуги също се повишиха на годишна база през първото тримесечие на 2010 г. (с 1,5%) след свиването им през четири последователни тримесечия през 2009 г.

В бъдеще подобряването на условията на търсене и очакваното циклично повишение на производителността трябва да спомогнат за допълнително нарастване на печалбите като

1 Виж също карето *Profit developments and their behaviour after periods of recession*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, април 2010 г.

Графика 45 Разбивка на прираста на печалбата в еврозоната на произведена продукция и печалба на единица произведена продукция

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Графика 46 Тенденции при печалбата в еврозоната по основни отрасли на стопанска дейност

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

цяло по начин, сходен с наблюдавания при предишни фази на икономически подем. Прогнозата за тази променлива в краткосрочен план е все още много несигурна.

3.5 ПРОГНОЗИ ЗА ИНФЛАЦИЯТА

По-късно през годината се очаква годишният темп на ХИПЦ-инфлация да нарасне, проявявайки известна колебливост. В бъдеще инфлацията като цяло се очаква да остане умерена през 2011 г. благодарение на ниския вътрешен ценови натиск.

Тази оценка е отразена и в макроикономическите прогнози за еврозоната от септември 2010 г. на експертите на ЕЦБ, които предвиждат годишна ХИПЦ-инфлация в диапазона между 1,5% и 1,7% за 2010 г. и между 1,2% и 2,2% за 2011 г. (виж каре 6). В сравнение с макроикономическите прогнози от юни 2010 г. на експертите от Евросистемата диапазоните са коригирани малко нагоре предвид главно по-високите цени на суровините.

Рисковете, свързани с прогнозите за ценовата динамика, клонят нагоре. Те се отнасят поспециално до движението на цените на енергоносителите и непетролните суровини. Освен това увеличението на косвени данъци и административно определяни цени може да се окаже по-голямо от сегашните очаквания поради необходимостта от фискална консолидация през следващите години. Същевременно рисковете за вътрешните цени и динамиката на разходите са овладени.

4 ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

От средата на 2009 г. стопанската активност в еврозоната се засилва. През второто тримесечие на 2010 г. реалният темп на растеж на БВП на еврозоната се ускори с 1,0% на тримесечна база, подпомогнат от продължаващия растеж на световната икономика, а също и отчасти от вътрешни фактори с временен характер. Последните данни и проучвания потвърждават най-общо очакваното забавяне на темповете през втората половина на годината както на световно равнище, така и в еврозоната. Същевременно, въпреки все още високата несигурност, данните продължават да говорят за положителната инерция в основата на икономическото възстановяване на еврозоната. Протичащото оживление в световен мащаб и въздействието му върху търсенето на експортни стоки от еврозоната, както и ориентацията към нерестриктивна парична политика и приетите мерки за възстановяване на нормалното функциониране на финансовата система би следвало да продължат да подкрепят икономиката на еврозоната. Настоящите процеси на корекции на балансите в различните стопански отрасли и перспективите на трудовия пазар се очаква обаче да отслабят темпа на възстановяване.

Тази оценка също така съответства на макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите на ЕЦБ от септември 2010 г., предвиждащи годишен темп на растеж на БВП в реално изражение между 1,4% и 1,8% през 2010 г. и между 0,5% и 2,3% през 2011 г. При все още високата несигурност съществуват рискове за слабо влошаване спрямо икономическата прогноза.

4.1 КОМПОНЕНТИ НА РЕАЛНИЯ БВП И НА ТЪРСЕНЕТО

От средата на 2009 г. стопанската активност в еврозоната се засили след свиването, отбелязано между второто тримесечие на 2008 г. и същия период на 2009 г. Според първоначалната оценка на Евростат през второто тримесечие на 2010 г. БВП в реално изражение на еврозоната е нараснал с 1,0% на тримесечна база след повишение от 0,3% през първото тримесечие на 2010 г. и 0,2% през четвъртото тримесечие на 2009 г. Последните два тримесечни темпа на растеж бяха ревизирани нагоре с по 0,1 пр.п. (виж графика 47). Наличните показатели сочат, че стопанската активност ще продължи да нараства и след първата половина на 2010 г., макар и с по-слаб темп от второто тримесечие. С отслабването на подкрепата от страна на факторите с временен характер се очаква икономическото възстановяване в еврозоната да протича с по-умерен темп.

Графика 47 Растеж на реалния БВП и принос за него по компоненти

(темп на растеж на тримесечна база, принос по тримесечия, пр.п.; сезонно изгладени данни)

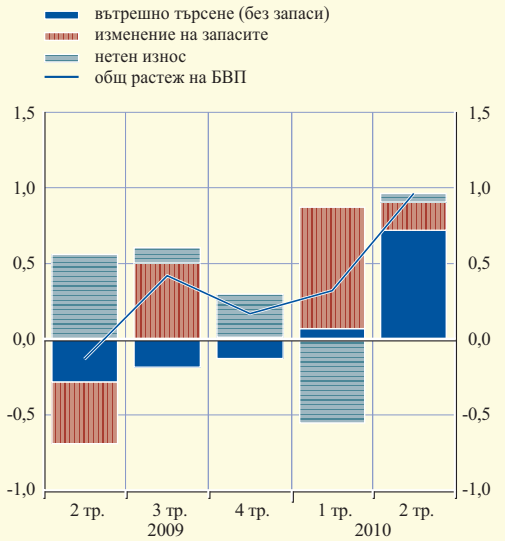

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Високият темп на растеж на БВП в реално изражение през второто тримесечие на 2010 г. се дължи основно на положителния принос на вътрешното търсене в размер на 0,7 пр.п.

Приносите на нетния износ и изменението на запасите, макар и по-слаби, също са положителни.

ЧАСТНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Независимо от започналото през втората половина на 2009 г. възстановяване на стопанската активност в еврозоната частното потребление остана потиснато след сериозното свиване, отчетено в най-тежкия период на последния икономически спад в края на 2008 г. и началото на 2009 г. През второто тримесечие на 2010 г. обаче то нарасна с 0,5% в сравнение с повишението от 0,2% през предходното. Последните данни показват, че през третото тримесечие на 2010 г. разходите за потребление допълнително се увеличават.

Главната причина за ниския растеж на потреблението въпреки възстановяването на стопанската активност бе слабият трудов пазар, който оказа влияние върху реалния разполагаем доход на домакинствата. Разполагаемият доход бе силно занижен поради големите спадове на заетостта, проявили се през периода от втората половина на 2008 г. до края на 2009 г. Ниското равнище на ХИПЦ-инфлацията през 2009 г. обаче укрепи растежа на доходите в реално изражение. В последно време инфлацията бе по-висока, което оказа неблагоприятно въздействие върху нарастването на реалните доходи, докато заетостта се стабилизира през първото тримесечие на годината. Въпреки че от четвъртото тримесечие на 2009 г. потреблението нараства с малък положителен темп, не се очаква то да получи силен импулс от страна на реалния разполагаем доход на домакинствата, тъй като се предвижда съвсем бавно подобрение в динамиката на заетостта.

Допълнителни причини за по-малките разходи за потребление през последните тримесечия се крият в несигурността относно перспективите за заетостта, спадащите цени на жилищните имоти и натрупаната загуба на финансово благосъстояние. Още повече че след финансовата криза условията за отпускане на потребителски кредити са малко по-строги (виж карето *The results of the July 2010 bank lending survey for the euro area*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, август 2010 г.). На този фон нормата на спестяване на домакинствата, която от средата на 2008 г. до средата на 2009 г. рязко нарасна, през първото тримесечие на 2010 г. отново спадна според интегрираните сметки на еврозоната (виж карето *Integrated euro area accounts for the first quarter of 2010*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, август 2010 г.). Независимо от ролята на подобрените икономически перспективи спадът отчасти вероятно се дължеше на по-високите разходи за енергията, използвана за потребление. Спестяванията всъщност проявяват тенденцията да действат отчасти като буфер срещу колебанията в цените на енергията.

След ниските равнища от началото на 2009 г. доверието на потребителите постепенно нарасна под въздействие на по-благоприятната оценка за общото икономическо положение и заетостта. През второто тримесечие на 2010 г. доверието на потребителите се запази на равнището от предходното тримесечие, но наличните данни за третото тримесечие говорят, че в известна степен то продължава да се повишава. Най-новите данни наистина сочат, че доверието силно е нараснало през юли и август.

По-благоприятните перспективи от проучвания все още не са потвърдени с точни данни. През второто тримесечие на 2010 г. продажбите на дребно се понижиха с 0,1% на тримесечна база, след като нараснаха с 0,4% през първото тримесечие (виж графика 48). През второто тримесечие броят на регистрираните нови леки автомобили е спаднал със 7,4% след подобно намаление пред предходното тримесечие. Тези тенденции обаче прикриват големите различия между отделните държави, които са свързани отчасти с особеностите на

отслабващото влияние на пакетните мерки за фискално стимулиране – особено за насърчаване на потребителите, които предават старите си автомобили за скрап и купуват нови. Въпреки че през 2009 г. тези субсидии повишиха продажбите на автомобили, а оттам и потребителските разходи, прекратяването им в редица държави доведе до намаляване броя на новорегистрираните автомобили през първата половина на 2010 г. Тези мерки обаче стимулираха предимно покупките на сравнително по-малки коли, докато в момента, изглежда, покупките са повече ориентирани към сегмента на скъпите автомобили. В резултат на това броят на регистрираните нови лични превозни средства може понастоящем да дава недостатъчна представа за въздействието на покупките на коли върху реалните потребителски разходи.

Графика 48 Продажби на дребно, доверие на търговията на дребно и на сектор „домакинства“

(месечни данни)

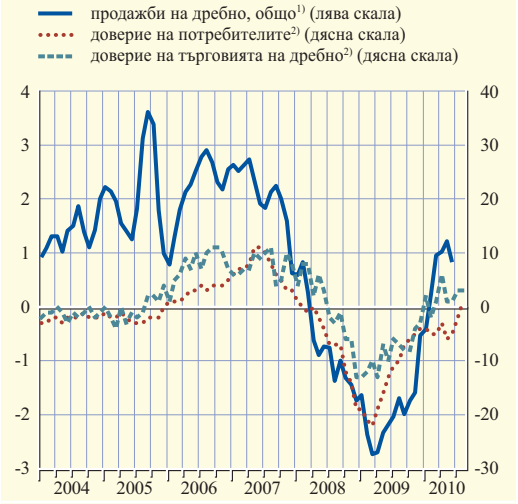

Източници: Проучвания на Европейската комисия за бизнеса и потребителите и Евростат.
Забележка: От май 2010 г. данните от проучванията за бизнеса се отнасят за класификацията *NACE, Rev.2.*
1) Годишно процентно изменение; тримесечни плъзгащи се средни; календарно изгладени данни; без горивата.
2) Баланс на оценките; сезонно изгладени и осреднени.

Други фискални мерки, влияещи върху потреблението, са повишенията на данък добавена стойност, обявени за третото тримесечие на 2010 г. в някои държави-членки. Тези увеличения следва да са стимулирали растежа на потреблението през второто тримесечие на 2010 г. в резултат на предварителни покупки, докато от третото тримесечие нататък се очаква те да имат неблагоприятно въздействие.

ИНВЕСТИЦИИ

Осем поредни тримесечия – от второто на 2008 г. до първото тримесечие на 2010 г., брутното капиталообразуване в еврозоната се свива. Вялото търсене, слабото натоварване на производствените мощности, по-строгите изисквания за кредитиране и ниското доверие на бизнеса доведоха общо до намаляване на инвестициите през периода на рецесията. С постепенното отслабване на факторите, потискащи процеса на инвестиране, перспективите за икономиката станаха малко по-оптимистични и през второто тримесечие на тази година обемът на инвестициите се повиши на тримесечна база. Независимо от това силният растеж през второто тримесечие – 1,8% на тримесечна база, сравнен със спада от 0,4% през предходното тримесечие – също се оказа засегнат от временни фактори, по-специално от метеорологичните условия, което означава, че инвестирането в строителството се отлага от първото тримесечие за следващ период.

Разбивката на инвестициите през второто тримесечие на 2010 г. още не е публикувана. Наличната информация обаче сочи, че има вероятност повишението на инвестициите да се дължи главно на бързото възстановяване на инвестиционната динамика в строителството. Ако се абстрахираме от колебанията, свързани с метеорологичните условия, инвестициите в строителството трябва обаче да се забавят поради преструктурирането на жилищния пазар в много държави от еврозоната след спада на цените на жилищните имоти. Всъщност проучването на Европейската комисия и индексът на мениджърите по продажбите (ИМП) сочат,

че активността в строителния отрасъл ще остане потисната, макар и не толкова слаба, както в миналото.

През второто тримесечие на 2010 г. инвестициите извън строителството, които са главно в активи, предназначени за производството на стоки и услуги, вероятно също са нараснали за първи път от началото на 2008 г. Слабото натоварване на мощностите, отрицателният растеж на печалбите и затегнатите стандарти за кредитиране – всичко това оказа неблагоприятно въздействие върху обема на инвестициите по време на кризата, предизвиквайки много силни спадове в края на 2008 г. и началото на 2009 г. От средата на 2009 г. обаче свиването на инвестициите извън строителството е много по-малко поради засилването на общата стопанска активност и не толкова строгите условия за финансиране. Непреставащото преструктуриране на балансите в някои отрасли вероятно обаче ще продължи да има потискащ ефект върху инвестициите. На тримесечна база темпът на растеж на промишленото производство на инвестиционни стоки – показател за бъдещите инвестиции извън строителството, се ускори през второто тримесечие на 2010 г. в сравнение с предходното. Доверието на преработващата промишленост се повиши през второто тримесечие на 2010 г. и през юли и август продължи да дава позитивни сигнали. Според проучването на Европейската комисия в сравнение с април натоварването на мощностите е нараснало през юли. Ограниченията на производството, дължащи се на фактори, свързани с търсенето, намаляха през периода, докато проблемите от страна на предлагането, като липсата на оборудване или производствени площи и недостигът на работна ръка, се увеличиха в известна степен. Според юлското проучване на банковото кредитиране през второто тримесечие на 2010 г. условията за отпускане на кредити в много държави обаче са станали малко по-строги (виж карето *The results of the July 2010 bank lending survey for the euro area*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, август 2010 г.). През останалата част от годината като цяло се очаква инвестициите извън строителството постепенно да се засилват, но при съвсем умерен растеж, дължащ се на все още слабите перспективи за вътрешното търсене, както и на ограниченията във финансирането, общата несигурност и все още високия дял на свободни производствени мощности.

В обобщение може да се каже, че общият обем на инвестициите се очаква да нарасне с по-нисък темп през третото тримесечие в сравнение с второто. В допълнение на ефекта, който оказват лошите метеорологични условия върху инвестициите в строителството, някои фискални мерки, предприети по-рано в подкрепа на инвестициите, биват оттегляни през третото тримесечие и вероятно ще окажат негативно въздействие върху тримесечния растеж на общите инвестиции.

ПОТРЕБЛЕНИЕ НА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“

Сектор „държавно управление“ подкрепя стопанската активност по време на икономическия спад, тъй като няколко позиции в разходите на правителството за потребление остават относително незасегнати от цикличните тенденции, а в по-малка степен и поради това, че правителствата на еврозоната предприеха мерки за подпомагане на търсенето. През второто тримесечие на 2010 г. потреблението на сектор „държавно управление“ нарасна на тримесечна база с 0,5% при 0,2% през първото тримесечие. Инерцията обаче, която потреблението на сектор „държавно управление“ ще даде на вътрешното търсене, се очаква да бъде умерена през оставащите месеци на 2010 г. и по-нататък, тъй като ще отрази предвидените в много държави от еврозоната действия за фискална консолидация.

ЗАПАСИ

Когато рецесията засегна еврозоната, фирмите реагираха с рязко понижаване на равнището на запасите. С постепенното оживление на търсенето темпът на съкращаване на запасите се забави, допринасяйки по този начин за растежа на БВП от третото тримесечие на 2009 г. насам. Приносът с натрупване през тези тримесечия, оценяван на 1,5 пр.п., най-общо съответства на общия отрицателен принос през първата половина на 2009 г. Тези тенденции отразяват в по-голяма или по-малка степен резкия спад на растежа на БВП, вече последван от циклично възстановяване. В съответствие с това възстановяване, наред с очакванията за повишаване на търсенето промените в равнището на запасите през първото тримесечие на 2010 г. допринесоха със значителните 0,8 пр.п. за прираста на БВП спрямо 0,2% през второто тримесечие.

В перспектива отделни данни и проучвания сочат, че запасите ще бъдат поддържани на относително ниски равнища, предполагащи неутрален принос за растежа на БВП на еврозоната през следващите тримесечия. Съществува обаче известна статистическа несигурност във връзка с начина на оценка на запасите.

ТЪРГОВИЯ

След рязко свиване към края на 2008 г. и началото на 2009 г. и допълнително, макар и по-умерено намаляване през второто тримесечие на 2009 г. както вносът, така и износът нараства на тримесечна база от средата на 2009 г. насам. Това оживление е широкообхватно и засяга всички основни категории продукти. По-конкретно, силно увеличение се наблюдава при вноса и износа на междинни стоки, които бяха основната причина за предишния спад на търговските потоци.

През първото и второто тримесечие на 2010 г. търговията в еврозоната продължи да нараства с ускорени темпове в резултат от възстановяването на световната икономика и повишаването на стопанската активност в еврозоната. Износът и вносът се увеличиха с по 4,4% през второто тримесечие на годината. Тъй като делът на износа в БВП е малко по-голям от този на вноса, нетната търговия имаше положителен принос за растежа на БВП от 0,1 пр.п., докато предишното тримесечие той беше отрицателен в размер на -0,6 пр.п.

В перспектива растежът на световната икономика, и по-конкретно на възникващите пазари, се очаква да остане силен, макар и не толкова оживен, колкото през първата половина на годината. Очаква се по-нататъшно нарастване на търсенето на продукти от еврозоната, която също е в по-изгодна позиция и поради отслабването на еврото в последно време. В противовес, тъй като се очаква възстановяването в еврозоната да е по-умерено и не толкова динамично като подема на световната стопанска активност, вносът може да нараства с малко по-бавен темп от износа. Вследствие на това нетната търговия вероятно ще има положителен принос за растежа на БВП на еврозоната през следващите тримесечия.

4.2 ДИНАМИКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ПРЕДЛАГАНЕТО И ПАЗАРА НА ТРУДА

От гледна точка на добавената стойност възстановяването на еврозоната се дължи главно на промишлеността. До края на 2009 г. секторът на услугите отчете умерен растеж, който през 2010 г. се ускори, докато строителството продължи да се свива до първото тримесечие на 2010 г. През второто тримесечие на 2010 г. общата добавена стойност нарасна с 0,8% в сравнение с прираста ù от 0,6% през предходното. Разликата в тримесечните темпове на растеж

на БВП и на добавената стойност се дължи най-вече на включването в БВП на данъците, без субсидиите за продукти, които през второто тримесечие на 2010 г. се увеличават с 2,5% на тримесечна база. Въпреки последните повишения повече от половината загуби на добавена стойност вследствие на рецесията фактически се запазват, тъй като от най-тежкия период за стопанската активност през второто тримесечие на 2009 г. добавената стойност е нараснала само с 1,8%. Данните от проучванията сочат по-нататъшно увеличение на добавената стойност през третото тримесечие на 2010 г., макар и при по-ниски от предишното тримесечие равнища.

Условията на трудовия пазар в еврозоната се стабилизираха (виж по-долу раздела за пазара на труда). През първото тримесечие на 2010 г. равнището на заетостта се оказа устойчиво, докато от март до юли 2010 г. безработицата остана непроменена на ниво от 10%.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ОТРАСЛИ

Добавената стойност в промишлеността (без строителството), която е основният двигател за увеличаването на общата добавена стойност от третото тримесечие на 2009 г. насам, нарасна с 1,9% през второто тримесечие на 2010 г. след повишение от 2,3% през първото тримесечие. Тези тенденции в общи линии съответстват на данните за промишленото производство. При анализа на основните промишлени сектори се вижда, че производството е нараснало особено при междинните и инвестиционните стоки. Тези разлики по отрасли са обичайни за ранния стадий на възстановяването, когато при производството на междинни стоки като правило се наблюдава по-стабилен растеж, отчасти свързан с възстановяването на износа.

В перспектива тенденцията към нарастване броя на новите поръчки в промишлеността говори за широкообхватно повишение на промишлената активност, тъй като се очаква получените поръчки впоследствие да бъдат реализирани в производството. Този показател значително се повиши през второто тримесечие на 2010 г. спрямо предходното благодарение по-конкретно на сектора на инвестиционните стоки. Освен това най-новите данни от проучванията на бизнеса сочат, че растежът в промишлеността е останал положителен в началото на третото тримесечие на 2010 г. (виж графика 50). ИМП за производството в преработващата промишленост на еврозоната през август 2010 г. леко спадна, като в момента е под равнището за второто тримесечие, но все още сочи положителен темп на растеж. Според Проучването на Европейската комисия за бизнеса през август доверието на преработващата промишленост е останало стабилно след повишаването му през юли.

Графика 49 Прираст на промишленото производство и принос за него

(темп на растеж, %; принос, пр.п.; месечни данни; сезонно изгладени)

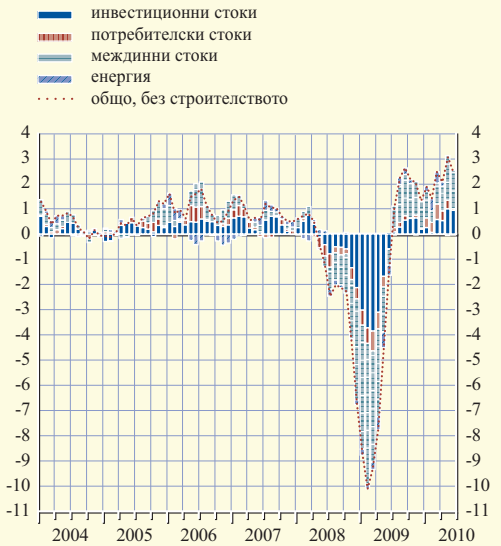

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Данните са изчислени като тримесечни плъзгащи се средни спрямо съответните средни стойности за предходното тримесечие.

През второто тримесечие на 2010 г. за първи път от първото тримесечие на 2008 г. насам активността в строителството нарасна поради настъпилия обрат в спада през първото тримесечие, който се свързваше с лошото време през зимните месеци, засегнало много държави от еврозоната. През второто тримесечие добавената стойност в строителството нарасна с 0,5% и вече е около 11% под равнището, наблюдавано през първото тримесечие на 2008 г., преди началото на икономическия спад. Разглеждана извън последните колебания, активността в строителството като цяло е все още слаба поради преструктурирането на пазара на жилищни имоти в много държави от еврозоната след понижаването на цените на жилищните имоти. Що се отнася до проучванията, тези на Европейската комисия и на ИПМ сочат, че активността в строителния отрасъл може да остане слаба и след второто тримесечие, макар че се подобрява след особено неблагоприятните процеси, наблюдавани преди.

Графика 50 Промишлено производство, доверие на промишлеността и ИМП

(месечни данни; сезонно изгладени)

Източници: Евростат, проучвания на Европейската комисия за бизнеса и потребителите, *Markit* и изчисления на ЕЦБ.
Забележки: Всички динамични редове се отнасят за преработващата промишленост. От май 2010 г. данните от проучванията за бизнеса се отнасят за класификацията *NACE, Rev.2.*
1) Тримесечно процентно изменение.
2) Баланс на оценките.
3) ИМП; отклонения от стойност на индекса 50.

Активността в сектора на услугите е много по-малко чувствителна към цикличните тенденции, отколкото преработващата промишленост и строителството. През второто тримесечие на 2010 г. в добавената стойност в сектора на услугите бе отчетено нарастване с 0,6%, което представлява ускорение спрямо темпа от 0,3% за първото тримесечие на 2010 г. По този начин добавената стойност в сектора на услугите почти компенсира спада, наблюдаван по време на рецесията. Наличната информация за основните подотрасли в сектора на услугите показва, че след резките спадове около края на 2008 г. и началото на 2009 г. добавената стойност нараства и в трите основни подсектора. В перспектива, публикуваните наскоро данни от проучвания сочат, че секторът на услугите отбелязва допълнителен растеж в началото на третото тримесечие на 2010 г., макар и вероятно с малко по-нисък темп, отколкото през предходното тримесечие.

ПАЗАР НА ТРУДА

Подобряването на условията на трудовите пазари в еврозоната изостава от възстановяването на стопанската активност, като на тримесечна база заетостта спада до четвъртото тримесечие на 2009 г. и се стабилизира едва през първото тримесечие на 2010 г., тъй като промените в заетостта често следват със закъснение фазите на стопанския цикъл. В общи линии заетостта в еврозоната се запази сравнително устойчива по време на целия икономически спад, като се има предвид отчетеното рязко съкращаване на икономическата активност. Това се дължи отчасти на факта, че в много държави от еврозоната със задълбочаване на икономическия спад бяха приложени специални схеми за работното време в подкрепа на заетостта. Голяма част от корекциите на заетостта фактически се осъществиха чрез съкращаването на отработените часове на нието лице, а не чрез голямо увеличение на безработицата. Тенденциите на пазара на труда обаче са твърде различни в отделните държави от еврозоната. Като

Таблица 8 Прираст на заетостта

(процентно изменение спрямо предходния период; сезонно изгладени данни)

	Годишни темпове		Тримесечни темпове				
	2008	2009	2009 1 тр.	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.
Общо за икономиката	0,7	-1,9	-0,8	-0,5	-0,5	-0,2	0,0
в т.ч.:							
Селско стопанство и риболов	-1,8	-2,2	-0,6	-0,7	-1,2	0,3	0,1
Промишленост	-0,7	-5,6	-1,8	-1,6	-1,7	-0,9	-1,1
Без строителството	0,0	-5,1	-1,7	-1,7	-1,7	-1,1	-0,9
Строителство	-2,3	-6,7	-2,2	-1,3	-1,7	-0,4	-1,5
Услуги	1,4	-0,6	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,4
Търговия и транспорт	1,2	-1,8	-0,8	-0,5	-0,3	-0,6	0,0
Финанси и бизнес	2,3	-2,2	-1,2	-0,7	-0,5	0,2	0,5
Публична администрация[1)]	1,1	1,3	0,1	0,4	0,3	0,2	0,5

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
1) Включва още образование, здравеопазване и други услуги.

цяло заетостта в промишлеността (без строителството) и в строителството намаля съответно с около 5% и 8% от върховата до най-ниската точка на стопанската активност, докато спадът на заетостта в сектора на услугите през същия период бе съществено по-слаб – около 0,3%. По-високият спад в строителството се обяснява отчасти с излишните производствени мощности, оказващи неблагоприятно влияние върху този отрасъл в някои държави от еврозоната и с факта, че в строителството обикновено много работници са наети с временни трудови договори, което прави заетостта по-гъвкава. Икономическият спад също така обаче потискаше прираста на предлагането на работна ръка в еврозоната, което по-рано следваше възходяща тенденция.

Графика 51 Прираст и очаквания за заетостта

(годишно процентно изменение; баланс на оценките; сезонно изгладени данни)

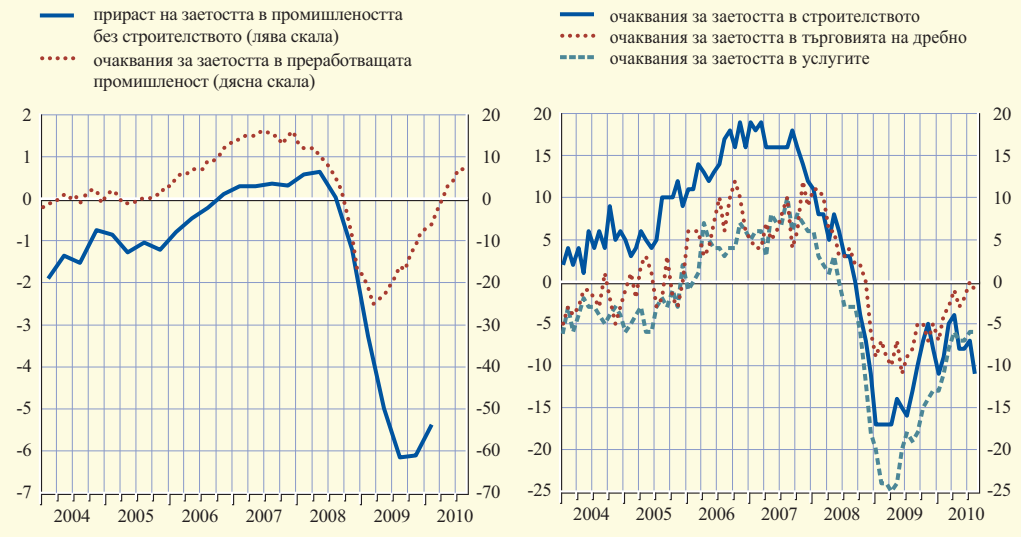

Източници: Евростат и проучвания на Европейската комисия за бизнеса и потребителите.
Забележки: Балансът на оценките е осреднен. От май 2010 г. данните от проучванията за бизнеса се отнасят за класификацията *NACE, Rev. 2.*

През първото тримесечие на 2010 г. заетостта остана без промяна на тримесечна база, като отчете първия неотрицателен прираст от второто тримесечие на 2008 г. насам. Тази тенденция, определяна главно от сектора на услугите, бележи значително подобрение спрямо спадовете, наблюдавани през предходните тримесечия, които бяха особено резки през първите три тримесечия на 2009 г. (виж таблица 8). На отраслово равнище заетостта, макар и с по-нисък темп, продължи да спада в преработващата промишленост (без строителството), като на тримесечна база намалението е с 0,9% в сравнение с 1,1% за предходното тримесечие. Необичайно тежките метеорологични условия през изминалата зима доведоха до по-голямо свиване на заетостта в строителството – с 1,5% на тримесечна база при 0,4% за четвъртото тримесечие на 2009 г. Има обаче очаквания за обръщане на тенденцията през второто тримесечие на годината. За разлика от строителството заетостта в сектора на услугите нарасна с 0,4% след регистрираните слаби понижения или запазване на равнището от второто тримесечие на 2008 г. Във всички подотрасли на услугите е отчетено увеличение, с изключение на търговията и транспорта, където заетостта се стабилизира след резки намаления през предишните тримесечия (виж графика 51).

Данните за общо отработените часове през първото тримесечие на 2010 г. показват само умерено намаление на тримесечна основа след слабо нарастване през четвъртото тримесечие на 2009 г. и по-високи спадове през предходните тримесечия. Съкращаването на отработените часове в тримесечно изражение през първите три месеца на годината отразяваше силния спад в строителството, най-вероятно причинено от свиването на дейността в този отрасъл поради тежките метеорологични условия, и в по-малка степен – в преработващата промишленост, докато отработените часове в сектора на услугите нараснаха. Нужно е обаче да се отбележи, че динамиката по отрасли често е предмет на ревизии, както по-подробно е обяснено в карето относно данните в реално време за еврозоната (виж каре 5).

Графика 52 Производителност на труда

(годишно процентно изменение)

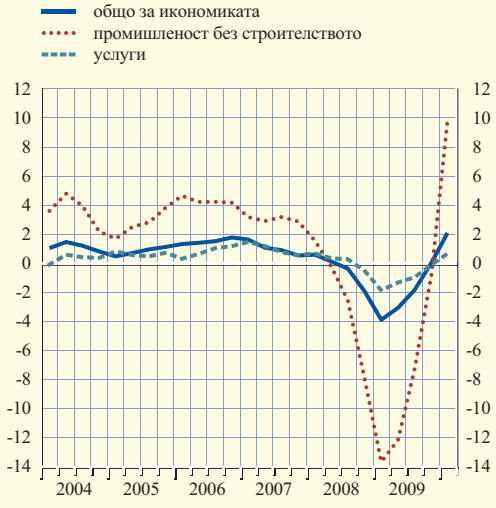

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Графика 53 Безработица

(месечни данни; сезонно изгладени)

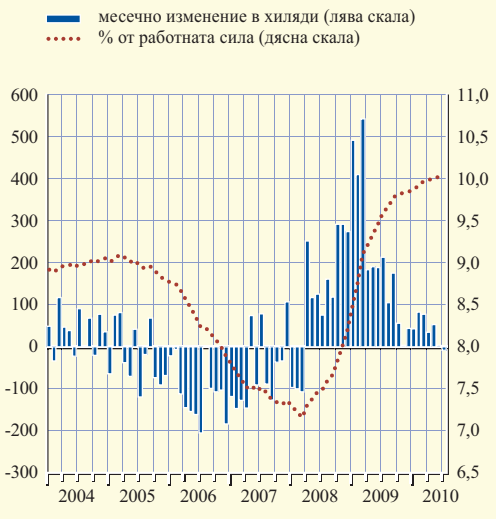

Източник: Евростат.

Възстановяването на растежа на производството в еврозоната заедно със съкращенията на заетостта доведоха до по-малки понижения на годишна база на производителността през 2009 г. Продължаващият растеж на БВП през първото тримесечие на 2010 г. заедно с устойчивата заетост бяха определящи за повишението на производителността с 2,1% на годишна база, като се има предвид ниското ù равнище през същото тримесечие на 2009 г. (виж графика 52). Динамиката на почасовата производителност на труда следваше подобен модел. По-конкретно, при почасовата производителност на труда бе отбелязано първото увеличение на годишна база през четвъртото тримесечие на 2009 г. и нарастване с 1,3% през първото тримесечие на 2010 г. По-бавното нарастване на почасовата производителност в сравнение с индивидуалната производителност отразява увеличението на отработените часове на нието лице в годишно изражение.

След постепенно нарастване в течение на почти две години през юли за пети пореден месец безработицата в еврозоната остана без изменение на равнище от 10,0% (виж графика 53). Най-новите данни за пазара на труда показват общо стабилизиране на трудовите пазари въпреки все още високото равнище на безработица. В перспектива очакванията за заетостта се подобряват спрямо ниските им равнища, като се отхвърля вероятността за значително влошаване при безработицата през следващите месеци.

Каре 5

БАЗА ДАННИ ЗА ЕВРОЗОНАТА В РЕАЛНО ВРЕМЕ

Преди няколко месеца в своята Статистическа база данни (СБД) ЕЦБ предостави достъп до Базата данни в реално време (БДРВ) за еврозоната.[1] В това каре е представен преглед на съдържащия се в базата набор от данни заедно с илюстрираща информация, която може да бъде извлечена от тази компилация от серии данни.

Тази база данни бе изградена в контекста на проекта за БДРВ, координиран от Мрежата за изследване на бизнес цикъла в еврозоната (*Euro Area Business Cycle Network*). Целта беше да се осигури структуриран набор от данни в реално време, който да бъде лесно-достъпен за обществеността и по-специално за изследователите, заинтересовани от обхвата и въздействието на ревизиите на макроикономическите данни.

Базата данни компилира динамични статистически редове от данни, които се представят редовно в *Месечен бюлетин* на ЕЦБ. В своя раздел „Статистика на еврозоната“ той включва най-новите данни, налични към деня преди първото заседание на Управителния съвет за месеца. Докато в *Месечен бюлетин* се публикуват само най-новите данни, в БДРВ могат да бъдат намерени публикувани в електронен формат поредни динамични статистически редове за няколко макроикономически променливи за еврозоната в момента на тяхното първоначално публикуване – т.е. преди извършването на ревизии. Подобен набор от данни обикновено се обозначава като набор от данни „в реално време“.

Тъй като съдържа около 230 показателя, БДРВ позволява на потребителите да извършват сравнителен анализ на голям брой макроикономически променливи. За повечето променливи сериите от данни започват от януари 2001 г., независимо че за избрани поднабори от 38 ключови реда (считани за най-уместни при икономически и иконометричен анализ)

1 Виж Статистическата база данни в раздел „Статитика“ на уебсайта на ЕЦБ.

серии от данни са включени към октомври 1999 г. Времевият диапазон на динамичните статистически редове обикновено е от средата на 90-те години на XX век, но в някои случаи може да обхваща до 35 години (например динамични редове за САЩ)[2].

Базата данни се основава на моментния подход, т.е. показва информацията такава, каквато е в момента на „заснемане“. Това означава, че за всеки ред прилаганата методология може да търпи промени в съответствие с концепциите, използвани за данните, представяни в *Месечен бюлетин* на ЕЦБ. Обхватът по държави например е различен за отделните серии от данни, което отразява последователните разширения на еврозоната.

Несигурността на данните, отразена в ревизиите, за определени икономически показатели може да бъде наистина голяма. Това впрочем означава, че извършваната оценка на политиката на базата на ревизираните данни може да бъде подвеждаща, доколкото решенията са взети въз основа на наличните по това време данни, но са били ревизирани значително по-късно.[3] Едно академично изследване документира емпиричната целесъобразност на ревизирането на данните за анализа не само на паричната политика, но също и за фискалната и другите видове политика.[4] Анализът на данните в реално време също е подходящ за разработване на съответните иконометрични прогностични модели. Ако ревизиите на данни са големи, инструментите трябва да бъдат устойчиви спрямо тази несигурност на данните, т.е. да придават по-голямо тегло на данните, при които има по-малка вероятност да бъдат подложени на големи ревизии. Несигурността на

Графика А Растеж на реалния БВП на еврозоната за четвъртото тримесечие на 2001 г., така както е представен в поредните броеве на *Месечен бюлетин* на ЕЦБ

(процентно изменение: темп на растеж на тримесечна база)

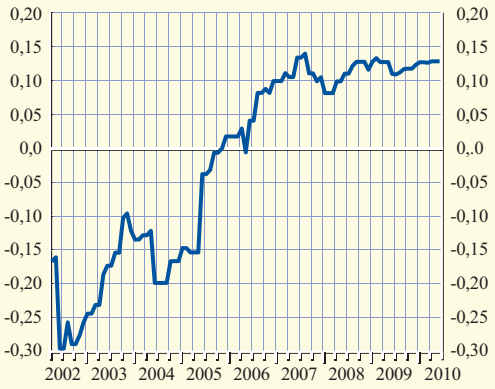

Източник: База данни на ЕЦБ в реално време.

Графика Б Серии от данни за безработицата в еврозоната

(процент от работната сила)

серии от данни от ноември 2007 г. насам
серии от данни между юни 2002 г. и октомври 2007 г.
серии от данни до май 2002 г.

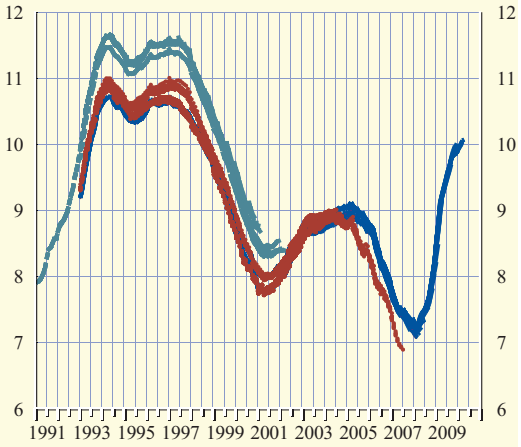

Източник: База данни на ЕЦБ в реално време.
Забележка: Отделните линии показват редове на безработицата за всички налични серии от данни. Във всяка една точка всяка линия сочи равнището на безработица в тази точка във времето според съответната серия от данни.

2 По-подробно описание на набора от данни има във: *Giannone, D., J. Henry, M. Lalik, M. Modugno. An area-wide real-time database for the euro area, Working Paper Series,* № 1145, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, януари 2010. Докладът представя качествата на потока от данни в реално време за еврозоната и ревизиите им, като по-специално обяснява по какъв начин такива ревизии могат да породят несигурност в ключовите макроикономически показатели и концепции, подобни на естественото равнище на безработица, ЕРБ (*non-accelerating inflation rate of unemployment, NAIRU*).

3 Виж *Orphanides, A. Monetary policy rules based on real-time data, American Economic Review, Vol. 91*, № 4, 2001, с. 964–985.

4 Виж *Cimadomo, J. Fiscal policy in real-time data, Working Paper Series*, № 919, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, юли 2008 г.; и *Croushore, D. Forecasting with real-time macroeconomic data в: Elliot, G., C.W.J. Granger, A. Timmermann* (ред.), *Handbook of Economic Forecasting, North-Holland,* Амстердам, 2006, с. 961–982.

Ревизии на годишния темп на растеж на индексите на почасовите разходи за труд (въз основа на серии от данни от януари 2001 г. до юни 2010 г.)

(годишно процентно изменение: процентни пунктове)

	Общо	По компоненти		По избрани икономически дейности		
		Надници и заплати	Вноски от работодателите	Добив, преработваща промишленост и енергия	Строителство	Услуги
	1	2	3	4	5	6
Средно						
	2,85	2,85	3,12	3,14	2,97	2,75
Средно за ревизиите						
4 месеца	-0,08	0,01	-0,39	-0,05	-0,27	-0,19
6 месеца	-0,08	0,02	-0,34	-0,03	-0,30	-0,17
8 месеца	-0,03	0,01	-0,19	0,00	-0,20	-0,11
12 месеца	-0,01	0,00	-0,14	0,05	-0,21	-0,11
16 месеца	0,03	0,03	-0,03	0,02	-0,05	-0,03
Стандартно отклонение						
	0,62	0,62	1,18	1,02	1,10	0,67
Стандартно отклонение при ревизиите						
4 месеца	0,28	0,33	0,88	0,38	0,64	0,56
6 месеца	0,25	0,32	0,81	0,35	0,64	0,46
8 месеца	0,24	0,28	0,73	0,34	0,55	0,42
12 месеца	0,20	0,21	0,58	0,32	0,51	0,37
16 месеца	0,21	0,24	0,41	0,27	0,50	0,39

Забележка: Например „4 месеца“ се отнася за разликата между оценката четири месеца след референтния период и оценката две години след референтния период.

данните може да увеличи грешките при прогнозирането, а оттам – и да въздейства върху процеса на формиране на очакванията на икономическите агенти, както и да засегне параметрите, изчислявани въз основа на дадени серии от данни[5].

Пример за подобна несигурност на данните е даден на графика А. Тя показва темпа на растеж на БВП на тримесечна база за последното тримесечие на 2001 г., както е представен от данните, публикувани от април 2002 г. до юни 2010 г. Може да се види, че периодът, първоначално считан за период на отрицателен растеж, в крайна сметка е оценен като период на положителен растеж. Основните ревизии възникват в края на 2005 г. в резултат от въвеждането на верижно индексирани редове по постоянни цени[6]. Ревизиите на растежа на реалния БВП на еврозоната обаче като цяло са ограничени в сравнение с тези на БВП на САЩ и на Япония. Същевременно компонентите на БВП на еврозоната обикновено са засегнати от ревизии в по-голяма степен, отколкото самият БВП, което е особено изразено при инвестициите и износа.

Една от променливите, които са предмет на големи ревизии, е равнището на безработица, динамичните редове на която са представени на графика Б. Отделните линии съответстват на динамичните редове такива, каквито са при публикуването на *Месечен бюлетин* на ЕЦБ от януари 2001 г. до юни 2010 г. Повечето ревизии произлязоха от хармонизирането във всички държави на дефинициите за безработица и на източниците на информация.

5 Виж например *Mankiw, N.G., M.D. Shapiro. News or Noise: An Analysis of GNP Revisions, Survey of Current Business, Bureau of Economic Analysis*, май 1986, с. 20–25; и *Pesaran, H., A. Timmermann. Real-Time Econometrics, Econometric Theory,* Vol. 21, 2005, с. 212–231.

6 За преглед на източниците на ревизии на такива макроикономически данни виж *Branchi M. и др. Analysis of revisions to general economic statistics, Occasional Paper Series,* № 74, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, октомври 2007 г.

Ревизиите на данните за цените и разходите също може да бъдат значителни (въпреки че ревизиите на ХИПЦ са извънредно малко). За илюстрация таблицата представя известна обобщаваща статистика относно ревизиите на индекса на почасовите разходи за труд. И тук основен източник на ревизиите е продължаващата хармонизация на статистиката в рамките на ЕС. В различните сфери на икономическа активност ревизиите са значителни. Стандартното отклонение при ревизиите на почасовите разходи за труд в сектора на услугите представлява две трети от стандартното отклонение при самия ред. Ревизиите обаче служат за осредняване по отрасли, което означава, че ревизиите на общите измерители са по-малки по размер[7].

С оглед подпомагането на емпиричните изследвания, основани на данни в реално време за еврозоната, базата данни е достъпна безплатно в електронен вид в Статистическата база данни на ЕЦБ и се актуализира тримесечно. Наборът от данни е насочен в частност към насърчаване изследването на важни въпроси, като оценка на политиката, прогнозни оценки, формиране на очакванията и прогностични модели за еврозоната.

7 Съвкупните ревизии може също да са по-малки в резултат от различията в обхвата между общия индекс и неговите компоненти.

4.3 ПЕРСПЕКТИВИТЕ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ

Продължаващият растеж в световен мащаб и въздействието му върху търсенето на експортни стоки от еврозоната, както и ориентацията към нерестриктивна парична политика и мерките за възстановяване на нормалното функциониране на финансовата система би следвало да продължат да подкрепят икономиката на еврозоната. Протичащите процеси на корекции на балансите в различните стопански отрасли и перспективите за трудовия пазар се очаква обаче да отслабят темпа на възстановяване.

Тази оценка в общи линии е в съответствие с макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите на ЕЦБ от септември 2010 г., предвиждащи годишен темп на растеж на БВП в реално изражение между 1,4% и 1,8% през 2010 г. и между 0,5% и 2,3% през 2011 г. (виж каре 6). За разлика от макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите на Евросистемата от юни 2009 г. диапазонът на растежа на БВП в реално изражение тази година бе ревизиран нагоре поради по-силно от очакваното оживление на икономическия растеж през второто тримесечие, както и по-добра от предвижданата динамика през летните месеци. За 2011 г. диапазонът бе също ревизиран нагоре, като отражение главно на инерционните ефекти от прогнозирания по-висок растеж за края на 2010 г. При все още високата несигурност рисковете за тези по-добри перспективи за икономиката клонят леко към влошаване. От една страна, показателите за световната търговия може да са по-високи от очакваните, което да окаже подкрепа за износа на еврозоната. От друга страна, остават опасенията за възобновяване на напрежението на финансовите пазари и за известна несигурност относно перспективите за растежа на другите развити икономики, както и на световно равнище. Освен това рисковете от влошаване на показателите са свързани с нови повишения на цените на петрола и други основни суровини, както и със засилване на протекционистичния натиск и възможността от хаотични корекции на дисбаланси в световен мащаб.

Каре 6

МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОГНОЗИ НА ЕКСПЕРТИ НА ЕЦБ ЗА ЕВРОЗОНАТА

Въз основа на информацията, налична към 20 август 2010 г., експерти на ЕЦБ изготвиха прогнози за макроикономическото развитие в еврозоната[1]. Средногодишният растеж на реалния БВП се очаква да бъде между 1,4% и 1,8% през 2010 г. и между 0,5% и 2,3% през 2011 г. Предвижда се инфлацията да бъде като цяло стабилна в диапазона 1,5%–1,7% през 2010 г. и 1,2%–2,2% през 2011 г.

Технически допускания за лихвените проценти, обменните курсове, цените на суровините и фискалната политика

Техническите допускания за лихвените проценти и за цените както на енергията, така и на неенергийните суровини се базират на пазарни очаквания към 13 август 2010 г. (крайна дата)[2]. Допускането за краткосрочните лихвени проценти е от чисто техническо естество. Краткосрочните лихвени проценти се измерват чрез тримесечния ЮРИБОР, като пазарните очаквания се извеждат от фючърсните цени. Методологията определя общо средно равнище на краткосрочните лихвени проценти от 0,8% за 2010 г. и 1,1% за 2011 г. Техническите допускания за номиналната доходност на 10-годишните държавни облигации в еврозоната също се извеждат от пазарните очаквания и предполагат средно равнище от 3,6% през 2010 г. и 3,8% през 2011 г.[3]. Базовата прогноза взема предвид продължаващото подобряване на условията за финансиране и включва допускането, че в прогнозния период спредът между лихвените проценти по банкови кредити и гореспоменатите лихвени проценти ще се стабилизира или леко ще се стесни. Също така се допуска, че през прогнозния период условията за кредитиране ще бъдат облекчени. Що се отнася до суровините, трендът на фючърсните пазари през двуседмичния период, приключващ на крайната дата, дава основание да се определят очаквани средни цени на петрола от 78,8 щ.д./барел през 2010 г. и 84,0 щ.д./барел през 2011 г. Очаква се цените на неенергийните суровини в щатски долари да се повишат силно – с 39,1% през 2010 г. и с още 11,0% през 2011 г.

Предвижданията са през прогнозния период двустранните обменни курсове да останат непроменени на средните равнища от двуседмичния период, завършващ на крайната дата. Това предполага обменен курс *щатски долар/евро* от 1,31 за целия прогнозен период и ефективен обменен курс на еврото, който да намалее средно с 6,5% през 2010 г. и с още 1,4% през 2011 г.

Допусканията за фискалната политика се основават на националните бюджетни програми на отделните държави от еврозоната към 17 август 2010 г. Те включват всички мерки по

1 Допусканията за цените на петрола и на храните се основават на цените на фючърсите до края на периода, за който се отнасят прогнозите. Приема се, че цените на други суровини ще следват фючърсите до третото тримесечие на 2011 г., а впоследствие ще се променят в съответствие с глобалната икономическа активност.
2 Техническото допускане за дългосрочните лихвени проценти за еврозоната се изчислява до крайната дата като средна стойност на доходността на 10-годишните референтни облигации на държавите, претеглена с данните за годишния БВП. Впоследствие то е продължено в прогнозния период, като се използва профилът на форуърдния тренд, изведен от кривата на доходност за еврозоната на ЕЦБ.
3 Техническото допускане за дългосрочните лихвени проценти за еврозоната се изчислява до крайната дата като средна стойност на доходността на 10-годишните референтни облигации на държавите, претеглена с данните за годишния БВП. Впоследствие то е продължено в прогнозния период, като се използва профилът на форуърдния тренд, изведен от кривата на доходност за еврозоната на ЕЦБ.

политиката, които вече са приети от националните парламенти или са детайлно разработени от правителствата и е вероятно да преминат през законодателната процедура.

Допускания по отношение на международната среда

Възстановяването на глобалната икономика продължава, въпреки че се очаква намаляващият принос на цикъла на стоково-материалните запаси и на фискалните стимули да забави темпа през втората половина на 2010 г. Прогнозите са след това активността в световен мащаб да бъде подпомогната от по-нататъшното нормализиране на условията на финансовите пазари, както и от засилването на доверието и подобряването на условията на пазара на труда. Растежът в повечето икономики на страни с възникващи пазари изглежда силен. Това контрастира с по-слабото възстановяване в развитите икономики, където се очаква растежът да се забави вследствие на общото въздействие от неблагоприятните перспективи за пазара на труда и процеса на съкращаване на дълговото финансиране. Въпреки прогнозата за възстановяване през целия период в редица развити икономики се очаква слабата икономическа активност да продължи. В световен мащаб се предвижда реалният БВП извън еврозоната да се повиши средно с 5,1% през 2010 г. и 4,4% през 2011 г. В отражение на значителното оживление в световната търговия допусканията за прираста на експортните пазари на еврозоната са за нарастване до 10,4% през 2010 г. и 7,1% през 2011 г.

Прогнози за растежа на реалния БВП

Растежът на реалния БВП на еврозоната се е повишил силно през второто тримесечие на 2010 г. Според наличната информация вътрешното търсене е нараснало значително, отчасти поради прираста на инвестициите след влиянието на неблагоприятните климатични условия през първото тримесечие, като нетният износ и материалните запаси също са допринесли за растежа. До края на 2010 г., в съответствие с предишни прогнози, се очаква растежът леко да се забави, тъй като отслабват факторите, които са го стимулирали през първоначалния етап на възстановяването, например фискалните стимули, цикълът на стоково-материалните запаси и оживлението в търговията. В по-далечна перспектива прогнозата е икономическата активност да се засили, подпомогната от оживлението в износа и постепенното нарастване на вътрешното търсене, отразявайки действието на мерките по паричната политика, предприети в миналото, и значителните усилия за въз-

Таблица А Макроикономически прогнози за еврозоната

(средногодишно процентно изменение)[1),2)]

	2009	2010	2011
ХИПЦ	0,3	1,5 – 1,7	1,2 – 2,2
Реален БВП	-4,0	1,4 – 1,8	0,5 – 2,3
Потребление на частния сектор	-1,1	0,0 – 0,4	-0,1 – 1,5
Потребление на сектор „държавно управление“	2,6	0,3 – 1,3	-0,1 – 1,1
Брутно образуване на основен капитал	-11,0	-2,3 – -0,7	-1,6 – 3,0
Износ (стоки и услуги)	-13,2	7,4 – 10,0	2,9 – 9,3
Внос (стоки и услуги)	-11,8	5,8 – 8,2	1,6 – 7,8

1) Прогнозите за реалния БВП и неговите компоненти се базират на календарно изгладени данни. Прогнозите за вноса и износа включват търговията в рамките на еврозоната.
2) Естония е включена в прогнозите за еврозоната за 2011 г. Средногодишното процентно изменение за 2011 г. е базирано на състав на еврозоната, който включва Естония още през 2010 г.

становяване на нормалното функциониране на финансовата система. В сравнение с предходни цикли обаче възстановяването се очаква да остане сравнително умерено поради необходимостта от корекции на балансите в различни сектори. Частното потребление също се предвижда да бъде засегнато от умерената динамика на доходите. В допълнение към това прогнозата отчита продължаващите фискални корекции, насочени към укрепване на доверието в средносрочната устойчивост. След като през 2009 г. отчете спад от 4,0%, в годишен план растежът на реалния БВП се очаква да се повиши, но да остане умерен през периода, в диапазона 1,4%–1,8% през 2010 г. и 0,5%–2,3% през 2011 г. Тъй като предвижданията за годишния потенциален растеж също са за по-ниски равнища от тези преди кризата, отклонението на БВП от потенциала се очаква да намалее през прогнозния период.

Прогнози за цените и разходите

След като достигна 1,6% през август, според прогнозите общата ХИПЦ-инфлация ще се увеличи слабо до края на годината, до голяма степен поради влиянието на динамиката на цените на суровините. Впоследствие, докато породената от вноса инфлация достигне умерени стойности, се очаква вътрешният ценови натиск да нарасне успоредно с постепенното подобряване на икономическата активност, което ще доведе до слабо повишение на ХИПЦ-инфлацията, която не включва храните и енергоносителите. Като цяло обаче се очаква инфлационният натиск да остане сдържан до 2011 г., като се предвижда официалната инфлация да бъде в общи линии стабилна, с годишен темп между 1,5% и 1,7% през 2010 г. и между 1,2% и 2,2% през 2011 г. Според прогнозите нарастването на почасовото заплащане в еврозоната ще се забави през 2010 г. Тъй като активността на пазара на труда остава слаба, очаква се слаб допълнителен натиск на заплатите през 2011 г. Отчитайки прогнозираното силно подобрение на производителността на труда, очакваният профил на заплатите предполага значително понижение на разходите за труд на единица продукция през 2010 г. Това от своя страна би трябвало да позволи силното възстановяване на нормата на печалба след значителното свиване през 2009 г., с по-умерен растеж впоследствие.

Съпоставка с прогнозите от юни 2010 г.

В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата, публикувани в *Месечен бюлетин*, юни 2010 г., прогнозният диапазон за растежа на реалния БВП за 2010 г. значително надвишава предходния, отразявайки най-вече по-силен от очаквания подем в растежа през второто тримесечие, както и признаци за по-добро от очакваното развитие по-късно през годината. Диапазонът за 2011 г. е коригиран леко нагоре, най-вече в отражение на инерционни ефекти от предвиждания по-силен растеж към края на 2010 г.

Таблица Б Съпоставка с прогнозите от юни 2010 г.

(средногодишно процентно изменение)

	2009	2010	2011
Реален БВП – юни 2010 г.	-4,1	0,7 – 1,3	0,2 – 2,2
Реален БВП – септември 2010 г.	-4,0	1,4 – 1,8	0,5 – 2,3
ХИПЦ – юни 2010 г.	0,3	1,4 – 1,6	1,0 – 2,2
ХИПЦ – септември 2010 г.	0,3	1,5 – 1,7	1,2 – 2,2

Що се отнася до ХИПЦ-инфлацията, диапазонът за 2010 г. е коригиран съвсем слабо нагоре спрямо прогнозите от юни 2010 г., а минималните стойности в диапазона за 2011 г. са леко коригирани нагоре.

Съпоставка с прогнозите на други институции

Съществуват редица прогнози за еврозоната, направени от международни организации и институции от частния сектор. Тези прогнози обаче не са напълно съпоставими помежду си или с макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ, тъй като са завършени по различно време. Освен това те използват различни (и отчасти неуточнени) методи за формулиране на допускания за бюджетни, финансови и външни променливи, включително цените на петрола и на други суровини. И накрая, съществуват различия в методите за календарно изглаждане при различните прогнози (виж таблицата по-долу).

Според наличните в момента прогнози на други организации и институции се очаква растежът на реалния БВП на еврозоната да бъде в диапазона 0,9%–1,2% през 2010 г. Тези стойности са по-ниски от предвидените от експертите на ЕЦБ и вероятно отразяват факта, че прогнозите са били направени преди публикуването на данните, показващи силен растеж през второто тримесечие на годината. Прогнозният диапазон за 2011 г. е между 1,3% и 1,8%, което е в рамките на диапазона, предвиден от експертите на ЕЦБ. По отношение на инфлацията наличните прогнози са средната годишна ХИПЦ-инфлация да бъде между 1,1% и 1,5% през 2010 г., което е малко под диапазона на експертите на ЕЦБ. Прогнозите за ХИПЦ-инфлацията за 2011 г. са в диапазона между 1,0% и 1,7%, с изключение на прогнозите на ОИСР, които попадат в предвидения от експертите на ЕЦБ диапазон.

Таблица B Съпоставка на прогнозите за растежа на реалния БВП и ХИПЦ-инфлацията в еврозоната

(средногодишно процентно изменение)

	Дата на публикуване	Растеж на БВП		ХИПЦ-инфлация	
		2010	2011	2010	2011
ОИСР	май 2010 г.	1,2	1,8	1,4	1,0
Европейска комисия	май 2010 г.	0,9	1,5	1,5	1,7
МВФ	юли 2010 г.	1,0	1,3	1,1	1,3
Проучване на експертите по прогнозиране (*Survey of Professional Forecasters*)	юли 2010 г.	1,1	1,4	1,4	1,5
Прогнози на *Consensus Economics*	август 2010 г.	1,2	1,4	1,5	1,6
Прогнози на експерти на ЕЦБ	септември 2010 г.	1,4 – 1,8	0,5 – 2,3	1,5 – 1,7	1,2 – 2,2

Източници: Прогноза на Европейската комисия, пролет, май 2010 г.; МВФ – Перспективи за световната икономика, април 2010 г., за инфлацията, и Актуализирани перспективи за световната икономика, юли 2010 г., за растежа на БВП; Икономически прогнози на ОИСР, май 2010 г.; Прогнози на *Consensus Economics*; ЕЦБ – Проучване на експертите по прогнозиране.
Забележки: Макроикономическите прогнози на експерти на ЕЦБ, както и прогнозите на ОИСР, представят календарно изгладени годишни темпове на растеж, докато Европейската комисия и МВФ представят годишни темпове на растеж, които не са изгладени спрямо броя на работните дни на година. Другите прогнози не уточняват дали включват календарно изгладени или неизгладени данни.

5 ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ

Последните тримесечни статистически данни за държавните финанси в еврозоната и тяхната динамика в няколко държави от еврозоната в общи линии потвърждават очакваното стабилизиране на фискалните перспективи за 2010 г. Ето защо настоящата година е определена като повратна точка, слагаща край на рязкото увеличение на дефицита преди планираното му намаляване от 2011 г. нататък. От особена важност е правителствата да следят внимателно изпълнението на бюджетите си за 2010 г. и да изготвят амбициозни бюджети за 2011 г. и средносрочни програми. Те би трябвало също да бъдат подготвени да ускорят процеса на консолидация, когато е необходимо да се коригира прекомерният дефицит в срока, определен в препоръките на Съвета, и бързо да възстановят стабилността и устойчивостта на публичните финанси. В това отношение насоките, приети от Европейския съвет на базата на предварителния отчет на Работната група за икономическо управление, са навременни и би трябвало бързо да влязат в действие.

ДИНАМИКА НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ В ЕВРОЗОНАТА ПРЕЗ 2010 Г.

Последните тримесечни статистически данни за държавните финанси, обхващащи периода до края на първото тримесечие на 2010 г., отговарят на очакваното в пролетните икономически прогнози на Европейската комисия за 2010 г. стабилизиране на публичните финанси. По-специално, данните за еврозоната сочат засилване на растежа на номиналните държавни приходи. Макар че прирастът на приходите остана отрицателен през първото тримесечие на 2010 г. (темп на годишна база, изчислен въз основа на плъзгащи се суми за четири тримесечия), той е по-висок в сравнение с края на 2009 г. и се очаква отново да стане положителен по-късно през тази година и да се повиши още през 2011 г. (виж графика 54а). В същото

Графика 54 Тримесечна статистика на правителствените финанси и прогнози за еврозоната

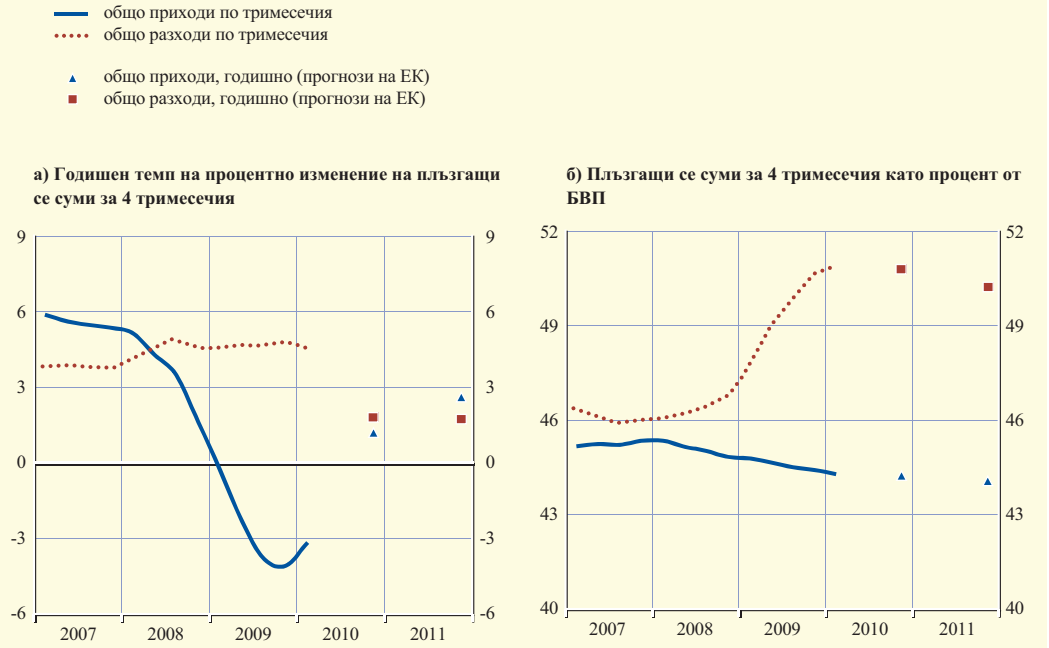

Източници: Изчисления на ЕЦБ, основани на данни на Евростат и национални данни, икономическа прогноза на Европейската комисия, пролет 2010 г.
Забележка: Графиката показва динамиката на общите приходи и разходи във вид на плъзгащи се суми за 4 тримесечия за периода от 1 тр. на 2007 г. до 1 тр. на 2010 г., плюс годишните прогнози за 2010 г. и 2011 г. в икономическата прогноза на Европейската комисия от пролетта на 2010 г.

време номиналните държавни разходи намаляха леко през първото тримесечие на 2010 г. в съответствие с очакванията на Комисията, че нарастването на разходите ще е по-слабо през 2010 г. и 2011 г. Съотношенията *приходи/БВП* и *разходи/БВП* в еврозоната, наблюдавани през първото тримесечие на 2010 г., потвърждават параметрите, съдържащи се в прогнозите на Комисията, а именно, че коефициентът на разходите ще се стабилизира през 2010 г., преди да намалее леко през 2011 г., докато коефициентът на приходите се очаква още да се понижи през периода 2010–2011 г. (виж графика 54б).

Графика 55 Държавен дефицит в еврозоната и промяна в дълга

(плъзгащи се суми за 4 тримесечия като процент от БВП)

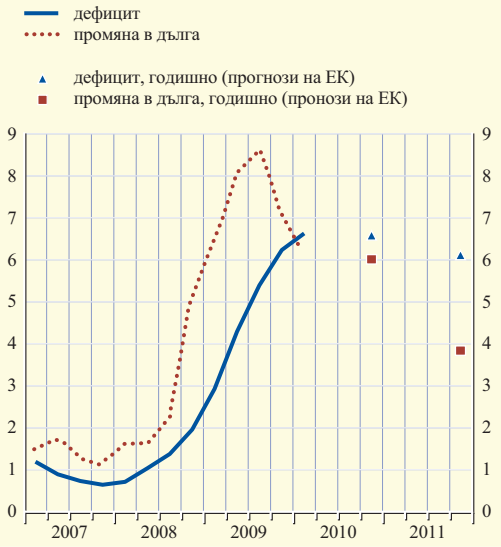

Източници: Изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат и национални данни, и прогнози на Европейската комисия, пролет 2010 г.

Следователно като цяло 2010 г. се определя като повратна точка в състоянието на публичните финанси в еврозоната. След рязкото влошаване през 2009 г. общият държавен дефицит в еврозоната се очаква да се стабилизира като цяло през 2010 г. Прогнозното незначително увеличение на дефицита се определя главно от все още неблагоприятните циклични фактори и в по-малка степен от продължителното въздействие на мерките за фискално стимулиране, от известно неизпълнение на приходите и от леко нарастване на лихвените плащания. През 2010 г. се предвижда фискалната политика в еврозоната да бъде в общи линии неутрална по отношение на изменението на циклично изгладеното първично бюджетно салдо, което ще предизвика обрат от експанзионистичната ѝ ориентация през периода 2008–2009 г. към очакваното затягане през 2011 г.

Съотношението на дълга в еврозоната все още се предвижда да нараства бързо през 2010 г., макар и с по-бавен темп, отколкото през 2009 г. През предходните години съотношението на дълга се увеличаваше по-бързо, отколкото се предполагаше от бюджетния дефицит, отразявайки резкия спад в номиналния БВП и значителните разлики между изменението на държавния дълг и бюджетното салдо, предизвикани основно от мерките, предприети в подкрепа на финансовия сектор.[1] Обратно, през 2010 г. и най-вече през 2011 г. увеличението на съотношението на дълга се очаква да бъде по-малко от това на дефицита поради по-благоприятните ефекти от растежа на номиналния БВП, както и от по-малките разлики между изменението на държавния дълг и бюджетното салдо (виж графика 55).

ТЕКУЩИ ПРОМЕНИ В БЮДЖЕТА И ПЛАНОВЕ ЗА 2011 Г. И СЛЕДВАЩИТЕ ГОДИНИ

Тъй като обаче повечето държави от еврозоната все още изготвят бюджетите си за 2011 г. и осъвременяват средносрочните си бюджетни планове, на този етап оценката за перспективата пред публичните финанси в еврозоната като цяло е несигурна. Представеният по-долу

1 Виж карето „Правителствена подкрепа за банковия сектор при финансовата криза от 2008–2009 г. и нейното въздействие върху публичните финанси в еврозоната", *Годишен доклад*, ЕЦБ, 2009 г.

преглед на текущите промени в бюджета и на плановете включва само най-големите държави от еврозоната и държавите с най-голям дефицит.

В Германия според осъвременените фискални прогнози, публикувани от Министерството на финансите през юли 2010 г., бюджетният дефицит на сектор „държавно управление“ се очаква да нарасне от 3,1% от БВП през 2009 г. на 4,5% от БВП през 2010 г., или малко под равнището, включено в прогнозата на Европейската комисия от пролетта на 2010 г. По-благоприятното развитие на състоянието на бюджета през 2010 г. е свързано главно с подобрената макроикономическа перспектива. Германското правителство предвижда постепенно подобрение на бюджета от 2011 г., което се очаква да намали дефицита до 3% от БВП през 2012 г. и до 1,5% през 2014 г. При тези обстоятелства през юни 2010 г. правителството постигна съгласие относно жалоните на многогодишна стратегия за консолидация, която е насочена към ограничения в разходите наред с повишение на някои данъци. Ако бъде реализирана изцяло, тя ще доведе до кумулативно редуциране на дефицита с около 3,5% от БВП през периода 2011–2014 г.

Във Франция според фискалните прогнози на правителството бюджетният дефицит на сектор „държавно управление“ се очаква да нарасне от 7,5% от БВП през 2009 г. на 8,0% от БВП през 2010 г. Очакваното влошаване на бюджетното салдо съответства на икономическата прогноза на Комисията от пролетта на 2010 г. и отразява основно неблагоприятната циклична динамика и експанзионистичния ефект на програмата на правителството за икономическо възстановяване. Макар че през август 2010 г. ревизира надолу допусканията си за растежа на реалния БВП през 2011 г., правителството потвърди намерението си да постигне бюджетната си цел, заложена при последното осъвременяване на програмата за стабилност, включващо намаляване на съотношението на дефицита до 6% от БВП през 2011 г., до 4,6% от БВП през 2012 г. и до 3% от БВП през 2013 г. Тези параметри на дефицита ще съответстват на ангажимента на Франция да коригира прекомерния си дефицит до 2013 г. За да постигне целите си, френското правителство е предложило редица мерки за консолидация, включително намаление на броя на наетите в сектор „държавно управление“, замразяване на разходите на централното държавно управление, увеличение както на възрастта за пенсиониране, така и на преките данъци на домакинствата и предприятията с цел финансиране на пенсионната система.

В Италия правителството неотдавна потвърди бюджетните си цели, предвидени в осъвременената през януари 2010 г. програма за стабилност. Според прогнозите на правителството дефицитът на сектор „държавно управление“, който достигна 5,3% от БВП през 2009 г., ще спадне до 5,0% от БВП през 2010 г., до 3,9% от БВП през 2011 г. и до 2,7% от БВП през 2012 г. Тези промени са подкрепени от пакета от корективни мерки, одобрен от италианския парламент през юли 2010 г. Пакетът се състои от мерки за консолидация, възлизащи с натрупване на около 1,6% от БВП през 2011 г. и 2012 г. Те са насочени главно към разходната част на бюджета, като мерките засягат предимно работната заплата в публичния сектор, разходите за пенсии, трансферите към местното държавно управление и междинното потребление. Ще бъдат положени известни усилия за коригиране и на приходната част на бюджета, например чрез мерки за борба с укриването на данъци.

В Испания правителството целú да намали дефицита от 11,2% от БВП през 2009 г. на 9,3% от БВП през 2010 г. и на 6% от БВП през 2011 г. Изпълнението на бюджета на сектор „централно държавно управление“ до юни 2010 г. е оценено като съответстващо на целите за дефицита за 2010 г. Таванът на разходите за 2011 г. беше одобрен от испанския парламент

през юли 2010 г. като част от бюджетната процедура за 2011 г. Правителството смята, че съществуващите мерки за консолидация са достатъчни за постигане на целта за дефицита през 2011 г. въпреки неотдавнашните съобщения за незначително преразпределение на средства между разходни позиции. Представители на правителството заявиха, че ако е необходимо, ще бъдат приети допълнителни мерки за консолидация.

В Гърция първоначалната програма за фискални корекции, приета през май, имаше за цел да намали бюджетния дефицит на сектор „държавно управление“ от 13,6% от БВП през 2009 г. на 8,0% от БВП през 2010 г., на 7,6% от БВП през 2011 г., на 6,5% през 2012 г. и до под 3% от БВП през 2014 г. При положение че инфлацията и съответно номиналният БВП са по-високи от прогнозните, задължителните тавани на номиналния бюджетен дефицит, заложени в програмата, се трансформират в малко по-ниски съотношения *дефицит/БВП* през 2010 г. и следващите години. През първата половина на 2010 г. Гърция постигна всички задължителни бюджетни цели на програмата, тъй като благоприятният резултат от изпълнението на държавния бюджет компенсира с връх неизпълнението на равнище местно управление, здравеопазване и социалноосигурителни фондове. През останалата част от годината обаче съществуват рискове за влошаване на състоянието на бюджета, произтичащи от очакваното „наваксване“ при разходите чрез бюджетно разпределение, от предвижданото неизпълнение на приходите, от по-ниския от планирания излишък на местното управление и социалноосигурителните фондове и от отрицателните корекции на натрупаните наличности. За да компенсират тези рискове и да осигурят изпълнение на бюджетните цели, гръцките власти взеха решение при първата съвместна мисия по прегледа с участието на Европейския съвет, Европейската централна банка и Международния валутен фонд да бъдат извършени по-ниски от предварително запланuваните разходи в държавния бюджет, като същевременно бъдат осъществени всички необходими плащания към местното управление и социалноосигурителните фондове, което да им позволи от своя страна своевременно да се разплащат.

В Ирландия според прогнозите, публикувани от правителството през август 2010 г., дефицитът на сектор „държавно управление“ се очаква да достигне 11,5% от БВП през 2010 г., което в общи линии е в съответствие с икономическите прогнози на Комисията от пролетта на 2010 г. и с осъвременената програма за стабилност от декември 2009 г. Бюджетният дефицит на сектор „държавно управление“ през 2010 г. в крайна сметка ще бъде доста над споменатата цел, тъй като ще включва част от сумите, отпуснати от правителството за подпомагане на банковия сектор. Отпуснатите досега суми ще увеличат дефицита до около 8% от БВП през 2010 г. Като се изключат плащанията, извършени през 2009 г. и 2010 г., бюджетното салдо се очаква да се подобри леко през 2010 г., отчасти поради по-благоприятното от предвиденото развитие на макроикономиката. Що се отнася за 2011 г. и следващите години, бъдещите стойности на бюджетното салдо няма да бъдат засегнати пряко от плащанията през периода 2009–2010 г. Целите за дефицита за 2011 г. са определени на 10,0% от БВП в програмата за стабилност, което налага остра необходимост от по-нататъшна консолидация. Във връзка с това ирландските власти оповестиха през юли 2010 г. нова Програма за инвестиране на публичен капитал, която да подпомогне изпълнението на бюджетните цели. Независимо от това ще са необходими допълнителни мерки, за да се осъществи процесът на консолидация и да се намали дефицитът под 3% от БВП през 2014 г.

Като цяло последните тримесечни данни и правителствени прогнози сочат, че досегашните промени в бюджетите са в съответствие с очакванията и има вероятност целите за 2010 г. да бъдат постигнати в редица случаи отчасти поради по-добрите от очакваните макроикономи-

чески перспективи. Важно е следователно правителствата да продължат да следят внимателно изпълнението на бюджета за 2010 г. и да са готови да проведат допълнителни мерки за консолидация, ако е необходимо. По-специално, ако макроикономическите прогнози, които преди това са изглеждали прекалено оптимистични, не се осъществят, държавите би трябвало спешно да предприемат допълнителни мерки за консолидация, за да е сигурно, че ще изпълнят ангажиментите си. Освен това положителните изненади, свързани с бюджета (като например въздействието на по-благоприятна от очакваната макроикономическа среда), би трябвало да бъдат използвани, за да се ускори процесът на консолидация и да се постигнат бюджетните цели за тази и следващите години с по-голям предпазен диапазон.

ПРИЛАГАНЕ И УКРЕПВАНЕ НА ФИСКАЛНАТА РАМКА НА ЕС

На 13 юли 2010 г. Съветът Екофин реши, че в Кипър и Финландия съществува прекомерен дефицит. Съветът призова да се предприемат корективни действия от страна и на двете държави до 13 януари 2011 г. и определи крайни срокове (2011 г. за Финландия и 2012 г. за Кипър), в които те да намалят бюджетния дефицит на сектор „държавно управление“ под референтната стойност от 3% от БВП. След тези решения към всички държави в еврозоната с изключение на Люксембург в момента се прилага процедура при прекомерен дефицит, като сроковете за коригирането му са в диапазона 2011–2014 г.

На същата дата Съветът оцени и мерките, предприети от 11 държави от еврозоната, подлежащи на процедура при прекомерен дефицит (Белгия, Германия, Ирландия, Испания, Франция, Италия, Нидерландия, Австрия, Португалия, Словения и Словакия). Съветът реши, че всички държави до момента са действали в съответствие с препоръките при прилагането на процедура при прекомерен дефицит и на този етап не се налагат допълнителни стъпки, свързани с нея.

Във времето, в което правителствата са финализирали бюджетните си програми за 2011 г. и следващите години, от особено значение е те да се придържат към стриктното спазване на крайните срокове за коригирането на прекомерния дефицит. В много държави това означава, че бюджетните програми би следвало да бъдат особено амбициозни и подплатени с добре формулирани мерки, включително допълнителни мерки там, където макроикономическите резултати за 2010 г. подсказват, че разминаването в консолидацията спрямо първоначалните планове се увеличава. Погледнато в перспектива, твърдият ангажимент за провеждане на дългосрочна фискална консолидация и структурни реформи ще осигури фискална котва в настоящата несигурна среда и няма да позволи на бюджетното бреме да натежи върху растежа в дългосрочен план (виж каре 7).

Във връзка с това са предприети няколко стъпки, с които да се подобри надзорът над бюджета и събирането на статистически данни в ЕС. На 17 юни 2010 г. Работната група за икономическо управление, ръководена от Херман ван Ромпой, председател на Европейския съвет, представи своя Доклад за напредъка пред Европейския съвет, на основата на който Европейският съвет взе решение да работи в областта на:

а) укрепване на предпазния и корективния лост на Пакта за стабилност и растеж;

б) отдаване на по-голямо значение на критерия за дълга;

в) въвеждане на „европейски семестър“, съдържащ график за представяне на програмите за стабилност и конвергенция през пролетта преди изготвянето на националните бюджети през есента;

г) усъвършенстване на националните бюджетни правила и средносрочни програми;

д) подобряване на качеството на статистическите данни.

През следващите месеци Работната група и Европейската комисия ще имат възможност да приведат тези насоки в действие. Това предполага най-вече промени в Кодекса за поведение при изпълнението на Пакта за стабилност и растеж, които да определят новия календар за представянето на програмите за стабилност и конвергенция и съответните изисквания, свързани с предоставянето на информация. Очаква се Работната група да представи окончателния си доклад пред Европейския съвет през октомври 2010 г. И накрая по тази тема би трябвало да се отбележи още, че на 26 юли 2010 г. Съветът на Европейския съюз прие регламент, чиято цел е да се усъвършенстват правилата, свързани със статистическите данни, използвани при процедурата при прекомерен дефицит (документ на Съвета № 11551/10).

Каре 7

ФИСКАЛНА КОТВА В УСЛОВИЯТА НА НЕСИГУРНОСТ

След неотдавнашната финансова криза и сериозния икономически спад съотношението *държавен дълг/БВП* в редица държави от еврозоната достигна много високи равнища. Същевременно склонността към поемане на риск на финансовите пазари се засилва. Тъй като подобна комбинация крие потенциално големи макроикономически рискове, в това каре се разглеждат ползите от фискалната консолидация, особено в условията на голяма задлъжнялост.

Загубите и ползите от фискална консолидация

В краткосрочен план фискалната консолидация намалява съвкупното търсене и по този начин въздейства отрицателно върху икономическата активност. В същото време надеждната и амбициозна консолидация засилва очакванията за бъдещ икономически растеж и предизвиква реакции от страна на икономиката, които може в краткосрочен план да компенсират ефекта от търсенето. Условията, при които ефектът от тези очаквания е особено голям, както е посочено в специализираната литература, изглежда, са приложими в голяма степен за сегашната икономическа среда. Те включват най-вече слабо доверие в устойчивостта на публичните финанси при липса на промени в политиката и оповестяване на амбициозни и ползващи се с доверие програми за консолидация, основани на благоприятстващи растежа промени в цялостната фискална стратегия[1].

Тези благоприятни краткосрочни ефекти, базирани на очакванията, отразяват ясните, подпомагащи растежа ползи от структурните фискални реформи в дългосрочен план. Намаляването на нуждите на правителството от финансиране води до по-ниски дълго-

1 Виж карето „Фискална консолидация: досегашен опит, загуби и ползи, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, юни 2010 г., и статията *The effectiveness of euro area fiscal policies*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, юли 2010 г., за общ преглед на вредите и ползите от фискалната консолидация.

срочни лихвени проценти поради по-слабото търсене с цел спестявания и спадащите рискови премии. По този начин се подобряват условията за финансиране в частния сектор и се насърчават инвестициите в производството. По отношение на правителството това води до освобождаване на ресурси, чрез които се намаляват деформиращите данъци и се финансират по-производителни разходи. Нещо повече, при наличието на здрави фискални позиции домакинствата и предприятията могат да се доверят на способността на правителството да заглади икономическите флуктуации посредством действието на автоматичните стабилизатори. Предвидимата макроикономическа среда е предпоставка за дългосрочните инвестиции в производството, било то в капиталообразуването на веществен или човешки капитал посредством образованието.

Емпиричните изследвания в голям брой индустриализирани страни и времеви периоди предоставят важни факти относно потискащите растежа ефекти от голямото бреме на държавния дълг. По-конкретно, няколко скорошни изследвания разкриват негативна зависимост между нарастването над 90% на съотношението *дълг/БВП* и икономическия растеж[2]. Макар че наблюдаваният критичен праг на дълга от около 90% изглежда тежък за различните извадки от данни и методологии, той най-вероятно се влияе от промени в икономическата среда. При сегашните икономически условия на значителна несигурност потискащите растежа ефекти на дълга може да се проявяват от по-ниски негови равнища.

Консолидация в несигурна среда

Освен положителното си въздействие върху растежа усилията за фискална консолидация може да намалят риска от отрицателните и взаимно засилващи се връзки между правителствените финанси, финансовия сектор и останалите икономически отрасли. Ясно изразеното бягство от риск, с което се характеризираше финансовата криза, накара инвеститорите по-точно да разграничават кредитополучателите от сектор „държавно управление“, както се вижда от нарастващите различия в спредовете на държавните облигации в еврозоната. В случая с Гърция опасенията относно устойчивостта на публичните финанси затрудниха възможностите на гръцкото правителство да търси финансиране от пазара, което заплашваше да се прехвърли и в други държави от еврозоната.

Рисковете от загуба на доверие в устойчивостта на публичните финанси в една държава не е изключено да „заразят“ всички пазари на държавни облигации. Влиянието на фискалната криза върху държателите на държавен дълг, като банки, пенсионни фондове и отделни инвеститори, може да подкопае финансовата стабилност и перспективите за реалната икономика. В частност, както беше наблюдавано по време на финансовата криза, несигурността може лесно да засегне всички пазари на различни активи, така че колебливостта на пазарите на държавни облигации да повлияе отрицателно върху активността в други сегменти на финансовия пазар. Една от последиците би могла да бъде резултативно забавяне при разсрочването на вземанията. За тези опасения натежава и фактът, че държавните облигации често се използват като обезпечение при финансови сделки.

2 Зависимостта между голям дълг и по-нисък растеж е установена за много дълъг период от време от *Reinhart, C.M., K.S. Rogoff, Growth in a time of debt, Работни материали на Националното бюро за икономически изследвания*, т. 15639, Националното бюро за икономически изследвания, януари 2010 г. Надеждни икономически данни са представени от *Checherita, C. and Rother, P., The impact of high and growing government debt on economic growth: an empirical investigation for the euro area, Работни материали* № 1237, ЕЦБ, 2010 г. Виж също и *Kumar, M. and Woo, J., Public debt and growth, Работни материали*, 10/174, МВФ, 2010.

Доверието на пазарите в устойчивостта на публичните финанси се определя от редица специфични за всяка страна и променящи се във времето фактори, като например коефициентите на дълга и дефицита, безусловните публични задължения, структурата на финансиране на текущия дълг, перспективите пред растежа и историята на фискалната политика на държавата. Поради това е невъзможно да се предвиди точно равнището на дълга, което да вдъхне доверие в устойчивостта на публичните финанси. Очевидно, при сегашната среда на бягство от риск е голяма ползата от следване на политика, която засилва устойчивостта. В глобална среда на висока задлъжнялост тази полза от макроикономическа стабилност се увеличава, тъй като тя намалява риска от „заразяване“ на други държави.

Миналият опит[3] на държавите от еврозоната показва, че за да се постигне силно намаляване на държавния дълг и да се извлече полза от консолидацията, държавите ще трябва твърдо да се обвържат с дългосрочна фискална консолидация, строго да се съсредоточат върху орязването на разходите и паралелното извършване на структурни реформи, които да подкрепят потенциалния растеж. Това ще осигури фискална котва в сегашната несигурна среда и няма да позволи на бюджетното бреме да тежи на растежа в дългосрочен план.

3 Виж *Nickel, C., P. Rother and L. Zimmermann, Major public debt reductions – Lessons from the past, lessons for the future*, Работни материали № 1241, ЕЦБ, 2010 г., карето *Опитът от намаляването на държавния дълг в държавите от еврозоната, Месечен бюлетин* на ЕЦБ, септември 2009 г., и карето *The Greek economic and financial adjustment programme, Месечен бюлетин* на ЕЦБ, май 2010 г.

6 ДИНАМИКА НА ОБМЕННИТЕ КУРСОВЕ И ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС

6.1 ОБМЕННИ КУРСОВЕ

От началото на 2010 г. номиналният ефективен обменен курс (ЕОК) на еврото следва тенденция към понижаване на стойността си. През последните три месеца обаче тази низходяща тенденция забавя темп, отчасти в отражение на поскъпването на еврото спрямо щатския долар от средата на юни до средата на август.

ЕФЕКТИВЕН ОБМЕНЕН КУРС НА ЕВРОТО

След поскъпването си през 2009 г. от началото на 2010 г. еврото следва низходяща тенденция. За последните три месеца обаче тази тенденция се забавя, като в номинално ефективно изражение еврото отчита само слабо понижение (виж графика 56). На 1 септември 2010 г. номиналният ЕОК на еврото, измерен спрямо валутите на 21 от основните търговски партньори на еврозоната, бе само с 0,1% под нивото си от края на май, но с 9,1% под средното си за 2009 г. равнище. Това обезценяване на еврото се дължеше главно на подновено нежелание за поемане на риск от страна на инвеститорите в условията на нараснали притеснения сред пазарните участници относно фискалните и икономическите перспективи на някои от държавите в еврозоната, както и относно скоростта на възстановяването на световната икономика. Обезценяването на еврото през последните три месеца бе особено силно изразено по отношение на японската йена и швейцарския франк, докато спрямо щатския долар еврото поскъпна. Очакваната колебливост на двустранните курсове на еврото спрямо други основни валути през разглеждания период намаля както в краткосрочен, така и в дългосрочен хоризонт.

Графика 56 Ефективен обменен курс на еврото (ЕОК-21) и неговата структура[1)]

(дневни данни)

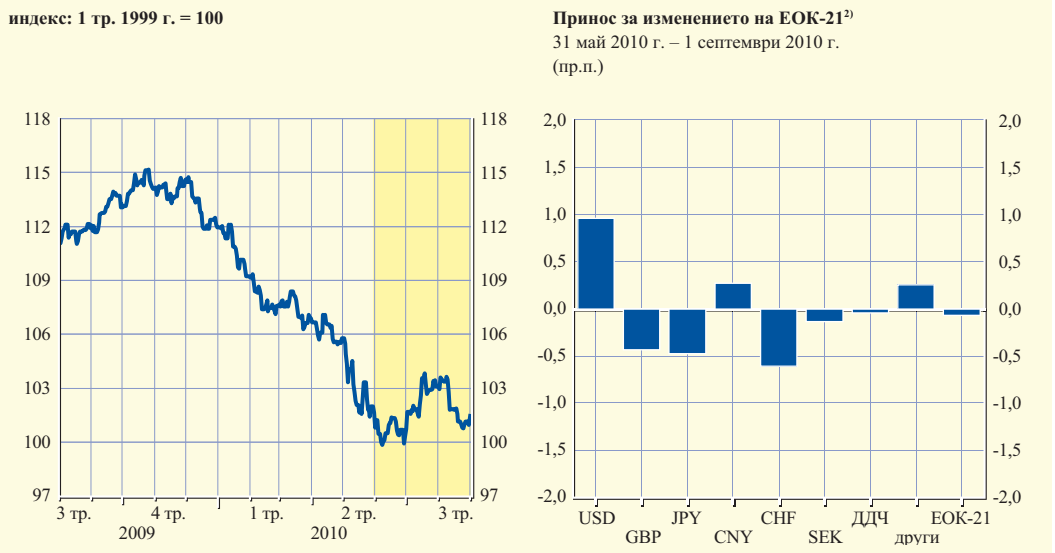

Източник: ЕЦБ.
1) Движението на индекса нагоре представлява поскъпване на еврото спрямо валутите на 21 основни търговски партньори на еврозоната (и всички държави – членки на ЕС извън еврозоната).
2) Приносът за изменението на ЕОК-21 е показан поотделно за валутите на шестте основни търговски партньори на еврозоната. Категорията „други държави-членки“ (ДДЧ) се отнася за агрегирания принос на валутите на държавите-членки извън еврозоната (с изключение на GBP и SEK). Категорията „други“ се отнася за агрегирания принос на другите шест търговски партньори на еврозоната в индекса ЕОК-21 Изменението се изчислява, като се използват съответните общи тегла на търговия в индекса ЕОК-21.

Графика 57 Номинален и реален ЕОК на еврото (ЕОК-21)[1)]

(месечни/тримесечни данни; индекс 1 тр. 1999 г. = 100)

Източник: ЕЦБ.
1) Движението на индекса ЕОК-21 нагоре представлява поскъпване на еврото. Последните месечни данни са за август 2010 г. За реалния ЕОК-21, базиран на БВП и РТЕППП, последните наблюдения са за първото тримесечие на 2010 г. и отчасти се основават на оценки.

Графика 58 Динамика на обменния курс и очакваната колебливост

(дневни данни)

Източници: „Блумбърг“ и ЕЦБ.

Що се отнася до показателите за международната конкурентоспособност на цените и разходите в еврозоната, през август 2010 г. реалният ЕОК на еврото, базиран на потребителските цени, бе с около 8,9% под средното си за 2009 г. равнище (виж графика 57).

ЩАТСКИ ДОЛАР/ЕВРО

След силно обезценяване, започнало от началото на 2010 г., от средата на юни до средата на август обменният курс на еврото към щатския долар се повиши значително, преди отново да спадне слабо през последните седмици. Като цяло, през тримесечния период до 1 септември 2010 г. еврото засили позициите си спрямо щатския долар (виж графика 58) с 4,0% в сравнение с края на май, като на 1 септември се разменяше срещу 1,28 щ.д., но остана с около 8,2% под средното си за 2009 г. равнище. Тъй като изнесените данни за щатската икономика през второто тримесечие на 2010 г. бяха под очакванията и се проявиха някои признаци на забавяне на темпа на възстановяване на икономиката на САЩ, това даде отражение върху долара. За същия период очакваната колебливост на обменния курс *щатски*

долар/евро намаля (виж графика 58). Понижаването на колебанията в целия хоризонт на наличните опционни договори (до една година) показва, че пазарните участници очакват намаляване на несигурността на пазара в средносрочен план.

ЯПОНСКА ЙЕНА/ЕВРО

През трите месеца до 1 септември 2010 г. еврото продължи да поевтинява спрямо японската йена, като отстъпи напълно от постигнатите през 2009 г. позиции и достигна стойност, наблюдавана за последен път в края на 2001 г. На 1 септември еврото се разменяше срещу 107,5 японски йени, или с 4,5% под нивото си от края на май и със 17,5% под средното си за 2009 г. ниво. През същия период очакваната колебливост на обменния курс *японска йена/евро* намаля (виж графика 58). Поскъпването на японската йена бе подкрепено от отслабването на щатския долар в условията на нарастващо нежелание за поемане на риск.

Графика 59 Динамика на обменните курсове във ВМ II

(дневни данни; отклонение от централния курс, пр.п.)

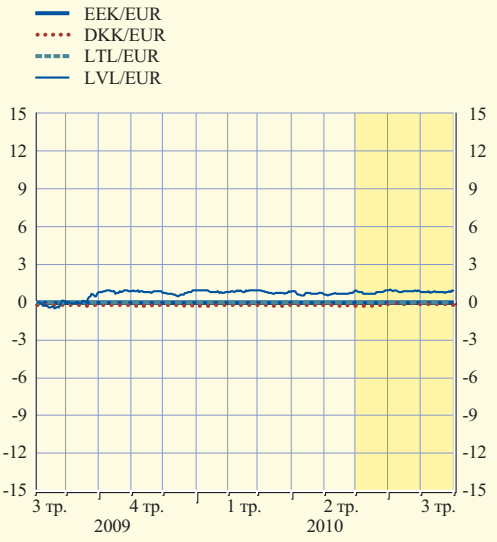

Източник: ЕЦБ.
Забележка: Положително (отрицателно) отклонение от централния курс спрямо еврото означава, че валутата е в долния/горния край на диапазона. За датската крона диапазонът на колебание е ±2,25%; за всички други валути се прилага стандартният диапазон от ±15%.

ВАЛУТИ НА ДЪРЖАВИТЕ – ЧЛЕНКИ НА ЕС

През последния тримесечен период валутите, участващи във ВМ II, останаха като цяло стабилни спрямо еврото и се търгуваха близо до или по съответните си централни курсове (виж графика 59). В същото време латвийският лат остана на долната граница на едностранния си диапазон на колебание от +/-1%.

Що се отнася до валутите на държавите-членки, неучастващи във ВМ II, от края на май еврото поевтиня спрямо британската лира с 2,1%, като на 1 септември се разменяше по курс 0,83 бр. лири за евро. Същевременно очакваната колебливост на валутния курс *британска лира/евро* намаля (виж графика 58). Еврото отслаби позициите си спрямо полската злота (с 2,2%) и чешката крона (с 3,0%), а засили позициите си спрямо унгарския форинт (с 3,9%).

ДРУГИ ВАЛУТИ

От края на май до 1 септември еврото значително понижи стойността си спрямо швейцарския франк – с 8,9% до 1,30 шв. фр. за евро, тъй като швейцарската валута продължи да се ползва с предпочитанията на международната инвеститорска общност като сигурно убежище. През същия период двустранните обменни курсове на еврото спрямо китайския ренминби юан и хонконгския долар следваха динамиката на курса *щатски долар/евро*. През този период динамиката на обменния курс на еврото спрямо основните валути, използвани в търговията със суровини, бе разнопосочна, като еврото поскъпна спрямо канадския долар (с 5,2%) и поевтиня спрямо австралийския долар (с 3,0%).

6.2 ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС

След набраната значителна скорост в началото на 2010 г. търговията със стоки с държави извън еврозоната продължи да расте през второто тримесечие, макар и с известни признаци на забавяне на темпа. С натрупване за 12 месеца дефицитът по текущата сметка на платежния баланс на еврозоната през юни регистрира чувствителен спад спрямо същия период година по-рано, спадайки до 45,1 млрд. евро (около 0,5% от БВП на еврозоната). Във финансовата сметка с натрупване за годишния период до юни нетният приток на общо преки и портфейлни инвестиции допълнително спадна до общо 173,7 млрд. евро.

ТЪРГОВИЯ И ТЕКУЩА СМЕТКА

След като набра значителна скорост в началото на 2010 г., през второто тримесечие търговията със стоки с държави извън еврозоната продължи да нараства, макар и с известни признаци на забавяне на темпа. По данни от платежния баланс през второто тримесечие на 2010 г. тримесечният прираст на стойността на износа на стоки за държави извън еврозоната възлиза на 7,5% сравнено с 9,3% за предходното тримесечие (виж графика 60 и таблица 9). Това увеличение на износа бе подпомогнато от силно нарасналото търсене от основните търговски партньори на еврозоната, а в известна степен и от по-високата ценова конкурентоспособност. Постепенното отслабване на влиянието на временни фактори, като мерките за фискално стимулиране и цикъла на стоково-материалните запаси, вероятно е допринесло за забавяне на темпа на този растеж. Географската разбивка на търговията със стоки с държави извън еврозоната, публикувана от Евростат, показва отслабване на тримесечния темп на растеж на износа за Азия и страните от ОПЕК през второто тримесечие на 2010 г. Обратно, темпът на растеж на износа за САЩ и държавите – членки на ЕС извън еврозоната, отчита известен прираст.

Графика 60 Търговия със стоки извън еврозоната

(процентни изменения на тримесечна база; млрд. евро за търговското салдо, тримесечна плъзгаща се средна; месечни данни; календарно и сезонно изгладени)

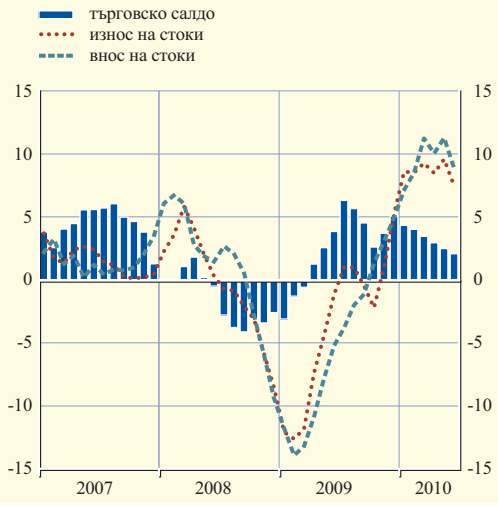

Източник: ЕЦБ.

Графика 61 Търговия с услуги извън еврозоната

(процентни изменения на тримесечна база; млрд. евро за салдото по услугите; тримесечна плъзгаща се средна; месечни данни; календарно и сезонно изгладени)

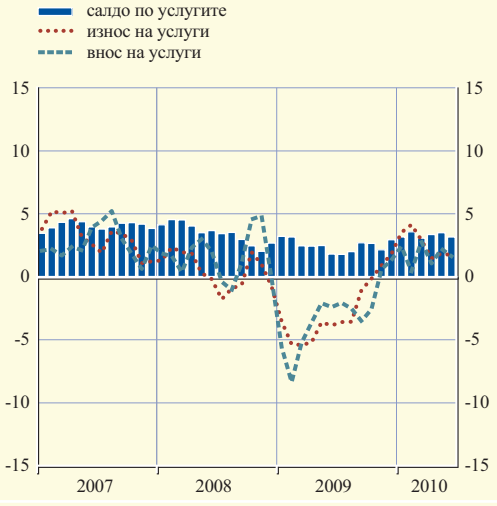

Източник: ЕЦБ.

Стойността на стоковия внос от страни извън еврозоната през второто тримесечие на 2010 г. също нараства осезаемо, макар и не така силно, както в началото на годината. Тримесечният прираст на вноса в стойностно изражение през второто тримесечие на 2010 г. е 8,9% спрямо 11,2% за предходното тримесечие. Вносът от страни извън еврозоната бе все по-насърчаван от засилващото се вътрешно търсене и от продължаващото стимулирано от износа търсене на вносни производствени суровини. По-високата стойност на вносните стоки също в известна степен бе отражение на съществено повишение на цените на вноса, отчасти дължащо се на динамиката на обменните курсове и на цените на суровините. През второто тримесечие се наблюдаваше забавяне на тримесечния темп на растеж на вноса от страни извън еврозоната, като ОПЕК, Азия и държавите – членки на ЕС извън еврозоната, а търсенето на вносни стоки от САЩ в еврозоната силно се повиши.

Графика 62 Основни позиции по текущата сметка

(млрд. евро; 12-месечни кумулативни потоци; месечни данни; сезонно и календарно изгладени)

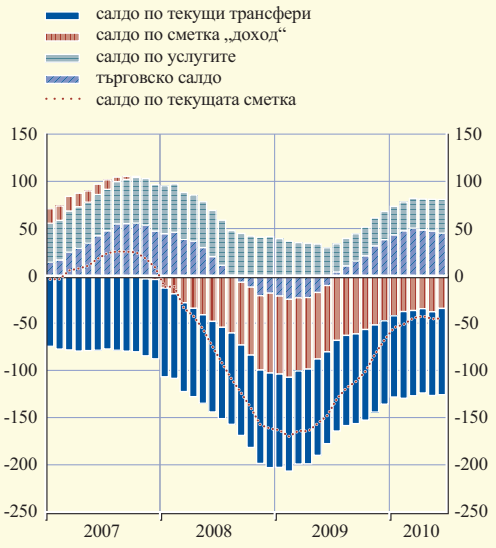

Източник: ЕЦБ.

Търговията с услуги извън еврозоната през второто тримесечие на 2010 г. изостана значително по темп от търговията със стоки. Износът и вносът на услуги нарасна като стойност съответно с 1,7% и 1,6% на тримесечна база, като спрямо предходното тримесечие намаля с около 1 процентен пункт (виж графика 61 и таблица 9). Предвид отчетеното по-слабо свиване на търговията с услуги след задълбочаването на финансовата криза в сравнение с търговията със стоки във фазата на оживление следваше да се очаква по-нисък темп на нарастване на услугите.

В дългосрочен план дефицитът по текущата сметка с натрупване за дванайсет месеца отчете значителен спад (виж графика 62 и таблица 9) до 45,1 млрд. евро, или около 0,5% от БВП, спрямо 147,9 млрд. евро година по-рано. Това се дължеше на промяна в търговското салдо на стоките от дефицит към излишък, слабо повишение на положителното търговско салдо на услугите и намаление на дефицита в салдото по сметка „доход“ и на текущите трансфери.

В перспектива наличните показатели сочат, че в краткосрочен план износът на стоки за държави извън еврозоната се очаква да продължи да расте. Възможно е обаче инерцията да намалее още поради динамиката на световната икономическа активност. Въпреки че през август индексът на мениджърите по продажби (ИМП) за нови поръчки за износ в сектора на преработващата промишленост в еврозоната остана доста над 50 – границата между растеж и спад, от април той намалява.

Таблица 9 Основни показатели на платежния баланс на еврозоната

(сезонно изгладени данни, ако не е посочено друго)

			Тримесечни средни стойности				Стойности с натрупване за 12 месеца	
			2009		2010			
	2010 май	2010 юни	3 тр.	4 тр.	1 тр.	2 тр.	2009 юни	2010 юни
	млрд. евро							
Текуща сметка	-7,4	-4,6	-3,6	-2,4	-3,2	-5,9	-147,9	-45,1
Стоки	2,9	2,6	4,5	5,0	3,4	2,1	-10,2	45,2
Износ	132,2	134,0	105,4	110,9	121,2	130,2	1,401,8	1,403,1
Внос	129,3	131,4	100,9	105,9	117,7	128,2	1,412,0	1,358,0
Услуги	3,3	2,2	2,7	2,9	3,1	3,2	29,7	35,6
Износ	41,4	41,1	38,4	39,1	40,2	40,9	494,6	476,0
Внос	38,1	38,9	35,7	36,2	37,2	37,8	464,9	440,4
Доход	-6,0	-1,6	-4,0	-3,3	-0,7	-3,5	-70,2	-34,5
Текущи трансфери	-7,6	-7,8	-6,9	-7,1	-9,0	-7,5	-97,2	-91,3
Финансова сметка [1]	16,3	-1,0	-4,2	-2,1	8,1	8,0	157,3	29,6
Общо преки и портфейлни инвестиции, нето	52,1	-4,0	18,1	21,0	-4,2	23,0	284,6	173,7
Преки инвестиции, нето	-12,4	-7,2	-7,9	3,0	-11,6	-10,3	-158,5	-80,6
Портфейлни инвестиции, нето	64,4	3,2	26,1	18,0	7,5	33,3	443,1	254,3
Капитали	19,7	15,9	16,6	0,0	-9,9	8,4	-43,7	45,4
Дългови инструменти	44,7	-12,7	9,4	18,0	17,3	24,9	486,8	208,9
Облигации и бонове	40,5	4,7	-15,5	2,4	6,8	26,9	195,5	61,7
Инструменти на паричния пазар	4,3	-17,4	25,0	15,6	10,5	-2,0	291,3	147,2
Други инвестиции, нето	-33,1	0,6	-21,0	-25,6	13,3	-15,0	-152,1	-145,1
	процентно изменение спрямо предходния период							
Стоки и услуги								
Износ	5,4	0,9	-0,6	4,3	7,6	6,0	-9,3	-0,9
Внос	4,5	1,8	-1,8	4,0	9,1	7,1	-7,2	-4,2
Стоки								
Износ	6,3	1,4	-0,5	5,2	9,3	7,5	-11,2	0,1
Внос	4,4	1,7	-1,2	5,0	11,2	8,9	-9,4	-3,8
Услуги								
Износ	2,7	-0,6	-1,1	1,8	2,9	1,7	-3,7	-3,7
Внос	4,9	2,1	-3,5	1,3	2,8	1,6	0,0	-5,3

Източник: ЕЦБ.
Забележка: В резултат на закръгляване сумите може да не се равняват.
1) Сумите се отнасят за салдата (нетните потоци). Положителният знак показва нетни входящи потоци, а отрицателният – нетни изходящи потоци. Сезонно неизгладени данни.

ФИНАНСОВА СМЕТКА

През последното тримесечие на 2009 г. и първата половина на 2010 г. общото салдо по финансовата сметка на еврозоната се запази като цяло стабилно, като потоците общо преки и портфейлни инвестиции изравняваха тези в нетни други инвестиции (главно кредити и депозити). Разбивката по категории инвестиции обаче показва, че през второто тримесечие на 2010 г. настъпват някои доста значими промени в поведението на инвеститорите, намерили отражение най-вече в салдата на портфейлните и други инвестиции във финансовата сметка. На практика, докато до първото тримесечие на 2010 г. общо нетните преки и портфейлни инвестиции се обуславяха от сходни по мащаб промени и в двата компонента, то през второто тримесечие на 2010 г. промяната от нетен отток към нетен приток почти изцяло се дължеше на голямо увеличение на нетния приток на портфейлни инвестиции (виж таблица 9). В компонента други инвестиции се наблюдаваше промяна от нетен приток към нетен отток, предимно обусловена от презграничната дейност с кредити и депозити на нерезиденти на еврозоната.

По-подробно, тенденцията към нетен отток на преки инвестиции, започнала през първото тримесечие на 2010 г., продължи през второто тримесечие на годината на фона на по-силните изходящи в сравнение с входящите потоци от преки инвестиции, но се появиха известни признаци на загуба на инерцията. По-слабото инвестиране в капиталови инструменти бе съчетано със значително забавяне на дейността при междуфирмените кредити, и по-специално от страна на нерезиденти на еврозоната.

По отношение на портфейлните инвестиции тримесечната им динамика бе по-колеблива от тази при преките инвестиции, особено през второто тримесечие на годината, в условията на значителни колебания в пазарните нагласи. Нетният приток от портфейлни инвестиции през второто тримесечие на 2010 г. отчете увеличение на фона на промяна от нетен отток към нетен приток от капиталови инструменти в съчетание с по-висок нетен приток на дългови инструменти, най-вече в облигации и краткосрочни ценни книжа (виж графика 63 и таблица 9). Финансовите потоци в други инвестиции също бяха неустойчиви.

Тази динамика на портфейлните и други инвестиции е отражение на възобновеното нежелание за поемане на риск от страна на инвеститорите през последните месеци в условията на поредно задълбочаване на напреженията на финансовите пазари през май. Що се отнася до портфейлните инвестиции, и по-конкретно до промяната от нетен отток към нетен приток на капиталови инструменти, тя скрива процес на ликвидация на позиции в чуждестранни капиталови инструменти и репатриране на средства от резиденти на еврозоната в условията на спад и колебание на цените на фондовите пазари в световен план. През второто тримесечие на 2010 г. се наблюдаваше повишена склонност към инвестиране в местни активи по отношение на дълговите инструменти. Инвестициите в дългови инструменти на еврозоната от нерезиденти на еврозоната през април и май отчетоха силен прираст, но през юни тази тенденция отчасти бе пречупена от нетен отток, което доведе до слаба промяна за тримесе-

Графика 63 Основни позиции по финансовата сметка

(млрд. евро; нетни потоци; тримесечни плъзгащи се средни; месечни данни)

(млрд. евро; 12-месечни кумулативни нетни потоци; месечни данни)

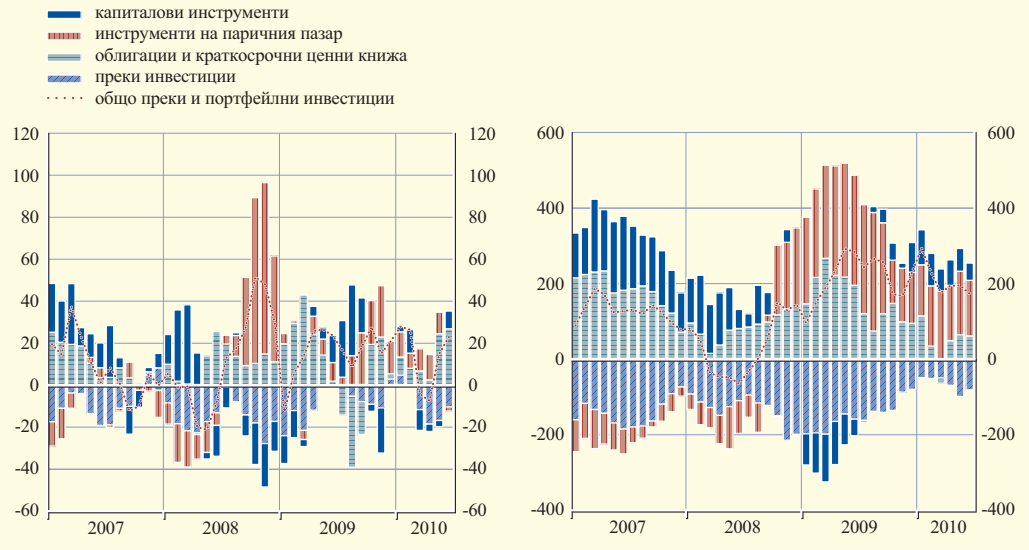

Източник: ЕЦБ.

чието като цяло. По отношение на инвестициите от резиденти на еврозоната обаче значителният нетен приток през юни в резултат от продажби на чуждестранни дългови ценни книжа доведе до промяна от нетен отток към нетен приток на тримесечна база, засягайки общото салдо на презграничните потоци от дългови инструменти. Освен на засиленото нежелание за поемане на риск динамиката при презграничните дългови трансакции вероятно се дължи и на продължилото бягство към качествени активи.

Що се отнася до дългосрочните тенденции, през 12-месечния период до юни 2010 г. нетният приток на общо преки и портфейлни инвестиции намаля до 173,7 млрд. евро спрямо 284,6 млрд. евро за същия период година по-рано. Основният фактор за намалението продължи да бъде свитият нетен приток от портфейлни инвестиции (виж таблица 9). Разбивката на портфейлните инвестиции по инструменти сочи, че това намаление се дължи основно на голям спад на нетния приток от дългови инструменти, който компенсира с връх промяната от нетен отток към нетен приток при капиталовите инструменти (виж графика 63). Като цяло, динамиката на презграничните финансови трансакции през годината до юни 2010 г. продължи да се влияе силно от нормализирането на потоците от дългови инструменти от изключително високите нива, наблюдавани по време на финансовата криза, както и от силното оживление при капиталовите инвестиции от резиденти и нерезиденти на еврозоната през втората половина на 2009 г.

СТАТИСТИКА НА ЕВРОЗОНАТА

СЪДЪРЖАНИЕ[1]

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

Обобщени икономически показатели за еврозоната С5

1 СТАТИСТИКА НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

1.1 Консолидиран финансов отчет на Евросистемата С6
1.2 Основни лихвени проценти на ЕЦБ С7
1.3 Операции по паричната политика на Евросистемата, които се извършват чрез тръжни процедури С8
1.4 Статистика на минималните резерви и ликвидността С9

2 ПАРИ, БАНКИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

2.1 Агрегиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната С10
2.2 Консолидиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната С11
2.3 Парична статистика С12
2.4 Кредити на ПФИ: разбивка С14
2.5 Депозити при ПФИ: разбивка С17
2.6 Ценни книжа, притежавани от ПФИ, разбивка С20
2.7 Преоценка на избрани показатели от баланса на ПФИ С21
2.8 Разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ С22
2.9 Агрегиран баланс на инвестиционните фондове от еврозоната С24
2.10 Ценни книжа, държани от инвестиционни фондове, с разбивка по емитент С25

3 СМЕТКИ НА ЕВРОЗОНАТА

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори С26
3.2 Нефинансови сметки на еврозоната С30
3.3 Домакинства С32
3.4 Нефинансови предприятия (НФП) С33
3.5 Застрахователни дружества и пенсионни фондове С34

4 ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

4.1 Ценни книжа, различни от акции, по първоначален матуритет, резидентност на емитента и валута С35
4.2 Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента и вид на инструмента С36
4.3 Темпове на прираст на ценните книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната С38
4.4 Котирани акции, емитирани от резиденти на еврозоната С40
4.5 Лихвени проценти на ПФИ по деноминирани в евро депозити и кредити на резиденти на еврозоната С42
4.6 Лихвени проценти на паричния пазар С44
4.7 Криви на доходност в еврозоната С45
4.8 Индекси на фондовия пазар С46

5 ЦЕНИ, ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи С47
5.2 Производство и търсене С50
5.3 Пазар на труда С54

1 Допълнителна информация можете да получите на адрес: statistics@ecb.europa.eu. Подробна информация за по-дълги периоди се съдържа на интернет страницата на ЕЦБ в *Статистическа база данни* на раздел *Статистика* (http://sdw.ecb.europa.eu).

6 ДЪРЖАВНИ ФИНАНСИ

6.1 Приходи, разходи и дефицит/излишък S56
6.2 Дълг S57
6.3 Изменение на дълга S58
6.4 Тримесечни приходи, разходи и дефицит/излишък S59
6.5 Тримесечен дълг и изменение на дълга S60

7 ВЪНШНИ ТРАНСАКЦИИ И ПОЗИЦИИ

7.1 Обобщен платежен баланс S61
7.2 Текуща и капиталова сметка S62
7.3 Финансова сметка S64
7.4 Парично представяне на платежния баланс S70
7.5 Търговия със стоки S71

8 ОБМЕННИ КУРСОВЕ

8.1 Ефективни обменни курсове S73
8.2 Двустранни обменни курсове S74

9 ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ИЗВЪН ЕВРОЗОНАТА

9.1 Други държави – членки на ЕС S75
9.2 САЩ и Япония S76

СЪДЪРЖАНИЕ НА ГРАФИКИТЕ S77

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ S79

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ S85

Знаци и съкращения, използвани в таблиците

„-“	данните не съществуват/данните са неприложими
„.“	данните все още не са налични
„...“	нула или пренебрежимо малка стойност
„милиард“	10^9
(п)	предварителни
с.и.	сезонно изгладени
с.н.	сезонно неизгладени

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

Обобщени икономически показатели за еврозоната
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

1. Динамика на парите и лихвените проценти[1)]

		M1[2)]	M2[2)]	M3[2), 3)]	M3[2), 3)], тримесечна плъзгаща се средна (центрирана)	Кредити на ПФИ за резиденти на еврозоната с изключение на ПФИ и сектор „държавно управление“ [2)]	Ценни книжа, различни от акции, емитирани в евро от финансови предприятия, различни от ПФИ[2)]	Тримесечен лихвен процент (EURIBOR; годишен процент; средни стойности за периода)	Десетгодишни спот лихви (годишен процент; към края на периода)[4)]
		1	2	3	4	5	6	7	8
2008		2,4	9,7	9,7	-	9,5	19,6	4,64	3,69
2009		9,5	4,8	3,3	-	1,6	23,9	1,22	3,76
2009	3 тр.	12,2	4,5	2,7	-	0,4	23,9	0,87	3,64
	4 тр.	12,3	2,2	0,3	-	-0,6	19,0	0,72	3,76
2010	1 тр.	11,3	1,7	-0,2	-	-0,4	8,9	0,66	3,46
	2 тр.	10,3	1,4	-0,1	-	0,2	4,9	0,69	3,03
2010	март	10,8	1,6	-0,1	-0,3	-0,2	6,9	0,64	3,46
	апр.	10,7	1,3	-0,2	-0,1	0,2	5,7	0,64	3,40
	май	10,3	1,5	0,0	0,0	0,2	4,3	0,69	3,00
	юни	9,2	1,4	0,2	0,1	0,5	3,0	0,73	3,03
	юли	8,1	1,4	0,2	.	0,9	.	0,85	3,01
	авг.	.	.	.	.	.	.	0,90	2,48

2. Цени, производство, търсене и пазар на труда

		ХИПЦ[1)]	Цени на производител	Почасови разходи за труд	Реален БВП (с.и.)	Промишлено производство с изключение на строителството	Натоварване на мощностите в преработващата промишленост (проценти)	Заетост (с.и.)	Безработица (процент от работната сила; с.и.)
		1	2	3	4	5	6	7	8
2008		3,3	6,1	3,5	0,5	-1,8	81,8	0,7	7,5
2009		0,3	-5,1	2,7	-4,1	-14,9	71,1	-1,9	9,4
2009	4 тр.	0,4	-4,6	1,7	-2,0	-7,4	71,7	-2,1	9,8
2010	1 тр.	1,1	-0,2	2,1	0,8	4,9	73,9	-1,3	9,9
	2 тр.	1,5	3,0	.	1,9	9,2	76,5	.	10,0
2010	март	1,4	0,9	-	-	7,8	-	-	10,0
	апр.	1,5	2,8	-	-	9,5	75,5	-	10,0
	май	1,6	3,1	-	-	10,0	-	-	10,0
	юни	1,4	3,0	-	-	8,2	-	-	10,0
	юли	1,7	.	-	-	.	77,4	-	10,0
	авг.	1,6	.	-	-	.	-	-	.

3. Платежен баланс, резервни активи и обменни курсове

(млрд. евро, ако не е посочено друго)

		Платежен баланс (трансакции, нето)			Резервни активи (позиции в края на периода)	Нетна международна инвестиционна позиция (като % от БВП)	Брутен външен дълг (като % от БВП)	Ефективен обменен курс на еврото: ЕОК-21[5)] (индекс, 1 тр. на 1999 г. = 100)		Обменен курс USD/EUR
		Текуща и капиталова сметка	Стоки	Преки и портфейлни инвестиции				Номинален	Реален (ИПЦ)	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008		-144,0	-19,1	145,4	374,2	-17,7	118,4	110,5	110,1	1,4708
2009		-49,7	40,7	229,8	462,4	-15,5	116,0	111,7	110,6	1,3948
2009	3 тр.	-2,2	13,8	54,4	430,9	-17,8	116,2	112,1	110,9	1,4303
	4 тр.	8,0	20,5	62,9	462,4	-15,5	116,0	113,8	112,2	1,4779
2010	1 тр.	-22,9	2,8	-12,6	498,7	-14,9	120,0	108,7	107,0	1,3829
	2 тр.	-22,6	8,9	68,9	583,3	.	.	103,1	101,8	1,2708
2010	март	-2,1	6,2	-27,8	498,7	.	.	107,4	105,7	1,3569
	апр.	-7,7	2,9	20,9	521,6	.	.	106,1	104,6	1,3406
	май	-16,0	0,4	52,1	569,7	.	.	102,8	101,4	1,2565
	юни	1,0	5,6	-4,0	583,3	.	.	100,7	99,4	1,2209
	юли	.	.	.	535,6	.	.	102,5	101,2	1,2770
	авг.	.	.	.	.	.	.	102,1	100,8	1,2894

Източници: ЕЦБ, Европейска комисия (Евростат и главна дирекция „Икономически и финансови въпроси“) и Ройтерс.
Забележка: За по-подробни данни виж съответните таблици в този раздел.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За повече подробности виж общите бележки.
2) Годишното процентно изменение на месечните данни се отнася за края на месеца, докато това на тримесечните и годишните данни се отнася за годишното изменение през среден за динамичните редове период. За повече подробности виж методологическите бележки.
3) M3 и неговите компоненти не включват притежаваните от нерезиденти на еврозоната акции/дялове на фондове на паричния пазар и дългови ценни книжа с матуритет до две години.
4) Основани на кривите на доходност на облигациите на сектор ЦДУ в еврозоната с рейтинг ААА. За повече информация виж раздел 4.7.
5) За дефиниция на групите търговски партньори и друга информация виж общите бележки.

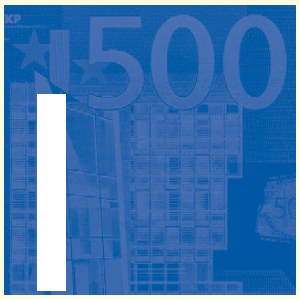

СТАТИСТИКА НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

I.1 Консолидиран финансов отчет на Евросистемата
(млн. евро)

1. Активи

	6 август 2010 г.	13 август 2010 г.	20 август 2010 г.	27 август 2010 г.
Злато и вземания в злато	351 971	351 970	351 970	351 970
Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	236 080	234 449	234 036	235 404
Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	30 391	30 472	30 041	29 350
Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро	17 566	16 962	18 387	18 418
Кредити за кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	597 060	585 841	587 419	590 512
Основни операции по рефинансиране	154 844	153 747	155 227	150 315
Дългосрочни операции по рефинансиране	442 042	431 791	431 791	438 709
Обратни операции за фино регулиране	0	0	0	0
Структурни обратни операции	0	0	0	0
Пределно кредитно средство	85	253	340	1 427
Кредити, свързани с искания за допълнителни обезпечения	88	51	61	60
Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро	41 215	39 529	37 529	34 168
Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро	418 724	419 749	420 281	421 613
Ценни книжа, притежавани за целите на паричната политика	121 463	121 473	121 801	121 943
Други ценни книжа	297 261	298 276	298 480	299 670
Дълг на сектор „държавно управление“, деноминиран в евро	35 041	35 041	35 041	35 041
Други активи	236 858	239 071	241 360	241 451
Общо активи	1 964 906	1 953 086	1 956 064	1 957 926

2. Пасиви

	6 август 2010 г.	13 август 2010 г.	20 август 2010 г.	27 август 2010 г.
Банкноти в обращение	822 560	819 892	815 653	813 429
Задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	376 075	371 661	372 422	355 207
Разплащателни сметки (покриващи системата за минимални резерви)	154 182	255 513	237 576	191 947
Депозитно улеснение	161 330	55 585	74 181	102 698
Срочни депозити	60 500	60 500	60 500	60 500
Обратни операции за фино регулиране	0	0	0	0
Депозити, свързани с искания за допълнителни обезпечения	64	63	165	62
Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	846	1 164	1 979	1 596
Издадени дългови сертификати	0	0	0	0
Задължения към други резиденти на еврозоната, деноминирани в евро	83 051	80 107	85 824	107 959
Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро	41 362	40 596	40 973	39 203
Задължения към резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	1 015	1 016	1 067	988
Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	17 043	15 919	15 055	16 024
Специални права на тираж, предоставени от МВФ	56 711	56 711	56 711	56 711
Други задължения	159 234	159 011	159 370	159 800
Сметки за преоценка	328 818	328 818	328 818	328 818
Капитал и резерви	78 191	78 191	78 191	78 191
Общо пасиви	1 964 906	1 953 086	1 956 064	1 957 926

Източник: ЕЦБ.

1.2 Основни лихвени проценти на ЕЦБ
(равнища в проценти годишно; изменение в процентни пунктове)

Действащи от[1]:	Депозитно улеснение		Основни операции по рефинансиране			Пределно кредитно улеснение	
			Търгове с фиксиран лихвен процент	Търгове с променлив лихвен процент			
			Фиксиран лихвен процент	Минимален лихвен процент по заявки			
	Равнище	Изменение	Равнище	Равнище	Изменение	Равнище	Изменение
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1 ян.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4 [2]	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
9 апр.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
5 ноем.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 4 февр.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
17 март	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
28 апр.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
9 юни	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28 [3]	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
1 септ.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
6 окт.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 11 май	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
31 авг.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
18 септ.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
9 ноем.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 6 дек.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 7 март	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
6 юни	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005 6 дек.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006 8 март	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25
15 юни	1,75	0,25	-	2,75	0,25	3,75	0,25
9 авг.	2,00	0,25	-	3,00	0,25	4,00	0,25
11 окт.	2,25	0,25	-	3,25	0,25	4,25	0,25
13 дек.	2,50	0,25	-	3,50	0,25	4,50	0,25
2007 14 март	2,75	0,25	-	3,75	0,25	4,75	0,25
13 юни	3,00	0,25	-	4,00	0,25	5,00	0,25
2008 9 юли	3,25	0,25	-	4,25	0,25	5,25	0,25
8 окт.	2,75	-0,50	-	-	-	4,75	-0,50
9 [4]	3,25	0,50	-	-	-	4,25	-0,50
15 [5]	3,25	...	3,75	-	-0,50	4,25	...
12 ноем.	2,75	-0,50	3,25	-	-0,50	3,75	-0,50
10 дек.	2,00	-0,75	2,50	-	-0,75	3,00	-0,75
2009 21 ян.	1,00	-1,00	2,00	-	-0,50	3,00	...
11 март	0,50	-0,50	1,50	-	-0,50	2,50	-0,50
8 апр.	0,25	-0,25	1,25	-	-0,25	2,25	-0,25
13 май	0,25	...	1,00	-	-0,25	1,75	-0,50

Източник: ЕЦБ.

1) От 1 януари 1999 г. до 9 март 2004 г. датата се отнася за депозитното улеснение и пределното кредитно улеснение. Що се касае до основните операции по рефинансиране, измененията в лихвения процент влизат в сила от първата операция след обозначената дата. Изменението от 18 септември 2001 г. влезе в сила същия ден. От 10 март 2004 г. нататък датата се отнася за депозитното улеснение и пределното кредитно улеснение и за основните операции по рефинансиране (измененията влизат в сила от първата основна операция по рефинансиране след заседанието на Управителния съвет), ако не е посочено друго.

2) На 22 декември 1998 г. ЕЦБ оповести, че като извънредна мярка в периода 4–21 януари 1999 г. ще се прилага тесен коридор от 50 базисни точки между лихвените проценти за пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение, което облекчава преминаването към нов паричен режим от пазарните участници.

3) На 8 юни 2000 г. ЕЦБ оповести, че, започвайки с операцията на 28 юни 2000 г., основните операции по рефинансиране на Евросистемата ще се провеждат като търгове с променлив лихвен процент. Минималният лихвен процент по заявки се отнася за минималния лихвен процент, по който участниците могат да подават заявките си.

4) От 9 октомври 2008 г. ЕЦБ стеснява коридора по ликвидните улеснения с постоянен достъп от 200 на 100 б.т. от лихвения процент по основните операции по рефинансиране. От 21 януари 2009 г. коридорът по ликвидните улеснения е възстановен на 200 б.т.

5) На 8 октомври 2008 г. ЕЦБ обяви, че от 15 октомври 2008 г., когато ще бъде договорена нова операция, ежеседмичните основни операции по рефинансиране ще се осъществяват съгласно процедурата за търг с фиксиран лихвен процент с пълно разпределение на заявките при прилагане на лихвения процент по основните операции по рефинансиране. Тази промяна отменя предходното решение (прието на същата дата) за намаляване с 50 б.т. на минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране, извършвани чрез търгове с променлив лихвен процент.

1.3 Операции по паричната политика на Евросистемата, които се извършват чрез тръжни процедури [1), 2)]

(млн. евро; годишен лихвен процент)

1. Основни операции по рефинансиране и операции по дългосрочно рефинансиране[3)]

Дата на сетълмент	Заявки (обем)	Брой на участниците	Разпределение (обем)	Тръжни процедури с фиксиран лихвен процент	Тръжни процедури с променлив лихвен процент			Продължителност (...) дни
				Фиксиран лихвен процент	Минимален лихвен процент по заявки	Пределен лихвен процент [4)]	Претеглен среден процент	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Основни операции по рефинансиране								
2010 5 май	90 317	76	90 317	1,00	-	-	-	7
12	99 570	81	99 570	1,00	-	-	-	7
19	104 752	81	104 752	1,00	-	-	-	7
26	106 014	83	106 014	1,00	-	-	-	7
2 юни	117 727	86	117 727	1,00	-	-	-	7
9	122 039	96	122 039	1,00	-	-	-	7
16	126 672	101	126 672	1,00	-	-	-	7
23	151 511	114	151 511	1,00	-	-	-	7
30	162 912	157	162 912	1,00	-	-	-	7
7 юли	229 070	151	229 070	1,00	-	-	-	7
14	195 661	147	195 661	1,00	-	-	-	7
21	201 286	163	201 286	1,00	-	-	-	7
28	189 986	151	189 986	1,00	-	-	-	7
4 авг.	154 844	125	154 844	1,00	-	-	-	7
11	153 747	111	153 747	1,00	-	-	-	7
18	155 227	109	155 227	1,00	-	-	-	7
25	150 315	112	150 315	1,00	-	-	-	7
1 септ.	153 060	111	153 060	1,00	-	-	-	7
Операции по дългосрочно рефинансиране								
2010 1 апр.[5)]	17 876	62	17 876	.	-	-	-	182
14	15 730	12	15 730	1,00	-	-	-	28
29 [3)]	4 846	24	4 846	-	1,00	1,00	1,15	91
12 май	20 480	18	20 480	1,00	-	-	-	35
13 [5)]	35 668	56	35 668	.	-	-	-	182
27	12 163	35	12 163	1,00	-	-	-	91
16 юни	31 603	23	31 603	1,00	-	-	-	28
1 юли	131 933	171	131 933	1,00	-	-	-	91
14	49 399	34	49 399	1,00	-	-	-	28
29	23 166	70	23 166	1,00	-	-	-	91
11 авг.	39 148	36	39 148	1,00	-	-	-	28
26	19 083	49	19 083	1,00	-	-	-	91

2. Други търгови операции

Дата на сетълмент	Вид операция	Заявки (обем)	Брой на участниците	Разпределение (обем)	Тръжни процедури с фиксиран лихвен процент	Тръжни процедури с променлив лихвен процент				Продължителност (...) дни
					Фиксиран лихвен процент	Минимален лихвен процент по заявки	Максимален лихвен процент по заявки	Пределен лихвен процент[5)]	Претеглен среден процент	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 16 юни	Набиране на срочни депозити	71 078	66	47 000	-	-	1,00	0,30	0,28	7
23	Набиране на срочни депозити	71 560	67	51 000	-	-	1,00	0,40	0,31	7
30	Набиране на срочни депозити	31 866	45	31 866	-	-	1,00	1,00	0,54	7
1 юли	Обратна сделка	111 237	78	111 237	1,00	-	-	-	-	6
7	Набиране на срочни депозити	87 431	88	59 000	-	-	1,00	0,75	0,56	7
13	Набиране на срочни депозити	201 673	158	200 908	-	-	1,00	0,80	0,76	1
14	Набиране на срочни депозити	98 288	85	60 000	-	-	1,00	0,65	0,56	7
21	Набиране на срочни депозити	97 169	88	60 000	-	-	1,00	0,64	0,56	7
28	Набиране на срочни депозити	88 550	86	60 500	-	-	1,00	0,60	0,55	7
4 авг.	Набиране на срочни депозити	115 689	93	60 500	-	-	1,00	0,50	0,45	7
10	Набиране на срочни депозити	201 834	171	201 834	-	-	1,00	0,80	0,77	1
11	Набиране на срочни депозити	123 502	94	60 500	-	-	1,00	0,47	0,43	7
18	Набиране на срочни депозити	128 995	89	60 500	-	-	1,00	0,40	0,39	7
25	Набиране на срочни депозити	108 403	82	60 500	-	-	1,00	0,37	0,35	7
1 септ.	Набиране на срочни депозити	117 388	71	61 000	-	-	1,00	0,35	0,33	7

Източник: ЕЦБ.

1) Възможно е посочените обеми да се различават в малка степен от тези в раздел 1.1 поради операциите, по които е извършено разпределение, но не са извършени плащания.

2) От април 2002 г. паралелните операции, т.е. операциите с едноседмичен матуритет, провеждани като стандартни тръжни процедури, паралелни на основните операции по рефинансиране, се класифицират като основни операции по рефинансиране. За паралелните операции, проведени преди този месец, виж таблица 2 в раздел 1.3.

3) На 8 юни 2000 г. ЕЦБ оповести, че, започвайки с операцията на 28 юни 2000 г., основните операции по рефинансиране на Евросистемата ще се провеждат като тръжни процедури с променлив лихвен процент. Минималният лихвен процент по заявки се отнася за минималния лихвен процент, по който участниците могат да подават заявките си. На 8 октомври 2008 г. ЕЦБ обяви, че от 15 октомври 2008 г., когато ще бъде договорена нова операция, ежеседмичните основни операции по рефинансиране ще се осъществяват съгласно процедурата за търг с фиксиран лихвен процент с пълно разпределение на заявките при прилагане на лихвения процент по основните операции по рефинансиране. На 4 март 2010 г. ЕЦБ взе решение да възобнови тръжните процедури с променлив лихвен процент за редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране, като се започне от операцията с разпределение на 28 април 2010 г. и със сетълмент на 29 април 2010 г.

4) При операциите по предоставяне (изтегляне) на ликвидност пределният лихвен процент се отнася за най-ниския (най-високия) процент, по който се приемат заявките.

5) При последната едногодишна операция по дългосрочно рефинансиране, разплатена на 17 декември 2009 г., както и при шестмесечните операции по дългосрочно рефинансиране, разплатени на 1 април и на 13 май 2010 г., лихвеният процент, по който са удовлетворени всички заявки, е индексиран със средния минимален лихвен процент по заявките при основните операции по рефинансиране за периода на тази операция.

1.4 Статистика на минималните резерви и ликвидността

(млрд. евро; среднодневни позиции за периода, ако не е посочено друго; годишен лихвен процент)

1. Резервна база на кредитните институции, към които се прилагат изискванията за минимални резерви

Резервна база към[1]:	Общо	Пасиви, към които се прилага коефициент от 2%		Пасиви, към които се прилага коефициент от 0%		
		Овърнайт-депозити и депозити с договорен матуритет или с предизвестие, до 2 години	Дългови ценни книжа с матуритет до 2 години	Депозити с договорен матуритет или с период на предизвестие, над 2 години	Репо-сделки	Дългови ценни книжа с матуритет над 2 години
	1	2	3	4	5	6
2008	18 169,6	10 056,8	848,7	2 376,9	1 243,5	3 643,7
2009	18 318,2	9 808,5	760,4	2 475,7	1 170,1	4 103,5
2010 февр.	18 516,2	9 828,1	759,3	2 479,5	1 282,5	4 166,8
март	18 587,9	9 807,3	782,8	2 506,7	1 283,5	4 207,6
апр.	18 861,5	9 912,0	764,4	2 584,6	1 345,7	4 254,8
май	19 045,5	9 996,2	746,7	2 600,7	1 411,7	4 290,0
юни	18 891,1	9 998,9	721,2	2 587,0	1 315,0	4 269,0

2. Поддържане на резервите

Период на поддържане, завършващ на:	Задължителни резерви	Разплащателни сметки на кредитните институции	Свръхрезерви	Недостиг	Лихвен процент по минималните резерви
	1	2	3	4	5
2008	217,2	218,7	1,5	0,0	3,25
2009	210,2	211,4	1,2	0,0	1,00
2010 13 апр.	211,4	212,5	1,2	0,0	1,00
11 май	211,2	212,4	1,2	0,0	1,00
15 юни	211,3	212,5	1,3	0,0	1,00
13 юли	213,0	214,4	1,4	0,0	1,00
10 авг.	214,3	215,7	1,4	0,0	1,00
7 септ.	213,9	.	.	.	.

3. Ликвидност

Период на поддържане, завършващ на:	Фактори за предоставяне на ликвидност					Фактори за изтегляне на ликвидност					Разплащателни сметки на кредитни институции	Парична база
		Операции по паричната политика на Евросистемата										
	Нетни активи на Евросистемата в злато и чуждестранна валута	Основни операции по рефинансиране	Операции по дългосрочно рефинансиране	Пределно кредитно улеснение	Други операции по предоставяне на ликвидност[2]	Депозитно улеснение	Други операции по изтегляне на ликвидност[3]	Банкноти в обращение	Депозити на централното държавно управление при Евросистемата	Други фактори (нето)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	580,5	337,3	457,2	2,7	0,0	200,9	4,9	731,1	107,8	114,3	218,7	1 150,7
2009	407,6	55,8	593,4	0,7	24,6	65,7	9,9	775,2	150,1	-130,2	211,4	1 052,3
2010 9 март	426,9	80,5	641,1	0,9	38,0	186,4	10,5	784,6	113,2	-119,3	211,8	1 182,9
13 апр.	439,8	77,7	650,5	0,4	43,6	200,7	8,4	792,9	113,6	-116,1	212,5	1 206,1
11 май	457,0	76,7	666,4	0,9	49,4	218,2	11,4	796,6	112,1	-100,3	212,4	1 227,2
15 юни	462,4	110,0	706,7	0,3	86,9	288,8	34,1	806,2	123,1	-98,4	212,5	1 307,5
13 юли	500,9	167,5	573,2	0,3	140,2	230,4	54,4	813,0	126,5	-56,5	214,4	1 257,8
10 авг.	543,4	185,4	432,2	0,1	121,4	96,7	67,5	819,3	95,2	-11,8	215,7	1 131,7

Източник: ЕЦБ.

1) Към края на периода.

2) Включва ликвидността, предоставена по програмата на Евросистемата за закупуване на обезпечени облигации и по програмата на Евросистемата за пазарите на ценни книжа.

3) Включва ликвидността, изтеглена в резултат на валутните суапови операции на Евросистемата. За повече информация виж *http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html.*

ПАРИ, БАНКИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

2.1 Агрегиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната[1)]
(млрд. евро; салда в края на периода)

1. Активи

	Общо	Кредити за резиденти на еврозоната				Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната				Акции/дялове на фондове на паричния пазар[2)]	Акции/други капиталови инструменти, емитирани от резиденти на еврозоната	Чуждестранни активи	Дълготрайни активи	Други активи
		Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната	ПФИ	Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната	ПФИ					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Евросистема													
2008	2 982,9	1 803,0	20,6	0,6	1 781,8	362,3	319,5	3,3	39,4	-	14,4	484,7	8,6	309,9
2009	2 829,9	1 475,6	19,5	0,7	1 455,4	451,7	368,3	7,5	75,9	-	16,5	556,7	8,5	321,0
2010 1 тр.	2 880,9	1 476,1	19,6	0,7	1 455,9	474,8	378,5	8,4	87,8	-	16,6	583,3	8,4	321,7
2 тр.	3 390,3	1 822,1	18,8	0,9	1 802,4	526,7	416,5	9,7	100,5	-	15,8	670,4	8,6	346,7
2010 апр.	2 946,5	1 511,9	19,0	0,7	1 492,3	478,9	377,6	8,8	92,5	-	16,4	610,1	8,4	320,8
май	3 259,3	1 732,5	19,0	0,7	1 712,9	516,5	408,6	9,2	98,7	-	15,9	665,6	8,5	320,3
юни	3 390,3	1 822,1	18,8	0,9	1 802,4	526,7	416,5	9,7	100,5	-	15,8	670,4	8,6	346,7
юли[п)]	3 104,2	1 569,7	18,7	0,9	1 550,0	530,6	421,4	9,6	99,7	-	16,1	620,1	8,6	359,1
	ПФИ с изключение на Евросистемата													
2008	31 842,3	18 052,6	968,4	10 772,1	6 312,0	4 630,0	1 245,9	1 406,8	1 977,4	98,7	1 196,1	4 754,3	211,4	2 898,9
2009	31 154,2	17 703,7	1 002,3	10 780,3	5 921,1	5 061,6	1 483,3	1 497,4	2 080,9	85,1	1 234,9	4 258,0	220,4	2 590,2
2010 1 тр.	31 570,3	17 749,6	1 033,2	10 797,1	5 919,3	5 127,5	1 550,8	1 483,4	2 093,3	77,7	1 228,2	4 420,5	217,9	2 748,5
2 тр.	32 569,6	18 257,1	1 068,1	10 980,1	6 208,9	5 104,4	1 569,4	1 503,8	2 031,3	67,3	1 227,0	4 581,4	221,2	3 111,1
2010 апр.	31 991,3	17 905,5	1 037,2	10 818,9	6 049,4	5 131,0	1 560,9	1 490,7	2 079,3	76,6	1 271,2	4 517,5	217,9	2 871,3
май	32 715,0	18 182,1	1 051,4	10 861,0	6 269,6	5 080,3	1 552,3	1 469,7	2 058,3	74,6	1 255,3	4 688,2	218,5	3 215,7
юни	32 569,6	18 257,1	1 068,1	10 980,1	6 208,9	5 104,4	1 569,4	1 503,8	2 031,3	67,3	1 227,0	4 581,4	221,2	3 111,1
юли[п)]	32 075,4	18 043,1	1 057,5	10 966,1	6 019,5	5 091,0	1 568,2	1 524,4	1 998,4	64,7	1 229,8	4 433,3	219,8	2 993,7

2. Пасиви

	Общо	Пари в обращение	Депозити на резиденти на еврозоната				Акции/дялове на фондове на паричния пазар[3)]	Издадени дългови ценни книжа[4)]	Капитал и резерви	Чуждестранни пасиви	Други пасиви
			Общо	Централно държавно управление	Сектор *държавно управление–други*/Други резиденти на еврозоната	ПФИ					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Евросистема										
2008	2 982,9	784,7	1 240,7	68,8	16,6	1 155,2	-	0,1	273,8	378,3	305,4
2009	2 829,9	829,3	1 185,1	102,6	22,1	1 060,5	-	0,1	320,9	140,0	354,5
2010 1 тр.	2 880,9	819,9	1 221,8	101,2	21,0	1 099,6	-	0,1	353,0	135,1	350,9
2 тр.	3 390,3	835,4	1 623,2	137,2	21,4	1 464,6	-	0,1	413,5	142,5	375,7
2010 апр.	2 946,5	821,1	1 263,6	87,8	21,4	1 154,4	-	0,1	369,2	140,7	351,9
май	3 259,3	828,4	1 510,9	128,8	22,7	1 359,5	-	0,1	407,0	155,3	357,6
юни	3 390,3	835,4	1 623,2	137,2	21,4	1 464,6	-	0,1	413,5	142,5	375,7
юли[п)]	3 104,2	844,1	1 361,9	102,8	11,9	1 247,2	-	0,1	396,5	137,5	364,1
	ПФИ с изключение на Евросистемата										
2008	31 842,3	-	16 740,2	191,0	9 690,4	6 858,8	825,0	4 848,4	1 767,6	4 404,3	3 256,9
2009	31 154,2	-	16 465,8	144,2	10 034,6	6 287,1	732,6	4 919,1	1 921,1	4 099,7	3 015,9
2010 1 тр.	31 570,3	-	16 417,8	166,3	10 025,0	6 226,5	706,1	5 018,8	1 930,1	4 290,5	3 206,9
2 тр.	32 569,6	-	16 993,6	167,5	10 279,5	6 546,6	670,9	4 989,5	1 995,5	4 463,2	3 456,8
2010 апр.	31 991,3	-	16 593,5	159,7	10 113,7	6 320,1	710,9	5 024,7	1 933,9	4 410,4	3 317,9
май	32 715,0	-	16 867,7	155,6	10 138,1	6 574,0	704,9	5 035,0	1 941,1	4 550,2	3 616,2
юни	32 569,6	-	16 993,6	167,5	10 279,5	6 546,6	670,9	4 989,5	1 995,5	4 463,2	3 456,8
юли[п)]	32 075,4	-	16 748,6	179,6	10 260,2	6 308,8	659,5	4 937,6	1 999,3	4 356,1	3 374,4

Източник: ЕЦБ.
1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
2) Обеми, емитирани от резиденти на еврозоната. Обемите, емитирани от нерезиденти на еврозоната, са включени в чуждестранните активи.
3) Обеми, държани от резиденти на еврозоната.
4) Обемите, емитирани с матуритет до две години, държани от нерезиденти на еврозоната, са включени в чуждестранните пасиви.

2.2 Консолидиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната[1)]

(млрд. евро; салда в края на периода; трансакции през периода)

1. Активи

	Общо	Кредити за резиденти на еврозоната			Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната			Акции/други капиталови инструменти, емитирани от резиденти на еврозоната	Чуждестранни активи	Дълготрайни активи	Други активи
		Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната	Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2008	24 127,8	11 761,8	989,0	10 772,8	2 975,5	1 565,4	1 410,1	784,2	5 239,0	220,0	3 147,1
2009	23 866,8	11 802,7	1 021,7	10 781,0	3 356,4	1 851,5	1 504,9	811,7	4 814,7	228,9	2 852,0
2010 1 тр.	24 314,4	11 850,5	1 052,7	10 797,8	3 421,1	1 929,3	1 491,8	793,4	5 003,8	226,3	3 019,0
2 тр.	25 238,8	12 067,9	1 086,9	10 981,0	3 499,4	1 985,9	1 513,5	781,8	5 251,8	229,7	3 408,0
2010 апр.	24 636,8	11 875,7	1 056,2	10 819,5	3 438,1	1 938,5	1 499,6	825,1	5 127,6	226,3	3 143,7
май	25 240,2	11 932,1	1 070,4	10 861,7	3 439,8	1 960,9	1 478,9	800,6	5 353,8	227,0	3 486,7
юни	25 238,8	12 067,9	1 086,9	10 981,0	3 499,4	1 985,9	1 513,5	781,8	5 251,8	229,7	3 408,0
юли[п]	24 936,6	12 043,3	1 076,2	10 967,1	3 523,5	1 989,6	1 534,0	785,2	5 053,4	228,4	3 302,7
	Трансакции										
2008	1 696,4	599,0	12,8	586,2	499,5	90,1	409,4	-56,0	-73,3	-3,0	731,1
2009	-646,2	20,4	34,9	-14,4	364,6	269,3	95,4	12,8	-466,7	7,8	-586,1
2010 1 тр.	268,2	31,1	30,5	0,6	55,5	74,0	-18,5	-13,2	51,0	-2,7	146,5
2 тр.	507,4	152,5	35,3	117,2	33,1	56,5	-23,5	-2,3	-66,3	3,3	387,6
2010 апр.	282,8	33,5	3,2	30,3	18,5	11,5	7,0	35,4	71,4	0,1	124,0
май	392,0	36,4	13,7	22,7	-0,5	20,9	-21,4	-20,6	30,7	0,7	345,2
юни	-167,4	82,6	18,3	64,3	15,1	24,2	-9,1	-17,1	-168,4	2,5	-81,6
юли[п]	-137,9	-0,7	-10,4	9,7	20,6	-0,3	20,8	-2,9	-46,6	-1,3	-106,9

2. Пасиви

	Общо	Пари в обращение	Депозити на централното държавно управление	Депозити на сектор *Държавно управление–други*/други резиденти на еврозоната	Акции/дялове на фондове на паричния пазар[2)]	Издадени дългови ценни книжа[3)]	Капитал и резерви	Чуждестранни пасиви	Други пасиви	Превишение на пасивите над активите към ПФИ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Салда									
2008	24 127,8	722,9	259,8	9 707,1	725,9	2 831,6	1 615,2	4 782,6	3 562,3	-79,9
2009	23 866,8	770,1	246,8	10 056,7	647,2	2 762,3	1 802,3	4 239,8	3 370,3	-29,0
2010 1 тр.	24 314,4	768,7	267,5	10 046,0	628,4	2 837,7	1 831,7	4 425,6	3 557,9	-49,0
2 тр.	25 238,8	785,6	304,7	10 300,9	603,4	2 857,8	1 948,0	4 605,7	3 832,5	-0,1
2010 апр.	24 636,8	772,7	247,6	10 135,1	634,0	2 853,0	1 840,6	4 551,1	3 669,7	-67,2
май	25 240,2	779,1	284,3	10 160,8	630,0	2 878,1	1 877,5	4 705,4	3 973,7	-49,0
юни	25 238,8	785,6	304,7	10 300,9	603,4	2 857,8	1 948,0	4 605,7	3 832,5	-0,1
юли[п]	24 936,6	794,1	282,3	10 272,2	594,5	2 839,6	1 935,1	4 493,6	3 738,5	-13,5
	Трансакции									
2008	1 696,4	83,3	106,1	700,9	29,6	-31,8	139,0	91,2	602,6	-24,6
2009	-646,2	45,8	-4,5	288,2	-12,2	-54,9	142,8	-591,6	-502,3	42,5
2010 1 тр.	268,2	-1,3	20,7	-32,7	-20,1	49,6	0,5	77,1	188,2	-13,8
2 тр.	507,4	16,9	37,1	135,3	-29,0	-33,5	38,4	-63,9	376,3	29,6
2010 апр.	282,8	4,0	-20,0	85,1	1,6	7,9	0,1	96,2	119,8	-12,3
май	392,0	6,4	36,8	5,9	-4,0	-14,9	14,0	4,0	322,5	21,3
юни	-167,4	6,5	20,3	44,2	-26,6	-26,5	24,2	-164,1	-66,0	20,6
юли[п]	-137,9	8,5	-22,4	-15,5	-8,9	8,9	13,1	-6,0	-97,2	-18,3

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
2) Обеми, държани от резиденти на еврозоната.
3) Обемите, емитирани с матуритет до две години и държани от нерезиденти на еврозоната, са включени в чуждестранните пасиви.

2.3 Парична статистика[1)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; сезонно изгладени данни; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

1. Парични агрегати[2)] и източници

					М3	М3, тримесечна плъзгаща се средна (центрирана)	Дългосрочни финансови пасиви	Вземания от сектор „държавно управление“	Вземания от други резиденти на еврозоната			Нетни чуждестранни активи[3)]
			М2	М3-М2						Кредити	Допълнителен показател: Кредити, коригирани за продажби и секюризация[4)]	
	М1	М2-М1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Салда											
2008	3 980,2	4 033,1	8 013,3	1 372,2	9 385,6	-	6 286,8	2 576,2	12 966,7	10 777,2	-	436,7
2009	4 491,7	3 688,4	8 180,1	1 146,7	9 326,7	-	6 761,6	2 899,2	13 087,9	10 779,2	-	554,8
2010 1 тр.	4 566,8	3 653,8	8 220,6	1 101,8	9 322,4	-	6 908,9	2 981,1	13 097,6	10 802,9	-	589,8
2 тр.	4 661,4	3 629,1	8 290,5	1 128,6	9 419,2	-	7 126,5	3 049,2	13 238,1	10 953,6	-	652,0
2010 апр.	4 648,0	3 616,5	8 264,5	1 120,0	9 384,5	-	6 962,4	2 982,8	13 103,6	10 821,4	-	603,8
май	4 645,6	3 630,0	8 275,6	1 103,9	9 379,5	-	7 021,6	3 024,3	13 102,6	10 859,0	-	690,2
юни	4 661,4	3 629,1	8 290,5	1 128,6	9 419,2	-	7 126,5	3 049,2	13 238,1	10 953,6	-	652,0
юли[п]	4 686,3	3 631,9	8 318,2	1 102,3	9 420,4	-	7 094,8	3 057,5	13 271,5	10 944,3	-	563,1
	Трансакции											
2008	130,7	484,0	614,7	47,9	662,6	-	253,3	103,0	928,1	581,9	737,8	-165,4
2009	495,4	-368,3	127,1	-157,6	-30,4	-	420,7	308,2	84,3	-20,7	19,5	124,6
2010 1 тр.	71,2	-45,1	26,1	-45,2	-19,1	-	83,9	77,7	-6,8	7,5	-2,2	5,6
2 тр.	76,0	-30,8	45,2	22,8	67,9	-	-8,2	69,1	38,9	84,9	92,2	-8,1
2010 апр.	80,2	-39,4	40,8	14,2	54,9	-	36,4	3,7	17,2	27,1	28,5	-9,2
май	-9,4	6,8	-2,6	-16,3	-19,0	-	-9,4	39,5	-17,2	18,1	18,7	41,3
юни	5,2	1,8	7,1	24,9	32,0	-	-35,2	25,9	38,9	39,7	45,0	-40,3
юли[п]	30,2	7,0	37,2	-27,7	9,6	-	26,1	4,7	50,9	14,3	27,7	-43,2
	Темп на прираст											
2008	3,4	13,7	8,3	3,6	7,6	7,1	4,2	4,2	7,7	5,7	7,1	-165,4
2009	12,4	-9,1	1,6	-11,6	-0,3	-0,2	6,7	11,9	0,6	-0,2	0,2	124,6
2010 1 тр.	10,8	-8,0	1,6	-11,0	-0,1	-0,3	5,9	9,8	0,2	-0,2	-0,1	152,8
2 тр.	9,2	-7,1	1,4	-7,6	0,2	0,1	3,8	8,1	0,1	0,5	0,5	47,0
2010 апр.	10,7	-8,6	1,3	-10,0	-0,2	-0,1	6,0	8,7	0,4	0,2	0,2	86,8
май	10,3	-8,0	1,5	-9,8	0,0	0,0	5,1	9,4	0,1	0,2	0,2	94,5
юни	9,2	-7,1	1,4	-7,6	0,2	0,1	3,8	8,1	0,1	0,5	0,5	47,0
юли[п]	8,1	-6,0	1,4	-8,3	0,2	,	3,7	7,6	0,6	0,9	1,0	-2,4

Г1 Парични агрегати[1)]

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

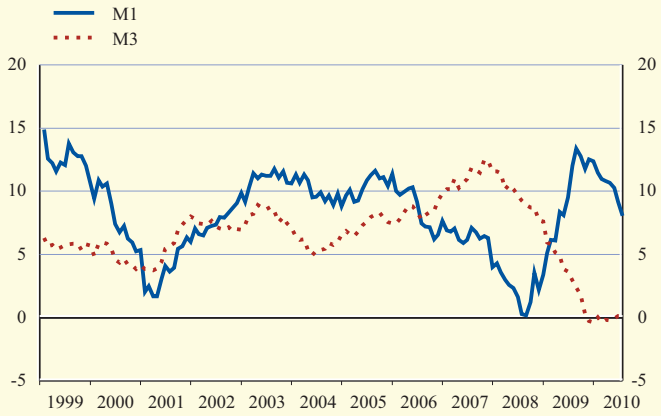

Г2 Източници[1)]

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
За месечни и други краткосрочни темпове на прираст за избрани показатели виж *http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html*.

2) Паричните задължения на ПФИ и централното държавно управление (поща, хазна) срещу предприятия, различни от ПФИ (НПФИ) – резиденти на еврозоната, с изключение на централното държавно управление (за дефиниране на М1, М2, М3 виж речника).

3) Стойностите в частта „темп на прираст“ са сумите от трансакциите за последните 12 месеца от обозначения период.

4) Коригиране балансите на ПФИ за непризнати кредити поради тяхната продажба и секюризация.

2.3 Парична статистика[1)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; сезонно изгладени данни; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

2. Компоненти на паричните агрегати и на дългосрочните финансови пасиви

	Пари в обращение	Овърнайт-депозити	Депозити с договорен матуритет до 2 години	Депозити, договорени за ползване след предизвестие, до 3 месеца	Репо-сделки	Акции/дялове на фондове на паричния пазар	Дългови ценни книжа с матуритет до 2 години	Дългови ценни книжа с матуритет над 2 години	Депозити, договорени за ползване след предизвестие, над 3 месеца	Депозити с договорен матуритет над 2 години	Капитал и резерви
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2008	710,6	3 269,7	2 464,5	1 568,6	350,3	755,1	266,9	2 576,9	121,6	1 984,4	1 603,9
2009	755,3	3 736,4	1 883,0	1 805,4	340,3	673,8	132,6	2 642,3	131,9	2 198,3	1 789,2
2010 1 тр.	775,5	3 791,3	1 817,2	1 836,6	341,6	625,5	134,7	2 704,8	132,2	2 242,0	1 829,9
2 тр.	785,1	3 876,3	1 788,9	1 840,2	401,9	604,1	122,7	2 720,8	127,4	2 329,6	1 948,8
2010 апр.	769,2	3 878,7	1 773,6	1 843,0	359,2	624,5	136,4	2 721,1	131,2	2 261,2	1 848,8
май	780,4	3 865,2	1 784,2	1 845,8	358,2	616,2	129,5	2 742,9	129,0	2 254,3	1 895,4
юни	785,1	3 876,3	1 788,9	1 840,2	401,9	604,1	122,7	2 720,8	127,4	2 329,6	1 948,8
юли[п]	782,4	3 903,9	1 779,1	1 852,8	390,3	585,9	126,1	2 698,1	125,6	2 335,6	1 935,4
	Трансакции										
2008	83,6	47,1	463,4	20,5	47,0	32,8	-31,9	1,4	0,7	114,6	136,7
2009	43,4	452,0	-605,7	237,4	-10,1	-13,1	-134,4	79,5	8,9	191,4	140,9
2010 1 тр.	20,2	51,0	-75,3	30,2	1,2	-49,5	3,1	35,4	0,3	36,3	11,9
2 тр.	9,6	66,4	-45,5	14,7	60,0	-25,5	-11,8	-37,7	-1,9	-9,3	40,6
2010 апр.	-6,2	86,4	-45,6	6,2	17,5	-5,1	1,7	9,0	0,2	17,2	10,0
май	11,1	-20,6	4,4	2,4	-1,2	-8,3	-6,9	-18,1	-1,1	-13,8	23,5
юни	4,7	0,5	-4,3	6,1	43,7	-12,1	-6,6	-28,6	-1,0	-12,7	7,1
юли[п]	-2,7	32,9	-5,6	12,7	-11,4	-18,2	2,0	5,7	-0,7	8,4	12,7
	Темп на прираст										
2008	13,3	1,5	23,3	1,3	15,3	4,7	-10,6	0,1	0,5	6,1	9,3
2009	6,1	13,7	-24,4	15,1	-2,8	-1,8	-50,1	3,1	7,2	9,6	8,6
2010 1 тр.	6,8	11,7	-22,0	11,8	0,9	-11,8	-29,5	3,6	5,5	7,0	8,3
2 тр.	6,9	9,6	-19,6	9,0	16,7	-13,6	-31,1	1,5	0,6	4,2	6,8
2010 апр.	5,5	11,8	-22,6	10,6	7,2	-11,8	-32,4	4,1	4,7	7,0	7,8
май	6,8	11,0	-21,2	9,7	9,8	-12,4	-33,0	2,8	2,3	5,6	8,1
юни	6,9	9,6	-19,6	9,0	16,7	-13,6	-31,1	1,5	0,6	4,2	6,8
юли[п]	6,6	8,4	-17,5	8,2	17,9	-16,6	-25,2	1,2	-1,0	3,9	7,6

Г3 Компоненти на паричните агрегати[1)]

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

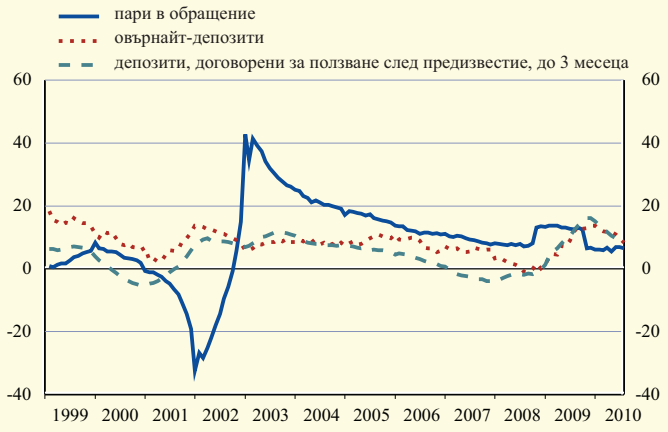

Г4 Компоненти на дългосрочните финансови пасиви[1)]

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

2.4 Кредити на ПФИ: разбивка[1), 2)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

1. Кредити за финансови посредници, нефинансови предприятия и домакинства

	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	Други финансови посредници[3)]	Нефинансови предприятия				Домакинства[4)]			
	Общо	Общо	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	Кредити за потребление	Кредити за покупка на жилище	Други заеми
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Салда									
2008	104,9	973,0	4 822,5	1 381,6	961,1	2 479,8	4 876,8	631,0	3 482,3	763,5
2009	90,0	1 059,9	4 685,9	1 185,8	936,9	2 563,2	4 943,4	630,3	3 542,4	770,7
2010 1 тр.	87,4	1 048,8	4 684,5	1 169,7	926,4	2 588,4	4 982,3	622,5	3 580,9	778,8
2 тр.	85,4	1 106,1	4 680,1	1 134,1	920,2	2 625,7	5 082,1	642,8	3 630,1	809,2
2010 апр.	90,5	1 069,6	4 664,3	1 153,0	921,5	2 589,8	4 997,0	623,8	3 593,5	779,7
май	90,2	1 070,8	4 689,3	1 164,2	920,9	2 604,1	5 008,7	623,1	3 604,7	781,0
юни	85,4	1 106,1	4 680,1	1 134,1	920,2	2 625,7	5 082,1	642,8	3 630,1	809,2
юли[п]	91,9	1 113,0	4 656,1	1 122,5	912,6	2 621,0	5 083,3	640,7	3 638,5	804,1
	Трансакции									
2008	-3,7	87,2	418,7	86,8	119,8	212,0	79,8	10,4	52,3	17,1
2009	-13,6	35,9	-105,7	-181,0	-18,2	93,5	62,6	-0,9	51,2	12,3
2010 1 тр.	-2,8	-32,2	2,3	-10,5	-8,2	21,0	40,2	-4,0	36,3	7,9
2 тр.	-1,2	48,5	-0,4	-29,1	-2,7	31,3	38,0	0,0	31,1	6,9
2010 апр.	3,1	19,3	-11,3	-16,3	-1,3	6,3	16,0	0,0	12,6	3,4
май	-0,5	-8,5	17,8	9,8	-1,7	9,8	9,2	-1,3	9,0	1,5
юни	-3,8	37,7	-7,0	-22,5	0,3	15,3	12,7	1,2	9,5	2,0
юли[п]	6,6	12,5	-10,5	-6,7	-4,8	1,0	5,7	-1,6	10,9	-3,7
	Темп на прираст									
2008	-3,5	10,0	9,5	6,7	13,9	9,4	1,7	1,7	1,5	2,3
2009	-13,0	3,6	-2,2	-13,1	-1,9	3,8	1,3	-0,1	1,5	1,6
2010 1 тр.	-11,4	0,1	-2,3	-11,2	-4,1	3,0	2,2	-1,0	2,6	2,8
2 тр.	-13,5	1,0	-1,6	-9,9	-4,4	3,6	2,8	-0,4	3,3	3,0
2010 апр.	-7,4	2,3	-2,5	-11,4	-4,7	3,0	2,5	-0,3	2,9	3,1
май	-7,8	0,4	-2,1	-10,4	-4,7	3,2	2,6	-0,3	3,1	2,9
юни	-13,5	1,0	-1,6	-9,9	-4,4	3,6	2,8	-0,4	3,3	3,0
юли[п]	-1,1	2,2	-1,3	-8,2	-4,4	3,2	2,8	-0,6	3,5	2,6

Г5 Кредити за финансови посредници и нефинансови предприятия[2)] (годишен темп на прираст, несезонно изгладен)

Г6 Кредити за домакинства[2)] (годишен темп на прираст, несезонно изгладен)

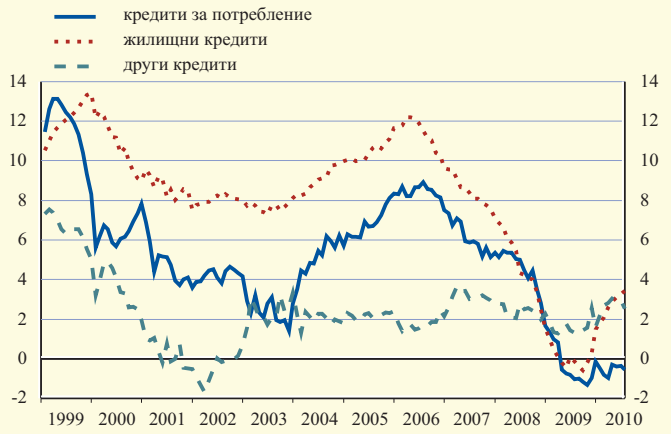

Източник: ЕЦБ.
1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) Включително инвестиционните фондове.
4) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.

2.4 Кредити на ПФИ: разбивка[1), 2)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

2. Кредити за финансови посредници и нефинансови предприятия

	Застрахователни дружества и пенсионни фондове				Други финансови посредници[3)]				Нефинансови предприятия			
	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Салда											
2009	80,3	57,4	7,0	15,9	1 052,9	593,4	186,2	273,3	4 692,3	1 181,7	937,3	2 573,2
2010 1 тр.	87,0	65,2	5,9	15,9	1 056,4	594,5	184,9	277,0	4 681,1	1 166,5	927,6	2 587,0
2 тр.	89,6	68,1	5,7	15,8	1 116,7	592,2	216,1	308,4	4 688,3	1 146,2	920,1	2 622,0
2010 май	93,8	71,7	5,8	16,3	1 083,4	616,9	186,0	280,5	4 688,1	1 161,0	922,9	2 604,3
юни	89,6	68,1	5,7	15,8	1 116,7	592,2	216,1	308,4	4 688,3	1 146,2	920,1	2 622,0
юли[п]	95,2	74,1	5,3	15,8	1 106,7	580,6	216,1	310,0	4 674,2	1 135,6	915,0	2 623,7
	Трансакции											
2009	-11,9	-11,8	0,9	-0,9	39,3	24,4	7,5	7,4	-105,0	-180,8	-18,0	93,8
2010 1 тр.	6,5	7,7	-1,2	0,0	-17,6	-15,0	-5,8	3,1	-7,5	-9,7	-7,4	9,6
2 тр.	3,4	3,8	-0,3	-0,1	51,5	30,7	6,4	14,4	11,2	-13,7	-4,0	29,0
2010 май	1,5	1,5	-0,4	0,4	-3,7	-3,0	-1,4	0,8	12,6	2,8	-1,3	11,0
юни	-3,2	-2,7	-0,1	-0,5	35,7	15,6	7,1	12,9	2,6	-7,1	-1,8	11,4
юли[п]	5,7	6,1	-0,3	-0,1	-4,5	-8,4	0,9	3,0	-0,6	-5,7	-2,3	7,4
	Темп на прираст											
2009	-13,1	-17,1	14,2	-4,8	4,1	4,3	4,4	3,1	-2,2	-13,1	-1,9	3,8
2010 1 тр.	-11,3	-12,7	-12,0	-3,2	-0,1	-0,7	-5,6	5,4	-2,3	-11,2	-4,1	3,0
2 тр.	-13,2	-14,9	-28,5	3,9	1,2	-0,8	-3,3	9,2	-1,7	-9,9	-4,4	3,6
2010 май	-7,9	-8,5	-7,9	-4,0	0,4	0,4	-6,0	5,0	-2,1	-10,3	-4,8	3,2
юни	-13,2	-14,9	-28,5	3,9	1,2	-0,8	-3,3	9,2	-1,7	-9,9	-4,4	3,6
юли[п]	-1,1	0,8	-30,9	5,1	2,4	1,7	-4,0	8,4	-1,4	-8,2	-4,4	3,2

3. Кредити за домакинства[4)]

	Общо	Кредити за потребление				Жилищни кредити				Други кредити			
		Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Салда												
2009	4 954,8	632,3	135,5	195,0	301,8	3 550,9	14,8	60,9	3 475,1	771,6	146,2	87,3	538,1
2010 1 тр.	4 972,7	620,3	129,3	191,5	299,5	3 575,3	14,5	59,0	3 501,7	777,2	146,8	85,7	544,6
2 тр.	5 085,5	646,1	146,4	191,9	307,9	3 625,0	13,9	56,5	3 554,6	814,4	151,3	86,3	576,7
2010 май	4 995,7	621,0	130,0	190,1	300,9	3 595,9	14,7	58,7	3 522,5	778,8	144,6	84,2	550,0
юни	5 085,5	646,1	146,4	191,9	307,9	3 625,0	13,9	56,5	3 554,6	814,4	151,3	86,3	576,7
юли[п]	5 090,1	644,3	144,2	192,5	307,6	3 641,3	14,0	57,2	3 570,1	804,4	144,2	86,2	574,1
	Трансакции												
2009	63,1	-0,8	-1,3	-4,3	4,8	51,5	-2,6	-8,2	62,4	12,3	-7,8	-1,7	21,9
2010 1 тр.	19,2	-8,3	-5,2	-2,3	-0,7	22,2	-0,2	-1,6	24,0	5,3	0,1	-0,8	6,1
2 тр.	50,7	5,5	3,9	-2,4	3,9	31,8	-0,7	-2,5	34,9	13,5	-4,1	-2,1	19,6
2010 май	12,3	-1,1	0,3	-1,5	0,1	11,1	0,2	-0,3	11,3	2,3	-0,1	0,0	2,4
юни	28,9	6,6	4,0	-0,4	3,0	13,2	-0,9	-2,1	16,1	9,1	-2,6	-1,6	13,3
юли[п]	9,0	-1,3	-1,9	0,7	-0,1	18,8	0,1	0,7	17,9	-8,5	-6,5	0,0	-1,9
	Темп на прираст												
2009	1,3	-0,1	-0,9	-2,1	1,6	1,5	-15,2	-12,0	1,8	1,6	-5,1	-1,9	4,2
2010 1 тр.	2,2	-1,0	-2,9	-2,3	0,8	2,6	-11,7	-9,9	2,9	2,8	-2,4	-1,2	5,0
2 тр.	2,8	-0,4	-0,5	-3,0	1,4	3,3	-11,3	-11,6	3,6	3,0	-7,5	-3,6	7,1
2010 май	2,6	-0,4	-0,9	-2,3	1,1	3,1	-8,1	-10,2	3,4	2,9	-1,2	-2,1	4,9
юни	2,8	-0,4	-0,5	-3,0	1,4	3,3	-11,3	-11,6	3,6	3,0	-7,5	-3,6	7,1
юли[п]	2,8	-0,6	-0,6	-3,0	1,1	3,4	-10,7	-10,7	3,8	2,5	-7,3	-4,0	6,4

Източник: ЕЦБ.
1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) Включително инвестиционните фондове.
4) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.

2.4 Кредити на ПФИ: разбивка[1), 2)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

4. Кредити за правителството и за нерезиденти на еврозоната

	Държавно управление					Нерезиденти на еврозоната				
	Общо	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Общо	Банки[3)]	Небанкови институции		
			Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социално-осигурителни фондове			Общо	Държавно управление	Други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Салда									
2007	954,5	213,4	217,6	494,1	29,4	3 300,2	2 344,5	955,7	59,8	895,9
2008	968,4	227,1	210,1	509,0	22,2	3 247,8	2 282,0	965,8	57,8	908,1
2009 3 тр.	994,7	235,9	209,7	518,3	30,7	2 808,1	1 894,1	914,0	47,7	866,2
4 тр.	1 002,3	229,9	210,1	528,5	33,8	2 826,3	1 917,4	908,8	46,3	862,5
2010 1 тр.	1 033,2	242,9	209,3	538,7	42,2	2 954,6	1 987,8	966,8	47,0	919,8
2 тр.[(п)]	1 068,1	250,3	225,4	547,6	44,9	3 081,5	2 079,2	1 002,9	51,7	951,2
	Трансакции									
2007	-8,0	-4,5	-13,0	6,0	3,6	540,7	381,5	159,3	0,3	159,0
2008	13,7	12,4	-8,1	16,5	-7,2	-59,3	-85,8	26,4	0,3	26,1
2009 3 тр.	-4,2	-13,4	3,2	3,9	2,1	-75,1	-70,0	-5,1	0,8	-5,9
4 тр.	10,2	-6,2	0,4	12,9	3,1	-4,1	11,1	-15,2	-1,4	-13,9
2010 1 тр.	30,4	12,6	-0,8	10,2	8,5	53,9	24,1	29,6	-0,6	30,2
2 тр.[(п)]	36,1	9,1	16,0	8,7	2,6	-26,6	-5,3	-24,5	-0,2	-24,3
	Темп на прираст									
2007	-1,0	-4,3	-5,6	1,3	13,8	18,6	18,5	18,8	0,5	20,2
2008	1,4	5,8	-3,7	3,3	-24,5	-1,8	-3,6	2,8	0,5	3,0
2009 3 тр.	1,7	4,5	-0,2	4,4	-32,3	-18,2	-21,9	-9,4	-1,3	-9,9
4 тр.	3,7	1,2	0,1	4,2	52,0	-11,8	-15,1	-4,1	-3,1	-4,2
2010 1 тр.	6,6	4,2	1,8	5,8	101,0	-3,2	-5,4	1,7	-4,7	2,1
2 тр.[(п)]	7,3	0,8	9,1	6,9	56,7	-1,7	-2,0	-1,6	-3,2	-1,5

Г7 Кредити за сектор „държавно управление“[1), 2)]

(годишен темп на прираст, несезонно изгладен)

Г8 Кредити за нерезиденти на еврозоната[2)]

(годишен темп на прираст, несезонно изгладен)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Терминът „банки“, който се използва в тази таблица, обозначава институции, подобни на ПФИ, които са нерезиденти на еврозоната.

2.5 Депозити при ПФИ: разбивка[1), 2)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

1. Депозити на финансови посредници

	Застрахователни дружества и пенсионни фондове							Други финансови посредници[3)]						
	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репо-сделки	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репо-сделки
			До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца				До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Салда													
2008	761,9	84,4	114,3	537,5	1,1	1,5	23,1	1 803,1	320,3	420,6	852,9	12,3	0,1	197,0
2009	738,3	84,2	87,0	543,3	2,2	1,4	20,2	1 873,1	313,4	335,3	957,6	15,9	0,0	250,9
2010 1 тр.	735,7	87,0	84,8	539,7	2,5	1,4	20,2	1 887,1	329,3	312,0	957,9	17,1	0,1	270,7
2 тр.	739,5	94,6	84,8	535,8	2,3	0,3	21,8	2 062,9	367,7	293,9	1 052,5	9,0	0,2	339,6
2010 апр.	735,9	88,4	84,7	540,6	2,5	1,4	18,3	1 950,5	367,5	301,9	967,2	18,3	0,2	295,4
май	732,7	91,3	87,3	536,4	2,4	0,3	15,0	1 954,0	369,4	299,8	967,4	12,4	0,2	304,8
юни	739,5	94,6	84,8	535,8	2,3	0,3	21,8	2 062,9	367,7	293,9	1 052,5	9,0	0,2	339,6
юли[п]	737,3	93,7	87,3	535,1	2,4	0,3	18,5	2 040,1	360,6	301,8	1 048,9	8,9	0,3	319,6
	Трансакции													
2008	69,4	12,4	42,8	12,3	-0,3	0,1	2,2	268,9	4,5	71,8	142,3	-0,3	-0,3	51,0
2009	-27,7	-1,0	-30,5	5,6	1,1	-0,1	-2,8	56,6	6,8	-93,7	85,8	3,7	0,0	54,1
2010 1 тр.	-3,9	2,7	-3,2	-3,7	0,3	0,0	0,0	-2,7	13,7	-30,1	-7,1	1,0	0,1	19,6
2 тр.	0,1	3,7	0,0	-7,2	-0,2	2,2	1,5	68,4	33,7	-25,1	-1,0	-8,0	0,1	68,6
2010 апр.	0,1	1,3	-0,2	-0,2	0,0	1,1	-1,9	60,1	37,3	-11,6	8,4	1,2	0,0	24,7
май	-5,2	2,6	2,3	-6,6	-0,1	0,0	-3,3	-4,9	-0,6	-3,8	-3,8	-6,0	0,1	9,2
юни	5,2	-0,2	-2,0	-0,3	-0,1	1,1	6,8	13,2	-3,0	-9,6	-5,6	-3,3	0,0	34,7
юли[п]	-1,2	-0,2	2,8	-1,7	0,1	1,1	-3,2	-16,6	-5,9	9,4	-0,2	-0,1	0,0	-19,8
	Темп на прираст													
2008	10,0	17,3	60,0	2,3	-23,4	-	10,5	17,6	1,4	20,9	20,0	-2,5	-	34,6
2009	-3,6	-1,1	-26,5	1,0	96,8	-	-12,3	3,1	2,0	-22,0	10,0	30,0	-	27,4
2010 1 тр.	-3,6	-4,7	-16,5	-1,1	53,8	-	-5,6	1,1	2,7	-15,2	3,1	18,1	-	15,3
2 тр.	-2,0	5,9	-7,6	-3,3	33,3	-	14,3	1,4	6,8	-17,6	-1,5	-36,5	-	33,0
2010 апр.	-3,6	-2,1	-15,6	-1,8	42,2	-	-12,1	2,8	11,4	-20,0	3,3	21,6	-	24,1
май	-3,4	8,4	-12,6	-3,2	28,7	-	-23,8	2,6	16,7	-20,0	0,9	-17,1	-	27,3
юни	-2,0	5,9	-7,6	-3,3	33,3	-	14,3	1,4	6,8	-17,6	-1,5	-36,5	-	33,0
юли[п]	-1,9	4,8	-4,4	-3,6	30,1	-	9,4	3,0	14,4	-15,7	-1,6	-39,4	-	37,2

Г9 Депозити по сектори[2)]

(годишен темп на прираст)

Г10 Общо депозити и включени в М3 депозити, по сектори[2)]

(годишен темп на прираст)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) Включва инвестиционните фондове.
4) Обхваща депозитите в колони 2, 3, 5 и 7.
5) Обхваща депозитите в колони 9, 10, 12 и 14.

2.5 Депозити при ПФИ: разбивка[1), 2)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

2. Депозити на нефинансови предприятия и домакинства

	Нефинансови предприятия							Домакинства[3)]						
	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репо-сделки	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репо-сделки
			До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца				До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Салда													
2008	1 502,8	883,4	502,2	64,4	27,9	1,3	23,7	5 368,6	1 813,3	1 350,0	517,9	1 490,2	113,6	83,7
2009	1 603,3	1 001,2	434,7	80,7	68,7	1,7	16,3	5 590,9	2 155,6	988,5	605,6	1 680,2	123,7	37,3
2010 1 тр.	1 576,3	982,1	424,4	82,6	72,9	1,8	12,6	5 594,4	2 157,8	924,8	631,7	1 722,3	121,7	36,1
2 тр.	1 582,1	1 001,6	413,2	82,2	70,8	1,8	12,5	5 649,7	2 231,9	899,3	642,0	1 729,6	116,4	30,5
2010 апр.	1 587,9	995,3	417,9	86,3	73,7	1,9	12,8	5 609,2	2 182,7	908,1	636,0	1 728,7	119,8	33,9
май	1 596,1	1 004,0	415,5	88,1	74,1	1,8	12,7	5 618,8	2 191,1	902,1	641,1	1 734,2	118,1	32,3
юни	1 582,1	1 001,6	413,2	82,2	70,8	1,8	12,5	5 649,7	2 231,9	899,3	642,0	1 729,6	116,4	30,5
юли[п)]	1 580,6	987,9	423,3	84,1	71,8	1,8	11,7	5 667,3	2 242,0	893,6	646,1	1 738,5	114,6	32,4
	Трансакции													
2008	7,8	-5,1	13,3	3,2	-3,4	-0,3	0,0	347,5	28,7	335,5	-43,1	28,1	1,7	-3,4
2009	93,0	114,2	-70,1	15,0	40,8	0,4	-7,4	187,6	320,5	-371,3	85,6	190,5	8,6	-46,3
2010 1 тр.	-28,6	-20,5	-10,8	2,1	4,2	0,1	-3,7	1,2	2,1	-64,7	25,9	41,2	-2,0	-1,2
2 тр.	0,2	17,8	-17,1	-0,5	0,1	0,0	0,0	52,6	65,8	-29,9	11,7	16,3	-5,7	-5,6
2010 апр.	11,3	13,2	-6,7	3,7	0,8	0,0	0,2	14,6	24,9	-16,7	4,3	6,2	-1,8	-2,2
май	2,1	5,8	-5,2	1,4	0,2	0,0	-0,1	6,6	7,2	-7,5	4,9	5,3	-1,7	-1,6
юни	-13,1	-1,2	-5,2	-5,6	-1,0	0,0	-0,1	31,4	33,7	-5,6	2,5	4,8	-2,2	-1,8
юли[п)]	2,5	-11,2	11,5	2,0	1,0	-0,1	-0,8	19,5	11,0	-4,8	4,2	9,0	-1,8	2,0
	Темп на прираст													
2008	0,5	-0,6	2,8	5,4	-11,0	-16,2	0,0	6,9	1,6	33,2	-7,7	1,9	1,5	-3,9
2009	6,2	12,9	-13,9	23,1	146,6	28,3	-31,2	3,5	17,5	-27,3	16,4	12,8	7,5	-55,4
2010 1 тр.	6,9	12,7	-10,6	17,2	89,7	37,2	-29,8	2,7	13,6	-27,8	20,5	10,0	5,3	-41,2
2 тр.	3,8	9,0	-11,2	14,6	46,7	23,3	-36,0	2,5	10,6	-24,6	20,0	8,3	-1,9	-40,1
2010 апр.	6,6	13,8	-12,7	20,5	68,0	33,7	-35,2	2,3	11,6	-26,8	20,5	9,1	3,5	-40,3
май	5,8	12,2	-12,2	21,7	56,8	30,4	-37,8	2,1	10,3	-25,9	20,5	8,7	0,7	-40,4
юни	3,8	9,0	-11,2	14,6	46,7	23,3	-36,0	2,5	10,6	-24,6	20,0	8,3	-1,9	-40,1
юли[п)]	3,9	8,2	-8,6	14,0	37,8	16,5	-36,3	2,7	10,2	-22,9	19,0	8,0	-4,4	-36,3

Г11 Депозити по сектори[2)]

(годишен темп на прираст)

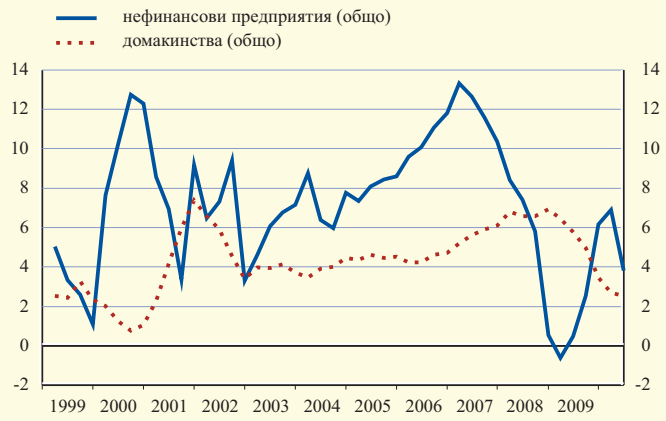

Г12 Общо депозити и включени в М3 депозити, по сектори[2)]

(годишен темп на прираст)

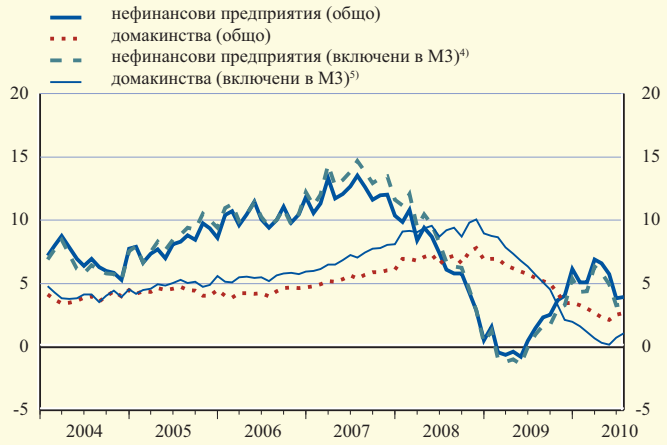

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.
4) Обхваща депозитите в колони 2, 3, 5 и 7.
5) Обхваща депозитите в колони 9, 10, 12 и 14.

2.5 Депозити при ПФИ: разбивка[1), 2)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

3. Депозити на правителството и на нерезиденти на еврозоната

	Държавно управление					Нерезиденти на еврозоната				
	Общо	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Общо	Банки[3)]	Небанкови институции		
			Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социално-осигурителни фондове			Общо	Държавно управление	Други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Салда									
2007	373,7	126,9	59,0	107,6	80,3	3 862,1	2 953,9	908,2	143,3	764,9
2008	445,0	191,0	52,3	115,9	85,8	3 715,5	2 818,1	897,4	65,8	831,7
2009 3 тр.	403,0	157,0	51,2	123,0	71,8	3 422,4	2 564,0	858,5	63,5	795,0
4 тр.	373,1	144,2	43,4	114,3	71,2	3 370,4	2 534,1	836,3	56,9	779,5
2010 1 тр.	397,8	166,3	50,5	108,3	72,7	3 545,5	2 640,4	905,1	67,0	838,1
2 тр.[п)]	412,7	167,5	54,6	113,7	77,0	3 701,8	2 700,7	1 000,5	67,1	933,4
	Трансакции									
2008	72,8	63,5	-6,5	8,7	7,1	-183,5	-165,9	-17,6	-36,9	19,3
2009	-64,9	-38,2	-8,8	-2,4	-15,5	-331,6	-275,8	-55,8	-4,5	-51,3
2009 3 тр.	-62,1	-58,9	2,3	4,1	-9,6	-80,1	-73,1	-7,0	-0,2	-6,9
4 тр.	-30,2	-12,8	-7,7	-8,7	-0,9	-80,5	-56,4	-24,1	-2,7	-21,5
2010 1 тр.	24,6	22,1	7,0	-5,9	1,5	95,3	49,6	45,7	9,1	36,6
2 тр.[п)]	14,5	1,1	4,0	5,0	4,3	-31,0	-38,8	0,0	17,5	-17,5
	Темп на прираст									
2007	9,7	-2,4	29,9	10,7	16,9	17,9	21,3	7,7	15,8	6,3
2008	19,5	49,9	-11,0	8,1	8,8	-4,6	-5,6	-1,8	-25,6	2,7
2009 3 тр.	2,9	18,6	-16,6	8,2	-15,4	-16,3	-17,4	-12,7	-27,0	-10,3
4 тр.	-14,6	-20,1	-16,8	-2,1	-17,9	-8,9	-9,8	-6,2	-6,9	-6,2
2010 1 тр.	-12,1	-17,5	-0,3	-5,3	-13,3	-3,5	-5,4	2,4	11,9	1,7
2 тр.[п)]	-11,1	-21,0	11,3	-4,7	-5,9	-2,7	-4,4	1,7	39,7	-1,1

Г13 Депозити на правителството и на нерезиденти на еврозоната[2)]

(годишен темп на прираст)

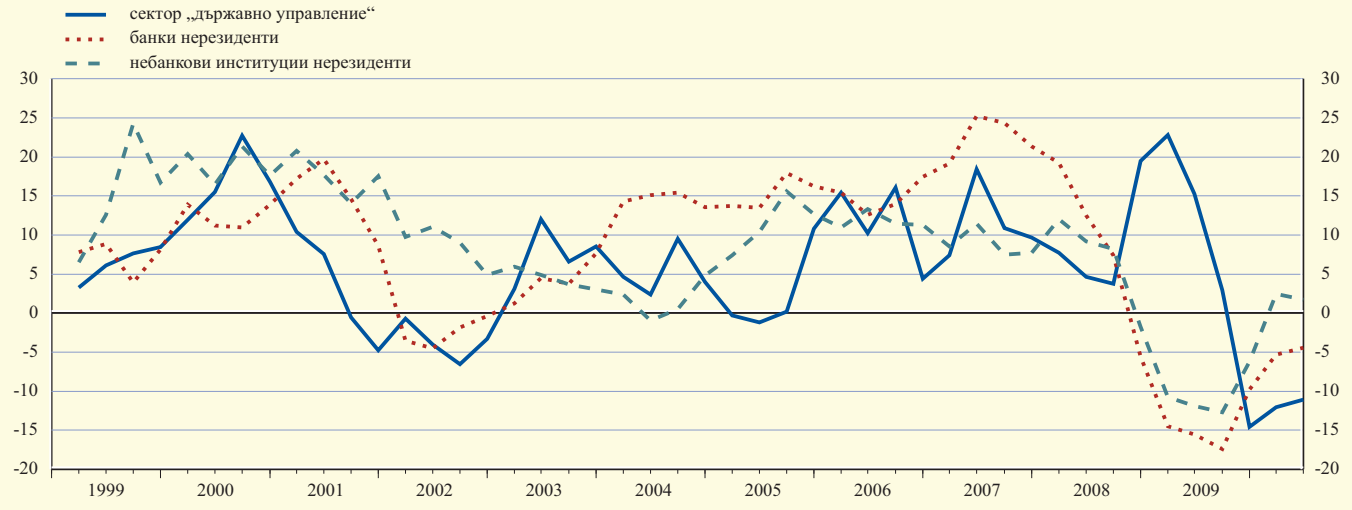

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) Терминът „банки“, който се използва в тази таблица, обозначава институции, подобни на ПФИ, които са нерезиденти на еврозоната.

2.6 Ценни книжа, притежавани от ПФИ: разбивка[1), 2)]

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

	Ценни книжа, различни от акции								Акции и други капиталови инструменти			
	Общо	ПФИ		Сектор „държавно управление“		Други резиденти на еврозоната		Нерези-денти на еврозоната	Общо	ПФИ	НПФИ	Нерези-денти на еврозоната
		евро	други валути	евро	други валути	евро	други валути					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Салда											
2008	5 857,6	1 884,9	92,4	1 226,6	19,3	1 355,6	51,2	1 227,5	1 473,3	421,7	774,4	277,2
2009	6 209,6	1 971,7	109,2	1 467,2	16,1	1 458,0	39,4	1 148,0	1 515,9	434,8	800,1	281,0
2010 1 тр.	6 301,8	1 979,5	113,8	1 534,1	16,7	1 443,4	40,0	1 174,2	1 516,9	446,5	781,7	288,6
2 тр.	6 305,2	1 914,0	117,3	1 550,9	18,5	1 475,0	28,8	1 200,8	1 522,8	456,1	770,9	295,8
2010 апр.	6 308,6	1 965,4	113,9	1 543,9	17,0	1 450,4	40,3	1 177,6	1 561,4	457,5	813,7	290,2
май	6 272,4	1 942,6	115,7	1 534,5	17,8	1 441,3	28,4	1 192,0	1 544,3	465,7	789,5	289,0
юни	6 305,2	1 914,0	117,3	1 550,9	18,5	1 475,0	28,8	1 200,8	1 522,8	456,1	770,9	295,8
юли[п]	6 255,7	1 893,4	105,0	1 551,3	16,9	1 496,5	27,9	1 164,7	1 518,7	455,8	774,0	289,0
	Трансакции											
2008	696,1	214,4	5,9	38,3	1,9	389,7	19,0	26,9	-84,8	22,4	-56,5	-50,7
2009	353,4	83,1	16,6	230,1	-3,2	103,4	-12,0	-64,6	43,2	29,3	12,0	1,9
2010 1 тр.	46,4	6,3	-0,4	65,1	-0,3	-17,3	-2,1	-4,9	10,1	13,3	-13,2	10,0
2 тр.	-110,2	-55,3	-6,9	14,5	-0,4	-10,2	-14,6	-37,2	15,1	10,9	-2,3	6,5
2010 апр.	-3,0	-12,3	-1,4	10,9	-0,1	6,8	-0,2	-6,6	49,2	12,6	35,4	1,3
май	-85,8	-21,4	-5,1	-9,8	-0,6	-7,3	-14,3	-27,2	-10,8	9,4	-20,6	0,3
юни	-21,5	-21,6	-0,4	13,4	0,3	-9,6	-0,1	-3,5	-23,3	-11,1	-17,1	4,9
юли[п]	-6,8	-22,2	-6,2	-3,0	-0,9	20,6	0,3	4,5	-11,6	-1,6	-2,9	-7,2
	Темп на прираст											
2008	13,4	12,8	8,1	3,2	9,9	39,9	57,2	2,2	-5,3	5,3	-6,7	-15,3
2009	6,0	4,4	17,5	18,6	-16,0	7,6	-23,2	-5,3	2,9	7,0	1,5	0,7
2010 1 тр.	2,3	-0,5	7,7	12,0	-19,1	3,1	-23,2	-4,1	3,5	7,5	0,6	5,8
2 тр.	-2,2	-4,9	-2,7	6,6	-23,0	-1,4	-49,3	-7,1	3,2	8,2	-0,8	6,8
2010 апр.	1,2	-2,6	9,6	11,4	-19,8	1,8	-23,1	-4,1	4,8	9,0	2,3	5,5
май	-1,2	-4,9	-1,9	8,9	-19,7	0,3	-48,9	-6,5	4,0	10,0	0,1	5,8
юни	-2,2	-4,9	-2,7	6,6	-23,0	-1,4	-49,3	-7,1	3,2	8,2	-0,8	6,8
юли[п]	-2,5	-6,8	-8,6	5,8	-22,0	0,3	-49,3	-6,0	2,1	6,2	-0,3	2,3

Г14 Ценни книжа, притежавани от ПФИ[2)]

(годишен темп на прираст)

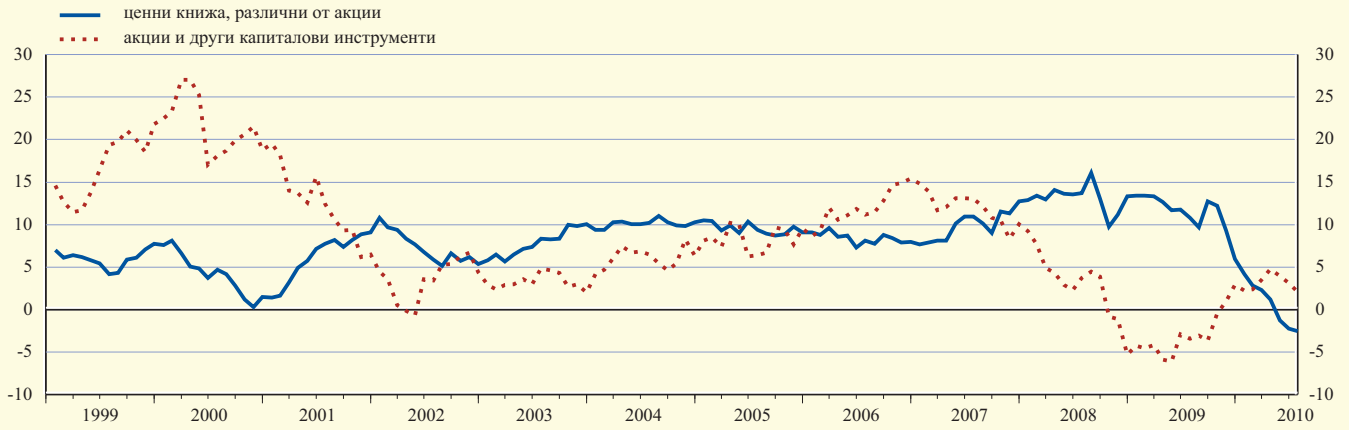

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

2.7 Преоценка на избрани показатели от баланса на ПФИ[1), 2)]
(млрд. евро)

1. Отписвания/преоценки на кредити за домакинства[3)]

	Кредити за потребление				Жилищни кредити				Други кредити			
	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-4,2	-1,2	-1,4	-1,6	-2,7	-0,2	-0,2	-2,3	-6,9	-0,8	-2,3	-3,7
2008	-4,6	-1,1	-1,5	-1,9	-2,7	0,0	-0,2	-2,5	-6,7	-1,2	-2,3	-3,2
2009	-7,5	-1,8	-2,3	-3,4	-4,0	-0,1	-0,2	-3,7	-7,4	-1,6	-1,3	-4,5
2009 4 тр.	-2,5	-0,8	-0,8	-0,9	-1,1	0,0	-0,1	-1,0	-2,3	-0,4	-0,6	-1,2
2010 1 тр.	-1,9	-1,1	-0,6	-0,2	-1,1	0,0	0,0	-1,1	-2,3	-0,5	-0,3	-1,4
2 тр.	-1,6	-0,4	-0,4	-0,8	-1,1	0,0	0,0	-1,0	-1,9	-0,3	-0,4	-1,3
2010 апр.	-0,3	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,4	-0,1	-0,1	-0,3
май	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-0,4	0,0	0,0	-0,4	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3
юни	-0,9	-0,3	-0,2	-0,4	-0,4	0,0	0,0	-0,4	-0,9	-0,1	-0,2	-0,6
юли[п]	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,5	-0,1	-0,2	-0,3

2. Отписвания/преоценки на кредити за нефинансови предприятия и за нерезиденти на еврозоната

	Нефинансови предприятия				Нерезиденти на еврозоната		
	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	Над 1 година
	1	2	3	4	5	6	7
2007	-12,5	-2,1	-5,4	-4,9	-5,2	-3,4	-1,8
2008	-17,8	-4,1	-9,1	-4,6	-6,6	-3,4	-3,2
2009	-35,4	-12,7	-12,5	-10,2	-6,8	-2,6	-4,2
2009 4 тр.	-15,2	-5,3	-6,3	-3,7	-2,1	-0,5	-1,6
2010 1 тр.	-11,4	-7,1	-4,0	-0,3	-1,0	-0,4	-0,6
2 тр.	-17,8	-5,5	-6,4	-6,0	-0,9	-0,4	-0,5
2010 апр.	-6,5	-1,2	-2,4	-3,0	-0,1	-0,1	-0,1
май	-5,2	-2,2	-1,6	-1,4	-0,5	-0,1	-0,3
юни	-6,0	-2,1	-2,3	-1,6	-0,3	-0,2	-0,1
юли[п]	-3,4	-2,1	-0,4	-1,0	-0,1	-0,2	0,1

3. Преоценка на ценни книжа, притежавани от ПФИ

	Ценни книжа, различни от акции								Акции и други капиталови инструменти			
	Общо	ПФИ		Сектор „държавно управление“		Други резиденти на еврозоната		Нерезиденти на еврозоната	Общо	ПФИ	НПФИ	Нерезиденти на еврозоната
		евро	други валути	евро	други валути	евро	други валути					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-14,2	-3,3	0,1	-0,4	-0,2	-3,2	-0,6	-6,7	27,6	3,8	11,7	12,1
2008	-60,5	-12,1	0,0	4,5	0,0	-19,1	-2,2	-31,7	-63,6	-9,2	-46,2	-8,2
2009	4,3	8,2	0,2	-0,8	-0,1	-0,9	0,8	-2,9	1,0	-5,9	3,4	3,5
2009 4 тр.	1,1	1,2	0,1	-1,5	-0,1	0,2	-0,1	1,2	-0,4	-1,7	0,6	0,8
2010 1 тр.	14,3	3,2	0,3	4,5	0,1	2,4	0,1	3,7	0,4	-1,0	-0,2	1,7
2 тр.	-12,2	-2,5	0,4	-9,0	0,5	-3,6	0,1	1,9	-15,3	-3,7	-7,5	-4,0
2010 апр.	-4,6	-2,0	0,0	-4,2	0,2	0,1	0,0	1,3	-4,5	-1,6	-3,4	0,4
май	-0,8	-1,2	0,3	0,1	0,3	-1,6	0,0	1,4	-6,4	-1,2	-3,6	-1,6
юни	-6,8	0,8	0,1	-4,8	0,0	-2,0	0,0	-0,8	-4,4	-0,9	-0,6	-2,8
юли[п]	7,0	1,6	0,1	3,4	0,0	0,9	0,0	1,0	7,6	1,3	5,9	0,3

Източник: ЕЦБ.
1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.

2.8 Разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ[1), 2)]

(%, салда в млрд. евро, към края на периода)

1. Депозити

	ПФИ[3)]							НПФИ						
	Всички валути (салдо)	Евро[4)]	Други валути					Всички валути (салдо)	Евро[4)]	Други валути				
			Общо	USD	JPY	CHF	GBP			Общо	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	На резиденти на еврозоната													
2007	6 087,5	92,1	7,9	4,8	0,4	1,1	1,0	9 054,4	95,8	4,2	2,2	0,4	0,1	0,5
2008	6 858,8	89,7	10,3	7,3	0,4	1,2	0,8	9 881,4	96,9	3,1	1,9	0,5	0,1	0,4
2009 3 тр.	6 287,5	92,4	7,6	4,8	0,4	1,1	0,8	10 061,2	97,0	3,0	1,9	0,3	0,1	0,4
4 тр.	6 287,1	93,0	7,0	4,4	0,3	1,1	0,7	10 178,7	97,0	3,0	1,9	0,2	0,1	0,4
2010 1 тр.	6 226,5	93,1	6,9	4,1	0,3	1,2	0,8	10 191,3	97,0	3,0	2,0	0,2	0,1	0,4
2 тр.[n)]	6 546,6	92,4	7,6	4,5	0,3	1,2	0,9	10 447,0	97,0	3,0	2,0	0,2	0,1	0,4
	На нерезиденти на еврозоната													
2007	2 953,9	47,0	53,0	33,5	2,9	2,4	11,0	908,2	50,1	49,9	32,9	1,6	1,8	9,9
2008	2 818,1	48,3	51,7	33,4	2,8	2,6	10,2	897,4	54,9	45,1	28,7	1,4	1,9	9,4
2009 3 тр.	2 564,0	49,1	50,9	34,3	1,5	2,5	9,5	858,5	54,1	45,9	30,6	1,5	1,6	7,7
4 тр.	2 534,1	49,2	50,8	34,2	1,8	2,2	9,6	836,3	53,5	46,5	31,4	1,1	1,8	7,5
2010 1 тр.	2 640,4	50,1	49,9	32,9	2,2	2,2	9,4	905,1	54,9	45,1	31,9	1,1	1,3	6,1
2 тр.[n)]	2 700,7	53,1	46,9	30,8	2,1	1,6	9,4	1 000,5	51,2	48,8	31,7	1,1	1,4	6,4

2. Дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ в еврозоната

	Всички валути (салдо)	Евро[4)]	Други валути				
			Общо	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2007	4 933,2	81,5	18,5	9,2	1,7	1,9	3,4
2008	5 111,7	83,3	16,7	8,4	2,0	1,9	2,5
2009 3 тр.	5 203,1	84,0	16,0	8,2	1,8	1,9	2,3
4 тр.	5 179,1	83,3	16,7	8,7	1,7	1,9	2,5
2010 1 тр.	5 294,8	82,5	17,5	9,5	1,6	1,9	2,5
2 тр.[n)]	5 254,7	81,6	18,4	10,1	1,8	2,0	2,5

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) За нерезидентите на еврозоната терминът „ПФИ" се отнася за институциите, подобни на ПФИ от еврозоната.
4) Включително позициите, изразени в националните подразделения на еврото.

2.8 Разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ[1), 2)]

(%, салда в млрд. евро, към края на периода)

3. Кредити

	ПФИ[3)]							НПФИ						
	Всички валути (салдо)	Евро[4)]	Други валути					Всички валути (салдо)	Евро[4)]	Други валути				
			Общо	USD	JPY	CHF	GBP			Общо	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	За резиденти на еврозоната													
2007	5 794,2	-	-	-	-	-	-	11 098,9	96,2	3,8	1,8	0,2	0,9	0,6
2008	6 312,0	-	-	-	-	-	-	11 740,6	95,9	4,1	2,1	0,3	1,0	0,4
2009 3 тр.	5 911,3	-	-	-	-	-	-	11 763,1	96,2	3,8	1,9	0,2	1,0	0,4
4 тр.	5 921,1	-	-	-	-	-	-	11 782,6	96,2	3,8	1,9	0,2	1,0	0,4
2010 1 тр.	5 919,3	-	-	-	-	-	-	11 830,3	96,1	3,9	2,0	0,2	1,0	0,4
2 тр.[п)]	6 208,9	-	-	-	-	-	-	12 048,3	95,8	4,2	2,2	0,3	1,0	0,4
	За нерезиденти на еврозоната													
2007	2 344,5	48,2	51,8	28,8	2,3	2,4	12,7	955,7	40,9	59,1	41,2	1,2	3,7	8,2
2008	2 282,0	45,8	54,2	31,8	3,0	2,6	11,3	965,8	40,5	59,5	41,9	1,4	4,3	7,4
2009 3 тр.	1 894,1	45,5	54,5	29,9	2,7	3,1	12,6	914,0	40,4	59,6	41,9	1,5	3,8	7,6
4 тр.	1 917,4	45,8	54,2	29,4	2,7	2,9	12,6	908,8	40,1	59,9	42,0	1,2	3,7	8,0
2010 1 тр.	1 987,8	46,6	53,4	29,8	2,6	3,0	11,2	966,8	40,2	59,8	42,5	1,3	3,4	7,5
2 тр.[п)]	2 079,2	46,5	53,5	29,8	2,8	3,1	12,0	1 002,9	39,2	60,8	43,3	1,4	3,5	7,7

4. Ценни книжа, различни от акции

	Емитирани от ПФИ[3)]							Емитирани от НПФИ						
	Всички валути (салдо)	Евро[4)]	Други валути					Всички валути (салдо)	Евро[4)]	Други валути				
			Общо	USD	JPY	CHF	GBP			Общо	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Емитирани от резиденти на еврозоната													
2007	1 740,3	95,2	4,8	2,4	0,3	0,3	1,5	2 210,3	97,7	2,3	1,4	0,2	0,1	0,5
2008	1 977,4	95,3	4,7	2,6	0,4	0,2	1,2	2 652,7	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,4
2009 3 тр.	2 118,3	95,1	4,9	2,9	0,2	0,3	1,3	2 998,1	97,9	2,1	1,4	0,2	0,1	0,4
4 тр.	2 080,9	94,8	5,2	3,1	0,2	0,3	1,4	2 980,7	98,1	1,9	1,2	0,2	0,1	0,3
2010 1 тр.	2 093,3	94,6	5,4	3,2	0,2	0,3	1,4	3 034,2	98,1	1,9	1,2	0,2	0,1	0,3
2 тр.[п)]	2 031,3	94,2	5,8	3,5	0,2	0,3	1,5	3 073,2	98,5	1,5	0,8	0,2	0,1	0,4
	Емитирани от нерезиденти на еврозоната													
2007	582,4	53,9	46,1	27,3	0,7	0,4	14,4	652,3	35,9	64,1	39,3	4,5	0,8	12,6
2008	580,7	54,1	45,9	28,6	0,9	0,5	13,3	646,8	39,0	61,0	37,1	6,4	0,8	11,0
2009 3 тр.	562,7	56,3	43,7	25,3	0,6	0,5	14,7	618,5	34,8	65,2	39,3	4,2	0,9	15,1
4 тр.	546,9	55,8	44,2	26,3	0,4	0,5	14,8	601,1	34,9	65,1	38,5	4,2	0,9	15,2
2010 1 тр.	562,2	55,3	44,7	28,0	0,4	0,5	14,8	612,1	32,9	67,1	39,9	4,2	0,9	14,9
2 тр.[п)]	559,3	53,4	46,6	27,4	0,5	0,9	15,2	641,5	29,1	70,9	43,5	4,6	0,6	15,1

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
3) За нерезидентите на еврозоната терминът „ПФИ" се отнася за институциите, подобни на ПФИ от еврозоната.
4) Включително позициите, изразени в националните подразделения на еврото.

2.9 Агрегиран баланс на инвестиционните фондове от еврозоната[1)]

(млрд. евро; салда в края на периода; трансакции през периода)

1. Активи

	Общо	Депозити и вземания по кредити	Ценни книжа, различни от акции	Акции и други капиталови инструменти (без акции на инвестиционни фондове и фондове на паричния пазар)	Акции на инвестиционни фондове/фондове на паричния пазар	Нефинансови активи	Други активи (с финансови деривати)
	1	2	3	4	5	6	7
	Салда						
2009 дек.	5 370,6	343,7	2 076,7	1 673,4	709,0	212,6	355,2
2010 ян.	5 457,3	353,8	2 119,8	1 654,0	727,1	215,5	387,0
февр.	5 533,7	356,4	2 146,4	1 675,6	741,7	216,7	396,9
март	5 787,7	351,3	2 209,7	1 809,5	767,7	233,3	416,2
апр.	5 893,1	367,6	2 232,9	1 829,2	786,7	235,7	441,0
май	5 849,0	375,7	2 258,4	1 754,8	776,2	237,3	446,6
юни[п)]	5 811,9	381,8	2 263,0	1 714,2	780,3	237,7	434,8
	Трансакции						
2009 4 тр.	87,2	-11,9	58,2	42,7	15,5	5,9	-23,2
2010 1 тр.	185,6	-2,5	66,0	30,2	29,9	17,5	44,5
2 тр.[п)]	1,6	26,8	3,1	-36,2	8,1	0,7	-0,9

2. Пасиви

	Общо	Депозити и получени кредити	Емитирани акции на инвестиционни фондове				Други пасиви (с финансови деривати)
			Общо	Държани от резиденти на еврозоната		Държани от нерезиденти на еврозоната	
					Инвестиционни фондове		
	1	2	3	4	5	6	7
	Салда						
2009 дек.	5 370,6	101,2	4 965,2	4 020,1	539,6	945,1	304,2
2010 ян.	5 457,3	101,2	5 018,2	4 044,9	545,4	973,3	337,9
февр.	5 533,7	101,1	5 083,0	4 086,3	555,9	996,7	349,6
март	5 787,7	113,3	5 300,9	4 227,4	585,0	1 073,5	373,6
апр.	5 893,1	122,5	5 380,8	4 248,5	596,2	1 132,3	389,9
май	5 849,0	121,0	5 316,9	4 184,5	581,0	1 132,4	411,1
юни[п)]	5 811,9	123,8	5 293,1	4 167,2	581,1	1 125,9	395,0
	Трансакции						
2009 4 тр.	87,2	4,0	107,7	77,1	15,3	30,6	-24,5
2010 1 тр.	185,6	5,5	132,6	95,3	23,6	37,1	47,4
2 тр.[п)]	1,6	12,2	22,7	-16,3	-0,1	39,0	-33,3

3. Емитирани акции на инвестиционни фондове с разбивка по инвестиционна политика и типове фондове

	Общо	Фондове по инвестиционна политика						Типове фондове		Допълнителен показател: фондове на паричния пазар
		Фондове, инвестиращи в дългови инструменти	Фондове, инвестиращи в капиталови инструменти	Смесени фондове	Фондове, инвестиращи в недвижими имоти	Хеджиращи фондове	Други фондове	Отворени фондове	Затворени фондове	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Салда									
2009 ноем.	4 808,0	1 561,5	1 350,4	1 194,1	234,9	78,8	388,3	4 740,5	67,5	1 224,1
дек.	4 965,2	1 577,6	1 451,1	1 215,6	240,3	84,4	396,1	4 893,8	71,4	1 201,9
2010 ян.	5 018,2	1 613,6	1 424,9	1 238,2	242,3	93,7	405,5	4 947,0	71,2	1 215,8
февр.	5 083,0	1 639,0	1 445,6	1 249,4	244,3	95,5	409,2	5 011,2	71,8	1 202,3
март	5 300,9	1 701,1	1 558,7	1 272,9	249,7	97,9	420,5	5 225,4	75,5	1 175,1
апр.	5 380,8	1 724,7	1 579,3	1 293,0	252,3	101,9	429,6	5 305,4	75,4	1 182,8
май	5 316,9	1 740,8	1 509,6	1 284,7	250,9	106,8	424,1	5 239,6	77,3	1 190,4
юни[п)]	5 293,1	1 749,6	1 485,3	1 282,3	247,7	104,8	423,4	5 215,2	78,0	1 167,1
	Трансакции									
2009 дек.	51,1	4,9	18,8	15,4	7,0	2,7	2,2	47,3	3,7	-36,6
2010 ян.	61,0	19,5	11,0	11,6	7,5	7,4	4,0	60,6	0,4	3,0
февр.	21,9	13,4	4,1	3,0	1,0	0,3	0,1	21,8	0,1	-16,7
март	49,7	39,6	2,9	-6,0	0,9	3,6	8,8	48,4	1,4	-30,1
апр.	30,9	14,2	1,5	11,6	2,1	-0,1	1,7	31,4	-0,5	-2,3
май	-8,0	2,6	-15,7	2,0	-1,1	1,7	2,5	-9,7	1,7	-16,5
юни[п)]	-0,2	0,3	-5,3	3,1	1,0	0,3	0,5	-0,7	0,5	-29,6

Източник: ЕЦБ.

1) Различни от фондове на паричния пазар (показани като допълнителен показател в таблица 3, колона 10 в този раздел). За повече подробности виж общите бележки.

2.10 Ценни книжа, държани от инвестиционни фондове[1], с разбивка по емитент
(млрд. евро; салда в края на периода; трансакции през периода)

1. Ценни книжа, различни от акции

	Общо	Еврозона						Останалия свят			
		Общо	ПФИ	ДУ	ДФП	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	НФП		Държави – членки на ЕС извън еврозоната	САЩ	Япония
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2009 3 тр.	1 998,6	1 384,6	388,6	669,0	186,0	4,9	136,2	614,0	180,2	234,4	21,8
4 тр.	2 076,7	1 413,3	387,7	689,1	186,8	5,5	144,3	663,3	198,8	252,0	15,9
2010 1 тр.	2 209,7	1 463,5	392,4	710,5	199,5	5,9	155,1	746,2	211,5	290,1	15,3
2 тр.[п]	2 263,0	1 441,1	381,9	709,5	192,5	6,0	151,2	822,0	227,7	325,9	16,6
	Трансакции										
2009 4 тр.	58,2	23,9	-2,9	19,0	0,2	0,5	7,1	34,3	15,9	13,3	-6,2
2010 1 тр.	66,0	24,7	0,3	9,3	8,2	0,0	6,9	41,3	10,8	16,2	-1,6
2 тр.[п]	3,1	-26,9	-12,7	-5,3	-4,3	0,4	-5,0	30,0	5,8	13,3	-1,4

2. Акции и други капиталови инструменти (различни от акции на инвестиционни фондове и фондове на паричния пазар)

	Общо	Еврозона						Останалия свят			
		Общо	ПФИ	ДУ	ДФП	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	НФП		Държави – членки на ЕС извън еврозоната	САЩ	Япония
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2009 3 тр.	1 544,6	701,4	97,2	-	35,8	24,8	543,4	843,2	127,0	265,1	61,8
4 тр.	1 673,4	723,3	97,5	-	36,1	23,8	565,7	950,1	138,4	295,4	65,8
2010 1 тр.	1 809,5	747,5	94,0	-	37,0	28,3	588,0	1 062,0	147,4	328,0	75,3
2 тр.[п]	1 714,2	670,7	73,5	-	34,4	23,9	538,5	1 043,5	141,2	313,7	76,1
	Трансакции										
2009 4 тр.	42,7	3,4	4,6	-	1,0	-0,7	-1,5	39,3	3,2	7,4	3,5
2010 1 тр.	30,2	8,8	0,2	-	0,3	1,7	6,6	21,3	0,3	1,3	0,9
2 тр.[п]	-36,2	-26,3	-8,1	-	-1,1	-1,2	-15,8	-10,0	-2,1	-6,2	3,6

3. Акции на инвестиционни фондове/фондове на паричния пазар

	Общо	Еврозона						Останалия свят			
		Общо	ПФИ[2]	ДУ	ДФП[2]	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	НФП		Държави – членки на ЕС извън еврозоната	САЩ	Япония
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2009 3 тр.	680,4	592,0	78,1	-	514,0	-	-	88,4	14,5	18,9	0,3
4 тр.	709,0	614,1	74,4	-	539,6	-	-	95,0	15,7	19,0	0,3
2010 1 тр.	767,7	655,6	70,6	-	585,0	-	-	112,1	18,2	32,8	0,5
2 тр.[п]	780,3	658,0	76,9	-	581,1	-	-	122,3	19,0	35,5	0,5
	Трансакции										
2009 4 тр.	15,5	10,9	-4,4	-	15,3	-	-	4,6	0,9	-0,4	0,1
2010 1 тр.	29,9	19,0	-4,7	-	23,6	-	-	10,9	1,3	11,7	0,2
2 тр.[п]	8,1	4,9	5,1	-	-0,1	-	-	3,1	0,9	-0,5	-0,1

Източник: ЕЦБ.
1) Различни от фондове на паричния пазар. За повече подробности виж общите бележки.
2) Акциите на инвестиционни фондове (различни от фондове на паричния пазар) са емитирани от ДФП. Акциите на паричния пазар са емитирани от ПФИ.

3 СМЕТКИ НА ЕВРОЗОНАТА

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори
(млрд. евро)

Използване 1 тр. на 2010 г.	Еврозона	Домакинства	Нефинансови предприятия (НФП)	Финансови предприятия	Сектор „държавно управление“	Останалия свят
Външна сметка						
Износ на стоки и услуги						461,8
Търговско салдо [1]						-4,3
Сметка „Формиране на дохода“						
Брутна добавена стойност (базисни цени)						
Данъци, намалени със субсидии за продукти						
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени)						
Компенсации на наети лица	1 049,1	105,7	658,8	52,7	232,0	
Други данъци, намалени с производствени субсидии	17,6	3,3	7,3	3,2	3,8	
Потребление на основен капитал	353,1	97,5	197,3	11,6	46,7	
Нетен оперираш излишък и смесен доход [1]	557,5	279,9	237,3	39,7	0,5	
Сметка „Разпределяне на първичния доход“						
Нетен оперираш излишък и смесен доход						
Компенсации на наети лица						4,9
Данъци, намалени с производствени субсидии						
Доходи от собственост	623,5	36,4	234,3	290,8	62,0	86,2
Рента	363,9	34,0	62,6	205,4	62,0	48,2
Други доходи от собственост	259,6	2,4	171,7	85,4	0,0	38,0
Нетен национален доход [1]	1 843,1	1 521,1	78,8	42,3	200,8	
Сметка „Вторично разпределение на дохода“						
Нетен национален доход						
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	221,4	197,8	19,0	4,5	0,2	1,5
Социалноосигурителни вноски	404,4	404,4	0,7			
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	444,0	1,5	15,9	33,0	393,6	1,1
Други социални трансфери	199,2	70,6	26,8	46,4	55,4	8,1
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	44,7	32,3	10,8	0,9	0,7	1,5
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	44,8			44,8		0,6
Други	109,7	38,2	16,0	0,7	54,7	6,0
Нетен разполагаем доход [1]	1 806,5	1 380,3	44,4	51,4	330,4	
Сметка „Използване на дохода“						
Нетен разполагаем доход						
Разходи за крайно потребление	1 774,1	1 295,3			478,7	
Разходи за лично потребление	1 587,8	1 295,3			292,5	
Разходи за колективно потребление	186,3				186,3	
Корекции вследствие промяна в нетния дял на домакинствата						
в резервите на пенсионни фондове	14,0	0,1	0,4	13,5	0,0	0,0
Нетни спестявания/текуща външна сметка [1]	32,5	98,9	44,0	38,0	-148,4	38,4
Капиталова сметка						
Нетни спестявания/текуща външна сметка						
Брутно капиталообразуване	424,0	130,0	237,1	10,1	46,9	
Брутно образуване на основен капитал	407,6	127,8	223,3	10,0	46,6	
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности	16,4	2,2	13,8	0,1	0,2	
Потребление на основен капитал						
Придобивания минус отписвания на непроизведени нефинансови активи	-0,1	-1,6	1,1	-0,1	0,5	0,1
Капиталови трансфери	40,2	7,9	-0,8	1,0	32,1	4,8
Данъци върху капитала	5,5	5,3	0,2	0,0		0,0
Други капиталови трансфери	34,8	2,6	-1,0	1,0	32,1	4,8
Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-)						
(от капиталовата сметка) [1]	-35,9	73,7	19,6	48,6	-177,8	35,9
Статистически несъответствия	0,0	3,5	-3,5	0,0	0,0	0,0

Източници: ЕЦБ и Евростат.
1) За подробности относно изчисляването на балансиращите показатели виж методологическите бележки.

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори (продължение)

(млрд. евро)

Източници 1 тр. на 2010 г.	Еврозона	Домакинства	Нефинансови предприятия (НФП)	Финансови предприятия	Сектор „държавно управление“	Останалия свят
Външна сметка						
Внос на стоки и услуги						457,5
Търговско салдо						
Сметка „Формиране на дохода“						
Брутна добавена стойност (базисни цени)	1 977,3	486,4	1 100,7	107,3	283,0	
Данъци, намалени със субсидии за продукти	225,1					
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени) [2]	2 202,4					
Компенсации на наети лица						
Други данъци, намалени с производствени субсидии						
Потребление на основен капитал						
Нетен оперираш излишък и смесен доход						
Сметка „Разпределяне на първичния доход“						
Нетен оперираш излишък и смесен доход	557,5	279,9	237,3	39,7	0,5	
Компенсации на наети лица	1 051,7	1 051,7				2,4
Данъци, намалени с производствени субсидии	241,7				241,7	1,0
Доходи от собственост	615,8	225,9	75,7	293,4	20,7	93,9
Рента	348,3	54,0	32,8	254,6	6,9	63,8
Други доходи от собственост	267,5	172,0	42,9	38,9	13,7	30,1
Нетен национален доход						
Сметка „Вторично разпределение на дохода“						
Нетен национален доход	1 843,1	1 521,1	78,8	42,3	200,8	
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	222,0				222,0	0,9
Социалноосигурителни вноски	404,0	1,2	16,2	47,2	339,4	1,2
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	442,3	442,3				2,8
Други социални трансфери	164,2	89,9	11,0	45,8	17,4	43,1
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	44,8			44,8		1,5
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	43,7	34,6	8,1	0,6	0,3	1,6
Други	75,7	55,3	2,9	0,4	17,1	40,0
Нетен разполагаем доход						
Сметка „Използване на дохода“						
Нетен разполагаем доход	1 806,5	1 380,3	44,4	51,4	330,4	
Разходи за крайно потребление						
Разходи за лично потребление						
Разходи за колективно потребление						
Корекции вследствие промяна в нетния дял на домакинствата в резервите на пенсионни фондове	14,0	14,0				0,0
Нетни спестявания/текуща външна сметка						
Капиталова сметка						
Нетни спестявания/текуща външна сметка	32,5	98,9	44,0	38,0	-148,4	38,4
Брутно капиталообразуване						
Брутно образуване на основен капитал						
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности						
Потребление на основен капитал	353,1	97,5	197,3	11,6	46,7	
Придобивания минус отписвания на непроизведени нефинансови активи						
Капиталови трансфери	42,7	13,7	15,7	9,9	3,4	2,3
Данъци върху капитала	5,5				5,5	0,0
Други капиталови трансфери	37,2	13,7	15,7	9,9	-2,1	2,3
Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-) (от капиталовата сметка)						
Статистически несъответствия						

Източници: ЕЦБ и Евростат.

2) БВП е равен на брутната добавена стойност от всички вътрешни сектори плюс нетните данъци (т.е. данъците минус субсидиите) за продукти.

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори (продължение)

(млрд. евро)

Активи 1 тр. на 2010 г.	Еврозона	Домакинства	Нефинансови предприятия (НФП)	ПФИ	Други финансови посредници	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	Сектор „държавно управление“	Останалия свят
Начален баланс, финансови активи								
Финансови активи, общо		18 162,0	15 952,6	32 354,5	13 018,5	6 468,6	3 420,4	15 248,2
Монетарно злато и СПТ				316,9				
Валута и депозити		6 425,4	1 827,9	9 428,6	1 978,6	852,3	652,7	3 634,9
Краткосрочни дългови ценни книжа		45,0	141,1	611,0	291,7	386,2	35,2	833,9
Дългосрочни дългови ценни книжа		1 374,6	216,6	6 301,6	2 122,0	2 074,6	350,3	3 226,1
Кредити		73,9	2 885,2	12 686,7	3 199,5	421,6	452,0	1 766,0
в т. ч. дългосрочни		57,0	1 632,6	9 819,9	2 324,3	317,1	366,5	.
Акции и други капиталови инструменти		4 264,5	7 333,3	2 062,8	5 173,6	2 272,3	1 286,0	5 210,7
Котирани акции		737,5	1 261,5	503,5	1 797,9	423,3	283,8	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		2 117,2	5 692,8	1 224,4	2 694,7	481,3	854,9	.
Акции на взаимни фондове		1 409,9	379,0	334,9	681,0	1 367,7	147,4	.
Застрахователни технически резерви		5 475,8	145,1	1,9	0,0	198,8	3,9	181,3
Други задължения и финансови деривати		502,8	3 403,4	945,0	253,2	262,8	640,2	395,2
Нетна финансова стойност								
Финансова сметка, трансакции по финансови активи								
Трансакции по финансови активи, общо		105,0	99,8	155,4	153,6	123,6	-13,2	241,9
Монетарно злато и СПТ				-0,2				0,2
Валута и депозити		-3,5	-30,9	3,2	-20,4	-2,9	7,4	89,1
Краткосрочни дългови ценни книжа		-6,5	9,1	17,0	-4,0	0,6	-9,1	2,3
Дългосрочни дългови ценни книжа		-9,2	12,5	57,5	69,2	75,9	-4,5	79,8
Кредити		-1,7	76,5	26,9	83,7	6,8	-2,5	-15,1
в т. ч. дългосрочни		-1,7	30,9	27,1	38,4	6,0	-1,1	.
Акции и други капиталови инструменти		27,9	24,8	-11,0	24,1	31,0	9,6	70,3
Котирани акции		11,0	15,8	8,1	16,6	-1,7	0,3	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		13,7	12,6	-15,7	-21,6	2,4	6,1	.
Акции на взаимни фондове		3,1	-3,6	-3,4	29,1	30,3	3,2	.
Застрахователни технически резерви		87,6	2,1	0,0	0,0	6,7	0,0	4,4
Други задължения и финансови деривати		10,5	5,7	62,1	0,9	5,6	-14,0	10,9
Изменение на нетната финансова стойност в резултат от трансакции								
Сметка „Други изменения“, финансови активи								
Други изменения във финансовите активи, общо		108,3	262,6	179,8	235,7	102,5	14,0	375,9
Монетарно злато и СПТ				23,3				
Валута и депозити		3,8	4,3	53,7	29,0	2,2	-0,2	84,3
Краткосрочни дългови ценни книжа		1,6	4,5	3,2	11,1	0,8	0,6	2,7
Дългосрочни дългови ценни книжа		-4,0	3,0	30,4	35,4	18,6	4,0	96,3
Кредити		0,0	26,3	45,4	2,7	0,1	-0,3	12,1
в т. ч. дългосрочни		0,0	15,5	15,3	6,4	-0,5	-5,3	.
Акции и други капиталови инструменти		52,0	211,2	23,2	155,6	74,9	8,8	176,2
Котирани акции		29,0	34,3	11,0	88,8	14,7	8,0	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		3,9	160,2	8,9	59,4	6,2	-2,7	.
Акции на взаимни фондове		19,1	16,7	3,4	7,4	54,0	3,5	.
Застрахователни технически резерви		58,2	0,1	0,0	0,0	3,9	0,0	-1,5
Други задължения и финансови деривати		-3,3	13,1	0,5	2,0	2,0	1,0	5,8
Други изменения на нетната финансова стойност								
Краен баланс, финансови активи								
Финансови активи, общо		18 375,2	16 315,0	32 689,7	13 407,8	6 694,7	3 421,2	15 865,8
Монетарно злато и СПТ				340,0				
Валута и депозити		6 425,6	1 801,3	9 485,5	1 987,2	851,6	659,9	3 808,3
Краткосрочни дългови ценни книжа		40,0	154,7	631,2	298,8	387,6	26,7	838,9
Дългосрочни дългови ценни книжа		1 361,4	232,1	6 389,5	2 226,6	2 169,1	349,8	3 402,1
Кредити		72,3	2 988,0	12 759,0	3 285,8	428,5	449,1	1 763,0
в т. ч. дългосрочни		55,2	1 679,0	9 862,4	2 369,1	322,7	360,2	.
Акции и други капиталови инструменти		4 344,4	7 569,3	2 075,1	5 353,3	2 378,3	1 304,5	5 457,1
Котирани акции		777,5	1 311,6	522,6	1 903,3	436,4	292,1	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		2 134,8	5 865,6	1 217,6	2 732,5	489,9	858,2	.
Акции на взаимни фондове		1 432,1	392,1	334,9	717,4	1 452,0	154,1	.
Застрахователни технически резерви		5 621,6	147,3	1,9	0,0	209,3	3,9	184,2
Други задължения и финансови деривати		510,0	3 422,3	1 007,5	256,0	270,4	627,2	411,9
Нетна финансова стойност								

Източник: ЕЦБ.

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори (продължение)

(млрд. евро)

Пасиви 1 тр. на 2010 г.	Еврозона	Домакинства	Нефинансови предприятия (НФП)	ПФИ	Други финансови посредници	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	Сектор „държавно управление“	Останалия свят
Начален баланс, пасиви								
Пасиви, общо		6 571,1	24 743,7	31 589,9	12 908,3	6 557,3	8 206,3	13 731,2
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			29,2	22 013,3	23,8	0,0	233,9	2 500,2
Краткосрочни дългови ценни книжа			303,0	688,0	69,0	9,6	1 007,6	266,9
Дългосрочни дългови ценни книжа			524,1	4 561,1	2 604,2	40,7	5 166,7	2 768,9
Кредити		5 891,5	8 206,0		2 894,0	244,6	1 351,6	2 897,3
в т. ч. дългосрочни		5 532,1	5 788,7		1 586,4	96,5	1 167,3	.
Акции и други капиталови инструменти			12 242,3	2 917,5	7 121,6	491,6	6,3	4 817,3
Котирани акции			3 398,8	573,4	192,0	171,8	0,0	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		6,7	8 843,6	1 142,8	2 174,2	318,8	6,3	.
Акции на взаимни фондове				1 201,3	4 755,3			.
Застрахователни технически резерви		34,1	331,5	65,6	0,8	5 574,3	0,5	
Други задължения и финансови деривати		638,8	3 107,6	1 344,5	195,0	196,4	439,6	480,6
Нетна финансова стойност [1]	-1 200,1	11 590,8	-8 791,1	764,6	110,2	-88,6	-4 785,9	
Финансова сметка, трансакции по пасивите								
Трансакции по пасивите, общо		27,8	83,8	143,8	124,3	115,9	164,6	206,0
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			0,1	40,7	-0,4	0,0	-11,3	12,9
Краткосрочни дългови ценни книжа			7,9	28,4	0,3	1,2	-15,2	-13,2
Дългосрочни дългови ценни книжа			27,6	45,9	-18,1	0,1	178,5	47,0
Кредити		13,9	21,8		4,7	12,3	18,6	103,2
в т. ч. дългосрочни		19,6	18,1		-12,0	0,9	3,4	.
Акции и други капиталови инструменти			50,7	-41,3	125,7	0,7	0,0	40,8
Котирани акции			10,3	5,7	0,3	0,0	0,0	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		0,0	40,4	-3,2	-4,6	0,7	0,0	.
Акции на взаимни фондове				-43,9	130,0			.
Застрахователни технически резерви		0,1	1,0	-1,6	0,0	101,3	0,0	
Други задължения и финансови деривати		13,7	-25,5	71,8	12,1	0,3	-6,1	15,2
Изменение на нетната финансова стойност в резултат от трансакции [1]	-35,9	77,2	16,1	11,6	29,3	7,7	-177,8	35,9
Сметка „Други изменения“, пасиви								
Други изменения в пасивите, общо		-0,8	252,9	129,6	319,7	77,3	46,2	430,6
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			0,0	112,0	0,0	0,0	0,0	65,0
Краткосрочни дългови ценни книжа			6,3	7,7	1,3	0,1	0,7	8,5
Дългосрочни дългови ценни книжа			7,7	36,6	31,6	0,8	42,9	64,1
Кредити		-9,3	10,4		29,7	-0,2	1,1	54,7
в т. ч. дългосрочни		-8,2	5,9		11,3	-0,3	1,3	.
Акции и други капиталови инструменти			188,5	21,5	246,5	20,1	-0,1	225,5
Котирани акции			81,3	-27,0	14,5	6,7	0,0	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		0,1	107,2	31,1	38,8	13,4	-0,1	.
Акции на взаимни фондове				17,4	193,2			.
Застрахователни технически резерви		0,0	0,0	0,0	0,0	60,8	0,0	
Други задължения и финансови деривати		8,5	40,0	-48,3	10,6	-4,2	1,6	12,9
Други изменения на нетната финансова стойност [1]	78,0	109,1	9,7	50,3	-84,0	25,2	-32,2	-54,7
Краен баланс, пасиви								
Пасиви, общо		6 598,1	25 080,4	31 863,2	13 352,3	6 750,5	8 417,1	14 367,8
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			29,4	22 166,0	23,4	0,0	222,7	2 578,1
Краткосрочни дългови ценни книжа			317,3	724,1	70,6	10,8	993,1	262,2
Дългосрочни дългови ценни книжа			559,5	4 643,6	2 617,8	41,6	5 388,2	2 880,0
Кредити		5 896,1	8 238,2		2 928,3	256,7	1 371,3	3 055,2
в т. ч. дългосрочни		5 543,6	5 812,7		1 585,7	97,1	1 171,9	.
Акции и други капиталови инструменти			12 481,5	2 897,6	7 493,8	512,5	6,2	5 083,5
Котирани акции			3 490,3	552,0	206,8	178,5	0,0	.
Некотирани акции и други капиталови инструменти		6,8	8 991,2	1 170,7	2 208,4	332,9	6,2	.
Акции на взаимни фондове				1 174,8	5 078,6			.
Застрахователни технически резерви		34,2	332,5	64,0	0,8	5 736,4	0,6	
Други задължения и финансови деривати		661,0	3 122,1	1 368,0	217,7	192,5	435,2	508,8
Нетна финансова стойност [1]	-1 158,0	11 777,2	-8 765,4	826,5	55,5	-55,7	-4 995,9	

Източник: ЕЦБ.

1) За изчисляване на балансиращите показатели виж методологическите бележки.

3.2 Нефинансови сметки на еврозоната
(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия)

Използване	2006	2007	2008	2 тр. 2008 – 1 тр. 2009 г.	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.
Сметка „Формиране на дохода“								
Брутна добавена стойност (базисни цени)								
Данъци, намалени със субсидии за продукти								
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени)								
Компенсации на наети лица	4 070,7	4 256,3	4 433,0	4 438,0	4 434,4	4 424,7	4 415,8	4 417,3
Други данъци, намалени с производствени субсидии	128,5	136,2	133,1	129,7	122,7	117,2	110,8	106,6
Потребление на основен капитал	1 251,9	1 318,9	1 382,2	1 391,8	1 397,7	1 401,7	1 405,1	1 408,3
Нетен оперираш излишък и смесен доход [1]	2 186,0	2 334,9	2 344,8	2 279,0	2 198,7	2 154,5	2 138,7	2 159,0
Сметка „Разпределяне на първичния доход“								
Нетен оперираш излишък и смесен доход								
Компенсации на наети лица								
Данъци, намалени с производствени субсидии								
Доходи от собственост	3 021,4	3 591,9	3 878,9	3 747,2	3 486,1	3 208,9	2 964,6	2 850,3
Рента	1 649,2	2 067,4	2 322,6	2 222,8	2 057,9	1 839,3	1 641,7	1 538,8
Други доходи от собственост	1 372,1	1 524,5	1 556,3	1 524,4	1 428,2	1 369,6	1 322,9	1 311,5
Нетен национален доход [1]	7 327,2	7 715,1	7 795,9	7 707,9	7 612,4	7 547,8	7 530,5	7 554,7
Сметка „Вторично разпределение на дохода“								
Нетен национален доход								
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	1 028,3	1 112,1	1 123,4	1 106,0	1 068,4	1 038,0	1 012,5	1 010,7
Социалноосигурителни вноски	1 540,7	1 594,6	1 660,7	1 667,8	1 667,2	1 668,7	1 669,6	1 672,4
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	1 554,0	1 600,1	1 667,4	1 691,8	1 723,5	1 754,7	1 783,9	1 803,9
Други текущи трансфери	722,9	752,9	786,0	782,4	777,8	772,2	772,1	776,8
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	179,9	184,3	187,8	185,6	183,2	179,9	176,9	177,6
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	180,2	184,1	188,8	186,6	183,9	180,4	177,1	177,7
Други	362,8	384,5	409,4	410,2	410,7	412,0	418,2	421,6
Нетен разполагаем доход [1]	7 234,7	7 619,8	7 690,4	7 603,0	7 506,7	7 440,6	7 422,1	7 441,1
Сметка „Използване на дохода“								
Нетен разполагаем доход								
Разходи за крайно потребление	6 635,2	6 898,5	7 162,4	7 168,0	7 159,8	7 151,4	7 167,2	7 196,1
Разходи за лично потребление	5 948,2	6 186,0	6 411,0	6 403,2	6 385,8	6 368,0	6 376,3	6 405,0
Разходи за колективно потребление	687,0	712,5	751,4	764,8	774,0	783,4	791,0	791,1
Корекции вследствие изменение на нетния дял на домакинствата в резервите на пенсионни фондове	63,4	60,4	65,1	64,9	63,2	61,2	59,9	59,2
Нетни спестявания [1]	599,7	721,4	528,0	435,0	346,8	289,2	254,9	245,1
Капиталова сметка								
Нетни спестявания								
Брутно капиталообразуване	1 878,5	2 021,7	2 057,1	1 989,0	1 890,5	1 809,5	1 734,7	1 715,6
Брутно образуване на основен капитал	1 855,7	1 991,3	2 022,5	1 969,7	1 898,2	1 836,7	1 791,5	1 767,1
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности	22,9	30,4	34,6	19,3	-7,7	-27,2	-56,8	-51,4
Потребление на основен капитал								
Придобивания минус отписвания на непроизведени нефинансови активи	-0,4	-1,2	0,7	1,1	0,7	0,3	1,4	1,2
Капиталови трансфери	169,6	151,9	160,5	159,4	171,1	174,2	182,3	187,3
Данъци върху капитала	22,5	24,3	23,8	23,6	28,6	29,0	33,9	34,3
Други капиталови трансфери	147,1	127,7	136,7	135,8	142,5	145,2	148,4	153,0
Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-) (от капиталовата сметка) [1]	-11,9	34,3	-137,3	-155,4	-138,5	-110,3	-67,3	-53,8

Източници: ЕЦБ и Евростат.
1) За подробности относно изчисляването на балансиращите показатели виж методологическите бележки.

3.2 Нефинансови сметки на еврозоната (продължение)

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия)

Източници	2006	2007	2008	2 тр. 2008 – 1 тр. 2009 г.	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.
Сметка „Формиране на дохода“								
Брутна добавена стойност (базисни цени)	7 637,1	8 046,3	8 293,1	8 238,5	8 153,4	8 098,1	8 070,3	8 091,2
Данъци, намалени със субсидии за продукти	914,8	960,0	946,0	929,5	912,5	901,3	894,5	894,4
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени) [2]	8 551,9	9 006,3	9 239,2	9 168,1	9 065,9	8 999,4	8 964,8	8 985,6
Компенсации на наети лица								
Други данъци, намалени с производствени субсидии								
Потребление на основен капитал								
Нетен оперираш излишък и смесен доход								
Сметка „Разпределяне на първичния доход“								
Нетен оперираш излишък и смесен доход	2 186,0	2 334,9	2 344,8	2 279,0	2 198,7	2 154,5	2 138,7	2 159,0
Компенсации на наети лица	4 078,2	4 264,3	4 441,4	4 446,2	4 442,6	4 432,7	4 423,2	4 424,7
Данъци, намалени с производствени субсидии	1 055,4	1 104,0	1 085,6	1 065,5	1 042,8	1 027,9	1 022,2	1 018,4
Доходи от собственост	3 029,0	3 603,9	3 803,0	3 664,4	3 414,4	3 141,6	2 911,1	2 802,8
Рента	1 619,5	2 027,8	2 259,8	2 157,1	1 990,4	1 768,2	1 571,3	1 472,0
Други доходи от собственост	1 409,6	1 576,1	1 543,2	1 507,3	1 424,0	1 373,4	1 339,8	1 330,8
Нетен национален доход								
Сметка „Вторично разпределение на дохода“								
Нетен национален доход	7 327,2	7 715,1	7 795,9	7 707,9	7 612,4	7 547,8	7 530,5	7 554,7
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	1 033,0	1 119,5	1 131,6	1 114,0	1 074,8	1 043,7	1 018,4	1 016,2
Социалноосигурителни вноски	1 539,9	1 593,8	1 660,1	1 666,9	1 666,1	1 667,7	1 668,8	1 671,7
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	1 545,9	1 591,1	1 659,4	1 684,0	1 715,9	1 747,3	1 776,6	1 796,7
Други текущи трансфери	634,5	660,0	681,0	678,2	674,2	667,7	665,9	665,7
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	180,2	184,1	188,8	186,6	183,9	180,4	177,1	177,7
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	177,1	181,4	185,2	182,9	180,4	176,9	173,8	174,2
Други	277,2	294,4	307,0	308,7	310,0	310,5	315,0	313,8
Нетен разполагаем доход								
Сметка „Използване на дохода“								
Нетен разполагаем доход	7 234,7	7 619,8	7 690,4	7 603,0	7 506,7	7 440,6	7 422,1	7 441,1
Разходи за крайно потребление								
Разходи за лично потребление								
Разходи за колективно потребление								
Корекции вследствие изменение на нетния дял на домакинствата в резервите на пенсионни фондове	63,6	60,6	65,1	64,9	63,2	61,2	59,9	59,2
Нетни спестявания								
Капиталова сметка								
Нетни спестявания	599,7	721,4	528,0	435,0	346,8	289,2	254,9	245,1
Брутно капиталообразуване								
Брутно образуване на основен капитал								
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности								
Потребление на основен капитал	1 251,9	1 318,9	1 382,2	1 391,8	1 397,7	1 401,7	1 405,1	1 408,3
Придобивания минус отписвания на непроизведени нефинансови активи								
Капиталови трансфери	184,2	166,4	170,8	167,2	179,2	182,8	191,1	197,0
Данъци върху капитала	22,5	24,3	23,8	23,6	28,6	29,0	33,9	34,3
Други капиталови трансфери	161,7	142,2	146,9	143,6	150,7	153,8	157,2	162,7
Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-) (от капиталовата сметка)								

Източници: ЕЦБ и Евростат.

2) БВП е равен на брутната добавена стойност от всички вътрешни сектори плюс нетните данъци (т.е. данъците минус субсидиите) за продукти.

3.3 Домакинства

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия; салда в края на периода)

	2006	2007	2008	2 тр. 2008 – 1 тр. 2009 г.	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.
Доход, спестявания и изменение на чистата стойност								
Компенсации на наети лица (+)	4 078,2	4 264,3	4 441,4	4 446,2	4 442,6	4 432,7	4 423,2	4 424,7
Брутен оперираш излишък и смесен доход (+)	1 416,1	1 497,5	1 547,5	1 538,5	1 523,2	1 509,9	1 502,8	1 504,3
Подлежащи на получаване лихви (+)	263,6	308,8	343,4	328,9	305,0	273,5	246,2	231,4
Дължими лихви (-)	165,7	213,3	238,6	223,5	200,1	172,9	149,7	141,3
Други доходи от собственост, подлежащи на получаване (+)	748,4	793,4	799,3	790,0	763,0	743,3	733,7	725,3
Други дължими доходи от собственост (-)	9,8	10,0	10,1	10,2	10,3	10,3	10,2	10,2
Текущи данъци върху доходи и имущество (-)	794,4	851,7	892,6	890,0	877,5	870,5	859,3	855,6
Нетни социалноосигурителни вноски (-)	1 536,6	1 590,4	1 656,3	1 663,3	1 662,6	1 664,0	1 664,8	1 667,6
Нетни социални плащания (+)	1 540,4	1 585,4	1 653,5	1 678,1	1 710,0	1 741,4	1 770,7	1 790,7
Текущи трансфери за получаване, нето (+)	66,9	69,5	70,5	72,3	75,3	79,2	82,2	81,8
= Брутен разполагаем доход	5 607,1	5 853,6	6 058,0	6 066,9	6 068,5	6 062,2	6 074,8	6 083,5
Разходи за крайно потребление (-)	4 900,9	5 094,5	5 268,8	5 247,7	5 220,2	5 190,0	5 189,3	5 209,5
Изменение на чистата стойност в пенсионни фондове (+)	63,2	60,1	64,8	64,5	62,9	60,9	59,6	58,9
= Брутни спестявания	769,4	819,3	854,0	883,7	911,2	933,1	945,1	932,8
Потребление на основен капитал (-)	345,9	367,3	385,4	387,4	388,5	389,1	389,1	389,3
Капиталови трансфери, подлежащи на получаване, нето (+)	19,0	11,6	13,1	12,8	13,8	15,2	10,0	7,8
Други изменения на чистата стойност (+) [1]	524,2	70,9	-1 534,2	-1 207,3	-651,4	21,9	486,0	870,3
= Изменение на чистата стойност [1]	966,7	534,4	-1 052,5	-698,2	-114,9	581,1	1 052,0	1 421,7
Инвестиции, финансиране и изменения на чистата стойност								
Нетни придобивания на нефинансови активи (+)	606,2	641,6	639,3	619,9	594,3	571,2	553,4	542,9
Потребление на основен капитал (-)	345,9	367,3	385,4	387,4	388,5	389,1	389,1	389,3
Основни показатели на финансовите инвестиции (+)								
Краткосрочни активи	327,0	440,4	437,1	365,8	263,9	153,4	-23,2	-97,5
Валута и депозити	284,1	349,8	436,7	397,4	335,2	256,8	121,3	64,6
Акции на фондове на паричния пазар	7,3	58,0	-17,3	-12,2	-28,5	-30,1	-61,8	-89,0
Дългови ценни книжа [2]	35,5	32,7	17,8	-19,3	-42,8	-73,3	-82,7	-73,1
Дългосрочни активи	306,5	142,4	39,6	80,0	189,8	343,3	496,3	574,8
Депозити	1,0	-31,5	-35,1	-13,3	15,5	56,9	95,3	121,3
Дългови ценни книжа	33,9	52,0	41,3	22,9	13,7	8,9	-9,5	-23,7
Акции и други капиталови инструменти	-26,8	-100,5	-94,6	-65,0	-3,7	86,7	167,2	202,6
Котирани и некотирани акции и другите капиталови инструменти	-3,8	-2,7	30,2	35,8	51,5	88,6	77,9	91,3
Акции на взаимни фондове	-23,0	-97,8	-124,8	-100,8	-55,1	-1,8	89,3	111,3
Резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	298,4	222,5	128,0	135,4	164,2	190,7	243,2	274,7
Основни показатели на финансирането (-)								
Кредити	401,5	357,9	210,0	153,7	126,1	96,6	96,1	119,7
в т.ч. от ПФИ от еврозоната	355,3	283,7	82,7	20,4	10,6	-15,8	63,1	74,0
Други изменения във финансовите активи (+)								
Акции и други капиталови инструменти	463,8	44,9	-1 267,7	-970,0	-574,8	-106,1	271,1	532,0
Резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	46,5	24,9	-250,8	-199,9	-97,5	59,4	155,6	254,6
Други нетни потоци (+)	-35,9	-34,5	-54,8	-52,9	23,9	45,6	84,1	123,9
= Изменение на чистата стойност [1]	966,7	534,4	-1 052,5	-698,2	-114,9	581,1	1 052,0	1 421,7
Финансов баланс								
Финансови активи (+)								
Краткосрочни активи	4 838,2	5 308,8	5 825,1	5 886,6	5 891,5	5 828,6	5 798,1	5 757,4
Валута и депозити	4 454,2	4 843,0	5 312,3	5 373,9	5 429,7	5 397,7	5 465,7	5 438,6
Акции на фондове на паричния пазар	290,9	347,3	371,5	389,6	354,3	348,6	276,3	268,3
Дългови ценни книжа [2]	93,1	118,4	141,3	123,1	107,5	82,3	56,1	50,5
Дългосрочни активи	11 849,5	12 025,6	10 460,7	10 212,4	10 651,8	11 207,5	11 447,1	11 690,4
Депозити	1 015,5	953,5	886,1	863,7	882,6	914,4	959,6	987,0
Дългови ценни книжа	1 247,2	1 291,9	1 321,1	1 292,4	1 313,4	1 372,3	1 363,5	1 350,9
Акции и други капиталови инструменти	4 974,4	4 920,4	3 516,6	3 309,2	3 572,7	3 874,5	3 988,2	4 076,1
Котирани и некотирани акции и другите капиталови инструменти	3 581,2	3 607,4	2 588,1	2 417,3	2 595,4	2 830,1	2 854,7	2 912,3
Акции на взаимни фондове	1 393,2	1 313,0	928,5	892,0	977,3	1 044,4	1 133,5	1 163,8
Резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	4 612,4	4 859,8	4 737,0	4 747,1	4 883,0	5 046,3	5 135,8	5 276,4
Други нетни активи (+)	243,0	228,5	234,1	223,0	248,2	237,6	237,1	225,4
Пасиви (-)								
Кредити	5 247,7	5 597,0	5 802,8	5 795,7	5 831,6	5 851,9	5 891,5	5 896,1
в т.ч. от ПФИ от еврозоната	4 553,1	4 825,5	4 901,1	4 879,0	4 899,3	4 916,2	4 955,4	4 941,8
= Нетна финансова стойност	11 683,0	11 965,8	10 717,1	10 526,4	10 959,9	11 421,8	11 590,8	11 777,2

Източници: ЕЦБ и Евростат.

1) С изключение на промените в чистата стойност, дължащи се на други изменения в нефинансовите активи, като преоценки на жилищна собственост.

2) Ценни книжа, издадени от ПФИ, с матуритет под 2 години, и ценни книжа, издадени от други сектори, с матуритет под 1 година.

3.4 Нефинансови предприятия (НФП)

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия; салда в края на периода)

	2006	2007	2008	2 тр. 2008 – 1 тр. 2009 г.	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.
Доход и спестявания								
Брутна добавена стойност (базисни цени) (+)	4 372,9	4 629,1	4 758,7	4 696,9	4 610,7	4 550,1	4 514,8	4 524,0
Компенсации на наети лица (-)	2 585,2	2 713,5	2 832,4	2 827,6	2 816,2	2 798,4	2 782,2	2 779,0
Други данъци, намалени с производствени субсидии (-)	75,0	79,6	77,2	74,8	69,2	64,0	59,8	55,0
= Брутен оперираш излишък (+)	1 712,7	1 836,1	1 849,1	1 794,5	1 725,3	1 687,7	1 672,8	1 690,1
Потребление на основен капитал (-)	702,2	738,0	773,3	779,1	782,4	784,8	787,4	789,0
= Нетен оперираш излишък (+)	1 010,5	1 098,0	1 075,8	1 015,4	942,9	902,9	885,4	901,1
Доходи от собственост, подлежащи на получаване (+)	507,4	587,1	590,3	565,3	529,5	503,0	478,3	469,2
Подлежащи на получаване лихви (+)	170,3	201,6	219,2	206,9	189,9	169,3	151,6	141,7
Други доходи от собственост, подлежащи на получаване (+)	337,1	385,6	371,1	358,4	339,6	333,7	326,7	327,4
Дължими лихви и рента (-)	285,3	348,7	403,5	388,0	360,5	324,2	292,2	275,7
= Нетен предприемачески доход (+)	1 232,6	1 336,4	1 262,6	1 192,7	1 112,0	1 081,6	1 071,5	1 094,6
Разпределен доход (-)	927,6	990,0	1 022,0	1 006,2	963,5	926,2	900,4	885,6
Дължими данъци върху доходи и имущество (-)	189,8	212,0	193,6	181,3	159,0	137,5	125,0	126,0
Социалноосигурителни вноски, подлежащи на получаване (+)	74,8	63,5	65,8	65,5	65,4	65,3	65,3	65,5
Дължими социални плащания (-)	60,6	61,8	63,3	63,5	63,7	64,0	64,0	64,0
Дължими други текущи трансфери, нето (-)	65,4	56,4	58,3	57,9	58,3	60,1	61,2	62,1
= Нетни спестявания	64,1	79,8	-8,7	-50,7	-67,1	-40,8	-13,7	22,4
Инвестиции, финансиране и спестявания								
Нетни придобивания на нефинансови активи (+)	313,4	369,6	356,8	299,4	215,9	154,7	97,3	89,7
Брутно образуване на основен капитал (+)	990,6	1 077,3	1 096,3	1 060,4	1 007,6	968,0	941,1	929,6
Потребление на основен капитал (-)	702,2	738,0	773,3	779,1	782,4	784,8	787,4	789,0
Нетни придобивания на други нефинансови активи (+)	24,9	30,4	33,8	18,1	-9,3	-28,4	-56,4	-51,0
Основни показатели на финансовите инвестиции (+)								
Краткосрочни активи	168,7	169,8	61,7	2,7	38,2	84,0	110,2	99,1
Валута и депозити	146,2	154,4	15,5	-5,5	10,4	37,5	89,8	97,3
Акции на фондове на паричния пазар	10,3	-15,1	27,5	27,2	38,0	45,6	40,4	8,9
Дългови ценни книжа [1]	12,1	30,5	18,7	-18,9	-10,1	0,9	-20,0	-7,2
Дългосрочни активи	510,5	758,8	659,0	661,7	528,6	343,4	130,9	142,7
Депозити	29,4	-12,3	27,9	40,3	47,5	28,7	17,1	5,0
Дългови ценни книжа	13,9	-21,5	-71,1	4,7	21,3	0,3	12,1	13,9
Акции и други капиталови инструменти	263,2	451,4	347,6	358,5	331,6	253,1	98,0	65,3
Други (основно междубанкови заеми)	204,0	341,2	354,6	258,2	128,1	61,3	3,6	58,5
Други нетни активи (+)	103,7	127,6	29,1	-114,9	-91,8	-45,5	-46,2	22,5
Основни показатели на финансирането (-)								
Дълг	740,1	864,4	730,8	533,8	360,3	187,6	4,5	48,1
в т.ч. кредити от ПФИ от еврозоната	457,9	543,7	392,7	251,6	97,6	-35,5	-152,9	-114,5
в т.ч. дългови ценни книжа	39,6	36,8	59,4	65,4	78,3	88,7	78,5	97,8
Акции и други капиталови инструменти	219,5	413,1	306,5	284,0	315,6	305,8	217,2	200,8
Котирани акции	38,2	70,3	2,6	13,3	47,1	57,8	59,6	60,4
Некотирани акции и други капиталови инструменти	181,3	342,8	303,8	270,8	268,5	247,9	157,6	140,3
Нетни капиталови трансфери, подлежащи на получаване (-)	72,0	69,4	75,6	78,1	77,2	78,8	81,0	80,5
= Нетни спестявания	64,1	79,8	-8,7	-50,7	-67,1	-40,8	-13,7	22,4
Финансов баланс								
Финансови активи								
Краткосрочни активи	1 703,7	1 855,3	1 915,5	1 902,6	1 935,4	1 980,7	2 024,8	2 000,6
Валута и депозити	1 367,2	1 507,6	1 539,2	1 511,8	1 552,6	1 581,1	1 635,5	1 605,2
Акции на фондове на паричния пазар	208,7	188,8	212,8	236,8	242,7	247,9	232,8	226,0
Дългови ценни книжа [1]	127,8	158,9	163,5	154,0	140,0	151,7	156,5	169,4
Дългосрочни активи	10 148,6	11 087,9	9 396,9	9 112,5	9 481,5	10 102,9	10 379,2	10 744,8
Депозити	149,7	169,4	193,4	199,1	192,8	192,5	192,4	196,1
Дългови ценни книжа	281,2	257,7	190,5	192,1	167,8	159,7	201,2	217,4
Акции и други капиталови инструменти	7 507,5	8 135,1	6 127,4	5 813,9	6 242,9	6 879,6	7 100,5	7 343,3
Други (основно междуфирмени заеми)	2 210,1	2 525,8	2 885,6	2 907,4	2 878,0	2 871,1	2 885,2	2 988,0
Други нетни активи	353,7	390,8	444,8	434,1	457,0	442,5	470,2	476,8
Пасиви								
Дълг	7 883,6	8 645,8	9 375,7	9 393,0	9 409,8	9 387,7	9 364,6	9 447,4
в т.ч. кредити от ПФИ от еврозоната	3 983,0	4 508,3	4 896,7	4 859,6	4 826,3	4 759,7	4 700,9	4 699,3
в т.ч. дългови ценни книжа	685,6	685,8	744,4	749,6	780,8	823,2	827,1	876,8
Акции и други капиталови инструменти	13 187,9	14 378,1	10 768,6	10 107,9	10 830,6	11 934,2	12 242,3	12 481,5
Котирани акции	4 511,4	4 997,0	2 840,4	2 483,7	2 827,5	3 267,0	3 398,8	3 490,3
Некотирани акции и други капиталови инструменти	8 676,6	9 381,1	7 928,2	7 624,2	8 003,1	8 667,2	8 843,6	8 991,2

Източници: ЕЦБ и Евростат.

1) Ценни книжа, издадени от ПФИ, с матуритет под 2 години, и ценни книжа, издадени от други сектори, с матуритет под 1 година.

3.5 Застрахователни дружества и пенсионни фондове

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия; салда в края на периода)

	2006	2007	2008	2 тр. 2008 – 1 тр. 2009 г.	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.
Финансова сметка, финансови трансакции								
Основни показатели на финансовите инвестиции (+)								
Краткосрочни активи	68,2	76,4	116,8	66,8	51,3	40,4	16,8	0,3
Валута и депозити	10,6	6,4	57,0	18,6	11,8	-0,7	-33,1	-20,8
Акции на фондове на паричния пазар	7,2	6,8	19,2	16,8	10,9	6,1	7,7	-9,4
Дългови ценни книжа [1]	50,4	63,1	40,7	31,5	28,6	35,0	42,2	30,5
Дългосрочни активи	290,1	162,8	66,6	69,4	92,7	126,0	206,2	276,4
Депозити	67,4	49,8	0,8	13,5	13,0	19,9	16,2	-0,3
Дългови ценни книжа	112,3	45,9	17,3	44,8	-0,2	10,9	70,2	95,3
Кредити	-1,2	-15,2	22,4	1,1	11,1	8,7	6,0	9,5
Котирани акции	-2,7	-0,7	-14,3	-19,8	-24,4	-99,9	-86,9	-80,8
Некотирани акции и други капиталови инструменти	30,2	21,5	30,0	23,0	15,4	3,9	-7,1	0,2
Акции на взаимни фондове	84,1	61,5	10,4	6,7	77,8	182,4	207,9	252,6
Други нетни активи (+)	10,1	-7,8	26,6	14,5	36,3	34,1	34,6	46,4
Основни показатели на финансирането (-)								
Дългови ценни книжа	5,8	3,0	11,7	13,9	9,9	10,1	1,0	-0,1
Кредити	44,3	-5,0	27,2	2,9	14,9	9,5	-24,1	-14,2
Акции и други капиталови инструменти	9,3	1,0	3,3	5,5	4,9	6,2	5,1	3,9
Застрахователни технически резерви	312,0	247,5	142,6	143,1	171,4	198,3	272,5	319,1
Нетен дял на домакинствата в резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	304,6	243,2	125,3	133,3	164,7	194,3	259,9	304,4
Авансови плащания на застрахователни премии и резерви за неуредени искове	7,4	4,3	17,2	9,8	6,7	4,0	12,6	14,7
= Изменения на нетната финансова стойност в резултат от трансакции	-2,9	-15,1	25,3	-14,7	-20,9	-23,6	3,1	14,4
Сметка „Други изменения“								
Други изменения във финансовите активи (+)								
Акции и други капиталови инструменти	180,1	18,1	-566,1	-431,0	-265,3	-31,0	208,8	354,4
Други нетни активи	-41,5	-41,4	43,5	24,5	44,9	78,3	65,3	104,3
Други изменения в пасивите (-)								
Акции и други капиталови инструменти	41,4	-32,5	-180,1	-189,0	-123,8	-52,6	15,6	96,7
Застрахователни технически резерви	51,2	22,2	-243,0	-199,9	-95,1	64,5	159,3	263,0
Нетен дял на домакинствата в резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	47,7	23,7	-242,8	-193,4	-91,4	65,4	162,0	260,2
Авансови плащания на застрахователни премии и резерви за неуредени искове	3,5	-1,5	-0,2	-6,4	-3,7	-1,0	-2,7	2,8
= Други изменения на нетната финансова стойност	46,0	-13,1	-99,6	-17,6	-1,6	35,4	99,1	99,0
Финансов баланс								
Финансови активи (+)								
Краткосрочни активи	515,6	586,2	707,7	726,9	723,1	711,1	732,5	729,7
Валута и депозити	156,6	163,1	223,9	212,9	195,6	189,8	194,7	195,7
Акции на фондове на паричния пазар	92,1	96,8	113,6	127,1	117,7	115,9	111,6	108,3
Дългови ценни книжа [1]	266,8	326,3	370,2	386,9	409,8	405,4	426,3	425,6
Дългосрочни активи	5 114,8	5 255,5	4 785,4	4 743,6	4 913,8	5 137,8	5 274,5	5 485,4
Депозити	590,6	640,8	644,1	657,9	660,7	664,3	657,7	655,9
Дългови ценни книжа	1 852,9	1 854,4	1 897,4	1 932,3	1 913,1	1 986,1	2 034,5	2 131,1
Кредити	407,8	394,3	415,6	419,2	422,1	422,0	421,6	428,5
Котирани акции	721,8	716,7	420,4	376,4	438,3	414,4	423,3	436,4
Некотирани акции и други капиталови инструменти	489,7	528,7	452,1	434,1	442,5	473,5	481,3	489,9
Акции на взаимни фондове	1 052,1	1 120,6	955,8	923,7	1 037,1	1 177,5	1 256,1	1 343,6
Други нетни активи (+)	213,8	197,1	245,6	246,8	261,2	267,5	265,2	287,2
Пасиви (-)								
Дългови ценни книжа	35,9	29,4	46,4	45,6	45,0	48,8	50,3	52,4
Кредити	244,0	235,2	269,8	274,6	273,0	263,3	244,6	256,7
Акции и други капиталови инструменти	679,2	647,7	470,9	411,9	438,1	492,2	491,6	512,5
Застрахователни технически резерви	4 973,3	5 243,0	5 142,5	5 154,3	5 301,4	5 473,3	5 574,3	5 736,4
Нетен дял на домакинствата в резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	4 263,2	4 530,1	4 412,6	4 423,7	4 567,1	4 735,9	4 834,5	4 988,3
Авансови плащания на застрахователни премии и резерви за неуредени искове	710,1	712,9	729,9	730,5	734,3	737,4	739,8	748,0
= Нетна финансова стойност	-88,3	-116,5	-190,9	-169,2	-159,3	-161,2	-88,6	-55,7

Източник: ЕЦБ.

1) Ценни книжа, издадени от ПФИ, с матуритет под 2 години, и ценни книжа, издадени от други сектори, с матуритет под 1 година.

4

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

4.1 Ценни книжа, различни от акции, по първоначален матуритет, резидентност на емитента и валута

(млрд. евро и темп на прираст за периода; сезонно изгладени данни; трансакции през месеца и салда в края на периода; номинални стойности)

		Общо в евро[1]			По резиденти на еврозоната								
					В евро			Във всички валути					
		Салда	Емисии, бруто	Емисии, нето	Салда	Емисии, бруто	Емисии, нето	Салда	Емисии, бруто	Емисии, нето	Годишен темп на прираст	Сезонно изгладени[2] Емисии, нето	Сезонно изгладени[2] 6-месечен темп на прираст
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Общо											
2009	юни	15 158,3	1 097,9	89,4	12 894,3	1 015,7	59,4	14 277,8	1 097,2	73,8	11,7	92,6	10,3
	юли	15 189,5	1 131,8	31,7	12 949,6	1 077,1	55,9	14 346,0	1 155,3	70,1	11,5	104,5	10,3
	авг.	15 238,0	881,4	47,4	12 979,2	825,5	28,6	14 364,0	888,5	20,9	10,7	59,3	8,8
	септ.	15 343,5	962,2	106,4	13 057,9	879,0	79,4	14 433,2	962,2	84,7	11,8	151,5	9,0
	окт.	15 345,3	950,0	1,9	13 088,4	900,4	30,6	14 468,6	970,6	38,3	10,8	10,4	7,8
	ноем.	15 396,3	886,8	50,3	13 141,6	844,6	52,4	14 527,7	909,7	64,2	9,5	39,3	6,6
	дек.	15 924,1	936,6	-59,9	13 671,2	883,1	-58,1	15 301,7	967,7	-58,2	7,9	13,0	5,2
2010	ян.	15 969,0	1 091,1	44,5	13 718,7	1 028,4	46,9	15 395,1	1 140,7	68,0	7,3	44,7	4,2
	февр.	16 007,2	860,0	38,4	13 758,5	811,1	40,0	15 443,6	900,3	34,1	6,0	-19,0	3,1
	март	16 152,9	1 027,8	144,8	13 862,3	923,6	102,8	15 558,9	1 031,3	109,6	5,6	99,7	2,3
	апр.	16 202,4	1 003,7	51,9	13 919,9	947,8	59,6	15 647,9	1 054,2	81,3	5,4	66,4	3,0
	май	16 208,5	867,8	7,7	13 955,4	839,9	37,1	15 756,5	946,1	50,0	4,4	-16,2	2,3
	юни	16 230,9	1 045,5	20,7	13 967,5	979,3	10,6	15 771,5	1 076,6	-4,3	3,8	11,5	2,4
		Дългосрочни											
2009	юни	13 548,1	314,6	118,9	11 415,0	276,0	106,7	12 623,1	309,9	129,5	10,6	101,8	11,7
	юли	13 575,6	270,0	27,7	11 449,1	248,6	34,3	12 667,0	273,5	45,2	10,7	88,1	11,1
	авг.	13 634,8	132,5	58,9	11 493,2	109,9	43,8	12 708,4	122,9	47,7	10,3	97,5	10,3
	септ.	13 707,6	224,6	72,4	11 568,3	198,0	74,7	12 771,4	223,6	76,0	11,3	125,1	10,0
	окт.	13 773,9	245,4	64,3	11 630,6	216,9	60,2	12 834,3	236,3	66,4	11,6	61,1	9,8
	ноем.	13 857,6	201,0	81,6	11 710,1	180,2	77,4	12 911,1	195,4	81,8	10,7	47,0	8,6
	дек.	14 368,3	169,6	-33,4	12 230,7	154,1	-23,6	13 655,6	166,1	-32,0	9,0	-35,4	6,0
2010	ян.	14 410,8	309,7	43,5	12 266,8	278,1	36,9	13 733,5	315,9	55,9	8,6	102,4	6,1
	февр.	14 467,5	212,2	57,1	12 330,1	193,7	63,8	13 807,3	211,7	60,1	7,6	18,1	4,7
	март	14 601,5	310,5	133,3	12 439,2	250,3	108,3	13 925,2	281,6	113,6	7,2	119,4	4,5
	апр.	14 654,0	246,8	53,5	12 492,4	223,5	53,8	14 007,2	255,2	73,5	7,2	70,8	4,6
	май	14 664,6	154,8	11,1	12 524,8	148,7	32,9	14 115,5	183,7	52,7	6,0	-17,7	3,5
	юни	14 709,0	270,0	44,3	12 569,1	241,9	44,3	14 168,3	261,7	36,6	5,2	6,9	4,4

Г15 Общи салда и брутни емисии на ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната

(млрд. евро)

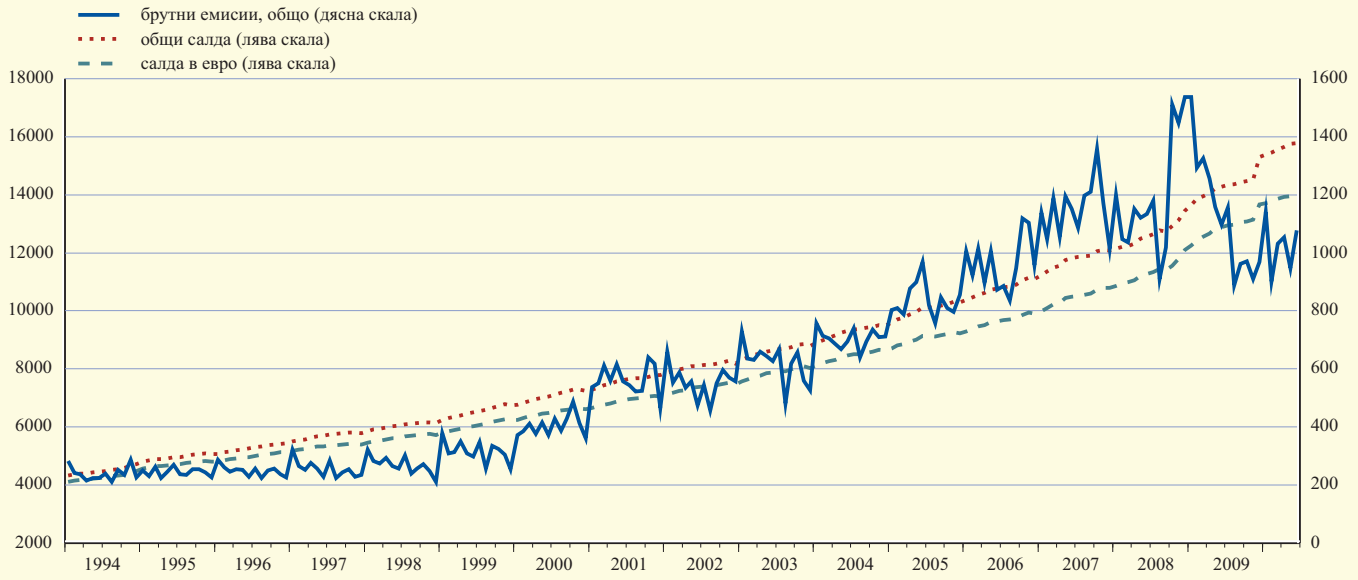

Източници: ЕЦБ и БМР (за емисии на нерезиденти на еврозоната).

1) Ценни книжа, различни от акции, деноминирани в евро, емитирани от резиденти и нерезиденти на еврозоната (общо).

2) За подробности относно изчисляването на темпа на прираст виж методологическите бележки. Шестмесечните темпове на прираст са на годишна база.

4.2 Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента и вид на инструмента

(млрд. евро; трансакции през месеца и салда в края на периода; номинални стойности)

1. Салда и емисии, бруто

	Салда						Емисии, бруто [1]					
	Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Общо											
2008	13 451	5 272	2 205	697	4 939	340	1 191	817	83	106	163	24
2009	15 302	5 380	3 245	795	5 508	374	1 127	735	63	86	221	22
2009 3 тр.	14 433	5 434	2 410	779	5 453	358	1 002	645	48	85	212	12
4 тр.	15 302	5 380	3 245	795	5 508	374	949	620	53	73	182	20
2010 1 тр.	15 559	5 473	3 209	833	5 654	389	1 024	642	61	74	227	20
2 тр.	15 772	5 465	3 257	862	5 770	418	1 026	661	60	81	198	26
2010 март	15 559	5 473	3 209	833	5 654	389	1 031	652	61	81	212	25
апр.	15 648	5 496	3 225	848	5 684	395	1 054	665	63	85	219	23
май	15 756	5 484	3 259	864	5 746	404	946	600	59	78	191	18
юни	15 772	5 465	3 257	862	5 770	418	1 077	718	58	79	185	36
	Краткосрочни											
2008	1 627	822	92	122	567	25	975	722	34	98	102	19
2009	1 646	733	97	72	724	21	876	635	19	69	137	15
2009 3 тр.	1 662	751	57	83	752	19	795	562	15	72	139	8
4 тр.	1 646	733	97	72	724	21	750	542	19	60	116	13
2010 1 тр.	1 634	747	87	76	706	17	754	536	27	61	120	10
2 тр.	1 603	734	94	73	681	21	792	570	31	67	110	16
2010 март	1 634	747	87	76	706	17	750	533	31	66	108	12
апр.	1 641	754	91	79	698	20	799	562	31	69	121	16
май	1 641	752	97	82	688	21	762	540	34	67	106	17
юни	1 603	734	94	73	681	21	815	607	27	64	102	14
	Дългосрочни [2]											
2008	11 824	4 450	2 113	575	4 371	315	217	95	49	8	61	4
2009	13 656	4 648	3 148	723	4 784	353	251	99	44	16	84	7
2009 3 тр.	12 771	4 683	2 353	696	4 701	340	207	83	33	14	72	4
4 тр.	13 656	4 648	3 148	723	4 784	353	199	79	35	13	66	6
2010 1 тр.	13 925	4 727	3 122	757	4 948	372	270	106	33	13	107	10
2 тр.	14 168	4 731	3 163	789	5 089	397	234	91	29	14	89	10
2010 март	13 925	4 727	3 122	757	4 948	372	282	119	30	14	104	13
апр.	14 007	4 743	3 134	769	4 986	375	255	103	32	16	98	7
май	14 115	4 732	3 162	782	5 058	382	184	61	25	11	85	2
юни	14 168	4 731	3 163	789	5 089	397	262	111	31	15	83	22
	В т.ч.: дългосрочни с фиксиран лихвен процент											
2008	7 710	2 306	763	437	3 955	250	120	49	9	7	53	3
2009	8 832	2 589	1 044	590	4 338	271	173	60	18	16	74	4
2009 3 тр.	8 483	2 508	903	561	4 251	260	140	49	14	13	61	3
4 тр.	8 832	2 589	1 044	590	4 338	271	132	46	10	12	59	5
2010 1 тр.	9 095	2 660	1 058	617	4 482	278	186	62	10	12	95	7
2 тр.	9 316	2 668	1 087	650	4 625	285	155	47	11	12	81	5
2010 март	9 095	2 660	1 058	617	4 482	278	192	63	14	13	92	10
апр.	9 178	2 678	1 067	629	4 524	280	181	62	14	15	87	4
май	9 268	2 672	1 084	640	4 589	282	117	22	6	8	80	1
юни	9 316	2 668	1 087	650	4 625	285	168	58	13	13	76	9
	В т.ч.: дългосрочни с променлив лихвен процент											
2008	3 601	1 744	1 302	128	363	64	81	36	38	1	5	1
2009	4 385	1 772	2 036	122	374	81	62	28	25	1	6	2
2009 3 тр.	3 731	1 747	1 409	124	372	79	49	21	18	1	7	1
4 тр.	4 385	1 772	2 036	122	374	81	58	26	24	1	5	2
2010 1 тр.	4 375	1 778	1 994	129	382	93	70	38	20	1	7	3
2 тр.	4 396	1 774	2 001	128	383	110	65	38	16	1	5	6
2010 март	4 375	1 778	1 994	129	382	93	77	49	14	1	8	4
апр.	4 381	1 774	1 996	129	388	94	60	33	16	1	7	3
май	4 389	1 768	2 003	129	391	99	52	33	15	1	3	1
юни	4 396	1 774	2 001	128	383	110	81	46	16	1	4	13

Източник: ЕЦБ.

1) Средните месечни стойности за брутните емисии се отнасят за трансакциите през месеца. С цел съпоставимост тримесечните и годишните данни се отнасят за съответните средни месечни стойности.

2) Разликата между общата сума на дългосрочните дългови ценни книжа и дългосрочните дългови ценни книжа с фиксиран и променлив лихвен процент се състои от облигациите с нулев купон и резултата от преоценка.

4.2 Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента и вид на инструмента
(млрд. евро, ако не е посочено друго; трансакции през периода; номинални стойности)

2. Емисии, нето

	Сезонно неизгладени [1]						Сезонно изгладени [1]					
	Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Общо											
2008	96,5	22,9	36,5	4,3	31,7	1,1	97,2	23,1	35,6	4,5	33,1	0,9
2009	88,6	10,5	21,0	8,1	46,2	2,8	88,4	10,2	20,5	7,7	47,1	2,9
2009 3 тр.	58,5	0,9	9,5	10,5	35,3	2,3	105,1	10,4	30,9	13,3	47,0	3,5
4 тр.	14,8	-21,4	15,1	4,0	11,9	5,1	20,9	-11,7	-19,7	6,0	43,7	2,5
2010 1 тр.	70,5	25,8	-15,9	11,2	46,4	3,1	41,8	7,9	1,5	10,8	17,0	4,5
2 тр.	42,3	-11,2	7,2	6,0	34,8	5,6	20,6	-13,4	7,8	1,3	19,2	5,8
2010 март	109,6	54,7	-7,8	11,4	43,1	8,3	99,7	50,8	2,8	13,1	25,4	7,6
апр.	81,3	21,0	12,4	13,3	28,7	5,9	66,4	10,3	19,8	9,6	21,5	5,2
май	50,0	-25,3	15,4	9,7	52,9	-2,7	-16,2	-52,4	13,1	0,7	24,1	-1,7
юни	-4,3	-29,4	-6,3	-5,1	22,9	13,7	11,5	1,9	-9,5	-6,6	12,0	13,7
	Дългосрочни											
2008	65,9	16,0	33,3	2,7	13,3	0,5	65,2	16,1	32,5	2,8	13,3	0,5
2009	88,5	15,3	23,4	12,2	34,5	3,2	88,2	15,3	22,9	12,3	34,6	3,1
2009 3 тр.	56,3	12,8	12,9	11,8	17,4	1,4	103,6	23,0	34,7	13,6	29,8	2,5
4 тр.	38,7	-13,7	13,0	7,8	27,3	4,4	24,3	-4,1	-21,4	8,3	38,1	3,5
2010 1 тр.	76,5	22,5	-12,8	9,7	52,8	4,3	80,0	13,8	5,1	11,4	45,4	4,3
2 тр.	54,3	-6,2	5,0	7,0	43,9	4,5	20,0	-17,8	3,9	2,6	26,8	4,4
2010 март	113,6	44,0	-8,2	12,2	58,0	7,5	119,4	38,0	4,3	14,8	55,5	6,8
апр.	73,5	12,8	8,7	11,0	37,4	3,6	70,8	3,2	17,0	9,1	38,7	2,7
май	52,7	-22,8	9,5	6,0	64,3	-4,4	-17,7	-46,8	3,4	-1,9	31,5	-4,0
юни	36,6	-8,6	-3,2	4,0	30,0	14,4	6,9	-9,7	-8,6	0,5	10,0	14,5

Г16 Нетни емисии на ценни книжа, различни от акции: сезонно изгладени и неизгладени
(млрд. евро; трансакции през месеца; номинални стойности)

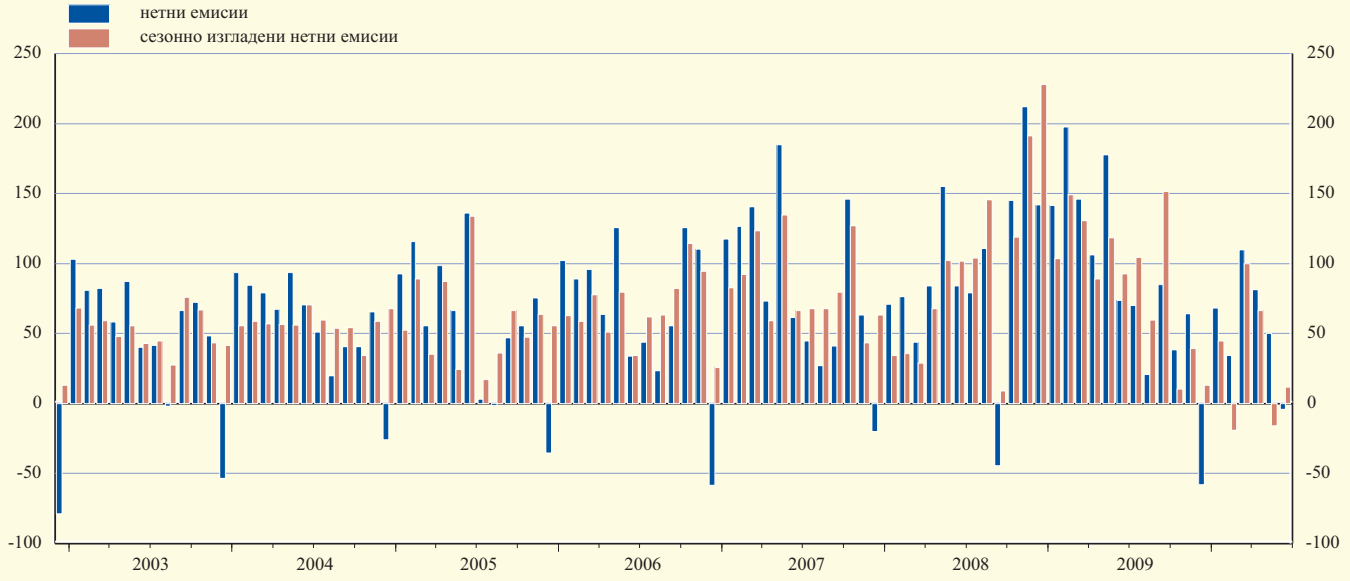

Източник: ЕЦБ.
1) Средните месечни стойности за брутните емисии се отнасят за трансакциите през месеца. С цел съпоставимост тримесечните и годишните данни се отнасят за съответните средни месечни стойности.

4.3 Темпове на прираст на ценните книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната[1)]
(процентно изменение)

	Годишни темпове на прираст (сезонно неизгладени)						Шестмесечни сезонно изгладени темпове на прираст					
	Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Общо											
2009 юни	11,7	4,8	27,9	11,6	13,7	9,7	10,3	4,8	20,5	10,1	12,0	10,1
юли	11,5	4,2	28,4	13,1	13,5	9,5	10,3	4,9	20,6	14,3	11,1	10,7
авг.	10,7	3,5	24,6	12,7	13,4	9,1	8,8	3,2	16,3	13,2	10,7	11,0
септ.	11,8	4,2	24,9	15,4	14,9	10,7	9,0	3,6	16,2	18,5	10,2	11,5
окт.	10,8	3,0	24,3	16,3	13,5	10,5	7,8	0,2	12,9	18,1	12,1	9,6
ноем.	9,5	2,6	19,5	16,0	12,1	10,7	6,6	-0,5	9,3	17,2	11,3	9,4
дек.	7,9	2,4	11,2	13,9	11,2	10,0	5,2	-0,1	2,5	16,2	10,6	10,5
2010 ян.	7,3	2,4	10,2	13,1	10,1	9,4	4,2	0,1	0,6	11,8	9,3	8,0
февр.	6,0	0,7	6,9	14,7	9,7	11,0	3,1	-1,7	-1,9	15,9	8,7	11,1
март	5,6	1,5	5,2	15,8	8,5	11,8	2,3	-0,4	-4,7	13,3	6,8	12,0
апр.	5,4	1,4	4,3	15,8	8,4	11,1	3,0	2,7	-3,6	14,0	4,9	12,6
май	4,4	-0,1	3,2	14,9	8,0	10,3	2,3	0,2	-2,5	12,9	4,8	11,4
юни	3,8	-0,3	2,1	12,6	7,2	13,6	2,4	-0,6	1,8	9,2	3,9	17,0
	Дългосрочни											
2009 юни	10,6	4,8	29,8	19,1	8,5	8,5	11,7	5,7	23,8	30,2	9,8	13,0
юли	10,7	4,6	31,3	21,8	7,8	8,1	11,1	6,2	22,0	28,4	8,6	12,4
авг.	10,3	4,9	27,9	21,4	7,8	8,1	10,3	6,8	17,8	24,1	8,3	13,5
септ.	11,3	5,1	28,2	23,8	9,6	9,4	10,0	6,5	17,6	27,5	7,5	11,6
окт.	11,6	4,9	27,2	26,2	10,4	10,6	9,8	4,8	13,4	26,2	11,0	9,2
ноем.	10,7	5,1	21,9	27,5	9,6	11,0	8,6	4,5	9,7	24,4	10,1	7,6
дек.	9,0	4,1	13,1	25,4	9,5	12,0	6,0	2,5	3,1	21,0	9,0	10,9
2010 ян.	8,6	4,8	10,7	22,3	9,5	11,6	6,1	3,4	0,3	16,5	10,5	10,7
февр.	7,6	3,3	7,5	22,3	9,7	12,4	4,7	-0,1	-2,0	20,5	11,2	11,5
март	7,2	3,8	5,9	22,4	9,2	12,8	4,5	1,2	-4,6	17,6	10,9	14,0
апр.	7,2	3,3	4,9	21,4	10,4	11,0	4,6	1,7	-3,0	16,7	9,8	12,7
май	6,0	1,7	3,5	18,7	10,1	8,9	3,5	-1,1	-2,5	13,2	10,2	10,1
юни	5,2	1,0	2,4	16,4	9,1	12,8	4,4	-0,5	1,8	11,9	9,2	14,9

Г17 Годишни темпове на прираст на дългосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути
(годишно процентно изменение)

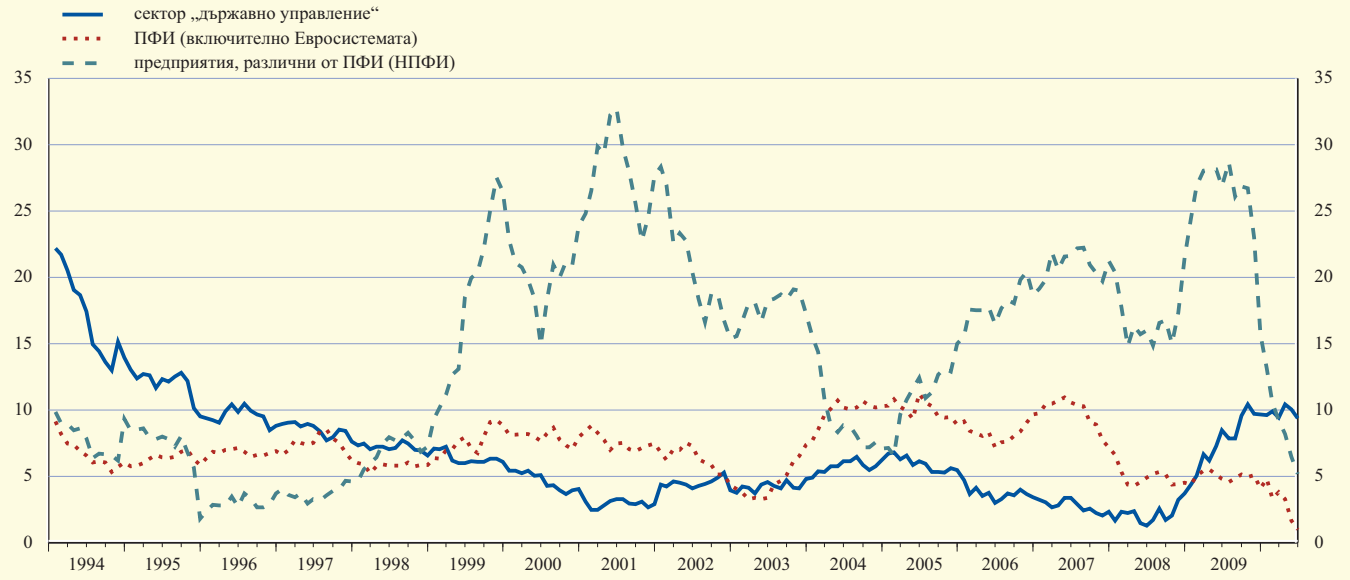

Източник: ЕЦБ.
1) За подробности относно изчисляването на темповете на прираст виж методологическите бележки. Шестмесечните темпове на прираст са на годишна база.

4.3 Темпове на прираст на ценните книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната[1] (продължение)
(процентно изменение)

	Дългосрочни емисии с фиксиран лихвен процент						Дългосрочни емисии с променлив лихвен процент					
	Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	Във всички валути											
2008	3,1	4,9	6,2	4,9	1,5	1,4	12,8	5,4	33,5	7,2	7,6	3,2
2009	9,5	7,1	19,0	24,1	8,1	4,3	12,1	1,9	36,0	-1,9	0,1	20,7
2009 3 тр.	10,6	7,3	22,1	28,1	9,0	4,0	11,3	1,0	35,2	-3,2	-1,6	25,2
4 тр.	12,3	9,1	21,9	34,0	10,3	6,8	7,5	-1,6	24,0	-4,1	2,0	26,2
2010 1 тр.	11,2	9,8	14,2	28,4	9,6	8,3	1,4	-3,8	6,2	-2,3	4,6	26,8
2 тр.	9,7	7,3	7,7	23,3	10,2	7,5	-0,7	-4,1	1,0	-0,5	5,5	23,3
2010 ян.	11,5	10,8	16,3	28,2	9,3	7,2	2,4	-3,2	7,5	-3,2	7,3	28,3
февр.	10,8	9,1	11,7	27,2	10,0	8,5	0,5	-4,3	4,8	-1,5	3,2	27,1
март	10,5	9,3	10,3	26,8	9,4	9,6	-0,1	-3,7	2,6	-0,2	3,5	24,5
апр.	10,7	8,9	8,5	25,5	10,7	8,0	-0,4	-4,3	1,6	-0,5	7,7	22,1
май	9,3	6,2	7,1	21,5	10,5	5,9	-1,0	-4,3	0,2	-0,4	6,1	20,0
юни	8,0	4,4	4,7	19,7	9,5	7,5	-0,9	-3,5	0,1	-1,3	2,0	30,8
	В евро											
2008	3,0	4,8	6,7	3,2	1,7	1,3	14,4	6,6	35,2	7,4	7,9	2,0
2009	10,1	9,0	22,5	22,4	8,2	3,7	14,5	3,9	38,5	-2,5	-0,4	21,8
2009 3 тр.	11,3	9,5	25,6	26,8	9,2	3,4	13,6	2,9	37,9	-3,8	-2,4	27,5
4 тр.	12,8	11,4	24,2	33,4	10,4	6,3	9,1	-0,1	25,6	-4,9	0,7	26,9
2010 1 тр.	11,5	10,8	15,5	29,2	9,7	8,0	1,8	-3,3	6,7	-2,6	3,2	26,7
2 тр.	9,9	7,4	8,4	24,0	10,2	7,2	-0,7	-3,7	0,6	-0,7	4,1	23,2
2010 ян.	11,7	11,8	18,0	28,8	9,3	6,8	2,9	-2,8	8,1	-3,6	5,9	28,4
февр.	11,2	10,0	12,7	28,2	10,1	8,2	0,8	-4,1	5,2	-1,7	1,8	27,0
март	10,7	9,9	11,6	27,9	9,4	9,5	0,3	-3,3	3,0	0,1	2,1	24,5
апр.	10,9	9,1	9,0	26,7	10,7	7,7	-0,2	-3,8	1,4	-0,4	6,3	22,0
май	9,5	6,1	7,7	21,8	10,5	5,4	-1,4	-4,3	-0,6	-0,4	4,7	19,8
юни	8,3	4,5	5,5	19,8	9,6	7,2	-1,1	-2,9	-1,0	-2,5	0,7	31,0

Г18 Годишни темпове на прираст на краткосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути
(годишно процентно изменение)

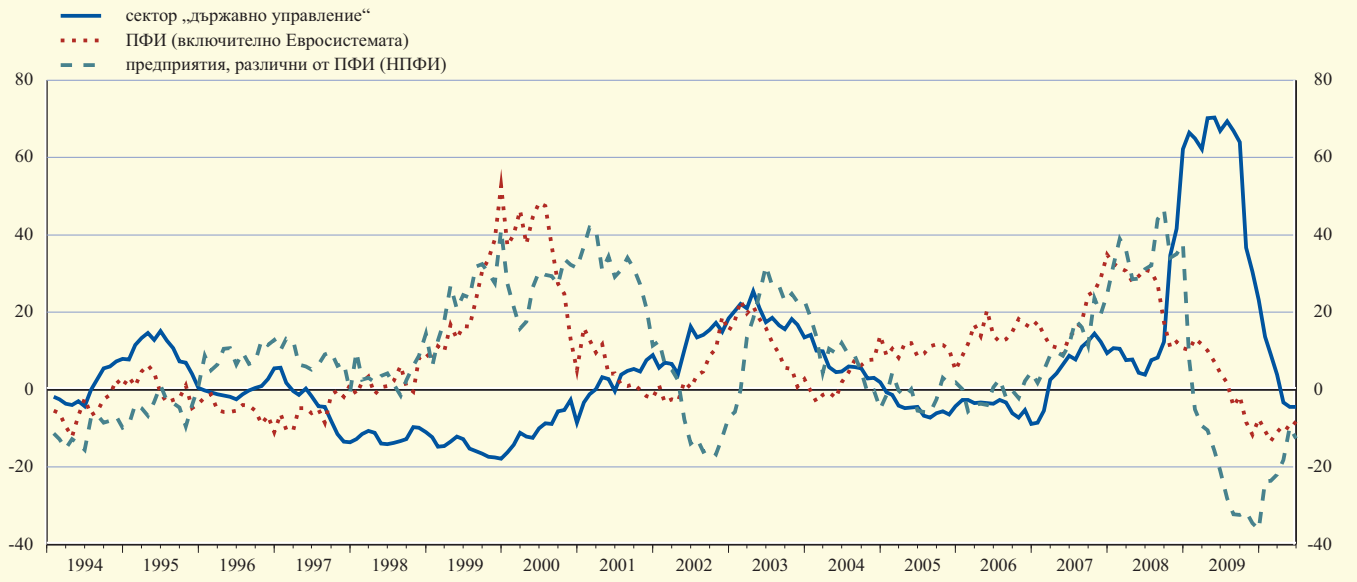

Източник: ЕЦБ.
1) Годишното процентно изменение на месечните данни се отнася за края на месеца, а на тримесечните и годишните данни – за годишното изменение на средната за периода стойност. За подробности виж методологическите бележки.

4.4 Котирани акции, емитирани от резиденти на еврозоната[1)]

(млрд. евро, ако не е посочено друго; пазарни стойности)

1. Салда и годишни темпове на прираст

(салда към края на периода)

	Общо			ПФИ		Непарични финансови предприятия (НПФП)		Нефинансови предприятия (НФП)	
	Общо	Индекс декември 2001 = 100	Годишен темп на прираст (%)	Общо	Годишен темп на прираст (%)	Общо	Годишен темп на прираст (%)	Общо	Годишен темп на прираст (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008 юни	5 100,2	104,5	0,6	666,5	1,8	435,8	2,5	3 997,9	0,2
юли	4 991,5	104,7	0,6	692,8	2,7	428,2	2,5	3 870,5	0,0
авг.	5 017,9	104,6	0,7	666,7	2,8	438,4	2,7	3 912,7	0,0
септ.	4 448,1	104,7	0,7	613,3	3,6	382,3	2,6	3 452,5	0,0
окт.	3 760,0	105,0	0,7	452,9	4,2	280,5	2,8	3 026,6	-0,1
ноем.	3 504,9	105,2	0,9	395,6	5,9	265,4	2,3	2 843,9	-0,1
дек.	3 512,7	105,4	1,0	378,1	5,8	282,5	2,7	2 852,1	-0,1
2009 ян.	3 315,7	105,6	1,1	343,7	7,4	259,0	2,8	2 712,9	-0,1
февр.	2 943,5	105,6	1,1	275,9	7,3	206,3	2,8	2 461,3	-0,1
март	3 027,4	106,1	1,5	315,5	7,9	223,9	2,9	2 488,0	0,4
апр.	3 461,0	106,2	1,6	413,7	8,2	274,6	3,0	2 772,7	0,5
май	3 609,3	106,5	1,9	454,1	8,9	283,3	2,9	2 871,9	0,8
юни	3 560,2	107,3	2,7	449,5	9,8	279,4	3,9	2 831,4	1,5
юли	3 846,1	107,5	2,7	510,4	9,5	301,1	3,6	3 034,6	1,6
авг.	4 044,3	107,5	2,7	573,3	9,4	321,7	4,0	3 149,3	1,6
септ.	4 213,9	107,6	2,8	594,0	8,4	351,6	4,1	3 268,3	1,8
окт.	4 068,7	107,8	2,7	569,0	9,0	326,2	1,3	3 173,6	1,9
ноем.	4 082,3	108,1	2,7	568,5	8,8	317,9	2,2	3 195,9	1,9
дек.	4 428,9	108,5	3,0	572,1	9,1	348,8	5,3	3 508,0	1,8
2010 ян.	4 261,5	108,7	2,9	522,5	8,3	338,7	5,3	3 400,3	1,9
февр.	4 179,3	108,7	3,0	503,6	8,2	337,2	5,4	3 338,4	2,0
март	4 492,7	109,0	2,8	548,3	7,4	363,3	5,4	3 581,1	1,8
апр.	4 427,9	109,0	2,7	512,7	7,0	343,8	5,3	3 571,5	1,7
май	4 110,2	109,1	2,4	449,6	6,3	320,9	5,3	3 339,7	1,5
юни	4 072,6	109,3	1,9	449,9	5,7	313,8	4,3	3 308,9	1,0

Г19 Годишни темпове на прираст на котираните акции, емитирани от резиденти на еврозоната

(годишно процентно изменение)

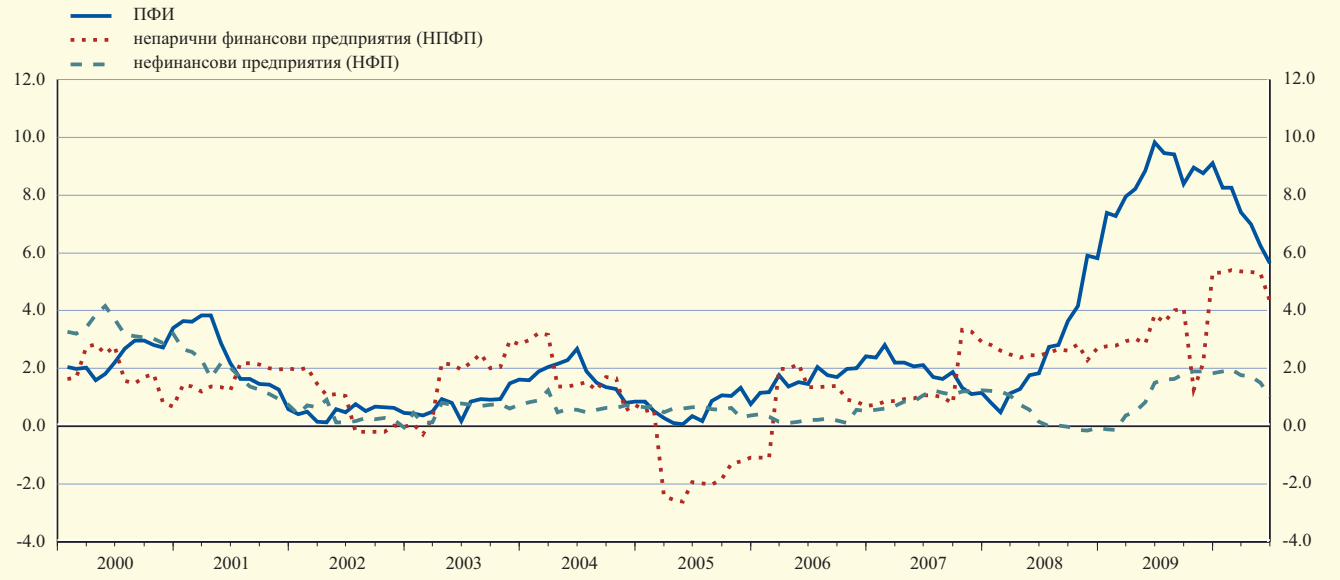

Източник: ЕЦБ.

1) За подробности относно изчисляването на индекса и темповете на прираст виж методологическите бележки.

4.4 Котирани акции, емитирани от резиденти на еврозоната[1)]
(млрд. евро; пазарни стойности)

2. Трансакции през месеца

		Общо			ПФИ			Непарични финансови предприятия (НПФП)			Нефинансови предприятия (НФП)		
		Емисии, бруто	Погашения	Емисии, нето	Емисии, бруто	Погашения	Емисии, нето	Емисии, бруто	Погашения	Емисии, нето	Емисии, бруто	Погашения	Емисии, нето
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	юни	3,9	4,8	-0,9	1,3	0,0	1,3	0,5	0,1	0,4	2,1	4,7	-2,6
	юли	12,7	3,4	9,4	6,7	0,0	6,7	1,5	0,5	1,0	4,5	2,9	1,6
	авг.	1,6	3,0	-1,4	0,3	0,0	0,3	0,1	0,0	0,1	1,1	3,0	-1,9
	септ.	7,8	2,9	5,0	7,0	0,0	7,0	0,0	0,1	-0,1	0,8	2,8	-2,0
	окт.	12,9	0,6	12,2	1,4	0,0	1,4	10,7	0,0	10,7	0,8	0,6	0,1
	ноем.	10,6	2,9	7,7	8,4	0,5	8,0	0,5	2,1	-1,6	1,7	0,3	1,4
	дек.	8,5	2,6	6,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,4	8,0	2,5	5,5
2009	ян.	6,3	0,5	5,8	5,7	0,0	5,7	0,1	0,0	0,0	0,5	0,4	0,1
	февр.	0,2	0,9	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,2	0,8	-0,6
	март	13,7	0,2	13,4	3,6	0,0	3,6	0,2	0,0	0,1	9,9	0,2	9,7
	апр.	3,7	0,3	3,4	1,2	0,0	1,2	0,1	0,0	0,0	2,4	0,3	2,1
	май	11,4	0,3	11,1	4,4	0,0	4,4	0,2	0,0	0,1	6,8	0,3	6,5
	юни	27,8	2,0	25,8	4,8	0,0	4,8	3,3	0,3	3,0	19,7	1,8	18,0
	юли	7,2	0,2	7,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	4,1	0,2	4,0
	авг.	4,0	3,3	0,7	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	1,3	2,7	3,3	-0,6
	септ.	5,0	0,3	4,7	0,6	0,0	0,6	0,2	0,0	0,1	4,2	0,2	3,9
	окт.	7,7	0,3	7,4	4,5	0,0	4,5	0,1	0,0	0,1	3,1	0,2	2,8
	ноем.	11,6	0,2	11,4	9,0	0,0	9,0	1,0	0,0	1,0	1,6	0,2	1,4
	дек.	16,2	0,2	16,1	1,9	0,0	1,9	10,4	0,1	10,3	4,0	0,1	3,9
2010	ян.	6,4	0,0	6,4	4,1	0,0	4,1	0,1	0,0	0,1	2,3	0,0	2,3
	февр.	2,2	0,3	1,9	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	2,0	0,3	1,7
	март	9,6	0,2	9,4	2,6	0,0	2,6	0,1	0,0	0,1	6,9	0,2	6,7
	апр.	1,8	0,4	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,3	1,5
	май	3,2	0,8	2,4	1,9	0,0	1,9	0,1	0,0	0,1	1,3	0,8	0,4
	юни	8,4	0,4	8,0	2,2	0,0	2,2	0,4	0,0	0,4	5,8	0,4	5,4

Г20 Брутни емисии на котирани акции по сектор на емитента
(млрд. евро; трансакции през месеца; пазарни стойности)

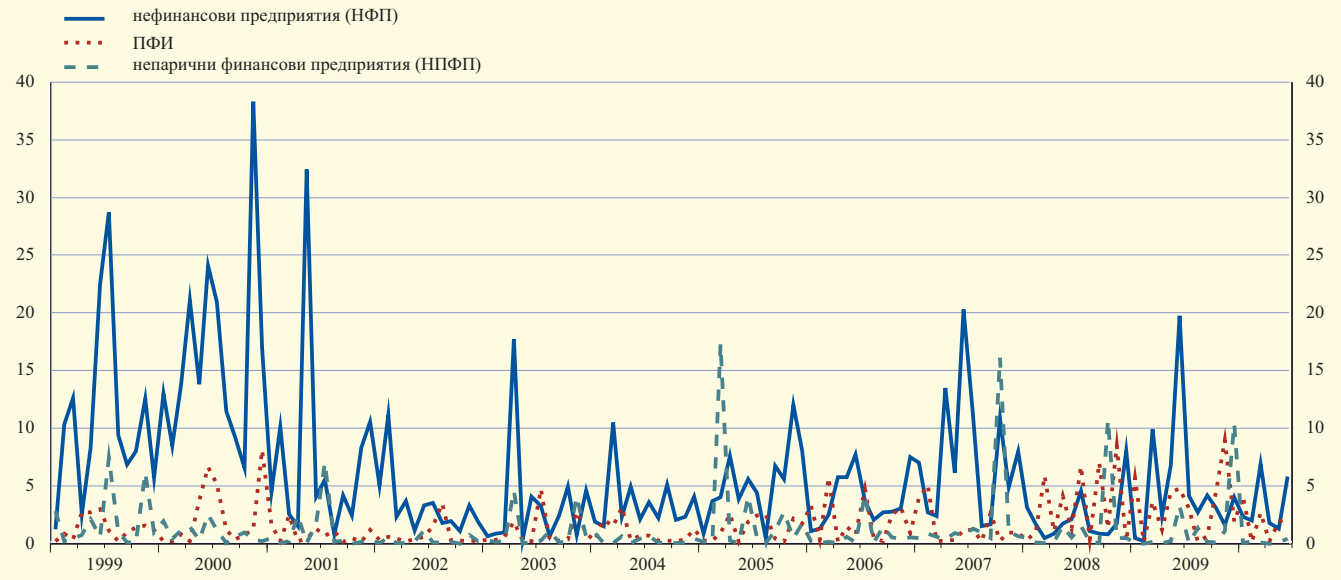

Източник: ЕЦБ.
1) За подробности относно изчисляването на индекса и темповете на прираст виж методологическите бележки.

4.5 Лихвени проценти на ПФИ по деноминирани в евро депозити и кредити на резиденти на еврозоната [1]

(проценти годишно, салда към края на периода, нов бизнес средно за периода, ако не е посочено друго)

1. Лихвени проценти по депозити (нов бизнес)

		Депозити на домакинства						Депозити на нефинансови предприятия (НФП)				Репо сделки
		Овърнайт [2]	С договорен матуритет			Депозити, договорени за ползване след предизвестие [2,3]		Овърнайт [2]	С договорен матуритет			
			До 1 година	Над 1 и до 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца		До 1 година	Над 1 и до 2 години	Над 2 години	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	авг.	0,50	1,72	2,32	2,64	1,64	3,23	0,54	0,71	2,06	2,93	0,57
	септ.	0,49	1,61	2,27	2,52	1,60	3,12	0,52	0,69	2,10	2,74	0,58
	окт.	0,46	1,68	2,11	2,55	1,55	2,97	0,49	0,66	1,99	2,72	0,56
	ноем.	0,46	1,67	2,23	2,56	1,52	2,76	0,48	0,70	2,11	2,92	0,58
	дек.	0,45	1,67	2,31	2,40	1,53	2,45	0,47	0,77	2,00	2,53	0,64
2010	ян.	0,43	1,74	2,33	2,52	1,47	2,23	0,45	0,72	1,95	2,44	0,53
	февр.	0,42	1,75	2,24	2,36	1,45	2,11	0,44	0,73	2,11	2,39	0,53
	март	0,42	1,90	2,38	2,24	1,45	2,05	0,44	0,80	2,73	2,34	0,50
	апр.	0,41	2,02	2,64	2,14	1,42	2,01	0,43	0,78	2,78	2,30	0,58
	май	0,40	2,04	2,73	2,24	1,40	1,98	0,43	0,77	2,78	2,26	0,52
	юни	0,43	2,15	2,10	2,48	1,41	1,96	0,43	0,88	1,79	2,29	0,66
	юли	0,42	2,31	2,59	2,34	1,40	1,93	0,45	1,05	2,07	2,17	0,74

2. Лихвени проценти по кредити на домакинства (нов бизнес)

		Револвиращи кредити и овърдрафти, дълг по кредитна карта (разширен и по кредит за удобство) [2]	Кредити за потребление				Жилищни кредити					Други кредити с първоначален период на фиксиране на лихвения процент		
			С първоначален период на фиксиране на лихвения процент			Годишен процент на разходите [4]	С първоначален период на фиксиране на лихвения процент				Годишен процент на разходите [4]			
			С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години		С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 и до 10 години	Над 10 години		С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009	авг.	9,26	7,93	6,54	7,96	8,17	3,00	4,10	4,54	4,45	4,06	3,24	4,74	4,82
	септ.	9,26	7,69	6,45	7,91	8,00	2,81	4,05	4,48	4,45	3,92	3,13	4,66	4,74
	окт.	9,16	7,32	6,38	7,94	7,87	2,77	4,02	4,45	4,40	3,85	3,21	4,73	4,72
	ноем.	9,07	7,03	6,29	7,87	7,76	2,71	3,97	4,46	4,32	3,78	3,16	4,57	4,66
	дек.	8,99	6,42	6,26	7,56	7,43	2,71	3,96	4,42	4,26	3,81	3,08	4,40	4,35
2010	ян.	8,94	6,83	6,42	8,04	7,86	2,71	3,94	4,38	4,26	3,79	3,12	4,45	4,46
	февр.	9,01	6,72	6,25	7,98	7,78	2,68	3,83	4,32	4,18	3,74	3,16	4,48	4,74
	март	8,82	6,35	6,21	7,94	7,59	2,63	3,72	4,21	4,15	3,66	3,05	4,61	4,55
	апр.	8,77	6,77	6,12	7,92	7,66	2,62	3,70	4,18	4,12	3,67	3,06	4,32	4,53
	май	8,77	6,69	6,14	7,84	7,62	2,58	3,65	4,14	4,01	3,58	3,09	4,45	4,50
	юни	8,77	5,25	6,13	7,73	7,12	2,56	3,59	4,06	3,90	3,55	3,04	4,22	4,27
	юли	8,74	5,56	6,21	7,77	7,35	2,67	3,60	3,95	3,84	3,63	3,16	4,27	4,27

3. Лихвени проценти по кредити на нефинансови предприятия (нов бизнес)

		Револвиращи кредити и овърдрафти, дълг по кредитна карта (разширен и по кредит за удобство) [2]	Други кредити до 1 млн. евро с първоначален период на фиксиране на лихвения процент			Други кредити над 1 млн. евро с първоначален период на фиксиране на лихвения процент		
			С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години	С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години
		1	2	3	4	5	6	7
2009	авг.	4,23	3,42	4,67	4,24	2,30	2,80	3,83
	септ.	4,25	3,36	4,54	4,16	2,06	2,89	3,64
	окт.	4,18	3,33	4,49	4,18	2,14	2,73	3,64
	ноем.	4,11	3,34	4,49	4,10	2,22	2,74	3,80
	дек.	4,06	3,28	4,22	3,96	2,19	3,15	3,58
2010	ян.	4,05	3,25	4,20	3,99	2,02	2,88	3,65
	февр.	4,03	3,25	4,22	4,05	1,94	2,90	3,61
	март	3,98	3,24	4,21	4,00	1,99	2,54	3,44
	апр.	3,98	3,19	4,17	3,90	2,00	2,72	3,45
	май	3,97	3,25	4,12	3,86	1,96	2,83	3,41
	юни	3,77	3,25	4,11	3,79	2,18	2,91	3,36
	юли	3,73	3,33	4,14	3,85	2,25	2,84	3,26

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

2) За тази категория инструменти нов бизнес и салда съвпадат. Данни към края на периода. Данните към юни 2010 г. може да не са съпоставими с предходните поради методологическите изменения, произтичащи от прилагането на Регламент ЕЦБ/2008/32 и Регламент ЕЦБ/2009/7 (изменящ Регламент ЕЦБ/2001/18).

3) За тази категория инструменти домакинствата и нефинансовите предприятия са слети и са отнесени в сектор „домакинства“, тъй като салдата на нефинансовите предприятия са незначителни в сравнение със салдата на сектор „домакинства“ общо във всички участващи държави-членки.

4) Годишният процент на разходите отразява общата сума на разходите по кредита. Общата стойност на разходите включва компонента лихвен процент и компонент, обхващащ други (свързани с кредита) такси, както и разходите за проучване, администриране, подготовка на документи и гаранции.

4.5 Лихвени проценти на ПФИ по деноминирани в евро депозити и кредити на резиденти на еврозоната[1)]

(проценти годишно, салда към края на периода, нов бизнес средно за периода, ако не е посочено друго)

4. Лихвени проценти по депозити (салда)

		Депозити на домакинства					Депозити на нефинансови предприятия (НФП)			Репо сделки
		Овърнайт[2)]	С договорен матуритет		Депозити, договорени за ползване след предизвестие[2), 3)]		Овърнайт[2)]	С договорен матуритет		
			До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца		До 2 години	Над 2 години	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009	авг.	0,50	2,94	3,01	1,64	3,23	0,54	1,89	3,39	1,53
	септ.	0,49	2,83	3,01	1,60	3,12	0,52	1,80	3,39	1,45
	окт.	0,46	2,64	2,96	1,55	2,97	0,49	1,70	3,34	1,35
	ноем.	0,46	2,50	2,95	1,52	2,76	0,48	1,62	3,37	1,28
	дек.	0,45	2,36	2,91	1,53	2,45	0,47	1,56	3,30	1,21
2010	ян.	0,43	2,20	2,80	1,47	2,23	0,45	1,45	3,23	1,20
	февр.	0,42	2,15	2,84	1,45	2,11	0,44	1,42	3,31	1,20
	март	0,42	2,13	2,74	1,45	2,05	0,44	1,38	3,26	1,16
	апр.	0,41	2,13	2,74	1,42	2,01	0,43	1,37	3,24	1,16
	май	0,40	2,13	2,71	1,40	1,98	0,43	1,42	3,22	1,14
	юни	0,43	2,14	2,72	1,41	1,96	0,43	1,46	3,12	1,24
	юли	0,42	2,16	2,73	1,40	1,93	0,45	1,51	3,15	1,24

5. Лихвени проценти по кредити (салда)

		Кредити за домакинства						Кредити за нефинансови предприятия (НФП)		
		Жилищни кредити с матуритет			Кредити за потребление и други кредити с матуритет			С матуритет		
		До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години	До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години	До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009	авг.	4,23	4,25	4,28	7,82	6,74	5,65	3,65	3,50	3,73
	септ.	4,18	4,26	4,25	7,80	6,71	5,63	3,62	3,43	3,68
	окт.	4,05	4,19	4,18	7,69	6,66	5,54	3,56	3,37	3,60
	ноем.	4,01	4,15	4,12	7,56	6,66	5,51	3,53	3,36	3,57
	дек.	4,07	4,11	4,07	7,55	6,57	5,43	3,46	3,35	3,50
2010	ян.	3,99	4,05	4,00	7,51	6,52	5,38	3,47	3,31	3,45
	февр.	4,04	4,11	4,03	7,49	6,61	5,43	3,45	3,33	3,43
	март	3,98	4,04	3,98	7,44	6,52	5,36	3,43	3,26	3,37
	апр.	3,89	4,01	3,92	7,38	6,51	5,30	3,42	3,21	3,33
	май	3,87	3,97	3,89	7,40	6,46	5,29	3,41	3,20	3,31
	юни	3,79	3,96	3,84	7,60	6,48	5,21	3,28	3,21	3,30
	юли	3,74	3,93	3,82	7,62	6,50	5,20	3,31	3,23	3,31

Г21 Нови депозити с договорен матуритет

(проценти годишно без включени такси: средно за периода)

Г22 Нови кредити с плаващ лихвен процент и с до 1 година първоначален период на фиксиране на лихвения процент

(проценти годишно без включени такси: средно за периода)

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

4.6 Лихвени проценти на паричния пазар
(проценти годишно; средни стойности за периода)

	Еврозона[1), 2)]					САЩ	Япония
	Овърнайт депозити (ЕОНИА)	Едномесечни депозити (ЮРИБОР)	Тримесечни депозити (ЮРИБОР)	Шестмесечни депозити (ЮРИБОР)	Дванадесетмесечни депозити (ЮРИБОР)	Тримесечни депозити (ЛИБОР)	Тримесечни депозити (ЛИБОР)
	1	2	3	4	5	6	7
2007	3,87	4,08	4,28	4,35	4,45	5,30	0,79
2008	3,87	4,28	4,64	4,73	4,83	2,93	0,93
2009	0,71	0,89	1,22	1,43	1,61	0,69	0,47
2009 2 тр.	0,77	0,94	1,31	1,51	1,67	0,84	0,53
3 тр.	0,36	0,53	0,87	1,13	1,34	0,41	0,40
4 тр.	0,36	0,45	0,72	1,00	1,24	0,27	0,31
2010 1 тр.	0,34	0,42	0,66	0,96	1,22	0,26	0,25
2 тр.	0,35	0,43	0,69	0,98	1,25	0,44	0,24
2009 авг.	0,35	0,51	0,86	1,12	1,33	0,42	0,40
септ.	0,36	0,46	0,77	1,04	1,26	0,30	0,36
окт.	0,36	0,43	0,74	1,02	1,24	0,28	0,33
ноем.	0,36	0,44	0,72	0,99	1,23	0,27	0,31
дек.	0,35	0,48	0,71	1,00	1,24	0,25	0,28
2010 ян.	0,34	0,44	0,68	0,98	1,23	0,25	0,26
февр.	0,34	0,42	0,66	0,96	1,23	0,25	0,25
март	0,35	0,41	0,64	0,95	1,22	0,27	0,25
апр.	0,35	0,40	0,64	0,96	1,23	0,31	0,24
май	0,34	0,42	0,69	0,98	1,25	0,46	0,24
юни	0,35	0,45	0,73	1,01	1,28	0,54	0,24
юли	0,48	0,58	0,85	1,10	1,37	0,51	0,24
авг.	0,43	0,64	0,90	1,15	1,42	0,36	0,24

Г23 Лихвени проценти на паричния пазар на еврозоната[1),2)]
(средни месечни стойности; проценти годишно)

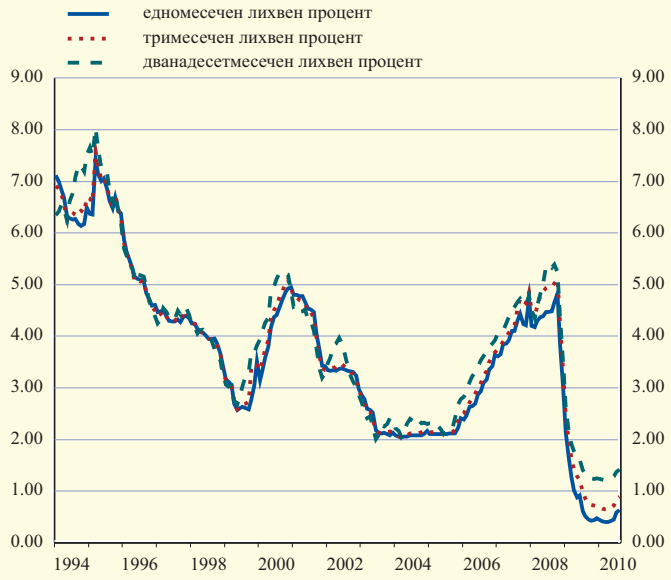

Г24 Тримесечни лихвени проценти на паричния пазар
(средни месечни стойности; проценти годишно)

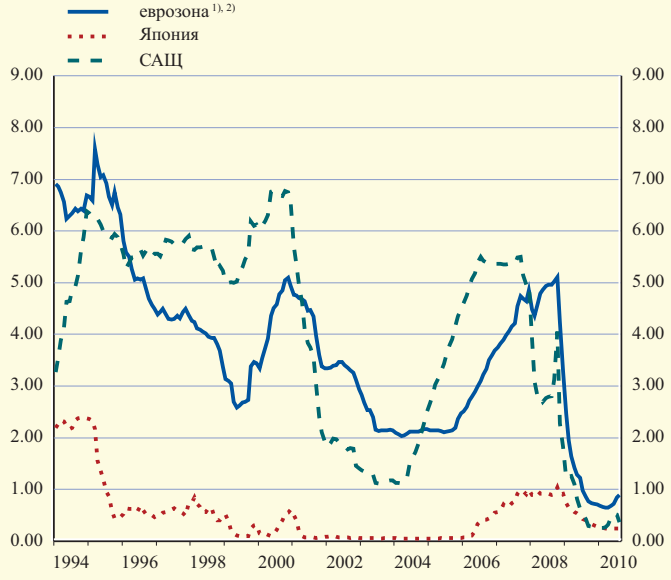

Източник: ЕЦБ.
1) Преди януари 1999 г. синтетичните лихвени проценти за еврозоната се изчисляваха на базата на националните лихвени проценти, претеглени с БВП. За допълнителна информация виж общите бележки.
2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

4.7 Криви на доходност в еврозоната [1)]

(облигации на сектор ЦДУ в еврозоната с рейтинг *AAA*; към края на периода; лихвени проценти годишно; спред, пр.п.)

	Спот лихвени проценти								Моментни форуърдни лихвени проценти			
	3 месеца	1 година	2 години	5 години	7 години	10 години	10 години – 3 месеца (спред)	10 години – 2 години (спред)	1 година	2 години	5 години	10 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	3,85	4,00	4,01	4,11	4,23	4,38	0,52	0,36	4,06	4,02	4,40	4,78
2008	1,75	1,85	2,14	2,95	3,32	3,69	1,94	1,55	2,09	2,76	4,04	4,60
2009	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2009 2 тр.	0,62	0,90	1,50	2,85	3,42	3,99	3,37	2,49	1,47	2,67	4,54	5,42
3 тр.	0,41	0,70	1,33	2,59	3,12	3,64	3,23	2,31	1,34	2,47	4,14	4,96
4 тр.	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2010 1 тр.	0,33	0,60	1,05	2,28	2,86	3,46	3,13	2,41	1,02	1,98	3,96	5,02
2 тр.	0,34	0,42	0,69	1,79	2,41	3,03	2,68	2,33	0,62	1,35	3,54	4,52
2009 авг.	0,44	0,74	1,46	2,69	3,19	3,68	3,24	2,22	1,55	2,66	4,16	4,95
септ.	0,41	0,70	1,33	2,59	3,12	3,64	3,23	2,31	1,34	2,47	4,14	4,96
окт.	0,50	0,81	1,43	2,61	3,13	3,68	3,18	2,25	1,49	2,50	4,12	5,11
ноем.	0,44	0,80	1,34	2,49	3,01	3,57	3,13	2,23	1,38	2,32	4,00	5,04
дек.	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2010 ян.	0,28	0,71	1,25	2,48	3,06	3,66	3,38	2,42	1,28	2,25	4,15	5,23
февр.	0,30	0,54	1,02	2,29	2,88	3,49	3,19	2,46	0,98	2,01	3,99	5,08
март	0,33	0,60	1,05	2,28	2,86	3,46	3,13	2,41	1,02	1,98	3,96	5,02
апр.	0,32	0,60	1,01	2,18	2,78	3,40	3,07	2,39	1,00	1,85	3,89	4,94
май	0,21	0,28	0,57	1,75	2,39	3,00	2,78	2,43	0,47	1,28	3,58	4,46
юни	0,34	0,42	0,69	1,79	2,41	3,03	2,68	2,33	0,62	1,35	3,54	4,52
юли	0,45	0,59	0,87	1,88	2,44	3,01	2,56	2,14	0,82	1,51	3,45	4,43
авг.	0,43	0,45	0,62	1,47	1,97	2,48	2,05	1,85	0,55	1,09	2,87	3,70

Г25 Спот криви на доходност в еврозоната

(проценти годишно; към края на периода)

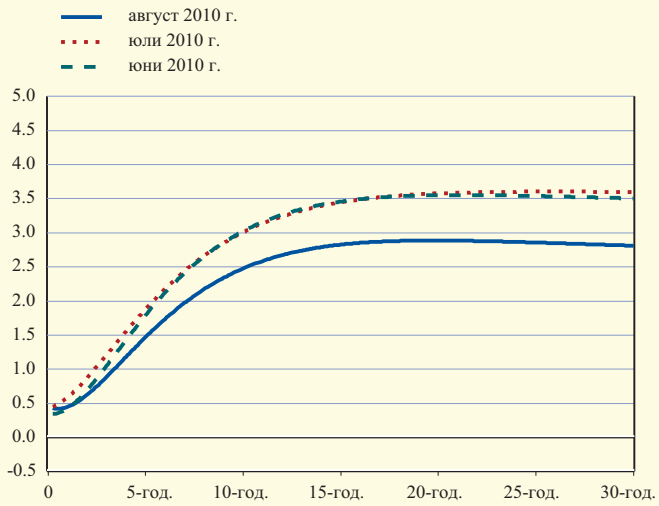

Г26 Спот лихвени проценти и спредове в еврозоната

(дневни данни; лихвени проценти годишно; спред, пр.п.)

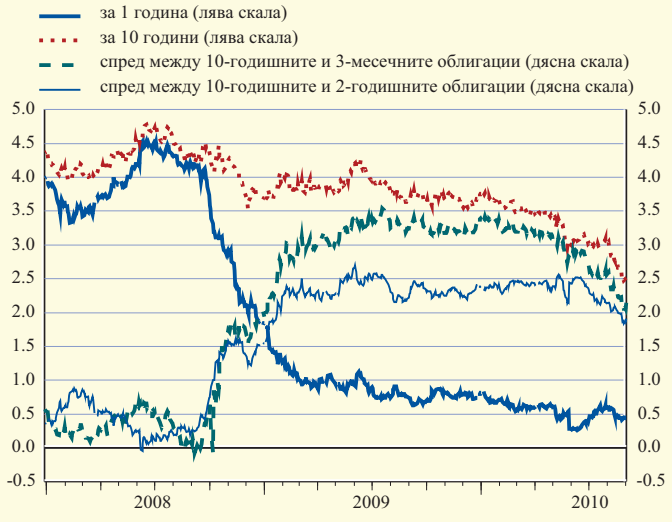

Източници: Изчисления на ЕЦБ, като основните данни са предоставени от *EuroMTS*, а рейтингите са предоставени от *Fitch Ratings*.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

4.8 Индекси на фондовия пазар
(нива на индексите в пунктове; средни стойности за периода)

	Индекси *Dow Jones EURO STOXX*[1]												САЩ	Япония
	Бенчмарк/референтна стойност		Индекси на основни промишлени отрасли											
	Универсален индекс	50	Основни материали	Потребителски услуги	Потребителски стоки	Петрол и газ	Финанси	Промишленост	Технологии	Комунални услуги	Телекомуникации	Здравеопазване	*Standard & Poor's 500*	*Nikkei 225*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2007	416,4	4 315,8	543,8	235,4	366,5	449,6	408,3	488,4	383,4	561,4	492,7	519,2	1 476,5	16 984,4
2008	313,7	3 319,5	480,4	169,3	290,7	380,9	265,0	350,9	282,5	502,0	431,5	411,5	1 220,7	12 151,6
2009	234,2	2 521,0	353,2	140,5	244,5	293,5	172,1	269,7	200,7	353,7	380,4	363,5	946,2	9 321,6
2009 2 тр.	220,5	2 376,6	326,9	136,6	229,5	287,3	158,6	251,0	201,1	337,7	351,5	343,8	892,0	9 274,8
3 тр.	247,2	2 660,6	369,0	142,0	257,1	296,8	192,7	286,0	211,3	361,1	386,0	365,1	994,2	10 117,3
4 тр.	268,1	2 872,7	422,1	151,5	282,8	316,9	209,7	317,7	214,1	375,3	416,5	399,3	1 088,7	9 969,2
2010 1 тр.	268,0	2 849,0	445,0	159,3	294,9	320,0	195,5	326,7	229,9	372,4	398,8	426,3	1 123,6	10 511,2
2 тр.	261,1	2 735,7	446,3	163,7	312,9	305,0	178,8	334,3	229,1	349,6	372,2	412,0	1 134,6	10 345,9
2009 авг.	250,7	2 702,7	377,6	142,1	261,8	293,2	198,6	290,3	208,5	365,7	387,2	364,1	1 009,7	10 430,4
септ.	264,0	2 827,9	393,3	149,5	266,5	308,7	210,2	312,5	227,2	384,4	407,0	378,8	1 044,6	10 302,9
окт.	268,7	2 865,5	403,7	150,1	277,5	314,2	216,0	318,4	221,3	375,4	415,0	393,6	1 067,7	10 066,2
ноем.	265,4	2 843,8	415,4	149,5	280,0	315,3	208,7	313,6	209,9	369,8	414,5	391,5	1 088,1	9 641,0
дек.	270,1	2 907,6	447,0	155,0	290,9	321,1	204,3	321,0	211,0	380,5	419,8	412,4	1 110,4	10 169,0
2010 ян.	273,5	2 922,7	449,4	158,9	295,7	329,8	204,6	331,6	223,1	384,1	407,4	425,5	1 123,6	10 661,6
февр.	257,0	2 727,5	427,9	154,3	285,3	309,8	183,9	312,3	222,7	360,9	386,8	415,0	1 089,2	10 175,1
март	272,6	2 890,5	456,0	164,0	302,4	320,3	197,7	335,0	242,2	372,2	401,9	436,8	1 152,0	10 671,5
апр.	278,6	2 937,3	470,9	171,7	313,8	328,6	199,7	349,0	248,8	378,9	396,7	430,0	1 197,3	11 139,8
май	252,7	2 642,1	431,4	159,6	305,2	295,4	170,8	324,8	221,9	341,7	360,0	401,0	1 125,1	10 104,0
юни	253,2	2 641,7	438,1	160,4	319,5	292,7	167,5	330,0	218,3	330,5	361,6	406,1	1 083,4	9 786,1
юли	255,1	2 669,5	435,0	160,8	320,8	289,3	178,0	324,2	212,3	320,3	369,7	389,2	1 079,8	9 456,8
авг.	258,9	2 712,2	441,5	163,2	315,6	296,0	183,7	324,9	206,8	328,5	392,2	383,1	1 087,3	9 268,2

Г27 *Dow Jones EURO STOXX* универсален, *Standard & Poor's 500* и *Nikkei 225*
(януари 1994 г. = 100; средни месечни стойности)

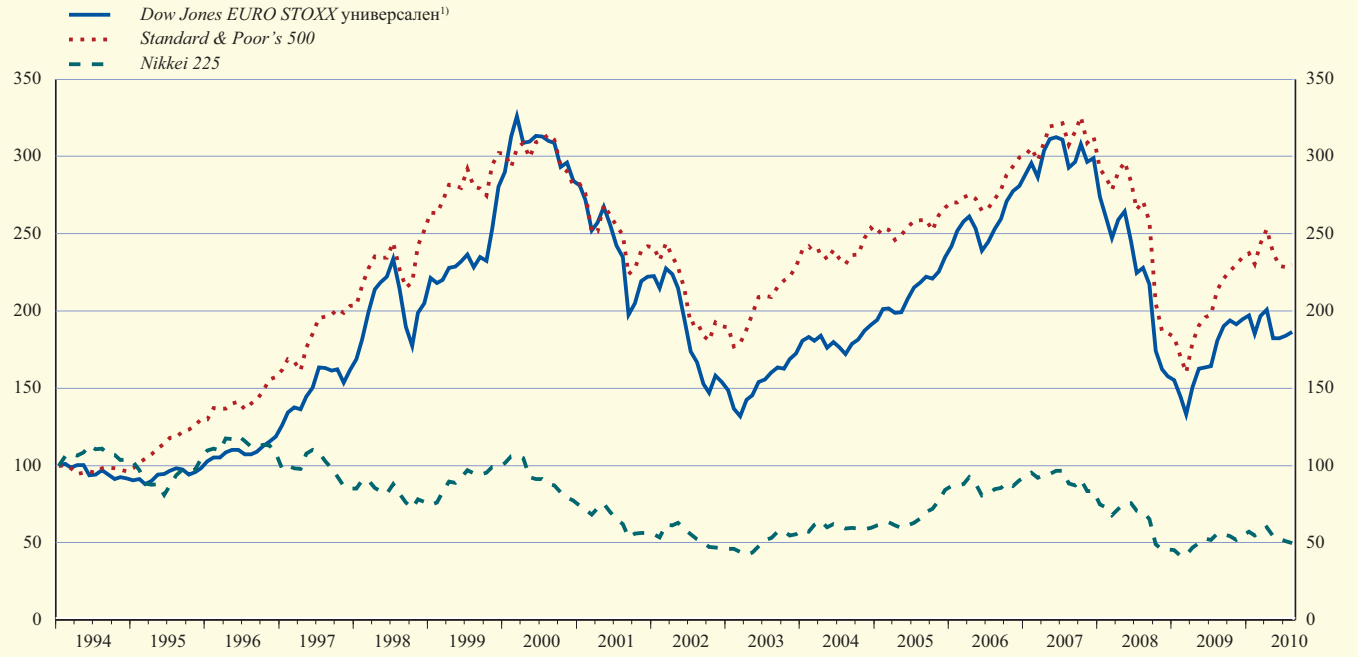

Източник: ЕЦБ.
1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

ЦЕНИ, ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

1. Хармонизиран индекс на потребителските цени [1]

	Общо					Общо (с.и., процентно изменение спрямо предходния период)						Допълнителен показател: административно определяни цени [2]	
	Индекс 2005 г. = 100	Общо	Общо без непреработени храни и енергия	Стоки	Услуги	Общо	Преработени храни	Непреработени храни	Неенергийни промишлени стоки	Електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода (сезонно неизгладени)	Услуги	Общ ХИПЦ без административно определяните цени	Административно определяни цени
% от всичко [3]	100,0	100,0	83,1	58,0	42,0	100,0	11,9	7,3	29,3	9,6	42,0	88,9	11,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2006	102,2	2,2	1,5	2,3	2,0	-	-	-	-	-	-	2,1	2,5
2007	104,4	2,1	2,0	1,9	2,5	-	-	-	-	-	-	2,1	2,3
2008	107,8	3,3	2,4	3,8	2,6	-	-	-	-	-	-	3,4	2,7
2009	108,1	0,3	1,3	-0,9	2,0	-	-	-	-	-	-	0,1	1,7
2009 2 тр.	108,3	0,2	1,5	-1,2	2,2	0,3	0,1	-0,8	0,1	0,7	0,5	0,0	1,8
3 тр.	108,0	-0,4	1,2	-1,9	1,8	0,2	0,3	-0,9	0,0	0,8	0,4	-0,6	1,2
4 тр.	108,6	0,4	1,0	-0,4	1,7	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,4	0,4	0,8
2010 1 тр.	108,6	1,1	0,9	0,9	1,5	0,5	0,0	0,8	0,0	3,0	0,3	1,2	0,4
2 тр.	110,0	1,5	0,8	1,7	1,2	0,6	0,3	0,7	0,2	3,9	0,3	1,5	1,3
2010 март	109,4	1,4	0,9	1,3	1,6	0,4	0,0	0,6	0,0	2,6	0,3	1,6	0,4
апр.	109,9	1,5	0,8	1,8	1,2	0,2	0,1	0,5	0,1	2,0	-0,1	1,6	1,2
май	110,0	1,6	0,9	1,9	1,3	0,1	0,2	-0,6	0,1	0,6	0,1	1,6	1,4
юни	110,0	1,4	0,9	1,5	1,3	0,1	0,2	0,2	0,1	-0,4	0,1	1,4	1,4
юли	109,7	1,7	1,0	2,0	1,4	0,2	0,1	0,5	0,1	0,0	0,2	1,7	2,0
авг.[4]	.	1,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

	Стоки						Услуги					
	Храни (вкл. алкохолни напитки и цигари)			Промишлени стоки			Мебели и домашно обзавеждане		Транспорт	Съобщения	Услуги в областта на развлеченията/отдих и свободно време	Други
	Общо	Преработени храни	Непреработени храни	Общо	Неенергийни промишлени стоки	Електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода		Наеми				
% от всичко [3]	19,2	11,9	7,3	38,9	29,3	9,6	10,2	6,0	6,6	3,3	14,9	7,1
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2006	2,4	2,1	2,8	2,3	0,6	7,7	2,5	2,1	2,5	-3,3	2,3	2,3
2007	2,8	2,8	3,0	1,4	1,0	2,6	2,7	2,0	2,6	-1,9	2,9	3,2
2008	5,1	6,1	3,5	3,1	0,8	10,3	2,3	1,9	3,9	-2,2	3,2	2,5
2009	0,7	1,1	0,2	-1,7	0,6	-8,1	2,0	1,8	2,9	-1,0	2,1	2,1
2009 2 тр.	1,0	1,1	0,8	-2,3	0,7	-10,7	2,1	1,8	3,1	-1,2	2,7	2,0
3 тр.	-0,1	0,6	-1,2	-2,8	0,5	-11,9	2,0	1,8	2,5	-0,6	1,8	2,1
4 тр.	-0,2	0,5	-1,5	-0,5	0,3	-3,2	1,9	1,7	2,5	-0,6	1,4	2,2
2010 1 тр.	0,0	0,6	-0,8	1,3	0,1	4,8	1,9	1,6	2,5	-0,5	1,1	1,6
2 тр.	0,7	0,8	0,7	2,2	0,3	8,1	1,8	1,5	2,3	-0,9	0,8	1,5
2010 февр.	-0,1	0,6	-1,2	0,9	0,1	3,3	1,9	1,6	2,2	-0,4	0,9	1,6
март	0,3	0,5	-0,1	1,8	0,1	7,2	1,9	1,6	2,7	-0,3	1,4	1,5
апр.	0,7	0,6	0,7	2,3	0,2	9,1	1,9	1,5	2,4	-0,6	0,4	1,4
май	0,7	0,9	0,4	2,5	0,3	9,2	1,8	1,5	2,2	-1,1	0,9	1,5
юни	0,9	0,9	0,9	1,8	0,4	6,2	1,8	1,5	2,3	-1,1	1,0	1,5
юли	1,3	0,9	1,9	2,4	0,5	8,1	1,7	1,3	2,7	-0,8	1,0	1,5

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
2) Оценки на ЕЦБ, базирани на данни на Евростат; тази експериментална статистика може да даде само приблизителна представа за административно определяните цени, доколкото измененията им не могат да бъдат изцяло изолирани от други влияния. За обяснение на методологията, използвана за компилирането на този показател, виж *http://www.ecb.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction.*
3) Претегляне, използвано през 2010 г.
4) Оценка, базирана на публикувани предварителни национални данни, които обикновено покриват 95% от еврозоната, както и на по-ранна информация за цените на енергията.

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

2. Промишленост, строителство и цени на жилищна собственост

	Цени на производител с изключение на строителството										Строителство[1]	Цени на жилищна собственост[2]
	Общо (индекс 2005 г. = 100)	Общо		Промишленост без строителството и енергетиката						Енергетика		
			Преработваща промишленост	Общо	Междинни стоки	Инвестиционни стоки	Потребителски стоки					
							Общо	Дълготрайни	Недълготрайни			
% от всичко[3]	100,0	100,0	83,0	75,8	30,1	21,9	23,7	2,7	21,0	24,2		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2006	105,1	5,1	3,5	2,7	4,6	1,6	1,4	1,4	1,4	13,5	4,6	6,6
2007	107,9	2,7	3,0	3,2	4,6	2,2	2,2	2,4	2,2	1,2	4,1	4,5
2008	114,4	6,1	4,8	3,4	3,9	2,1	3,9	2,8	4,1	14,2	3,8	1,5
2009	108,6	-5,1	-5,4	-2,8	-5,3	0,4	-2,0	1,2	-2,5	-11,7	0,1	-3,1
2009 2 тр.	108,2	-5,8	-6,8	-3,0	-5,8	0,7	-2,0	1,5	-2,5	-13,6	-0,2	-3,1 4)
3 тр.	108,0	-7,9	-7,4	-4,1	-7,5	-0,1	-2,6	1,0	-3,1	-18,2	-1,7	-
4 тр.	108,4	-4,6	-3,0	-3,1	-5,0	-0,6	-2,4	0,5	-2,8	-9,5	-0,2	-3,0 4)
2010 1 тр.	109,6	-0,2	1,7	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	0,3	-0,7	0,3	0,2	-
2 тр.	111,5	3,0	3,8	1,6	3,7	0,2	0,0	0,6	-0,1	7,0	,	,
2010 ян.	109,3	-1,0	0,9	-1,0	-1,5	-0,6	-0,7	0,5	-0,8	-1,5	-	-
февр.	109,4	-0,4	1,5	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	0,2	-0,6	-0,6	-	-
март	110,1	0,9	2,7	0,1	0,8	-0,3	-0,4	0,3	-0,5	3,0	-	-
апр.	111,1	2,8	3,7	1,0	2,7	0,0	-0,3	0,4	-0,4	7,8	-	-
май	111,5	3,1	4,1	1,7	3,9	0,3	0,0	0,7	-0,2	7,2	-	-
юни	111,8	3,0	3,6	2,0	4,3	0,4	0,2	0,8	0,1	6,1	-	-

3. Цени на суровини и дефлатори на брутния вътрешен продукт [1]

	Цени на петрола[5] (евро за барел)	Цени на неенергийните стоки						Дефлатори на БВП							
		Претеглени с вноса[6]			Претеглени с използването[7]			Общо (сезонно изгладени; индекс 2000 г. = 100)	Общо	Вътрешно търсене				Износ[8]	Внос[8]
		Общо	Храни	Нехранителни продукти	Общо	Храни	Нехранителни продукти			Общо	Частно потребление	Правителствено потребление	Брутно образуване на основен капитал		
% от всичко		100,0	35,0	65,0	100,0	45,0	55,0								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006	52,9	27,7	5,8	37,9	24,5	6,0	38,2	113,7	1,9	2,4	2,2	2,0	2,9	2,6	3,8
2007	52,8	7,8	14,3	5,5	5,3	9,4	2,9	116,4	2,4	2,3	2,3	1,7	2,7	1,6	1,3
2008	65,9	1,9	18,4	-4,5	-1,7	9,7	-8,6	118,8	2,1	2,5	2,7	2,5	2,4	2,6	3,8
2009	44,6	-18,5	-8,9	-23,1	-18,0	-11,5	-22,8	119,9	1,0	0,0	-0,2	2,1	-0,7	-3,4	-5,9
2009 2 тр.	43,8	-24,5	-11,2	-30,9	-22,6	-10,0	-31,4	119,9	1,0	-0,2	-0,4	1,6	-0,7	-3,8	-7,0
3 тр.	48,1	-18,5	-12,6	-21,4	-18,7	-15,2	-21,3	120,0	0,8	-0,6	-0,8	2,5	-1,6	-4,5	-8,3
4 тр.	51,2	3,1	5,7	1,8	2,4	-1,1	5,0	120,1	0,3	0,0	0,1	1,5	-1,1	-2,9	-4,0
2010 1 тр.	56,0	28,9	7,4	42,6	27,3	7,4	46,5	120,3	0,3	0,1	1,3	1,4	-0,3	2,4	1,6
2 тр.	62,6	51,7	12,5	76,0	43,9	14,0	71,6	120,7	0,7	0,9	1,8	1,5	0,7	4,8	5,5
2010 март	59,1	34,5	8,9	50,5	31,5	7,7	54,4	-	-	-	-	-	-	-	-
апр.	64,0	52,0	8,2	78,8	43,9	9,0	76,2	-	-	-	-	-	-	-	-
май	61,6	52,1	11,5	77,8	43,6	12,0	73,8	-	-	-	-	-	-	-	-
юни	62,2	51,1	17,7	71,6	44,2	21,0	65,0	-	-	-	-	-	-	-	-
юли	58,9	56,8	26,0	74,1	50,1	32,0	65,1	-	-	-	-	-	-	-	-
авг.	59,9	51,9	27,9	64,5	49,1	40,5	55,5	-	-	-	-	-	-	-	-

Източници: Евростат, изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат (колона 7 в таблица 2, раздел 5.1 и колони 8–15 в таблица 3, раздел 5.1), изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от *Thomson Financial Datastream* (колона 1 в таблица 3, раздел 5.1), и изчисления на ЕЦБ (колона 12 в таблица 2, раздел 5.1 и колони 2–7 в таблица 3, раздел 5.1).

1) Цени на производствени фактори на жилищни сгради.
2) Експериментални данни, базирани на нехармонизирани национални източници (за повече подробности виж *http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html*).
3) През 2005 г.
4) Тримесечните данни за второто и четвъртото тримесечие се отнасят за полугодишните средни показатели за първата и съответно втората половина на годината. Тъй като някои национални данни се предоставят само годишно, полугодишните оценки се извличат частично от годишните резултати, ето защо точността на полугодишните данни е по-ниска от тази на годишните.
5) Петрол Брент (за доставка месец напред).
6) Отнася се за цените, изразени в евро. Претеглени в съответствие със структурата на вноса на еврозоната през периода 2004–2006 г.
7) Отнася се за цените, изразени в евро. Претеглени чрез вътрешното търсене в еврозоната (местно производство плюс внос минус износ) през периода 2004–2006 г. Експериментални данни (за повече подробности виж *http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html*).
8) Дефлаторите за износа и вноса се отнасят за стоки и услуги и включват презграничната търговия в рамките на еврозоната.

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

4. Разходи за труд на единица продукция, компенсации на наети лица и производителност на труда
(сезонно изгладени данни)

	Общо (индекс 2000 г. = 100)	Общо	По икономически дейности					
			Селско стопанство, лов, горско стопанство и риболов	Преработваща промишленост, добивна промишленост и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строителство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьорство, транспорт и съобщения	Финансови услуги, операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Разходи за труд на единица продукция[1]							
2008	115,3	3,4	1,8	5,1	3,9	2,5	3,2	2,6
2009	119,7	3,8	-1,9	9,7	1,0	4,9	0,8	2,6
2009 2 тр.	120,1	4,6	-1,1	13,8	0,6	6,1	1,3	1,8
3 тр.	119,6	3,3	-2,8	8,3	0,2	3,7	0,1	3,4
4 тр.	119,5	1,3	-1,7	1,2	1,4	2,3	0,5	1,8
2010 1 тр.	119,4	-0,6	-0,7	-7,0	1,6	-0,4	1,1	1,4
	Компенсации на наети лица							
2008	121,5	3,1	3,9	3,0	4,4	2,7	2,7	3,4
2009	123,3	1,5	2,2	0,2	2,1	1,4	1,4	2,6
2009 2 тр.	122,9	1,4	2,4	0,0	2,6	2,0	1,9	1,9
3 тр.	123,6	1,5	2,0	0,4	2,1	0,4	1,4	3,3
4 тр.	124,0	1,3	2,3	0,4	1,7	1,0	1,8	2,1
2010 1 тр.	124,3	1,5	1,4	2,1	0,4	1,3	2,0	1,3
	Производителност на труда[2]							
2008	105,3	-0,3	2,1	-2,0	0,5	0,2	-0,5	0,8
2009	103,0	-2,2	4,2	-8,6	1,1	-3,4	0,7	0,0
2009 2 тр.	102,4	-3,1	3,5	-12,2	2,0	-3,8	0,6	0,0
3 тр.	103,4	-1,8	4,9	-7,3	1,9	-3,2	1,3	-0,1
4 тр.	103,8	0,0	4,1	-0,8	0,4	-1,2	1,2	0,3
2010 1 тр.	104,1	2,1	2,2	9,8	-1,2	1,7	1,0	-0,1
	Компенсации за отработен час							
2008	123,7	3,1	2,8	3,5	3,8	2,7	2,3	3,1
2009	127,5	3,1	3,2	4,5	4,2	2,2	2,6	3,0
2009 2 тр.	127,5	3,5	2,5	5,9	4,6	2,9	3,2	2,6
3 тр.	127,8	3,1	2,7	4,8	4,0	1,2	2,6	3,6
4 тр.	127,8	2,1	3,2	1,5	3,8	1,4	2,5	2,3
2010 1 тр.	128,0	0,7	2,0	0,0	-0,9	0,2	1,9	1,1
	Почасова производителност на труда[2]							
2008	108,0	-0,2	2,3	-1,6	0,2	0,4	-0,8	0,4
2009	107,1	-0,9	4,3	-5,0	2,9	-2,7	1,9	0,3
2009 2 тр.	106,7	-1,4	2,5	-7,2	3,7	-3,0	2,1	0,5
3 тр.	107,4	-0,5	5,0	-3,6	3,5	-2,6	2,7	0,0
4 тр.	107,5	0,6	4,0	0,1	1,7	-1,2	2,0	0,4
2010 1 тр.	107,9	1,4	3,4	7,6	-2,3	0,9	0,7	-0,6

5. Почасови разходи за труд[3]

	Общо (сезонно изгладени; индекс 2008 г. = 100)	Общо	По компоненти		За избрани икономически дейности			Допълнителен показател: показател за договорени работни заплати[4]
			Фонд работна заплата	Социални вноски на работодателя	Добивна промишленост, преработваща промишленост и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строителство	Услуги	
% от всичко[5]	100,0	100,0	75,2	24,8	32,4	9,0	58,6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	100,0	3,5	3,6	3,4	3,8	4,7	3,1	3,3
2009	102,6	2,7	2,6	3,0	3,1	3,7	2,3	2,7
2009 3 тр.	102,9	2,6	2,7	2,6	3,5	2,5	2,2	2,4
4 тр.	103,3	1,7	1,6	2,0	0,6	3,3	2,1	2,2
2010 1 тр.	104,0	2,1	2,0	2,1	1,8	2,1	2,2	1,8
2 тр.	.	.	.	.	.	.	.	1,8

Източник: Евростат, изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат (таблица 4 в раздел 5.1 и колона 7 в таблица 5, раздел 5.1) и изчисления на ЕЦБ (колона 8 в таблица 5, раздел 5.1).

1) Компенсациите (по текущи цени) на наети лица, разделени на добавената стойност (обеми) за наети лица.
2) Добавената стойност (обеми) за наети лица.
3) Почасовите разходи за труд на единица продукция за цялата икономика не включват земеделието, публичната администрация, образованието, здравеопазването и услугите, които не са класифицирани другаде. Поради разлики в обхвата оценките за компонентите могат да не съответстват на общите.
4) Експериментални данни (за повече подробности виж *http://www.ecb.int/stats/intro/html/experiment.en.html*).
5) През 2008 г.

5.2 Производство и търсене

1. Компоненти на БВП и на разходите

	БВП								
	Общо	Вътрешно търсене					Външнотърговски баланс[1]		
		Общо	Частно потребление	Правителствено потребление	Брутно образуване на основен капитал	Изменение на запасите[2]	Общо	Износ[1]	Внос[1]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Текущи цени (млрд. евро; сезонно изгладени)								
2006	8 565,2	8 467,0	4 874,3	1 732,6	1 833,5	26,6	98,1	3 454,7	3 356,6
2007	9 023,5	8 884,7	5 072,4	1 802,2	1 969,3	40,9	138,8	3 735,6	3 596,9
2008	9 244,7	9 142,9	5 231,0	1 891,2	1 995,1	25,6	101,8	3 859,0	3 757,1
2009	8 959,4	8 837,1	5 165,9	1 978,4	1 758,5	-65,8	122,4	3 248,2	3 125,9
2009 2 тр.	2 231,7	2 201,7	1 288,9	492,9	440,9	-21,1	30,0	789,5	759,5
3 тр.	2 244,2	2 208,1	1 290,3	499,0	435,2	-16,5	36,1	814,5	778,4
4 тр.	2 249,1	2 207,2	1 298,8	497,2	430,4	-19,2	42,0	836,7	794,8
2010 1 тр.	2 259,8	2 230,7	1 308,1	502,4	429,7	-9,5	29,1	875,4	846,3
2 тр.	2 289,2	2 265,5	1 321,6	505,7	439,9	-1,7	23,7	926,9	903,2
	Процент от БВП								
2009	100,0	98,6	57,7	22,1	19,6	-0,7	1,4	-	-
	Верижно свързани обеми (цени от предходната година; сезонно изгладени[3])								
	Процентно изменение по тримесечия								
2009 2 тр.	-0,1	-0,7	0,0	0,6	-2,0	-	-	-1,3	-2,8
3 тр.	0,4	0,3	-0,1	0,5	-1,1	-	-	2,8	2,6
4 тр.	0,2	-0,1	0,2	-0,1	-1,2	-	-	2,0	1,3
2010 1 тр.	0,3	0,9	0,2	0,2	-0,4	-	-	2,4	4,0
2 тр.	1,0	0,9	0,5	0,5	1,8	-	-	4,4	4,4
	Годишно процентно изменение								
2006	3,0	2,9	2,1	2,0	5,4	-	-	8,6	8,5
2007	2,9	2,6	1,7	2,2	4,6	-	-	6,3	5,6
2008	0,5	0,4	0,4	2,3	-0,8	-	-	0,9	0,7
2009	-4,1	-3,4	-1,1	2,4	-11,3	-	-	-13,1	-11,7
2009 2 тр.	-4,9	-3,8	-1,1	2,6	-12,2	-	-	-16,8	-14,6
3 тр.	-4,0	-3,3	-1,2	2,6	-11,8	-	-	-13,4	-12,1
4 тр.	-2,0	-2,7	-0,4	1,7	-9,3	-	-	-4,7	-6,5
2010 1 тр.	0,8	0,4	0,3	1,2	-4,6	-	-	5,9	5,0
2 тр.	1,9	2,0	0,8	1,1	-1,0	-	-	12,0	12,8
	Принос за процентното изменение на БВП по тримесечия; процентни пунктове								
2009 2 тр.	-0,1	-0,7	0,0	0,1	-0,4	-0,4	0,6	-	-
3 тр.	0,4	0,3	-0,1	0,1	-0,2	0,5	0,1	-	-
4 тр.	0,2	-0,1	0,1	0,0	-0,2	0,0	0,3	-	-
2010 1 тр.	0,3	0,9	0,1	0,1	-0,1	0,8	-0,6	-	-
2 тр.	1,0	0,9	0,3	0,1	0,3	0,2	0,1	-	-
	Принос за годишното процентно изменение на БВП; процентни пунктове								
2006	3,0	2,9	1,2	0,4	1,1	0,2	0,2	-	-
2007	2,9	2,5	0,9	0,5	1,0	0,1	0,3	-	-
2008	0,5	0,4	0,2	0,5	-0,2	-0,2	0,1	-	-
2009	-4,1	-3,4	-0,6	0,5	-2,4	-0,8	-0,7	-	-
2009 2 тр.	-4,9	-3,7	-0,6	0,5	-2,6	-1,0	-1,2	-	-
3 тр.	-4,0	-3,3	-0,7	0,5	-2,5	-0,6	-0,7	-	-
4 тр.	-2,0	-2,7	-0,2	0,4	-2,0	-0,9	0,7	-	-
2010 1 тр.	0,8	0,4	0,2	0,3	-0,9	0,9	0,4	-	-
2 тр.	1,9	2,0	0,4	0,2	-0,2	1,5	-0,1	-	-

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

1) Износът и вносът обхващат стоки и услуги и включват презграничната търговия в рамките на еврозоната. Те не са изцяло съпоставими със: раздел 3.1; таблица 1 в раздел 7.1; таблица 3 в раздел 7.2; или таблица 1 или 3 в раздел 7.5.

2) Включително придобитите минус осребрените ценности.

3) Годишните данни не са календарно изгладени.

5.2 Производство и търсене

2. Добавена стойност по икономически дейности

	Брутна добавена стойност (базисни цени)							Данъци, намалени със субсидиите за продукти
	Общо	Селско стопанство, лов, горско стопанство и риболов	Добивна промишленост, преработвателна промишленост и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строителство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьорство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Текущи цени (млрд. евро; сезонно изгладени)							
2006	7 651,5	140,7	1 564,0	478,1	1 598,2	2 138,6	1 732,0	913,6
2007	8 065,2	153,2	1 653,7	510,3	1 671,5	2 274,5	1 802,1	958,3
2008	8 299,3	147,9	1 653,5	528,6	1 732,3	2 355,5	1 881,6	945,4
2009	8 067,7	133,2	1 430,3	512,1	1 669,8	2 365,5	1 956,8	891,7
2009 2 тр.	2 011,3	33,4	352,5	128,9	417,5	590,6	488,4	220,4
3 тр.	2 021,9	32,5	360,1	127,3	418,1	592,7	491,3	222,2
4 тр.	2 023,9	32,7	362,1	125,4	417,3	594,1	492,4	225,3
2010 1 тр.	2 036,5	33,7	367,8	123,0	419,5	596,0	496,6	223,2
2 тр.	2 057,6	33,5	377,6	124,3	423,5	598,4	500,4	231,5
	Процент от добавената стойност							
2009	100,0	1,7	17,7	6,3	20,7	29,3	24,3	-
	Верижно свързани обеми (цени от предходната година; сезонно изгладени[1])							
	Процентно изменение по тримесечия							
2009 2 тр.	-0,2	-0,3	-1,1	-1,5	0,0	0,1	0,5	0,2
3 тр.	0,4	0,3	2,2	-1,5	0,1	0,1	0,2	0,6
4 тр.	0,1	-0,2	0,6	-1,6	-0,1	0,0	0,3	1,0
2010 1 тр.	0,6	0,9	2,3	-1,5	0,3	0,2	0,4	-1,8
2 тр.	0,8	-0,5	1,9	0,5	0,9	0,6	0,3	2,4
	Годишно процентно изменение							
2006	3,0	0,0	3,7	2,9	2,9	4,1	1,5	3,1
2007	3,1	1,2	3,4	2,1	3,6	4,0	1,8	0,8
2008	0,7	0,2	-2,0	-1,8	1,4	1,7	1,9	-1,3
2009	-4,2	1,9	-13,3	-5,7	-5,1	-1,6	1,4	-3,0
2009 2 тр.	-5,0	1,6	-16,5	-5,4	-5,5	-1,8	1,5	-3,9
3 тр.	-4,1	2,2	-13,0	-5,5	-5,0	-1,6	1,3	-3,0
4 тр.	-2,2	1,8	-6,9	-5,1	-3,4	-0,9	1,4	-0,2
2010 1 тр.	0,9	0,7	3,9	-5,9	0,3	0,5	1,4	0,0
2 тр.	1,8	0,5	7,1	-4,0	1,3	1,0	1,2	2,2
	Принос за процентното изменение на БВП по тримесечия; процентни пунктове							
2009 2 тр.	-0,2	0,0	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1	-
3 тр.	0,4	0,0	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,1	-
4 тр.	0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1	-
2010 1 тр.	0,6	0,0	0,4	-0,1	0,1	0,1	0,1	-
2 тр.	0,8	0,0	0,4	0,0	0,2	0,2	0,1	-
	Принос за годишното процентно изменение на БВП; процентни пунктове							
2006	3,0	0,0	0,8	0,2	0,6	1,1	0,3	-
2007	3,1	0,0	0,7	0,1	0,7	1,1	0,4	-
2008	0,7	0,0	-0,4	-0,1	0,3	0,5	0,4	-
2009	-4,2	0,0	-2,7	-0,4	-1,1	-0,4	0,3	-
2009 2 тр.	-5,0	0,0	-3,4	-0,3	-1,2	-0,5	0,3	-
3 тр.	-4,1	0,0	-2,6	-0,3	-1,0	-0,5	0,3	-
4 тр.	-2,2	0,0	-1,3	-0,3	-0,7	-0,3	0,3	-
2010 1 тр.	0,9	0,0	0,7	-0,4	0,1	0,1	0,3	-
2 тр.	1,8	0,0	1,3	-0,3	0,3	0,3	0,3	-

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
1) Годишните данни не са календарно изгладени.

5.2 Производство и търсене
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

3. Промишлено производство

	Общо	Промишленост без строителство										Строителство
		Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо		Промишленост без строителството и производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода						Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	
				Преработваща промишленост	Общо	Междинни стоки	Инвестиционни стоки	Потребителски стоки				
								Общо	Дълготрайни	Недълготрайни		
% от всичко[1]	100,0	78,0	78,0	69,4	68,8	28,2	22,1	18,5	2,6	15,9	9,1	22,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	3,2	108,1	3,7	4,1	4,3	3,8	6,6	2,4	1,4	2,5	-0,9	1,3
2008	-2,5	106,2	-1,8	-1,9	-2,0	-3,5	-0,2	-2,0	-5,7	-1,4	0,3	-5,3
2009	-13,8	90,4	-14,9	-15,9	-16,4	-19,2	-21,0	-5,0	-17,5	-3,0	-5,5	-8,2
2009 3 тр.	-13,7	90,9	-14,4	-15,2	-15,7	-18,3	-21,0	-4,0	-18,4	-1,9	-5,7	-9,1
4 тр.	-7,3	92,1	-7,4	-8,0	-8,4	-6,7	-14,0	-2,6	-10,1	-1,5	-3,8	-5,9
2010 1 тр.	2,0	94,4	4,9	5,1	5,2	8,2	2,8	3,6	0,0	4,1	3,0	-9,7
2 тр.	6,3	96,7	9,2	9,3	9,3	14,1	8,9	3,6	4,7	3,5	6,3	-3,7
2010 ян.	-0,2	94,2	2,2	2,3	2,6	4,9	0,0	1,8	-2,6	2,3	1,1	-10,4
февр.	0,9	93,6	4,4	4,7	4,8	7,3	3,2	2,8	1,0	3,0	2,5	-14,1
март	5,2	95,3	7,8	8,1	7,8	11,9	4,8	6,0	1,5	6,7	5,8	-5,1
апр.	6,0	96,0	9,5	9,7	9,8	15,8	9,1	3,0	0,3	3,4	5,2	-5,9
май	6,2	97,2	10,0	9,9	10,0	14,9	9,0	4,4	6,6	4,1	7,5	-6,8
юни	6,8	97,0	8,2	8,4	8,3	11,7	8,5	3,5	7,2	3,0	6,1	1,6
	Месечно процентно изменение (сезонно изгладено)											
2010 ян.	1,7	-	2,4	1,9	0,6	2,4	3,2	1,2	2,6	1,1	3,3	-1,7
февр.	-1,1	-	-0,7	0,6	0,9	0,5	-1,2	-0,1	-0,5	-0,1	-0,1	-6,0
март	2,4	-	1,8	1,6	1,6	2,4	1,9	1,5	0,4	1,8	-1,6	6,5
апр.	0,3	-	0,8	0,5	0,9	2,1	1,7	-1,3	-0,3	-1,3	-0,7	0,1
май	0,7	-	1,2	0,6	0,4	0,8	1,4	0,9	3,1	0,7	2,1	-0,8
юни	0,8	-	-0,1	-0,5	-0,2	-0,7	0,2	-0,2	-1,0	-0,1	0,2	2,3

4. Нови промишлени поръчки и оборот, продажби на дребно и регистрации на пътнически превозни средства

	Нови промишлени поръчки		Промишлен оборот		Продажби на дребно							Нови регистрации на пътнически превозни средства	
	Преработваща промишленост[2] (текущи цени)		Преработваща промишленост (текущи цени)		Текущи цени	Постоянни цени							
	Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо	Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо	Общо	Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо	Хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	Нехранителни продукти			Общо (с.и.; в хиляди)[3]	Общо
										Текстил, облекло и обувки	Стоки и услуги за домакинството		
% от всичко[1]	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	42,9	57,1	9,9	13,9		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2007	119,9	8,6	115,0	6,5	2,6	104,3	1,8	0,0	3,1	4,0	3,1	968	-0,6
2008	113,2	-5,3	116,9	1,9	1,7	103,4	-0,8	-1,9	-0,1	-1,8	-1,9	896	-7,0
2009	87,7	-22,8	95,5	-18,5	-2,7	101,6	-1,8	-1,6	-1,9	-1,2	-3,8	926	3,2
2009 3 тр.	90,8	-21,4	95,8	-18,9	-3,5	101,5	-2,0	-1,4	-2,5	-2,8	-3,2	962	10,1
4 тр.	92,1	-2,8	97,5	-9,3	-1,5	101,8	-0,5	-0,5	-0,6	0,6	-0,7	965	20,7
2010 1 тр.	95,2	13,8	101,2	6,3	0,8	102,2	1,0	1,4	0,9	3,4	1,0	892	7,5
2 тр.	102,8	22,7	105,1	13,0	1,2	102,1	0,8	0,2	1,3	0,7	2,7	826	-10,6
2010 ян.	92,2	7,5	99,4	1,1	-0,9	102,0	-0,2	0,7	-0,6	2,2	-1,6	859	8,3
февр.	94,0	12,6	100,5	6,0	0,5	102,0	0,7	0,6	0,9	2,9	0,6	879	2,9
март	99,4	20,5	103,6	11,0	2,8	102,7	2,4	2,8	2,3	5,5	4,0	939	10,3
апр.	99,2	22,1	101,5	10,0	0,3	101,8	0,0	-0,9	0,5	0,0	1,0	839	-10,0
май	103,2	23,0	106,1	13,0	1,5	102,4	1,3	0,9	1,6	-1,2	4,0	786	-13,2
юни	105,9	22,9	107,6	15,6	1,7	102,3	1,2	0,5	1,8	3,2	3,1	853	-8,8
	Месечно процентно изменение (сезонно изгладено)												
2010 февр.	-	2,0	-	1,1	0,2	-	0,1	-0,1	0,2	-0,7	0,6	-	2,3
март	-	5,7	-	3,0	0,9	-	0,6	0,5	0,6	1,7	1,5	-	6,8
апр.	-	-0,2	-	-2,0	-1,0	-	-0,9	-1,0	-0,8	-2,5	-1,1	-	-10,6
май	-	4,1	-	4,5	0,6	-	0,6	0,8	0,4	-0,6	1,3	-	-6,3
юни	-	2,6	-	1,4	0,0	-	-0,1	-0,6	0,3	2,2	-0,1	-	8,5

Източници: Евростат, с изключение на колони 12 и 13 в таблица 4, раздел 5.2. (които съдържат изчисления на ЕЦБ въз основа на данни на *ACEA*).
1) През 2005 г.
2) Включва предимно преработвателни отрасли, работещи главно с поръчки, които представляват 61,2% от преработващата промишленост през 2005 г.
3) Годишните и тримесечните данни са средни от месечните данни за периода.

5.2 Производство и търсене
(баланс на оценките[1], ако не е посочено друго; сезонно изгладени)

5. Проучване на бизнеса[2] и потребителите

	Показател за икономическите нагласи[3] (дългосрочен среден = 100)	Преработваща промишленост					Показател за потребителското доверие				
		Показател за доверието на промишлеността				Натовареност на мощностите[4] (в проценти)	Общо[5]	Оценка за финансовата ситуация през следващите 12 месеца	Оценка за икономическата ситуация през следващите 12 месеца	Безработица през следващите 12 месеца	Спестявания през следващите 12 месеца
		Общо[5]	Регистър на поръчките	Наличности на готова продукция	Очаквания за производството						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2006	107,3	2	0	6	13	83,2	-9	-3	-9	15	-9
2007	109,2	5	5	5	13	84,2	-5	-2	-4	5	-8
2008	93,5	-9	-15	11	-2	81,8	-18	-10	-25	24	-14
2009	80,8	-28	-56	14	-15	71,1	-25	-7	-26	56	-10
2009 2 тр.	75,6	-33	-62	18	-20	69,9	-28	-9	-34	59	-11
3 тр.	84,1	-26	-58	12	-9	70,3	-21	-5	-20	51	-9
4 тр.	91,9	-19	-50	7	1	71,7	-17	-3	-11	48	-7
2010 1 тр.	96,6	-12	-41	2	7	73,9	-17	-4	-11	46	-7
2 тр.	99,3	-6	-28	0	9	76,5	-17	-6	-18	34	-9
2010 март	97,9	-10	-39	0	9	-	-17	-5	-12	46	-7
апр.	100,6	-7	-32	-1	9	75,5	-15	-5	-12	36	-8
май	98,4	-6	-28	1	10	-	-18	-7	-21	34	-10
юни	98,9	-6	-26	1	9	-	-17	-7	-20	32	-9
юли	101,1	-4	-21	0	9	77,4	-14	-7	-14	27	-9
авг.	101,8	-4	-19	1	8	-	-11	-5	-9	23	-8

	Показател за доверието на строителството			Показател за доверието на търговията на дребно				Показател за доверието на услугите			
	Общо[5]	Регистър на поръчките	Очаквания за заетостта	Общо[5]	Настояща бизнес ситуация	Обем на наличностите	Очаквана бизнес ситуация	Общо[5]	Бизнес климат	Търсене през последните месеци	Търсене за предстоящите месеци
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2006	1	-4	6	1	3	14	13	18	13	18	24
2007	0	-7	7	1	5	15	13	20	16	19	24
2008	-13	-20	-6	-7	-6	17	2	2	-5	4	7
2009	-31	-40	-22	-15	-21	11	-15	-16	-22	-16	-9
2009 2 тр.	-33	-42	-24	-17	-23	9	-19	-22	-29	-23	-15
3 тр.	-31	-41	-22	-14	-19	10	-13	-12	-18	-13	-5
4 тр.	-28	-40	-16	-12	-19	10	-7	-4	-8	-8	3
2010 1 тр.	-27	-37	-17	-7	-9	8	-2	0	-4	-2	7
2 тр.	-28	-40	-16	-4	-5	8	0	4	1	4	8
2010 март	-25	-35	-14	-6	-9	9	-1	1	-3	-1	8
апр.	-25	-37	-13	-1	-1	8	4	6	0	5	11
май	-28	-40	-17	-6	-7	10	-1	4	-1	4	8
юни	-30	-43	-17	-6	-7	7	-3	4	2	4	5
юли	-29	-42	-16	-4	-6	7	1	7	5	9	6
авг.	-29	-39	-20	-4	-5	7	1	7	6	8	8

Източник: Европейска комисия (главна дирекция „Икономически и финансови въпроси“).

1) Процентната разлика между респондентите, дали съответно положителен или отрицателен отговор.
2) От май 2010 г. данните се отнасят за новата версия на класификацията на икономическите дейности в Европейския съюз (*NACE Revision 2*).
3) Показателят за икономическите нагласи се състои от показателите за доверието на промишлеността, услугите, потребителите, строителството и търговията на дребно; показателят за доверието на промишлеността е с тегло 40%, показателят за доверието на услугите има тегло 30%, показателят за доверието на потребителите – 20%, и останалите два показателя са с тегло от по 5% всеки. Стойности на показателя за икономическите нагласи над/под 100 показват над/под средно ниво на икономически нагласи, изчислени за периода от 1990 до 2008 г.
4) Данните се събират всяка година през януари, април, юли и октомври. Тримесечните данни са средни за две последователни проучвания. Годишните данни се извличат от тримесечните средни величини.
5) Показателите за доверието се изчисляват като проста средна от посочените компоненти; оценките на наличностите (колони 4 и 17) и безработицата (колона 10) се използват с обратни знаци при изчисляване на показателите за доверието.

5.3 Пазар на труда [1)]

(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго; сезонно изгладени данни)

1. Заетост (брой заети)

	Цялата икономика		По вид заетост		По икономическа активност					
	Общо (млн. души)	Общо	Наети лица	Самооси-гуряващи се лица	Селско стопанство, лов, горско стопанство, риболов	Добивна промишленост, преработваща промиш-леност и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строи-телство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьор-ство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемо-дателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
% от всичко [2)]	100,0	100,0	85,3	14,7	3,8	17,1	7,5	25,5	16,1	30,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	146,754	1,8	2,0	0,7	-1,6	0,3	3,6	1,9	4,3	1,3
2008	147,846	0,7	0,9	-0,3	-1,8	0,0	-2,3	1,2	2,3	1,1
2009	145,079	-1,9	-1,8	-2,1	-2,2	-5,1	-6,7	-1,8	-2,2	1,3
2009 2 тр.	145,362	-1,9	-1,9	-2,0	-1,9	-5,0	-7,3	-1,8	-2,4	1,4
3 тр.	144,587	-2,2	-2,2	-2,2	-2,5	-6,1	-7,2	-1,9	-2,8	1,4
4 тр.	144,258	-2,1	-2,1	-2,2	-2,1	-6,1	-5,4	-2,2	-2,1	1,1
2010 1 тр.	144,261	-1,3	-1,3	-0,9	-1,5	-5,4	-4,8	-1,3	-0,5	1,5
	Тримесечно процентно изменение									
2009 2 тр.	-0,752	-0,5	-0,5	-0,5	-0,7	-1,7	-1,3	-0,5	-0,7	0,4
3 тр.	-0,775	-0,5	-0,5	-0,6	-1,2	-1,7	-1,7	-0,3	-0,5	0,3
4 тр.	-0,329	-0,2	-0,2	-0,3	0,3	-1,1	-0,4	-0,6	0,2	0,2
2010 1 тр.	0,004	0,0	-0,1	0,4	0,1	-0,9	-1,5	0,0	0,5	0,5

2. Заетост (отработени часове)

	Цялата икономика		По вид заетост		По икономическа активност					
	Общо (млн. души)	Общо	Наети лица	Самооси-гуряващи се лица	Селско стопанство, лов, горско стопанство, риболов	Добивна промишленост, преработваща промиш-леност и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строи-телство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьор-ство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемо-дателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
% от всичко [2)]	100,0	100,0	80,4	19,6	5,0	17,1	8,4	26,9	15,6	27,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	237 005,4	1,8	2,0	0,8	-2,3	0,6	3,6	1,9	4,3	1,1
2008	238 642,1	0,7	1,0	-0,6	-2,0	-0,5	-2,0	1,0	2,6	1,4
2009	230 970,5	-3,2	-3,3	-2,7	-2,2	-8,7	-8,3	-2,5	-3,4	1,1
2009 2 тр.	57 761,5	-3,6	-3,8	-2,7	-0,9	-10,1	-8,8	-2,6	-3,8	1,0
3 тр.	57 578,7	-3,5	-3,7	-2,7	-2,6	-9,8	-8,7	-2,5	-4,2	1,2
4 тр.	57 653,2	-2,6	-2,8	-1,9	-2,1	-7,0	-6,7	-2,2	-2,9	0,9
2010 1 тр.	57 622,3	-0,6	-0,6	-0,6	-2,6	-3,5	-3,7	-0,6	-0,2	2,0
	Тримесечно процентно изменение									
2009 2 тр.	-215,7	-0,4	-0,5	0,1	0,0	-1,9	-0,2	-0,2	-0,7	0,5
3 тр.	-182,8	-0,3	-0,3	-0,6	-1,3	-0,8	-1,1	-0,4	-0,5	0,5
4 тр.	74,5	0,1	0,2	0,0	-0,2	-0,3	-0,5	0,0	0,6	0,4
2010 1 тр.	-30,9	-0,1	0,0	-0,1	-1,1	-0,5	-1,9	0,0	0,4	0,6

3. Отработени часове на един зает

	Цялата икономика		По вид заетост		По икономическа активност					
	Общо (млн. души)	Общо	Наети лица	Самооси-гуряващи се лица	Селско стопанство, лов, горско стопанство, риболов	Добивна промишленост, преработваща промиш-леност и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строи-телство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьор-ство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемо-дателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	1,615	0,0	0,0	0,2	-0,7	0,3	0,0	0,0	0,0	-0,1
2008	1,614	-0,1	0,1	-0,3	-0,2	-0,5	0,3	-0,2	0,3	0,3
2009	1,592	-1,4	-1,5	-0,6	-0,1	-3,8	-1,7	-0,7	-1,2	-0,3
2009 2 тр.	0,397	-1,7	-2,0	-0,7	1,0	-5,3	-1,6	-0,9	-1,5	-0,5
3 тр.	0,398	-1,4	-1,6	-0,5	-0,1	-3,8	-1,6	-0,6	-1,4	-0,2
4 тр.	0,400	-0,5	-0,7	0,3	0,1	-0,9	-1,4	0,0	-0,8	-0,1
2010 1 тр.	0,399	0,7	0,7	0,3	-1,2	2,0	1,2	0,8	0,2	0,6

Източник: Изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат.

1) Данните за заетостта се отнасят за лица и се основават на ЕСС'95.

2) През 2009 г.

5.3 Пазар на труда

4. Безработица[1)]

(сезонно изгладени данни)

	Общо		По възраст[2)]				По пол[3)]			
	Млн. души	% от работната сила	Възрастни		Младежи		Мъже		Жени	
			Млн. души	% от работната сила	Млн. души	% от работната сила	Млн. души	% от работната сила	Млн. души	% от работната сила
% от всичко[4)]	100,0		78,4		21,6		53,8		46,2	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	12,877	8,3	10,053	7,3	2,824	16,4	6,389	7,5	6,488	9,4
2007	11,679	7,5	9,127	6,6	2,552	14,9	5,737	6,7	5,942	8,5
2008	11,891	7,6	9,265	6,6	2,626	15,4	5,998	6,9	5,893	8,3
2009	14,866	9,4	11,646	8,2	3,220	19,4	7,997	9,3	6,869	9,6
2009 2 тр.	14,762	9,3	11,535	8,2	3,227	19,3	7,945	9,2	6,817	9,5
3 тр.	15,294	9,7	11,993	8,5	3,300	19,9	8,260	9,6	7,034	9,8
4 тр.	15,517	9,8	12,250	8,7	3,267	20,0	8,430	9,8	7,087	9,9
2010 1 тр.	15,671	9,9	12,419	8,8	3,252	20,1	8,486	9,8	7,185	10,0
2 тр.	15,821	10,0	12,618	8,9	3,203	20,0	8,495	9,9	7,327	10,2
2010 февр.	15,673	9,9	12,400	8,7	3,273	20,2	8,503	9,9	7,170	10,0
март	15,750	10,0	12,512	8,8	3,237	20,0	8,491	9,9	7,259	10,1
апр.	15,785	10,0	12,539	8,8	3,246	20,1	8,503	9,9	7,282	10,1
май	15,838	10,0	12,626	8,9	3,212	20,0	8,502	9,9	7,336	10,2
юни	15,841	10,0	12,690	8,9	3,151	19,8	8,479	9,8	7,362	10,2
юли	15,833	10,0	12,729	9,0	3,104	19,6	8,428	9,8	7,405	10,3

Източник: Евростат.
1) Данните за безработицата се отнасят за лица и са в съответствие с препоръките на МОТ.
2) Възрастни: на и над 25 години; младежи: до 24 години вкл.; равнищата са изразени като процент от работната сила за съответната възрастова група.
3) Равнищата са изразени като процент от работната сила за съответния пол.
4) През 2009 г.

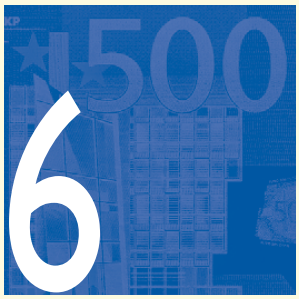

6 ДЪРЖАВНИ ФИНАНСИ

6.1 Приходи, разходи и дефицит/излишък[1)]
(процент от БВП)

1. Еврозона – приходи

	Общо	Текущи приходи										Капиталови приходи		Допълнителен показател: данъчно бреме[2)]
			Преки данъци			Косвени данъци		Социално-осигурителни вноски			Продажби			
				Домакинства	Предприятия		Получени от институции на ЕС		Работодатели	Наети лица			Данъци върху капитала	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	45,7	45,4	12,2	9,4	2,8	13,5	0,5	15,6	8,1	4,7	2,1	0,2	0,3	41,6
2002	45,1	44,8	11,8	9,2	2,5	13,5	0,4	15,6	8,1	4,6	2,1	0,3	0,3	41,1
2003	45,0	44,3	11,4	9,0	2,3	13,5	0,4	15,7	8,2	4,6	2,1	0,6	0,5	41,1
2004	44,5	44,0	11,3	8,7	2,5	13,5	0,3	15,5	8,1	4,5	2,1	0,5	0,4	40,7
2005	44,8	44,3	11,5	8,7	2,7	13,7	0,3	15,4	8,1	4,5	2,2	0,4	0,3	40,9
2006	45,3	45,0	12,1	8,9	3,0	13,9	0,3	15,3	8,0	4,5	2,1	0,3	0,3	41,5
2007	45,4	45,1	12,4	9,1	3,2	13,8	0,3	15,1	8,0	4,4	2,1	0,3	0,3	41,6
2008	44,9	44,7	12,2	9,3	2,8	13,3	0,3	15,3	8,0	4,5	2,1	0,2	0,3	41,0
2009	44,5	44,2	11,3	9,2	2,0	13,1	0,3	15,7	8,2	4,5	2,2	0,3	0,4	40,5

2. Еврозона – разходи

	Общо	Текущи разходи							Капиталови разходи				Допълнителен показател: първични разходи[3)]
		Общо	Компенсация на наети лица	Междинно потребление	Лихви	Текущи трансфери				Инвестиции	Капиталови трансфери		
							Социални плащания	Субсидии	Изплащани от институции на ЕС			Изплащани от институции на ЕС	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	47,5	43,6	10,3	4,8	3,8	24,7	21,7	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,7
2002	47,7	43,9	10,4	4,9	3,5	25,1	22,2	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,1	44,2
2003	48,1	44,1	10,5	5,0	3,3	25,4	22,5	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,8
2004	47,5	43,5	10,4	5,0	3,1	25,1	22,3	1,7	0,5	3,9	2,5	1,5	0,1	44,4
2005	47,3	43,4	10,4	5,1	3,0	25,0	22,3	1,7	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	44,3
2006	46,7	42,8	10,2	5,0	2,9	24,8	22,0	1,7	0,5	3,8	2,5	1,4	0,0	43,8
2007	46,0	42,3	10,0	5,0	3,0	24,3	21,6	1,6	0,4	3,8	2,6	1,2	0,0	43,1
2008	46,9	43,0	10,1	5,1	3,0	24,8	22,0	1,6	0,4	3,8	2,5	1,3	0,0	43,9
2009	50,7	46,5	10,8	5,6	2,8	27,3	24,2	1,8	0,5	4,2	2,8	1,4	0,0	47,9

3. Еврозона – дефицит/излишък, първичен дефицит/излишък и държавно потребление

	Дефицит (-)/излишък (+)					Първичен дефицит (-)/ излишък (+)	Държавно потребление[4)]							
	Общо	Централно държавно управление	Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социалноосигурителни фондове		Общо	Компенсации на наети лица	Междинно потребление	Трансфери в натура чрез пазарни производители	Потребление на основен капитал	Продажби (минус)	Колективно потребление	Индивидуално потребление
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	-1,9	-1,7	-0,4	-0,1	0,3	1,9	19,8	10,3	4,8	4,9	1,8	2,1	8,2	11,7
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	0,9	20,2	10,4	4,9	5,1	1,8	2,1	8,3	12,0
2003	-3,1	-2,4	-0,5	-0,2	0,0	0,2	20,5	10,5	5,0	5,2	1,9	2,1	8,3	12,2
2004	-3,0	-2,5	-0,4	-0,3	0,1	0,1	20,4	10,4	5,0	5,1	1,9	2,1	8,3	12,1
2005	-2,6	-2,2	-0,3	-0,2	0,2	0,4	20,4	10,4	5,1	5,1	1,9	2,2	8,2	12,3
2006	-1,3	-1,5	-0,1	-0,2	0,4	1,6	20,3	10,2	5,0	5,2	1,9	2,1	8,0	12,2
2007	-0,6	-1,1	0,0	-0,1	0,5	2,3	20,0	10,0	5,0	5,2	1,9	2,1	7,9	12,1
2008	-2,0	-2,0	-0,2	-0,2	0,4	1,0	20,4	10,1	5,1	5,3	1,9	2,1	8,1	12,3
2009	-6,2	-5,0	-0,5	-0,3	-0,4	-3,4	22,1	10,8	5,6	5,8	2,0	2,2	8,8	13,2

4. Държави от еврозоната – дефицит (-)/излишък (+)[5)]

	Белгия	Германия	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Люксембург	Малта	Нидерландия	Австрия	Португалия	Словения	Словакия	Финландия
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	0,3	-1,6	3,0	-3,6	2,0	-2,3	-3,3	-1,2	1,4	-2,6	0,5	-1,5	-3,9	-1,3	-3,5	4,0
2007	-0,2	0,2	0,1	-5,1	1,9	-2,7	-1,5	3,4	3,6	-2,2	0,2	-0,4	-2,6	0,0	-1,9	5,2
2008	-1,2	0,0	-7,3	-7,7	-4,1	-3,3	-2,7	0,9	2,9	-4,5	0,7	-0,4	-2,8	-1,7	-2,3	4,2
2009	-6,0	-3,3	-14,3	-13,6	-11,2	-7,5	-5,3	-6,1	-0,7	-3,8	-5,3	-3,4	-9,4	-5,5	-6,8	-2,2

Източници: Обобщени данни на ЕЦБ за еврозоната; данни на Европейската комисия, отнасящи се до дефицита/излишъка на страните.

1) Данните се отнасят за Евро-16. Приходи, разходи и дефицит/излишък са изготвени въз основа на ЕСС'95. Трансакции, ангажиращи бюджета на ЕС, се включват и се консолидират. Трансакции между правителствата на държавите-членки не се консолидират.
2) Данъчното бреме включва данъци и социалноосигурителни вноски.
3) Включва общите разходи без разходи за лихви.
4) Съответства на разходите за крайно потребление (P.3) на сектор „държавно управление" в ЕСС'95.
5) Включва приходи от продажби на лицензи за универсални мобилни телекомуникационни системи и сетълмент по споразумения за суап и лихвен форуърд.

6.2 Дълг[1)]
(процент от БВП)

1. Еврозона – по финансов инструмент и сектор на държателя

	Общо	Финансови инструменти				Държатели				
		Валута и депозити	Кредити	Краткосрочни ценни книжа	Дългосрочни ценни книжа	Местни кредитори[2)]				Други кредитори[3)]
						Общо	ПФИ	Други финансови предприятия	Други сектори	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	69,2	2,7	13,2	3,7	49,6	43,8	22,1	12,3	9,5	25,4
2001	68,2	2,8	12,4	4,0	48,9	42,0	20,6	11,0	10,4	26,2
2002	67,9	2,7	11,8	4,6	48,9	40,5	19,4	10,6	10,5	27,4
2003	69,0	2,1	12,4	5,0	49,6	39,7	19,6	11,0	9,1	29,3
2004	69,4	2,2	12,0	5,0	50,3	38,2	18,5	10,7	9,0	31,2
2005	70,0	2,4	11,8	4,7	51,1	36,3	17,2	11,1	7,9	33,8
2006	68,2	2,4	11,5	4,1	50,2	34,4	17,4	9,3	7,7	33,8
2007	65,9	2,2	10,8	4,2	48,7	32,6	16,7	8,5	7,3	33,4
2008	69,3	2,3	11,0	6,7	49,4	32,4	16,6	7,9	7,8	37,0
2009	78,7	2,4	11,9	8,6	55,8	36,6	19,6	8,7	8,2	42,2

2. Еврозона – по емитент, матуритет и валута

	Общо	Емитирани от[4)]				Първоначален матуритет			Остатъчен матуритет			Валути	
		Централно държавно управление	Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социално-осигурителни фондове	До 1 година	Над 1 година		До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години	Евро или валути на участващите държави-членки	Други валути
								Променлив лихвен процент					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2000	69,2	58,1	5,8	4,8	0,4	6,5	62,7	6,2	13,4	27,8	28,0	67,4	1,8
2001	68,2	57,0	6,0	4,7	0,4	7,0	61,1	5,3	13,7	26,6	27,9	66,6	1,5
2002	67,9	56,6	6,2	4,7	0,4	7,6	60,3	5,2	15,5	25,3	27,2	66,7	1,3
2003	69,0	56,9	6,5	5,1	0,6	7,8	61,2	5,0	14,9	26,0	28,2	68,1	0,9
2004	69,4	57,3	6,6	5,1	0,4	7,8	61,6	4,6	14,8	26,2	28,4	68,6	0,9
2005	70,0	57,6	6,7	5,2	0,5	7,9	62,1	4,6	14,8	25,5	29,6	69,0	1,0
2006	68,2	55,9	6,5	5,3	0,5	7,4	60,8	4,3	14,4	24,0	29,8	67,6	0,6
2007	65,9	53,9	6,2	5,2	0,5	7,4	58,5	4,3	14,6	23,5	27,8	65,4	0,5
2008	69,3	57,1	6,6	5,2	0,4	10,2	59,2	4,4	17,7	23,3	28,3	68,6	0,8
2009	78,7	64,9	7,5	5,6	0,6	12,2	66,5	4,5	19,8	26,7	32,2	78,0	0,8

3. Държави от еврозоната

	Белгия	Германия	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Люксембург	Малта	Нидерландия	Австрия	Португалия	Словения	Словакия	Финландия
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	88,1	67,6	24,9	97,8	39,6	63,7	106,5	64,6	6,5	63,7	47,4	62,2	64,7	26,7	30,5	39,7
2007	84,2	65,0	25,0	95,7	36,2	63,8	103,5	58,3	6,7	61,9	45,5	59,5	63,6	23,4	29,3	35,2
2008	89,8	66,0	43,9	99,2	39,7	67,5	106,1	48,4	13,7	63,7	58,2	62,6	66,3	22,6	27,7	34,2
2009	96,7	73,2	64,0	115,1	53,2	77,6	115,8	56,2	14,5	69,1	60,9	66,5	76,8	35,9	35,7	44,0

Източници: Обобщени данни на ЕЦБ за еврозоната; данни на Европейската комисия, отнасящи се до дълга на страните.
1) Данните се отнасят за Евро-16. Брутният дълг на сектор „държавно управление" по номинална стойност, консолидиран между подсекторите на държавното управление. Средствата, държани от правителства извън еврозоната, не са консолидирани. Част от данните са оценки.
2) Държатели – резиденти на страната, чието правителство е емитирало дълга.
3) Включва резиденти на страни от еврозоната, различни от страната, чиито правителство е емитирало дълга.
4) Без дълга, държан от сектор „държавно управление" в страната, чието правителство го е емитирало.

6.3 Изменение на дълга[1)]
(процент от БВП)

1. Еврозона – по източник, финансов инструмент и сектор на държателя

	Общо	Източник на изменението			Финансови инструменти				Държатели			
		Необходимост от финан-сиране[2)]	Влияние на оценката[3)]	Други изменения в обема[4)]	Валута и депозити	Кредити	Кратко-срочни ценни книжа	Дълго-срочни ценни книжа	Местни кредитори[5)]	ПФИ	Други финансови предприятия	Други кредитори[6)]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	1,9	1,9	-0,1	0,1	0,2	-0,2	0,5	1,5	0,0	-0,5	-0,8	1,9
2002	2,1	2,7	-0,5	0,0	0,0	-0,2	0,7	1,6	0,0	-0,5	-0,1	2,1
2003	3,1	3,3	-0,2	0,0	-0,6	0,9	0,6	2,1	0,4	0,8	0,8	2,7
2004	3,1	3,2	-0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	2,7	0,1	-0,3	0,1	3,1
2005	3,1	3,0	0,0	0,0	0,3	0,3	-0,1	2,6	-0,6	-0,7	0,8	3,6
2006	1,5	1,4	0,1	0,0	0,2	0,2	-0,4	1,5	-0,1	1,0	-1,2	1,6
2007	1,1	1,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,3	1,0	-0,2	0,2	-0,3	1,2
2008	5,2	5,1	0,1	0,0	0,1	0,4	2,6	2,0	0,7	0,4	-0,4	4,5
2009	7,1	7,3	-0,2	0,0	0,1	0,6	1,6	4,8	3,1	2,5	0,5	4,0

2. Еврозона – корекции на дефицита и дълга

	Измене-ние на дълга	Дефицит (-)/ излишък (+)[7)]	Корекции на дефицита и дълга[8)]											
			Общо	Трансакции в основни финансови активи, държани от сектор „държавно управление“							Влияние на оценката	Влияние на обмен-ните курсове	Други изменения в обема	Други[9)]
				Общо	Валута и депозити	Кредити	Ценни книжа[10)]	Акции и други форми на собстве-ност	Привати-зации	Капита-лови инжек-ции				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	1,9	-1,9	0,0	-0,5	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,6
2002	2,1	-2,6	-0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,4	0,1	-0,5	-0,1	0,0	0,0
2003	3,1	-3,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,1
2004	3,1	-3,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	-0,5	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1
2005	3,1	-2,6	0,5	0,6	0,3	0,1	0,2	0,1	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1
2006	1,5	-1,3	0,2	0,3	0,3	-0,1	0,3	-0,2	-0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,2
2007	1,1	-0,6	0,4	0,6	0,2	0,0	0,2	0,1	-0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1
2008	5,2	-2,0	3,3	3,1	0,8	0,7	0,8	0,8	0,0	0,6	0,1	0,0	0,0	0,1
2009	7,1	-6,2	0,9	1,0	0,4	0,0	0,2	0,4	-0,2	0,5	-0,2	0,0	0,0	0,0

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за Евро-16 и част от тях са оценки. Годишното изменение в брутния номинален консолидиран дълг се изразява като процент от БВП, т.е. [дълг (t) - дълг (t-l)]/БВП (t).
2) Необходимостта от финансиране по дефиниция е равна на трансакциите в дългови инструменти.
3) Освен влиянието на колебанията на курсовете на чуждестранните валути включва и влиянието на измерването по номинална стойност (премии или отстъпки по емитирани ценни книжа).
4) Включва в частност влиянието от прекласификации на единиците и някои видове поемане на дълг.
5) Държатели – резиденти на страната, чието правителство е емитирало дълга.
6) Включва резиденти на страните от еврозоната, различни от страната, чието правителство е емитирало дълга.
7) Включително приходи от продажби на лицензи за универсални мобилни телекомуникационни системи.
8) Разликата между годишното изменение на брутния номинален консолидиран дълг и дефицита като процент от БВП.
9) Състои се главно от трансакции в други активи и пасиви (търговски кредити, други вземания/плащания и финансови деривати).
10) Без финансови деривати.

6.4 Тримесечни приходи, разходи и дефицит/излишък [1]
(процент от БВП)

1. Еврозона – тримесечни приходи

	Общо	Текущи приходи						Капиталови приходи		Допълнителен показател: данъчно бреме[2]
			Преки данъци	Косвени данъци	Социално-осигурителни вноски	Продажби	Доход от собственост		Капиталови данъци	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2004 1 тр.	41,3	40,9	9,5	12,9	15,3	1,7	0,6	0,4	0,3	38,0
2 тр.	44,7	43,9	11,9	12,9	15,3	2,0	1,1	0,8	0,6	40,7
3 тр.	42,8	42,3	10,7	12,8	15,3	1,9	0,7	0,5	0,3	39,1
4 тр.	48,9	48,0	12,9	14,2	16,1	2,9	0,7	1,0	0,4	43,7
2005 1 тр.	42,0	41,5	10,0	13,0	15,2	1,7	0,6	0,5	0,3	38,5
2 тр.	44,3	43,6	11,5	13,2	15,1	2,0	1,1	0,6	0,3	40,1
3 тр.	43,5	42,8	11,1	13,0	15,2	1,9	0,7	0,7	0,3	39,7
4 тр.	49,0	48,2	13,3	14,2	16,1	2,9	0,8	0,7	0,3	43,9
2006 1 тр.	42,4	42,0	10,3	13,4	15,1	1,6	0,8	0,4	0,3	39,0
2 тр.	45,3	44,9	12,2	13,5	15,1	1,9	1,3	0,5	0,3	41,1
3 тр.	43,8	43,3	11,6	13,0	15,1	2,0	0,8	0,5	0,3	40,0
4 тр.	49,3	48,7	14,0	14,2	15,8	2,9	0,9	0,6	0,3	44,4
2007 1 тр.	42,1	41,7	10,2	13,5	14,8	1,7	0,8	0,4	0,3	38,8
2 тр.	45,6	45,2	12,7	13,5	15,0	1,8	1,5	0,4	0,3	41,4
3 тр.	43,7	43,3	12,2	12,8	14,8	1,9	0,8	0,5	0,3	40,1
4 тр.	49,6	49,1	14,4	14,1	15,7	3,0	0,9	0,5	0,3	44,6
2008 1 тр.	42,2	41,9	10,7	12,9	14,8	1,7	1,0	0,3	0,2	38,6
2 тр.	44,9	44,5	12,6	12,8	15,0	1,9	1,5	0,4	0,3	40,7
3 тр.	43,2	42,9	11,9	12,4	15,0	1,9	0,8	0,3	0,3	39,7
4 тр.	48,8	48,3	13,6	13,6	16,2	3,0	1,0	0,5	0,3	43,7
2009 1 тр.	41,9	41,8	10,3	12,5	15,4	1,8	1,0	0,2	0,2	38,4
2 тр.	44,4	43,8	11,5	12,6	15,5	2,0	1,5	0,6	0,5	40,1
3 тр.	42,6	42,2	10,9	12,3	15,5	2,0	0,8	0,3	0,3	39,0
4 тр.	48,5	47,9	12,7	13,7	16,4	3,2	1,0	0,7	0,5	43,2
2010 1 тр.	41,4	41,3	10,0	12,3	15,3	1,8	0,9	0,2	0,2	38,0

2. Еврозона – тримесечни разходи и дефицит/излишък

	Общо	Текущи разходи							Капиталови разходи			Дефицит (-)/ излишък(+)	Първичен дефицит (-)/ излишък (+)
		Общо	Компенсации на наети лица	Междинно потребление	Лихви	Текущи трансфери	Социални плащания	Субсидии		Инвестиции	Капиталови трансфери		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2004 1 тр.	46,3	42,9	10,3	4,6	3,2	24,9	21,3	1,2	3,4	1,9	1,5	-5,0	-1,8
2 тр.	46,6	43,2	10,4	4,8	3,2	24,7	21,4	1,3	3,4	2,3	1,1	-1,9	1,4
3 тр.	46,0	42,6	9,9	4,7	3,1	24,9	21,5	1,3	3,4	2,4	1,0	-3,2	-0,1
4 тр.	50,8	45,6	11,0	5,7	2,9	26,0	22,6	1,4	5,2	3,1	2,1	-1,9	1,0
2005 1 тр.	46,7	43,0	10,2	4,6	3,1	25,1	21,3	1,2	3,7	1,9	1,8	-4,8	-1,7
2 тр.	46,1	42,8	10,2	4,9	3,2	24,5	21,3	1,1	3,4	2,3	1,1	-1,9	1,3
3 тр.	45,7	42,3	9,9	4,8	3,0	24,6	21,3	1,2	3,4	2,5	1,0	-2,2	0,8
4 тр.	50,5	45,7	11,1	5,8	2,7	26,0	22,5	1,3	4,8	3,1	1,7	-1,5	1,2
2006 1 тр.	45,3	42,1	10,0	4,6	3,0	24,6	21,1	1,2	3,1	1,9	1,2	-2,9	0,1
2 тр.	45,4	42,2	10,2	4,9	3,1	24,0	21,0	1,1	3,2	2,3	0,9	-0,1	3,0
3 тр.	45,3	41,9	9,8	4,7	2,9	24,5	21,1	1,2	3,4	2,4	1,0	-1,5	1,4
4 тр.	50,3	45,0	10,7	5,7	2,7	25,9	22,2	1,4	5,3	3,2	2,2	-1,0	1,7
2007 1 тр.	44,3	41,1	9,8	4,5	2,9	23,9	20,5	1,2	3,2	2,0	1,2	-2,2	0,8
2 тр.	44,6	41,4	9,9	4,8	3,2	23,5	20,5	1,1	3,2	2,3	0,9	1,0	4,2
3 тр.	44,5	41,1	9,5	4,7	2,9	23,9	20,6	1,2	3,4	2,5	0,9	-0,8	2,1
4 тр.	50,3	45,2	10,6	5,8	2,8	26,0	22,2	1,5	5,1	3,4	1,7	-0,7	2,1
2008 1 тр.	44,6	41,4	9,7	4,6	3,0	24,1	20,5	1,2	3,2	2,0	1,2	-2,4	0,6
2 тр.	45,2	41,9	10,1	4,9	3,2	23,7	20,6	1,1	3,3	2,3	1,0	-0,3	2,9
3 тр.	45,4	41,9	9,6	4,8	3,1	24,4	21,2	1,2	3,5	2,5	1,0	-2,2	0,9
4 тр.	51,8	46,8	11,0	6,1	2,8	26,9	23,0	1,4	5,0	3,4	1,6	-3,0	-0,2
2009 1 тр.	48,4	44,9	10,5	5,3	2,9	26,3	22,4	1,3	3,4	2,2	1,2	-6,4	-3,6
2 тр.	50,1	46,1	10,9	5,5	3,2	26,6	23,1	1,3	4,0	2,7	1,3	-5,7	-2,6
3 тр.	49,2	45,3	10,3	5,2	2,7	27,0	23,4	1,4	3,8	2,6	1,1	-6,6	-3,9
4 тр.	54,7	49,4	11,4	6,3	2,5	29,1	24,8	1,6	5,4	3,4	1,9	-6,2	-3,7
2010 1 тр.	49,5	45,9	10,5	5,2	2,8	27,4	23,3	1,4	3,6	2,1	1,5	-8,0	-5,2

Източници: Изчисления на ЕЦБ, които се основават на данни от Евростат и на национални данни.

1) Приходите, разходите и дефицитът/излишъкът са изготвени в съответствие с ЕСС'95. Трансакциите между бюджета на ЕС и единици извън сектор „държавно управление" не са включени. С изключение на различните крайни срокове за предаване на данните тримесечните данни са съпоставими с годишните. Данните са сезонно неизгладени.

2) Данъчното бреме включва данъци и социалноосигурителни вноски.

6.5 Тримесечен дълг и изменение на дълга
(процент от БВП)

1. Еврозона – Маастрихтски дълг по финансови инструменти[1)]

		Общо	Финансови инструменти			
			Валута и депозити	Кредити	Краткосрочни ценни книжа	Дългосрочни ценни книжа
		1	2	3	4	5
2007	2 тр.	68,6	2,2	11,2	5,1	50,2
	3 тр.	67,6	2,1	11,1	5,1	49,3
	4 тр.	65,9	2,2	10,8	4,2	48,7
2008	1 тр.	67,0	2,1	11,2	5,0	48,7
	2 тр.	67,3	2,1	11,2	4,9	49,0
	3 тр.	67,4	2,1	11,1	5,5	48,6
	4 тр.	69,3	2,3	11,0	6,7	49,4
2009	1 тр.	72,8	2,3	11,3	7,9	51,4
	2 тр.	76,1	2,3	11,6	8,4	53,7
	3 тр.	77,9	2,3	11,8	9,2	54,6
	4 тр.	78,7	2,4	11,9	8,6	55,8
2010	1 тр.	80,5	2,4	12,2	8,4	57,6

2. Еврозона – корекции на дефицита и дълга

		Изменение на дълга	Дефицит (-)/ излишък (+)	Корекции на дефицита и дълга								Допълнителен показател: необходимост от финансиране
				Общо	Трансакции в основни финансови активи, държани от сектор „държавно управление“					Влияние на оценките и други изменения в обема	Други	
					Общо	Валута и депозити	Кредити	Ценни книжа	Акции и други капиталови инструменти			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2007	2 тр.	4,2	1,0	5,2	4,9	4,1	0,0	0,5	0,3	0,6	-0,3	3,5
	3 тр.	-0,6	-0,8	-1,4	-1,4	-2,1	0,0	0,4	0,2	0,1	-0,1	-0,6
	4 тр.	-3,6	-0,7	-4,2	-2,9	-2,1	0,0	-0,6	-0,2	-0,1	-1,2	-3,4
2008	1 тр.	6,7	-2,4	4,3	3,4	2,0	0,0	1,1	0,3	0,1	0,9	6,6
	2 тр.	4,0	-0,3	3,7	3,9	1,8	0,3	1,3	0,4	0,0	-0,2	3,9
	3 тр.	2,2	-2,2	0,0	-0,9	-1,6	0,0	0,2	0,5	0,5	0,4	1,8
	4 тр.	7,9	-3,0	5,0	5,8	0,8	2,6	0,5	1,9	-0,1	-0,8	8,0
2009	1 тр.	12,1	-6,4	5,6	6,5	5,1	-0,1	0,8	0,7	-1,1	0,2	13,2
	2 тр.	9,9	-5,7	4,2	3,3	2,5	-0,6	0,1	1,2	0,6	0,3	9,3
	3 тр.	4,7	-6,6	-1,9	-2,9	-3,1	0,7	-0,1	-0,4	0,2	0,8	4,5
	4 тр.	2,1	-6,2	-4,1	-2,6	-2,7	0,0	0,0	0,1	-0,3	-1,1	2,4
2010	1 тр.	8,3	-8,0	0,2	0,7	0,7	0,0	-0,4	0,4	-0,1	-0,4	8,4

Г28 Дефицит, необходимост от финансиране и изменение на дълга
(плъзгаща се средна за 4 тримесечия, % от БВП)

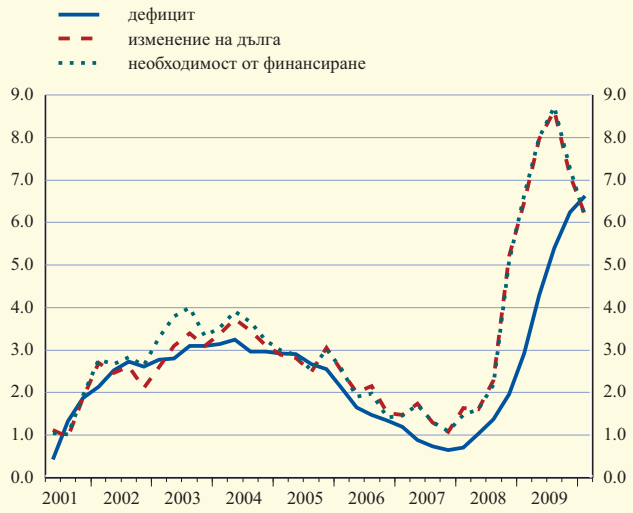

Г29 Маастрихтски дълг
(годишно изменение на съотношението *дълг/БВП* и други базисни фактори)

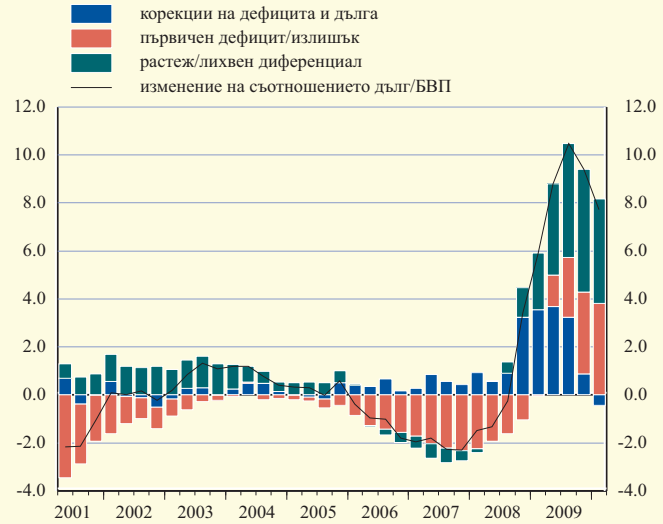

Източници: Изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат и на национални данни.
1) Данните за наличностите за тримесечие *t* са изразени като процент от сумата на БВП за тримесечие *t* и за предходните три тримесечия.

7

ВЪНШНИ ТРАНСАКЦИИ И ПОЗИЦИИ

7.1 Обобщен платежен баланс [1]
(млрд. евро; нетни трансакции)

		Текуща сметка					Капиталова сметка	Нетно кредитиране/нетно финансиране от/към останалия свят (колони 1+6)	Финансова сметка						Грешки и пропуски
		Общо	Стоки	Услуги	Доход	Текущи трансфери			Общо	Преки инвестиции	Портфейлни инвестиции	Финансови деривати	Други инвестиции	Резервни активи	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2007		13,5	48,0	49,6	2,9	-87,0	5,0	18,5	-10,7	-73,7	151,5	-63,7	-19,6	-5,1	-7,8
2008		-153,8	-19,1	41,4	-76,6	-99,5	9,8	-144,0	163,2	-198,7	344,1	-62,5	83,7	-3,4	-19,2
2009		-55,9	40,7	29,9	-38,2	-88,2	6,2	-49,7	43,0	-78,9	308,7	42,1	-233,3	4,5	6,8
2009	2 тр.	-22,0	14,0	6,9	-25,5	-17,3	2,2	-19,8	10,9	0,3	70,8	22,9	-81,7	-1,4	8,9
	3 тр.	-3,6	13,8	12,2	-6,7	-22,8	1,4	-2,2	-12,6	-23,7	78,2	-4,5	-62,9	0,3	14,8
	4 тр.	6,8	20,5	9,1	-3,1	-19,7	1,2	8,0	-6,2	9,0	53,9	7,9	-76,9	-0,1	-1,8
2010	1 тр.	-25,4	2,8	3,3	3,3	-34,8	2,6	-22,9	24,4	-34,9	22,4	1,8	39,8	-4,6	-1,6
	2 тр.	-24,4	8,9	10,9	-26,6	-17,7	1,8	-22,6	23,9	-31,0	99,8	-0,9	-45,1	1,0	-1,3
2009	юни	1,5	7,3	1,8	-6,2	-1,3	0,3	1,8	-16,6	-24,8	42,3	0,5	-34,2	-0,4	14,8
	юли	8,1	14,1	3,9	-3,0	-6,9	0,9	9,0	-19,4	7,2	-26,5	6,4	-2,9	-3,7	10,4
	авг.	-6,1	-1,9	4,1	0,0	-8,3	0,5	-5,5	-10,8	1,7	25,7	-9,8	-29,2	0,8	16,3
	септ.	-5,6	1,5	4,1	-3,7	-7,5	0,0	-5,6	17,6	-32,6	78,9	-1,1	-30,8	3,3	-11,9
	окт.	-1,3	8,7	2,9	0,2	-13,2	-0,3	-1,6	1,1	3,8	6,2	1,6	-9,8	-0,6	0,5
	ноем.	-2,4	5,5	1,2	-3,1	-6,0	1,0	-1,4	3,4	-3,5	-7,3	-0,1	13,0	1,4	-2,0
	дек.	10,6	6,4	4,9	-0,2	-0,6	0,5	11,0	-10,6	8,8	55,1	6,4	-80,1	-0,8	-0,4
2010	ян.	-14,4	-7,7	0,8	0,9	-8,5	1,6	-12,8	32,0	9,2	21,4	3,6	-3,6	1,5	-19,2
	февр.	-8,7	4,2	1,2	1,9	-16,1	0,8	-7,9	-8,4	-17,6	2,4	-0,7	11,3	-3,7	16,3
	март	-2,2	6,2	1,3	0,4	-10,2	0,1	-2,1	0,8	-26,5	-1,4	-1,0	32,1	-2,5	1,3
	апр.	-7,5	2,9	3,2	-5,8	-7,7	-0,2	-7,7	8,6	-11,4	32,3	0,3	-12,5	0,0	-1,0
	май	-17,9	0,4	3,9	-16,9	-5,4	2,0	-16,0	16,3	-12,4	64,4	-2,5	-33,1	-0,1	-0,3
	юни	1,0	5,6	3,8	-3,9	-4,6	0,0	1,0	-1,0	-7,2	3,2	1,3	0,6	1,2	0,0
		трансакции с натрупване за 12 месеца													
2010	юни	-46,6	46,0	35,5	-33,0	-95,0	6,9	-39,7	29,6	-80,6	254,3	4,4	-145,1	-3,4	10,1
		трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП													
2010	юни	-0,5	0,5	0,4	-0,4	-1,1	0,1	-0,4	0,3	-0,9	2,8	0,0	-1,6	0,0	0,1

Г30 Платежен баланс на еврозоната: текуща сметка
(сезонно изгладени; трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

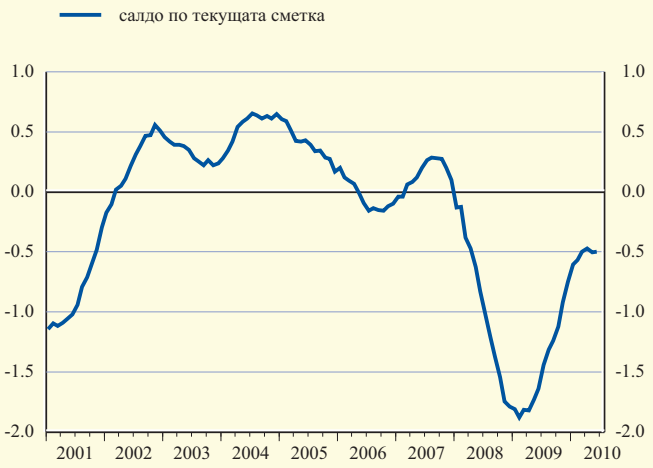

Г31 Платежен баланс на еврозоната: преки и портфейлни инвестиции
(трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

Източник: ЕЦБ.
1) Конвенцията за знаците е представена в общите бележки.

7.2 Текуща и капиталова сметка
(млрд. евро; трансакции)

1. Обобщена текуща и капиталова сметка

	Текуща сметка													Капиталова сметка	
	Общо			Стоки		Услуги		Доход		Текущи трансфери					
	Кредит	Дебит	Нето	Кредит	Дебит	Кредит	Дебит	Кедит	Дебит	Кредит		Дебит		Кредит	Дебит
											Парични преводи на работещи лица		Парични преводи на работещи лица		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2007	2 702,7	2 689,2	13,5	1 518,0	1 470,1	494,9	445,3	598,7	595,8	91,0	6,4	178,1	20,7	25,7	20,7
2008	2 732,5	2 886,3	-153,8	1 580,4	1 599,5	517,6	476,2	546,1	622,6	88,5	6,7	188,0	21,4	24,2	14,5
2009	2 269,9	2 325,8	-55,9	1 291,2	1 250,5	469,8	439,9	416,0	454,2	92,9	6,1	181,1	21,6	19,0	12,8
2009 2 тр.	559,5	581,4	-22,0	312,5	298,5	114,8	107,9	111,2	136,7	21,0	1,6	38,3	5,4	4,9	2,8
3 тр.	556,0	559,6	-3,6	322,5	308,7	124,0	111,9	95,1	101,8	14,3	1,6	37,2	5,5	3,9	2,4
4 тр.	597,3	590,4	6,8	348,8	328,2	120,6	111,5	96,2	99,2	31,7	1,5	51,4	5,7	6,0	4,9
2010 1 тр.	579,0	604,4	-25,4	348,7	346,0	110,1	106,8	99,1	95,7	21,0	1,4	55,8	5,0	5,1	2,5
2 тр.	622,8	647,2	-24,4	387,8	378,9	121,7	110,8	96,3	122,8	17,1	.	34,7	.	4,2	2,5
2010 апр.	195,4	202,9	-7,5	122,9	120,0	38,2	35,0	30,2	36,0	4,1	.	11,8	.	0,7	0,9
май	203,7	221,6	-17,9	124,6	124,1	40,0	36,2	31,5	48,4	7,6	.	13,0	.	2,7	0,8
юни	223,7	222,7	1,0	140,3	134,7	43,4	39,6	34,6	38,5	5,4	.	9,9	.	0,8	0,8
	Сезонно изгладени														
2009 4 тр.	568,6	575,7	-7,1	332,7	317,6	117,3	108,5	92,1	101,8	26,5	.	47,8	.	.	.
2010 1 тр.	606,5	616,0	-9,6	363,6	353,2	120,7	111,5	102,5	104,7	19,7	.	46,6	.	.	.
2 тр.	625,9	643,5	-17,6	390,7	384,5	122,8	113,3	93,8	104,4	18,6	.	41,2	.	.	.
2010 апр.	200,2	205,8	-5,6	124,4	123,8	40,3	36,3	30,2	33,1	5,3	.	12,5	.	.	.
май	212,8	220,2	-7,4	132,2	129,3	41,4	38,1	31,0	37,0	8,2	.	15,8	.	.	.
юни	212,9	217,5	-4,6	134,0	131,4	41,1	38,9	32,7	34,3	5,1	.	12,9	.	.	.
	трансакции с натрупване за 12 месеца														
2010 юни	2 351,6	2 396,6	-45,1	1 403,1	1 358,0	476,0	440,4	385,8	420,3	86,6	.	177,9	.	.	.
	трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП														
2010 юни	26,0	26,5	-0,5	15,5	15,0	5,3	4,9	4,3	4,6	1,0	.	2,0	.	.	.

Г32 Платежен баланс на еврозоната: стоки
(сезонно изгладени; трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

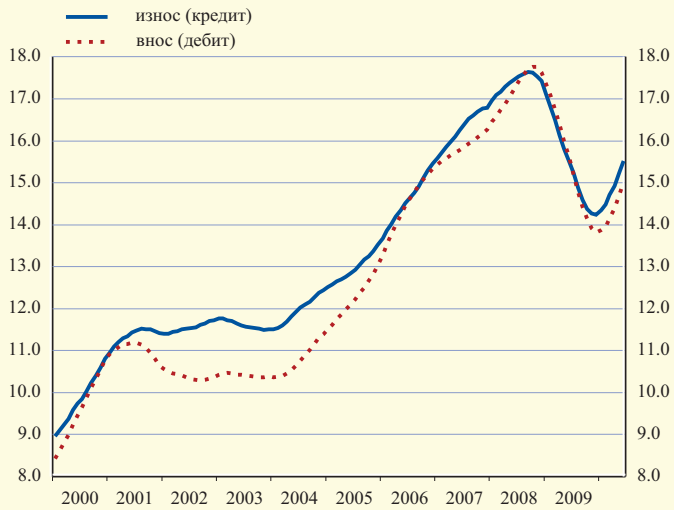

Г33 Платежен баланс на еврозоната: услуги
(сезонно изгладени; трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

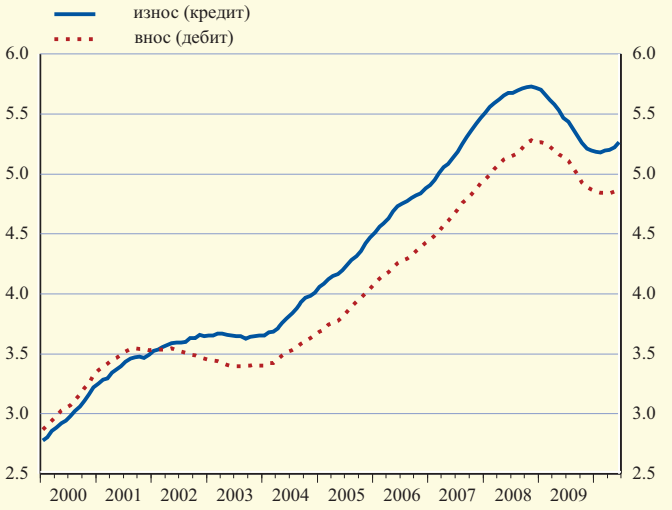

Източник: ЕЦБ.

7.2 Текуща и капиталова сметка
(млрд. евро)

2. Сметка „доход“
(трансакции)

	Компенсации на наети лица		Доход от инвестиции													
	Кредит	Дебит	Общо		Преки инвестиции						Портфейлни инвестиции				Други инвестиции	
			Кредит	Дебит	Дялов капитал				Дълг		Дялов капитал		Дълг		Кредит	Дебит
					Кредит		Дебит		Кредит	Дебит	Кредит	Дебит	Кредит	Дебит		
						Реинвестирана печалба		Реинвестирана печалба								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2007	18,8	10,3	579,9	585,5	208,7	70,9	137,7	44,2	26,6	25,2	45,3	113,7	118,8	111,1	180,5	197,8
2008	18,9	10,4	527,1	612,2	154,4	17,9	147,0	50,0	29,9	24,8	43,0	119,0	125,2	125,3	174,5	196,1
2009	19,0	11,6	397,0	442,7	129,1	21,9	104,8	31,9	20,3	20,7	30,9	79,6	108,6	139,8	108,2	97,8
2009 1 тр.	4,7	2,1	108,8	114,4	34,1	7,8	26,7	15,2	5,2	5,1	6,9	13,3	29,4	37,5	33,3	31,9
2 тр.	4,6	2,6	106,6	134,2	33,1	1,5	25,6	4,3	5,6	5,9	10,6	38,8	27,5	36,6	29,8	27,2
3 тр.	4,6	3,5	90,5	98,4	29,0	7,5	25,1	8,5	4,1	4,7	7,1	13,9	27,4	34,8	22,9	19,9
4 тр.	5,1	3,5	91,1	95,8	32,9	5,0	27,4	3,8	5,4	5,0	6,3	13,7	24,3	30,9	22,2	18,8
2010 1 тр.	4,9	2,1	94,2	93,6	37,8	2,8	28,2	12,3	4,5	4,3	5,8	12,0	25,0	31,7	21,0	17,3

3. Географска разбивка
(трансакции с натрупване)

	Общо	Държави – членки на ЕС, извън еврозоната						Бразилия	Канада	Китай	Индия	Япония	Русия	Швейцария	САЩ	Други
		Общо	Дания	Швеция	Обединено кралство	Други страни от ЕС	Институции от ЕС									
2 тр. на 2009 г. до 1 тр. на 2010 г.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Кредит															
Текуща сметка	2 291,7	802,5	45,1	67,5	391,9	237,5	60,4	36,6	30,8	93,5	31,3	46,8	71,4	168,5	307,6	702,8
Стоки	1 332,5	440,0	27,4	42,9	188,3	181,2	0,2	20,2	15,8	76,0	23,3	29,7	51,3	84,7	156,6	434,9
Услуги	469,6	157,6	10,9	12,5	101,8	26,8	5,5	7,1	6,5	12,8	6,3	10,4	13,0	50,0	70,6	135,2
Доход	401,6	140,6	6,2	10,8	89,9	26,2	7,6	8,9	7,6	4,5	1,6	6,5	6,7	26,7	75,7	122,9
доход от инвестиции	382,4	133,8	6,1	10,7	88,2	25,5	3,4	8,9	7,5	4,4	1,5	6,5	6,7	19,3	73,8	119,9
Текущи трансфери	88,1	64,3	0,7	1,2	11,9	3,3	47,2	0,4	0,8	0,2	0,0	0,2	0,3	7,1	4,8	9,9
Капиталова сметка	19,9	16,1	0,0	0,0	0,8	0,3	14,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	2,9
	Дебит															
Текуща сметка	2 335,8	751,3	39,7	66,9	332,5	212,8	99,4	-	24,3	-	-	84,4	-	157,3	315,6	-
Стоки	1 281,4	369,8	25,7	37,8	140,5	165,8	0,0	20,5	10,3	157,7	18,8	42,1	85,1	71,7	117,0	388,5
Услуги	438,1	132,6	7,0	10,3	83,2	31,9	0,2	5,5	5,5	10,1	4,4	7,8	7,8	42,0	92,3	130,1
Доход	433,5	136,8	6,2	17,7	96,4	10,9	5,7	-	6,9	-	-	34,2	-	37,3	99,7	-
доход от инвестиции	421,9	129,3	6,1	17,6	94,8	5,2	5,7	-	6,8	-	-	34,1	-	36,7	98,8	-
Текущи трансфери	182,7	112,1	0,8	1,1	12,5	4,2	93,5	1,4	1,8	2,9	0,7	0,4	0,5	6,2	6,7	50,0
Капиталова сметка	12,6	2,4	0,1	0,1	1,0	0,2	1,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1,3	7,8
	Нето															
Текуща сметка	-44,1	51,1	5,4	0,6	59,4	24,7	-39,0	-	6,4	-	-	-37,6	-	11,2	-8,0	-
Стоки	51,1	70,2	1,6	5,1	47,8	15,4	0,2	-0,3	5,5	-81,6	4,5	-12,4	-33,8	13,0	39,6	46,3
Услуги	31,4	24,9	3,9	2,2	18,7	-5,0	5,2	1,7	1,1	2,7	1,9	2,6	5,3	7,9	-21,7	5,1
Доход	-32,0	3,8	0,0	-6,9	-6,5	15,3	1,9	-	0,7	-	-	-27,6	-	-10,6	-24,0	-
доход от инвестиции	-39,6	4,5	0,0	-6,9	-6,5	20,3	-2,3	-	0,8	-	-	-27,6	-	-17,4	-25,1	-
Текущи трансфери	-94,6	-47,8	-0,1	0,1	-0,6	-0,9	-46,3	-1,1	-0,9	-2,7	-0,6	-0,2	-0,2	0,9	-1,9	-40,1
Капиталова сметка	7,3	13,7	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	13,8	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,8	-4,9

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

1. Обобщена финансова сметка

	Общо[1]			Общо, като процент от БВП			Преки инвестиции		Портфейлни инвестиции		Финан-сови деривати, нето	Други инвестиции		Резервни активи
	Активи	Пасиви	Нето	Активи	Пасиви	Нето	Активи	Пасиви	Активи	Пасиви		Активи	Пасиви	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Салда (международна инвестиционна позиция)													
2006	12 384,3	13 399,8	-1 015,5	144,7	156,5	-11,9	3 153,4	2 729,4	4 372,1	5 950,0	-20,8	4 553,8	4 720,4	325,8
2007	13 908,5	15 155,8	-1 247,3	154,2	168,0	-13,8	3 572,8	3 130,7	4 631,6	6 556,5	-26,0	5 382,9	5 468,6	347,2
2008	13 315,2	14 949,2	-1 634,0	143,9	161,6	-17,7	3 744,4	3 217,0	3 763,9	6 078,6	-36,2	5 468,8	5 653,6	374,2
2009 3 тр.	13 381,5	14 979,0	-1 597,5	148,7	166,5	-17,8	4 042,1	3 345,1	4 059,8	6 626,7	-60,1	4 908,9	5 007,2	430,8
4 тр.	13 717,2	15 105,7	-1 388,5	153,0	168,5	-15,5	4 174,6	3 423,8	4 196,6	6 761,8	-45,6	4 929,1	4 920,1	462,4
2010 1 тр.	14 365,3	15 701,3	-1 336,0	159,8	174,6	-14,9	4 318,6	3 469,4	4 453,4	7 102,0	-37,4	5 132,1	5 129,9	498,7
	Изменения на салдата													
2005	2 209,7	2 070,3	139,3	27,1	25,4	1,7	522,1	209,0	842,5	1 012,3	16,0	790,0	849,1	39,1
2006	1 545,8	1 845,7	-299,9	18,1	21,6	-3,5	362,6	285,1	484,6	892,2	0,6	692,3	668,4	5,7
2007	1 524,2	1 756,0	-231,9	16,9	19,5	-2,6	419,4	401,3	259,5	606,5	-5,2	829,1	748,1	21,4
2008	-593,3	-206,6	-386,6	-6,4	-2,2	-4,2	171,7	86,3	-867,7	-478,0	-10,2	85,9	185,1	27,0
2009 4 тр.	335,7	126,7	209,0	14,4	5,5	9,0	132,6	78,7	136,8	135,1	14,5	20,3	-87,1	31,5
2010 1 тр.	648,2	595,6	52,6	29,3	26,9	2,4	144,0	45,6	256,8	340,2	8,2	202,9	209,8	36,3
	Трансакции													
2006	1 728,6	1 719,1	9,4	20,2	20,1	0,1	417,6	257,4	519,8	708,5	0,6	789,3	753,2	1,3
2007	1 946,6	1 935,9	10,7	21,6	21,5	0,1	476,5	402,9	438,5	589,9	63,7	962,8	943,1	5,1
2008	464,8	628,0	-163,2	5,0	6,8	-1,8	323,8	125,1	-10,2	333,9	62,5	85,3	169,0	3,4
2009	-170,6	-121,7	-48,9	-1,9	-1,4	-0,5	289,8	210,9	68,2	391,8	-42,1	-482,1	-724,3	-4,5
2009 4 тр.	41,1	34,9	6,2	1,8	1,5	0,3	38,3	47,3	32,0	85,9	-7,9	-21,4	-98,3	0,1
2010 1 тр.	192,5	216,9	-24,4	8,7	9,8	-1,1	40,4	5,5	64,9	87,3	-1,8	84,4	124,2	4,6
2 тр.	72,5	96,5	-23,9	3,2	4,2	-1,0	38,4	7,4	-6,7	93,1	0,9	41,0	-4,1	-1,0
2010 февр.	56,2	47,9	8,4	.	.	.	16,1	-1,6	8,4	10,7	0,7	27,4	38,7	3,7
март	50,6	51,4	-0,8	.	.	.	30,6	4,1	25,2	23,9	1,0	-8,7	23,4	2,5
апр.	128,9	137,5	-8,6	.	.	.	15,7	4,3	17,3	49,6	-0,3	96,2	83,7	0,0
май	96,9	113,2	-16,3	.	.	.	13,9	1,6	-12,3	52,1	2,5	92,7	59,5	0,1
юни	-153,2	-154,2	1,0	.	.	.	8,7	1,5	-11,7	-8,5	-1,3	-147,8	-147,2	-1,2
	Други изменения													
2005	851,4	749,6	101,7	10,4	9,2	1,2	163,7	56,5	426,3	487,7	-1,4	205,7	205,4	57,1
2006	-182,7	126,6	-309,3	-2,1	1,5	-3,6	-55,0	27,7	-35,2	183,7	0,0	-97,0	-84,8	4,4
2007	-422,5	-179,9	-242,5	-4,7	-2,0	-2,7	-57,1	-1,5	-179,0	16,6	-69,0	-133,6	-195,0	16,3
2008	-1 058,0	-834,6	-223,4	-11,4	-9,0	-2,4	-152,1	-38,8	-857,5	-811,8	-72,7	0,6	16,1	23,6
	Други изменения, произтичащи от изменения на валутните курсове													
2005	394,2	245,0	149,2	4,8	3,0	1,8	89,8	5,7	158,3	101,4	.	129,2	137,9	17,0
2006	-343,3	-228,5	-114,8	-4,0	-2,7	-1,3	-72,1	-4,2	-151,6	-101,1	.	-105,7	-123,2	-13,9
2007	-531,1	-291,5	-239,6	-5,9	-3,2	-2,7	-113,3	-5,9	-219,2	-106,0	.	-185,0	-179,6	-13,7
2008	-40,3	59,3	-99,6	-0,4	0,6	-1,1	-17,3	-0,2	1,8	42,0	.	-34,0	17,5	9,2
	Други изменения, произтичащи от изменения на цените													
2005	284,5	430,3	-145,8	3,5	5,3	-1,8	45,0	40,8	199,0	389,5	-1,4	.	.	41,9
2006	288,6	298,4	-9,8	3,4	3,5	-0,1	45,4	33,5	226,0	264,9	0,0	.	.	17,1
2007	82,4	124,7	-42,4	0,9	1,4	-0,5	46,5	12,5	75,0	112,2	-69,8	.	.	30,7
2008	-1 013,8	-1 102,1	88,3	-11,0	-11,9	1,0	-155,6	-138,4	-803,6	-963,7	-75,9	.	.	21,2
	Други изменения, произтичащи от други корекции													
2005	172,7	74,3	98,3	2,1	0,9	1,2	29,0	10,0	69,0	-3,1	.	76,5	67,4	-1,8
2006	-128,1	56,7	-184,7	-1,5	0,7	-2,2	-28,3	-1,6	-109,6	19,8	.	8,7	38,4	1,2
2007	30,7	-16,9	47,6	0,3	-0,2	0,5	5,0	-13,6	-33,0	12,4	.	59,5	-15,7	-0,8
2008	-20,9	191,6	-212,5	-0,2	2,1	-2,3	18,0	87,4	-56,9	102,2	.	25,4	2,0	-7,3
	Темпове на прираст на салдата													
2005	15,2	13,4	-	.	.	.	15,2	6,8	13,1	12,1	.	18,5	19,5	-5,9
2006	16,1	14,8	-	.	.	.	15,0	10,5	13,6	13,7	.	20,5	18,7	0,3
2007	15,7	14,3	-	.	.	.	15,1	14,7	10,0	9,8	.	21,2	20,0	1,6
2008	3,3	4,2	-	.	.	.	9,2	4,0	-0,5	5,3	.	1,6	3,2	1,0
2009 4 тр.	-1,3	-0,8	-	.	.	.	7,7	6,6	1,7	6,3	.	-9,0	-12,7	-1,2
2010 1 тр.	1,9	1,5	-	.	.	.	5,8	5,5	5,3	6,4	.	-3,0	-6,5	1,3
2 тр.	2,6	2,2	.	.	.	.	4,4	3,0	3,4	5,6	.	0,6	-2,5	0,7

Източник: ЕЦБ.

1) Финансовите деривати, нето, са включени в активите.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

2. Преки инвестиции

	По резидентни единици извън еврозоната							По нерезидентни единици в еврозоната						
	Общо	Дялов капитал и реинвестирана печалба			Друг капитал (предимно междуфирмени кредити)			Общо	Дялов капитал и реинвестирана печалба			Друг капитал (предимно междуфирмени кредити)		
		Общо	ПФИ	НПФИ	Общо	ПФИ	НПФИ		Общо	Към ПФИ	Към НПФИ	Общо	За ПФИ	За НПФИ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Салда (международна инвестиционна позиция)													
2007	3 572,8	2 886,7	240,8	2 645,9	686,1	6,4	679,7	3 130,7	2 401,0	69,5	2 331,5	729,8	15,4	714,4
2008	3 744,4	2 946,9	234,8	2 712,1	797,5	9,3	788,2	3 217,0	2 405,5	77,0	2 328,5	811,6	16,4	795,1
2009 4 тр.	4 174,6	3 251,5	252,3	2 999,2	923,1	14,6	908,5	3 423,8	2 550,2	77,9	2 472,3	873,6	14,7	858,9
2010 1 тр.	4 318,6	3 362,2	264,9	3 097,3	956,4	15,3	941,1	3 469,4	2 640,3	80,0	2 560,2	829,1	14,9	814,2
	Трансакции													
2008	323,8	195,1	-4,8	199,9	128,7	-0,2	128,9	125,1	93,0	-1,3	94,3	32,1	1,6	30,4
2009	289,8	214,6	23,2	191,4	75,2	3,4	71,9	210,9	207,7	7,9	199,8	3,2	-0,7	3,9
2009 4 тр.	38,3	52,0	0,0	52,0	-13,7	1,7	-15,4	47,3	56,3	2,8	53,5	-9,0	-0,1	-9,0
2010 1 тр.	40,4	8,4	6,2	2,2	32,0	0,2	31,7	5,5	67,5	1,4	66,1	-62,1	-0,2	-61,9
2 тр.	38,4	3,2	-0,2	3,4	35,2	0,5	34,7	7,4	8,8	2,0	6,8	-1,4	0,4	-1,8
2010 февр.	16,1	6,9	3,9	2,9	9,2	0,2	9,0	-1,6	49,3	0,0	49,3	-50,9	4,5	-55,3
март	30,6	13,8	1,6	12,2	16,8	0,0	16,8	4,1	11,2	0,2	11,0	-7,1	-2,1	-5,0
апр.	15,7	1,3	0,8	0,5	14,4	0,3	14,1	4,3	5,3	0,4	4,9	-1,0	1,5	-2,5
май	13,9	3,3	-1,4	4,7	10,6	0,2	10,3	1,6	1,7	0,8	0,9	-0,2	1,0	-1,2
юни	8,7	-1,5	0,3	-1,8	10,2	0,0	10,3	1,5	1,8	0,8	1,0	-0,3	-2,2	1,9
	Темп на прираст													
2007	15,1	14,4	8,3	15,0	18,5	-55,0	18,7	14,7	14,6	8,8	14,7	15,3	6,3	15,4
2008	9,2	6,8	-2,0	7,6	18,9	-2,0	19,1	4,0	3,9	-1,8	4,1	4,5	9,9	4,4
2009 4 тр.	7,7	7,2	9,9	7,0	9,4	36,9	9,1	6,6	8,7	11,0	8,6	0,4	-4,5	0,5
2010 1 тр.	5,8	5,6	4,6	5,7	6,8	27,2	6,5	5,5	9,7	11,5	9,7	-6,3	-6,8	-6,3
2 тр.	4,4	3,2	1,7	3,3	8,7	25,2	8,5	3,0	6,8	12,0	6,6	-8,0	-5,5	-8,0

Г34 Международна инвестиционна позиция на еврозоната

(салда в края на периода; дял от БВП, %)

Г35 Нетни преки и портфейлни инвестиции на еврозоната

(салда в края на периода; дял от БВП, %)

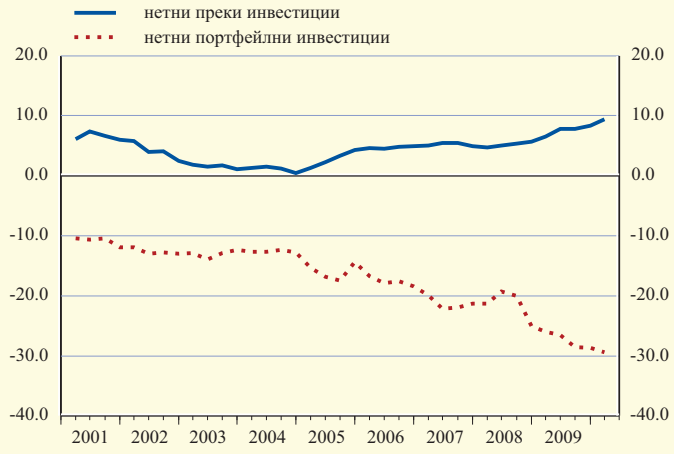

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

3. Портфейлни инвестиции – активи

	Общо	Дялов капитал					Дългови инструменти									
							Облигации					Инструменти на паричния пазар				
		Общо	ПФИ		НПФИ		Общо	ПФИ		НПФИ		Общо	ПФИ		НПФИ	
				Евро-система		Държавно управление			Евро-система		Държавно управление			Евро-система		Държавно управление
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Салда (международна инвестиционна позиция)															
2007	4 631,6	1 961,8	136,7	2,8	1 825,1	44,6	2 279,7	990,2	16,4	1 289,5	17,2	390,1	297,3	34,6	92,8	0,5
2008	3 763,9	1 162,7	68,4	3,0	1 094,3	27,3	2 179,1	970,9	19,9	1 208,2	18,4	422,1	353,3	61,6	68,8	1,3
2009 4 тр.	4 196,6	1 474,4	79,2	3,4	1 395,2	34,4	2 327,7	916,7	17,0	1 411,0	38,3	394,5	329,3	44,9	65,2	2,0
2010 1 тр.	4 453,4	1 635,6	90,2	3,6	1 545,3	39,1	2 431,9	939,0	17,3	1 492,9	35,7	385,9	316,7	41,0	69,2	0,6
	Трансакции															
2007	438,5	64,7	26,7	0,0	38,0	8,2	290,5	148,0	4,9	142,4	3,3	83,3	63,3	26,3	20,0	0,8
2008	-10,2	-103,9	-38,4	0,6	-65,6	-0,2	96,7	44,1	3,2	52,6	2,6	-3,0	26,8	15,1	-29,8	0,4
2009	68,2	45,1	-2,9	-0,2	48,0	1,6	24,3	-101,5	-3,5	125,8	17,2	-1,2	3,1	-12,7	-4,3	1,0
2009 4 тр.	32,0	34,3	-0,5	-0,2	34,9	0,4	20,1	-12,2	-0,5	32,3	-1,5	-22,4	-20,3	1,3	-2,1	0,8
2010 1 тр.	64,9	34,5	9,2	0,0	25,3	1,0	51,7	3,7	0,2	48,0	-1,8	-21,4	-20,2	-6,1	-1,1	-1,5
2 тр.	-6,7	-6,1	0,4	-0,2	-6,6	.	8,0	-18,1	0,8	26,1	.	-8,6	-16,2	-5,4	7,5	.
2010 февр.	8,4	4,0	2,0	0,0	1,9	.	14,1	4,1	0,0	9,9	.	-9,6	-10,2	-1,0	0,5	.
март	25,2	18,4	6,5	0,0	11,8	.	33,5	5,0	0,1	28,5	.	-26,6	-22,6	-7,4	-4,0	.
апр.	17,3	6,4	2,7	-0,2	3,7	.	14,3	5,3	0,6	9,0	.	-3,4	-6,9	0,7	3,4	.
май	-12,3	-15,6	-0,9	0,0	-14,7	.	-1,1	-14,5	1,0	13,4	.	4,3	-0,4	7,8	4,7	.
юни	-11,7	3,0	-1,4	0,0	4,4	.	-5,2	-8,9	-0,8	3,8	.	-9,5	-8,9	-13,9	-0,7	.
	Темп на прираст															
2007	10,0	3,3	22,3	-0,5	2,0	21,3	13,9	16,6	38,9	11,9	23,2	23,9	23,7	272,7	29,4	277,4
2008	-0,5	-6,2	-30,0	24,6	-4,5	-0,5	4,3	4,6	20,4	4,1	15,6	-0,6	9,1	41,9	-32,3	71,6
2009 4 тр.	1,7	3,3	-4,5	-7,2	3,7	5,8	1,0	-10,3	-17,7	10,3	93,2	-0,9	0,1	-22,0	-5,9	73,2
2010 1 тр.	5,3	9,3	16,5	-7,0	8,9	7,4	5,9	-5,2	-5,6	14,6	93,7	-11,1	-11,4	-32,1	-9,8	-67,0
2 тр.	3,4	7,9	17,4	-10,7	7,4	.	4,7	-3,6	-1,7	10,5	.	-16,9	-18,6	-39,1	-9,5	.

4. Портфейлни инвестиции – пасиви

	Общо	Дялов капитал			Дългови инструменти							
					Облигации				Инструменти на паричния пазар			
		Общо	ПФИ	НПФИ	Общо	ПФИ	НПФИ		Общо	ПФИ	НПФИ	
								Държавно управление				Държавно управление
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Салда (международна инвестиционна позиция)											
2007	6 556,5	3 272,5	594,6	2 677,9	3 041,1	1 143,5	1 897,6	1 118,5	243,0	141,5	101,5	76,1
2008	6 078,6	2 168,7	640,7	1 528,0	3 466,5	1 263,8	2 202,8	1 357,1	443,3	108,9	334,4	272,9
2009 4 тр.	6 761,8	2 692,9	689,3	2 003,6	3 510,1	1 150,0	2 360,1	1 519,3	558,8	86,9	471,8	418,5
2010 1 тр.	7 102,0	2 813,9	663,2	2 150,7	3 733,5	1 189,5	2 544,0	1 656,9	554,6	113,4	441,1	389,4
	Трансакции											
2008	333,9	-107,1	94,8	-201,9	236,3	26,3	210,0	196,7	204,7	-20,1	224,8	194,6
2009	376,9	123,7	9,3	114,4	119,1	-16,3	135,4	127,8	134,1	1,2	132,9	156,4
2009 4 тр.	85,9	34,2	-4,2	38,4	27,3	5,4	22,0	11,1	24,4	18,2	6,2	4,4
2010 1 тр.	87,3	4,9	-21,5	26,4	72,2	13,6	58,6	84,4	10,2	35,5	-25,3	-18,2
2 тр.	93,1	19,1	3,9	15,2	88,6	-3,1	91,7	.	-14,6	-6,2	-8,4	.
2010 февр.	10,7	22,1	-8,5	30,6	-11,4	-17,5	6,2	.	0,0	13,5	-13,5	.
март	23,9	-0,1	-3,3	3,2	31,1	0,2	30,9	.	-7,1	13,1	-20,2	.
апр.	49,6	-3,9	1,0	-4,9	49,7	17,9	31,8	.	3,8	5,7	-2,0	.
май	52,1	4,1	-9,9	14,0	39,4	-7,5	46,8	.	8,6	1,6	7,0	.
юни	-8,5	18,9	12,8	6,1	-0,5	-13,5	13,1	.	-26,9	-13,5	-13,5	.
	Темп на прираст											
2007	9,8	5,5	4,4	5,8	13,3	15,5	12,1	13,9	29,6	55,3	10,1	32,0
2008	5,3	-4,7	16,2	-9,8	7,8	2,3	11,1	17,6	81,5	-13,3	215,6	271,7
2009 4 тр.	6,3	5,6	1,4	7,3	3,4	-1,3	6,1	9,4	30,2	7,7	39,3	58,0
2010 1 тр.	6,4	6,6	-1,7	9,7	3,4	0,8	4,7	10,0	29,7	89,1	20,5	29,3
2 тр.	5,6	5,0	-1,5	7,3	4,7	0,6	6,7	.	14,8	90,4	3,8	.

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

5. Други инвестиции – активи

	Общо	Евросистема			ПФИ (с изключение на Евросистемата)			Сектор „държавно управление“				Други сектори			
		Общо	Кредити/ валута и депозити	Други активи	Общо	Кредити/ валута и депозити	Други активи		Търгов- ски кредити	Кредити/валута и депозити			Търгов- ски кредити	Кредити/валута и депозити	
											Валута и депозити				Валута и депозити
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Салда (международна инвестиционна позиция)														
2007	5 382,9	36,9	35,6	1,4	3 354,4	3 283,2	71,2	107,8	12,7	48,8	13,7	1 883,7	196,2	1 520,0	473,1
2008	5 468,8	28,8	27,7	1,0	3 280,7	3 221,6	59,1	101,0	12,1	40,9	7,2	2 058,3	186,1	1 647,7	461,7
2009 4 тр.	4 929,1	29,7	29,4	0,3	2 842,3	2 811,7	30,6	123,8	8,4	62,2	10,0	1 933,3	184,9	1 514,8	409,3
2010 1 тр.	5 132,1	24,1	23,8	0,3	2 966,9	2 933,1	33,8	122,2	8,4	58,3	6,5	2 018,9	187,0	1 584,5	425,4
	Трансакции														
2007	962,8	22,0	22,0	0,0	546,7	539,5	7,2	-7,8	-1,4	-7,4	-5,5	401,9	14,1	344,9	54,9
2008	85,3	-9,4	-9,4	0,0	-48,4	-64,8	16,5	-7,0	-1,1	-7,2	-6,0	150,0	2,8	88,3	-41,1
2009	-491,0	-2,4	-2,4	0,0	-417,4	-396,9	-20,5	9,6	-0,3	8,0	1,1	-80,9	3,0	-86,6	-21,3
2009 4 тр.	-21,4	5,5	5,5	0,0	-7,3	-5,2	-2,1	6,7	0,0	6,3	1,1	-26,2	0,5	-28,3	-20,3
2010 1 тр.	84,4	-7,0	-7,0	0,0	55,7	52,6	3,2	-7,3	-0,1	-8,0	-3,7	43,0	-1,0	31,4	-0,8
2 тр.	41,0	-3,2	.	.	2,9	.	.	5,9	.	.	5,7	35,4	.	.	8,9
2010 февр.	27,4	-1,7	.	.	15,3	.	.	-1,0	.	.	0,9	14,9	.	.	4,0
март	-8,7	-0,2	.	.	-22,1	.	.	-2,2	.	.	-1,6	15,8	.	.	-4,1
апр.	96,2	1,2	.	.	70,7	.	.	4,9	.	.	4,9	19,4	.	.	5,7
май	92,7	-3,9	.	.	74,4	.	.	0,5	.	.	0,6	21,6	.	.	12,1
юни	-147,8	-0,5	.	.	-142,2	.	.	0,5	.	.	0,2	-5,6	.	.	-8,9
	Темп на прираст														
2007	21,2	157,3	173,7	-1,7	18,6	18,8	11,3	-6,5	-9,8	-12,6	-28,6	27,2	7,5	29,6	13,9
2008	1,6	-26,2	-26,9	5,0	-1,4	-2,0	23,4	-6,5	-8,9	-14,7	-43,8	8,0	1,4	5,9	-8,9
2009 4 тр.	-9,0	-10,6	-11,7	0,2	-12,7	-12,3	-36,8	9,0	-2,4	16,5	16,2	-3,9	1,5	-5,5	-3,7
2010 1 тр.	-3,0	-4,7	-4,8	1,6	-4,0	-3,6	-27,8	-3,7	-3,5	-11,1	-67,2	-1,2	2,8	-3,0	-3,2
2 тр.	0,6	-37,6	.	.	-1,1	.	.	4,4	.	.	-12,3	3,6	.	.	1,8

6. Други инвестиции – пасиви

	Общо	Евросистема			ПФИ (с изключение на Евросистемата)			Сектор „държавно управление“				Други сектори			
		Общо	Кредити/ валута и депозити	Други пасиви	Общо	Кредити/ валута и депозити	Други пасиви	Общо	Търгов- ски кредити	Кредити	Други пасиви	Общо	Търгов- ски кредити	Кредити	Други пасиви
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Салда (международна инвестиционна позиция)														
2007	5 468,6	201,7	201,4	0,2	3 935,1	3 872,6	62,5	52,3	0,0	46,9	5,4	1 279,5	156,9	1 009,7	112,8
2008	5 653,6	482,3	481,9	0,4	3 751,8	3 698,1	53,6	61,9	0,0	58,0	3,9	1 357,6	170,2	1 069,6	117,8
2009 4 тр.	4 920,1	251,9	251,6	0,3	3 398,0	3 359,7	38,3	55,1	0,0	51,1	4,0	1 215,1	175,1	927,0	113,0
2010 1 тр.	5 129,9	252,1	251,4	0,8	3 578,1	3 534,8	43,2	60,7	0,0	56,5	4,1	1 239,1	174,2	938,4	126,5
	Трансакции														
2007	943,1	89,6	89,6	0,0	625,1	620,4	4,6	-1,0	0,0	-2,0	1,0	229,5	10,0	220,5	-1,1
2008	169,0	280,7	280,6	0,1	-178,9	-190,0	11,1	9,4	0,0	10,8	-1,4	57,8	10,9	47,3	-0,4
2009	-724,3	-228,2	-233,0	4,7	-357,1	-345,8	-11,3	-6,9	0,0	-6,8	-0,1	-132,1	0,9	-110,6	-22,4
2009 4 тр.	-98,3	-13,3	-13,1	-0,2	-84,0	-84,7	0,8	-3,9	0,0	-4,6	0,7	2,9	1,1	7,1	-5,3
2010 1 тр.	124,2	-5,3	-5,7	0,4	100,6	95,7	4,9	5,8	0,0	6,1	-0,3	23,0	-1,9	15,9	9,0
2 тр.	-4,1	-0,5	.	.	-19,2	.	.	8,4	.	.	.	7,3	.	.	.
2010 февр.	38,7	3,3	.	.	30,5	.	.	4,9	.	.	.	0,0	.	.	.
март	23,4	-1,7	.	.	-2,0	.	.	-0,2	.	.	.	27,3	.	.	.
апр.	83,7	2,0	.	.	90,4	.	.	1,0	.	.	.	-9,7	.	.	.
май	59,5	9,6	.	.	38,4	.	.	7,0	.	.	.	4,6	.	.	.
юни	-147,2	-12,1	.	.	-147,9	.	.	0,3	.	.	.	12,4	.	.	.
	Темп на прираст														
2007	20,0	68,1	68,2	-6,9	18,0	18,2	9,2	-1,8	27,4	-4,0	20,7	20,9	6,8	26,4	0,5
2008	3,2	141,3	141,4	20,8	-4,5	-4,9	17,8	18,1	-20,1	23,0	-25,1	4,5	6,8	4,6	-0,9
2009 4 тр.	-12,7	-47,1	-48,1	644,2	-9,5	-9,3	-20,3	-11,0	-148,2	-11,6	-3,9	-9,6	0,3	-10,3	-18,1
2010 1 тр.	-6,5	-37,6	-38,4	114,0	-3,9	-3,8	-8,0	0,4	-141,7	-0,4	14,5	-4,5	2,2	-5,4	-7,9
2 тр.	-2,5	-20,1	.	.	-2,3	.	.	18,8	.	.	.	0,2	.	.	.

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

7. Резервни активи

	Резервни активи														Допълнителен показател		
	Общо	Монетарно злато		Държани СПТ	Резервна позиция в МВФ	Валутни резервни активи								Други вземания	Други активи в чуждестранна валута	Безусловно краткосрочно изтичане на активи в чуждестранна валута	Разпределение на СПТ
		В милиарди евро	В тройунции (милиони)			Общо	Валута и депозити		Ценни книжа				Финансови деривати				
							При парични власти и БМР	При банки	Общо	Дялов капитал	Облигации	Инструменти на паричния пазар					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Салда (международна инвестиционна позиция)																
2006	325,8	176,3	365,213	4,6	5,2	139,7	6,3	22,5	110,7	0,5	79,3	30,8	0,3	0,0	24,6	-21,5	5,6
2007	347,2	201,0	353,688	4,6	3,6	138,0	7,2	22,0	108,5	0,4	87,8	20,3	0,3	0,0	44,3	-38,5	5,3
2008	374,2	217,0	349,207	4,7	7,3	145,1	7,6	8,0	129,5	0,6	111,3	17,6	0,0	0,1	262,8	-245,7	5,5
2009 3 тр.	430,8	236,1	347,217	49,8	11,7	133,2	12,7	7,1	113,2	0,5	89,8	22,9	0,2	0,0	56,7	-42,4	50,9
4 тр.	462,4	266,1	347,180	50,8	10,5	134,9	11,7	8,1	115,2	0,5	92,0	22,7	-0,1	0,0	32,1	-24,2	51,2
2010 1 тр.	498,7	287,3	347,176	52,7	12,4	146,3	9,9	10,6	126,1	0,6	99,6	26,0	-0,3	0,0	28,8	-23,0	53,0
2010 юни	583,3	351,9	347,156	56,3	16,3	158,8	9,2	13,0	136,8	-	-	-	-0,3	0,0	32,7	-24,2	56,7
юли	535,6	311,4	347,018	54,5	15,8	154,0	6,1	17,1	130,7	-	-	-	0,1	0,0	29,8	-25,4	54,9
	Трансакции																
2007	5,1	-3,2	-	0,3	-0,9	8,8	1,0	1,6	6,2	0,0	14,5	-8,3	0,0	0,0	-	-	-
2008	3,4	-2,7	-	-0,1	3,8	2,4	5,0	-15,7	11,8	0,1	15,8	-4,1	1,3	0,0	-	-	-
2009	-4,5	-2,0	-	0,5	3,4	-6,3	3,3	-1,2	-9,5	0,0	-14,1	4,6	1,2	0,0	-	-	-
2009 4 тр.	0,1	0,0	-	0,7	-1,4	0,8	-0,9	0,5	1,1	0,0	1,5	-0,4	0,1	0,0	-	-	-
2010 1 тр.	4,6	0,0	-	-0,2	1,8	3,1	-2,5	2,0	3,6	0,0	1,9	1,7	-0,1	0,0	-	-	-
2 тр.	-1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Темп на прираст																
2006	0,3	-2,4	-	11,6	-49,0	7,7	-48,4	12,7	13,4	0,0	29,2	-15,3	-	-	-	-	-
2007	1,6	-1,7	-	7,3	-18,3	6,3	14,9	6,4	5,7	1,1	18,6	-27,6	-	-	-	-	-
2008	1,0	-1,3	-	-2,6	105,3	1,7	67,7	-68,9	10,8	28,0	17,9	-20,6	-	-	-	-	-
2009 4 тр.	-1,2	-0,9	-	-2,6	44,6	-4,3	43,1	-22,6	-7,3	1,0	-12,8	25,6	-	-	-	-	-
2010 1 тр.	1,3	-0,5	-	-3,8	51,2	1,9	-12,8	147,7	-1,6	1,0	-5,3	15,7	-	-	-	-	-
2 тр.	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Брутен външен дълг

	Общо	По инструмент						По сектори (без преки инвестиции)			
		Кредити, валута и депозити	Инструменти на паричния пазар	Облигации	Търговски кредити	Други дългови пасиви	Преки инвестиции: междуфирмени кредити	Сектор „държавно управление“	Евросистема	ПФИ (без Евросистемата)	Други сектори
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда (международна инвестиционна позиция)										
2006	8 683,9	4 425,5	217,5	2 697,9	144,1	150,8	1 048,0	1 115,2	116,3	4 586,8	1 817,5
2007	9 972,8	5 130,6	243,0	3 041,1	157,0	181,0	1 220,2	1 246,8	201,7	5 220,1	2 084,0
2008	10 941,3	5 307,6	443,3	3 466,5	170,2	175,8	1 377,8	1 692,0	482,3	5 124,4	2 264,7
2009 3 тр.	10 461,0	4 677,0	546,8	3 502,3	179,4	150,8	1 404,6	1 934,4	264,3	4 691,5	2 166,1
4 тр.	10 388,7	4 589,4	558,8	3 510,1	175,1	155,7	1 399,7	1 992,9	251,9	4 635,0	2 109,2
2010 1 тр.	10 781,6	4 781,1	554,6	3 733,5	174,3	174,6	1 363,7	2 106,9	252,1	4 881,0	2 177,9
	Салда като процент от БВП										
2006	101,4	51,7	2,5	31,5	1,7	1,8	12,2	13,0	1,4	53,6	21,2
2007	110,5	56,9	2,7	33,7	1,7	2,0	13,5	13,8	2,2	57,8	23,1
2008	118,4	57,4	4,8	37,5	1,8	1,9	14,9	18,3	5,2	55,4	24,5
2009 3 тр.	116,2	52,0	6,1	38,9	2,0	1,7	15,6	21,5	2,9	52,1	24,1
4 тр.	116,0	51,2	6,2	39,2	2,0	1,7	15,6	22,2	2,8	51,7	23,5
2010 1 тр.	120,0	53,2	6,2	41,6	1,9	1,9	15,2	23,5	2,8	54,3	24,2

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

9. Географска разбивка

	Общо	Държави – членки на ЕС, извън еврозоната						Канада	Китай	Япония	Швей-цария	САЩ	Офшор-ни фи-нансо-ви цен-трове	Между-народ-ни органи-зации	Други страни
		Общо	Дания	Швеция	Обеди-нено кра-лство	Други страни в ЕС	Инсти-туции на ЕС								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2008 г.	Салда (международна инвестиционна позиция)														
Преки инвестиции	527,4	-93,0	-2,1	-30,2	-293,9	233,6	-0,3	41,1	35,2	-9,5	126,2	-68,7	-7,1	-0,2	503,3
В чужбина	3 744,4	1 255,3	34,9	93,9	865,7	260,8	0,0	104,1	38,8	71,7	384,5	734,6	418,5	0,1	736,8
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	2 946,9	967,5	30,1	60,3	660,1	216,9	0,0	83,3	32,0	53,6	335,3	551,3	386,7	0,0	537,4
Друг капитал	797,5	287,9	4,8	33,6	205,7	43,8	0,0	20,7	6,9	18,1	49,2	183,4	31,9	0,0	199,4
В еврозоната	3 217,0	1 348,3	37,0	124,1	1 159,7	27,1	0,3	63,0	3,6	81,2	258,3	803,3	425,6	0,3	233,4
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	2 405,5	1 096,8	28,3	97,4	956,9	13,9	0,2	50,6	0,8	68,7	191,1	590,8	284,1	0,1	122,5
Друг капитал	811,6	251,5	8,7	26,7	202,8	13,2	0,1	12,4	2,9	12,5	67,2	212,5	141,6	0,2	110,9
Портфейлни инвестиции – активи	3 763,9	1 242,2	63,7	122,4	895,5	80,7	80,0	82,8	25,6	213,4	95,4	1 225,8	458,4	30,5	389,8
Дялов капитал	1 162,7	228,7	6,4	19,9	191,7	9,8	0,9	18,2	22,8	84,5	81,3	378,8	197,8	2,0	148,6
Дългови инструменти	2 601,3	1 013,6	57,3	102,5	703,7	71,0	79,1	64,6	2,9	128,8	14,1	847,0	260,6	28,5	241,3
Облигации	2 179,1	849,1	50,3	81,5	569,1	70,3	77,8	61,6	2,3	61,7	12,6	705,4	238,2	28,4	219,9
Инструменти на паричния пазар	422,1	164,5	6,9	21,0	134,6	0,6	1,3	3,0	0,6	67,1	1,5	141,5	22,4	0,1	21,4
Други инвестиции	-184,8	-91,1	51,1	28,0	-110,4	108,8	-168,6	-6,2	-16,0	-10,2	-131,2	-286,3	-0,4	1,8	354,8
Активи	5 468,8	2 419,7	100,9	83,3	2 020,2	201,8	13,4	25,7	34,0	109,4	276,5	852,5	638,2	58,7	1 054,0
Държавно управление	101,0	15,0	0,7	0,4	3,6	0,7	9,7	0,0	1,8	0,2	0,1	3,4	1,4	40,1	39,1
ПФИ	3 309,5	1 731,1	83,9	58,3	1 419,1	167,9	1,9	16,8	14,5	79,0	164,5	418,9	367,7	18,2	498,8
Други сектори	2 058,3	673,5	16,4	24,6	597,5	33,3	1,8	8,9	17,7	30,3	111,9	430,2	269,2	0,5	516,2
Пасиви	5 653,6	2 510,8	49,8	55,3	2 130,6	93,0	182,0	32,0	50,0	119,5	407,7	1 138,8	638,6	57,0	699,2
Държавно управление	61,9	32,5	0,0	0,1	2,5	0,0	29,7	0,0	0,0	0,6	0,5	7,0	0,3	17,7	3,3
ПФИ	4 234,1	1 907,6	38,9	33,5	1 664,9	70,0	100,2	24,4	32,1	91,2	328,7	751,1	535,1	36,8	527,2
Други сектори	1 357,6	570,8	10,8	21,7	463,2	23,0	52,0	7,5	17,9	27,8	78,6	380,8	103,2	2,5	168,7
2 тр. 2009 до 1 тр. 2010 г.	Трансакции с натрупване														
Преки инвестиции	49,3	1,8	1,7	-7,3	3,2	4,2	0,0	0,6	2,1	1,9	13,7	-28,8	44,3	-0,2	14,0
В чужбина	227,8	37,3	2,8	5,8	29,9	-1,2	0,0	8,5	2,4	2,0	34,8	56,4	42,3	0,0	44,2
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	168,8	30,4	1,6	5,6	22,8	0,3	0,0	9,4	-0,7	2,4	13,5	51,8	32,8	0,0	29,1
Друг капитал	59,0	6,9	1,2	0,2	7,1	-1,5	0,0	-1,0	3,0	-0,5	21,3	4,6	9,5	0,0	15,1
В еврозоната	178,5	35,4	1,0	13,1	26,7	-5,4	0,0	7,9	0,3	0,1	21,1	85,2	-2,0	0,2	30,3
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	233,8	56,3	1,1	19,5	40,0	-4,3	0,0	7,6	0,3	2,3	11,8	87,2	51,1	0,2	16,9
Друг капитал	-55,2	-20,9	-0,1	-6,4	-13,3	-1,1	0,0	0,3	0,0	-2,2	9,3	-1,9	-53,2	0,0	13,4
Портфейлни инвестиции – активи	203,7	102,9	12,2	28,1	28,0	13,2	21,4	5,5	8,4	-15,7	5,1	26,2	-33,9	-0,2	105,3
Дялов капитал	117,9	24,9	1,1	3,1	20,1	0,7	0,0	2,8	8,9	13,6	5,8	21,7	-7,4	0,0	47,7
Дългови инструменти	85,7	78,0	11,2	25,0	7,9	12,5	21,4	2,7	-0,5	-29,4	-0,7	4,5	-26,4	-0,2	57,6
Облигации	131,3	98,9	7,9	27,5	34,7	11,1	17,7	1,8	-0,6	-17,8	0,9	8,8	-16,3	-0,3	56,0
Инструменти на паричния пазар	-45,6	-20,9	3,2	-2,5	-26,8	1,4	3,7	0,9	0,2	-11,5	-1,6	-4,3	-10,1	0,1	1,6
Други инвестиции	181,8	-65,9	0,6	-6,1	-40,9	-22,7	3,2	6,2	24,7	-5,2	55,0	150,7	79,6	-0,5	-62,7
Активи	-175,2	-38,9	9,2	0,6	-42,1	-8,5	2,0	-0,4	5,1	-10,2	-34,4	-83,2	25,4	1,6	-40,1
Държавно управление	-4,2	-5,8	-0,3	5,0	-10,7	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1	1,1	0,8
ПФИ	-126,3	-33,4	8,5	-7,0	-27,3	-8,6	1,0	-0,7	2,4	-8,0	-10,8	-39,4	14,1	0,4	-50,9
Други сектори	-44,8	0,3	1,0	2,5	-4,2	0,1	1,0	0,3	2,7	-2,2	-23,6	-43,8	11,5	0,0	10,0
Пасиви	-357,0	27,1	8,6	6,7	-1,2	14,1	-1,1	-6,6	-19,6	-5,0	-89,4	-233,9	-54,2	2,1	22,6
Държавно управление	0,2	1,1	0,0	0,0	0,7	0,0	0,4	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,2	0,0	-1,2	0,1
ПФИ	-295,6	57,4	9,5	5,2	39,5	9,6	-6,4	-4,2	-19,3	-7,3	-93,3	-172,0	-58,6	3,4	-1,7
Други сектори	-61,6	-31,4	-0,9	1,5	-41,4	4,6	4,9	-2,4	-0,3	2,4	3,8	-62,1	4,4	-0,1	24,2

Източник: ЕЦБ.

7.4 Парично представяне на платежния баланс[1)]

(млрд. евро; трансакции)

	Показатели от платежния баланс, отразяващи нетни трансакции на ПФИ											
	Общо	Салдо по текущата и капиталовата сметка	Трансакции на НПФИ								Финансови деривати	Грешки и пропуски
			Преки инвестиции		Портфейлни инвестиции				Други инвестиции			
			На резиденти в страни извън еврозоната	На нерезиденти в страни от еврозоната	Активи		Пасиви		Активи	Пасиви		
					Дялов капитал	Дългови инструменти	Дялов капитал	Дългови инструменти				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-114,3	25,6	-459,4	395,0	-38,8	-162,6	144,5	218,4	-394,3	228,5	-64,0	-7,4
2008	-224,1	-137,0	-329,3	124,5	65,5	-22,4	-202,2	435,4	-143,8	67,7	-62,4	-20,2
2009	85,0	-49,7	-263,2	203,7	-48,0	-121,5	114,4	268,3	71,3	-139,0	42,1	6,8
2009 2 тр.	77,9	-19,8	-79,7	85,7	-9,7	-73,1	46,3	90,2	64,5	-58,3	22,9	8,9
3 тр.	3,5	-2,2	-63,3	36,9	-35,9	-23,2	77,7	33,4	0,7	-30,9	-4,5	14,8
4 тр.	42,0	8,0	-36,6	44,6	-34,9	-30,2	38,4	28,1	19,5	-1,0	7,9	-1,8
2010 1 тр.	-71,7	-22,9	-34,0	4,2	-25,3	-46,9	26,4	33,3	-35,7	28,8	1,8	-1,6
2 тр.	-12,2	-22,6	-38,1	5,0	6,6	-33,7	15,2	83,3	-41,3	15,6	-0,9	-1,3
2009 юни	53,6	1,8	-15,7	-7,6	-13,1	6,7	45,8	18,0	-11,8	14,1	0,5	14,8
юли	0,6	9,0	-10,8	18,9	-16,5	-21,2	35,3	-33,5	2,2	0,3	6,4	10,4
авг.	20,4	-5,5	-13,9	17,1	-12,1	-22,1	48,3	5,1	9,4	-12,2	-9,8	16,3
септ.	-17,5	-5,6	-38,6	0,9	-7,3	20,1	-5,9	61,8	-10,9	-18,9	-1,1	-11,9
окт.	14,6	-1,6	-18,9	23,8	-13,1	-9,8	-21,2	46,4	-28,0	35,0	1,6	0,5
ноем.	-7,9	-1,4	-11,9	10,6	-14,7	-18,3	6,7	10,8	2,6	9,6	-0,1	-2,0
дек.	35,3	11,0	-5,9	10,2	-7,1	-2,0	53,0	-29,1	44,9	-45,7	6,4	-0,4
2010 ян.	-29,5	-12,8	6,9	4,3	-11,6	-12,0	-7,4	30,0	-8,2	-3,2	3,6	-19,2
февр.	-8,4	-7,9	-11,9	-6,0	-1,9	-10,5	30,6	-7,4	-13,9	4,9	-0,7	16,3
март	-33,7	-2,1	-29,0	6,0	-11,8	-24,4	3,2	10,7	-13,6	27,1	-1,0	1,3
апр.	-44,8	-7,7	-14,6	2,3	-3,7	-12,4	-4,9	29,8	-24,3	-8,7	0,3	-1,0
май	19,8	-16,0	-15,0	-0,2	14,7	-18,1	14,0	53,8	-22,1	11,6	-2,5	-0,3
юни	12,8	1,0	-8,5	2,9	-4,4	-3,1	6,1	-0,4	5,1	12,7	1,3	0,0
	трансакции с натрупване за 12 месеца											
2010 юни	-38,4	-39,7	-172,1	90,7	-89,6	-133,9	157,8	178,1	-56,8	12,6	4,4	10,1

Г36 Основни трансакции по платежния баланс, отразяващи тенденциите в нетните външни трансакции на ПФИ[1)]

(млрд. евро; натрупани трансакции за 12 месеца)

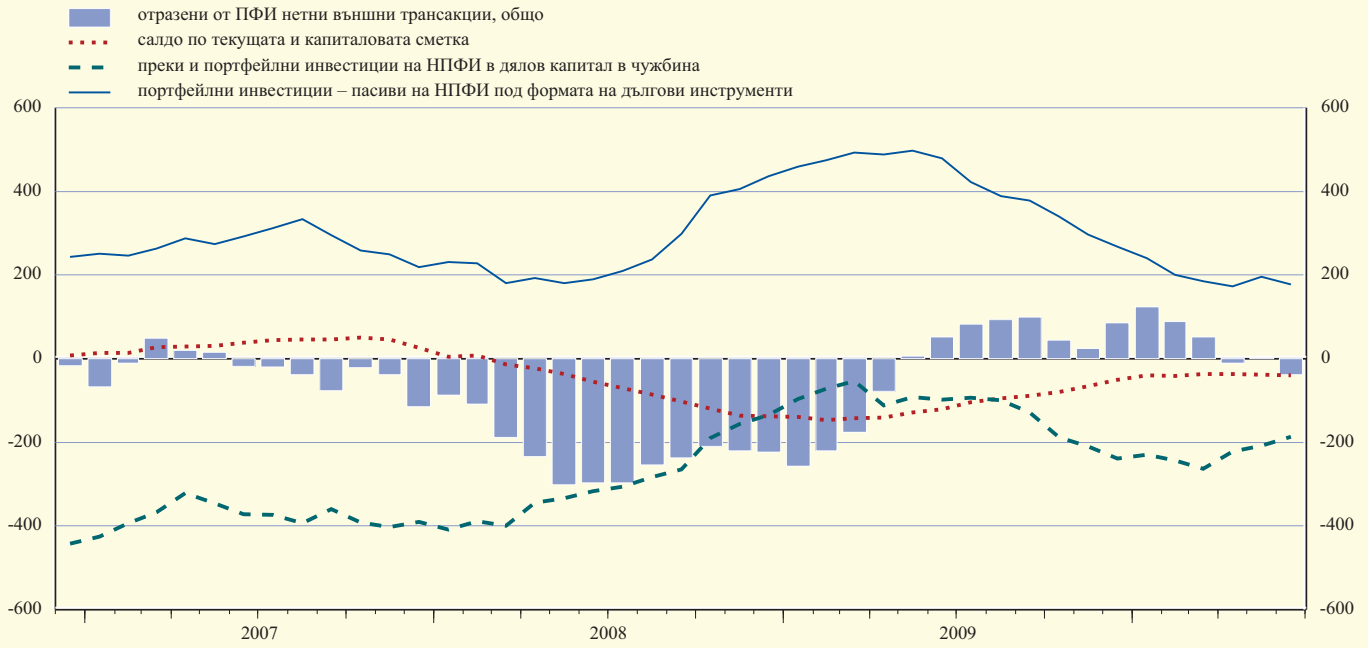

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

7.5 Търговия със стоки
(сезонно изгладени данни, ако не е посочено друго)

1. Стойности и обеми по групи продукти [1]
(сезонно изгладени данни, ако не е посочено друго)

	Общо (сезонно неизгладени)		Износ (f.o.b.)					Внос (c.i.f.)					
			Общо				Допълнителен показател: промишлени стоки	Общо				Допълнителен показател:	
	Износ	Внос		Междинен	Инвестиционни стоки	Потребление			Междинен	Инвестиционни стоки	Потребление	Промишлени стоки	Петрол
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Стойности (млрд. евро; годишно процентно изменение за колони 1 и 2)												
2008	3,9	8,2	1 561,6	771,0	338,1	414,0	1 303,9	1 610,3	1 019,2	232,8	334,0	1 021,3	293,6
2009	-18,2	-22,1	1 274,3	625,4	261,7	353,1	1 060,0	1 259,1	725,7	191,9	314,5	838,6	174,5
2009 3 тр.	-19,6	-25,7	318,1	156,8	64,5	88,6	265,4	312,6	179,3	47,3	79,1	206,6	47,5
4 тр.	-8,6	-14,5	330,1	163,3	67,2	92,6	275,3	320,9	189,4	47,2	78,4	211,5	49,3
2010 1 тр.	12,9	9,7	354,4	176,0	68,6	98,7	292,5	350,9	209,4	51,9	81,8	232,2	53,1
2 тр.	22,8	26,9	377,1	,	,	,	314,8	381,5	,	,	,	251,6	,
2010 ян.	4,3	1,2	112,4	56,6	20,5	31,4	92,3	111,3	66,9	16,6	26,9	74,7	17,3
февр.	9,9	6,5	116,3	57,8	22,6	32,3	94,6	113,9	68,3	16,4	26,5	74,8	16,1
март	22,9	20,9	125,7	61,6	25,6	35,0	105,6	125,6	74,1	19,0	28,5	82,7	19,6
апр.	17,7	20,2	122,1	61,4	23,7	33,5	100,8	122,1	73,9	17,6	27,2	80,5	19,2
май	23,5	29,4	124,3	,	,	,	103,8	127,0	,	,	,	83,5	,
юни	27,0	31,1	130,8	,	,	,	110,2	132,4	,	,	,	87,6	,
	Индекси за обем (2000 г. = 100; годишно процентно изменение за колони 1 и 2)												
2008	1,4	0,1	143,4	136,7	154,2	147,0	142,3	126,9	119,3	140,4	144,5	133,3	108,1
2009	-16,8	-14,5	119,1	114,7	117,8	126,8	115,4	108,8	99,7	114,0	135,4	110,5	97,2
2009 2 тр.	-21,7	-19,3	116,4	113,3	114,8	122,5	112,6	106,1	96,5	111,2	133,7	107,3	97,6
3 тр.	-17,5	-15,9	118,8	115,2	116,0	126,7	115,7	106,9	96,4	114,0	136,1	109,6	95,3
4 тр.	-6,0	-7,8	123,7	119,9	121,7	133,6	120,7	110,9	102,1	115,1	138,4	114,1	95,5
2010 1 тр.	11,5	4,2	130,0	126,1	123,7	138,6	126,2	115,7	106,5	122,2	140,3	121,4	94,8
2009 дек.	1,0	-2,7	125,3	121,7	126,5	132,4	122,6	112,2	102,4	117,6	140,5	115,4	94,3
2010 ян.	3,7	-3,0	124,7	122,2	111,5	134,5	120,1	111,6	104,3	118,4	137,5	117,7	95,0
февр.	9,1	1,7	127,8	124,4	121,9	135,1	122,1	113,0	104,4	116,2	136,8	117,8	87,7
март	20,4	13,6	137,6	131,7	137,7	146,1	136,4	122,6	110,9	132,0	146,7	128,8	101,7
апр.	12,8	8,1	132,4	129,4	126,9	139,4	129,3	116,2	107,1	122,6	136,6	123,1	92,7
май	17,8	16,0	133,7	,	,	,	132,0	119,7	,	,	,	127,7	,

2. Цени [2]
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

	Експортни цени на производител в промишлеността (*f.o.b.*) [3]							Цени на вноса в промишлеността (*c.i.f.*)						
	Общо (2005 г. = 100)	Общо					Допълнителен показател: преработваща промишленост	Общо (2005 г. = 100)	Общо					Допълнителен показател: преработваща промишленост
			Междинни стоки	Инвестиционни стоки	Потребителски стоки	Енергия				Междинни стоки	Инвестиционни стоки	Потребителски стоки	Енергия	
% от всичко	100,0	100,0	32,2	46,3	17,7	3,8	99,4	100,0	100,0	28,4	27,9	22,1	21,6	81,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2008	103,5	1,6	1,5	-0,4	2,4	25,2	1,5	112,7	6,5	0,2	-3,4	2,4	28,2	0,8
2009	100,9	-2,5	-4,1	0,6	0,5	-26,5	-2,5	102,2	-9,4	-5,8	-0,8	0,2	-26,5	-3,8
2009 4 тр.	100,6	-2,0	-5,2	-1,1	-0,5	6,8	-1,9	103,4	-3,3	-4,9	-2,1	-2,9	-2,9	-3,2
2010 1 тр.	102,5	1,3	-0,3	-0,2	0,7	37,8	1,4	107,6	6,1	2,5	-1,1	-0,9	26,7	1,5
2 тр.	105,1	4,1	5,2	0,8	2,5	34,7	4,1	113,1	11,4	10,9	0,8	2,7	33,3	6,1
2010 ян.	101,8	0,4	-1,7	-0,7	0,4	32,2	0,5	106,2	4,6	0,5	-1,4	-1,3	22,9	0,4
февр.	102,6	1,2	-0,5	-0,1	0,4	36,5	1,3	107,3	5,5	2,0	-1,2	-1,2	25,3	1,1
март	103,3	2,4	1,3	0,3	1,1	44,4	2,4	109,3	8,1	5,0	-0,8	-0,3	31,8	2,9
апр.	104,3	3,5	3,6	0,2	1,6	47,9	3,6	112,2	11,6	8,5	-0,6	0,8	42,2	4,6
май	105,1	4,3	5,4	0,9	2,7	34,8	4,3	112,9	11,6	11,4	0,9	3,0	33,5	6,4
юни	105,7	4,5	6,4	1,4	3,2	23,6	4,5	114,1	11,1	12,9	2,0	4,5	25,3	7,2

Източник: Евростат.

1) Продуктови групи, както са класифицирани в широките икономически категории. За разлика от показаните в таблица 2 групите на междинните и потребителските продукти включват селскостопански и енергийни продукти.

2) Продуктови групи, както са класифицирани в широките икономически категории. За разлика от показаните в таблица 1 групите на междинните и потребителските продукти не включват енергийни продукти, а селскостопанските не са обхванати. Структурата на преработващата промишленост се различава от данните в таблица 1, колони 7 и 12. Те представляват ценови индекси, които следват единствено изменението в определена кошница от продукти, а не са съотношения между представените в таблица 1 стойности и обеми, върху които оказват влияние измененията в структурата и качеството на търгуваните стоки. Тези индекси се различават от дефлаторите на БВП за внос и износ (показани в раздел 5.1, таблица 3) главно по това, че дефлаторите включват всички стоки и услуги и обхващат презграничната търговия в рамките на еврозоната.

3) Експортните цени на производител в промишлеността се отнасят за преки сделки между местни производители и чуждестранни клиенти. В противовес на данните за стойности и обеми в таблица 1 износът на търговци на едро и реекспортът не са обхванати.

7.5 Търговия със стоки
(млрд. евро, ако не е посочено друго; сезонно изгладени)

3. Географска разбивка

	Общо	Държави – членки на ЕС, извън еврозоната				Русия	Швейцария	Турция	САЩ	Азия			Африка	Латинска Америка	Други държави
		Дания	Швеция	Обединено кралство	Други страни от ЕС						Китай	Япония			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Износ (f.o.b.)														
2008	1 561,6	35,1	53,9	220,4	233,7	78,5	86,7	42,7	186,5	309,5	65,7	33,7	100,2	68,1	146,1
2009	1 274,3	27,4	41,1	174,4	177,3	49,3	78,4	34,3	151,6	282,1	68,0	28,7	91,4	53,9	113,1
2009 1 тр.	316,4	7,3	10,0	42,5	43,8	12,6	20,2	7,7	39,2	66,8	15,2	7,2	23,3	13,1	30,0
2 тр.	309,7	6,6	9,8	42,6	42,7	12,1	19,0	8,3	38,2	69,4	16,8	7,0	22,6	12,4	26,0
3 тр.	318,1	6,9	10,5	44,5	44,9	12,1	19,2	9,0	36,2	70,7	17,4	7,1	22,4	14,0	27,7
4 тр.	330,1	6,7	10,8	44,8	45,9	12,5	20,0	9,3	38,0	75,1	18,6	7,4	23,1	14,4	29,5
2010 1 тр.	354,4	7,0	11,7	46,5	48,2	13,4	21,4	10,7	41,0	81,7	22,3	8,1	24,9	16,8	31,2
2 тр.	377,1	.	.	.	.	15,4	22,9	11,5	45,0	88,1	23,5	8,7	25,5	18,8	.
2010 ян.	112,4	2,2	3,7	15,3	15,5	4,1	7,0	3,4	12,8	25,7	6,9	2,6	7,9	4,8	9,9
февр.	116,3	2,3	3,8	14,8	15,7	4,2	6,9	3,6	12,9	26,8	7,4	2,7	8,4	5,8	11,1
март	125,7	2,4	4,1	16,4	17,0	5,1	7,5	3,8	15,3	29,2	7,9	2,8	8,6	6,2	10,2
апр.	122,1	2,4	4,1	15,7	16,4	5,1	7,4	3,8	14,8	28,1	7,5	2,8	8,6	5,8	9,8
май	124,3	2,5	4,2	15,6	.	5,1	7,5	3,6	14,9	28,9	7,8	2,9	8,4	6,3	.
юни	130,8	.	.	.	.	5,2	7,9	4,1	15,3	31,1	8,2	3,0	8,5	6,6	.
	Процентен дял от общия износ														
2009	100,0	2,2	3,2	13,7	13,9	3,9	6,2	2,7	11,9	22,1	5,3	2,3	7,2	4,2	8,9
	Внос (c.i.f.)														
2008	1 610,3	30,7	52,1	164,8	184,9	122,0	70,0	32,4	136,1	479,9	184,7	57,4	141,2	81,7	114,6
2009	1 259,1	26,5	37,7	126,9	162,2	81,3	64,9	26,2	116,1	376,3	158,6	42,9	93,6	59,2	88,2
2009 1 тр.	321,0	6,9	9,5	31,7	39,1	17,7	16,7	6,6	31,9	97,4	41,3	11,5	23,8	14,7	25,1
2 тр.	304,6	6,4	9,0	30,8	39,2	18,1	16,1	6,3	30,1	92,5	38,4	10,3	22,9	14,2	19,0
3 тр.	312,6	6,8	9,7	31,9	41,0	21,8	16,1	6,6	26,0	92,5	39,2	10,7	22,7	14,8	22,5
4 тр.	320,9	6,4	9,6	32,4	42,9	23,7	16,0	6,8	28,1	93,8	39,8	10,5	24,3	15,4	21,5
2010 1 тр.	350,9	6,4	10,4	35,1	45,2	24,5	17,1	7,4	29,0	109,6	45,9	11,6	26,7	16,5	23,2
2 тр.	381,5	.	.	.	.	27,4	19,4	7,5	32,2	123,8	51,6	12,8	29,5	18,0	.
2010 ян.	111,3	2,1	3,2	11,5	14,6	8,2	5,5	2,5	9,6	34,2	13,5	3,7	8,1	5,2	6,5
февр.	113,9	2,1	3,3	11,5	15,0	7,3	5,7	2,3	9,4	34,4	14,4	3,6	8,8	5,4	8,6
март	125,6	2,3	3,9	12,0	15,6	9,0	5,8	2,6	9,9	41,0	18,0	4,3	9,7	5,8	8,1
апр.	122,1	2,1	3,6	11,6	15,4	8,7	5,9	2,5	9,9	39,4	15,9	4,2	10,0	5,8	7,1
май	127,0	2,3	3,8	12,1	.	9,7	6,8	2,5	9,9	40,8	16,9	4,2	9,6	5,9	.
юни	132,4	.	.	.	.	8,9	6,8	2,6	12,4	43,6	18,9	4,5	9,8	6,2	.
	Процентен дял от общия внос														
2009	100,0	2,1	3,0	10,1	12,9	6,5	5,2	2,1	9,2	29,9	12,6	3,4	7,4	4,7	7,0
	Салдо														
2008	-48,7	4,4	1,8	55,7	48,8	-43,5	16,8	10,4	50,5	-170,4	-119,1	-23,7	-41,0	-13,6	31,4
2009	15,3	0,9	3,4	47,5	15,1	-32,0	13,5	8,0	35,5	-94,2	-90,6	-14,2	-2,2	-5,3	24,9
2009 1 тр.	-4,6	0,4	0,5	10,8	4,7	-5,1	3,5	1,1	7,4	-30,6	-26,1	-4,3	-0,4	-1,6	4,8
2 тр.	5,1	0,2	0,9	11,7	3,5	-5,9	2,9	2,0	8,1	-23,1	-21,6	-3,3	-0,3	-1,8	7,0
3 тр.	5,6	0,1	0,8	12,6	3,9	-9,8	3,1	2,4	10,2	-21,8	-21,8	-3,6	-0,3	-0,8	5,1
4 тр.	9,2	0,3	1,2	12,4	3,1	-11,2	4,0	2,6	9,9	-18,7	-21,1	-3,1	-1,2	-1,1	8,0
2010 1 тр.	3,5	0,5	1,3	11,5	3,0	-11,1	4,4	3,4	12,0	-27,9	-23,6	-3,6	-1,8	0,3	8,0
2 тр.	-4,4	.	.	.	.	-11,9	3,4	3,9	12,8	-35,7	-28,2	-4,1	-4,0	0,8	.
2010 ян.	1,1	0,2	0,5	3,8	0,8	-4,1	1,5	0,9	3,2	-8,5	-6,5	-1,1	-0,2	-0,4	3,4
февр.	2,3	0,2	0,5	3,3	0,7	-3,1	1,2	1,2	3,4	-7,6	-7,0	-0,9	-0,5	0,4	2,4
март	0,1	0,1	0,3	4,4	1,4	-3,9	1,6	1,2	5,4	-11,8	-10,1	-1,5	-1,1	0,4	2,1
апр.	0,0	0,3	0,5	4,1	1,1	-3,6	1,6	1,3	4,8	-11,3	-8,4	-1,3	-1,4	0,0	2,7
май	-2,7	0,2	0,4	3,5	.	-4,6	0,7	1,1	5,1	-11,9	-9,1	-1,3	-1,2	0,4	.
юни	-1,6	.	.	.	.	-3,7	1,1	1,5	2,9	-12,5	-10,7	-1,5	-1,3	0,5	.

Източник: Евростат.

8 ОБМЕННИ КУРСОВЕ

8.1 Ефективни обменни курсове[1)]
(средни за периода; индекс 1 тр. на 1999 г. = 100)

	ЕОК-21						ЕОК-41	
	Номинален	Реален ИПЦ	Реален ИЦП	Реален Дефлатор на БВП	Реален РТЕППП	Реален Разходи за труд на единица продукция общо за икономиката	Номинален	Реален ИПЦ
	1	2	3	4	5	6	7	8
2007	106,3	106,8	105,2	102,6	106,8	100,8	113,0	104,2
2008	110,5	110,1	107,4	105,4	112,6	104,6	118,0	107,0
2009	111,7	110,6	105,9	106,3	119,1	106,9	120,6	107,8
2009 2 тр.	111,1	110,2	105,3	106,0	120,1	106,3	119,8	107,4
3 тр.	112,1	110,9	106,2	106,8	118,9	106,8	121,0	108,0
4 тр.	113,8	112,2	107,3	107,5	120,2	109,4	122,5	108,8
2010 1 тр.	108,7	107,0	102,3	102,4	114,5	104,1	116,9	103,3
2 тр.	103,1	101,8	97,4	.	.	.	110,4	97,5
2009 авг.	111,7	110,6	106,0	-	-	-	120,6	107,8
септ.	112,9	111,6	106,9	-	-	-	122,0	108,7
окт.	114,3	112,8	108,2	-	-	-	123,0	109,5
ноем.	114,0	112,5	107,6	-	-	-	122,9	109,2
дек.	113,0	111,2	106,2	-	-	-	121,7	107,8
2010 ян.	110,8	109,0	104,1	-	-	-	119,1	105,4
февр.	108,0	106,1	101,6	-	-	-	116,2	102,5
март	107,4	105,7	101,1	-	-	-	115,2	101,8
апр.	106,1	104,6	100,1	-	-	-	113,5	100,3
май	102,8	101,4	97,0	-	-	-	109,9	97,1
юни	100,7	99,4	95,1	-	-	-	107,7	95,2
юли	102,5	101,2	96,8	-	-	-	109,9	97,1
авг.	102,1	100,8	96,4	-	-	-	109,5	96,7
	Процентно изменение спрямо предходния месец							
2010 авг.	-0,4	-0,4	-0,4	-	-	-	-0,4	-0,4
	Процентно изменение спрямо предходната година							
2010 авг.	-8,6	-8,9	-9,0	-	-	-	-9,2	-10,3

Г37 Ефективни обменни курсове
(месечни средни; индекс 1 тр. на 1999 г. = 100)

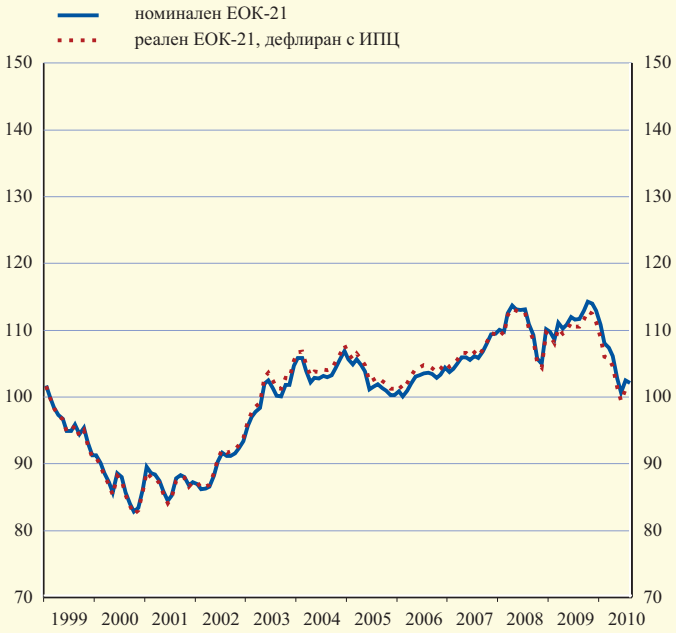

Г38 Двустранни обменни курсове
(месечни средни; индекс 1 тр. на 1999 г. = 100)

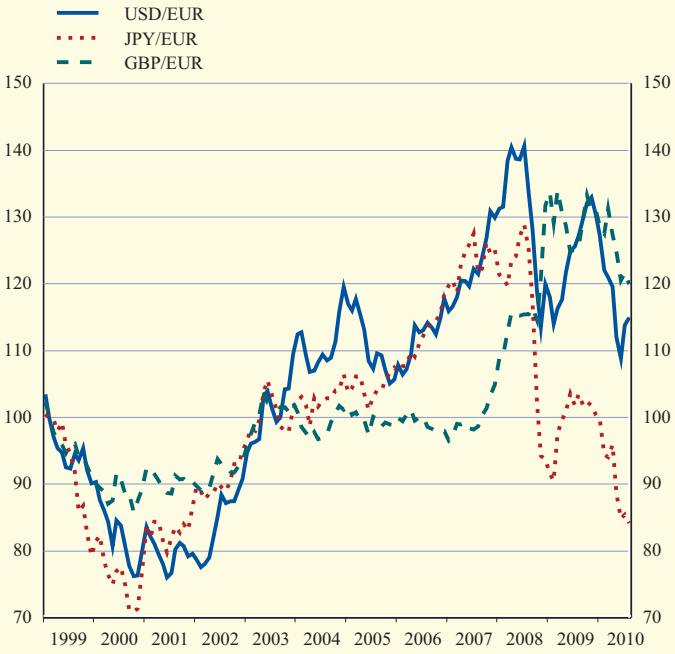

Източник: ЕЦБ.
1) Дефиницията за групи търговски партньори и допълнителна информация са предоставени в общите бележки.

8.2 Двустранни обменни курсове

(средни стойности за периода; единици национална валута за 1 евро)

	Датска крона	Шведска крона	Британска лира	Щатски долар	Японска йена	Швейцарски франк	Южнокорейски вон	Хонконгски долар	Сингапурски долар	Канадски долар	Норвежка крона	Австралийски долар
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	7,4506	9,2501	0,68434	1,3705	161,25	1,6427	1 272,99	10,6912	2,0636	1,4678	8,0165	1,6348
2008	7,4560	9,6152	0,79628	1,4708	152,45	1,5874	1 606,09	11,4541	2,0762	1,5594	8,2237	1,7416
2009	7,4462	10,6191	0,89094	1,3948	130,34	1,5100	1 772,90	10,8114	2,0241	1,5850	8,7278	1,7727
2009 4 тр.	7,4424	10,3509	0,90483	1,4779	132,69	1,5088	1 725,91	11,4555	2,0604	1,5604	8,3932	1,6250
2010 1 тр.	7,4426	9,9464	0,88760	1,3829	125,48	1,4632	1 581,41	10,7364	1,9395	1,4383	8,1020	1,5293
2 тр.	7,4416	9,6313	0,85239	1,2708	117,15	1,4086	1 481,01	9,8857	1,7674	1,3054	7,9093	1,4403
2010 февр.	7,4440	9,9505	0,87604	1,3686	123,46	1,4671	1 582,70	10,6305	1,9326	1,4454	8,0971	1,5434
март	7,4416	9,7277	0,90160	1,3569	123,03	1,4482	1 542,59	10,5313	1,8990	1,3889	8,0369	1,4882
апр.	7,4428	9,6617	0,87456	1,3406	125,33	1,4337	1 494,53	10,4065	1,8505	1,3467	7,9323	1,4463
май	7,4413	9,6641	0,85714	1,2565	115,83	1,4181	1 465,81	9,7843	1,7503	1,3060	7,8907	1,4436
юни	7,4409	9,5723	0,82771	1,2209	110,99	1,3767	1 483,22	9,5091	1,7081	1,2674	7,9062	1,4315
юли	7,4522	9,4954	0,83566	1,2770	111,73	1,3460	1 538,85	9,9308	1,7588	1,3322	8,0201	1,4586
авг.	7,4495	9,4216	0,82363	1,2894	110,04	1,3413	1 522,39	10,0193	1,7482	1,3411	7,9325	1,4337
	Процентно изменение спрямо предходния месец											
2010 авг.	0,0	-0,8	-1,4	1,0	-1,5	-0,3	-1,1	0,9	-0,6	0,7	-1,1	-1,7
	Процентно изменение спрямо предходната година											
2010 авг.	0,1	-7,8	-4,5	-9,6	-18,7	-12,0	-13,9	-9,4	-15,0	-13,6	-8,4	-16,1

	Чешка крона	Естонска крона	Латвийски лат	Литовски литас	Унгарски форинт	Полска злота	Български лев	Нова румънска лея	Хърватска куна	Нова турска лира
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2007	27,766	15,6466	0,7001	3,4528	251,35	3,7837	1,9558	3,3353	7,3376	1,7865
2008	24,946	15,6466	0,7027	3,4528	251,51	3,5121	1,9558	3,6826	7,2239	1,9064
2009	26,435	15,6466	0,7057	3,4528	280,33	4,3276	1,9558	4,2399	7,3400	2,1631
2009 4 тр.	25,923	15,6466	0,7084	3,4528	270,88	4,1745	1,9558	4,2680	7,2756	2,2029
2010 1 тр.	25,868	15,6466	0,7087	3,4528	268,52	3,9869	1,9558	4,1135	7,2849	2,0866
2 тр.	25,591	15,6466	0,7078	3,4528	274,85	4,0171	1,9558	4,1854	7,2477	1,9560
2010 февр.	25,979	15,6466	0,7090	3,4528	271,21	4,0144	1,9558	4,1196	7,3029	2,0756
март	25,541	15,6466	0,7083	3,4528	265,40	3,8906	1,9558	4,0866	7,2616	2,0821
апр.	25,308	15,6466	0,7076	3,4528	265,53	3,8782	1,9558	4,1306	7,2594	1,9983
май	25,663	15,6466	0,7075	3,4528	276,78	4,0567	1,9558	4,1767	7,2630	1,9459
юни	25,780	15,6466	0,7082	3,4528	281,49	4,1055	1,9558	4,2434	7,2225	1,9274
юли	25,328	15,6466	0,7090	3,4528	283,75	4,0814	1,9558	4,2608	7,2198	1,9669
авг.	24,806	15,6466	0,7085	3,4528	281,45	3,9899	1,9558	4,2396	7,2525	1,9484
	Процентно изменение спрямо предходния месец									
2010 авг.	-2,1	0,0	-0,1	0,0	-0,8	-2,2	0,0	-0,5	0,5	-0,9
	Процентно изменение спрямо предходната година									
2010 авг.	-3,3	0,0	1,0	0,0	4,2	-3,4	0,0	0,5	-1,0	-8,2

	Бразилски реал [1]	Китайски ренминби юан	Исландска крона [2]	Индийска рупия [3]	Индонезийска рупия	Малайзийски рингит	Мексиканско песо [1]	Новозеландски долар	Филипинско песо	Руска рубла	Южноафрикански ранд	Тайландски бат
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
2007	2,6633	10,4178	87,63	56,4186	12 528,33	4,7076	14,9743	1,8627	63,026	35,0183	9,6596	44,214
2008	2,6737	10,2236	143,83	63,6143	14 165,16	4,8893	16,2911	2,0770	65,172	36,4207	12,0590	48,475
2009	2,7674	9,5277	-	67,3611	14 443,74	4,9079	18,7989	2,2121	66,338	44,1376	11,6737	47,804
2009 4 тр.	2,5703	10,0905	-	68,9088	13 999,42	5,0275	19,3003	2,0297	69,080	43,5740	11,0757	49,221
2010 1 тр.	2,4917	9,4417	-	63,4796	12 809,32	4,6590	17,6555	1,9510	63,593	41,2697	10,3852	45,472
2 тр.	2,2762	8,6717	-	57,9879	11 581,24	4,1172	15,9583	1,8145	57,848	38,5027	9,5974	41,152
2010 февр.	2,5237	9,3462	-	63,4291	12 786,05	4,6743	17,7154	1,9615	63,317	41,2845	10,4964	45,360
март	2,4233	9,2623	-	61,7352	12 434,53	4,5083	17,0587	1,9301	61,999	40,1219	10,0589	44,111
апр.	2,3550	9,1505	-	59,6203	12 101,70	4,2935	16,3957	1,8814	59,788	39,1335	9,8658	43,279
май	2,2750	8,5794	-	57,6166	11 517,01	4,0874	15,9856	1,8010	57,315	38,2707	9,6117	40,714
юни	2,2057	8,3245	-	56,8582	11 169,39	3,9853	15,5346	1,7667	56,594	38,1507	9,3398	39,635
юли	2,2600	8,6538	-	59,8100	11 546,78	4,0924	16,3699	1,7925	59,072	39,1317	9,6351	41,273
авг.	2,2691	8,7520	-	60,0584	11 573,26	4,0654	16,4571	1,8059	58,245	39,1898	9,4192	40,937
	Процентно изменение спрямо предходния месец											
2010 авг.	0,4	1,1	-	0,4	0,2	-0,7	0,5	0,7	-1,4	0,1	-2,2	-0,8
	Процентно изменение спрямо предходната година											
2010 авг.	-13,8	-10,2	-	-12,9	-18,9	-19,0	-11,3	-14,4	-15,3	-13,3	-16,9	-15,7

Източник: ЕЦБ.

1) За тези валути ЕЦБ изчислява и публикува референтните обменни курсове към еврото от 1 януари 2008 г. Данните преди тази дата са за сведение.

2) Последният отчетен обменен курс на исландската крона към еврото е от 3 декември 2008 г.

3) За тази валута ЕЦБ изчислява и публикува референтен обменен курс към еврото от 1 януари 2009 г. Данните преди тази дата са за сведение.

9 ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ИЗВЪН ЕВРОЗОНАТА

9.1 Други държави – членки на ЕС
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

1. Икономическо и финансово развитие

	България	Чешка република	Дания	Естония	Латвия	Литва	Унгария	Полша	Румъния	Швеция	Обединено кралство
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	ХИПЦ										
2008	12,0	6,3	3,6	10,6	15,3	11,1	6,0	4,2	7,9	3,3	3,6
2009	2,5	0,6	1,1	0,2	3,3	4,2	4,0	4,0	5,6	1,9	2,2
2010 1 тр.	1,9	0,4	1,9	0,0	-3,9	-0,4	5,8	3,4	4,6	2,7	3,3
2 тр.	2,9	0,9	2,0	2,9	-2,3	0,5	5,2	2,5	4,3	1,8	3,4
2010 май	3,0	1,0	1,9	2,8	-2,4	0,5	4,9	2,3	4,4	1,9	3,3
юни	2,5	1,0	1,7	3,4	-1,6	0,9	5,0	2,4	4,3	1,6	3,2
юли	3,2	1,6	2,1	2,8	-0,7	1,7	3,6	1,9	7,1	1,4	3,1
	Дефицит(-)/излишък(+) на сектор „държавно управление“ като процент от БВП										
2007	0,1	-0,7	4,8	2,6	-0,3	-1,0	-5,0	-1,9	-2,5	3,8	-2,8
2008	1,8	-2,7	3,4	-2,7	-4,1	-3,3	-3,8	-3,7	-5,4	2,5	-4,9
2009	-3,9	-5,9	-2,7	-1,7	-9,0	-8,9	-4,0	-7,1	-8,3	-0,5	-11,5
	Брутен дълг на сектор „държавно управление“ като процент от БВП										
2007	18,2	29,0	27,4	3,8	9,0	16,9	65,9	45,0	12,6	40,8	44,7
2008	14,1	30,0	34,2	4,6	19,5	15,6	72,9	47,2	13,3	38,3	52,0
2009	14,8	35,4	41,6	7,2	36,1	29,3	78,3	51,0	23,7	42,3	68,1
	Доходност на дългосрочни държавни облигации като процент годишно; средни стойности за периода										
2010 февр.	6,05	4,33	3,50	-	13,62	7,15	7,69	6,09	7,92	3,28	4,02
март	5,82	4,02	3,40	-	10,54	5,15	7,16	5,72	7,11	3,20	3,98
апр.	5,94	3,84	3,34	-	10,13	5,15	6,57	5,57	6,97	3,14	3,96
май	6,13	4,10	2,93	-	10,13	5,15	7,07	5,72	7,27	2,73	3,60
юни	6,21	4,26	2,70	-	10,12	5,15	7,60	5,87	7,10	2,61	3,14
юли	6,05	3,97	2,72	-	10,00	5,15	7,39	5,84	7,18	2,70	2,97
	Тримесечни лихвени проценти като процент годишно; средни стойности за периода										
2010 февр.	4,27	1,52	1,39	2,12	3,16	2,24	6,59	4,17	6,93	0,48	0,63
март	4,21	1,43	1,37	1,86	2,33	1,87	6,65	4,13	6,01	0,49	0,65
апр.	4,21	1,42	1,28	1,79	2,14	1,57	6,14	3,69	4,99	0,52	0,66
май	4,19	1,27	1,25	1,67	2,26	1,47	6,23	3,85	6,38	0,60	0,70
юни	4,18	1,24	1,15	1,47	2,09	1,64	5,43	3,86	6,60	0,70	0,73
юли	4,09	1,23	1,13	1,40	1,74	1,70	6,17	3,84	6,92	0,87	0,74
	Реален БВП										
2008	6,0	2,5	-0,9	-3,6	-4,2	2,8	0,6	5,1	7,3	-0,4	-0,1
2009	-5,0	-4,1	-4,7	-14,1	-18,0	-14,8	-6,3	1,8	-7,1	-5,1	-4,9
2009 4 тр.	-5,9	-3,2	-2,9	-9,5	-16,8	-12,5	-4,7	2,9	-6,5	-1,5	-2,9
2010 1 тр.	-3,6	1,1	-0,4	-2,0	-5,1	-2,7	-1,2	3,1	-2,6	3,0	-0,2
2 тр.	.	.	2,9	.	.	1,1	0,1	3,8	-0,5	3,6	1,7
	Салдо по текущата и капиталовата сметка като процент от БВП										
2008	-23,2	0,2	2,0	-8,4	-11,6	-10,1	-5,9	-3,9	-11,1	9,2	-1,3
2009	-8,0	0,1	3,9	7,4	12,0	7,2	1,5	0,0	-4,0	7,3	-0,9
2009 4 тр.	-7,1	0,9	5,0	9,9	14,8	13,2	2,2	-1,2	-3,9	5,5	0,6
2010 1 тр.	-6,4	2,1	2,6	4,3	12,6	3,2	2,4	0,2	-6,1	8,2	-2,9
2 тр.	.	.	5,5	.	.	4,6	.	-1,5	-7,1	4,3	.
	Брутен външен дълг като процент от БВП										
2007	100,4	44,5	170,3	111,0	127,6	71,9	115,1	48,4	50,9	176,2	398,5
2008	108,8	50,0	178,4	118,5	129,2	71,6	155,0	56,5	56,0	203,8	441,4
2009 3 тр.	107,8	46,7	190,8	124,0	147,9	82,9	170,0	60,2	66,7	203,2	421,8
4 тр.	111,3	50,8	189,6	126,7	156,6	86,5	164,4	59,6	69,0	203,8	415,1
2010 1 тр.	109,8	49,0	200,2	124,7	161,8	90,1	169,8	58,4	71,7	205,5	429,7
	Разходи за труд на единица продукция										
2008	16,2	5,1	6,5	14,1	22,0	9,3	4,5	6,8	14,5	2,6	2,3
2009	10,6	3,6	4,5	1,7	-7,1	0,9	0,9	2,3	5,1	4,8	5,5
2009 4 тр.	3,7	2,2	-1,7	-7,5	-20,2	-11,4	-	-3,5	-	0,2	4,6
2010 1 тр.	6,6	-2,7	0,9	-8,9	-19,8	-12,6	-	.	-	-1,1	3,3
2 тр.	.	.	-2,6	.	.	.	-	.	-	.	.
	Стандартизирано ниво на безработицата като процент от работната сила (сезонно изгладени данни)										
2008	5,6	4,4	3,3	5,6	7,5	5,9	7,8	7,2	5,8	6,2	5,7
2009	6,9	6,7	6,0	13,8	17,1	13,7	10,0	8,2	6,9	8,3	7,6
2010 1 тр.	9,3	7,8	7,2	19,0	20,1	17,3	11,2	9,7	7,4	8,7	7,9
2 тр.	9,7	7,5	7,3	18,6	.	.	10,6	9,7	.	8,6	.
2010 май	9,7	7,5	7,3	-	.	.	10,4	9,7	.	8,7	7,8
юни	9,7	7,4	7,3	-	.	.	10,4	9,6	.	8,1	.
юли	9,7	7,3	6,9	-	.	.	10,3	9,4	.	8,5	.

Източници: Европейска комисия (главна дирекция „Икономически и финансови въпроси“ и Евростат), национални данни, Ройтерс и изчисления на ЕЦБ.

9.2 САЩ и Япония
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

1. Икономическо и финансово развитие

	Индекс на потребителските цени	Разходи за труд на единица продукция[1]	Реален БВП	Индекс на промишлената продукция (преработваща промишленост)	Равнище на безработица в процент от работната сила (сезонно изгладени)	Широки пари[2]	Лихви по тримесечни междубанкови депозити[3]	Доходност по десетгодишните държавни облигации с нулев купон[3], към края на периода	Обменни курсове[4], национална валута за 1 евро	Фискален дефицит (-)/излишък (+) в процент от БВП	Брутен публичен дълг[5] в процент от БВП
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	САЩ										
2006	3,2	2,9	2,7	2,7	4,6	5,3	5,20	5,26	1,2556	-2,2	47,8
2007	2,9	2,4	1,9	3,2	4,6	6,3	5,30	4,81	1,3705	-2,8	48,4
2008	3,8	2,2	0,0	-4,4	5,8	7,1	2,93	2,70	1,4708	-6,5	56,3
2009	-0,4	-1,6	-2,6	-10,9	9,3	7,8	0,69	4,17	1,3948	-11,1	67,6
2009 2 тр.	-1,2	-0,1	-4,1	-14,7	9,3	8,9	0,84	3,95	1,3632	-11,6	62,7
3 тр.	-1,6	-2,1	-2,7	-10,0	9,6	7,8	0,41	3,61	1,4303	-11,6	65,8
4 тр.	1,4	-3,4	0,2	-3,7	10,0	5,1	0,27	4,17	1,4779	-11,1	67,6
2010 1 тр.	2,4	-2,6	2,4	3,9	9,7	1,9	0,26	4,01	1,3829	-10,9	70,7
2 тр.	1,8	-2,8	3,0	8,4	9,7	1,7	0,44	3,13	1,2708	.	.
2010 апр.	2,2	-	-	7,2	9,9	1,6	0,31	3,84	1,3406	-	-
май	2,0	-	-	9,1	9,7	1,7	0,46	3,52	1,2565	-	-
юни	1,1	-	-	8,8	9,5	1,8	0,54	3,13	1,2209	-	-
юли	1,2	-	-	8,2	9,5	2,0	0,51	3,03	1,2770	-	-
авг.	.	-	-	.	.	.	0,36	2,58	1,2894	-	-
	Япония										
2006	0,2	-0,5	2,0	4,5	4,1	1,0	0,30	1,85	146,02	-1,6	159,9
2007	0,1	-1,0	2,3	2,8	3,8	1,6	0,79	1,70	161,25	-2,4	156,3
2008	1,4	2,6	-1,2	-3,4	4,0	2,1	0,93	1,21	152,45	-2,1	162,2
2009	-1,4	0,4	-5,2	-21,9	5,1	2,7	0,47	1,42	130,34	.	.
2009 2 тр.	-1,0	0,9	-5,9	-27,4	5,1	2,6	0,53	1,41	132,59	.	.
3 тр.	-2,2	1,0	-4,9	-19,4	5,4	2,8	0,40	1,45	133,82	.	.
4 тр.	-2,0	-3,9	-1,3	-4,2	5,2	3,3	0,31	1,42	132,69	.	.
2010 1 тр.	-1,2	-3,1	4,4	27,6	4,9	2,8	0,25	1,48	125,48	.	.
2 тр.	-0,9	.	1,9	21,0	5,2	3,0	0,24	1,18	117,15	.	.
2010 апр.	-1,2	-	-	25,9	5,1	2,9	0,24	1,37	125,33	-	-
май	-0,9	-	-	20,4	5,2	3,1	0,24	1,37	115,83	-	-
юни	-0,7	-	-	17,3	5,3	2,9	0,24	1,18	110,99	-	-
юли	-0,9	-	-	14,8	5,2	2,7	0,24	1,13	111,73	-	-
авг.	.	-	-	.	.	.	0,24	1,06	110,04	-	-

Г39 Реален брутен вътрешен продукт
(годишно процентно изменение; тримесечни стойности)

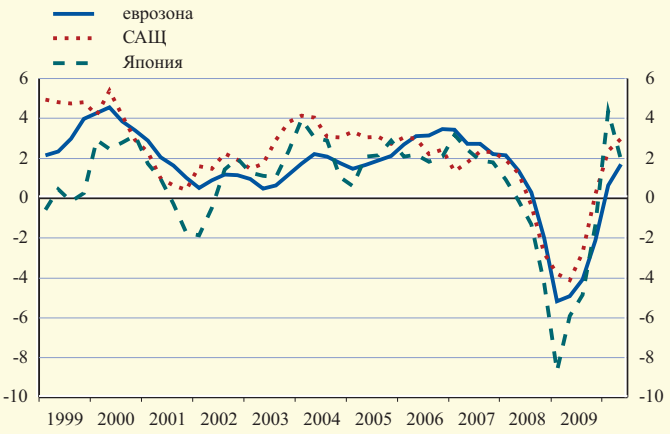

Г40 Индекси на потребителските цени
(годишно процентно изменение; месечни стойности)

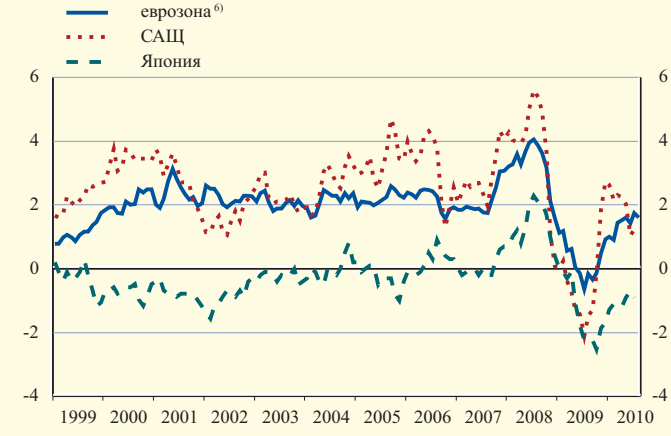

Източници: Национални данни (колони 1, 2 (САЩ), 3, 4, 5 (САЩ), 6, 9 и 10); ОИСР (колона 2 (Япония)); Евростат (колона 5 (Япония), графични данни за еврозоната); Ройтерс (колони 7 и 8); изчисления на ЕЦБ (колона 11).

1) Данните за САЩ са сезонно изгладени.
2) Средни стойности за периода; M2 за САЩ, M2+CD за Япония.
3) Годишен процент. За повече информация относно лихвите по тримесечните междубанкови депозити виж раздел 4.6.
4) За повече информация виж раздел 8.2.
5) Брутен консолидиран дълг на сектор „държавно управление“ (към края на периода).
6) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ГРАФИКИТЕ

Г1	Парични агрегати	С12
Г2	Източници	С12
Г3	Компоненти на паричните агрегати	С13
Г4	Компоненти на дългосрочните финансови пасиви	С13
Г5	Кредити за финансови посредници и нефинансови предприятия	С14
Г6	Кредити за домакинства	С14
Г7	Кредити за сектор „държавно управление“	С16
Г8	Кредити за нерезиденти на еврозоната	С16
Г9	Депозити по сектори	С17
Г10	Общо депозити и включени в М3 депозити, по сектори	С17
Г11	Депозити по сектори	С18
Г12	Общо депозити и включени в М3 депозити, по сектори	С18
Г13	Депозити на правителството и на нерезиденти на еврозоната	С19
Г14	Ценни книжа, притежавани от ПФИ	С20
Г15	Общи салда и брутни емисии на ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната	С35
Г16	Нетни емисии на ценни книжа, различни от акции: сезонно изгладени и неизгладени	С37
Г17	Годишни темпове на прираст на дългосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути	С38
Г18	Годишни темпове на прираст на краткосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути	С39
Г19	Годишни темпове на прираст на котираните акции, емитирани от резиденти на еврозоната	С40
Г20	Брутни емисии на котирани акции по сектор на емитента	С41
Г21	Нови депозити с договорен матуритет	С43
Г22	Нови кредити с плаващ лихвен процент и с до 1 година първоначален период на фиксиране на лихвения процент	С43
Г23	Лихвени проценти на паричния пазар на еврозоната	С44
Г24	Тримесечни лихвени проценти на паричния пазар	С44
Г25	Спот криви на доходност в еврозоната	С45
Г26	Спот лихвени проценти и спредове в еврозоната	С45
Г27	*Dow Jones EURO STOXX* универсален, *Standard & Poor's 500* и *Nikkei 225*	С46
Г28	Дефицит, необходимост от финансиране и изменение на дълга	С59
Г29	Маастрихтски дълг	С59
Г30	Платежен баланс на еврозоната: текуща сметка	С61
Г31	Платежен баланс на еврозоната: преки и портфейлни инвестиции	С61
Г32	Платежен баланс на еврозоната: стоки	С62
Г33	Платежен баланс на еврозоната: услуги	С62
Г34	Международна инвестиционна позиция на еврозоната	С65
Г35	Нетни преки и портфейлни инвестиции на еврозоната	С65
Г36	Основни трансакции по платежния баланс, отразяващи тенденциите в нетните външни трансакции на ПФИ	С70
Г37	Ефективни обменни курсове	С73
Г38	Двустранни обменни курсове	С73
Г39	Реален брутен вътрешен продукт	С76
Г40	Индекси на потребителските цени	С76

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ПАРИЧНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Средният темп на прираст за тримесечието, завършващо в месец t, се изчислява по следния начин:

$$\text{а)} \quad \left(\frac{0.51_t + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100,$$

където I_t е индексът на коригираните салда към края на месец t (виж също по-долу). По подобен начин се изчислява и средният темп на прираст за годината, завършваща в месец t:

$$\text{б)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100.$$

РАЗДЕЛИ 2.1.–2.6.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ТРАНСАКЦИИТЕ

На месечна основа трансакциите се изчисляват чрез месечните разлики в салдата, коригирани с прекласификациите, другите преоценки, измененията на валутните курсове и с всички други изменения, които не са резултат от трансакции.

Ако L_t е салдото към края на месец t, C_t^M – корекциите по прекласифицирането през месец t, E_t^M – валутните преоценки, V_t^M – корекциите от други преоценки, то трансакциите F_t^M за месец t се определят, като:

$$\text{в)} \quad F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M.$$

По същия начин за тримесечието, завършващо в месец t, трансакциите F_t^Q се определят, като:

$$\text{г)} \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q,$$

където L_{t-3} е салдото към края на месец t-3 (края на предходното тримесечие), а C_t^Q например са корекциите по прекласифицирането за тримесечието, завършващо в месец t.

При тримесечните динамични редове, за които са налице наблюдения на месечна база (виж по-долу), трансакциите за тримесечието могат да бъдат изведени като сбор от месечните трансакции за тримесечието.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА МЕСЕЧНИ ДИНАМИЧНИ РЕДОВЕ

Темповете на прираст могат да бъдат изчислявани или чрез трансакциите, или чрез индекса на коригираните салда. Ако F_t^M и L_t са определени по начина, показан по-горе, индексът I_t на коригираните салда за месец t се определя, като:

$$\text{д)} \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t}{L_{t-1}} \right).$$

Индексът (за сезонно неизгладените динамични редове) текущо се определя на база декември 2006 г. = 100. Динамичните редове за индекса на коригираните салда са публикувани на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int) в подраздел *Парична и финансова статистика* на раздел *Статистика*.

Годишният темп на прираст a_t за месец t (т.е. изменението за последните 12 месеца, завършващи в месец t) може да се изчисли посредством една от следните формули:

$$\text{е)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + F_{t-i}^M / L_{t-1-i} \right) - 1 \right] \times 100;$$

ж) $a_t = \left(I_t / I_{t-12} - 1 \right) \times 100.$

Ако не се посочва друго, годишният темп на прираст се отнася за края на обозначения период. Годишното процентно изменение за 2002 г. например се изчислява по формула ж), като индексът за декември 2002 г. се дели на индекса за декември 2001 г.

Темповете на прираст за отделните периоди в рамките на годината могат да бъдат изведени, като се приспособи формула ж). Месечният темп на прираст a_t^M например може да се изчисли, като:

з) $a_t^M = \left(I_t / I_{t-1} - 1 \right) \times 100.$

И накрая, тримесечната центрирана плъзгаща се средна за годишния темп на прираст на М3 се получава по формулата $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, където a_t се определя както е посочено в е) и ж) по-горе.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ТРИМЕСЕЧНИ ДИНАМИЧНИ РЕДОВЕ

Ако F_t^Q и L_{t-3} се определят както по-горе, индексът I_t на коригираните салда за тримесечието, завършващо в месец t, се определя по следния начин:

и) $I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right).$

Годишният темп на прираст за четирите тримесечия, които приключват в месец t, т.е. a_t, може да се изчисли, като се използва формула ж).

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА ПАРИЧНАТА СТАТИСТИКА НА ЕВРОЗОНАТА[1]

Прилаганият подход се основава на мултипликативно разлагане чрез X-12-ARIMA[2]. Сезонното изглаждане може да включва изглаждане към определен ден от седмицата, като за някои динамични редове то се извършва косвено, чрез линейно комбиниране на компонентите. Такъв е случаят с М3, изведен чрез агрегиране на сезонно изгладените динамични редове за М1, М2 минус М1 и М3 минус М2.

Процедурите по сезонното изглаждане първоначално се прилагат към индекса на коригираните салда[3]. След това оценките за влиянието на сезонни фактори се прилагат към равнищата и корекциите, свързани с прекласификации и преоценки, в резултат на което се получават сезонно изгладените трансакции. Сезонните (и свързаните с операционния ден) фактори се актуализират на годишна основа или съгласно изискванията.

РАЗДЕЛИ 3.1.–3.5.

РАВЕНСТВО МЕЖДУ ИЗПОЛЗВАНЕ И ИЗТОЧНИЦИ

Данните в раздел 3.1 потвърждават основното счетоводно тъждество. При нефинансовите трансакции за всяка категория използването, общо, е равно на източниците, общо. По същия начин счетоводното тъждество намира отражение и във финансовата сметка, т.е. за всяка категория финансови инструменти трансакциите във финансови активи, общо, са

1 За повече подробности виж материала на ЕЦБ *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area* (август 2000 г.) и подраздел *Парична и финансова статистика* в раздел *Статистика* на интернет страницата на ЕЦБ (*www.ecb.int*).

2 За повече подробности виж Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. and Chen, B. C. (1998), *New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, с. 127–152; X-12-ARIMA Reference Manual, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*
За вътрешна употреба се използва и методът, базиран на модела TRAMO-SEATS. За повече подробности относно TRAMO-SEATS виж Gomez, V., Maravall, A. (1996), *Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User, Banco de España, Working Paper No. 9628, Madrid.*

3 Следователно при сезонно изгладените динамични редове равнището на индекса за базисния период (декември 2001 г.) по правило е различно от 100 поради сезонните особености на месеца.

равни на трансакциите по пасивите, общо. В сметка „Други изменения“ по активите и във финансовия баланс финансовите активи, общо, са равни на финансовите пасиви, общо, за всяка категория инструменти, с изключение на монетарното злато и специалните права на тираж, които по дефиниция не се считат за пасив за никой сектор.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БАЛАНСИРАЩИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Балансиращите показатели най-долу във всяка сметка в раздели 3.1 и 3.2 се изчисляват, както следва:

Търговското салдо е равно на вноса минус износа на стоки и услуги към сектор „Останалия свят“ (от гледна точка на еврозоната).

Нетният оперираш излишък и смесеният доход се определят само за сектора на резидентите и се изчисляват, като от брутната добавена стойност (брутния вътрешен продукт на еврозоната по пазарни цени) се приспаднат последователно компенсации на наети лица (използване), други данъци, намалени със субсидии за продукти (използване), и потребление на основен капитал (използване).

Нетният национален доход се определя само за сектора на резидентите и се изчислява по следния начин: нетен оперираш излишък и смесен доход плюс компенсации на наети лица (източници) плюс данъци, намалени със субсидии за продукти (източници) плюс доходи от собственост, нето (източници минус използване).

Нетният разполагаем доход също се определя само за сектора на резидентите и е равен на нетния национален доход плюс текущи данъци върху доходи и имущество, нето (източници минус използване), плюс социалноосигурителни вноски, нето (източници минус използване), плюс социални плащания, различни от социални трансфери в натура, нето (източници минус използване), плюс други текущи трансфери, нето (източници минус използване).

Нетните спестявания се определят за сектора на резидентите и се изчисляват, както следва: нетен разполагаем доход плюс нетна корекция за отчитане измененията в нетния дял на домакинствата в резерви на пенсионни фондове (източници минус използване) минус разходи за крайно потребление (използване). За сектор „Останалия свят“ текущата външна сметка се компилира така: търговско салдо плюс всички доходи, нето (източници минус използване).

Нетното кредитиране/нетното ползване на кредити се изчислява въз основа на капиталовата сметка по следния начин: нетни спестявания плюс капиталови трансфери, нето (източници минус използване), минус брутно капиталообразуване (използване) минус придобивания с приспаднати отписвания на непроизведени нефинансови активи (използване) плюс потребление на основен капитал (източници). Същият показател може да се изчисли от финансовата сметка, както следва: трансакции във финансови активи, общо, минус трансакции по пасивите, общо (познати като изменение на чистата финансова стойност в резултат от трансакции). За секторите на домакинствата и нефинансовите предприятия съществува статистическо несъответствие между балансиращите показатели, изчислявани от капиталовата и от финансовата сметка.

Изменението на чистата стойност се изчислява така: изменението на чистата стойност в резултат от спестявания и капиталови трансфери плюс други изменения в нетната стойност. Понастоящем поради липсата на налични данни се изключват други изменения в нефинансовите активи.

Предвид факта, че изменението на чистата финансова стойност е равно на сумата от измененията на чистата финансова стойност в резултат от трансакции (кредитиране/нетно ползване на кредити от финансовата сметка) и

други изменения в чистата финансова стойност, чистата финансова стойност се изчислява като финансови активи, общо, минус финансови пасиви, общо.

Накрая, изменението на чистата финансова стойност в резултат от трансакции се изчислява като трансакции във финансови активи, общо, минус трансакции по пасивите, общо, докато други изменения в чистата финансова стойност се получават от други изменения във финансовите активи, общо, минус други изменения в пасивите, общо.

РАЗДЕЛИ 4.3. И 4.4.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ДЪЛГОВИТЕ ЦЕННИ КНИЖА И НА АКЦИИТЕ, ТЪРГУВАНИ НА ФОНДОВАТА БОРСА

Темповете на прираст се изчисляват въз основа на финансовите трансакции и поради това се изключват прекласификациите, преоценките, колебанията на валутните курсове и всички други изменения, които не са резултат от трансакции. Те могат да се изчисляват или чрез трансакциите, или чрез индекса на коригираните салда. Ако N_t^M са трансакциите (нетните емисии) през месец t и L_t е салдото към края на месец t, то индексът I_t на коригираните салда за месец t се определя по следния начин:

к) $$I_t = I_{t-1}\left(1+\frac{N_t}{L_{t-1}}\right).$$

За база се определя индекс, равен на 100 през декември 2001 г. Нарастването a_t за месец t, съответстващо на изменението за 12-месечния период, който приключва към месец t, може да се изчисли, като се използва една от следните формули:

л) $$a_t = \left[\prod_{i=0}^{11}\left(1+N_{t-i}^M \Big/ L_{t-1-i}\right)-1\right]\times 100;$$

м) $$a_t = \left(I_t \Big/ I_{t-12}-1\right)\times 100.$$

За изчисляване темповете на прираст на ценните книжа, различни от акции, се прилага същият метод, както при изчисляването прираста на паричните агрегати, като единствената разлика е в това, че се използва N вместо F. Така става видно, че методът, използван за получаване на „нетните емисии“ при статистиката на ценните книжа, се различава от метода, използван за изчисляване на „трансакциите“ при паричните агрегати.

Средният темп на прираст за тримесечието, завършващо в месец t, се изчислява по следния начин:

н) $$\left(\frac{0.5I_t+\sum_{i=1}^{2}I_{t-i}+0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12}+\sum_{i=1}^{2}I_{t-i-12}+0.5I_{t-15}}-1\right)\times 100,$$

където I_t е индексът на коригираните салда към месец t. По подобен начин за годината, завършваща с месец t, средният темп на прираст се изчислява, като:

о) $$\left(\frac{0.5I_t+\sum_{i=1}^{11}I_{t-i}+0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12}+\sum_{i=1}^{11}I_{t-i-12}+0.5I_{t-24}}-1\right)\times 100.$$

Формулата, използвана по раздел 4.3, се прилага и по отношение на раздел 4.4, като се базира съответно и на формулата, използвана за паричните агрегати. Раздел 4.4 взема предвид пазарните стойности и изчисляването се базира на финансовите трансакции при изключване на прекласификациите, преоценките и всички други изменения, които не са резултат от трансакции. Колебанията на валутните курсове не се включват, тъй като всички акции, които се котират на фондовата борса, са деноминирани в евро.

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА СТАТИСТИКАТА НА ЕМИСИИТЕ ЦЕННИ КНИЖА[4]

Използваният подход се основава на мултипликативно разлагане чрез X-12-ARIMA. Сезонното изглаждане за общия размер емисии ценни книжа се извършва косвено, чрез линейно комбиниране на секторни и матуритетни разбивки по компоненти.

Процедурите по сезонното изглаждане се прилагат и по отношение на индекса на коригираните салда. Получените оценки за сезонните фактори след това се прилагат към салдата, от които се получават сезонните нетни емисии. Сезонните фактори се актуализират веднъж годишно или при необходимост.

Както във формулите л) и м), темпът на прираст a_t за месец t, съответстващ на изменението за 6-месечния период, завършващ в месец t, може да се изчисли, като се използва една от следните формули:

п) $$a_t = \left[\prod_{i=0}^{5} \left(1 + N^{M}_{t-1} / L_{t-1-i} \right) - 1 \right] \times 100;$$

р) $$a_t = \left(I_t / I_{t-6} - 1 \right) \times 100.$$

ТАБЛИЦА 1, РАЗДЕЛ 5.1.

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА ХАРМОНИЗИРАНИЯ ИНДЕКС НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ХИПЦ)[4]

Използваният подход се основава на мултипликативно разлагане чрез X-12-ARIMA (виж бел. 2 на с. C80). Сезонното изглаждане на общия хармонизиран индекс на потребителските цени за еврозоната се извършва косвено, чрез агрегиране на сезонно изгладените динамични редове на преработените хранителни стоки, непреработените хранителни стоки, промишлените стоки (с изключение на енергоносителите) и услугите. Енергоносителите се прибавят без изглаждане, тъй като при тях не съществуват статистически данни за сезонност. Сезонните фактори се актуализират на годишна база или при необходимост.

ТАБЛИЦА 2, РАЗДЕЛ 7.1.

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА ТЕКУЩАТА СМЕТКА НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС

Използваният подход се основава на мултипликативно разлагане чрез X-12-ARIMA (виж бел. 2 на с. C78). Първоначалните данни за стоки, услуги, доходи и текущи трансфери се изглаждат предварително, за да се отчете влиянието на броя работни дни (календарно изглаждане). Факторът на календарното изглаждане се коригира според националните празнични дни. За сезонното изглаждане на тези показатели се използват предварително изгладените динамични редове. Сезонното изглаждане на данните за текущата сметка се извършва чрез агрегиране на сезонно изгладените динамични редове за стоки, услуги, доходи и текущи трансфери на еврозоната. Сезонните и календарните фактори се актуализират два пъти годишно или при необходимост.

РАЗДЕЛ 7.3.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ТРИМЕСЕЧНИ И ГОДИШНИ ДИНАМИЧНИ РЕДОВЕ

Годишният темп на прираст за тримесечието се изчислява на базата на тримесечните трансакции (F_t) и позиции (L_t), както следва:

$$a_t = \left(\prod_{i=t-3}^{t} \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

4 За повече подробности виж *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ЕЦБ (август 2000 г.) и подраздел *Парична и финансова статистика* в раздел *Статистика* на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

Темпът на прираст за годишните динамични редове е равен на темпа на прираст през последното тримесечие на годината.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Разделът *Статистика на еврозоната* в *Месечния бюлетин* на Европейската централна банка (ЕЦБ) разглежда статистиката на еврозоната като цяло. По-детайлни и по-дълги редове от данни с допълнителни обяснителни бележки са поместени на интернет страницата на ЕЦБ (http://sdw.ecb.europa.eu), раздел *Статистика*. Подразделът *Предлагане на данни* включва браузър-интерфейс за търсене на информация, абонамент за отделни серии от данни и възможност за пряко копиране на компресирани файлове с данни във формат *CSV* (*Comma Separated Value*). Допълнителна информация може да бъде открита на адрес: statistics@ecb.int.

По принцип статистическите данни, поместени в *Месечния бюлетин*, са към датата, предхождаща деня на първото за месеца заседание на Управителния съвет. За този брой датата е 1 септември 2010 г.

Ако не е посочено друго, всички динамични редове с данни, включващи наблюдения за 2007 г., се отнасят за Евро-16 (еврозоната, включително Словакия). По отношение на лихвените проценти, паричната статистика и ХИПЦ (и съответно компонентите и източниците на М3 и компонентите на ХИПЦ) статистическите редове се отнасят за променлив състав на еврозоната. Където е необходимо, това се обозначава под таблиците в забележка. В такива случаи, ако са налице базови данни, абсолютните и процентните изменения за съответната година на влизане в еврозоната на Гърция (2001 г.), Словения (2007 г.), Кипър (2008 г.), Малта (2008 г.) и Словакия (2009 г.) са формирани въз основа на редове, които отчитат влиянието от влизането в еврозоната на тези държави. Исторически данни, отнасящи се за еврозоната преди влизането на Словения, можете да намерите на интернет страницата на ЕЦБ (*http://www.ecb.int/stats/services/downloads/html/index.en.html*).

Статистическите динамични редове за променливия състав на еврозоната се основават на състава на еврозоната по времето, за което се отнася статистиката. Така данните за времето до 2001 г. се отнасят за Евро-11, т.е. за следните 11 държави-членки: Австрия, Белгия, Германия, Ирландия, Испания, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Финландия и Франция. Данните за периода 2001–2006 г. се отнасят за Евро-12, т.е. Евро-11 плюс Гърция. Данните за 2007 г. се отнасят за Евро-13, т.е. Евро-12 плюс Словения, данните за 2008 г. се отнасят за Евро-15, т.е. Евро-13 плюс Кипър и Малта, а данните за 2009 г. се отнасят за Евро-16, т.е. Евро-15 плюс Словакия.

Като се има предвид, че валутната кошница на ЕКЮ не съвпада с националните валути на страните, приели единната валута, количествата преди 1999 г., обменени от националните валути в ЕКЮ по текущия му обменен курс, са повлияни от измененията във валутите на държавите – членки на ЕС, които не са приели еврото. За да се избегне това въздействие върху паричната статистика, данните за периода преди 1999 г.[1] са представени в единици, превърнати от националните валути в евро по неотменимия курс, определен на 31 декември 1998 г. Ако не е посочено друго, статистиката на цените и разходите преди 1999 г. се основава на данни, изразени в национална валута.

Където е необходимо, са използвани методи на агрегиране и/или консолидиране (включително презграничко консолидиране).

Новите данни често са предварителни и е възможно да бъдат ревизирани. Възможно е да се получи несъответствие между общите стойности и сумата на техните компоненти, което се дължи на закръгляване.

Групата „Други държави – членки на Европейския съюз“ е съставена от България, Дания, Естония, Латвия, Литва, Обединеното крал-

1 Данни за паричната статистика в раздели 2.1–2.8 за периода до декември 1998 г. са представени на интернет страницата на ЕЦБ (*http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html*) и в *SDW* (*http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811)*.

ство, Полша, Румъния, Унгария, Чехия и Швеция.

Терминологията, използвана в таблиците, в повечето случаи е съобразена с международните стандарти, например с тези, включени в Европейската система от сметки и в *Ръководството по платежен баланс на МВФ*. Трансакциите се отнасят за свободна обмяна (измервана пряко или косвено), докато потоците включват също и измененията на салдата, дължащи се на ценови и валутнокурсови разлики, отписвания и други промени.

Изразът „до (x) години“, използван в таблиците, означава „до (x) години включително“.

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

Промените в основните за еврозоната показатели са обобщени в таблица със заглавие „Обзор“.

СТАТИСТИКА НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

Раздел 1.4 съдържа статистика на минималните резерви и на факторите на ликвидността. Периодът на поддържане на задължителните минимални резерви започва всеки месец от датата на сетълмента на основната операция по рефинансиране (ООР) след заседанието на Управителния съвет, на което е направена месечна оценка за ориентацията на паричната политика. Той приключва в деня, предхождащ датата на съответния сетълмент през следващия месец. Годишните/тримесечните данни показват средните стойности за последния период на поддържане на резервите през годината/тримесечието.

Таблица 1 в раздел 1.4 включва компонентите на резервната база на кредитните институции, за които се отнасят изискванията за поддържане на резерви. Задълженията към други кредитни институции, за които е в сила системата на ЕСЦБ за поддържане на минимални резерви, към ЕЦБ и участващите национални централни банки се изключват от резервната база. В случай че кредитна институция не е в състояние да представи доказателства за размера на своите емисии от дългови ценни книжа с матуритет до две години, притежавани от споменатите по-горе институции, тя може да приспадне известен процент от тези задължения от резервната си база. Процентът, използван за изчисляване на резервната база, е 10% до ноември 1999 г., а оттогава насам е 30%.

Таблица 2 в раздел 1.4 включва осреднени данни за приключилите периоди на поддържане на задължителни минимални резерви. Първо, задължителните резерви за всяка кредитна институция се изчисляват чрез съотношението между резервите за съответните категории пасиви и допустимите пасиви, като се използват данните от баланса към края на всеки календарен месец. От полученото число всяка кредитна институция впоследствие прави еднократна отстъпка от 100 000 евро. Полученият размер на задължителните резерви се обобщава на равнище еврозоната (колона 1). Наличности по разплащателните сметки (колона 2) представляват агрегираните среднодневни наличности по разплащателните сметки на кредитните институции, включително и тези, които са в изпълнение на изискванията за задължителните резерви. Свръхрезервите (колона 3) показват средните наличности по разплащателните сметки над размера на задължителните резерви. Недостигът (колона 4) се определя като среден недостиг на задължителни резерви по разплащателните сметки през периода на поддържане, изчислен на база кредитни институции, които не са изпълнили изискванията за задължителните резерви. Лихвеният процент по минималните резерви (колона 5) е равен на средния лихвен процент на ЕЦБ (претеглен според броя календарни дни) по основните операции по рефинансиране на Евросистемата през периода на поддържането (вж. раздел 1.3.).

Таблица 3 в раздел 1.4 представя ликвидната позиция на банковата система, която се определя като наличности по разплащателните сметки в евро на кредитните институции от еврозоната в Евросистемата. Всички суми са извлечени от консолидирания финансов отчет на Евросистемата. Другите операции по изтегляне на ликвидност (колона 7) изключват издаването на дългови сертификати от национални централни банки през втория етап на Икономическия и паричен съюз. Показателят *други фактори (нето)* – колона 10, съдържа останалите нетирани показатели от консолидирания финансов отчет на Евросистемата. Разплащателните сметки на кредитните институции (колона 11) са равни на разликата между сбора на факторите за предоставяне на ликвидност (колони 1–5) и сбора на факторите за изтегляне на ликвидност (колони 6–10). Паричната база (колона 12) се изчислява като сума от депозитното улеснение (колона 6), банкнотите в обращение (колона 8) и наличностите по разплащателните сметки на кредитните институции (колона 11).

ПАРИ, БАНКИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Раздел 2.1 показва агрегирания баланс на сектор *парично-финансови институции*, т.е. сбора от хармонизираните баланси на всички ПФИ, резиденти на еврозоната. ПФИ включват централните банки, кредитните институции съгласно законодателството на Общността, фондовете на паричния пазар и другите институции, чиято дейност се състои в това, да получават депозити и/или близки до депозити заместители от институционални единици, различни от ПФИ, и за своя сметка (в икономически смисъл) да отпускат кредити и/или да извършват инвестиции в ценни книжа. Изчерпателен списък на ПФИ е поместен на интернет страницата на ЕЦБ.

В раздел 2.2 е представен консолидираният баланс на сектор ПФИ, получен след нетиране на агрегираните балансови позиции на ПФИ в еврозоната. Поради известно разминаване в методите на отчитане сумата на позициите между ПФИ не е непременно равна на нула; резултатът е показан в колона 10 от пасива в раздел 2.2. Раздел 2.3 включва паричните агрегати на еврозоната и техните източници. Те са получени от консолидирания баланс на ПФИ и обхващат позициите на непарично-финансовите институции (НПФИ) – резиденти на еврозоната, притежавани от ПФИ – резиденти на еврозоната; те включват и някои парични активи/пасиви на централното държавно управление. Статистическите данни за паричните агрегати и техните източници се изглаждат със сезонни или календарни фактори. В показателя *чуждестранни пасиви* в раздели 2.1 и 2.2 са отразени притежаваните от нерезиденти на еврозоната: а) акции/дялове на фондове на паричния пазар от еврозоната; б) дългови ценни книжа, издадени с матуритет до две години от ПФИ в еврозоната. В раздел 2.3 обаче тези средства са изключени от паричните агрегати и участват в показателя *нетни чуждестранни активи*.

В раздел 2.4 са анализирани с разбивка по сектори, видове и първоначален матуритет кредитите, предоставени от ПФИ – резиденти на еврозоната, и различни от Евросистемата, т.е. банковата система. Раздел 2.5 съдържа анализ на депозитите в банковата система на еврозоната с разбивка по сектори и инструменти, а в раздел 2.6 са включени ценните книжа, притежавани от банковата система в еврозоната, с разбивка по вид на емитента.

Раздели 2.2–2.6 включват данни за трансакции, получени като разлики в салдата, изчистени от влиянието на (коригирани за) прекласификации, преоценки, колебания на валутния курс и всички други изменения, които не са резултат от трансакции. Раздел 2.7 представя преоценка на избрани показатели, използвани за изчисляването на трансакции. Раздели 2.2–2.6 съдържат също и годишните темпове на прираст на база тези трансакции под формата на годишно про-

центно изменение. Раздел 2.8 включва тримесечна разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ.

Подробности относно определенията на секторите са включени в третото издание на „Ръководство за сектор *парично-финансови институции и статистика на пазарите* – указания за статистическа класификация по клиенти“ – *Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers*, (ЕЦБ, март 2007 г.). В „Методическите бележки към Регламент ЕЦБ/2001/13 за статистиката на балансите на парично-финансовите институции“ (*Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics*) на ЕЦБ от ноември 2002 г. са разяснени практиките, препоръчвани на националните централни банки. От януари 1999 г. статистическата информация се събира и се подготвя на базата на Регламент ЕЦБ/1998/16 от 1 декември 1998 г. за консолидирания баланс на ПФИ [2], изменен и допълнен с Регламент ЕЦБ/2003/10 [3].

Съгласно този регламент балансовият показател *книжа на паричния пазар* беше обединен с показателя *дългови ценни книжа* и в актива, и в пасива на балансите на ПФИ.

Раздел 2.9 представя салдата в края на тримесечието от баланса на инвестиционните фондове в еврозоната (различни от фондове на паричния пазар). Балансът е агрегиран и затова пасивите включват притежаваните от инвестиционни фондове акции/дялове, емитирани от други инвестиционни фондове. Подразделът *общо активи/пасиви* съдържа разбивка по инвестиционна политика (фондове, инвестиращи в капиталови инструменти, фондове, инвестиращи в дългови инструменти, смесени фондове, фондове, инвестиращи в недвижими имоти, и други фондове) и по тип инвеститор (публични фондове и специални инвеститорски фондове). Раздел 2.10 представя агрегирания баланс на отделните типове инвестиционни фондове с разбивка по инвестиционна политика и по тип инвеститор.

СМЕТКИ НА ЕВРОЗОНАТА

Раздел 3.1 включва данни от интегрираните тримесечни сметки на еврозоната, които предоставят подробна информация за икономическите дейности на домакинствата (включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата), нефинансовите предприятия, финансовите предприятия и сектор „Държавно управление“, както и за взаимодействието между тези сектори на еврозоната и останалия свят. Данните за сезонно неизгладените текущи цени се отнасят за последното тримесечие, за което има налична информация, според ограничен набор от сметки в съответствие с методологическата рамка на Европейската система от сметки, 1995 г.

Накратко, наборът от сметки (трансакции) включва: 1) сметка „Формиране на дохода“, която показва как производствената дейност поражда различните категории доход; 2) сметка „Разпределяне на първичния доход“, която обхваща приходите и разходите, свързани с различните форми на доход от собственост (за икономиката като цяло балансиращият показател при сметката за първичния доход е националният доход); 3) сметка „Вторично разпределение на дохода“, която показва как националният доход на един институционален сектор се променя в резултат от текущите трансфери; 4) сметка „Използване на дохода“, която показва дали разполагаемият доход се използва за потребление или се спестява; 5) капиталовата сметка, която показва как спестяванията и нетните капиталови трансфери се използват за придобиване на нефинансови активи (балансиращият показател при капиталовата сметка е съотношението между нетното кредитиране и нетното ползване на кредити); и 6) финансовата сметка,

2 ОВ *L* 356, 30.XII.1998, с. 7.
3 ОВ *L* 250, 2.X.2003, с. 19.

която отразява нетните придобивания на финансови активи и нетното поемане на пасиви. Доколкото срещу всяка нефинансова трансакция стои финансова трансакция, балансиращият показател при финансовата сметка по принцип също се равнява на съотношението между нетното кредитиране и нетното ползване на кредити, както е изчислено според капиталовата сметка.

В допълнение са представени началният и крайният финансов баланс, които дават представа за финансовото състояние на всеки отделен сектор в даден момент. Накрая са показани и други изменения във финансовите активи и пасиви (в т.ч. произтичащите от промени в цените на активите).

Покритието по сектори на финансовата сметка и финансовия баланс е по-подробно за финансовите предприятия с разбивка по ПФИ, други финансови посредници (включително финансовите спомагатели) и застрахователни дружества и пенсионни фондове.

Раздел 3.2 представя кумулативните потоци (трансакции) за четири тримесечия по „нефинансовите сметки на еврозоната“ (т.е. сметки 1–5 по-горе) отново според ограничения набор от сметки.

В раздел 3.3 кумулативните потоци (трансакции и други изменения) за четири тримесечия на дохода, разходните и приходните сметки и салдата по финансовите сметки от баланса на домакинствата са по-подробно представени. Специфичните за сектора трансакции и балансиращи показатели са подредени така, че да очертават по-ясно финансовите и инвестиционните решения на домакинствата съгласно идентичността на сметките, както е посочена в раздели 3.1 и 3.2.

В раздел 3.4 кумулативните потоци (трансакции) за четири тримесечия на дохода и приходните сметки и салдата по финансовите сметки от баланса на нефинансовите предприятия са представени по-подробно.

Раздел 3.5 включва кумулативните финансови потоци (трансакции и други изменения) за четири тримесечия и салдата по финансовия баланс на застрахователните дружества и пенсионните фондове.

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

Динамичните редове за статистиката на финансовите пазари за еврозоната обхваща държавите – членки на ЕС, приели еврото по времето, за което се отнасят данните (променлив състав), с изключение на статистическите данни за емисиите ценни книжа (раздели 4.1–4.4), които обхващат Евро-16 за целите динамични редове (постоянен състав).

Статистическите данни за ценните книжа, различни от акции, и за котираните акции (раздели 4.1–4.4) са изготвени от ЕЦБ, като са използвани данни и от ЕСЦБ и БМР. Раздел 4.5 представя лихвените проценти на ПФИ по деноминирани в евро депозити и кредити за резиденти на еврозоната. Статистиката за лихвите на паричния пазар, доходността на дългосрочните държавни облигации и индексите на фондовия пазар (раздели 4.6–4.8) е изготвена от ЕЦБ, като са използвани данни от информационни агенции.

Статистиката за емисиите ценни книжа се отнася за: а) ценни книжа, различни от акции, без финансови деривати; и б) котирани акции. Първите са включени в раздели 4.1–4.3, а вторите – в раздел 4.4. Дълговите ценни книжа са разбити на краткосрочни и дългосрочни. Краткосрочни са ценните книжа, чийто първоначален матуритет е до една година (в отделни случаи до две години). Ценни книжа със: а) по-дълъг матуритет; б) с договорен матуритет, най-дългият от които е над една година; или в) без определени дати на падеж, са класифицирани

като дългосрочни. Дългосрочните дългови ценни книжа, издадени от резиденти на еврозоната, са разбити в две категории: с фиксирани лихвени проценти и с променливи лихвени проценти. Емисиите с фиксирани лихвени проценти се състоят от ценни книжа, чиято купонна лихва не се променя през целия живот на емисията. Емисиите с променливи лихви включват всички ценни книжа, чийто купон периодично се фиксира съобразно определен независим лихвен процент или индекс. Деноминираните в евро ценни книжа в раздели 4.1–4.3 включват и показатели, изразени в националните подразделения на еврото.

В раздел 4.1 са показани ценни книжа, различни от акции, по първоначален падеж, резидентност на емитента и валута. Този раздел представя салда, брутни и нетни емисии ценни книжа, различни от акции, разбити на: а) емисии, деноминирани в евро, и емисии във всички валути; б) емисии на резиденти на еврозоната и емисии, общо; и в) емисии, общо, и емисии с дълъг матуритет. Нетните емисии се различават от промените в салдата поради измененията, дължащи се на курсови разлики, прекласифициране и други корекции. Този раздел съдържа и сезонно изгладени статистически данни, включително и шестмесечни сезонно изгладени темпове на прираст на годишна база, за общата сума на дълговите ценни книжа и за дългосрочните дългови ценни книжа. Дългосрочните ценни книжа са изчислени с помощта на сезонно изгладения индекс на коригираните салда, от които са извадени промените, дължащи се на сезонни фактори. За повече подробности виж методологическите бележки.

Раздел 4.2 съдържа секторна разбивка на салдата и на брутните и нетните емисии по емитенти, резиденти на еврозоната, в съответствие с ЕСС'95. Европейската централна банка е включена в Евросистемата.

Салдата на общата сума на дълговите ценни книжа и на дългосрочните дългови ценни книжа в раздел 4.2, таблица 1, колона 1 съответстват на данните за салдата на общата сума на дълговите ценни книжа и на дългосрочните дългови ценни книжа, издадени от резиденти на еврозоната, включени в раздел 4.1, колона 7. Салдата на общата сума на дълговите ценни книжа и на дългосрочните дългови ценни книжа, издадени от ПФИ, в раздел 4.2, таблица 1, колона 2 като цяло са съпоставими с данните за издадените дългови ценни книжа, както се вижда от пасива в агрегирания баланс на ПФИ в раздел 2.1, таблица 2, колона 8. Общата сума на нетните емисии на дълговите ценни книжа в раздел 4.2, таблица 2, колона 1 съответства на данните за общата сума на нетните емисии, издадени от резиденти на еврозоната, включени в раздел 4.1, колона 9. Остатъчната разлика между общата сума на дългосрочните дългови ценни книжа и дългосрочните дългови ценни книжа с фиксиран и променлив лихвен процент в раздел 4.2, таблица 1 обхваща облигациите с нулев купон и резултатите от преоценки.

Раздел 4.3 съдържа сезонно изгладени и неизгладени темпове на прираст на дълговите ценни книжа, издадени от резиденти на еврозоната (по матуритет, вид инструмент, сектор на емитента и валута), които произтичат от финансови трансакции, извършвани при възникване или изплащане на задължения на институционални единици. Следователно темповете на прираст изключват прекласификации, преоценки, валутно-курсови разлики и други промени, които не са свързани с трансакции. Сезонно изгладените темпове на прираст са изчислени на годишна база за целите на представянето им. За повече подробности виж методологическите бележки.

Раздел 4.4, таблица 1, колони 1, 4, 6 и 8 показват салдата на котираните акции,

издадени от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента. Месечните данни за котираните акции, издадени от нефинансови предприятия, съответстват на тримесечните динамични редове, представени в раздел 3.4 (финансов баланс, котирани акции).

Раздел 4.4, таблица 1, колони 3, 5, 7 и 9 съдържат годишните темпове на прираст на котираните акции, издадени от резиденти на еврозоната (по сектор на емитента), които са резултат от финансови трансакции, извършвани при продажба или изплащане на акции в брой от страна на емитента, с изключение на инвестиции в собствени акции на емитентите. Изчисляването на годишните темпове на прираст изключва прекласификации, преоценки и други изменения, които не са свързани с трансакции.

В раздел 4.5 е включена статистика на всички лихвени проценти, които резидентните в еврозоната ПФИ използват за деноминираните в евро депозити и заеми на домакинства и нефинансови предприятия, резиденти на еврозоната. Лихвените проценти на ПФИ в еврозоната се изчисляват като среднопретеглени (по съответния обем на бизнеса) за страните в еврозоната за всяка категория.

Статистиката на лихвените проценти на ПФИ е представена по вид на бизнеса, сектор, категория и матуритет на инструмента, период на предизвестие или първоначален период на фиксиране на лихвения процент. Тази статистика на лихвените проценти на ПФИ замества десетте преходни статистически редове за лихвените проценти по депозити и кредити на нефинансови предприятия, домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД) в еврозоната, включени в Месечния бюлетин от януари 1999 г. насам.

Раздел 4.6 представя лихвените проценти на паричния пазар за еврозоната, САЩ и Япония. Данните за еврозоната обхващат широк диапазон от лихвени проценти на паричния пазар – от лихвени проценти по овърнайт-депозити до дванадесетмесечни депозити. Преди януари 1999 г. синтетичните данни за лихвените проценти в еврозоната се изчисляваха на базата на националните лихви, претеглени с БВП. С изключение на лихвения процент по овърнайт-депозитите, до декември 1998 г. месечните, тримесечните и годишните стойности са средни за периода. Овърнайт-депозитите са представени по курс *купува* на междубанковите депозити до декември 1998 г., а след това по средни за периода стойности на средния индекс на овърнайт-депозитите в евро (ЕОНИА). От януари 1999 г. насам лихвените проценти на едно-, три-, шест- и дванадесетмесечните депозити в еврозоната са междубанковите лихвени проценти, по които се предлагат депозитите в евро (*EURIBOR*); до декември 1998 г. това е лондонският междубанков лихвен процент (ЛИБОР). За САЩ и Япония лихвените проценти на тримесечните депозити са представени с ЛИБОР.

Раздел 4.7 показва лихвените проценти към края на периода, оценени чрез номиналните спот криви на доходност въз основа на деноминираните в евро облигации, емитирани от секторите ЦДУ на държавите от еврозоната, с рейтинг *AAA*. Кривите на доходност са оценени чрез използване на модела Свенсон[4]. Дадени са и спредовете между десетгодишните и тримесечните и двегодишните лихвени равнища. Допълнителни криви на доходност (ежедневни съобщения, включващи графики и таблици) и съответната методологическа информация са достъпни на адрес: http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html. Дневните данни също могат да бъдат копирани.

Раздел 4.8 съдържа индексите на фондовия пазар за еврозоната, САЩ и Япония.

4 Svensson, L. E., 1994, *Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994*, Centre for Economic Policy Research, Discussion Paper No. 1051.

ЦЕНИ, ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

По-голямата част от данните в този раздел са на Европейската комисия (предимно на Евростат) и национални статистически институти. Резултатите за еврозоната са получени посредством агрегиране на данните за отделните страни. Доколкото е възможно, данните са хармонизирани и съпоставими. Статистиката на почасовите разходи за труд, на компонентите на БВП и на разходите, на данъка върху добавената стойност по икономически дейности, на промишленото производство, на продажбите на дребно и на регистрациите на пътнически превозни средства е календарно изгладена.

Данни за хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за еврозоната (раздел 5.1, таблица 1) съществуват от 1995 г. Те са изготвени на базата на националните ХИПЦ по еднаква методология за всички страни от еврозоната. Разбивката по стоки и услуги е извлечена от Класификацията на индивидуалното потребление по предназначение (*Coicop*/ХИПЦ). ХИПЦ покрива паричните разходи по крайно потребление на домакинствата на икономическата територия на еврозоната. Таблицата включва сезонно изгладени данни за ХИПЦ и експериментални, базирани на ХИПЦ оценки на административно определяните цени, съставени от ЕЦБ.

Цените на производител в промишлеността (раздел 5.1, таблица 2), промишленото производство, новите промишлени поръчки, промишленият оборот и продажбите на дребно (раздел 5.2) са уредени в Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета от 19 май 1998 г., засягащ краткосрочната статистика[5]. От януари 2009 г. в краткосрочната статистика за производството се прилага ревизираната класификация на икономическите дейности (*NACE Rev. 2*) според разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1893/2006 от 20 декември 2006 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности *NACE Rev. 2* и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои регламенти на ЕО относно специфични статистически области[6]. Разбивката на цените на производител в промишленото производство по крайно използване представлява хармонизирана класификация на промишлеността без строителството (*NACE Rev. 2*, раздели Б–Д) по главни промишлени групи, както са дефинирани в Регламент (ЕО) № 656/2007 от 14 юни 2007 г. на Комисията[7]. Цените на производител в промишлеността са франко завод. Те включват косвените данъци, с изключение на данъка върху добавената стойност и другите данъци, които се приспадат. Промишленото производство отразява данъка върху добавената стойност от съответните промишлени отрасли.

Двата индекса на цените на неенергийните основни стоки, показани в таблица 3, раздел 5.1, са съставени с еднакъв обхват на стоките, но при използване на различни схеми за определяне на теглата: единият – въз основа на вноса на съответните основни стоки в еврозоната (колони 2–4), а другият (колони 5–7) – на база оценките за вътрешното търсене в еврозоната или „използването“, като се отчитат данните за вноса, износа и местното производство на всяка една от стоките (за улеснение се пренебрегват запасите, като се приема, че през наблюдавания период те се запазват относително стабилни). Индексът на цените на основните стоки, претеглени чрез вноса, е подходящ за анализиране на външните тенденции, а обвързаният с използването индекс – за специфични цели, свързани с анализа на оказвания от страна на международните цени на основните стоки натиск върху инфлацията в еврозоната. Данните за обвързаните с използването индекси на цените на основните стоки са експериментални. За повече подробности

5 ОВ *L* 162, 5.VI.1998, с. 1.
6 ОВ *L* 393, 30.XII.2006, с. 1.
7 ОВ *L* 155, 15.VI.2007, с. 3.

относно съставянето на индексите на цените на основните стоки на ЕЦБ виж каре 1, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, декември 2008 г.

Индексите за единица стойност (раздел 5.1, таблица 5) измерват промените в почасовите разходи за труд в промишлеността (включително строителството) и пазарните услуги. Тяхната методология е разработена в Регламент (ЕО) № 450/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2003 г., отнасящ се до индекса за единица стойност[8], и в Регламент (ЕО) № 1216/2003 на Комисията от 7 юли 2003 г.[9] Разбивката на почасовите разходи за труд за еврозоната е по компонентите на разходите за труд (заплати, социалноосигурителни вноски на служителите и данъци, свързани с наемането на работа, изплащани от работодателя, с изключение на субсидиите, получавани от работодателя) и по икономическа дейност. Европейската централна банка изчислява показателя за договорените заплати (включен в раздел 5.1, таблица 3 като допълнителен показател) на базата на нехармонизирани данни по национална дефиниция.

Разходите за труд на единица продукция (раздел 5.1, таблица 4), БВП и неговите компоненти (раздел 5.2, таблици 1 и 2), дефлаторите на БВП (раздел 5.1, таблица 3) и статистиката на заетостта (раздел 5.3, таблица 1) са извлечени от тримесечните национални сметки по ЕСС'95.

Новите промишлени поръчки (раздел 5.2, таблица 4) измерват поръчките, получени през отчетния период, и включват различните промишлени отрасли, които работят главно с поръчки (производство на текстил, дървесна маса и хартия, химикали, метали, инвестиционни стоки и дълготрайни потребителски стоки). Данните са изчислени по текущи цени.

Индексите за промишлен оборот и продажби на дребно (раздел 5.2, таблица 4) измерват оборота с всички мита и данъци (без данъка върху добавената стойност), начислени през отчетния период. Оборотът в търговията на дребно включва търговията на дребно (с изключение на продажбите на моторни превозни средства и мотоциклети) без автомобилните горива. Новорегистрираните пътнически превозни средства включват регистрираните частни и търговски пътнически превозни средства. Динамичните редове за еврозоната не включват Кипър и Малта.

Данните от наблюдението на бизнеса и потребителите (раздел 5.2, таблица 5) са извлечени от наблюденията на Европейската комисия върху бизнеса и потребителите.

Данните за равнището на безработицата (раздел 5.3, таблица 2) са съобразени с препоръките на Международната организация по труда. Те се отнасят за частта от работната сила, която активно търси работа, и при изготвянето им са използвани хармонизирани критерии и дефиниции. Изчисленията за работната сила, които лежат в основата на данните за безработицата, се различават от сбора на данните за равнището на заетостта и безработицата, включени в раздел 5.3.

ДЪРЖАВНИ ФИНАНСИ

Раздели 6.1–6.5 представят фискалната позиция на държавното управление в еврозоната. Данните в по-голямата си част са консолидирани и се основават на методологията на ЕСС'95. Годишните агрегати на еврозоната, включени в раздели 6.1–6.3, са съставени от ЕЦБ от хармонизирани данни, предоставени от националните централни банки, които редовно се актуализират. Следователно е възможно данните за дефицита и дълга на страните от еврозоната да се различават от данните, използвани от Европейската комисия в рамките на процедурата при прекомерен дефицит. Тримесечните агре-

8 ОВ *L* 69, 13.III.2003, с. 1.
9 ОВ *L* 169, 8.VII.2003, с. 37.

гати в еврозоната, включени в раздели 6.4 и 6.5, са съставени от ЕЦБ на базата на данни от Евростат и на национални данни.

Раздел 6.1 представя годишните стойности на приходите и разходите на държавното управление по дефиниции, съдържащи се в Регламент (ЕО) 1500/2000 г. на Комисията от 10 юли 2000 г.[10], изменящ ЕСС'95. В раздел 6.2 е показана подробна информация за брутния консолидиран дълг на държавното управление в номинално изражение съгласно разпоредбите от Договора, засягащи процедурата при прекомерен дефицит. Раздели 6.1 и 6.2 представят обобщени данни за отделни страни в еврозоната поради тяхното значение в рамките на Пакта за стабилност и растеж. Дефицитите/излишъците на отделните страни в еврозоната съответстват на процедурата при прекомерен дефицит – ППД, B.9, определена в Регламент (ЕО) № 479/2009 по отношение на разпоредбите, свързани с ЕСС'95. Раздел 6.3 представя изменението на дълга на държавното управление. Разликата между промяната в държавния дълг и в дефицита на държавното управление – корекциите на дефицита и дълга – се обяснява главно с трансакциите на държавното управление с финансови активи и с въздействието на валутните курсове. Раздел 6.4 представя тримесечните стойности на приходите и разходите на държавното управление по дефиниции, съдържащи се в Регламент (ЕО) № 1221/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 г.[11] относно тримесечните нефинансови сметки на държавното управление. Раздел 6.5 представя тримесечните стойности на брутния консолидиран държавен дълг, корекциите на дефицита и дълга и необходимостта от финансиране на държавното управление. За тези стойности са използвани данни, предоставени от държавите – членки на ЕС, съгласно Регламент (ЕО) № 501/2004 и Регламент (ЕО) № 222/2004 и от националните централни банки.

ВЪНШНИ ТРАНСАКЦИИ И ПОЗИЦИИ

Понятията и дефинициите, използвани в статистиката на платежния баланс и международната инвестиционна позиция (раздели 7.1–7.4), в общи линии са съобразени с петото издание на „Ръководство по платежен баланс на МВФ" от октомври 1993 г. (*IMF Balance of Payments Manual*), с изданието „Насоки на ЕЦБ" (*ECB Guidelines*) от 16 юли 2004 г. относно изискванията за статистическа отчетност (ЕЦБ/2004/15)[12] и с измененията „Насоки на ЕЦБ" от 31 май 2007 г. (ЕЦБ/2007/3)[13]. Допълнителна информация за методологията и източниците, използвани при изготвяне на статистиката на платежния баланс на еврозоната, е включена в изданието на ЕЦБ *European Union balance of payments/ international investment position statistical methods* (май 2007 г.) и в докладите на специализираните работни групи: за системите за събиране на информация за портфейлните инвестиции (юни 2002 г.),за доходите от портфейлни инвестиции (август 2003 г.) и за преките чуждестранни инвестиции (март 2004 г.), които са на интернет страницата на ЕЦБ. В допълнение към тези отчети на интернет страницата на Комитета по парична и финансова статистика и по статистика на платежния баланс (*www.cmfb.org*) е поместен отчетът на работната група на ЕЦБ/ Европейската комисия (Евростат) относно качеството на статистиката на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция (юни 2004 г.). Годишният отчет за качеството на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция в еврозоната, който се основава на препоръките на специализираната работна група и се подчинява на основните принципи на Рамката на ЕЦБ за качеството на статистиката, публикувана през април 2008 г., е поместен на интернет страницата на ЕЦБ.

10 ОВ L 172, 12.VII.2000, с. 3.
11 ОВ L 179, 9.VII.2002, с. 1.
12 ОВ *L* 354, 30.XI.2004, с. 34.
13 ОВ L 159, 20.VI.2007, с. 48.

Таблиците в разделите 7.1 и 7.4 са съобразени с конвенцията за знаците в „Ръководството по платежен баланс на МВФ“, т.е. излишъкът по текущата и по капиталовата сметка се отбелязва със знак плюс, докато във финансовата сметка знакът плюс обозначава нарастване на пасивите или намаляване на активите. В таблиците в раздел 7.2 и дебитните, и кредитните трансакции са представени със знак плюс. Нещо повече, от февруарския брой на *Месечен бюлетин* за 2008 г. таблиците в раздел 7.3 са преструктурирани с оглед да позволят данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция и съответните темпове на прираст да бъдат представяни заедно; в новите таблици трансакциите в активите и пасивите, които съответстват на нарастване в позициите, са отбелязани със знак плюс.

Платежният баланс на еврозоната се съставя от ЕЦБ. Последните месечни стойности са предварителни. Данните се ревизират, след като се обявят стойностите за следващия месец и/или подробният тримесечен платежен баланс. По-ранните данни се ревизират периодично или се обновяват в резултат от методологически промени при съставянето на данните от източниците.

В таблица 1 в раздел 7.2 също са представени сезонно изгладени данни за текущата сметка. Където е уместно, корекциите включват и въздействието на броя работни дни, на високосните години и/или на великденските празници. Таблица 3 в раздел 7.2 и таблица 8 в раздел 7.3 представят географска разбивка на платежния баланс на еврозоната и на международната инвестиционна позиция по основни страни партньори поотделно или по групи, като се прави разграничение между държавите – членки на ЕС извън еврозоната, и държавите или регионите извън ЕС. Разбивката показва също трансакции и позиции спрямо институции на ЕС (които, с изключение на ЕЦБ, са разгледани за статистически цели извън еврозоната независимо от тяхното физическо местоположение), а в някои случаи и на офшорни центрове и на международни организации. Разбивката не покрива трансакциите и позициите в портфейлните инвестиции – пасиви, финансовите деривати или международните резерви. Освен това не са предоставени някои данни за дължимия доход от инвестиции за Бразилия, континентален Китай, Индия или Русия. Географската разбивка е обяснена в статията *Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts*, публикувана в *Месечен бюлетин* от февруари 2005 г.

Данните за финансовата сметка на платежния баланс и за международната инвестиционна позиция (МИП) на еврозоната в раздел 7.3 се основават на трансакции и позиции спрямо нерезиденти на еврозоната, като еврозоната се разглежда като самостоятелна икономическа единица (виж и каре 9 в *Месечен бюлетин* от декември 2002 г., каре 5 в *Месечен бюлетин* от януари 2007 г. и каре 6 в *Месечен бюлетин* от януари 2008 г.). МИП се оценява по текущи пазарни цени, с изключение на преките инвестиции, където счетоводните стойности се използват за некотирани акции и други инвестиции (например кредити и депозити). Тримесечната МИП се съставя въз основа на същата методологическа рамка, както годишната. Тъй като някои източници на данни не са налични по тримесечия (или закъсняват), тримесечната МИП е оценена отчасти на базата на финансовите трансакции, цените на активите и динамиката на валутните курсове.

Таблица 1 в раздел 7.3 обобщава МИП и финансовите трансакции в платежния баланс на еврозоната. Разбивката на изменението на годишната МИП е получена чрез прилагане на статистически модел за измененията на МИП, различни от трансакции, въз основа на информация за географската разбивка и за валутната структура на активите и пасивите, също и като ценови индекси за различни финансови активи. Колони 5 и 6 на тази таблица се отнасят за преките инвестиции на

резиденти в нерезидентни страни и за преките инвестиции на нерезиденти в еврозоната.

В таблица 5 на раздел 7.3 разбивката между *кредити* и *валута и депозити* следва сектора на нерезидентния източник, т.е. активите по отношение на нерезидентни банки са класифицирани като депозити, докато активите по отношение на други нерезидентни сектори са класифицирани като кредити. В тази разбивка е използвано разграничението, което се прави в някои други видове статистика, например на консолидирания баланс на ПФИ, и е в съответствие с „Ръководство по платежен баланс на МВФ“.

Салдата на международните резерви и свързаните с тях активи и пасиви на Евросистемата са представени в раздел 7.3, таблица 7. Тези стойности не са изцяло съпоставими със стойностите в седмичните финансови отчети на Евросистемата поради разликите в обхвата и оценяването. Данните в таблица 7 съответстват на препоръките на рамката за международните резерви и ликвидността в чуждестранна валута. Промените в наличното злато на Евросистемата (колона 3) са предизвикани от трансакции със злато съобразно споразумението между централните банки за златото от 26 септември 1999 г., актуализирано на 27 септември 2009 г. Повече подробности за статистическото представяне на международните резерви на Евросистемата са поместени в изданието *Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves* (октомври 2000 г.), което може да бъде копирано от интернет страницата на ЕЦБ. Интернет страницата съдържа и по-изчерпателни данни съобразно рамката за международните резерви и ликвидността в чуждестранна валута.

Раздел 7.4 съдържа парично представяне на платежния баланс на еврозоната и показва трансакциите на НПФИ, отразяващи нетните външни трансакции на ПФИ. В трансакциите на НПФИ са включени трансакции в платежния баланс, за които няма налична секторна разбивка. Това се отнася за текущата и капиталовата сметка (колона 2) и за финансовите деривати. Методологическа бележка за паричното представяне на платежния баланс в еврозоната е поместена на интернет страницата на ЕЦБ в раздел *Статистика*. Виж също и каре 1 в *Месечен бюлетин* от юни 2003 г.

Раздел 7.5 представя данни за външната търговия със стоки на еврозоната. Източникът е Евростат. Данните за стойностите и за индексите за обем са сезонно и календарно изгладени от Евростат. Разбивката по групи стоки в раздел 7.5, таблица 1, колони 4–6 и 9–11 съответства на класификацията по общи икономически категории и съответства на основните класове стоки в Системата на националните сметки. Промишлените стоки (колони 7 и 12) и петролът (колона 13) са в съответствие с дефиницията на Стандартната външнотърговска класификация (*SITC rev.4*). Географската разбивка (раздел 7.5, таблица 3) съдържа основните търговски партньори поотделно или по региони. Китай не включва Хонконг. Поради различията в дефинициите, класификацията, обхвата и времето на отчитане данните за външната търговия, и по-специално за вноса, не съответстват изцяло на показателя *стоки* в статистиката на платежния баланс (раздели 7.1–7.2). Част от разликата се дължи на включването на застрахователните и транспортните услуги при отчитането на внасяните стоки в данните за външната търговия.

Промишлените цени на вноса и експортните цени на производител в промишлеността (или цените на промишленото производство за външните пазари), дадени в таблица 2, раздел 7.5, са въведени с Регламент (ЕО) № 1158/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2005 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета, която представлява правната основа при изготвяне на краткосрочната статистика. Индексът на промишлените цени на вноса обхваща про-

мишлените цени на внесените извън еврозоната продукти съгласно раздел Б–Д от Статистическата класификация на продуктите по дейности в Европейската икономическа общност и всички институционални сектори на вносителите с изключение на домакинствата, държавното, федералното и местното управление и нетърговските организации. Той отразява цените *c.i.f.* (стойност, застраховка, фрахтоване) без вносните мита и данъците и се отнася за реално извършените трансакции в евро, отчитани в момента на прехвърляне на собствеността върху стоките. Експортните цени на производител в промишлеността обхващат износа на всички промишлени продукти пряко от производителите в еврозоната към пазарите извън еврозоната съгласно раздели Б–Д от *NACE Rev.2*. Износът от търговци на едро и реекспортът не са обхванати. Индексите отразяват цените (*f.o.b.*) в евро, изчислени до границите на еврозоната, в т.ч. косвените данъци с изключение на ДДС и други приспадаеми данъци. Промишлените цени на вноса и експортните цени на производител в промишлеността са в съответствие с Основните промишлени групировки (*MIGS*), както са определени от Регламент (ЕО) № 656/2007 на Комисията от 14 юни 2007 г. За повече подробности виж каре 11, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, декември 2008 г.

ОБМЕННИ КУРСОВЕ

Раздел 8.1 представя индексите на номиналния и реалния ефективен обменен курс на еврото, изчислени от ЕЦБ на база среднопретеглените стойности на двустранните валутни курсове спрямо валутите на търговските партньори на еврозоната. Положителната промяна означава поскъпване на еврото. Теглата се основават на търговията с промишлени стоки с тези търговски партньори през периодите 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003 и 2004–2006 г. и са изчислени с оглед въздействията на трети пазари. Индексите на ефективния валутен курс са получени чрез верижно свързване на показателите, формирани от всички типове търговски тегла в края на всеки тригодишен период. Полученият индекс на ЕОК има за базов период първото тримесечие на 1999 г. Групата на търговските партньори ЕОК-21 се състои от единадесетте страни от Европейския съюз, които не са в еврозоната, Австралия, Канада, Китай, Норвегия, САЩ, Сингапур, Хонконг, Швейцария, Южна Корея и Япония. Групата ЕОК-41 включва страните от ЕОК-21 и Алжир, Аржентина, Бразилия, Венесуела, Израел, Индия, Индонезия, Исландия, Малайзия, Мароко, Мексико, Нова Зеландия, Русия, Тайван, Тайланд, Турция, Филипините, Хърватия, Чили и Южна Африка. Реалните ефективни валутни курсове се изчисляват, като се използват индексите на потребителските цени, индексите на цените на производител, дефлаторите на брутния вътрешен продукт, разходите за труд на единица продукция в преработващата промишленост и разходите за труд на единица продукция общо в икономиката.

За по-подробна информация относно изчисляването на ефективните обменни курсове вж. каре 5 в *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, януари 2010 г., и съответната методологическа бележка във втората публикация от серията тематични материали от февруари 2002 г. (*Buldorini, L., S. Makrydakis, Ch. Thiman. The effective exchange rates of the euro*) на интернет страницата на ЕЦБ.

Двустранните курсове, представени в раздел 8.2, са средни месечни стойности на дневните курсове, референтни за тези валути.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ИЗВЪН ЕВРОЗОНАТА

Статистиката за другите държави – членки на ЕС (раздел 9.1), следва същите принципи, както статистиката, свързана с еврозоната. Данните за САЩ и Япония в раздел 9.2 са от национални източници.

ПРИЛОЖЕНИЯ

МЕРКИ НА ЕВРОСИСТЕМАТА, СВЪРЗАНИ С ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА – ХРОНОЛОГИЯ[1]

11 ЯНУАРИ 2007 г. и 8 ФЕВРУАРИ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 3,50%, 4,50% и 2,50%.

8 МАРТ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да увеличи минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 25 базисни точки до 3,75%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 14 март 2007 г. Освен това Управителният съвет решава да увеличи лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 25 базисни точки съответно до 4,75% и 2,75%, считано от 14 март 2007 г.

12 АПРИЛ и 10 МАЙ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 3,75%, 4,75% и 2,75%.

6 ЮНИ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да увеличи минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 25 базисни точки до 4%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 13 юни 2007 г. Освен това Управителният съвет решава да увеличи лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 25 базисни точки съответно до 5% и 3%, считано от 13 юни 2007 г.

7 АВГУСТ, 6 СЕПТЕМВРИ, 4 ОКТОМВРИ, 8 НОЕМВРИ и 6 ДЕКЕМВРИ 2007 г., 10 ЯНУАРИ, 7 ФЕВРУАРИ, 6 МАРТ, 19 АПРИЛ, 8 МАЙ и 5 ЮНИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 4,00%, 5,00% и 3,00%.

3 ЮЛИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да увеличи минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 25 базисни точки до 4,25%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 9 юли 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да увеличи лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 25 базисни точки съответно до 5,25% и 3,25%, считано от 9 юли 2008 г.

7 АВГУСТ, 4 СЕПТЕМВРИ и 2 ОКТОМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 4,25%, 5,25% и 3,25%.

8 ОКТОМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да намали минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 50 базисни точки до 3,75%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 15 октомври 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да намали лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 50 базисни точки съответно до 4,75% и 2,75%, с незабавно действие. Освен това

1 Хронологията на мерките, свързани с паричната политика на Евросистемата от 1999 г. до 2006 г., можете да намерите в Годишния доклад на ЕЦБ за съответната година.

Управителният съвет решава, че от операцията, договорена за 15 октомври 2008 г., седмичните основни операции по рефинансиране ще се осъществяват съгласно процедурата за търг с фиксиран лихвен процент с пълно разпределение на заявките при прилагане на лихвения процент по основните операции по рефинансиране. В допълнение от 9 октомври 2008 г. ЕЦБ стеснява коридора по ликвидните улеснения с постоянен достъп от 200 на 100 б.т. около лихвения процент по основните операции по рефинансиране. Тези две мерки ще бъдат в сила, докогато е необходимо, но най-малко до края на първия период на поддържане през 2009 г. – 20 януари.

15 ОКТОМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да разшири допълнително рамката на обезпеченията и да улесни предоставянето на ликвидност. За тази цел Управителният съвет решава: а) да разшири списъка на допустимите активи като обезпечение при кредитните операции на Евросистемата, като това разширяване остава в сила до края на 2009 г.; б) да улесни предоставянето на дългосрочно рефинансиране, считано от 30 октомври 2008 г. до края на първото тримесечие на 2009 г.; и в) да предоставя ликвидност в щатски долари посредством валутни суапове.

6 НОЕМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да намали лихвения процент по основните операции по рефинансиране с 50 базисни точки до 3,25%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 12 ноември 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да намали лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 50 базисни точки съответно до 3,75% и 2,75%, считано от 12 ноември 2008 г.

4 ДЕКЕМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да намали лихвения процент по основните операции по рефинансиране на Евросистемата със 75 базисни точки до 2,50%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 10 декември 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да намали лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение със 75 базисни точки съответно до 3,00% и 2,00%, считано от 10 декември 2008 г.

18 ДЕКЕМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение основните операции по рефинансиране да продължат да бъдат провеждани чрез тръжна процедура с фиксиран лихвен процент при пълно разпределяне и след периода на поддържане, завършващ на 20 януари 2009 г. Тази мярка ще бъде прилагана, докогато е необходимо, но най-малко до последното разпределение при третия период на поддържане през 2009 г., завършващ на 31 март.

Освен това, считано от 21 януари 2009 г., диапазонът на лихвените проценти при постоянните ликвидни улеснения, който на 9 октомври 2008 г. беше стеснен на 100 базисни точки около преобладаващия лихвен процент при основната операция по рефинансиране, ще бъде възстановен на 200 базисни точки.

15 ЯНУАРИ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 50 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 2,00%, започвайки с операциите със сетълмент на 21 януари 2009 г. Освен това той реши лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да бъдат съответно 3,00% и 1,00%, в сила от 21 януари 2009 г., съгласно решението от 18 декември 2008 г.

5 ФЕВРУАРИ 2009 г.

На днешното си заседание Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 2,00%, 3,00% и 1,00%.

5 МАРТ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 50 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 1,50%, започвайки с операциите със сетълмент на 11 март 2009 г. Освен това той реши лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да бъдат съответно 2,50% и 0,50%, в сила от 11 март 2009 г. Нещо повече, Управителният съвет реши да продължи да използва тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределяне на сумите при основните операции по рефинансиране, операциите по рефинансиране с особена срочност и при допълнителните и редовните операции по дългосрочно рефинансиране, докогато е необходимо и след края на 2009 г. Освен това Управителният съвет взе решение да продължи, докогато е необходимо и след края на 2009 г. да провежда допълнителни операции по дългосрочно рефинансиране и операции с особена срочност, запазвайки досегашните им периодичност и матуритет.

2 АПРИЛ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 25 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 1,25%, започвайки с операциите със сетълмент на 8 април 2009 г. Освен това той реши лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да бъдат съответно 2,25% и 0,25%, в сила от 8 април 2009 г.

7 МАЙ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 25 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 1,00%, започвайки с операциите със сетълмент на 13 май 2009 г. Освен това той реши да намали лихвения процент по пределното кредитно улеснение с 50 базисни точки до 1,75%, в сила от 13 май 2009 г., и да не променя лихвения процент по депозитното улеснение на ниво от 0,25%. В допълнение Управителният съвет реши да продължи да прилага подхода на засилена кредитна подкрепа. По-точно, той взе решение Евросистемата да провежда операции по дългосрочно рефинансиране за предоставяне на ликвидност с едногодишен матуритет при тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение. И накрая, Управителният съвет взе принципно решение Евросистемата да изкупува деноминирани в евро обезпечени облигации, емитирани в еврозоната.

4 ЮНИ 2009 г.

Управителният съвет взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,00%, 1,75% и 0,25%. И накрая, Управителният съвет на ЕЦБ взе решения относно техническите условия, свързани с изкупуването на деноминирани в евро обезпечени облигации, емитирани в еврозоната, според решението на УС, взето на 7 май 2009 г.

2 ЮЛИ, 6 АВГУСТ, 3 СЕПТЕМВРИ, 8 ОКТОМВРИ и 5 НОЕМВРИ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

3 ДЕКЕМВРИ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Той също така взе решения, с които уточни тръжните процедури и начините за провеждането на операциите по рефинансиране до 13 април 2010 г.

14 ЯНУАРИ и 4 ФЕВРУАРИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции

по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

4 МАРТ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Той също така взе решения, с които уточни тръжните процедури и начините за провеждането на операциите по рефинансиране до 12 октомври 2010 г., включително възобновяването на тръжните процедури с променлив лихвен процент при редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране (ОДР), като се започне с операцията, чието разпределение ще бъде на 28 април 2010 г.

8 АПРИЛ и 6 МАЙ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

10 МАЙ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да въведе някои мерки, за да противостои на сериозното напрежение на финансовите пазари. По-конкретно, той взе решение да осъществява интервенции на пазарите на публични и частни дългови ценни книжа в еврозоната (Програма за пазарите на ценни книжа) и да проведе редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране (ОДР) през май и юни 2010 г. като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение.

10 ЮНИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Освен това той взе решение да проведе редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране, които ще бъдат извършени през третото тримесечие на 2010 г., като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение.

8 ЮЛИ и 5 АВГУСТ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

2 СЕПТЕМВРИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Той също така взе решения, с които уточни тръжните процедури и начините за провеждането на операциите по рефинансиране до 11 януари 2011 г., а именно – да провежда тримесечните операции по дългосрочно рефинансиране като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение.

СИСТЕМАТА ТАРГЕТ (ТРАНСЕВРОПЕЙСКА АВТОМАТИЗИРАНА СИСТЕМА ЗА БРУТЕН СЕТЪЛМЕНТ НА ЕКСПРЕСНИ ПРЕВОДИ В РЕАЛНО ВРЕМЕ)

ТАРГЕТ2[1] има ключово значение за развитието на интегрирания паричен пазар на еврозоната, който е предпоставка за ефективното провеждане на единната парична политика, и освен това системата допринася за интеграцията на финансовите пазари в еврозоната. Повече от 4400 търговски банки, както и 22 национални централни банки използват ТАРГЕТ2 за нареждане на плащания за своя сметка или за сметка на свои клиенти. Като се включат клоновете и дъщерните компании, над 50 000 банки в света (а оттам и всички клиенти на тези банки) са достъпни чрез ТАРГЕТ2.

ТАРГЕТ2 се използва за големи и неотложни плащания, например плащания за улесняване на сетълмента в други системи за междубанкови парични преводи (напр. Системата за непрекъснат свързан процес на сетълмент, *CLS*, или ЕВРО1) и за сетълмент на трансакции на паричния и валутния пазар, както и на пазара на ценни книжа. Системата се използва и за по-малки клиентски плащания. ТАРГЕТ2 осигурява окончателен сетълмент на трансакции в рамките на деня и дава възможност средствата, отпуснати като кредит в сметка на участник, да бъдат допустими незабавно за други плащания.

ПЛАТЕЖНИ ПОТОЦИ В ТАРГЕТ2

През второто тримесечие на 2010 г. през ТАРГЕТ2 са обработени 22 529 847 трансакции с обща стойност 153 297 млрд. евро, което се равнява на средно 357 617 трансакции на ден със стойност 2433 млрд. евро. Най-много плащания през ТАРГЕТ2 за това тримесечие са регистрирани на 30 юни, когато са обработени 504 124 плащания. Върховите стойности са обичайни за последния работен ден на тримесечието.

Със своя пазарен дял от 60% на броя и 90% на стойността на плащанията ТАРГЕТ2 поддържа доминантната си пазарна позиция сред платежните системи за големи плащания, оперирaщи в евро. Стабилността на пазарния дял на ТАРГЕТ2 потвърждава твърдото желание на банките да извършват сетълмент в резервни пари, особено във времена на пазарни сътресения. Средният дял на междубанковите плащания възлиза на 44% по отношение на броя и на 94% по отношение на стойността. Средната стойност на обработено междубанково плащане в системата е 14,5 млн. евро, а на клиентско – 0,7 млн. евро. Общо 67% от плащанията са на стойност под 50 000 евро, а 11% са над 1 млн. евро. Средно на ден се извършват 282 плащания на стойност над 1 млрд. евро.

ДИНАМИКА НА БРОЯ И СТОЙНОСТТА НА ПЛАЩАНИЯТА В РАМКИТЕ НА ДЕНЯ

Графиката показва движението на паричните потоци в ТАРГЕТ2 в рамките на деня, т.е. процентното разпределение на дневните обеми и стойности, обработени в различни часове на работния ден, през второто тримесечие на 2010 г. В стойностно изражение кривата следва плътно линейното разпределение. Това показва, че оборотът е равномерно разпределен в хода на деня и че обращението на ликвидността обслужва добре участниците, осигурявайки по този начин гладкото провеждане на трансакциите през ТАРГЕТ2. В 13 ч. централноевропейско време (ЦЕВ) е извършен

1 ТАРГЕТ2 е второ поколение на системата ТАРГЕТ, въведена през 2007 г.

Динамика в рамките на деня

(процент; второ тримесечие)

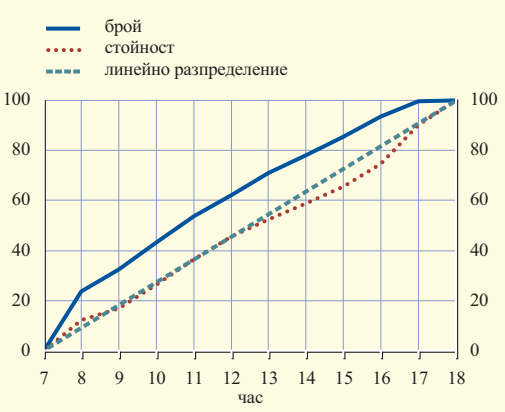

сетълментът на 52% от стойността на трансакциите през ТАРГЕТ2, а в 17 ч. този дял достига 90%. По отношение на броя кривата надвишава доста линейното разпределение и отчита 71% уредени трансакции в 13 ч. ЦЕВ и 99,7% в 17 ч.

ДОСТЪПНОСТ НА ТАРГЕТ2 И ЕФЕКТИВНОСТ НА ФУНКЦИОНИРАНЕТО Ѝ

През второто тримесечие на 2010 г. ТАРГЕТ2 постига 100% обща достъпност. При измерване на достъпността на ТАРГЕТ2 се вземат под внимание инцидентите, които спират обработването на плащания за 10 или повече минути. На 30 април единната съвместна платформа на ТАРГЕТ2 отчита забавяне от около 40 минути. Това все пак не се разглежда като случай на техническа недостъпност, тъй като през това време продължава сетълментът на някои трансакции. Ако този инцидент се включи в измерването на общата достъпност на системата, тя ще възлезе на 99.90% за тримесечието. Вследствие на този инцидент на 30 април 0,6% от всички плащания през април са извършени средно за над 15 минути.

Таблица 1 Платежни нареждания, обработени чрез ТАРГЕТ2 и ЕВРО1: брой на трансакциите

(брой плащания)

	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.
ТАРГЕТ2 [2]					
Общ брой	21 580 925	22 078 092	23 484 185	21 699 849	22 529 847
Среднодневен брой	348 079	334 517	361 295	344 442	357 617
ЕВРО 1 (*EBA*)					
Общ брой	14 517 507	14 650 126	15 154 195	14 200 046	14 971 067
Среднодневен брой	234 153	221 972	233 141	225 398	237 636

2 От януари 2009 г. ЕСЦБ прилага нова методология при събирането и отчитането на данните за ТАРГЕТ2, за да подобри качеството на информацията. Това може да се види при сравняването на данните преди и след въвеждането на новата методология.

Таблица 2 Платежни нареждания, обработени чрез ТАРГЕТ2 и ЕВРО1: стойност на трансакциите

(млрд. евро)

	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.
ТАРГЕТ2 [2]					
Общ брой	138 208	132 263	137 942	138 749	153 297
Среднодневен брой	2 229	2 004	2 122	2 202	2 433
ЕВРО 1 (*EBA*)					
Общ брой	16 504	15 583	15 416	15 294	16 152
Среднодневен брой	266	236	237	243	256

2 От януари 2009 г. ЕСЦБ прилага нова методология при събирането и отчитането на данните за ТАРГЕТ2, за да подобри качеството на информацията. Това може да се види при сравняването на данните преди и след въвеждането на новата методология.

МАТЕРИАЛИ, ПУБЛИКУВАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА ОТ 2009 г.

Този списък има за цел да представи на читателите подборка от материали, публикувани от Европейската централна банка от януари 2009 г. От работните материали, публикувани след 1 януари 2009 г. (от № 989 нататък) и достъпни само в електронен вид, в списъка са поместени само публикуваните от юни до август 2010 г. От ноември 2009 г. юридическите работни материали (от № 9 нататък) също са достъпни само в електронен вид. Ако не е посочено друго, за единични поръчки или за безплатен абонамент за материали на хартиен носител според наличностите пишете на електронен адрес: info@ecb.europa.eu.
Пълен списък на публикациите на Европейската централна банка и на Европейския паричен институт можете да намерите на страницата на ЕЦБ (http://www.ecb.europa.eu).

ГОДИШЕН ДОКЛАД

Годишен доклад 2008, април 2009 г.
Годишен доклад 2009, април 2010 г.

ДОКЛАД ЗА КОНВЕРГЕНЦИЯТА

Доклад за конвергенцията 2010, май 2010 г.

СТАТИИ В МЕСЕЧНИЯ БЮЛЕТИН НА ЕЦБ

Housing wealth and private consumption in the euro area, януари 2009 г.
Foreign asset accumulation by authorities in emerging markets, януари 2009 г.
New survey evidence on wage setting in Europe, февруари 2009 г.
Assessing global trends in protectionism, февруари 2009 г.
The external financing of households and non-financial corporations: a comparison of the euro area and the United States, април 2009 г.
Revisions to GDP estimates in the euro area, април 2009 г.
The functional composition of government spending in the European Union, април 2009 г.
Expectations and the conduct of monetary policy, май 2009 г.
Five years of EU membership, май 2009 г.
Credit rating agencies: developments and policy issues, май 2009 г.
The impact of government support to the banking sector on euro area public finances, юли 2009 г.
The implementation of monetary policy since August 2007, юли 2009 г.
Rotation of voting rights in the Governing Council of the ECB, юли 2009 г.
Housing finance in the euro area, август 2009 г.
Recent developments in the retail bank interest rate pass-through in the euro area, август 2009 г.
Monetary policy and loan supply in the euro area, октомври 2009 г.
Recent developments in the balance sheets of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of Japan, октомври 2009 г.
Financial development in emerging economies – stock-taking and policy implications, октомври 2009 г.
Central bank communication in periods of heightened uncertainty, ноември 2009 г.
Monetary analysis in an environment of financial turmoil, ноември 2009 г.
The latest euro area recession in a historical context, ноември 2009 г.
The ECB's monetary policy stance during the financial crisis, януари 2010 г.
The ECB's relations with European Union institutions and bodies: trends and prospects, януари 2010 г.

Entitlements of households under government pension schemes in the euro area – results on the basis of the new system of national accounts, януари 2010 г.
Euro repo markets and the financial market turmoil, февруари 2010 г.
Euro area commercial property markets and their impact on banks, февруари 2010 г.
Update on developments in general economic statistics for the euro area, февруари 2010 г.
Tools for preparing short-term projections of euro area inflation, април 2010 г.
Measures taken by euro area governments in support of the financial sector, април 2010 г.
Prospects for real and financial imbalances and a global rebalancing, април 2010 г.
Monetary policy transmission in the euro area, a decade after the introduction of the euro, май 2010 г.
The 'Great Inflation': lessons for monetary policy, май 2010 г.
Labour market adjustments to the recession in the euro area, юли 2010 г.
The effectiveness of euro area fiscal policies, юли 2010 г.
The impact of the financial crisis on the central and eastern European countries, юли 2010 г.
Oil prices – their determinants and impact on euro area inflation and the macroeconomy, август 2010 г.
Recent developments in global and euro area trade, август 2010 г.
Harmonised ECB statistics on euro area investment funds and their analytical use for monetary policy purposes, август 2010 г.

КРАТЪК СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК

Издава се всеки месец от август 2003 г.

ЮРИДИЧЕСКИ РАБОТНИ МАТЕРИАЛИ

8 *National rescue measures in response to the current financial crisis* by A. Petrovic and R. Tutsch, юли 2009 г.
9 *The legal duty to consult the European Central Bank – national and EU consultations* by S. E. Lambrinoc, ноември 2009 г.
10 *Withdrawal and expulsion from the EU and EMU: some reflections* by P. Athanassiou, декември 2009 г.
11 *The role of national central banks in banking supervision in selected central and eastern European countries* by M. Apinis, M. Bodzioch, E. Csongrádi, T. Filipova, Z. Foit, J. Kotkas, M. Porzycki and M. Vetrák, март 2010 г.

ТЕМАТИЧНИ МАТЕРИАЛИ

100 *Survey data on household finance and consumption: research summary and policy use* by the Eurosystem Household Finance and Consumption Network, януари 2009 г.
101 *Housing finance in the euro area* by the Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, март 2009 г.
102 *Domestic financial development in emerging economies: evidence and implications* by E. Dorrucci, A. Meyer-Cirkel and D. Santabárbara, април 2009 г.
103 *Transnational governance in global finance: the principles for stable capital flows and fair debt restructuring in emerging markets* by R. Ritter, април 2009 г.
104 *Fiscal policy challenges in oil-exporting countries: a review of key issues* by M. Sturm, F. Gurtner and J. González Alegre, юни 2009 г.

105 *Flow-of-funds analysis at the ECB – framework and applications* by L. Bê Duc and G. Le Breton, август 2009 г.
106 *Monetary policy strategy in a global environment* by P. Moutot and G. Vitale, август 2009 г.
107 *The collateral frameworks of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of England and the financial market turmoil* by S. Cheun, I. von Köppen-Mertes and B. Weller, декември 2009 г.
108 Tra*de consistency in the context of the Eurosystem projection exercises – an overview* by K. Hubrich and T. Karlsson, март 2010 г.
109 *Euro area fiscal policies and the crisis* edited by A. van Riet, април 2010 г.
110 *Protectionist responses to the crisis: global trends and implications* by M. Bussière, E. Pérez-Barreiro, R. Straub and D. Taglioni, май 2010 г.
111 *Main drivers of the ECB financial accounts and ECB financial strength over the first 11 years* by O. Vergote, W. Studener, I. Efthymiadis and N. Merriman, май 2010 г.
112 *Public wages in the euro area: towards securing stability and competitiveness* by F. Holm-Hadulla, K. Kamath, A. Lamo, J. J. Pérez and L. Schuknecht, юни 2010 г.
113 *Energy markets and the euro area macroeconomy* by Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, юни 2010 г.
114 *The impact of the global economic and financial crisis on central, eastern and south-eastern Europe: a stock-taking exercise* by S. Gardó and R. Martin, юни 2010 г.
115 *Financial stability challenges in EU candidate countries. Financial systems in the aftermath of the global financial crisis* by an IRC expert team of the ESCB, юли 2010 г.
116 *Securities clearing and settlement in China – markets, infrastructures and policy-making* by P. Hess, юли 2010 г.
117 *Extraordinary measures in extraordinary times: public measures in support of the financial sector in the EU and the United States* by S. M. Stolz and M. Wedow, юли 2010 г.
118 *The impact of the global financial turmoil and recession on Mediterranean countries' economies* by M. Sturm and N. Sauter, август 2010 г.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ БЮЛЕТИН

Research Bulletin, No 8, март 2009 г.
Research Bulletin, No 9, март 2010 г.
Research Bulletin, No 10, юни 2010 г.

РАБОТНИ МАТЕРИАЛИ

1201 *Growth strategies and value creation: what works best for stock exchanges?* by I. Hasan, H. Schmiedel and L. Song, юни 2010 г.
1202 *Involuntary unemployment and the business cycle* by L. Christiano, M. Trabandt and K. Walentin, юни 2010 г.
1203 *Cross-border banking and the international transmission of financial distress during the crisis of 2007-08* by A. Popov and G. F. Udell, юни 2010 г.
1204 *Banking sector output measurement in the euro area − a modified approach* by A. Colangelo and R. Inklaar, юни 2010 г.
1205 *Nelson-Siegel, affine and quadratic yield curve specifications: which one is better at forecasting?* by K. Nyholm and R. Vidova-Koleva, юни 2010 г.
1206 *Relative house price dynamics across euro area and US cities: convergence or divergence?* by P. Hiebert and M. Roma, юни 2010 г.

1207 *Money growth and inflation: a regime switching approach* by G. Amisano and G. Fagan, юни 2010 г.
1208 *Reverse causality in global current accounts* by G. Schnabl and S. Freitag, юни 2010 г.
1209 *Epstein-Zin preferences and their use in macro-finance models: implications for optimal monetary policy* by M. Darracq Pariès and A. Loublier, юни 2010 г.
1210 *Towards a robust monetary policy rule for the euro area* by T. Blattner and E. Margaritov, юни 2010 г.
1211 *Efficiency and risk in European banking* by F. Fiordelisi, D. Marqués-Ibáñez, and P. Molyneux, юни 2010 г.
1212 *Multimarket trading and the cost of debt: evidence from global bonds* by L. Petrasek, юни 2010 г.
1213 *The incidence of nominal and real wage rigidity: an individual-based sectoral approach* by J. Messina, M. Izquierdo, P. Du Caju, C. F. Duarte and N. Lynggård Hansen, юни 2010 г.
1214 *Detecting and interpreting financial stress in the euro area* by M. Blix Grimaldi, юни 2010 г.
1215 *Formal education, mismatch and wages after transition: assessing the impact of unobserved heterogeneity using matching estimators* by A. Lamo and J. Messina, юни 2010 г.
1216 *What lies beneath the euro's effect on financial integration? Currency risk, legal harmonisation, or trade?* by S. Kalemli-Ozcan, E. Papaioannou, J.-L. Peydró, юни 2010 г.
1217 *Fiscal policy and growth: do financial crises make a difference?* by C. Kolerus, H. P. Grüner and A. Afonso, юни 2010 г.
1218 *Sectoral money demand and the great disinflation in the United States* by A. Calza and A. Zaghini, юни 2010 г.
1219 *Transmission of government spending shocks in the euro area: time variation and driving forces* by M. Kirchner, J. Cimadomo and S. Hauptmeier, юли 2010 г.
1220 *The gains from early intervention in Europe: fiscal surveillance and fiscal planning using cash data* by A. H. Hallett, M. Kuhn and T. Warmedinger, юли 2010 г.
1221 *Financial regulation, financial globalisation and the synchronisation of economic activity* by S. Kalemli-Ozcan, E. Papaioannou and J.-L. Peydró, юли 2010 г.
1222 *Monetary policy and capital regulation in the United States and Europe* by E. Cohen-Cole and J. Morse, юли 2010 г.
1223 *The dark side of bank wholesale funding* by R. Huang and L. Ratnovski, юли 2010 г.
1224 *Wages, labour or prices: how do firms react to shocks?* by E. Dhyne and M. Druant, юли 2010 г.
1225 *Price and wage formation in Portugal* by C. R. Marques, F. Martins and P. Portugal, юли 2010 г.
1226 *Chronicle of currency collapses: re-examining the effects on output* by M. Bussière, S. C. Saxena and C. E. Tovar, юли 2010 г.
1227 *Exports and sectoral financial dependence: evidence on French firms during the great global crisis* by J.-C. Bricongne, L. Fontagné, G. Gaulier, D. Taglioni and V. Vicard, юли 2010 г.
1228 *Trusting the bankers: a new look at the credit channel of monetary policy*, by M. Ciccarelli, A. Maddaloni and J.-L. Peydró, юли 2010 г.
1229 *Inflation and inflation uncertainty in the euro area* by G. M. Caporale, L. Onorante and P. Paesani, юли 2010 г.
1230 *Time variation in US wage dynamics* by B. Hofmann, R. Straub and G. Peersman, юли 2010 г.
1231 *Real convergence and its illusions* by M. Kosala, август 2010 г.
1232 *The impact of monetary policy shocks on commodity prices* by A. Anzuini, M. J. Lombardi and P. Pagano, август 2010 г.
1233 *Bank heterogeneity and monetary policy transmissions* by S. N. Brissimis and M. D. Delis, август 2010 г.

1234 *Imposing parsimony in cross-country growth regressions* by M. Jarociński, август 2010 г.
1235 *A note on identification patterns in DSGE models* by M. Andrle, август 2010 г.
1236 *Is the New Keynesian IS curve structural?* by L. Stracca, август 2010 г.
1237 *The impact of high and growing government debt on economic growth: an empirical investigation for the euro area* by C. Checherita and P. Rother, август 2010 г.

ДРУГИ ИЗДАНИЯ

Letter from the ECB President to Mr Robert Sturdy, Member of the European Parliament, януари 2009 г. (само в електронен вид).
Euro money market study 2008, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
Eurosystem oversight policy framework, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
Harmonised oversight approach and oversight standards for payment instruments, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
European Commission's consultation on hedge funds – Eurosystem contribution, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
Guiding principles for bank asset support schemes, март 2009 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr José Ribeiro e Castro, Member of the European Parliament, март 2009 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Dimitrios Papadimoulis, Member of the European Parliament, март 2009 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Manolis Mavrommatis, Member of the European Parliament, regarding the issuance of low denomination euro banknotes, март 2009 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Eoin Ryan, Member of the European Parliament, concerning the recent widening of spreads between euro area government bond yields, март 2009 г. (само в електронен вид).
Eurosystem's SEPA expectations, март 2009 г. (само в електронен вид).
Housing finance in the euro area, март 2009 г. (само в електронен вид).
Euro area monetary and financial statistics: 2008 quality report, март 2009 г. (само в електронен вид).
Euro area balance of payments and international investment position statistics: 2008 quality report, март 2009 г. (само в електронен вид).
Manual on investment fund statistics, май 2009 г. (само в електронен вид).
EU banks' funding structures and policies, май 2009 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Ashley Mote, Member of the European Parliament, май 2009 г. (само в електронен вид).
TARGET2 oversight assessment report, май 2009 г. (само в електронен вид).
TARGET Annual Report, май 2009 г. (само в електронен вид).
The ECB's advisory role – overview of opinions (1994-2008), май 2009 г.
Financial Stability Review, юни 2009 г.
Recommendations for securities settlement systems and recommendations for central counterparties in the European Union – European Central Bank (ECB) and the Committee of European Securities Regulators (CESR), юни 2009 г. (само в електронен вид).
The international role of the euro, юли 2009 г.
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – July 2009, август 2009 г. (само в електронен вид).
Oversight framework for direct debit schemes, август 2009 г. (само в електронен вид).
Oversight framework for credit transfer schemes, август 2009 г. (само в електронен вид).

The Eurosystem's stance on the Commission's consultation document on the review of Directive 94/19/EC on deposit-guarantee schemes, август 2009 г. (само в електронен вид).
Legal framework of the Eurosystem and the European System of Central Banks. ECB legal acts and instruments. 2009 update, август 2009 г.
EU banking sector stability, август 2009 г. (само в електронен вид).
Credit default swaps and counterparty risk, август 2009 г. (само в електронен вид).
OTC derivatives and post-trading infrastructures, септември 2009 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – August 2009, септември 2009 г. (само в електронен вид).
Consultation of the European Commission on 'Possible initiatives to enhance the resilience of OTC derivatives markets': Eurosystem contribution, септември 2009 г. (само в електронен вид).
ECB survey on access to finance for small and medium-sized enterprises in the euro area, септември 2009 г. (само в електронен вид).
The euro at ten – lessons and challenges, Fifth ECB Central Banking Conference volume, септември 2009 г.
Euro money market survey, септември 2009 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – September 2009, октомври 2009 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning consumer protection and banking practices in Spain, октомври 2009 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning the ECB's considerations on issuing a €30 banknote, октомври 2009 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – October 2009, ноември 2009 г. (само в електронен вид).
Consultation of the Committee of European Securities Regulators on trade repositories in the European Union – ECB contribution, ноември 2009 г. (само в електронен вид).
Eurosystem oversight report 2009, ноември 2009 г. (само в електронен вид).
Glossary of terms related to payment clearing and settlement systems, декември 2009 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – November 2009, декември 2009 г. (само в електронен вид).
New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges, декември 2009 г. (само в електронен вид).
Financial Stability Review, декември 2009 г.
Retail payments – integration and innovation, декември 2009 г. (само в електронен вид).
Recent advances in modelling systemic risk using network analysis, януари 2010 г. (само в електронен вид).
Contribution of the Eurosystem to the public consultation of the European Commission on the future 'EU 2020' strategy, януари 2010 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – December 2009, януари 2010 г. (само в електронен вид).
Structural indicators for the EU banking sector, януари 2010 г. (само в електронен вид).
Correspondent central banking model (CCBM) – procedure for Eurosystem counterparties, януари 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN), февруари 2010 г. (само в електронен вид).
The 'Centralised Securities Database' in brief, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – January 2010, февруари 2010 г. (само в електронен вид).
Commission communication on 'An EU framework for cross-border crisis management in the banking sector': Eurosystem's reply to the public consultation, февруари 2010 г. (само в електронен вид).
Survey on the access to finance of small and medium-sized enterprises in the euro area – second half of 2009, февруари 2010 г. (само в електронен вид).
MFI balance sheet and interest rate statistics and CEBS' guidelines on FINREP and COREP, февруари 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, related to the income of Mr Provopoulos, Governor of the Bank of Greece, февруари 2010 г. (само в електронен вид).
ECB–Eurostat workshop on pensions, февруари 2010 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – February 2010, март 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Diogo Feio, Member of the European Parliament, regarding the economic situation in Portugal, март 2010 г. (само в електронен вид).
Strengthening macro and micro-prudential supervision in EU candidates and potential candidates, март 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN), март 2010 г. (само в електронен вид).
Government finance statistics guide, март 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, regarding credit rating agencies, март 2010 г. (online only).
Euro area balance of payments and international investment position statistics – 2009 quality report, март 2010 г. (само в електронен вид).
Euro area monetary and financial statistics – 2009 quality report, март 2010 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – March 2010, април 2010 г. (само в електронен вид).
Financial integration in Europe, април 2010 г.
Report on the lessons learned from the financial crisis with regard to the functioning of European financial market infrastructures, април 2010 г. (само в електронен вид).
Results of the public consultation on ABS loan-level information in the Eurosystem collateral framework, април 2010 г. (само в електронен вид).
ECB statistics – an overview, април 2010 г. (само в електронен вид).
European statistics provided by the ESCB – the governance structure, април 2010 г. (само в електронен вид).
Memorandum of understanding on the exchange of information among national central credit registers for the purpose of passing it on to reporting institutions, април 2010 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – April 2010, май 2010 г. (само в електронен вид).
TARGET Annual Report 2009, май 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Paulo Rangel, Member of the European Parliament, regarding structural reforms, май 2010 г.
Financial Stability Review, юни 2010 г.

Structural Issues Report 2010 − Energy markets and the euro area macroeconomy, юни 2010 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – May 2010, юни 2010 г. (само в електронен вид).
Reinforcing economic governance in the euro area – The ECB Governing Council's proposals to strengthen decisively governance and enforcement structures in the economic policy framework of the euro area, юни 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to the President of the European Council, Mr Herman Van Rompuy, presenting the ECB Governing Council's proposals for reinforcing economic governance in the euro area, юни 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Andreas Mölzer, Member of the European Parliament, regarding questions related to the governance of the euro area, юни 2010 г. (само в електронен вид).
Letter from the ECB President to Mr Ioannis A. Tsoukalas, Member of the European Parliament, on questions related to the Greek crisis, юли 2010 г. (само в електронен вид).
Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – June 2010, юли 2010 г. (само в електронен вид).
European Commission's public consultation on derivatives and market infrastructures – Eurosystem contribution, юли 2010 г. (само в електронен вид).
The international role of the euro, юли 2010 г.
EU stress-test exercise: key message on methodological issues, юли 2010 г. (само в електронен вид).
EU stress-test exercise: technical note on the macroeconomic scenarios and reference risk parameters, юли 2010 г. (само в електронен вид).
2010 EU stress-test exercise: questions and answers, юли 2010 г. (само в електронен вид).
Commission public consultation on short selling – Eurosystem reply, август 2010 г. (само в електронен вид).

ИНФОРМАЦИОННИ БРОШУРИ

The European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks, април 2009 г.
Европейска централна банка, Евросистема, Европейска система на централните банки, април 2009 г.
Price stability – why is it important for you?, април 2009 г.
Ценовата стабилност: защо тя е важна за нас?, април 2009 г.
The Single Euro Payments Area (SEPA): an integrated retail payments market, юли 2009 г.
T2S – settling without borders, януари 2010 г.
ECB statistics: a brief overview, април 2010 г.

РЕЧНИК

Речникът включва избрани понятия, които се употребяват често в *Месечния бюлетин*. По-подробен и изчерпателен речник на английски език можете да намерите на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Автономни фактори на ликвидността ***Autonomous liquidity factors:*** фактори на ликвидността, които обикновено не зависят от използването на инструментите на паричната политика. Такива са например банкнотите в обращение, правителствените депозити при централната банка и нетните чуждестранни активи на централната банка.

Акции ***Equities:*** ценни книжа, доказващи собственост върху дял от капитала на предприятие. Те обхващат акциите, търгувани на фондова борса (котирани акции), некотирани (нетъргувани) акции и други капиталови инструменти. Акциите обикновено носят доход под формата на дивидент.

Брутен вътрешен продукт (БВП) ***Gross domestic product (GDP):*** стойността на общото количество стоки и услуги, произведени в дадена страна, минус междинното потребление, плюс нетните данъци върху продуктите и вноса. За БВП могат да бъдат направени разбивки по произведена продукция и по компоненти на разходите и приходите. Основните агрегати на разходите, съставляващи БВП, са крайното потребление на домакинствата, крайното потребление на държавния сектор, брутното образуване на основен капитал, изменението на запасите и вносът и износът на стоки и услуги (включително вътрешната за еврозоната търговия).

Вземания на ПФИ от резиденти на еврозоната ***MFI credit to euro area residents:*** кредити, предоставяни от ПФИ на резидентни на еврозоната НПФИ (включително сектор „Държавно управление“ и частния сектор), и ценни книжа, държани от ПФИ (акции, други форми на собственост и дългови ценни книжа), емитирани от резидентни на еврозоната НПФИ.

Външна търговия със стоки ***External trade in goods:*** износ и внос на стоки от страни извън еврозоната, измерени в стойностно изражение, индекси за обем и индекс на единичната стойност. Статистиката на външната търговия не осигурява съпоставимост между вноса и износа, записани по националните сметки, тъй като последните включват както вътрешни, така и външни за еврозоната трансакции, а също обединяват стоки и услуги. Те не са напълно съпоставими и с показателите за стоките, включени в статистиката на платежния баланс. Освен методологическите несъответствия главната разлика е, че при статистиката на външната търговия вносът включва разходи за застраховка и транспорт, докато при статистиката на платежния баланс вносът на стоки е по цени f.o.b., т.е. без застраховка и транспорт.

Депозитно улеснение ***Deposit facility:*** постоянно улеснение на Евросистемата, което може да се използва от контрагентите за извършване на овърнайт-депозити при национална централна банка, по които се заплаща предварително определен лихвен процент.

Дефицит (сектор „Държавно управление“) ***Deficit (general government):*** нетно получените кредити от сектор „Държавно управление“, т.е. разликата между общите държавни приходи и общите държавни разходи.

Дефлация ***Deflation:*** спад на общото ценово равнище, например на индекса на потребителските цени.

Други инвестиции ***Other investment:*** статия на платежния баланс и международната инвестиционна позиция, която включва финансовите позиции/трансакции с нерезиденти по търговски кредити, депозити и заеми, както и други сметки за получаване/плащане.

Дълг (финансови сметки) ***Debt (financial accounts):*** кредити на домакинства, издадени дългови ценни книжа и резерви на пенсионни фондове на нефинансови предприятия (произтичащи от преки пенсионни задължения на работодателите към служителите), оценени по пазарна стойност в края на периода. Въпреки това вследствие ограничеността на данните дългът, посочен в тримесечните финансови сметки, не включва кредити, предоставени от нефинансовите сектори (напр. междуфирмени кредити) или от банки извън еврозоната, докато тези компоненти са включени в годишните финансови сметки.

Дълг (сектор „Държавно управление“) ***Debt (general government):*** непогасеният брутен дълг (депозити, кредити и дългови ценни книжа с изключение на финансови деривати) по номинална стойност към края на годината, консолидиран между и в рамките на отделните подсектори на сектор „Държавно управление“.

Дългови ценни книжа ***Debt security:*** ангажимент от страна на емитента (т.е. длъжника) да извърши едно или повече плащания към притежателя (кредитора) на определена дата или дати в бъдещето. Такива ценни книжа обикновено носят определен лихвен процент (купон) и/или се продават с отстъпка от номинала, който ще бъде платен на деня на падежа. Дълговите ценни книжа, издадени с първоначален матуритет над една година, се определят като дългосрочни.

Дългосрочни финансови пасиви на ПФИ ***MFI longer-term financial liabilities:*** депозити с договорен матуритет над две години; депозити, договорени за ползване след предизвестие, над три месеца; дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ от еврозоната с първоначален матуритет над две години, и капитал и резерви на сектор ПФИ на еврозоната.

еврозона ***Euro area:*** зона, обхващаща държавите – членки на ЕС, в които еврото е прието като единна валута в съответствие с Договора за създаване на ЕО.

Евросистема ***Eurosystem:*** системата от централни банки, която обхваща ЕЦБ и националните централни банки на държавите – членки на ЕС, приели еврото.

ЕОНИА ***EONIA (Euro OverNight Index Average):*** мярка за ефективен лихвен процент, преобладаващ на междубанковия пазар за овърнайт-депозити в евро. Той се изчислява като среднопретеглен лихвен процент по необезпечени заемни овърнайт-трансакции, деноминирани в евро, отчетени от група участващи банки.

EURIBOR ***Euro Interbank Offered Rate:*** процентът, по който първокласна банка е склонна да предостави заемни средства в евро на друга първокласна банка. За междубанкови депозити с различен матуритет до дванадесет месеца *EURIBOR* се изчислява на дневна база.

Ефективни обменни курсове (ЕОК) на еврото (номинален/реален) ***Effective exchange rates (EERs) of the euro (nominal/real):*** среднопретеглени двустранни курсове на еврото към валутите на основните търговски партньори в еврозоната. ЕЦБ публикува индексите на номиналните ефективни обменни курсове на еврото към две групи търговски партньори –

ЕОК-24 (включваща четиринадесетте държави – членки на ЕС извън еврозоната, и десетте основни търговски партньори извън Европейския съюз) и ЕОК-44 (която се състои от ЕОК-24 и още 20 държави). Използваните тегла отразяват дела на всяка държава-партньор в търговията на еврозоната и допринасят за конкуренцията на трети пазари. Реалните ефективни обменни курсове са номиналните ефективни обменни курсове, дефлирани със среднопретеглени чуждестранни, съответно вътрешни цени или разходи. Това служи за измерване на конкуренцията чрез цените и разходите.

Задължителни резерви ***Reserve requirement:*** минималният размер на резервите, който всяка кредитна институция трябва да поддържа при Евросистемата. Изпълнението на изискването се установява на база среднодневните салда през периода на поддържане от около месец.

Индекс на договорените заплати ***Index of negotiated wages:*** мярка за прекия резултат от колективното договаряне на основното трудово възнаграждение (т.е. без допълнителните възнаграждения) на равнище еврозона. Отнася се за прилаганото месечно изменение на надниците и заплатите.

Индекс на почасовия разход за труд ***Hourly labour cost index:*** мярка на разхода за труд, включително надници и брутни заплати (в брой или натура, включително допълнителните възнаграждения) и други разходи за труд (социални вноски на работодателите плюс данъци, свързани със заетостта, изплащани от работодателя, минус получаваните от него субсидии) за действително отработен час (включително извънредния труд).

Инфлационно индексирани държавни облигации ***Inflation-indexed government bonds:*** дългови ценни книжа, издадени от сектор „Държавно управление“, главницата и купонните плащания по които са обвързани към определен индекс на потребителските цени.

Инфлация ***Inflation:*** нарастване на общото равнище на цените, например на индекса на потребителските цени.

Капиталова сметка ***Capital account:*** сметка в платежния баланс, която включва всички капиталови трансфери и придобивания/отписвания на непроизведени нефинансови активи между резиденти и нерезиденти.

Компенсации на наето лице ***Compensation per employee:*** крайната сума на трудовото възнаграждение в брой или в натура, която се изплаща от работодателя на наетото лице, т.е. надници и заплати, както и допълнителни възнаграждения и социалноосигурителни вноски, разделена на броя на наетите.

Консолидиран баланс на сектор „Парично-финансови институции“ ***Consolidated balance sheet of the MFI sector:*** балансът, който се получава чрез нетиране на позициите между парично-финансовите институции в агрегирания баланс на ПФИ (напр. кредити и депозити между парично-финансовите институции). Съдържа статистическа информация за активите и пасивите на сектор ПФИ към резиденти на еврозоната, които не принадлежат към този сектор (напр. сектор „Държавно управление“ и други резиденти в еврозоната) и към нерезиденти на еврозоната. Консолидираният баланс е основният статистически източник за изчисляване на паричните агрегати и осигурява основата за редовен анализ на източниците на М3.

Коригиране на дефицита и дълга (сектор „Държавно управление“) ***Deficit-debt adjustment (general government):*** разликата между дефицита и изменението на дълга на сектор „Държавно управление“.

Крива на доходност ***Yield curve:*** графично изобразяване в определен момент на зависимостта между лихвения процент или доходността и остатъчния матуритет на дългови ценни книжа с еднакъв кредитен риск, но с различен матуритет. Наклонът на кривата на доходност може да бъде измерен като разлика между лихвените проценти или доходността при два избрани матуритета.

Лихвени проценти на ПФИ ***MFI interest rates:*** лихвените проценти, прилагани от резидентните кредитни институции и от други парично-финансови институции, с изключение на централните банки и фондовете на паричния пазар, за деноминирани в евро депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия – резиденти на еврозоната.

M1: „тесен“ паричен агрегат, който включва парите в обращение и овърнайт-депозитите при ПФИ и подсектор „Централно държавно управление“ (напр. пощите или хазната).

M2: „междинен“ паричен агрегат, който включва M1 плюс депозитите, договорени за ползване след предизвестие, с матуритет до (включително) три месеца (т.е. краткосрочни спестовни депозити), и депозитите с договорен матуритет до (включително) две години (т.е. краткосрочни срочни депозити) при ПФИ и подсектор „Централно държавно управление“.

M3: „широк“ паричен агрегат, който включва M2 плюс търгуемите инструменти, по-специално репо-сделки, акции и дялове на фондове на паричния пазар, както и дългови ценни книжа с матуритет до (включително) две години, емитирани от ПФИ.

Международна инвестиционна позиция ***International investment position:*** размерът и структурата на нетните финансови вземания от (или финансови задължения към) останалия свят.

Международни резерви ***International reserves:*** бързоликвидни и контролирани от паричните власти външни активи, предназначени за пряко финансиране или регулиране размера на платежните диспропорции чрез интервенция на валутните пазари. Международните резерви на еврозоната включват деноминирани във валути, различни от евро, вземания от нерезиденти на еврозоната, злато, специални права на тираж (СПТ) и резервната позиция в МВФ, държани от Евросистемата.

Механизъм на обменните курсове II ***Exchange rate mechanism II (ERM II):*** споразумение за валутния курс, което осигурява рамката за сътрудничество в областта на валутната политика между страните от еврозоната и държавите – членки на ЕС, които не участват в третия етап от развитието на Икономическия и паричен съюз.

Минимален лихвен процент по заявки ***Minimum bid rate:*** долната граница на лихвения процент, по който участниците могат да представят заявки за търг с променлив лихвен процент.

Необходимост от финансиране (сектор „Държавно управление“) ***Borrowing requirement (general government):*** нетен натрупан дълг от сектор „Държавно управление“.

Нетни чуждестранни активи на ПФИ ***MFI net external assets:*** чуждестранните активи на сектор ПФИ на еврозоната (например злато, банкноти и монети в чуждестранна валута, ценни книжа, емитирани от нерезиденти на еврозоната, и кредити, предоставени на нерезиденти на еврозоната) минус чуждестранните пасиви на сектор ПФИ в еврозоната (например депозити на нерезиденти на еврозоната, репо-сделки, акции/дялове на фондове на паричния пазар и дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ с матуритет до две години включително).

Обезценка ***Write-down:*** частично намаляване на стойността на кредит, записан в баланс на ПФИ, когато е признат като частично несъбираем.

Операция по дългосрочно рефинансиране ***Longer-term refinancing operation:*** редовно извършвана операция на открития пазар, която Евросистемата осъществява под формата на обратна трансакция. Такива операции се провеждат посредством стандартни месечни тръжни процедури и обикновено са с матуритет 3 месеца.

Основна операция по рефинансиране ***Main refinancing operation:*** редовно извършвана операция на открития пазар, която Евросистемата осъществява под формата на обратна трансакция. Такива операции се провеждат посредством стандартни седмични тръжни процедури и обикновено са с матуритет 1 седмица.

Основни лихвени проценти на ЕЦБ ***Key ECB interest rates:*** лихвените проценти, определени от Управителния съвет, които отразяват насоките в провежданата от ЕЦБ парична политика. Основните лихвени проценти са: минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране; лихвеният процент по пределното кредитно улеснение и лихвеният процент по депозитното улеснение.

Отписване на кредит ***Write-off:*** отписване на цялата стойност на кредит от баланс на ПФИ, когато се счита, че е изцяло несъбираем.

Очаквана колебливост ***Implied volatility:*** очакваното колебание (т.е. стандартното отклонение) в темпа на изменение на цената на активите (напр. акция или облигация). Колебливостта може да бъде изчислена чрез цената на актива, матуритета му, цената на упражняване на опцията за него, както и чрез безрисковата норма на възвръщаемост, като се използва моделът Блек–Скоулс (*Black–Scholes*) за определяне цената на опцията.

Паритет на покупателната способност (ППП) ***Purchasing power parity (PPP):*** валутният курс, използван при обмяната на една валута в друга, при който покупателната способност на двете валути се изравнява чрез елиминиране на разликите в ценовите равнища, преобладаващи в съответните страни. В най-простата си форма ППП показва равнището на цените в национална валута на едни и същи стоки или услуги в различните страни.

Парично-финансови институции (ПФИ) ***Monetary financial institutions (MFIs):*** финансовите институции, които заедно представляват сектора, създаващ пари в еврозоната. Включват се Евросистемата, резидентните кредитни институции (както са дефинирани в правото на Общността) и всички други резидентни финансови институции, чиято сфера на дейност е

да получават депозити и/или близки до депозити заместители от институционални единици, различни от ПФИ, и за своя собствена сметка (поне в икономически смисъл) да предоставят кредити и/или да инвестират в ценни книжа. Последната група се състои главно от фондове на паричния пазар.

Платежен баланс ***Balance of payments:*** статистически отчет, който обобщава за определен период от време стопанските трансакции на дадена икономика с останалия свят.

Портфейлни инвестиции ***Portfolio investment:*** нетни трансакции и/или позиции на резиденти на еврозоната в ценни книжа, емитирани от нерезиденти („активи“), и нетни трансакции и/или позиции на нерезиденти в ценни книжа, емитирани от резиденти на еврозоната („пасиви“). Тук се включват акции и дългови ценни книжа (облигации и инструменти на паричния пазар). Трансакциите се записват по ефективната цена, на която са получени или платени, минус комисиони и разходи. За да се счита една инвестиция за портфейлна, участието в капитала трябва да е по-малко от 10% от обикновените акции или от правото на глас.

Пределно кредитно улеснение ***Marginal lending facility:*** ликвидно улеснение, предоставяно от Евросистемата, при което срещу допустими активи участниците могат да ползват овърнайт-кредити от националната централна банка по предварително определен лихвен процент.

Преки инвестиции ***Direct investment:*** презгранична инвестиция с цел придобиването и запазването на дял в предприятие – резидент в друга икономика (в практиката за собственост се счита притежаването на поне 10% от обикновените акции или от правото на глас). Тук се включват акционерен капитал, реинвестирани печалби и друг капитал, свързан с вътрешно-фирмени операции. В сметка *преки инвестиции* се записват нетни трансакции/позиции в активи в чужбина на резиденти на еврозоната (като „преки инвестиции в чужбина“) и нетни трансакции/позиции в активи на еврозоната на нерезиденти (като „преки инвестиции в еврозоната“).

Производителност на труда ***Labour productivity:*** продукцията, която може да се произведе с дадено количество труд. Може да се измери по няколко различни начина, като обикновено се измерва по следния начин: БВП по постоянни цени се дели или на общия брой заети лица, или на общия брой отработени часове.

Промишлено производство ***Industrial production:*** брутната добавена стойност, създадена в промишлеността по постоянни цени.

Проучване на банковото кредитиране ***Bank lending survey:*** проучване на кредитната политика, провеждано на всеки три месеца от Евросистемата след януари 2003 г. На предварително определена представителна група банки в еврозоната се задават въпроси за оценка развитието на кредитните стандарти, сроковете и условията за отпускане на кредити и търсенето им от предприятия и от домакинства.

Проучвания на Европейската комисия ***European Commission surveys:*** хармонизирани наблюдения за нагласите на бизнеса и/или потребителите, провеждани от Европейската комисия във всяка държава – членка на ЕС. Такива базирани на въпросници наблюдения се адресират към мениджъри в преработващата промишленост, строителството, търговията на дребно и в областта на услугите, както и към потребителите. От данните, получени от всяко

месечно наблюдение на Европейската комисия, се изчисляват съставни показатели, които обобщават отговорите на много и разнообразни въпроси в един-единствен показател (индекс на доверието).

Проучвания на мениджърите по продажбите в еврозоната ***Eurozone Purchasing Managers' Surveys:*** наблюдения за условията за осъществяване на дейност в преработващата промишленост и услугите, извършвани в страни от еврозоната и използвани за съставянето на индекси. Индексът на мениджърите по продажбите в еврозоната (ИМП) е среднопретеглен показател, изчислен от индексите на производство, новите поръчки, заетостта, времето за доставка и обема на продажбите. При наблюдение на сектора на услугите се задават въпроси за вид дейност, очаквания за бъдещото ѝ развитие, размер на неуредения бизнес, нов бизнес, заетост, цени на факторите на производство и крайни цени. Съставният индекс на еврозоната се изчислява, като се обединят резултатите от проучванията в преработващата промишленост и в сектора на услугите.

Проучвания на експерти по икономическо прогнозиране ***Survey of Professional Forecasters (SPF):*** изследвания, провеждани на тримесечна основа от ЕЦБ след 1999 г., на базата на макроикономическите прогнози на група експерти от финансови и нефинансови институции на ЕС за инфлацията в еврозоната, реалния растеж на БВП и безработицата.

Работна сила ***Labour force:*** общият брой на заетите лица и безработните.

Разходи за труд на единица продукция ***Unit labour costs:*** мярка за общите разходи за труд на единица продукция в еврозоната, изчислени като съотношение между общите компенсации на нает и производителността на труда (определена като БВП по постоянни цени на нает).

Референтна стойност на прираста на М3 ***Reference value for M3 growth:*** годишният темп на прираст на М3 в средносрочен план, който позволява поддържането на ценова стабилност. Понастоящем референтната стойност на годишния темп на прираст на М3 е 4.5%.

Свободни работни места ***Job vacancies:*** събирателно понятие, включващо следните видове работни места, за които работодателят е предприел активни действия за откриване на подходящ кандидат: новооткритите, незаетите и тези, които предстои скоро да се овакантят.

Сектор „Държавно управление“ ***General government:*** сектор, който съгласно ЕСС'95 обхваща институционални единици-резиденти, чиято основна дейност е производството на непазарни стоки и услуги, предназначени за индивидуално или колективно потребление, и/или преразпределението на националния доход и богатство. Тук се включват централните, регионалните и местните органи на властта, както и социалноосигурителните фондове. Изключват се институционални единици, които са държавна собственост и извършват търговски операции, например държавните предприятия.

Съотношение дефицит/БВП (сектор „Държавно управление“) ***Deficit ratio (general government):*** съотношението между дефицита на сектор „Държавно управление“ и БВП по текущи пазарни цени, което е предмет на един от фискалните критерии, определен в чл. 104 (2) от Договора за създаване на Европейската общност, използвано за установяване наличието на прекомерен дефицит. Нарича се още съотношение на бюджетния или на фискалния дефицит.

Съотношение дълг/БВП (сектор „Държавно управление“) ***Debt-to-GDP ratio (general government):*** съотношение между дълга на сектор „Държавно управление“ и БВП по текущи пазарни цени. То е предмет на един от фискалните критерии, посочени в член 104 (2) от Договора за създаване на Европейската общност, за установяване наличието на свръхдефицит.

Текуща сметка ***Current account:*** сметка на платежния баланс, която включва всички трансакции със стоки и услуги, доход и текущи трансфери между резиденти и нерезиденти.

Търг с променлив лихвен процент ***Variable rate tender:*** тръжна процедура, при която участниците заявяват както сумата, за която желаят да сключат сделка с централната банка, така и лихвения процент, по който желаят да встъпят в сделката.

Търг с фиксиран лихвен процент ***Fixed rate tender:*** тръжна процедура, при която лихвеният процент е предварително определен от централната банка, а участниците заявяват сумата, за която желаят да извършат сделка по този лихвен процент.

Финансова сметка ***Financial account:*** сметка на платежния баланс, която включва всички трансакции с преки инвестиции, портфейлни инвестиции, други инвестиции, финансови деривати и резервни активи между резиденти и нерезиденти на еврозоната.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ) ***Harmonised Index of Consumer Prices (HICP):*** мярка за потребителските цени, която се изчислява от Евростат и е хармонизирана за всички държави – членки на ЕС.

Цена на производител в промишлеността ***Industrial producer prices:*** цена на изхода на предприятието (не се включват транспортните разходи) на всички стоки, продавани от промишлеността без строителството на местните пазари в страните от еврозоната, с изключение на вносните стоки.

Ценова стабилност ***Price stability:*** поддържането на ценова стабилност е главна задача на Евросистемата. Управителният съвет определя ценовата стабилност като годишно нарастване на хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за еврозоната с по-малко от 2%. Управителният съвет също така ясно заяви, че с цел установяването на ценова стабилност инфлацията трябва да се държи на равнище малко под 2%.

Централен паритет (централен обменен курс) ***Central parity (or central rate):*** обменният курс на всички валути на държавите – членки на Механизма на обменните курсове II, към еврото, който определя диапазона на колебанията в този механизъм.

ISSN 1561-0136